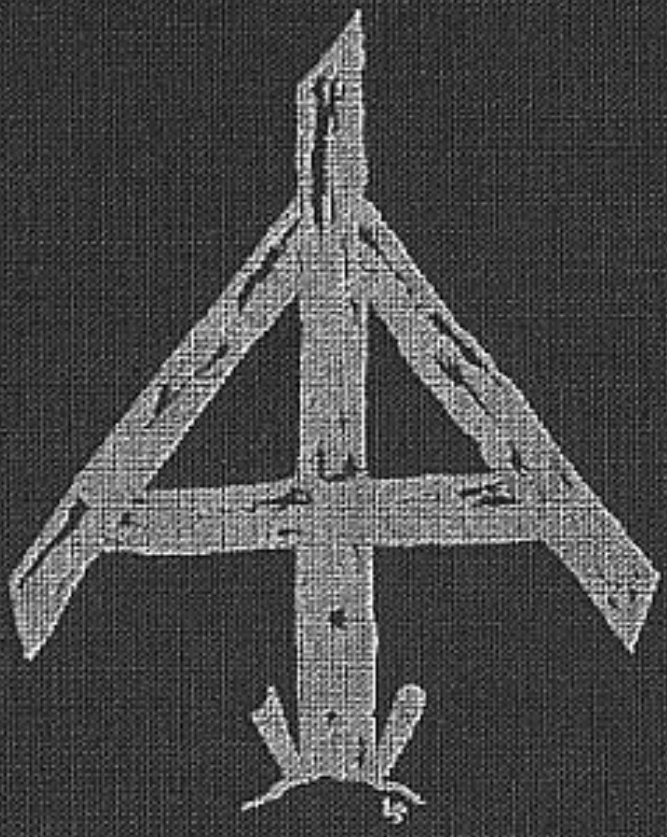

Uit vriendschap.

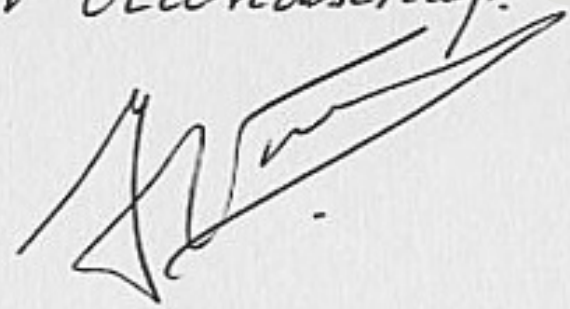

VLAANDEREN IN UNIFORM 1940-1945

DEEL 4

Jan Vincx

VOORWOORD

Bij het verschijnen van boekdeel 4 zal het u opgevallen zijn, dat we bepaalde organisaties of politieke partijen niet behandelden. Vooreerst zijn we er van uitgegaan dat alleen groeperingen aan bod kwamen, die uniform droegen tijdens de oorlog 1940-1945.

Onder de niet geüniformeerde verenigingen of organisaties noteerden we onder meer de DeVlag, de Arbeidsorde, de Unie van Hand- en Geestesarbeiders, Winterhulp enz...
De meeste van deze bovenvermelde organisaties waren nauw verbonden met formaties die uniform droegen; zoals de DeVlag met de Germaanse SS, Arbeidsorde met het V.N.V.

Ook kan eventueel de opmerking gemaakt worden dat in die periode het uniform het uiterlijk en verplicht merkteken was van bepaalde beroepen zoals bij het personeel van de N.M.B.S., de Tramdiensten, het postpersoneel, andere vervoerdiensten, bij de telefoon- en electriciteitsmaatschappijen, boswachters en zo meer. Trouwens nu nog bij zekere diensten.

Al deze diensten en beroepen stonden onrechtstreeks ten dienste van de Duitsers door er voor te zorgen dat alles normaal functioneerde. Alsdusdanig zorgden zij voor rust en orde hetgeen van kapitaal belang was voor de Duitse oorlogsvoering. Doch deze diensten droegen geen wapens en werden door iedereen als neutrale toeschouwers beschouwd. Zij waren zogezegd van openbaar nut.

Het volgende en laatste deel (Deel 5) uit deze reeks handelt uitsluitend over de Waffen-SS en zijn nevenorganisaties in Vlaanderen.

Wij hebben getracht u een duidelijk, klaar en objectief beeld te schetsen van wat er gebeurde in Vlaanderen tijdens de oorlogsjaren 1940-1945.
Het lag ver buiten onze bedoeling, oude wonden open te rijten of een zekere sfeer te scheppen, maar de ware geschiedenis eist ook haar rechten op, een waarheid waarvoor velen terugdeinsen.

Wat voorbij is keert nooit meer terug. Men moet de feiten in de tijd en in de omstandigheden durven zien waarin ze plaatsgrepen.

Elke wereldbeschouwing moet wijken voor een andere, enkel door het feit dat elke wereldbeschouwing strikt verbonden is met zijn tijd.
We leven nu in 1982, een andere wereld, een andere kijk op de dingen.

V.N.V.
VLAAMS NATIONAAL VERBOND

Wat voorbij is keert nooit meer terug. Men moet de feiten in de tijd en in de omstandigheden durven zien waarin ze plaatsgrepen.

Elke wereldbeschouwing moet wijken voor een andere, enkel door het feit dat elke wereldbeschouwing strikt verbonden is met zijn tijd.
We leven nu in 1982, een andere wereld, een andere kijk op de dingen.

V.N.V.
VLAAMS NATIONAAL VERBOND

Alleen de welvaart van mijn volk heeft mij gedreven.

Het zal altijd mijn hoogste roem zijn, dat ik mij nimmer laten leiden heb door persoonlijke belangen, doch door de hoogere liefde voor en de trouw aan mijn volk.

Ik weet dat arbeiden voor mijn volk arbeiden is voor God, en ik ben fier dat op het oogenblik dat ik den harden Vlaamschen kop zal neerleggen, men van mij zal kunnen getuigen : " Hij heeft niet voor niets geleefd. "

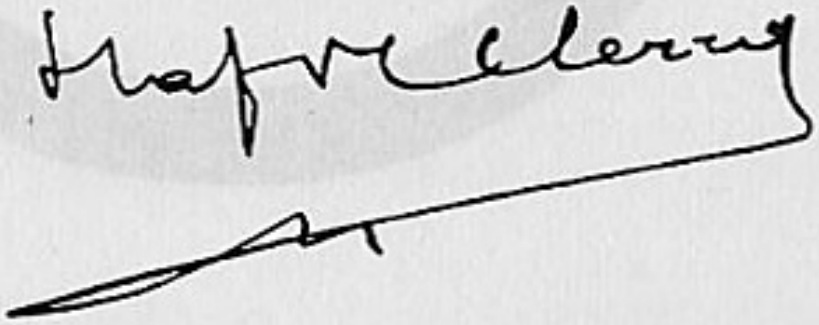

Het testament van Staf De Clercq in oktober 1942, enkele dagen voor zijn overlijden.

KORTE HISTORIEK

De grote strijd tussen klerikaal en anti-klerikaal in de jaren 1840 greep ook de Vlaamse Beweging aan. Vlaanderen vond zichzelf terug in eendrachtige betogingen. Men denke aan de drie kraaiende hanen (Franck, Huysmans en Van Cauwelaert), doch een politieke groepering bestond niet of kwam tot geen resultaat.
Zelfs het activisme, tijdens de eerste wereldoorlog (1914-1918), was in deze zin een mislukking. Het was één in de opvatting w.b. de nood van het volk en van het levensrecht van dit volk boven het toevallig bestaan van de staat, maar in zichzelf was het even verdeeld: van de loyale houding der unionisten over de zelfstandigheidsgedachte, naar de groot-nederlandse opvatting, tot de vage pangermaanse dromerijen toe.
Na de oorlog werkte het activisme nauw samen met de frontbeweging. Deze frontbeweging ontstond in de loopgrachten van de IJzer, waar de Vlaamse soldaten dagelijks getergd werden door hun franssprekende oversten. Alle legerorders en bevelen bestonden enkel in het Frans, terwijl 70 % van de frontsoldaten Vlamingen waren. De Vlaamse frontsoldaten werden gediscrimineerd op alle niveau's en op elk gebied. Oorspronkelijk was de Frontbeweging een protestbeweging tegen al deze wantoestanden.
Eenheid of eendracht bleven echter in de Vlaams-Nationale gelederen, ook na de oorlog, ver te zoeken. Het Vlaams Nationalisme was het spontaan verzet, als uit de bodem zelf gesproten, van al datgene wat zich weerbarstig toonde tegen de officiële vaderlandsliefde en tegen de verloochening van eigen aard en eigen wezen.
Voor de verkiezingen van 1932 trachtte men de verspreide formaties tot aaneensluiting te brengen in een vaste partijgroepering (de Vlaams-Nationale Volkspartij — V.N.V.P.), de breuk door de stichting van het Verdinaso kwam ten zeerste ongelegen.
Het was in deze periode van twist en tweedracht, dat deze verkiezingen het Vlaams-Nationalisme verrasten. Daarbij kwam dan nog het hoog oplaaiende katholiek fanatisme in een verbeten strijd voor de ,,schone ziel van het kind''.
Het werd een nederlaag: acht gekozenen in de Kamer, één gekozene in de Senaat.
Het was een zoeken en een tasten om de gebroken potten te lijmen en zo ontstond begin oktober 1933 het VLAAMS NATIONAAL VERBOND — V.N.V. Op 8 oktober 1933 verscheen de proclamatie waarbij Staf De Clercq de leiding van het V.N.V. op zich nam en de hoofdlijnen van het programma en van de organisatie bepaalde.
Het V.N.V. was een felle bekamper van de unitaire Belgische staat en was

gekant tegen de ontaarde democratie. Het V.N.V. streefde naar een Dietse staat, Vlaanderen en Noord-Nederland.
Hun ordewoorden waren Autoriteit, Discipline en Dietsland.
De stichting van het V.N.V. werd niet overal in Vlaanderen op gejuich en gejubel ontvangen. Het eerste resultaat was de afscheuring van het Vlaamse Front te Antwerpen, met als gevolg dat Herman Vos overliep naar de Belgische Werklieden Partij. Men drukte op het V.N.V. de stempel van het anti-democratische, fascistische bestreven.

In mei 1934 riep Staf De Clercq de Vlaams-Nationalisten samen op de heide te Kester. Deze landdag was een versteviging van de organisatie naar binnen met als resultaat dat men in 1935 kon spreken van de eerste landdag van het V.N.V.
Voor de verkiezingen van mei 1936 werd er een Vlaams Nationaal Blok gevormd met een reuze overwinning als gevolg: 16 zetels in de Kamer en 9 in de Senaat. Dit was dan de definitieve doorbraak van het V.N.V.
Een groep Leuvense en Gentse professoren, rondom het weekblad ,,Nieuw Vlaanderen'' had zich bekend tot de federale oplossing en dacht het ogenblik gekomen om rond dit standpunt in Vlaanderen een eendrachtsbeweging tot stand te brengen. Het V.N.V. voelde zich sterk genoeg naar binnen om geen uitgestoken handen te weigeren, zowel wat de Vlaams Nationale gedachte betrof, als de strijd tegen het marxisme.
Zo kwam op 6 oktober 1936 het akkoord V.N.V.-Rex tot stand, onder impuls van Paul De Mont.
Op 8 december 1936 bereikten het K.V.V. en het V.N.V. een principieel akkoord voor wat de noodwendige federale hervorming betrof.
De landdag in 1938 te Gent was een ware triomftocht, de opmarcherende gelederen van A.V.N.J., V.N.V.V. en V.N.V. waren een levende getuigenis van de nieuwe geest en de nieuwe tijd.
In de gemeenten werden concentratielijsten ingediend voor de gemeenteverkiezingen. Toen kwam de hetze tegen het V.N.V. eerst door het A.C.W. onder druk van de Staats katholieke partij. In de dagbladen uit die perioden vinden we de bevestiging hiervan: ,,stemmen voor het V.N.V. stond gelijk met stemmen voor Hitler''.
Grammens was terug overgegaan tot de daad, 90 % van zijn daadwerkelijke aanhangers behoorden tot het V.N.V. De Vlaamse Cultuurverenigingen stonden onvoorwaardelijk aan de zijde van Grammens en van Dr. Martens.
Toen kwam de Kamerontbinding in 1939. Er was maar één vijand meer: het V.N.V. dat in naam van Tsjecho-Slovakije moest vernietigd worden.
Het V.N.V. streed onder het motto: Onverduitst, onverfranst. Het streefde naar de strikte neutraliteit.

Spijts dit alles was het een overwinning voor het V.N.V.: 17 volksvertegenwoordigers en 12 senatoren. In de provinciebesturen van Antwerpen en Oost-Vlaanderen vormde het V.N.V. en de Katholieke Partij een bestuurscoalitie. Het V.N.V. telde 30.000 leden. Het V.N.V. behaalde 185.470 stemmen op 1.453.034 kiezers dus 12,76 % der stemmen.

Vergelijken wij dan nog de uitslagen van 1939 met die van 1932 voor Vlaanderen zonder Brussel, dan krijgen wij volgend beeld van den voor- of achteruitgang der in 1932 bestaande partijen:

Staatskatholieken:	achteruitgang van	62.430 stemmen of	12,12 %
Socialisten:	» »	27.768 » »	8,7 %
Liberalen:	vooruitgang van	18.264 » »	14,8 %
Kommunisten:	» »	6.490 » »	5,4 %

(tegen 1936 boekten zij echter een achteruitgang van 5.152 stemmen.)

Vlaamsche Nationalisten: vooruitgang van 51.020 stemmen of 43,79 % en over geheel Vlaanderen met het arr. Brussel inbegrepen, noteeren wij een vooruitgang van 55.281 of 42,45 %.

Zoo gezien begrijpt men waarom de campagne van de katholieken en de socialisten in 1939 het scherpst tegen de Vl. Nationalisten werd gevoerd, en geen enkel middel onverlet werd gelaten. De Vlaamsche Nationalisten worden voor de oude staatspartijen het dreigende gevaar.

TWINTIG JAAR VLAAMSCH-NATIONALE PROPAGANDA.

Hoezeer ook deze beschouwende bijdrage door het inlasschen van zoovele dokumentaire gegevens en cijfer-materiaal er niet makkelijker om lezen door wordt, achten wij het gewenscht er een algemeen overzicht in op te nemen van de stemmen welke de Vl.-Nationale lijsten bij de verschillende Parlementsverkiezingen, welke sedert 1919 werden gehouden, wisten te behalen. Zij toonen duidelijk aan hoe de Vlaamsch-Nationale beweging leeft en haar zegenrijke opmersch voortzet.

Wij hebben destijds hiervoor tabellen voor de « Tijdingen van den Raad van Vlaanderen » samengesteld; in een der jongste nummers van « Strijd » troffen wij dergelijke overzichten aan, zij het dan met enkele wijzigingen, welke betrekking hadden op dissidente Vlaamsch-Nationale lijsten, welke niet in ons overzicht waren opgenomen. Aan de hand van beide bronnen volgt thans dit algemeen overzicht, waarbij wij slechts rekening houden met wat wij zouden willen noemen de « officieele » lijsten.

De voor - en achteruitgang der verschillende partijen

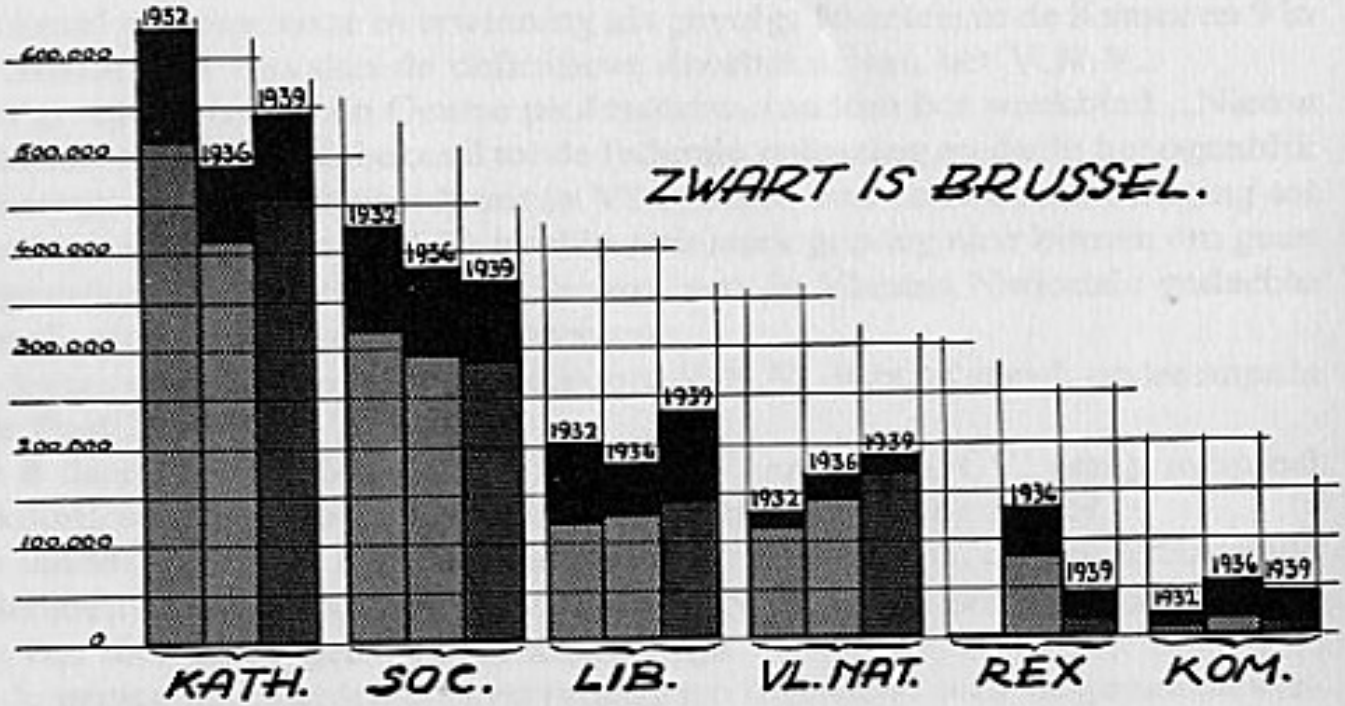

Bovenstaande afbeelding geeft een overzicht:

1° van den voor- of achteruitgang van iedere partij in 1936 en 1939 vergeleken bij 1932.

2° van den stand der partijen onderling.

Hieruit blijkt weer eens duidelijk:

1° dat de Vlaamsche Nationalisten de eenigen zijn die een geleidelijke, aanhoudende stijgende lijn vertoonen en dat de Vl. Nat. beweging zich dus harmonisch en krachtig ontwikkelt;

2° dat de Staatskatholieken maar een deel van het in 1936 geleden verlies hebben ingehaald;

3° dat de socialisten een voortdurenden achteruitgang boeken;

4° dat de liberalen in 1939 vooral van de ontbinding van Rex hebben geprofiteerd.

L.W. — De volledige kolom, van onder tot boven, geeft het stemmenaantal aan voor heel het Vlaamsche land, de zwarte strook is het arrondissement Brussel: het overige is het Vlaamsche land zonder dit arrondissement.

Uit „Wetgevende verkiezingen 1939 — Herinneringsalbum — V.N.V.". Uitgegeven door de N.V. Uitgeverij „De Schelde".

M.O.
MILITAIRE ORGANISATIE

Deze organisatie werd in het leven geroepen door Staf De Clercq, leider van het V.N.V. in de mobilisatiejaren 1939 en 1940.
Het was een geheime organisatie, die onder eed stond, niet tegenover het V.N.V., maar rechtstreeks aan Staf De Clercq. Zij legden hun eed af in de handen van Staf De Clercq zelf: ,,Wij zweren in blinde gehoorzaamheid eeuwige trouw en absolute geheimhouding aan onze leider Staf De Clercq''. De opdrachten dezer soldaten waren: de neutraliteitsgedachte verspreiden, het aanbrengen van allerhande spreuken, inlichtingen bezorgen over alles wat er in het leger en bijzonder in de burelen gebeurde. Het ordewoord was de wapens niet opnemen tegen Duitsland.

Het doel van Staf De Clercq was in elke legereenheid vertrouwens- en verbindingsmannen te hebben om in geval van oorlog actief te kunnen optreden. Wat deze opdrachten precies waren, weten we nu nog niet. Daar we een bewegingsoorlog meemaakten en geen stellingsoorlog als in 14-18. Dit kon Staf De Clercq niet voorzien en het strookte zeker niet met zijn opzet. Uit alles blijkt nu dat er van een degelijke uitbouw van deze organisatie geen sprake was, daar dit eerder het werk was van liefhebbers dan van saboteurs. Trouwens de Duitsers zouden dergelijk knoeiwerk nooit toegelaten hebben. Het optreden van deze amateurs zou hun daartoe opgeleid militair personeel niets dan moeilijkheden bezorgd hebben.

Wat gebeurde er dan wel tijdens deze periode? Door het V.N.V. werd een soort Sociale Dienst opgericht die de titel droeg ,,Het pakje van de V.N.V.-soldaat''. Aan de V.N.V.-leden werden regelmatig pakjes verstuurd met tabak, eetwaren, breigoed enz... Zo beschikte het V.N.V. over een 3.000-tal adressen, die dan doorgegeven werden aan de M.O.-verbindingsmannen. Verder stuurde V.O.S. de periodiek ,,De Schakel'' en het V.N.V. ,,Volk en Staat'', het weekblad ,,Strijd'' en andere kleinere brochures aan alle gemobiliseerde soldaten die het wensten.

Op 19 oktober 1944 te 10 uur werden bij het doorlezen van de bescheiden bij de weduwe van Staf De Clercq, 95, Prins Oranjelaan te Brussel door de krijgsauditeur, een reeks strooibriefjes ontdekt, die onmiddellijk in betrekking gestaan zouden hebben met de M.O. Deze strooibriefjes, die in verschillende teksten opgesteld zijn, dragen als onderschrift Breydel, Breydel II en Breydel III. Als objectieve waarnemer zijn we verplicht deze dan mee te delen.
Tevens werden er verslagen ontdekt van leden van de M.O., die hierdoor wilden aantonen hoe ze hun plicht vervulden, alsook een verslag over de actie van de M.O. bij het 24 Linieregiment, en een verslag in de Duitse taal,

met als titel ,,die Vlämische Militärische Organisation (M.O.) in der Belgische Armee 1939-1940''.
Opmerkelijk is wel dat er geen enkele Vlaming hiervoor ter verantwoording geroepen werd voor de Krijgsraad. Een feit te meer dat alles maar bluf en amateurswerk was.

VLAAMSCHE KAMERAAD!

VOORTGEVEN EN VOORTZEGGEN!

Het is mogelijk dat wij niet in oorlog komen!
Doch Frankrijk en Engeland willen oorlog!
Als wij er tusschen komen, dan is het om voor hen te vechten!
De Vlaamsche soldaat vecht niet voor een vreemd belang!
Liever legt hij de wapens neer!

BREYDEL

IN GROEPJES BESPREKEN

VLAAMSCHE KAMERAAD!

De Belgische pers wil ons in den oorlog sleuren!
Elken dag hitst zij tegen Duitschland!
Doch moest er oorlog komen, ge zoudt de hazen zien loopen om weg te zijn.
Maar wij zouden gekwetst, verminkt of gedood worden!
Nooit zouden wij weten waarvoor!
Moeder en wellicht het vrouwken en de kinderen wachten op ons!
Wij vechten niet voor een vreemd belang.
Met Frankrijk en Engeland tegen Duitschland vechten ware vechten voor een vreemd belang!
Als het er zal op aankomen, zal Breydel u wel zeggen wat ge te doen hebt.

BREYDEL

VLAAMSCHE KAMERAAD,

Het is dan toch gebeurd!
De bandieten zijn er in gelukt ons voor Frankrijk en Engeland te doen vechten.
In enkele uren was de Duitscher over het Albertkanaal.
Binnen een paar dagen te Brussel.
Nog een paar dagen en hij bemeestert gansch België?
Voor wat telt onzen weerstand?
Voor niks!
De wapens neer, kameraden!
Geeft u gevangen!

BREYDEL

VLAAMSCHE SOLDAAT!

BRUSSEL is genomen!
De Engelsche dieven, bandieten en moordenaars hebben er vreeselijk tehuis gehouden!
De helft van de stad hebben zij doen springen!
Zij hebben vrouwen en kinderen kapot gemaakt!
Zij hebben vele menschen geruineerd!
Zij hebben Staf De Clercq willen vermoorden!
De Franschen zijn in de Kempen even slecht geweest!
En voor die bandieten zouden wij ons leven moeten offeren!
Weest verstandig, kameraden!
Honderden onzer soldaten hebben reeds de wapens weggeworpen of hebben zich gevangen gegeven.
Krijgsgevangenen worden goed behandeld!
Zich krijgsgevangen geven, is het leven voor onze duurbaren!
Wanneer moeder of het vrouwtje of onze kinderkens met ons konden spreken, zouden zij ons toeroepen:
,,Geeft u gevangen, de Duitschers zijn toch te sterk; laat u niet kapot maken voor Frankrijk of voor Engeland! Werpt de wapens weg!''
Ook Breydel I werd gevangen!
En morgen ook

BREYDEL II

VLAAMSCHE KAMERAAD,

Breydel I is gevangen.
Ook Breydel II gaf zich verleden Zaterdag over in Maldegem.
Duizenden kameraden zijn reeds te huis!
Duizenden zullen morgen tehuis zijn!
Zorgt dat ge er ook bij zijt!
Het leven boven alles!
Dat de Engelsche bandiet zelf vecht!
DE WAPENS NEER!

BREYDEL III

HET V.N.V. GAAT DE COLLABORATIETOER OP

Daar we in ons werk geen thesis verdedigen, willen we ons beperken tot enkele belangrijke data en ingenomen strekkingen van het V.N.V.

Op 14 mei 1940 besliste de parlementaire fractie van het V.N.V.: ,,geen tweede activisme''.
Op 13 juni 1940 verscheen opnieuw het dagblad ,,Volk en Staat''. De krant neemt een Nieuwe-Orde strekking aan. In een memorandum aan de Militär-

verwaltung stelt Staf De Clercq voor dat het V.N.V. bereid is haar steun te verlenen aan het besturen van het land.

Op 24 juni hernieuwde ,,Volk en Staat'' haar klacht ,,geen man van de dappere garde van Limoges meer op zijn oude plaats''. Vele V.N.V.-ers kregen belangrijke posten aangewezen in de Belgische administratie: burgemeesters, schepenen, gouverneurs, hoge ambtenaren zoals sekretaris-generaal.

Op 29 juni werden de twee gematigde Vlaams-Nationalisten Jos Custers als sekretaris en Victor Leemans als adjunct van de Commissaris voor wederopbouw aangesteld. Dit was een eerste bewijs dat het V.N.V. de weg van collaboratie bewust wilde opgaan.

Einde juni keerde Reimond Tollenaere terug uit de Franse gevangenis. Samen met Edgard Delvo zouden zij de promotors worden van de vooropgezette idee, dat Duitseland de oorlog gewonnen had en er niet meer mocht aan getwijfeld worden om met de Duitsers een nieuw Europa op te bouwen.
Tollenaere schreef in ,,Volk en Staat'' van 6 juli 1940:

> ,,Er komt een schone tijd voor ons volk. Een oude wereld is in oneer en schande verzonken. We beleven een historisch moment. Als Vlaanderen en Nederland dit ogenblik niet te baat nemen is het gedaan voor lange tijd.''

Op 10 november 1940 bekende Staf De Clercq zich tot het Nationaal-socialisme en bevestigde zijn vertrouwen in de Führer.

DE SNELLE GROEI VAN HET V.N.V.

De V.N.V.-afdelingen groeiden als paddestoelen uit de grond, men kan aannemen dat er in elk dorp een afdeling was.
Het V.N.V. was de enige partij nog in dienst, duizenden Vlaamse jongens vertoefden nog in Frankrijk, duizenden Vlaamse jongens verbleven in krijgsgevangenschap in Duitsland. De familieleden deden al het mogelijk om deze vrij te krijgen. Het V.N.V. was samen met het Belgische Rode Kruis en het Vlaamse Kruis zeer actief, de resultaten bleven niet uit. Uit dankbaarheid om bewezen diensten werden duizenden lid van het V.N.V.
Ter illustratie brengen we hier een schrijven van een afdelingsleider gericht aan Dokter August Borms, met eigengeschreven antwoord.

Afschriften

V.N.V.
ZELE

Zele, 22 september 1940

Aan Dr. Borms
Wuytslei
Merxem

Waarde Dr. Borms,

Verschillende malen komen ons moeders en vrouwen vragen of er geen mogelijkheid bestaat, hun zoon of man uit de Duitsche krijgsgevangenschap, waarin ze verkeeren, te verlossen.
Die Vlaamsche menschen steunen zich op het gezegde uit ,,VOLK EN STAAT'': ,,alle Vlamingen mogen naar huis komen'', en voegen ze er aan toe: ,,Dr. Borms kan wellicht van den Militaire Bevelhebber Heer Von Falkenhausen veel bekomen voor de Vlamingen, doet eens een goed woordje bij Dr. Borms''.
Voor dat ,,goed woordje'' Waarde Dr. Borms vallen we U lastig. Gaarne zouden we de Vlaamsche Moeders en Vrouwen een boodschap, die hen gelukkig maakt, willen overbrengen.
Wanneer U het goed vindt, Waarde Dr. Borms, zullen we Woensdagavond, a.s., persoonlijk het antwoord komen halen.

DIETSCHLAND HOU ZEE!

Pl.l. V.N.V. afd. ZELE
p/a. Van Dijck Lode
Lge Kongostraat, 6
Antwerpen

Het gaat over de volgende kameraden:

Louis Van Den Abbeele, Gefangennr.:	23.121, Stalag: VIII A V/73.
P. De Kegel,	36.111, Stalag: II C V/109.
Gerard de Meirsman,	16.204, Stalag: I A.
Van Uitfanghe Edmond,	2.749, Stalag: X VII B.
Van Den Broeck Albert,	10.723, Stalag: X B.

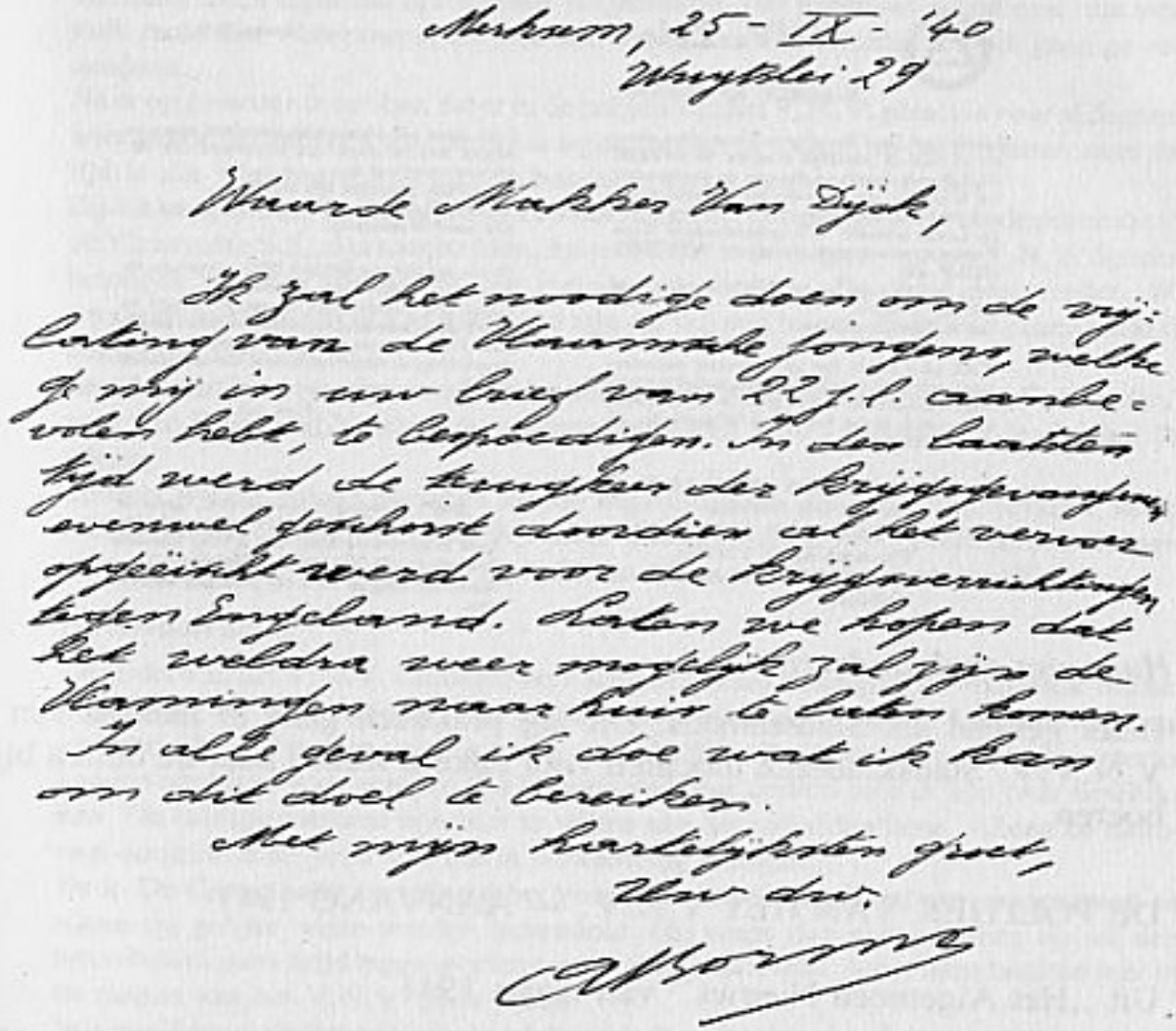

Merksem, 25-IX-'40
Wuytslei 29

Waarde Makker Van Dijck,

Ik zal het noodige doen om de vrijlating van de Vlaamsche jongens, welke ge mij in uw brief van 22 j.l. aanbevolen hebt, te bespoedigen. In den laatsten tijd werd de terugkeer der krijgsgevangenen evenwel geschorst doordien al het vervoer opgeëischt werd voor de krijgsverrichtingen tegen Engeland. Laten we hopen dat het weldra weer mogelijk zal zijn de Vlamingen naar huis te laten komen. In alle geval ik doe wat ik kan om dit doel te bereiken.

Met mijn hartelijksten groet,
Uw dw.

A Borms

HET V.N.V. BOLWERK VAN SOCIAAL DIENSTBETOON

Winterhulp

Het eerste tekort aan voedsel deed zich voelen in de winter van 40-41. Winterhulp naar het model van de Duitse ,,Winterhilfe'' werd opgericht, gaarkeukens werden in de steden opgericht, in de dorpen en steden werden inzamelingen gedaan voor dit werk. Het V.N.V. was wel de promotor en voortrekker van dit werk, alhoewel de leiding van Winterhulp meestal in handen was van niet V.N.V.-ers.

VNV. Zele

1 Januari 1941

WAARDE KAMERAAD.

Leider Staf De Clercq bevool aan allen, door dik en dun, de wettelijk erkende WINTERHULP afdeelingen te steunen en daadwerkelijk te helpen, om het even welke personen er ook deel van uitmaken.
De Leider beveelt! Wij gehoorzamen! Geen Personen tellen! wel het werk WINTERHULP telt!
Er is groote nood bij ons Volk, en dat moet gelenigd worden!
Dat is thans hoofdzaak!

Toch gaan wij er fier op te kunnen mededeelen dat de volgende kameraden wettelijk en officieel (Staatsblad n° 193/94—16/17-12-1940) aangesteld zijn bij het Werk Winterhulp, afdeeling Zele:

Kd. HAEGENS GUSTAAF (Voorzitter BVOS) VNVlid.
Kd. TRIPON DE BEULE (Afgev Vlaamsch Kruis) VNVhd.
Kd. STEFAAN VERLAECKT. VNNlid.

Laat thans alle klein-en benepenheid varen en bewijs met de daad, dat het woord van W. Moens waarheid is:
– De oude gewaden zijn afgelegd. –
Kameraad doe Uw Plicht!
Op voor Winterhulp!

Bij de intrede van het jaar 1941, wenschen we U van harte een Zalig Nieuwjaar!
Door Uw standvastige trouw, in woord en daad, als Vlaamsch Nationaal Socialist, zal het jaar 1941, het jaar zijn van Vlaanderens heropstanding in Nederlandschen, Germaanschen geest!

Hou zee
Lode Van Dyck.

☛ Zondag 19 Januari 1941, gaat de Driemaandelijksche VNV Vergadering door in samenwerking met AVNJ Zwarte Brigade en de Vlaamsche Meisjes.
Niemand mag op deze vergadering ontbreken.

Hulp aan stadskinderen

Beter gekend als Stadsmusjes. Dit lag praktisch gans in handen van het V.N.V.V. Stadskinderen mochten voor enkele weken naar de buiten bij de boeren.

DE POLITIEK VAN HET V.N.V. — AANVANG 1941

Uit „Het Algemeen Nieuws" van maart 1941

Een rede van Staf De Clercq voor het V.N.V-kader van het arrondissement Tielt

Over den politieken en sociaal-economischen toestand en over de houding van het V.N.V. ten aanzien van den godsdienst en de Kerk

Zondagnamiddag ging te Tielt in de zaal „Continental" de door het V.N.V. belegde vergadering door waarop behalve de hh. Staf De Clercq, leider van het V.N.V., Raymond Tollenaere, algemeen propagandaleider, Oscar Vermeersch, locaal V.N.V.-leider, ook al de nieuw benoemde burgemeesters van het arrondissement en de plaatselijke leiders aanwezig waren. Nadat de afdeelingsvaandels op het podium hadden plaats genomen begroette de h. Vermeersch de vergadering. De leiding deed vervolgens haar intrede en de h. Gaston Commijne, gewestleider van het arrondissement Roeselare-Tielt, begroette den leider.
Nadat de heele vergadering rechtstaande het lied „Morgen marcheeren wij" gezongen had betrad de h. Raymond Tollenaere, propagandaleider en leider van het arrondissement Tielt, het spreekgestoelte.
„Wij stappen thans naast Duitschland op" aldus spreker, tot het helpen verwezenlijken van een nieuwe Europeesche toekomst.
Wij zijn een volk met eigen kenmerken, met een eigen karakter en een eigen verleden en daarom is het billijk dat we stem hebben in het koor der Germaansche volkeren waaronder we een eigen plaats hebben in te nemen. Wij zijn de voorpost van het

Germanendom tegen het oprukkende latijnendom. Het nationaal-socialisme, dat ieder volk recht laat wedervaren, zal ook het wezen van het Vlaamsche volk geen geweld aandoen.
Na er op gewezen te hebben dat er in de rangen van het V.N.V. plaats is voor al degenen wier bekeering niet een omkeering is legde spreker er nadruk op dat het thans meer dan tijd is alle Vlaamsche krachten te bundelen en tot eenheid te komen."
Zij die aangesloten waren bij Rex-Vlaanderen en bij Dinaso, zoowel als degenen die tot de Vlaamsche S.S. zijn toegetreden, hooren thuis in de rangen van het V.N.V. Spreker betoogde waarom en besloot dan met deze woorden: „De strijd gaat verder. Wij versagen niet wijl wij er van overtuigd zijn dat wij nog bij ons leven van onzen strijd de bekroning zien zullen."
Een der talrijk aanwezige zwarte brigademannen droeg dan het gedicht „Kameraden" voor van Ferdinand Vercknocke waarna het woord werd verleend aan den h. Staf De Clercq.
Spreker wijdde enkele woorden aan de nagedachtenis van Joris Van Severen, die te Abbeville viel als slachtoffer der vijanden van het Vlaamse volk. Ondanks de meningsverschillen brengt Staf De Clercq hulde aan den gevallen soldaat en officier.

De bevoorrading

De leider van het V.N.V. handelde vervolgens over het belangrijkste vraagstuk van het oogenblik: de bevoorrading. De arbeidende bevolking moet te kort komen, wat anderen, die rijker zijn, zich kunnen aanschaffen. De bestaande verborgen stocks zouden nochtans voor eenigen tijd kunnen volstaan, indien men er kon over beschikken. De huidige toestand is echter te wijten aan het individualisme. Alleen de nationaal-socialistische geest kan hierin verandering brengen.
De h. De Clercq haalt vervolgens het voorbeeld van Duitschland aan, waar armen en rijken op gelijke wijze worden behandeld. Hij roept dan ook iedereen op tot den onverbiddelijken strijd tegen woekeraars en sluikhandelaars. Voor deze laatsten is er in de rangen van het V.N.V. geen plaats.
In denzelfden gedachtengang behandelt hij de Engelsche weigering om het Hooverplan der voedselvoorziening van België ten uitvoer te laten brengen. Na ons in den oorlog te hebben betrokken, onze steden te hebben verwoest en onze volksgenooten te hebben weggesleept, verklaart Engeland ons ten slotte den hongeroorlog. De misdaad begaan tegen de vrouwen der Zuid-Afrikaansche boeren wordt hier hernieuwd. Hiertegen steekt de houding van Duitschland scherp af: onze „vijand" stelt 200.000 ton aardappelen en 80.000 ton graan te onzer beschikking uit eigen voorraden.

Het agrarisch vraagstuk

Spreker behandelde dan de kwestie van de levensruimte voor onze boeren.
Een welvarende boerenstand is de eerste voorwaarde voor het handhaven van de volkskracht. Er wordt thans tegen de boeren gemopperd en er zijn er onder hen die het verdienen maar men vergeet dat velen hunner nog in zich het merkteeken dragen van het vroeger individualisme. De boer werd vroeger misprezen, thans laat hij zich gelden bij wijze van represaille voor vroegere miskenning. Dit is het gevolg der oude kastentegenstelling.
Spreker wees dan de boeren op hun plicht die zij na te komen hebben willen zij niet ernstig in botsing komen met de sociale rechtvaardigheid en behandelde dan het vraagstuk van de plaats welke de landbouwer inneemt in de nationaal-socialistische ordening.

De plaats van den boer in de Nationaal-Socialistische orde

In de nationaal-socialistische orde staat de boer in het centrum der belangstelling. De boer moet in de nieuwe gemeenschap de plaats verwerven die hem toekomt en derhalve dient hij door den staat gesteund. Wij hebben ruimte noodig. Vooral ons Vlaamsche boerenvolk is een kinderrijk volk en het moet in de toekomst worden vermeden dat onze boeren naar Frankrijk en Amerika moeten uitwijken.
In Noord-Frankrijk liggen uitgestrekte terreinen braak. Wallonië is ook allengerhand ontvolkt. Het Waalsche land moet als levensruimte voor ons Vlaamsche volk worden voorbehouden.
Hij verklaarde in dit verband volledig vertrouwen te hebben in den Fuehrer van het Duitsche volk, dien hij als leider erkent van alle Germaansche volkeren.

Het arbeidsvraagstuk

De h. De Clercq besprak dan het arbeidsvraagstuk en vatte de nationaal-socialistische principes hieromtrent samen:
Het diepe verlangen der arbeiders naar een meer rechtvaardige wereld wordt door de instelling van de nieuwe orde voldaan. Deze orde zal het kapitaal in dienst stellen van de gemeenschap en de belangen van het volk verdedigen en van den arbeider een waardig lid van de volksgemeenschap maken.
Niet tegen of buiten, maar binnen het raam van het volkswelzijn, zien we het heil van den arbeider.

De houding van het V.N.V. ten aanzien van den Godsdienst en de Kerk

De leider van het V.N.V. bepaalde dan de houding door zijn partij aangenomen ten opzichte van den godsdienst en de Kerk.
Godsdienst is geen privaatzaak maar een volkszaak. Hij behoort tot de groote kultuurmachten waarvan geen enkelen zoo diep ingrijpt in het leven van het volk en van den eenling. Het nationaal-socialisme erkent de onsterfelijkheid van den godsdienst en ziet in het Christendom den grondslag van de Europeesche beschaving. Het V.N.V. huldigt het ,,positief Christendom''.
De strijd gaat tegen het jodendom, de vrijmetselarij en het politiek-katholicisme dat den godsdienst tot politieke doeleinden exploiteert.
Het V.N.V. huldigt den godsdienst als zoodanig maar waar geestelijken zich begeven op politiek gebied zal het V.N.V. ze daar met politieke middelen bestrijden.
Kerk en Staat kunnen harmonisch naast elkaar leven maar ieder moet zich bewegen op het terrein dat het zijne is.
De leider van het V.N.V. herinnerde aan de aanvallen en de leugencampagne, waaraan zijn beweging was blootgesteld. De toekomst zal uitwijzen, dat, ondanks enkele begrijpelijke fouten het V.N.V. den goeden kamp heeft gestreden voor volk en gemeenschap.
Wij zullen onze volledige verantwoordelijkheid opnemen, verklaarde de h. De Clercq. Het lot van Vlaanderen is gebonden aan dit van het rijk der Germaansche naties van Europa. Uit deze vaststelling zullen wij op het geschikte oogenblik het noodige besluit trekken. Uit het gebeuren zal ten slotte blijken dat onze gansche actie in het belang van het Vlaamsche volk is geschied.
De h. De Clercq werd geestdriftig toegejuicht.
Na het zingen van de ,,Vlaamsche Leeuw'' ging de vergadering uiteen.

Afschrift

OPDRACHT VOOR NOVEMBER 1941

VOLHARDEN

Kameraden,

De grootsche opdracht, die op onze Beweging rust, kan, en zal maar tot werkelijkheid gedijen, als zij op den verbeten wil tot volhardenden kamp rekenen kan.

Wanneer het spreekwoord zegt, dat aanhouden wint, dan zal het wel in allereerste plaats gelden voor U, strijders om de verovering van wat in langen tijd onverwindbaar scheen. Gij hebt vestingen te winnen, steile versterkingen te bestormen. Wie in die oogenblikken bezwijkt, begaat een verraad.

Velo volksgenooten staan onbegrijpend, of afzijdig of schimpend of dwaas spottend tegenover U. Zij schrikken niet terug voor verdachtmaking en vijandige praktijken. Zij leggen lijsten aan en beloven, God weet wat, wanneer de Engelschen terug komen. In een woord, door een heele reeks faktoren trachten zij Uw houding te beïnvloeden.

Daarom juist zult gij blijven staan, waar gij staat. De dagelijksche beslommeringen palmen reeds een aanzienlijk deel van uw tijd in. Maar dat kan U niet beletten, alles wat in U steekt aan idealisme, met edelmoedig gebaar te geven tot het uiterste.

De grootschheid van uw taak weze U een lichtbaken in deze harde tijden. Vervul haar, tegen iedereen en tegen alles in, omdat gij weet, dat Uw volk er het grootste belang bij heeft. Twijfel nooit, maar handel — meer nog wanneer twijfels U omknellen, meer wanneer kleinzieligheid onbegrijpend rondom U grijnst.

Volhard, Kameraden ! Heel de Beweging zal eerst onwankelbaar staan, wanneer ieder onder U, als trouwe soldaat, de wacht optrekt tot het laatste uur, tot den laatsten minuut ; als ieder onder U zich geeft, tot den laatsten man.

Kameraden, Eens komt het uur — Eens klept over ons Volk de blijde tijding van onze zege ! Hou zee !

STAF DE CLERCQ.

Het V.N.V. ontving van de Duitse autoriteiten de toezegging om als de eenheidsbeweging te worden erkend.
Het toetreden van het Dinaso en Rex Vlaanderen tot het V.N.V. werd een feit op 11 mei 1941.
De toetreding van beide formaties tot het V.N.V. sloot de uitdrukkelijke erkenning van de volgende grondbeginselen in zich:

1. Het V.N.V. stelt zich ten doel de vestiging van de nationaal-socialistische orde in Vlaanderen.
2. Deze orde kan alleen tot stand worden gebracht op de grondslag van een zuiver en waarachtig volks bewustzijn, hetwelk voor het volk in Vlaanderen inhoudt: het besef van zijn Nederlands-Diets karakter, en de zin voor de Germaanse samenhorigheid, voor wat Germaanse eer en plicht gebieden.
3. De taak van het V.N.V. bestaat in:
   a) Het opwekken en het versterken van het volksbewustzijn in Vlaanderen.
   b) Het opvoeden aller volksgenoten in nationaal-socialistische geest tot dienende ondergeschiktheid der persoonlijke belangen en der groepsbelangen aan het welzijn der volksgemeenschap.
   c) Het omzetten der volksverbondenheid in de politieke, culturele en sociaal-economische ordening.
4. De politieke orde zal gevestigd zijn, eensdeels op het beginsel van het leiderschap, dat in zich sluit de bevoegdheid en persoonlijke verantwoordelijkheid, anderdeels, het uitschakelen en verwerpen van alle instellingen, groeperingen en uitingen, die de organische eenheid der volksgemeenschap aantasten en ondermijnen.
5. De culturele orde zal in dienst moeten staan van de opbouw van een echtvolkse cultuur. Dit wil zeggen, van een cultuur die in al haar uitingen de weerspiegeling is van de volkse eigenheid en als dusdanig een middel tot handhaving en volmaking daarvan.
6. De maatschappelijke orde zal gevestigd zijn op:
   a) De erkenning van de arbeid als dienst aan de gemeenschap en als hoogste plicht voor ieder.
   b) De solidariteit der arbeiders van elke aard en van elke rang, van leidende en dienende, welker samenhorigheid gebouwd moet zijn op wederzijdse eerbied en trouw.
   c) De plicht der gemeenschap aan alle arbeidswillige volksgenoten een menswaardig bestaan te verzekeren.

7. De economische orde zal gericht moeten zijn op de verwezenlijking van het eenvoudig beginsel: eigendom in dienst en gemeenschapsbelang gaat voor het belang van groepen en enkelingen.
   Bij erkenning van het privaat initiatief moet de organisatie van het bedrijfsleven er toe strekken van de volkshuishouding te maken: een geordend, gebonden geheel, van economische eenheden die alleen gericht zijn op het goed van het gehele volk.

Deze eenmaking werd op 10.5.1941 verkondigd in de benedenzaal van het Atlanta Hotel te Brussel, door Staf De Clercq, leider van de Eenheidsbeweging: het V.N.V.

Waren verder aanwezig:

Dr. R. Tollenaere, algemeen propagandaleider van het V.N.V.
Ernest Van den Berghe, algemeen secretaris van het V.N.V.
Dr. Speleers, Hoogleraar, lid van de Raad van Leiding V.N.V.
Dr. Jan Timmermans, advokaat, lid van de Raad van Leiding V.N.V.
Edgard Delvo, lid van de Raad van Leiding V.N.V.
Dr. Frans Daels, Hoogleraar, lid van de Raad van Leiding V.N.V.
Karel Lambrechts, leider van ,,Arbeidsorde''.
Dr. J. Leuridan, lid van de Raad van Leiding V.N.V.
Mevr. Maréchal, leidster van het V.N.V.V.
Jw. J. Claessens, leidster van de Jeugdafdeling V.N.V.V.
Paul Leroy, algemeen secretaris van Verdinaso.
François, algemeen commandant der Dinaso Militantenorde.
Leo Poppe, leider der Dinasojeugd.
O. Daem, leider voor Rex Vlaanderen.
Vaes, gevolmachtigde van de leider van Rex-Vlaanderen.
Botte, algemeen secretaris van Rex-Vlaanderen.
P. Suys, Vlaams adjunct van de heer L. Degrelle.

Dat het precies het V.N.V was dat de leiding mocht nemen van de éénheidsbeweging was geen louter toeval. Als zulks gebeurde dan was het ontegensprekelijk met de goedkeuring van de bezettende autoriteiten. In 1941 ware het een slechte politiek geweest de leiding toe te vertrouwen aan een uitgesproken groot-Duitse beweging.
Hoofdzaak was dat de numeriek sterkste Vlaams-Nationale beweging zich bereid verklaarde om de gangmaakster te worden van het Nationaal-Socialisme in onze gewesten.
Om toch te trachten de enige partij te blijven naar het voorbeeld van de

Mussert-beweging in Nederland, zou ze niets onverlet laten om nog verder en krachtdadiger te werven voor verschillende formaties, die in dienst stonden van de Duitse Weermacht.
Vanaf dat ogenblik dat het V.N.V. de éénheidsbeweging geworden was, sloeg ze ook krachtdadiger de hand aan de uitbouw van haar kader.
Het is stellig niet van belang ontbloot hier een volledige beschrijving te laten volgen van de juiste bevoegdheid der verschillende leiders en kaderleden. Dit vinden we vooral terug in haar sterke uitgebouwde structuur.

Uit ,,Het Algemeen Nieuws'' van 12 mei 1941

Een gebeurtenis van groote binnenlandsche beteekenis

SAMENSMELTING VAN V.N.V., DINASO EN REX-VLAANDEREN

Twee eenheidsbewegingen op Nationaal-socialistische grondslag in Vlaanderen en Wallonië

Mededeeling van den h. Staf De Clercq, leider van het V.N.V.

De grondbeginselen van de nationaal-socialistische eenheidsorganisatie in Vlaanderen

In verband met de overeenkomst tusschen V.N.V., Verdinaso en Rex-Vlaanderen, verklaarde de h. Staf De Clercq, leider van het V.N.V. aan de persvertegenwoordigers o.m.:
Het is onze vreugde en onze trots dat alle Vlaamsche Nationalisten tegen die contactueele en feitelijke verbondenheid van den Belgischen Staat met Frankrijk, in den loop eener jarenlange politieke bedrijvigheid, niet alleen positief hebben gekozen, doch daadwerkelijk hun man hebben gestaan, ten einde het onheil dat er onvermijdelijk uit voortvloeien moest, aan ons volk te besparen.
Het is tevens de vreugde en de trots van het Vlaamsch Nationaal Verbond dat het gelijkloopend met andere groepeeringen, die naast ons hebben gestreden en die heden vereend met ons in een enkele organisatie zullen opmarscheeren, sinds jaren tegen de onvolksche drijverijen van den liberaal-democratischen staat stelling heeft genomen.
Maar het is te vroeg om alreeds victorie te roepen, want nog wroeten in het donker allerlei krachten, die de vroegere toestanden willen terug brengen, en hun onheilvollen invloed willen bestendigen.
Nog beseft een deel van het volk den zin niet van den nieuwen tijd, die in aantocht is. Nog zien te weinigen in, hoe voor onze volksgemeenschap een groote rol kan weggelegd zijn in de nieuwe ordening die, onder Germaansche leiding, in Europa op til is.
Te velen nog verschansen zich in een zoo niet vijandige, dan toch afwachtende houding, die het gevaar in zich draagt dat de aan gang zijnde nationaal-socialistische revolutie in Europa achteloos voorbij kan gaan aan Vlaanderen, als een niet begrepen en daarom waardeloos bestanddeel der komende politieke orde.
Het standpunt van het Vlaamsch Nationaal Verbond als Vlaamsche Nationaal-Socialistische beweging tegenover dit alles kent gij. Ik zelf heb in den loop der voorbije

maanden, in redevoeringen, die in een aantal steden van Vlaanderen werden uitgesproken, namens het Vlaamsch Nationaal Verbond den weg aangewezen, dien wij ingeslagen zijn en dien wij tot het einde zullen gaan. Dat zij weerklank hebben gevonden, in en buiten het land, is in niet geringe mate, heeren vertegenwoordigers van de pers, aan uwe zorg voor objectieve voorlichting te danken.

De eenheidsbetrachting verwezenlijkt

Bij al ons streven en strijden is onze hoogste bekommernis steeds geweest de grootst mogelijke eenheid te verwezenlijken, in den schoot van ons helaas al te vaak in zichzelf verdeelde volk. In den partijpolitieken systeemtijd was dit pogen wel bijna hopeloos. Verdeeldheid en gespletenheid zijn immers de hoofdkenmerken van dat regiem. En toch zetten wij ons ook toen aan deze taak.
Thans echter openden zich nieuwe mogelijkheden voor onze eenheidsbetrachting. De Nationaal-Socialistische opvatting immers, die de onze is, draagt noodzakelijk het eenheidsferment in zich. Het bestaan van meerdere politieke Nationaal-Socialistische bewegingen. In den schoot eener zelfde volksgemeenschap, is een hoogst onlogisch en onwezenlijk iets. Waar in dit nieuwe tijdsgewricht velerlei overblijfselen uit het verleden dienen gelikwideerd te worden, daar was ook de noodwendigheid geboden om een einde te maken aan het feit dat verschillende Vlaamsche politieke organisaties, die zich bekend hebben tot het Nationaal-Socialisme en tot het volksche standpunt naast — soms tegen — elkaar bleven ageeren.
En dit dan, mevrouwen en mijne heeren, is de mededeeling die ik gelukkig ben U heden te kunnen doen: de door ons en door de besten in den lande zoo vurig betrachte eenheid dier organisaties is thans een werkelijkheid geworden.
Het Verdinaso heeft besloten toe te treden tot de eenheidsorganisatie, welke den naam draagt van Vlaamsch Nationaal Verbond. Als uiterlijk teeken daarvan werd kameraad Pol Leroy opgenomen in den raad van leiding van het V.N.V. De toetreding omvat ook de Dinaso militie. Deze wordt vereenigd met de Dietsche militie ,,Zwarte Brigade'', onder leiding van den algemeenen kommandant, den Kd. Reimont Tollenaere. Kameraad François zal optreden als kommandant dezer militie.
Het Dinaso-vrouwenverbond, het Dinaso-jeugdverbond en de Dinaso-korporaties, worden ingeschakeld in de gelijkaardige afdeeling van het V.N.V.
Ook Rex-Vlaanderen heeft eenzelfden stap gedaan. De leider van Rex-Vlaanderen, kameraad Odiel Daam, in volledige verstandhouding met den h. Léon Degrelle, leider van Rex, is toegetreden tot onze eenheidsorganisatie, terwijl hier ook de leden der verschillende onderafdeelingen van Rex in Vlaanderen worden ingeschakeld in de gelijkaardige afdeelingen van het V.N.V. Kameraad Odiel Daem wordt opgenomen in den raad van leiding van het V.N.V.
Aldus is niet alleen de zoo lang gewenschte eenheidsorganisatie tot stand gekomen doch een sterke nationaal-socialistische beweging geboren, met als politiek exponent het Vlaamsch Nationaal Verbond (V.N.V.) als jeugdexponent, het Algemeen Vlaamsch Jeugdverbond (A.V.N.J.) als vrouwenexponent, het Vlaamsch Nationaal Vrouwenverbond (V.N.V.V.) als militieexponent, de Dietsche Militie-Zwarte Brigade (D.M.-Z.B.) als sociaal exponent, Arbeidsorde (A.O.).

Ook de Vlamingen in Wallonië zullen door de beweging bestreken worden

Gansch het Vlaamsche land en morgen de Vlamingen in het Waalsche land, worden door deze beweging bestreken. Vijf gouwleiders, een voor elke gouw van het Vlaamsche land, en morgen een Vlaamsche leider voor de Vlaamsch-Nationaal-So-

cialisten in Wallonië, 17 arrondissementsleiders, 76 gewestleiders en meer dan 700 afdeelings- en kernleiders, allen beproefde kameraden, door den eed van trouw aan de organisatie verbonden, vormen de politieke constellatie der beweging.
Daarnaast ijveren in volledige verstandhouding met de politieke beweging en onder een gemeenschappelijken leider, het Vrouwenverbond, het Jeugdverbond, de Dietsche Militie en Arbeidsorde.
Wij drukken den wensch uit dat ook de Walen in Wallonië in een sterke nationaal-socialistische organisatie zouden gebundeld worden.

De houding van het V.N.V. ten opzichte van Rex-Wallonië

De eenheidsorganisatie V.N.V. beschouwt de Rex-beweging, onder leiding van Leon Degrelle nu de Verdinaso-organisaties in Vlaanderen en Wallonië opgehouden hebben te bestaan als de eenheidsbeweging, die de Walen in Wallonië winnen wil voor het nationaal-socialisme, en kan hiermede samenwerken voor zooveel zulks in het belang der beide volksgemeenschappen wenschelijk blijkt.
Het belang van deze getroffen beslissingen en afgesloten akkoorden zal U niet ontgaan. Het nationaal-socialistische Vlaanderen heeft een eenheidsorganisatie gevonden, vriend en vijand weten voortaan op ondubbelzinnige wijze met wie ze te handelen of af te rekenen hebben.

De houding van het V.N.V. ten overstaan van de Walen

Het weze mij toegelaten om thans niet nader in te gaan op de konkrete vraagstukken waarvoor wij staan. Alleen nog willen wij, Vlaamsche Nederlanders, U even in herinnering brengen hoe wij staan tegenover de Walen en onze in voorbije tijden waalsche en verfranschte volksgenooten.
Den Walen ontzeggen wij geenszins het recht op leven en volksche ontwikkeling. Doch de tijd moet voor goed uit zijn dat zij beschikten of mede te spreken hadden over onze levens- en ontplooiingsmogelijkheden. Dat is onze zaak. En wat de onder den drang van gedwongen cohabitatie voor ons tijdelijk verloren volksgenooten betreft spreekt de stem van het bloed luide in ons.

„Wat ons behoort, moet tot ons terugkeeren"

Wat tot ons behoort moet tot ons terugkeeren, dat is natuur-noodwendigheid, waarnaar wij ons handelen te richten hebben.
Zoo staan wij dan, voor ons volk, en voor dezen en voor den komenden tijd. Steeds breeder worden onze gelederen. Al wie er toetreedt in een geest van trouw en tucht is welkom. In den zin der eenheid der politieke Nationaal-Socialistische krachten in Vlaanderen is eene groote stap gedaan. Wie nog weifelend langs den weg staat, of wie nog in zich het merkteeken van volksverdeeldheid en gespletenheid niet heeft kunnen doen verdwijnen, wordt aangemaand om zich rekenschap te geven van de thans niet meer te loochenen werkelijkheid: het bewuste en tot daden bereide Vlaanderen is één geworden.

DUITSLAND IN OORLOG MET RUSLAND — 23 JUNI 1941

Verklaring van Staf De Clercq.
Uit ,,Het Algemeen Nieuws'' van 23 juni 1941

EENHEIDSVERGADERING V.N.V.-DINASO REX-VLAANDEREN TE BRUSSEL
Brussel 100 % Vlaamsche grond

Ieder compromis dienaangaande moet uit den booze worden geacht

Zondag had in het Koninklijk Cirkus te Brussel een eenheidsvergadering plaats, de eerste in de hoofdstad sedert het ontstaan van het akkoord V.N.V.-Dinaso-Rex, tot op de hoogste gaanderij was het ruime cirkusgebouw met leden der eenheidsbeweging gevuld. Even na half elf deed de leiding hare intrede. Het was gouwleider P. Finné die de vergadering inleidde en de tot stand koming der eenheid de heuglijkste gebeurtenis heet in de jongste Vlaamsche geschiedenis. Hij wees op het duurzaam karakter van het thans afgesloten akkoord en op de verbetenheid waarmee het te Brussel werd onthaald, Brussel dat er thans toe bereid zou gevonden worden tot het afsluiten van een compromis, waarvan Vlaanderen niet hooren wil. Het zal een harde kamp worden, besloot de h. Finné, maar wij staan paraat om het groote gebeuren te gemoet te treden.

Toespraak van den h. Elias

Gouwleider Elias betrad vervolgens het spreekgestoelte en gaf een overzicht van de resultaten die in den loop van dit jaar werden behaald.
De h. Elias weidt dan omstandig uit over de grondprincipes der beweging die in de redevoeringen van den leider de bevestiging van een nationaal bestaan, de bekentenis tot de groot-Germaansche gemeenschap onder de leiding van Duitschland en den uitbouw in dit land van een nationaal-socialistische orde.
In dit verband had hij het over de houding van den h. Henri De Man, wiens belijdenissen in ,,après coup'', wel wat laat komen en heelemaal in strijd zijn met de houding vroeger door hem aangenomen.
Spreker waardeert het dat de h. De Man thans den moed heeft te spreken waar anderen slechts fluisteren, maar waar hij onvoorwaardelijk trouw opeischt ten overstaan van de dynastie stellen wij voorop dat alleen het volk op onze onvoorwardelijke trouw kan aanspraak maken en dat de dynastie in dienst hoort te staan van het volk. Nooit heeft de h. De Man er blijk gegeven van belangstelling ten overstaan van Vlaanderen. Wat ons in verzet brengt is het plan een beweging in het leven te roepen die buiten de eenheidspartij staat, een soort Belgisch nationale partij, die voor ons geen zin of geen beteekenis heeft.
De h. Elias stelde ook de houding aan den kaak van ,,Le Soir'' en ,,Le Nouveau Journal'', die er nog precies dezelfde vooroordeelen, dezelfde strekking op nahouden ten overstaan van de krachten die thans in de eenheidsbeweging gestalte kregen, als vóór den oorlog.
Als volk krijgen wij thans een kans, besloot de h. Elias, laten wij ze waarnemen.

Een stem uit Verdinaso

De h. A. Deckmijn, van Verdinaso, wees op de beteekenis der pas tot stand gekomen eenheid. Over heel het verleden heen bindt ons thans nog één naam, die van Duitsche

nationaal-socialisten. Wij gaan thans den weg onzer bestemming. Over de toekomstige grenzen beslist slechts één man: Adolf Hitler in wien wij ons vertrouwen stellen omdat wij weten dat de oplossing van het voor Vlaanderen zoo nijpende probleem der levensruimte, ons bevrediging schenken zal. Spreker sneed ook het probleem Brussel aan. Brussel moet 100 t.h. Dietsch worden.
Ook het Belgisch tricolore patriotisme dat zijn hoop heeft gesteld op Engeland en sedert van morgen ook op Rusland, zullen wij hartsgrondig bekampen.
Er werd dan meegedeeld dat de heer Staf De Clercq, die door dringende bezigheden elders was opgehouden, toch de vergadering zou bijwonen. Zoodra de leider zijn plaats had ingenomen werd door de aanwezigen den eed van trouw gezworen.

De h. O. Daem aan het woord

De h. Odiel Daem van het Rex-Vlaanderen, legde er in een kranige rede den nadruk op dat de eenheidsbeweging tot stand komen kon omdat geen der toetredende partijen haar principes had te verloochenen. Er was echter niet alleen principieel parallellisme er waren ook de omstandigheden die de eenheid noodzakelijk maakten, o.m. de zich afteekenende coalitie van allerlei heterogene elementen, die niets met elkaar gemeens hadden behalve hun vijandige houding tegenover onze beweging.
Hij wees op de grootsche taak die te vervullen is en verzekerde dat sterk en doelbewust de macht zou worden veroverd.

Verklaring van Staf De Clercq

De h. Staf De Clercq nam vervolgens plaats op de sprekerstribune om, in verband met het oprukken der Duitsche troepen in Rusland, de houding der eenheidspartij daartegenover te bepalen.
Het akkoord tusschen Duitschland en Rusland, aldus de h. De Clercq heeft vroeger verbazing verwekt doch wij wisten dat eens met het bolchevisme zou dienen afgerekend. De beslissing is thans gevallen en van aan de Noordkaap tot aan de Zwarte Zee, rukken de Duitsche divisies samen met de Finnen en de Roemenen, Rusland binnen.
Tegenover dit feit neemt het V.N.V. stelling: Meer dan ooit moeten wij door onze trouw de overwinning der Duitsche wapens mogelijk maken. Alle ondergeschikte belangen dienen van kant gezet. De overwinning van het Germanendom moet onze eerste bekommernis zijn.
De leider deed dan een oproep om toe te treden tot de eenheidsbeweging en de Vlaamsche Wâffen-SS en stelde voor den Houzee groet te brengen aan den Fuehrer aller Germanen, wat door de rechtstaande vergadering werd gedaan.
Met het zingen van een ,,Vlaamsche Leeuw'' en de eerste strophe van het Wilhelmus werd de vergadering besloten.

PERSONALITEITEN DIE ZICH AANSLOTEN BIJ DE EENHEIDSBEWEGING ,,HET V.N.V.''

Staf Bruggen, leider Vlaams Volkstoneel
Ernest Claes, letterkundige
Dr. Frans Daels, professor aan de R.U. te Gent, Voorzitter van het Bedevaartcomité

Edgar Delvo, gewezen leider der Arbeidershogeschool
Dr. F. De Pillecijn, letterkundige
Dr. De Vleeshauwer, professor R.U. Gent
Dr. A. De Waele, professor R.U. Gent
Dr. L. Elaut, professor R.U. Gent
Dr. V. Evrard, professor R.U. Gent
Dr. Adelfons Henderickx
Huib. Hoste, bouwkundige
G. Lefever, voorzitter Vlaamse Oud-Strijdersbond — V.O.S.
Dr. C. Leurs, professor R.U. Gent, voorzitter V.T.B.
M. Liesenborghs, journalist, secr. Alg. Ned. Verbond
Dr. J. Meeuwissen, gewezen rector aan de R.U. Gent
Ir. Piet Meeuwissen, alg. secret. Boerenfront, secret. Volksuniversiteit "Herman Van den Reeck"
J. Simons, letterkundige
H. Tanrez, secret. Vl. Verbond voor Brussel
Dr. Uytterhoeven, secret. leraarsbond van Middelbaar Onderwijs (O.M.O.)
Ir. Van Bockstaele, secret. Vlaamse Ingenieursvereniging (V.I.V.)
Dr. Jef Van Overstraeten, hoofdopsteller Toerisme V.T.B.
Dr. Rob. Van Roosbroeck
Ir. Van Thillo, voorzitter Vlaamse Voetbalbond (V.V.B.)
Dr. D. Verstraete, voorzitter Vlaamse Jeugdherbergcentrale (V.J.H.C.)
Ir. E. Wauters, voorzitter Vlaams Instituut voor Volksdans (V.I.V.O.)
Alfons Blomme, kunstschilder
Jozef Cantre, beeldhouwer
Dr. A. Cantry, oogarts
Joz. L. Custers, advokaat
Leon Debuck, kunstschilder
Willem De Meyer, alg. secret. Vl. Nat. Zangverbond
J.R. De Smedt, adv., voorzitter van het Verbond van Cultuurverenigingen van Antwerpen
Pros. De Troyer, kunstschilder
Norb. De Vreese, voorzitter der Syndicale Kamer der Bouwmeesters van Groot-Antwerpen
Sam De Vriendt, kunstschilder, Prov. voorziter V.O.S.
Joris Lens, advokaat
Dr. Libbrecht, alg. voorzitter van het Vlaams Geneesherenverbond
Piet R. Lippens, kunstschilder
Prof. Dr. Jos Maes, hoogleraar R.U. Gent
Ir. F. Mariman
Arthur Meulemans, toondichter

Juliaan Platteau
Ir. Ernest Soens, burgemeester
W. Theelen, advokaat
U. Van de Voorde, letterkundige
Dr. J. Van de Wiele, letterkundige
Edm. Van Dieren, senator
Ir. J.G.R. Van Dyck
Jef Van Hoog, toondichter
Dr. L.H. Van Houteghem, professor R.U. Gent
Jos Van Limbergen, hoofdopsteller van ''Weetlust''
Dirk Vansina, letterkundige
Dr. M. Verdonck, professor R.U. Gent
O.J. Verhaeghe, secret. der Vereniging voor goede Handelstaal
Em. Verheeke, bestuurder Sociale Werken
Dr. Alf. Weemaes
Dr. R. Raes, leraar aan het Koninklijk Ateneum Tienen
R. Boodts, alg. secret. der Vlaamse Landbouwkundige Ingenieurs (V.L.I.V.)
Dr. Arthur Broeckaert, Geraardsbergen
Jozef Van Casteels, burgemeester Mere
J. Caudron, licentiaat in landbouwwetenschappen, Boortmeerbeek
Willi De Herdt, nijveraar Baasrode
Leon De Winter, advokaat Wetteren
Dr. Karel De Smedt, geneesheer, Lede
Dr. Stefaan Devloo, dierenarts, Ieper
W.A. De Witte, licentiaat in consulaire, maritieme en zeevaartwetenschappen te Antwerpen
Dr. Jozef De Wolf, leraar, Nederbrakel
Jan d'Haese, letterkundige, Aalst
Prof. Mr. J. Eggen van Terlan, advokaat, Berchem-Antwerpen
J. Festraets, voorzitter van ,,Kunst en Kultuurclub Tijl'', Mechelen
Gemoets Manille, schoolhoofd, Winksele-Delle
Dr. Victor L. Lambrecht, advokaat, Oostrozebeke
Alidor Lamote, kunstschilder, Koolskamp
Dr. M. Lootvoet, geneesheer, Wetteren
Dr. Remi Maddens, geneesheer, Geluwe
Prof. Dr. Albert Michielsen, licentiaat in politieke en sociale wetenschappen, professor aan het Hoger Instituut voor Bestuurswetenschappen
Dr. Hendrik Pillen, geneesheer, Wolvertem
Ir. P.J. Seghers, bestuurder der technische scholen, Vilvoorde
Dr. Valère Snick, geneesheer, Ieper

L.C. Stevens, industrieel, Bierbeek
Ir. Franz Thienpondt, Etikove
Dr. M. Vandenbulcke-Carton, geneesheer, Oostende
Gustaaf Van den Meersche, beeldhouwer, bestuurder der Academie van Schone Kunsten, Aalst
E. Van den Steen-De Saedeleer, alg. penningmeesteres Vlaamse Opvoedkundige Vereniging (V.O.V.)
Frans Van Giel, kunstschilder, Wechelderzande
Dr. Zeger van Hee, hoogleraar, Leuven
J. Van Mierlo, nijveraar, Turnhout
Tony Van Os, kunstschilder, Temse
Constant Van Steenkiste, vlastechnieker, Ieper
Eugeen Van Steenkiste-Reidt, kunstschilder, Ieper
Dr. V. Verbeke, geneesheer, Ieper
Mr. Severien Verdoodt, advokaat, Moorsel-Aalst
Mr. Pieter Waterblee, advokaat, Diksmuide
Dr. A. Verheke, Vlamertinge
Dr. Arrazola de Onate, geneesheer, Lummen
Mr. Robert Beck, advokaat, Poperinge
Mr. Willem Buskens, advokaat, Mechelen
Dr. Jozef. L. Capiau, geneesheer, Schellebelle
Dr. Luc Carton, geneesheer, Oost-Vleteren
Dr. Karel Charlet, geneesheer, De Panne
Robert Jozef Crommelinckx, burgemeester Appelterre
Dr. Rafael De Brabandere, mondarts, voorzitter Mond- en Tandartsgilde
Dr. Geert De Coninck, geneesheer, Wijtschate
Mr. J. Decuypere, advokaat, Hoboken
Joris De Keyser, algemeen voorzitter V.O.S.
Clemens De Landtsheer, secretaris IJzerbedevaart
Dr. Eug. Ir. Delille-Lagae, geneesheer, Maldegem
Mr. Isidoor De Nil, advokaat, Opwijk
Dr. M. D'Haese, hoofdredacteur "Ekonomische Tijdingen", Schaarbeek
Dr. L. Duchateau, geneesheer, Hasselt
Mr. Jozef Goedertier, advokaat, voorzitter Verbond der Cultuurverenigingen en K.V.O.H.V.
René Govaert, leraar aan de Rijkslandbouwschool te Gent
Reimond Kerckhof, drukkerij-bestuurder
Max Lampaert, voorzitter Vlaamse Kinderzegen gouw Oost-Vlaanderen
Dr. Kamiel Malcorps, geneesheer, Scherpenheuvel
Ir. Willy Marchand
Dr. A. Martens, geneesheer, Astene/Leie

Dries Poppe, letterkundige, Bredene aan Zee
A. Preud'homme, toondichter, Geel
Armand Raeymaeckers, Dr. phil. leraar, Diest
Ir. Albert L.J. Roskams, houtvester bij het bestuur van Waters en Bossen, ministerie van Landbouw
Dr. Marcel Schacht, tandarts, Oostende
Armand Schotsmans, oud-senator, Herk de Stad
Theo Smets, brouwerij ,,De Sleutel'', Betekom
Dr. Valeer Smets, geneesheer, Ledeberg
Dr. Roger Soenen, geneesheer, gewezen docent aan R.U. Gent, Oostakker
Dr. Jozef Stockman, radioloog, St.-Denijs-Westrem
Joh. Theophiel Strauven, hoofdopziener L.O., voorzitter Vlaamse Opvoedkundige Vereniging
Mr. Nestor Thoeye, advokaat, Wetteren
Ir. A.L. Van Berwaer, Bunsbeek
Lic. Edm. B. Van de Putte, lic. in Hogere Handelskoloniale en Consulaire Wetenschappen, secret. tak Gent Vl. Verb. Personeel van het min. van Openb. Onderw., Gent
Dr. Br. Van der Henst, geneesheer, Tongeren
Omer Van der Mynsbrugge, notaris, Oordegem
Ir. R. Van de Sopel (V.I.V en V.A.C.), leraar koninklijke Academie voor Schone Kunsten te Gent
Dr. Geo Van de Voorde, geneesheer, hoogleraar R.U. Gent
Jozef J.B. Van Dingenen, voorzitter Bond van Vlaamse Ambtenaren en Beambten, Erps-Kwerps
Mr. Frans Van Mol, advokaat, Aalst
Edmond Verstraeten, kunstschilder
Mr. J.A.A. Vrijdaghs, advokaat, St.-Truiden

Dit zijn een deel van de lijsten verschenen in de augustus-, september- en oktoberuitgaven van ,,Volk en Staat'' in 1940.

V.N.V.-ORGANISATIES BEGIN 1943

Volk en Kultuur
Vlaams Ekonomisch Verbond (V.E.V.)
Unie van Hand- en Geestesarbeiders (U.H.G.A.)
Het Vlaamse Kruis
Vlaamse oudstrijdersbond — V.O.S.
Vlaamse Toeristenbond — V.T.B.

Jeugdopleiding — J.O.
Arbeid en Vreugde
Vlaamse Kinderzegen
Vlaams Nationaal Zangverbond — V.N.Z.
Vlaams geneesherenverbond
Vlaamse ingenieuren vereniging — V.I.V.
Volks instituut voor volksdans — V.I.V.O.
Vlaamse Jeugdherbergcentrale — V.J.H.C.
De Vlag
Volksverwering
Voor onze jongens aan het Oostfront — V.O.J.O.
Voor moeder en kind
Vlaamse kampeer-centrale — V.K.C.
Diets Studenten-verbond — D.S.V.
Diets opvoedkundige beweging — D.O.B.
Vlaamse accountants vereniging — V.A.V.
Vlaamse Toneel centrale — V.T.C.
Joris Van Severen genootschap
Bormsfonds
Tollenaere stichting
Het comité voor rechtsherstel
Vlaamse voetbalbond — V.V.B.
Vlaamse Wielerunie — V.W.U.
Vlaamse atletiekbond — V.A.B.
De blauwvoetbonden
Vlaamse zwemvereniging — V.Z.V.
Vlaamse tennisfederatie — V.T.F.
Vlaamse boksbond — V.B.B.
Vlaamse schaakbond — V.S.B.
Vlaamse vogelpikmaatschappij V.V.M.

Waffen SS, Vlaams Legioen, N.S.K.K., O.T.
Z.B., Fabriekswacht, Vlaamse Wacht, Germaanse SS, V.A.V.V.
Hulpkorps
N.S.J.V., D.M.S.
Politie, rijkswacht, veldwachters, boswachters, pompiers, controleurs der bevoorrading, boerenwacht, vrijwillige arbeiders naar Duitsland, Winterhulp, gemeentebedienden, staatsbedienden enz.

Uit ,,Volk en Staat''

Daar ,,DeVlag'' die van culturele groepering in 1943 naar een politieke partij evolueerde, ontstond er aanvankelijk wrevel die in de latere maanden en jaren uitgroeide tot een echte tweestrijd met het V.N.V. Het V.N.V. en de ,,DeVlag'', de twee enige partijen die in Vlaanderen gedurende deze periode mochten bestaan van de Duitsers, wedijverden om de gunsten van deze laatsten. Beide waren ze Nationaal-Socialist, doch hun territoriale gezichtspunten verwijderden zich uit mekaar naar gelang de oorlog verder ging.
Het V.N.V. keerde terug naar haar oorspronkelijke ,,Dietsland'' terwijl de ,,DeVlag'' de Rijksgedachte verdedigde.
Deze tweestrijd is één der dramatische bladzijden van de Vlaamse geschiedenis. Hierover kan men uren redetwisten en massa's papier vol schrijven, doch we beperken er ons toe dit te illustreren met een paar brieven uit die periode, geschreven door de toenmalige gezagdragers.

Afschrift

Persönlicher Stab Reichsführer SS

Fernschreiben vom 26.10.1943

Betr.: Leiter des V.N.V. Dr. Elias

Op 25.10.1943 bespreking tussen de plaatsvervangende gevolgmachtigde van de chef der Sichereitspolizei Brussel, SS. Sturmbannführer Hummitzsch, SS Obersturmführer Klauss en Dr. Elias.
Met opmerkelijke openheid ging Dr. Elias in op de konfliktstof: V.N.V., DeVlag en Vlaamse SS.
1. Over de innerlijke verhouding tot de DeVlag verklaarde Dr. Elias dat de DeVlag tot doel had de Vlamingen te verduitsen. Op de bewering als zou Jef Van de Wiele Vlaanderen in het Groot-Germaanse Rijk willen inschakelen, stelde hij vast dat dit niet juist is. Het is zijn mening waarvoor hij geen bewijzen had.
2. Hij verklaarde verder, dat de SS en de DeVlag nu politiek voeren en hij hierdoor de SS en de Reichsführer SS in geen geval volgen kan, daar zij ook de verduitsing van de Vlamingen nastreven. Ook als hij er op gewezen werd dat de RF SS steeds beklemtoonde dat ook de Rijksduitsers zich tot het Germanendom moesten evolueren, zoals in 1871 Pruisen, Beieren enz. zich moesten ontwikkelen tot Duitsers, blijft hij bij zijn mening, dat de politiek van de Reichsführer SS is de Vlamingen te verduitsen.
3. Als hij daarop opmerkzaam gemaakt werd dat, uiteindelijk de

Reichsführer SS alleen de bevelen van de Führer volgt en hij (Dr. Elias) doch niet van de Führer aannemen kan dat deze de Vlamingen zou verduitsen, verklaarde hij, dat het hem toch twijfelachtig voorkomt en dat de SS niet met open kaarten speelt voor wat hun werkelijk doel is. Vervolgens verklaarde Dr. Elias het volgende: overigens zal het nog moeten blijken of de Führer in werkelijkheid de Führer is, wanneer de geschiedenis haar oordeel uitspreekt. Het kan mogelijk zijn, dat de Führer eenmaal in de loop van de huidige moeilijke omstandigheden de aanhang verliest en dan is hij geen Führer meer.

4. Als Dr. Elias merkte, dat hij misschien in deze formulering te ver was gegaan, verklaarde hij, dat hij niet weet of de SS niet haar eigen politiek zoekt. Misschien wil de Führer Het Groot Germaanse Rijk en de Reichsführer SS bedrijft aparte politiek.

5. Tenslotte verklaarde Dr. Elias klaar en duidelijk, dat het zijn opgave is de inwoners van Noord-Nederland, alzo Holland, en de inwoners van Vlaanderen tot één Nederlands volk samen te brengen. Hij is daarover eens, dat een eigen staat van het Nederlandse volk in de huidige grootruimige politiek niet meer mogelijk is. Het is duidelijk, dat dit Nederlands volk, al dan niet zelfstandig, in het groot Germaanse Rijk in losse vorm opgaat of zoals hij zelf formuleerde; dit Nederlandse Volk een Engels dominium wordt, ingeval Duitsland de oorlog verliest.

Afschrift werd aan de SS. Obergruppenführer Berger en de SS. Brigadeführer Jungclaus gestuurd.

Get. Ohlendorf, SS. Brigadeführer

Persönlicher Stab Reichsführer SS

Fernschreiben
An
Reichtsführer Axmann
Berlin
Bezug: Dort. FS. v. 30.11.43

Lieber Parteigenosse Axmann!

Ik heb uw telegram ontvangen. Ik verzoek u, zich Dr. Elias niet te laten voorstellen. Na zijn houding in de laatste tijd houd ik het niet voor (aangebracht) gepast.

Heil Hitler
Ihr
gez. H. Himmler
1.12.1943

DER REICHSFÜHRER-SS
CHEF DES SS-HAUPTAMTES

Berlin-Wilmersdorf 1, den
Hohenzollerndamm 30
Postschließfach 30

VS-Tgb-Nr. 1199/43 g.Kdos. jetzt:
OdSSHA/Be/We. Adjtr-Tgb.Nr. 310/43 g.Kdos. Berlin-Grunewald, den 21.12.1943
Douglasstr. 7/11

2 Ausfertigungen
1. Ausfertigung

Geheime Kommandosache

Betrifft: Führer des "Vlaamsch Nationaal Verbond" (VNV), Dr. H.J. E l i a s

Bezug: Rücksprache mit SS-Gruppenführer J u n g c l a u s am 20.12.43

Anlage: - 1 -

An
Reichsführer-SS
und Reichsminister des Innern
Berlin SW 11
Prinz-Albrecht-Str. 8

Reichsführer!

Gestern meldete sich SS-Gruppenführer J u n g c l a u s bei mir und übergab das beiliegende Schreiben des Führers des VNV, Dr. E l i a s. Er kapituliert, ist bereit zurückzutreten, seinen Verband aufzulösen bezw. mit der DEVLAG eine Nationalsozialistische vlamische Arbeiterbewegung zu gründen.
Die Kapitulation kam mir überraschend. Welche Hintergründe sie beschleunigten, kann nicht genau festgestellt werden.
Der VNV wird noch ungefähr 40.000 Mitglieder haben, von denen wahrscheinlich die eine Hälfte herübergehen, die andere Hälfte aber auf dem großdietschen Gedanken weiter beharren wird.
Die DEVLAG hat über 50.000 Mitglieder.
Die Zusammenfassung der beiden Gruppen, die Einigung der Führer Van de Wiele und Dr. Elias würden einen gewaltigen Auftrieb geben.
Ich bitte, vorschlagen zu dürfen, daß der Reichsführer-SS Dr. E l i a s empfängt, am anderen Tage Van de Wiele und eine Einigung in der Feld-Kommandostelle nach folgenden Gesichtspunkten erzielt: Abgrenzung sowie Verteilung der Arbeit, dann Einberufung der Vertrauensmänner beider Vereinigungen zum gleichen Tage und zur gleichen Stunde, Verkündung der Einigung und Gründung der Partei.

J. Berger
SS-Obergruppenführer.

9. FEB. 1944
1872/44 pf

Der Reichsführer — SS
Chef des SS-Hauptamtes

Berlin-Wilmersdorf
Hohenzollerndamm, 31
Postschliessfach 58

Berlin-Grunwald, den 18.3.1944
Douglasstrasse 7/11

Betrifft: Bespreking SS Gruppenführer Reeder en Dr. Elias

GEHEIM

An
Reichsführer SS
und Reichsminister des Innern
Berlin SW 11
Prinz-Albrechtstr. 8

Reichsführer!

De chef van de Militärverwaltung bij de militairbevelhebber in België en Noord-Frankrijk, SS Gruppenführer Reeder, had Dr. Elias tot een bespreking bevolen.
Zijn meestal zo rustig boerenhart is nu toch aan het koken geraakt bij de afwijzing van de drie punten van de Reichsführer SS
1. Godsvrede tussen V.N.V. en DeVlag
2. Bekamping van het Bolsjewisme
3. Trouwe belijdenis aan de Führer, door Dr. Elias
Dit had hem zwaar getroffen.
Reeder had toegegeven dat ik, met mijn vaststelling als zou Dr. Elias en het V.N.V. op dit ogenblik vanuit Rome geleid worden, gelijk had.
Uit de bespreking kan ik opmaken:
a) dat Dr. Elias voor mij persoonlijk een zuivere lichamelijke angst heeft.
b) dat hij nu, op influisteringen vanuit Nederland, verzoeken zal een zekere tegenzet te konstrueren tussen de opvattingen van de Reichsführer SS en de mijne.
Wel is waar had Reeder deze zaak onmiddellijk erkend en onverbiddelijk afgewezen, maar ik acht het voor noodzakelijk dit aan de Reichsführer mede te delen.

get. G. Berger

Afschrift/Sch. GEHEIM

Stellungnahme zu dem Brief von Dr. Verschaeve an den Reichsführer SS

1. Nadat de Vlaamse Landleiding het slot Pyrmont op 1 november 1944 moest ontruimen, is met hulp van de Rijkspresident SS-Brigadeführer Krebs voor Dr. Verschaeve en Dr. Borms en voor de Landsleiding zelf in de omgeving van Aussig onderkomst gevonden.
De door de Gauleiter Lauterbacher in Hildesheim ter beschikking gestelde school zal in de volgende dagen door het bureel van de Landsleiding in gebruik genomen worden.
Daadwerkelijk is het werk van de Landsleiding in de maand november sterk verhinderd geworden door het zoeken naar onderkomen.

2. Dr. Elias beweert inderdaad, dat hij niet ten minste was ingelicht aangaande de opdracht van Dr. Van de Wiele tot de opstelling van de divisie ,,Langemarck''.
Nader bericht hierover werd door het Reichssicherheitshauptamt medegedeeld. De Reichsführer SS gaf bevel Dr. Elias op zijde te schuiven (kalt zu stellen).
Intussen had Dr. Elias met hulp van de Luftgau XIV daadwerkelijk er toe bijgedragen tot oprichting van een Flakbrigade met de sterkte van 2.000 man. Spijts het bevel van de Reichsmarschall Göring en verscheidene aanzoeken van het SS-Hauptamtes wijst het OKL (Oberkommando der Luftwaffe) de overgang van deze mannen van de hand, omdat zij reeds zouden in het bezit zijn van Soldbücher (militair zakboekje) en op leergangen en scholen afgekommandeerd zijn.
Ook de overgang van de N.S.K.K. is spijt het bevel van de Rijksmaarschalk Göring door het OKL geweigerd, daar door de overgang der Vlamingen de vechtende eenheden van het N.S.K.K. zouden verzwakt worden. De door Dr. Verschaeve genoemde N.S.K.K.-Obergruppenführer von Bayern-Ehrenburg heeft reeds voorheen in België bijna uitsluitend met het V.N.V. en Dr. Elias samengewerkt en heeft zijn tendens nog niet veranderd.

3. De verzorging van de geëvakueerde Vlamingen in de Gau Ost-Hannover kent grote moeilijkheden omdat het beheer, belast met de verzorging, niet is klaar gekomen.
Eerst op 13 oktober 1944 namen de leiders van het NSV deze verzorging op zich. De NSV kon de toestand nog niet meester, daar juist in de Gau Ost-Hannover zeer slechte voorwaarden voorhanden zijn wegens weinig woonruimte, weinig opvangruimte voor de vluchtelingen uit Hamburg, Harburg, Braunschweig en Hannover. Men wilde dan de evakuering van de

8.000 Vlamingen afwentelen naar de Gau Süd-Hannover-Braunswig. Gauleiter Leuterbacher uit Hildesheim verzocht de Reichsführer SS om toestemming de 8.000 Vlamingen in zijn gouw te mogen onderbrengen. De Reichsführer SS had de vergunning verleent, het Rijksministerie van binnenlandse zaken had de uitvoering van deze voorslag daardoor verijdeld, dat het geen omwisseling toestond, hierdoor moeten de 8.000 Vlamingen aanvullend ondergebracht worden in de Gau Süd-Hannover, samen met de overige geëvakueerden.
Het Ministerie van Binnenlandse Zaken had ook de aanbeveling van het NSV op zij geschoven door zelf voorschriften in dezelfde zin voor te schrijven, maar deze waren twijfelachtig en betwistbaar omdat talrijke ambtenaren van het beheer de gelegenheid kregen de goede wil van het N.S.V. te doorkruisen. Zo werd o.a. de afschaffing van het strolager door het binnenlands ministerie als grootmoedig uitgelegd.
De familieleden van de SS vrijwilligers hebben tot heden hun familievergoeding nog niet of slechts deelwijze ontvangen. De uitbetaling van de familiesteun gebeurd eveneens door datzelfde beheer, waarbij nog recente vaststellingen van grote onrechtvaardigheid en ondraaglijke behandelingen voorkomen.
De talrijke verzoeken van het SS-Hauptamtes, van het Rasse und Siedlungshauptamtes, van het NSV, de Landsleiding Vlaanderen, hieraan te verhelpen, stoten op het onbegrip van talrijke bedienden van het ministerie.

4. In zijn brief spreekt Dr. Verschaeve, dat de regering in Keulen Dr. Elias helpt in zijn versnipperingswerk.
Naar de vaststellingen van het SS-Hauptamtes is de Reichskommissar zelf niet betrokken in de kuiperijen van de heer Elias.
De ondersteuning, die Dr. Elias uit Keulen bekomt, ligt bij de persoon van de regeringspresident SS-Gruppenführer Reeder, die zich reeds sinds 1940 bediende van de Oberkriegsverwaltungsrat Dr. Rausch.
De Weststelle, in de beheergroep D, is op de hoogte van het feit dat Gauleiter Grohé uit deze en andere reden graag een andere Regierungspräsidenten door de Reichsführer SS toegewezen kreeg.
Voor de politieke arbeid in het westen was dat noodzakelijk, omdat steeds op de Regierungspräsidenten Reeder als bekwaam beheerbediende kon gerekend worden.

(vrij vertaald)

SS Hauptamtes

HET EINDE VAN HET V.N.V.

Na september 1944 speelde de politieke partij, het V.N.V., geen rol meer. De meeste van haar leiders trokken met de Duitse troepen mee en vestigden zich in Duitsland, maar hun activiteit beperkte zich aldaar tot het overleven en de zorg voor hun leden. Een paar stapten over naar de DeVlag en zetelden in de Landsleiding, o.m. Edgard Delvo.

BELANGRIJKE DATA UIT DE BEWEGING

10 mei 1941

Oprichting van de Eenheidsbeweging, het V.N.V., door samensmelting van V.N.V., Rex Vlaanderen en het Verdinaso.

6 augustus 1941

Vertrek van het eerste contingent van het Vlaams Legioen — 405 man.

14 juni 1942

De grootste wapenschouw DM/ZB in het Dudenpark te Brussel. Er waren 6.000 aanwezigen.

1 juli 1942

Oprichting van ,,Stichting Dr. R. Tollenaere''. Doel: Geld inzamelen voor de kinderen van de aan het oostfront of thuisfront gevallen en vermoorde kameraden.

12 juli 1942

Tollenaere-march te Brussel. 12.000 Z.B.- en H.B.-mannen treden aan voor de optocht.

September 1942

Tollenaereschool te Wieze op het kasteel. Opleiding leiders der Eenheidsbeweging.

Zomer 1943

Centrale Leidersschool ,,Albrecht Rodenbach'' te Vilvoorde, Kasteel Orban. Dries Bogaerts gouwleider en instructeur aan de Leiderschool.

20 oktober 1942

Dood van Staf De Clercq.

27 oktober 1942

Grootse uitvaart van Staf De Clercq te Brussel. Massale deelname.

30 oktober 1942

Dr. Elias H. werd leider van het V.N.V.

Oktober 1943

Overbrenging van het lijk van Staf De Clercq naar Kesterheide-Praalgraf.

Dr Reimond Tollenaere Stichting

Vereeniging zonder winstoogmerken

WETSTRAAT 33 BRUSSEL

Handtekenen verschenen in het Staatsblad van 18 April 1942

Sekretariaat:
Miniemenstraat 48 - Brussel

Postcheckrekening : 1049.11

Telefoon : 12.03.25

VOLKSGENOOTEN,

Op Zondag 21 Juni j.l. deed Leider Staf De Clercq, een beroep op U om de inzamelingsaktie ten bate der Dr. R. Tollenaere Stichting daadwerkelijk te steunen.

Gij kent het werk opgericht bij besluit van den Leider der Eenheidsbeweging en waarvan de Stichtingsakte verscheen in het Staatsblad op 18 April 1942. De doelstelling is tweeërlei:

1° De stoffelijke zorg op zich nemen voor de opleiding der kinderen van Dr R. TOLLENAERE EN VAN ALLE VLAMINGEN die hun leven hebben gegeven in dienst van hun Volk.

2° Het eeuwigen en de nagedachtenis van Dr. R. Tollenaere en van al de in dienst van hun Volk gevallenen Vlamingen blijvend te eeren en in het Volk te doen leven.

Aan dit werk hebben van de meest vooraanstaande volksgenooten geestdriftig hun medehulp verleend door het vormen van een Comité dat als volgt is samengesteld:

Voorzitter: STAF DE CLERCQ, Leider der Eenheidsbeweging.
Ondervoorzitter: Mr. J. Timbermans, lid van den raad van Leiding.
Ondervoorzitter: Prof. Dr. A. Martens, Gentleabeer, Astene.
Secretaris: Dr. Gaston Stuyck, Leerbaar, Gent.
Afgevaardigde-Behoerder: J. D'Hondt, Nijverzaar, Deurle aan Leie.
Raadsleden: Delvo Ldg., Leider der Unie van Hand- en Geestesarbeiders.
Dr. A. De Poortere.
Unterstürmführer François.
G. Lambrecht, Oostduinkerke.
J. Leuridan, Lid van den raad van Leiding, Ieper.
Dr. J. Leysens, Goeverneur der Provincie Limburg.
L. Poppe. Stafofficier der N.S.J.V.
Van den Berghe E., Algemeen Secretaris V.N.V.
Van Steenland J., Kommandant Generaal a.i. der DM.-Z.B.

Reeds velen in Vlaanderen hebben den oproep van den Leider der Eenheidsbeweging beantwoord. Aan hen dan ook onzen besten dank. Doch geen enkel Nationaalsocialist mag ten achter blijven, want het zou een vlek zijn en een schande moest het sublieme offer van Dr. R. Tollenaere en anderen, en de prestaties van onze Legioenmannen, die wedijveren met hun Duitsche kameraden in onbegrensde heldhaftigheid, ons niet stuwen tot het brengen, hier op het t' huisfront, van wederkeerige offers.

Daarom, Volksgenooten, vandaag na den triomfantelijken Reimond Tollenaeremarch door Brussel, vandaag na de heerlijke Guldensporenherdenkingen over ganscb het land in den geest van Rodenbach en Tollenaere, vandaag wijl onze Legioenmannen, naar het voorbeeld van hun bezieler, vechten en vallen voor Leider en Volk, vandaag nog zult gij UW OFFER brengen opdat de kinderen van Dr. R. Tollenaere en van alle Vlamingen gevallen voor hun Volk, in hun opvoeding niets zouden te kort hebben. Zoo zal Reimond Tollenaere leven in ons en in zijn Volk.

Het Leidingscomite.

Stortingen geschieden op Postcheck N° 10.49.11 der « Dr. R. Tollenaere stichting » Brussel of op ons secretariaat, Miniemenstraat 48, Brussel.

Uit „Leiding" van november 1943

DE Dr. REIMOND TOLLENAERE STICHTING

Onze kameraden uit de Beweging weten waarom de Stichting door wijlen Leider Staf De Clercq werd opgericht: om de zorg op te nemen voor de kinderen van Reimond Tollenaere en van alle in de dienst van hun volk gevallen Vlamingen, en de herinnering aan de gevallenen en aan hun offer levend te houden.

Vermelden wij dat de Stichting onder onmiddellijk toezicht staat van den Leider van het V.N.V., thans dus van Dr. H.J. Elias.

In de openbaarheid heeft men er het bestaan vooral van vernomen door de geldinzameling, waartoe overgegaan is geworden; tot heden, dus sinds nog geen jaar bestaan, werd aldus bij de **twee miljoen** bij elkaar gebracht.

Deze inzameling moet bestendig voortgaan. Elke gelegenheid dient te baat genomen te worden, om het fonds der Stichting te vergroten. Men dient steeds bedacht te zijn op de daartoe nuttige middelen. Wij willen hier verwijzen naar wat b.v. burgemeesters doen kunnen, door voor te schrijven dat de opbrengst van liefdadigheidsvertooningen, enz. moet afgedragen worden aan de Dr. Reimond Tollenaere Stichting. De Gemeente Willebroek — zij verdient het ten volle als voorbeeld gesteld te worden — droeg aldus, op initiatief van Burgemeester Kd. De Ridder, reeds meer dan 40.000 fr. bij tot de Stichting! Wij bevelen dit voorbeeld ten zeerste aan.

Er mag verder geen vergadering der Beweging voorbijgaan, zonder dat op de een of andere wijze de aandacht gevestigd is geworden op de Stichting en haar doel.

Doch ook nog anderszins kunnen de functionarissen van het V.N.V. helpen. Zij worden verzocht om, uit eigen initiatief, aan de Stichting (Miniemenstraat, 48, te Brussel) de namen over te maken van **alle** in den dienst voor hun volk gevallenen, zowel van strijders uit SS-Legioen Vlaanderen en Waffen-SS, als uit N.S.K.K., enz. evenals van hen die op het thuisfront een gewelddadige dood vinden. Het komt er vooral op aan inlichtingen te verschaffen over den gezinstoestand, het aantal achtergebleven kinderen, enz.

VRIJWILLIGE ARBEIDERS NAAR DUITSLAND

Door de propaganda van de V.N.V.-organen vertrokken duizenden arbeiders vrijwillig naar Duitsland.

We geven hier enkele officiële getallen:

Op 28 juni 1941	: 50.000 — Sierens uit Gent krijgt als 50.000e een geschenk bij zijn vertrek
Op 3 augustus 1941	: 150.000
Op 12 januari 1942	: 170.000
Begin 1942	: 250.000 ingeschrevenen, sommigen werden afgekeurd, anderen wachten op hun oproeping.

Op 28.5.1942 vertrok uit Brussel de 300.000ste vrijwillige arbeider om te werken in de Duitse oorlogsindustrie.

In de eerste oorlogsjaren kwamen ze beladen met levensmiddelen in verlof

naar huis. Deze toestand verslechterde na de terreuraanvallen van geallieerde vliegtuigen op Duitse steden, waar honderden Belgen het leven lieten. Geen enkele van deze arbeiders werd ter verantwoording geroepen voor de Belgische krijgsraden.

28.5.42 — Vertrek van de 300.000e belgische arbeider naar Duitsland (toen geen verplichting).

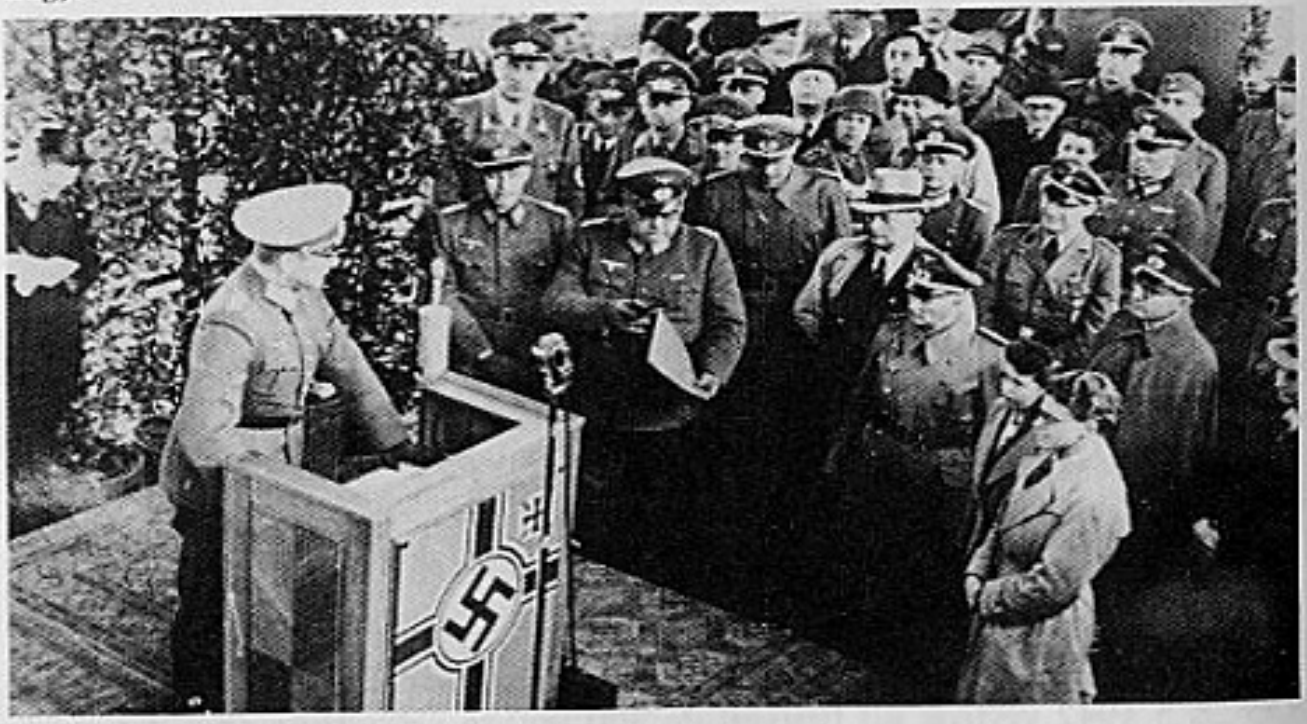

28.5.42 — Vertrek van de 300.000e arbeider naar Duitsland. Kriegsverwaltungschef Schlumprecht houdt de rede.

HET V.N.V.-VERWEERCOMMANDO

Opgericht in de herfst 1942.
Hoofd van het Verweercommando was A. Verreydt, leider van de Luitenant De Winde-kring, beroepsluitenant van het Belgisch leger.
Het doel hiervan was in geval van opstand of oproer de orde te kunnen handhaven of herstellen.
In geval dat het V.N.V. de macht in handen wilde nemen, moest de beweging op een degelijk verweerapparaat kunnen steunen.
Wij zijn in het bezit van een bescheid dat als titel draagt:

V.N.V. GEHEIM Brussel, de 18 september '42
Verweercommando
Staf
Nr. vw.

Onderrichtingen voor de organisatie van het verweer in de arrondissementen.
(dit bevat een studie hoe dit Verweercommando moet optreden in geval van...)

A. Verreydt
Hoofd van het Verweercommando

Men kan aannemen dat het doel van dit Verweercommando was: Een overkoepelend orgaan, dat kon rekenen op de inbreng van de militaire en paramilitaire organisaties, die banden hadden met het V.N.V.
Er waren geen manschappen of formaties. Het stond in verband met een compromis vrede in het westen (tussen Engeland en Duitsland).
Bij dit compromis moest het Verweercommando de orde handhaven en het V.N.V. aan de macht helpen.

HET VERWEER

Werd op het einde van de bezetting (zomer 1944) in het leven geroepen. Het was een voortzetting van het Verweercommando.
Geleid door A. Verreydt.
Dit moet meer beschouwd worden als de groepering van alle militaire en para-militaire formaties, die de Nieuwe Orde genegen waren om een machtsovername door het V.N.V. te steunen.
De machtsmiddelen hiertoe zouden geweest zijn: Rijkswacht, Politie, Vlaamse Wacht, Militieformaties, Vossen, V.A.V.V., Boerenwacht, Vlaams Legioen, N.S.K.K., Wachtbrigade.

Dit ganse was uitstekend theoretisch opgebouwd en uitgewerkt op papier, maar in werkelijkheid kwam hiervan nooit iets terecht.

KADERSCHOOL — V.N.V. STUDIECENTRA

Uit ,,Leiding'' nemen we een model met onderwijsprogramma over.

Datum: Zondag 28 februari 1943 om 11 uur in de ,,IJzer'' te Diksmuide.
Onderwerp: Het Kommunisme
Lesgever: Mispelon Michel
Verloop der Les:
De groet
Morgen marsjeren wij
Betekenis van deze kaderles in verband met de tijd
De kaderles:
a) Wording van het Kommunisme
1. Het liberalisme
2. De uitvindingen der 19e eeuw
3. Het Marxisme
4. Het socialisme
b) Leer van het Kommunisme
1. Bronnen
2. De twee grondbeginselen
3. Het doel
4. Het middel: de klassenstrijd
5. Hoe de klassenstrijd zich zou voltrekken
c) Geschiedenis van het Kommunisme
1. Het ontstaan
2. In Rusland
3. In de andere landen
4. Gevolgen van het Bolsjewisme
Slot: Verband met de tijd
Besluit: De totale inzet
Dokumentatie over het Bolsjewisme
Zesde stroof van het Prinsenlied
Aan- en opmerkingen:
1. Aanwezigen: 38 man
2. Voortaan zijn alle H.B.-leden aspiranten.
3. De Jeugd beloofde ook haar leden in de mate van het mogelijke te zenden.
4. Volgende Kaderles op 21 maart. Op 14 maart uitzonderlijke werfaktie voor alle weerformaties.

Gaat en vormt dynamische mannen met inzicht en geloof!

V.N.V. — studiecentra der hogere leiding

In 1941-1942 : Brussel in het Dudenpark

In 1942-1943 : Hasselt 20 cursisten
Mechelen 60 cursisten onder leiding van Verbeeck R.
Gent 50 cursisten onder leiding van Dr. Roosen
Roeselare 30 cursisten onder leiding van Delecluse
Kaderscholen in het Arrondissement Antwerpen: Antwerpen, Brasschaat, Mortsel en Boom.

Kaderschool te Wieze

Doel: vormen van een partijkader, van leiders van de partij, zo snel en zo degelijk mogelijk.
Volkaert uit Leuven werd tot kampleider te Wieze aangesteld in juli 1943. Er waren 300 instructeurs.
Tot heden volgden 1500 kameraden de lessen in 65 scholen.
Het was een internaat. De deelnemers mochten geen contact opnemen met de buitenwereld en ook geen bezoek ontvangen. De kampleider was de alleenheerser. De dienstgraden van de deelnemers golden in het kamp niet.
Vanaf juli 1944 geen scholing meer, gelet op de huidige gebeurtenissen, alleen nog jeugdkampen.
Van 1 tot 8 juli: kamp voor schaarleidsters der D.M.S.
Tweede kamp van 22 tot 29 juli 1944.
Leiderskamp R. Tollenaere te Wieze.
Programma 1943

3 tot 7 juli	sociale referenten
10 tot 17 juni	Gewestleiders
17 tot 24 juni	Propagandakader
24 tot 1 juli	D.M.
1 tot 5 juli	Beheerders
8 tot 15 juli	Afdelingsleiders
15 tot 22 juli	D.M.
22 tot 29 juli	Arr. secr. en Arr. Propagandaleiders
	Burgemeesters en schepenen

Afschrift

Vlaamsch Nationaal Verbond

Arrondissementssekretariaat
Frankrijklei 74
Antwerpen

Telefoon: 236.55
Postcheckrekening
V.N.V. Arr. Antwerpen Nr. 46783

Antwerpen, 19.8.44

Propagandastaffel
Bexstraat 1
Antwerpen

Zeer geachte Heer,

Met het oog op de verdeeling van het propagandamateriaal dat ons werd bezorgd, zouden wij U verplicht zijn nachtvergunningen af te leveren tot 30 augustus, voor volgende kameraden:
Van Fraeyenhoven Lode, Antwerpen E.K. 966.360
Van Velthoven Alf., Ekeren E.K. 37593
Bogaerts Denis, Ekeren E.K. 30849
Denissen René, Kapellen E.K. 26187
Van Aperen Marcel, Kapellen E.K. 26582
Meukens Jan, Deurne E.K. 102234
Mattheussen A., Deurne E.K. 122423
Huygens A., Deurne E.K. 120244
Van der Poel Juliaan, Berchem E.K. 100267
Kerremans Leo, Berchem E.K. 102213
Declerck Jozef, Edegem E.K. 19044
De Groef Karel, Mariaburg-Brasschaat E.K. 31478
Dinnewet Jan, Mariaburg-Ekeren E.K. 17111
Lemmens Jozef, Mariaburg-Ekeren E.K. 30626
Lievens Isidoor, Antwerpen E.K. 770766
De Maere Juul, Antwerpen E.K. 141844
Met dank en nationaalsocialistische groeten,

Hou Zee! Heil Hitler!

A. Lagaat
Arr.Prop.Leider

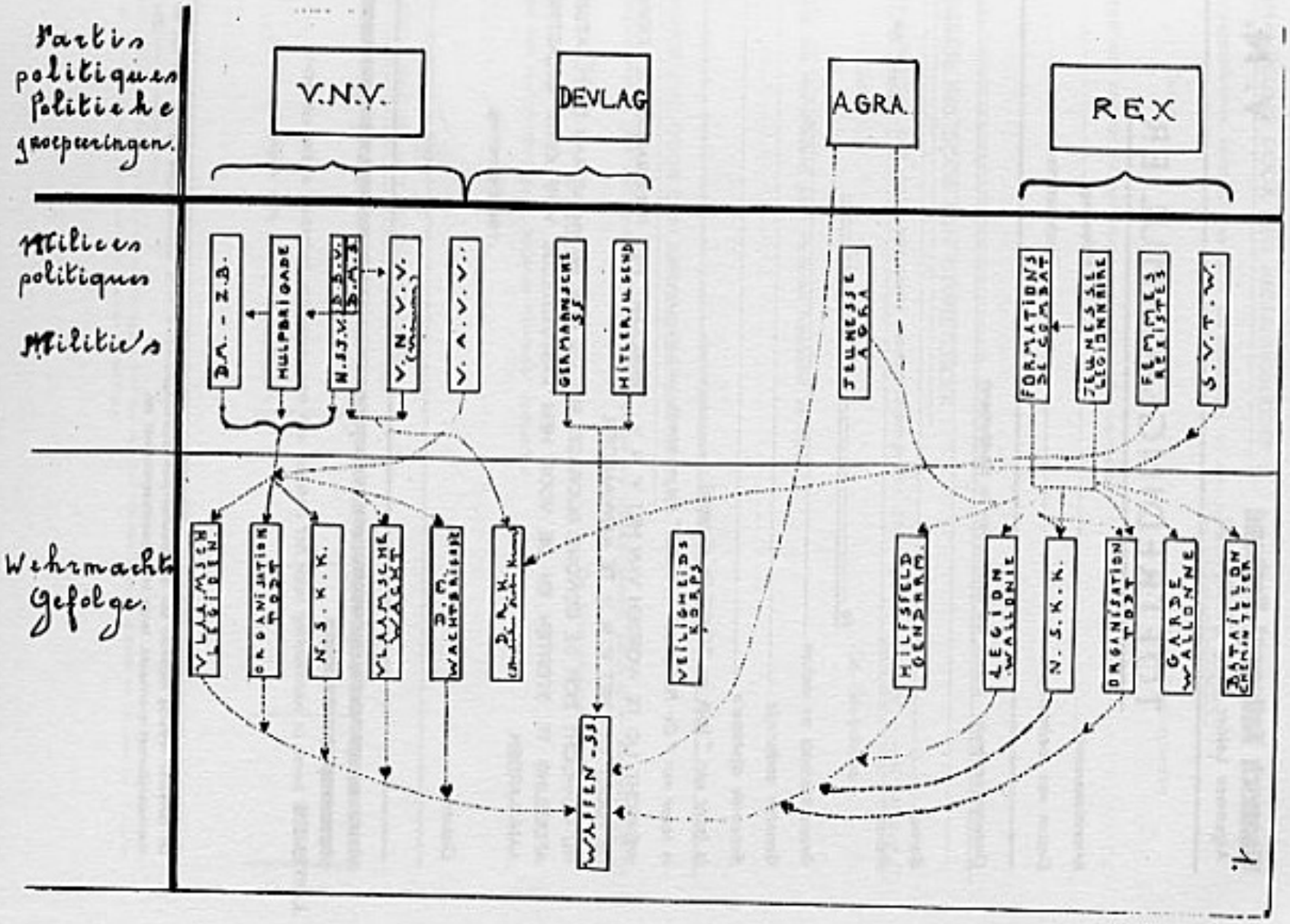
Partis politiques
Politieke groeperingen.
V.N.V.
DEVLAG
AGRA
REX
Milices politiques
Militie's
Wehrmacht Gefolge.
WAFFEN-SS

Vlaamsch Nationaal Verbond **V. N. V.**

Algemeen Leider STAF DE CLERCQ

TOETREDINGSFORMULIER

Arrondissement ..... **Afdeeling** .....

Datum van toetreding ..... *Stamnummer* .....

Ondergeteekende, **(naam en voornamen in drukletters)** .....

.....

Beroep .....

Adres : ..... *straat, N°* .....

te .....

Geboorteplaats en datum .....

Genoten onderwijs .....

Behaalde diploma's .....

Is lezer van "Volk en Staat" (ja of neen) .....

Is lezer van "De Nationaal Socialist" (ja of neen) .....

WENSCHT LID TE WORDEN VAN HET V. N. V.; VERKLAART HET PROGRAMMA, DE LEIDING EN DE TUCHT VAN HET V. N. V. TE AANVAARDEN.

HIJ VERPLICHT ZICH DE GEWONE BIJDRAGE ALS LID (8 fr. per maand) AAN DE PLAATSELIJKE AFDEELING TE STORTEN EN DE VOOR HEM VASTGESTELDE VERPLICHTE BELASTING TE AANVAARDEN.

Handteekening,

Datum :

[redacted]

AANVRAGER *komt in aanmerking voor het betalen van een verplichte belasting onder categorie* .....

Handteekening van den Afdeelingsleider,

Dit formulier volledig ingevuld aan den plaatselijken afdeelingsleider V. N. V. overhandigen die het aan het arrondissementsekretariaat overmaakt, langs het gewestsekretariaat om.

Zie keerzijde

Nauwkeurig en duidelijk leesbaar in te vullen

BEHANDELING DOOR DEN AFDEELINGSLEIDER :

Ondergeteekende, verzoekt aanvrager als voorloopig lid *aan te nemen — te weigeren* (1)

Datum ..... De Afdeelingsleider,

Ingeval van voorstel tot weigering, reden hieronder vermelden :

.....

.....

.....

BEHANDELING DOOR DEN GEWESTLEIDER :

Ondergeteekende gaat met bovenstaand voorstel vanwege den afdeelingsleider *akkoord — niet akkoord* (1)

Datum : ..... De Gewestleider,

Ingeval van niet-akkoord gaan, redenen hieronder vermelden :

.....

.....

.....

BEHANDELING DOOR DEN ARRONDISSEMENTSLEIDER :

Ondergeteekende gaat met bovenstaand voorstel vanwege den afdeelingsleider *akkoord — niet akkoord* (1)

Datum : ..... De Arrondissementsleider,

Ingeval van niet-akkoord gaan, redenen hieronder vermelden :

.....

.....

.....

BEHANDELING IN HET HOOFDKWARTIER :

1	2	3	4	5	6

.....

.....

.....

(1) Het overbodige schrappen. — Bij niet-akkoordgaan met het voorstel van den Afdeelingsleider en (of) den Gewestleider zal de Arrondissementsleider deze functionarissen hiervan verwittigen.

AANTAL LEDEN

In het voorjaar 1942: V.N.V. 100.000 leden
V.N.V.V 10.000 leden

In 1944: Afdelingen met de grootste aanwinst (zie ,,Leiding'')

In verhouding tot het bevolkingscijfer

Minder dan 5.000 inwoners	*Van 5.000 tot 10.000 inwoners*	*Meer dan 10.000 inwoners*
Langemarck	Waterschei	St. Amandsberg
Alsemberg	Gent (St.-Pieters)	Wetteren
Wulveringen	Gent (Rabot)	Antwerpen VII
Halle Boeienhoven	Opwijk	Boom
Zarren	Gent (Brugse Poort)	Antwerpen IV
Merksem	Lanaken	Brugge (Gulden Vlies)
Vladslo	Komen	Brugge (Simon Stevin)
Hombeek (Mechelen)	Houthalen	Merksem
Westende	Diest	Deurne (centrum)
Terhagen	Leopoldsburg	Molenbeek
Jabbeke	Aalst	Berchem Oost (Antw.)
Oostham	St-Job	Antwerpen Kiel
Kieldrecht	Neerpelt	St.-Niklaas West
Bellegem	Beernem	St.-Amandsberg
Zellik	Berlare (Dendermonde)	Aarschot
Moerzeke	Kruibeke	Gent (St.-Pieter)
Oudenburg	Boechout	Temse
	Meerhout	Antwerpen (Q. Metsijs)
	Blankenberghe	Anderlecht
	Staden	

Op 21 januari 1942 telde het V.N.V. 86.000 ingeschreven en betalende leden.

STRUCTUUR EN TAKEN VAN HET V.N.V. KADER

Het kader met opdrachten

Ontnomen uit het maandblad ,,Leiding'', orgaan van het kader van het V.N.V.

I. — HET KADER DER BEWEGING

Het V.N.V. is opgebouwd op het principe van het Leiderschap van hoog tot laag.

A. —

De leider: Aan het hoofd der organisatie staat de Leider. Hij is de verpersoonlijking

van het V.N.V. Hij treedt naar buiten op als wetgevende macht van het V.N.V. en alle andere leiders spreken in zijn naam. De Leider duidt aan, benoemt of ontzet:

— de leden van den Raad van Leiding en van den Algemeenen Raad;
— den leider van de „N.S.J.V.";
— de leidster van het „V.N.V.V.";
— den Algemeenen Kommandant van de Dietsche Militie-Z.B.;
— de Gouw- en Arrondissementsleiders;
— alle leiders belast met een speciale of algemeene funktie in de Beweging.

De leider duidt zijn opvolger aan. Indien dit niet is geschied, dan wordt de Leider aangeduid door den Algemeenen Raad, op voorstel van den Raad van Leiding.

B. —

De Raad van Leiding: Deze bestaat uit den algemeenen sekretaris, den propagandaleider en de door den leider vrijelijk aangeduide medewerkers. De Raad van Leiding staat den leider bij in het treffen van alle belangrijke beslissingen, die betrekking hebben op den inhoud en de leiding der beweging, zoo naar buiten als naar binnen; de bepaling van de politieke richtlijnen in aktie, pers en propaganda; het beheeren der financies; den uitbouw van en het toezicht over de organisaties, de aan- en afstelling van de leidende funktionarissen der Beweging. De Raad van Leiding is een adviseerend lichaam, in laatste instantie beslist de leider.

C. —

De Algemeene Raad: De beslissingen van de Leiding worden uitgevoerd door den Algemeenen Raad, hetzij in korps, hetzij door elk van de leden afzonderlijk op het hun toegewezen werkterrein.

De Algemeene Raad bestaat uit:

— de leden van den Raad van Leiding;
— de Leidster van het V.N.V.V.;
— den Leider van de N.S.J.V.;
— den Algemeenen Kommandant der D.M.-Z.B.;
— de Gouw- en Arrondissementsleiders;
— den Leider voor Inhoud;
— den Leider voor Vorming en Stijl;
— den Leider voor Pers en Propaganda;
— den Leider voor Organisatie;
— den Leider voor Financies en Administratie;
— de door den Leider aangeduide vertrouwensmannen.

De Algemeene Raad heeft een uitvoerende taak. De leden van den Algemeenen Raad kunnen alleen of samen door den Leider geraadpleegd worden. Elk lid van den Algemeenen Raad is door een eed van trouw en gehoorzaamheid aan den Algemeenen Leider gebonden. Elk lid kan steeds, met verklaring van de redenen, vragen om ontslagen te worden van dezen eed. De leider oordeelt daarover en beslist.

D. —

Het Algemeen Sekretariaat: De Leider wordt in zijn taak bijgestaan door het Algemeen Sekretariaat, geleid door den Algemeenen Sekretaris, dat als taak heeft:

— de uitvoering der beslissingen van den Leider;
— het toezicht over de organisatie en de aktie der beweging en over de uitvoering der opdrachten: de verzekering van de samenwerking van alle groepen;

— het voortbrengen, stimuleren, uitvoeren of doen uitvoeren van alle initiatieven, die den uitbouw der beweging kunnen bevorderen;
— de leiding van alle algemeene uitingen der Beweging.

E. —
De Afdeelingen: De Leider wordt insgelijks geholpen door de volgende afdeelingen:
1) **Inhoud:** De leider van „Inhoud" heeft de volgende opdrachten
   — de studie en de voorbereiding van alle problemen, die zich voor de Beweging en in den Staat stellen, met het oog op de verwezenlijking van de nationaalsocialistische gedachte (op kultureel, ekonomisch, sociaal, rechtskundig gebied, enz.);
   — zijn voorstellen en ontwerpen als advies aan den Leider der Beweging voor te leggen.
2) **Vorming en Stijl:** Geleid door den Leider voor Vorming en Stijl, heeft als taak te zorgen voor:
   — de nationaalsocialistische vorming der leden;
   — de vorming en scholing van alle krachten der Beweging, op de plaats waar zij gesteld zijn;
   — allen uiterlijken en innerlijken stijl en houding van Beweging voor te leggen.
3) **Propaganda:** Geleid door den Algemeenen Propagandaleider, heeft als taak:
   — De verspreiding van de nationaalsocialistische gedachte bij al degenen die buiten de Beweging staan, al de methodes en middelen die daarop gericht zijn, vallen onder leiding en toezicht van de propaganda.

   Daartoe behoren:
   — de organisatie van volksvergaderingen;
   — de verspreiding der pers, van vlugschriften, brochures, aanplakbrieven, enz.
   — de inrichting van propaganda-avonden;
   — al datgene wat tot de voorbereiding of tot de doeltreffendheid van de propaganda kan bijdragen (film, radio, foto, muziek).
4) **Organisatie:** De afdeeling „Organisatie" wordt geleid door den Organisatieleider en heeft als taak:
   — het uitbouwen van en de kontrool over de organisatie in de verschillende arrondissementen volgens een door den Leider bepaalde struktuur.
5) **Financies en Administratie:** De leider hiervan heeft tot taak:
   — de inning van gelden, vrijwillige en verplichte bijdragen;
   — de boekhouding van ontvangsten en uitgaven;
   — het toezicht over het beheer in de afdeelingen;
   — de administratieve organisatie der Beweging en de kontrool hierover.

De leiders der afdeelingen: Inhoud, Vorming en Stijl, Propaganda, Organisatie, Financies en Administratie:
   — benoemen de noodige dienstleiders;
   — richten de diensten op die noodig zijn voor het vervullen hunner taak;
   — houden kontakt en werken samen met dezelfde diensten in het V.N.V. en in de Z.B.;
   — trekken de organisatie door in de arrondissementen en afdeelingen, en stellen hun medewerkers aan in de arrondissementen;
   — vormen in verstandhouding met den bevoegden arrondissementsleider het noodige kader, dit alles met de eerbiediging van de hiërarchische en verantwoordelijke leiders der organisatie.

F. —

De Hoofdafdeelingen zijn de politieke organisatie, de vrouwenorganisatie en de militie. Zij hebben een eigen taak, een eigen werkterrein, eigen werkmethoden en middelen. Zij dienen samen te werken.

II. — POLITIEKE AFDEELING VOOR MANNEN

De politieke organisatie van het V.N.V. is uitgebouwd in gouwen, arrondissementen, distrikten, gewesten, afdeelinge, kernen, wijken en blokken.

A. —

Gouwen: De Zuidelijke Nederlanden zijn verdeeld in vijf gouwen. Indien men tevens rekening houdt met de buitenlandsche organisatie telt het V.N.V. zeven gouwen: West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Antwerpen, Brabant, Limburg, Wallonië en Zuid-Vlaanderen en Noord-Nederland.

De gouw Noord-Nederland omvat alle Vlamingen die lid zijn van het V.N.V. en woonachtig binnen de staatgrenzen van Rijks-Nederland. De gouw Wallonië en Zuid-Vlaanderen omvat alle Vlamingen die lid zijn van het V.N.V., woonachtig zijn in Wallonië of in het destijds Frankrijk geroofde Vlaanderen.

De gouwleider is de vertrouwensman van den Leider in de Gouw. Hij heeft geen administratieve of organisatorische funktie, maar hij oefent toezicht uit over de houding en de aktie der arrondissementsleiders, behartigt de goede verstandhouding dezer, alsook de samenwerking voor gemeenschappelijke belangen in de Gouw.

Gouwleider en Arrondissementsleider vormen samen den Gouwraad.

B. —

Arrondissementen: Binnen de Belgische staatgrenzen bestaan er 19 arrondissementen. Aan het hoofd van het arrondissement staat de **arrondissementsleider.** De arrondissementsleider draagt de verantwoordelijkheid voor den goeden gang der Beweging, den uitbouw der organisatie, de uitvoering der opdrachten, de financies, de aktie en propaganda, de stichting en grootmaking van afdeelingen binnen het arrondissement.

Hij wordt door den Leider aangesteld en ontzet, en is aan hem verantwoording verschuldigd voor zijn beleid. Hij is in de werking van elken dag de schakel tusschen den Leider en de organisatie.

Mededeelingen, opdrachten, vragen om inlichtingen, van welken aard ook, gaan van de centrale organisatie steeds over hem naar de Gewest-, de Afdeelings-, de Wijk-, Blokleiders en naar de leden. Anderzijds gaan alle berichten, vragen, inlichtingen, enz. van de lagere kaders over den arrondissementsleider. Een autoritaire beweging eischt dat de hiërarchie steeds geëerbiedigd wordt.

De arrondissementsleider centraliseert en kontroleert de ledenwervingen, de inning en de afrekening der bijdragen van het arrondissement.

De arrondissementsleider wordt voor de uitvoering van zijn taak bijgestaan door:

a) **De arrondissementsekretaris,** wiens taak bestaat in:
   - — praktische uitvoering der beslissingen van den arrondissementsleider;
   - — toezicht over het arrondissement en over de uitvoering der opdrachten;
   - — het voortbrengen en stimuleeren van alle initiatieven, die de organisatie van het arrondissement kunnen bevorderen;
   - — het voeren van de korrespondentie met de Centrale Leiding en de Gewest- en Afdeelingsleiders;

— het bevorderen van de samenwerking tusschen alle onderdeelen van de organisatie van het arrondissement;
— hij zorgt er voor dat de kaders niet alleen op papier bestaan maar dat zij daadwerkelijk in de beweging ingeschakeld worden;
— hij controleert en klasseert de maandverslagen;
— hij maakt eigenhandig het maandelijksch arrondissementeel verslag op;
— hij houdt ledenlijst en steekkaartenstelsel van leden van het arrondissement;
— het aanpassen van alle opdrachten der Centrale Leiding aan het karakter van het arrondissement;
— het bijhouden van statistieken en documentatie.

b) **De arrondissementsleider voor Financie en Administratie,** wiens taak is:
— het bijhouden der ledenadministratie;
— de kontrool over de inning der bijdragen en der verplichte belasting, en over de regelmatige afrekening der afdeelingen, en het financieel beheer der organisatie;
— de bronnen van geldelijke inkomsten op te sporen en advies uit te brengen nopens de mogelijkheid en wijze van deze inkomsten te verhoogen;
— de afrekening met de Centrale Leiding;
— het bijhouden van een regelmatige boekhouding;
— de kontrool der kassen van afdeelingen en gewesten.

c) **De Propagandaleider voor het arrondissement,** wiens taak is:
— alle mogelijkeden te onderzoeken betreffende de verspreiding van de nationaalsocialistische gedachte bij al degenen die nog buiten de Beweging staan;
— alle middelen en methodes, die daarop gericht zijn, aan te wenden. Daartoe behooren: de organisatie van volksvergaderingen, de verspreiding van vlugschriften, brochures, aanplakbrieven, enz.; de inrichting van kolportages en propaganda-avonden; het verspreiden, verstevigen en uitbreiden der dag- en weekbladen;
— het voorafgaandelijk nazien van alle spreekbeurten, die gehouden worden door sprekers uit het arrondissement;
— het bijhouden van lijsten der sprekers van het arrondissement met het door hen behandelde onderwerp;
— het aanvragen van sprekers aan de Centrale Leiding voor groote volksvergaderingen of gewestvergaderingen;
— het aanduiden der spreker voor afdeelingsvergaderingen;
— het houden van de noodige statistieken betreffende het regelmatig beleggen van vergaderingen.

d) **De arrondissementsleider voor Vorming en Stijl,** wiens taak is:
— te zorgen voor de nationaalsocialistische vorming en scholing van alle krachten der Beweging op de plaats waar zij gesteld zijn;
— te zorgen voor allen uiterlijken en innerlijken stijl en houding van de leden en van de Beweging;
— kontrool uit te oefenen op de kaderscholen van het arrondissement;
— directeurs van kaderscholen te benoemen of te ontzetten.

e) **De arrondissementsraad,** bestaande uit den arrondissementsleider, den sekretaris, den leider voor financies en administratie, den propaganda-leider, den leider voor Vorming en Stijl, de gewestleiders en de door den arrondissementsleider vrij verkozen medewerkers. Ten einde verstandhouding worden bij elke vergadering van den arrondissementsraad de arrondissementskommandant der D.M.-Z.B. en de

arrondissementsleider van het V.N.V. uitgenoodigd. De arrondissementsleider kan met al dezen samen of afzonderlijk vergaderen, hun opdrachten geven, enz.

C. —

Distrikten: De distrikten waren Groot-Brussel, Groot-Antwerpen en Groot-Gent. De distrikten werden in 1943 afgeschaft. De taak van den **Distriktleider** bestond hoofdzakelijk in het koördineren van de werking der gewestleiders. De *Distriktraad* bestond uit: den Distrikleider, den Distriktsekretaris, de Gewestleiders, de Gewestsekretarissen.

g) **Vergaderingen:**

1° **van den afdeelingsraad:** De afdeelingsleider belegt, om de 14 dagen een vergadering met den afdeelingsraad. Tijdens deze vergadering wordt de activiteit van alle kaderleden grondig nagegaan, nieuwe richtlijnen worden gegeven, de plaatselijke toestanden worden onderzocht en alle aanwezigen worden in de gelegenheid gesteld om de door hen noodig geachte suggesties naar voor te brengen.
De **afdeelingsraad** bestaat uit: den afdeelingsleider, den afdeelingssecretaris, beheerder en propagandaleider, de referenten, de **wijkleiders**, de plaatselijke vertegenwoordigers van de D.M., van het V.N.V.V. en van de jeugd.

2° **van het afdeelingskader:** (afdeelingsraad + **blokleiders**). Het gansche kader wordt liefst opgeroepen voor de maandelijksche vergaderingen van het gewestelijk kader.

3° **Leden- en volksvergaderingen:** Om de maand belegt de afdeelingsleider een leden- of volksvergadering.

In de kleine afdeelingen of daar waar, als gevolg van de dienstneming in de weerformaties of de tewerkstelling in het buitenland, het ledenaantal op merkbare wijze is geslonken, kunnen, met, een steeds gunstig resultaat, vergaderingen belegd worden in medewerking met naburige afdeelingen. In de afdeelingen die niet in wijken en blokken ingedeeld zijn moet de taak van wijk- en blokleiders opgenomen worden door het gansche kader.

F. —

De kernen.

De kern is een afdeeling in vorming in den loop van het jaar 1943. In sommige gemeenten is het aantal leden te gering om een afdeeling te stichten, ofwel zijn de noodige werkkrachten niet voorhanden. Wanneer er in een gemeente 5 leden zijn, dient hier een kern gesticht en mag deze niet meer als wijk bij een naburige afdeeling gevoegd. Aan het hoofd ervan staat een **kernleider.** Deze moet zorgen dat zijn ledenaantal stilaan groter wordt en hij moet zich weten te omringen met de medewerkers noodig om een afdeeling te vormen. Hij staat rechtstreeks onder het gezag van den gewestleider en maakt deel uit van den gewestraad. Wat beheer en propaganda aanbelangt, wordt afgehandeld met den gewestelijke beheerder of propagandaleider. Is het ledenaantal gestegen tot 15 en zijn de geschikte medewerkers gevonden voor het afdeelingskader, dan wordt de kern tot afdeeling omgevormd. Dit besluit wordt getroffen door den gewestleider.

G. —

De wijken.

In al de steden, in belangrijke of zeer uitgestrekte gemeenten (met gehuchten) of in deze met meer dan 5.000 inwoners, wordt de afdeeling in wijken ingedeeld. **De wijkleider** heeft als taak stipt de opdrachten uit te voeren die hem door den afdeelingsleider

voorgeschreven worden. Hij moet gedurig op alle middelen bedacht zijn die de propaganda van man tot man kan bevorderen. Hij moet de leden van zijn wijk persoonlijk kennen en er regelmatig kontakt mede houden. Hij moet de sympathisanten van zijn wijk opsporen, kennen en doen aansluiten. De wijkleider wordt benoemd of ontzet door den afdeelingsleider. Om zijn taak tot in het kleinste door te zetten mag de wijkleider zich doen bijstaan door **blokleiders.** Inning der bijdragen geschiedt door én wijklijders én **blokleiders.**

— wijkvergaderingen te houden met de **blokleiders;**
— hierop de te voeren akte bespreken;
— te noteeren wie aan onze vergadering deelneemt, de afwezigen op hun plicht te wijzen;
— aan te rekenen wie onze pers leest en diegenen die te kort schieten aan dien plicht en er op wijzen;
— onze brochures te verspreiden;
— de gelezen bladen, brochures en vlugschriften verder te verspreiden;
— de wekelijksche kolportage aan huis in te richten met „Volk en Staat" en „De Nationaalsocialist" nl. bij de leden, die anders het blad niet lezen en bij sympathisanten.
— den kaartenverkoop voor onze vergaderingen te organiseeren;
— de werving voor de D.M., V.N.V.V., D.M.S. en D.B.V. te steunen;
— onze leden uit organisaties en maatschappijen te halen waarzij gevaarlijken invloed kunnen ondergaan:
— de V.O.J.O. aktie te stuwen;
— in briefwisseling te blijven met de kameraden in de militaire organisaties (Vl. Wacht, Wacht-Brigade, V.A.V.V.), bij de Wehrmacht (O.T., N.S.K.K., Waffen-SS) en die zich als arbeider in het buitenland hebben ingezet (Heimatbrieven);
— alle interessante gevallen over te maken aan den afdeelingsleider, hem tevens verslag te bezorgen nopens elk gevoerde aktie;
— zich voor alle opdrachten te laten bijstaan door een aantal leden;
— de aktie der blokleiders te organiseeren en vooral te kontroleeren.

H. —
De blokken.

In al de steden, welke hun bevolkingscijfer ook weze en in de gemeenten met meer dan 10.000 inwoners, worden de wijken in **blokken** onderverdeeld. In princiep bestaat een blok uit een huizenblok, door straten en openbare plaatsen begrensd.
De taak van den **blokleider** wordt in het algemeen als volgt omschreven in „Leiding": Het moet hier vooral gezegd worden dat alleen hij blokLEIDER KAN zijn, die werkelijk beseft dat zijn taak veel belangrijker is dan die van een eenvoudigen bode waarvan de activiteit zich beperkt tot het innen van bijdragen en het aanbieden van kaarten. De blokleider is VEEL MEER dan dat. Hij is de plaatselijke vertrouwensman van de beweging. Hij moet dan ook werkelijk de leider zijn van zijn blok.
Tijdens de huisbezoeken zal de blokleider het onderhoud zoo weten te richten dat hij volgende inlichtingen bekomt: Staat het lid in de rangen der D.M., waarom niet, is de vrouw lid van de V.N.V.V., zijn de kinderen aangesloten bij de D.M.S. of D.B.V., genieten de kinderen Nederlandsch onderwijs, leest het lid regelmatig onze dagbladen, waar werkt het lid, gezindheid van patroon en werkmeesters, wordt er vijandelijke

propaganda gevoerd, heeft het lid familieleden, vrienden, kennissen, die sympathiek staan tegenover onze beweging, enz.
De blokleider moet de sympathisanten opsporen. Hij bezoekt ze regelmatig aan huis met de bedoeling hun aansluiting aan het V.N.V. te bekomen. Een sympathisant wordt regelmatig bezocht tot hij bij het V.N.V. aangesloten is.
De blokleider is het oog en het oor der partij. Hij zal zich weten op hoogte te houden van al wat er in zijn blok geschiedt. Hij zal nauwkeurig aanteekenen al wat hem van eenig belang schijnt te zijn nopens zijn blokbewoners: politiek verleden, houding ten opzichte van de beweging. Alle verzamelde gegevens moeten nauwkeurig geregistreerd en wel per straat en per huis. Over de inlichtingen die hem belangrijk voorkomen, dient hij een schriftelijk verslag in bij zijn wijkleider, die al deze rapporten onmiddellijk aan den afdeelingsleider doorzendt.
De blokleider doet ook aan propaganda in zijn milieu en dit door alle middelen, ook kolportage, kaartenverkoop, verspreiden van brochures enz.
Hij houdt zich ook bezig met het innen der lidmaatschapsgelden.

H. —
De cellen.
De celleider maakt eigenlijk geen deel uit van den afdeelingsraad. De celleider is de vertrouwensman van den afdeelingsleider in bepaalde nijverheden, handelsondernemingen, enz. Zijn taak bestaat er in den afdeelingsleider op de hoogte te houden van de sociale toestanden en in het algemeen van alles wat de beweging kan interesseren. De celleider wordt benoemd of ontzet door den afdeelingsleider.

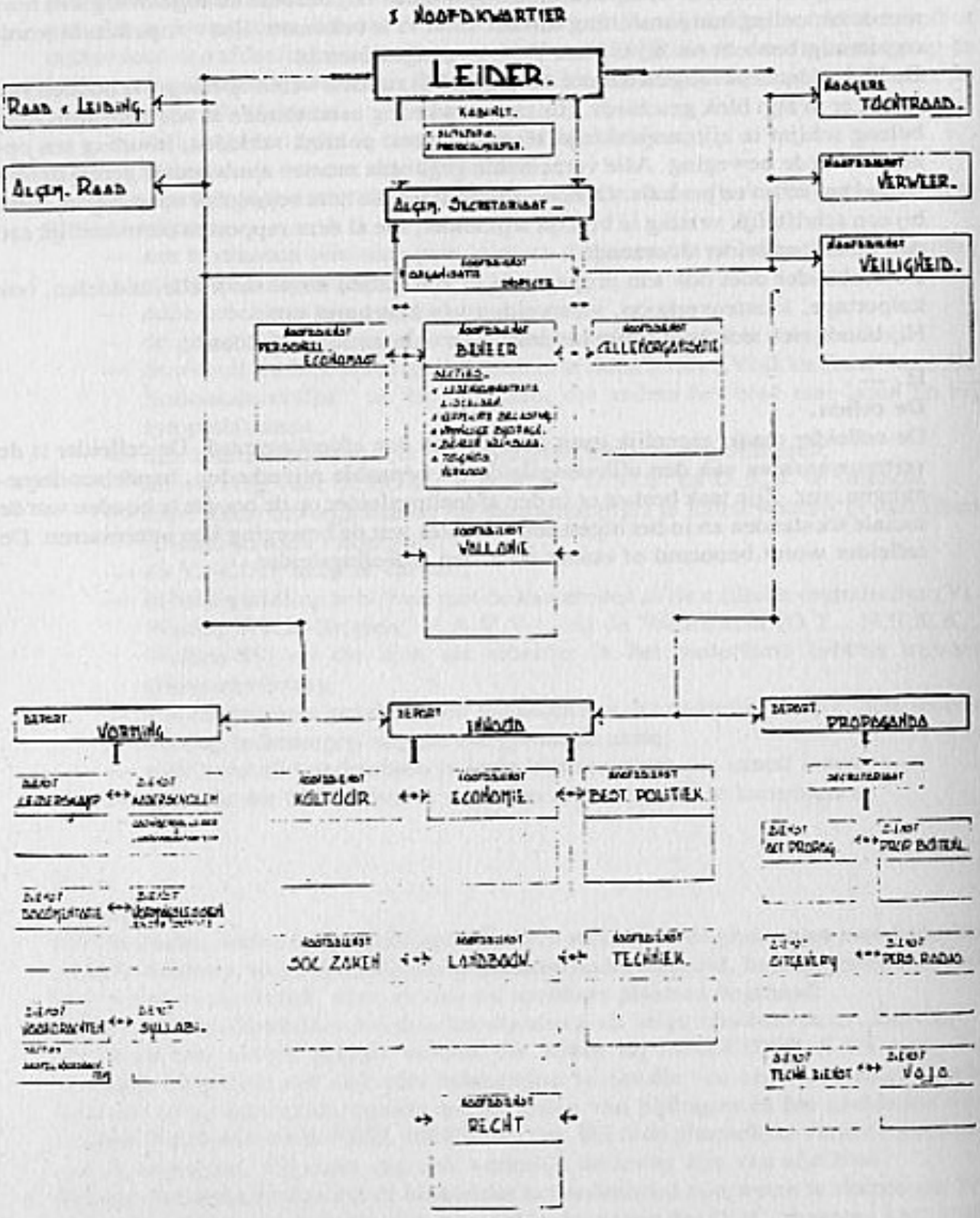
LEIDER.
Raad v. Leiding.
Algem. Raad
Algem. Secretariaat
VERWEER.
VEILIGHEID.
BEHEER
VOORLICHTING
PROPAGANDA
KULTUUR
ECONOMIE
BEST. POLITIEK
SOC. ZAKEN
LANDBOUW
TECHNIEK
RECHT

V.N.V. Leider Staf De Clercq.

V.N.V. De Leider op zijn kantoor in het hoofdkwartier van het V.N.V.

V.N.V. Verklaring van de Leider bij de stichting van de Eenheidsbeweging: het V.N.V. Van links naar rechts: Prof. Frans Daels, Ernest Van den Berghe, Edgard Delvo, Staf De Clercq, Reimond Tollenaere.

V.N.V. Op de kaderdag juni 1942. Van links naar rechts: Van Steenlandt Joris, Lehembre Edgard, Claessens Jet, De Clercq Staf, Marechal.

V.N.V. Bij de overhandiging der ingezamelde boeken voor onze arbeiders in Duitsland.

V.N.V. De Leider in gesprek met de bevelhebber van het Vlaams Legioen Sturmbannführer von Lettow-Vorbeck in 1941.

V.N.V.- De Leider bezichtigt de ingekomen stukken bij de wolinzameling voor het Oostfront.

V.N.V.- De Leider op bezoek bij de gekwetsten van het Vlaams Legioen te Brussel.

V.N.V. De Leider omringd van D.M.S.-meisjes.

V.N.V. Bezoek aan het geteisterde Tessenderlo.

V.N.V. De Leider op bezoek bij enkele V.N.V.-boeren.

V.N.V. De Leider ontvangt de gelukwensen van mevrouw Maréchal ter gelegenheid van zijn verjaardag (16 september 1942).

V.N.V. Huldevergadering in het Sportpaleis te Antwerpen op 20 september 1942.

V.N.V. Staf De Clercq 16.9.1884-20.10.1942. Overbrenging van het stoffelijk overschot van Staf De Clercq van Gent via Aalst naar Brussel. De stoet verlaat het stadhuis van Aalst op 25 oktober 1942.

V.N.V. 27 oktober 1942. Uitvaart Staf De Clercq. De lijkstoet werd gevormd.

V.N.V. 27 oktober 1942. Begrafenis van Staf De Clercq. Dr. Elias aan het hoofd van de Raad van Leiding.

V.N.V. 27 oktober 1942. Uitvaart Staf De Clercq. De Raad van Leiding V.N.V. volgt de lijkwagen in de Wetstraat te Brussel.

V.N.V. 27 oktober 1942. Uitvaart Staf De Clercq. Een erepeleton van het Vlaams Legioen.

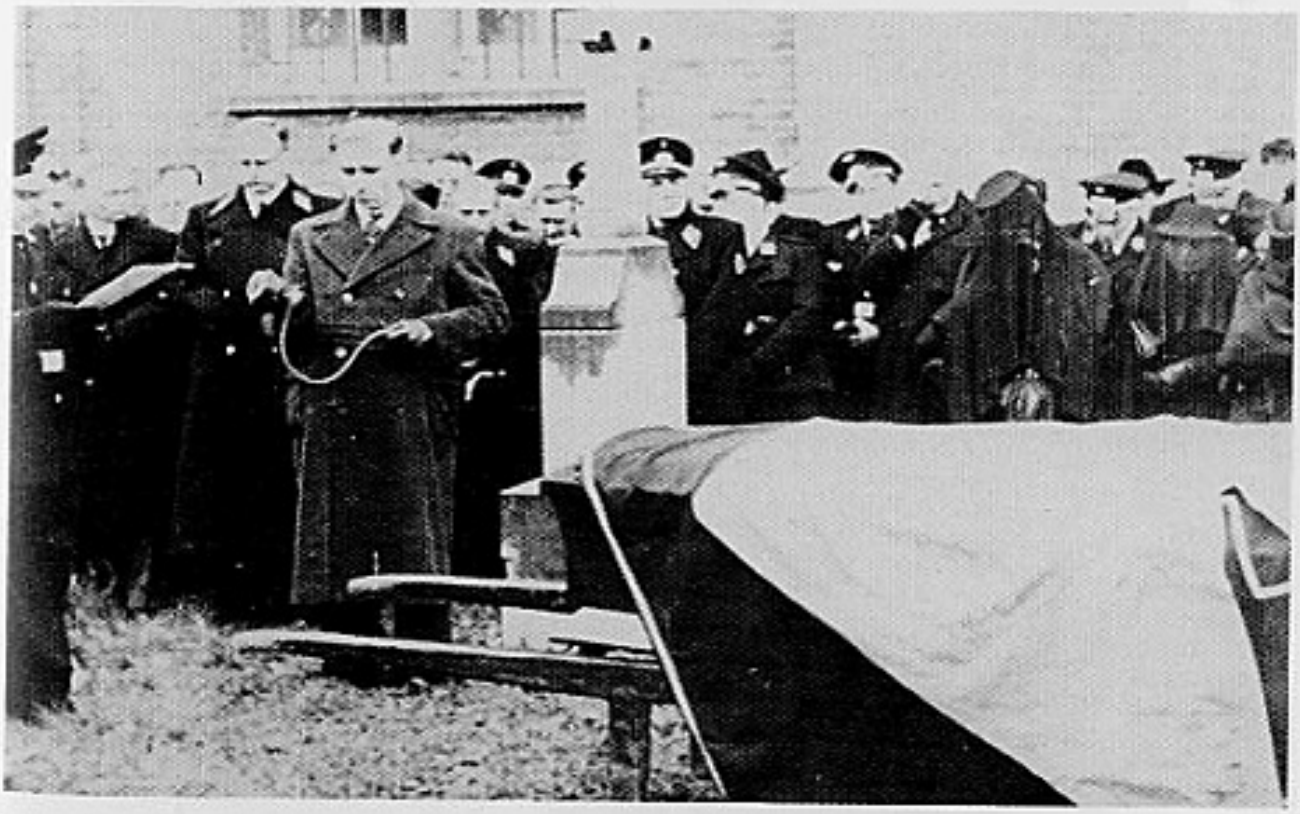

V.N.V. Begrafenis van Staf De Clerc te Kester op 27.10.1942. Rede door Edgard Lumens. Naast deze Rik Borgignon, Dr. Elias, Leuridan en vele vooraanstaanden uit het V.N.V.

V.N.V. Aan het graf van Staf De Clercq. Guldensporenherdenking te Kester op 11.7.1943. Uiterst rechts Lumens Edg., Van Nijvel Frans. Verder op het beeld: Neuborg Roger, Wachteleer Julien, Neuborg Gaston, Bogemans René, Thielemans Karel, Roosens Petrus, O. Jozef.

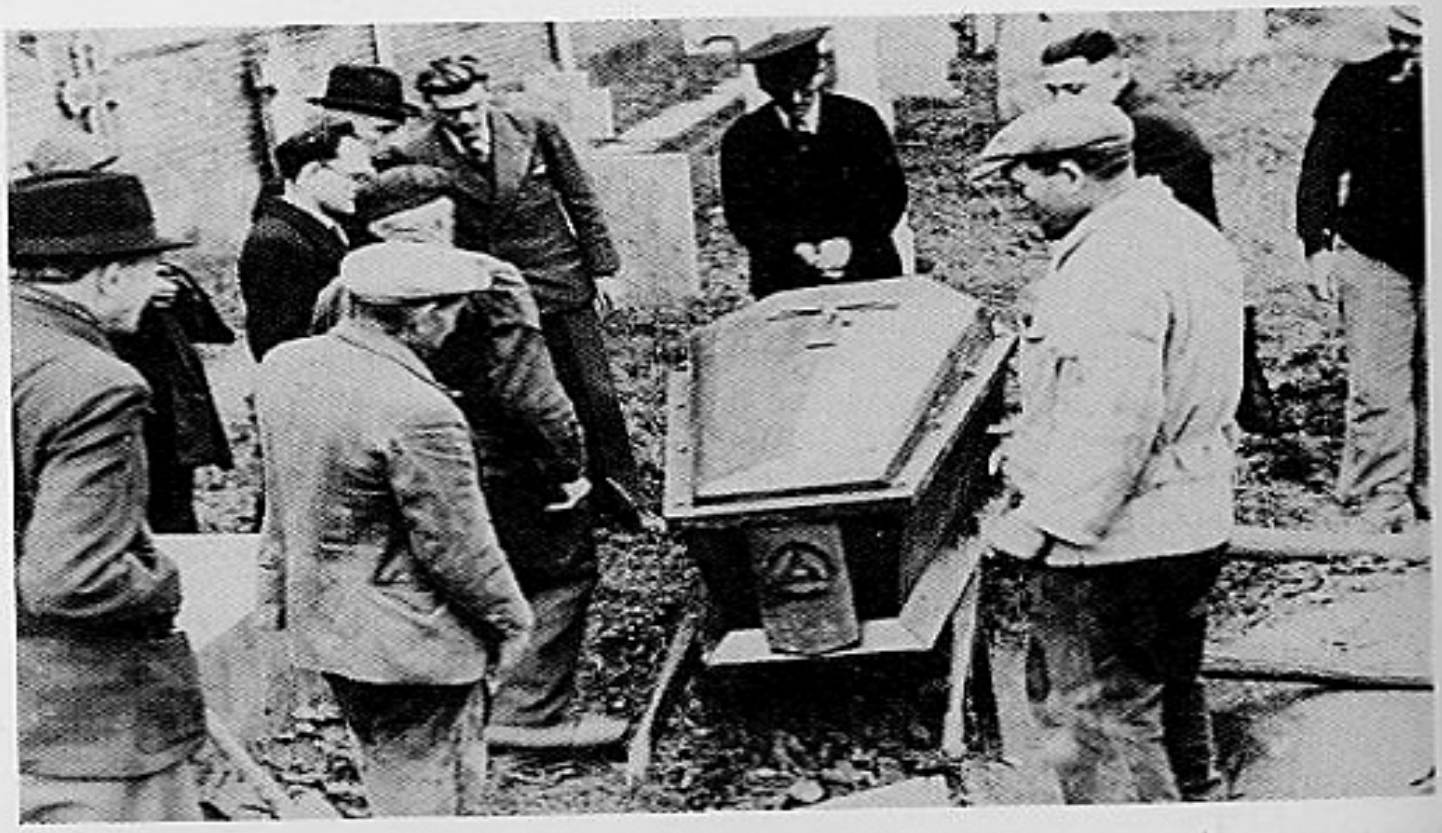

V.N.V. Ontgraving van Staf De Clercq te Kester op 9.10.1943.

V.N.V. Leider Dr. Elias van het V.N.V. spreekt rede uit bij de overbrenging van Staf De Clercq naar het praalgraf op de Kesterheide (10.10.1943).

V.N.V. Leider Dr. Elias op een der vele V.N.V.-vergaderingen.

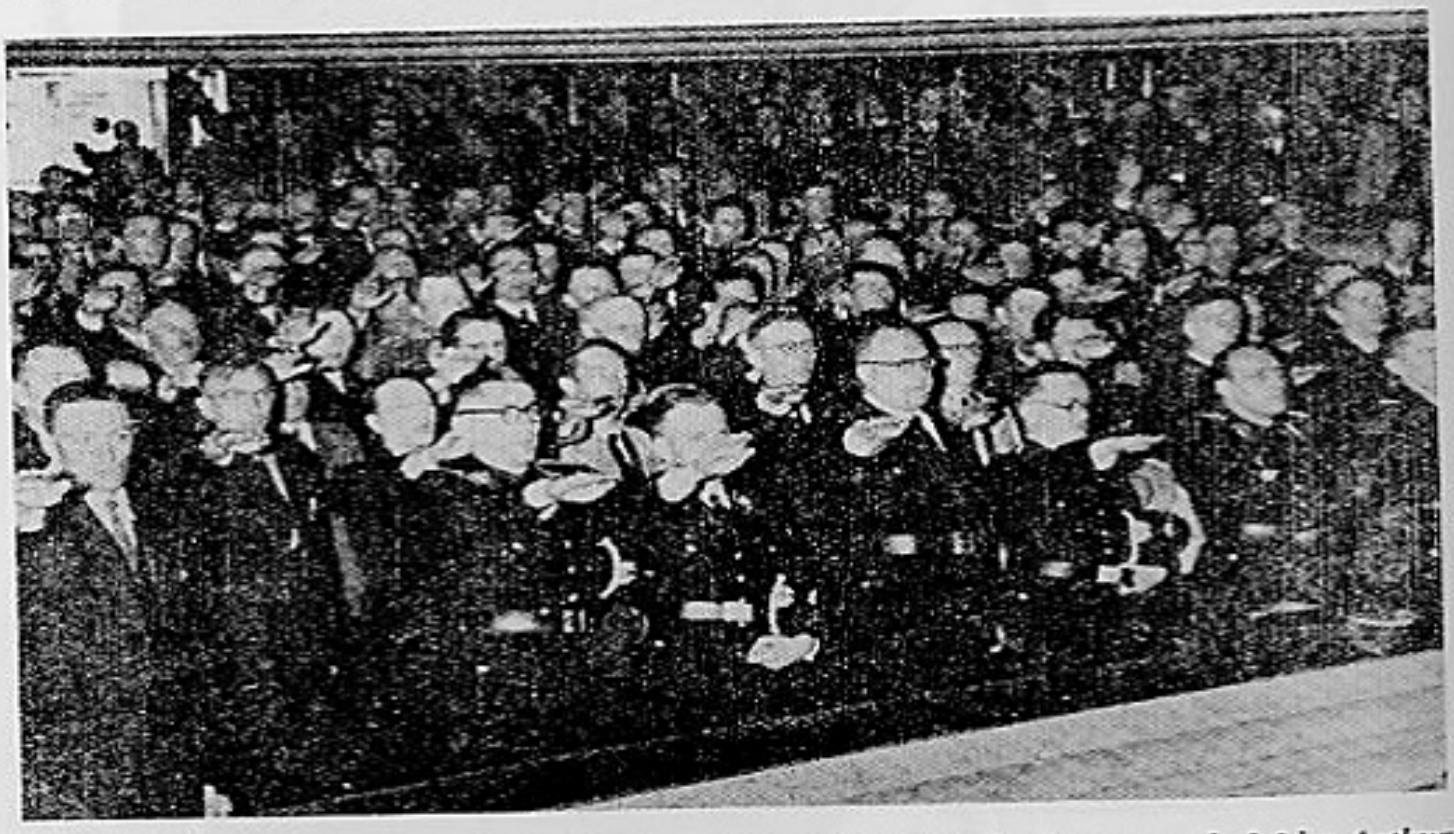

V.N.V. Leider Dr. Elias in de Stadsschouwburg te Leuven. Rechts naast de leider Arthur Bogaerts, Maurits Jughters staat uiterst rechts.

V.N.V. Leidende personen uit het V.N.V. bij een uitvaart. Men merkt vooraan Dr. Jan Timmermans, burgemeester van Antwerpen.

V.N.V. Personaliteiten van het V.N.V.

V.N.V. Leiders van het V.N.V.

V.N.V. Op het arrondissementsbureel te Brussel. V.l.n.r. Johanna de Meyst, Hendrik Elias, Frans Van Gelder, Hendrickx, Frans Ghijssels, Emiel Douchar.

± ARRONDISSEMENT.

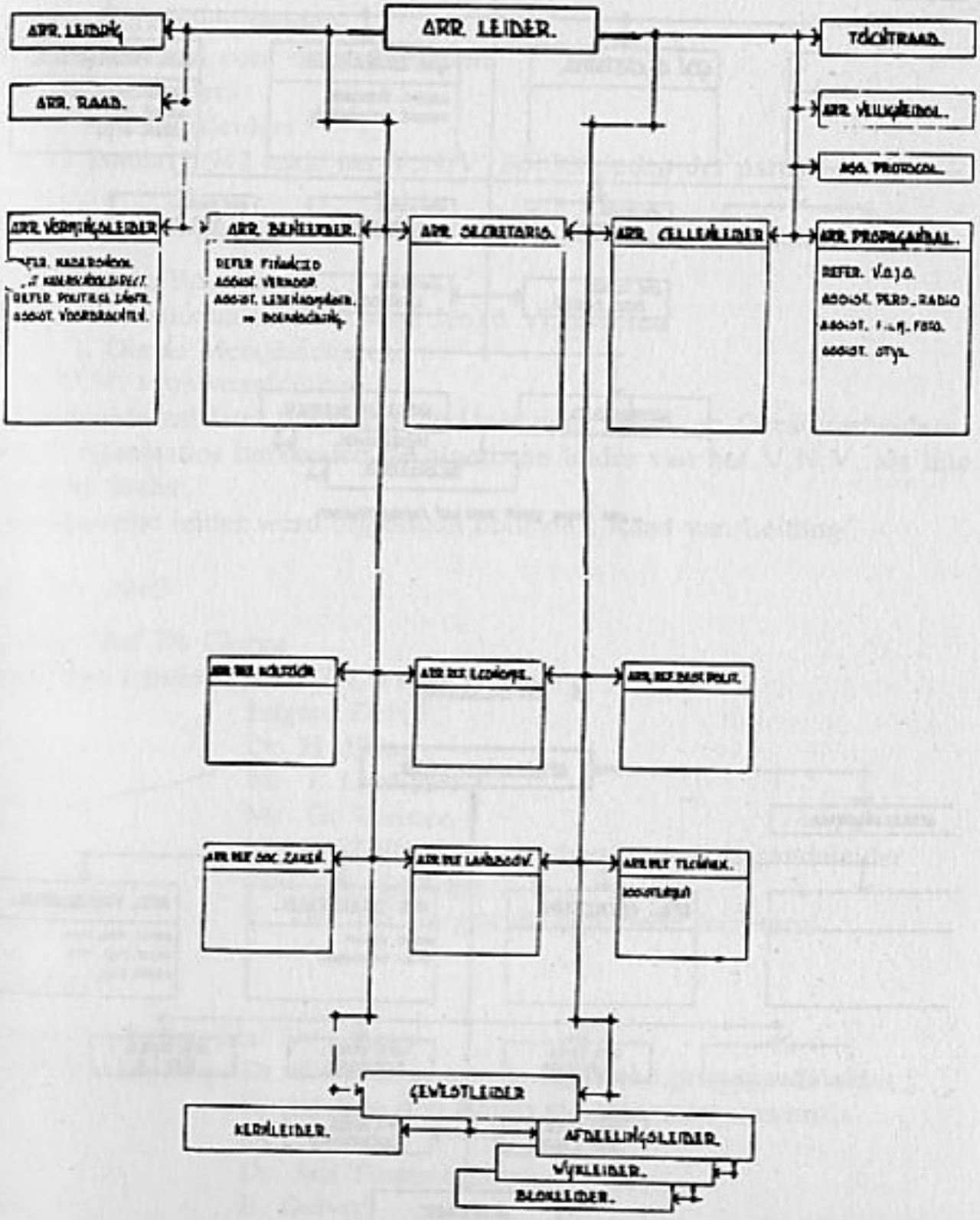

⚡ GEWEST.

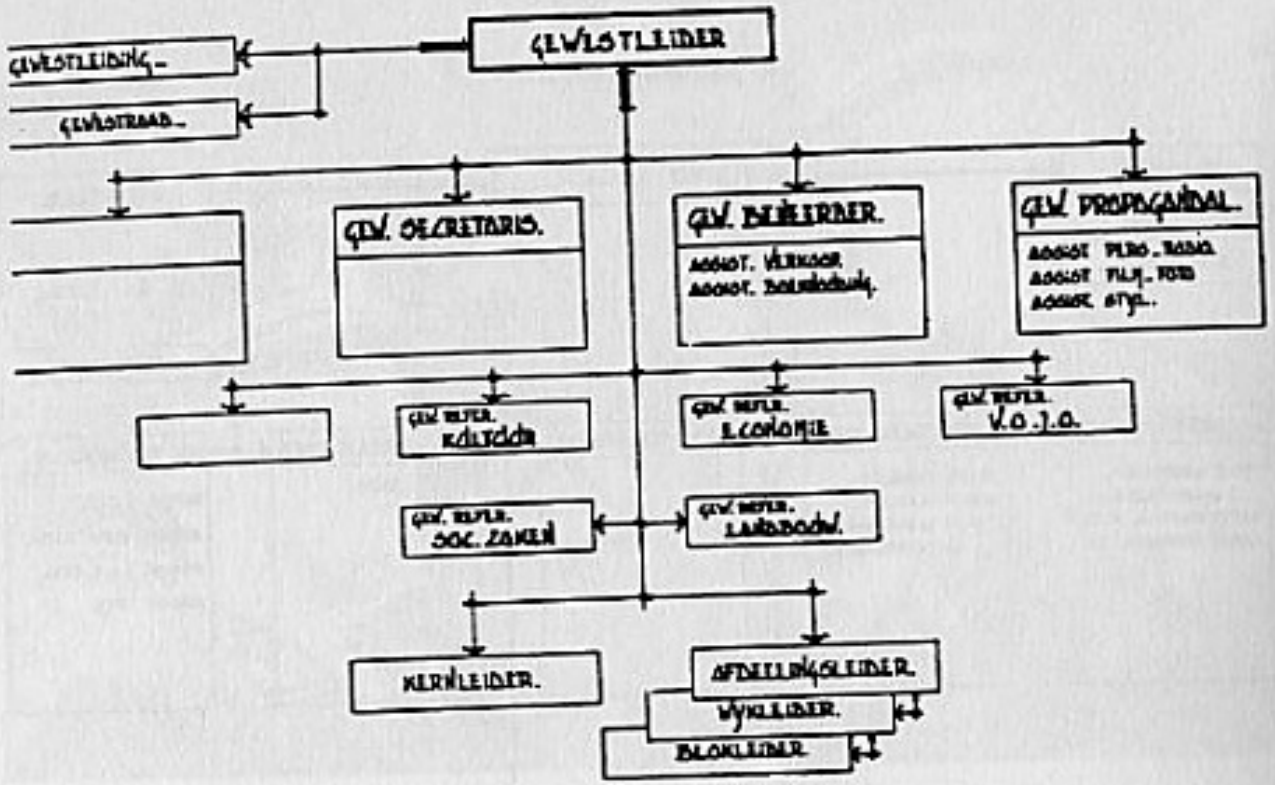

⚡ AFDELING.

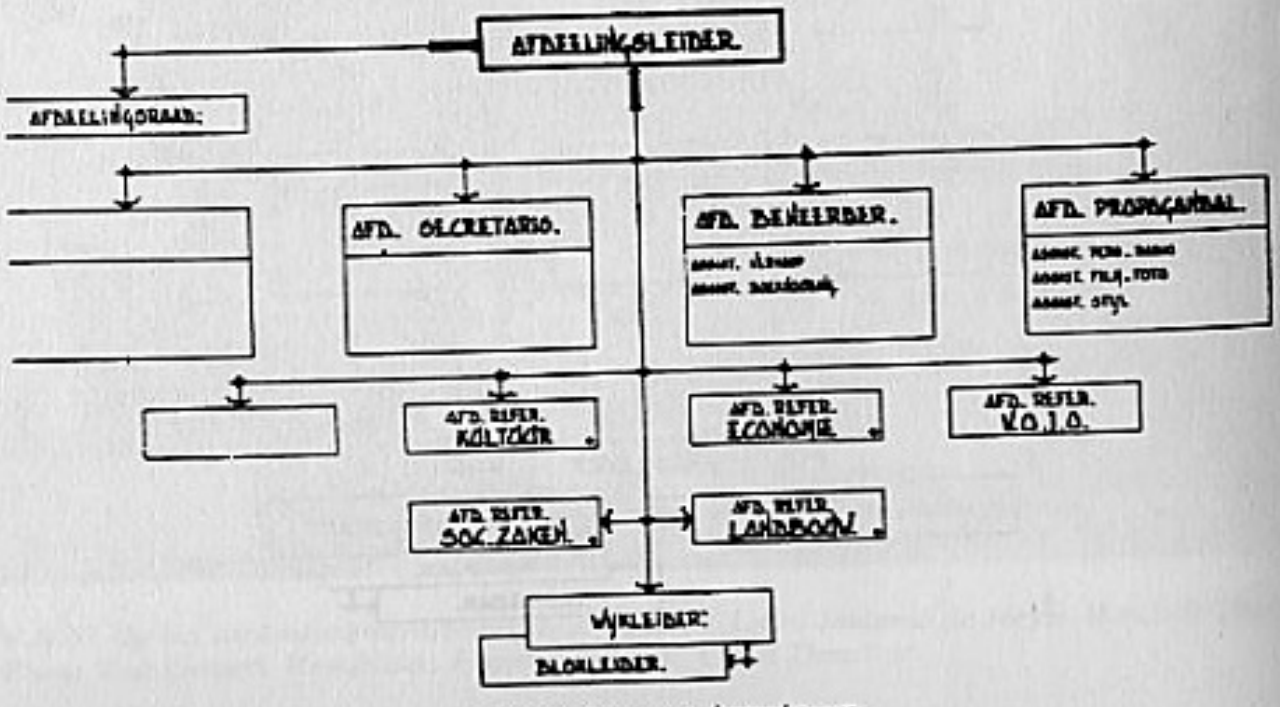

LEIDING VAN HET V.N.V.

1 Leider
5 Gouwleiders
17 Arrondissementsleiders
9 Districtleiders voor de grote steden
189 Gewestleiders
1.102 Afdelingsleiders
Op 21 januari 1942 telde het V.N.V. 86.000 leden der partij.

Behoren tot de partij

Z.B. Zwarte Brigade
N.S.J.V. Nationaalsocialistische Jeugd Vlaanderen
D.M.S. Dietse Meisjesscharen
V.N.V.V. vrouwenafdeling
Arbeidsorde zal later opgaan in de Unie voor Hand- en Geestesarbeiders.
Deze organisaties herkenden de algemene leider van het V.N.V. als hun opperste leider.
De algemene leider werd bijgestaan door de ,,Raad van Leiding''

Oktober 1940

Leider: Staf De Clercq
Raad van Leiding: Prof. Dr. Frans Daels
Edgard Delvo
Dr. H. Elias
Mr. J. Leuridan
Mr. G. Romsee
Mr. R. Tollenaere als algemeen propagandaleider
Prof. Dr. Speleers
E. Van den Berghe als algemeen secretaris

Mei 1941

Algemeen leider: Staf De Clercq
Raad van Leiding: Dr. R. Tollenaere als algemeen propagandaleider
Ernest Van den Bergh als algemeen secretaris
Dr. Speleers
Dr. Jan Timmermans
E. Delvo
Dr. Frans Daels

Karel Lambrechts als leider van Arbeidsorde
Dr. J. Leuridan
Mw. Marechal als leidster V.N.V.V.
Odiel Daem
Paul Leroy
Mr. G. Romsee

9 augustus 1941

Door de oprichting en het vertrek van het Vlaams Legioen waardoor R. Tollenaere, Jef François en Paul Suys tijdelijk moesten vervangen worden, werden benoemd tot:
Algemeen propagandaleider a.i. Edgard Delvo
Tot Generaal Commandant a.i. der DM/ZB Van Steenlandt J.
Bert Meuris werd adjunct van Van Steenlandt J.
Propagandaleidster voor ,,Volk en Staat'' was Mevr. Hamendt-Ghijs
Privé-secretaris van Staf De Clercq: Jan L'Ecluse

30 oktober 1942

Dr. Elias wordt tot algemeen leider van het V.N.V. benoemd na het sterven van Staf De Clercq op 20 oktober 1942.

Oktober 1942

Piet Wijndaele werd adjunct algemeen secretaris van het V.N.V.
Nieuw leidmotief: Wij zijn dietsers en geen Duitsers.

Deze bescheiden werden ontdekt in september 1944 in de Miniemenstraat 48 te Brussel en aangevuld door de benoemingslijsten verschenen in ,,Leiding'' het orgaan van de V.N.V.-leiders.

Raad van Leiding (november 1942)

Dr. H.J. Elias: Algemeen Leider van het V.N.V.
G. Romsee: Sekr. Gen. Min. Binnenlandse Zaken
E. Van den Berghe: Aalst
J. Timmermans: Antwerpen
J. Leuridan: Ieper
Prof. Dr. E. Speleers: Gent

O. Daem: Antwerpen
E. Delvo: Dilbeek
K. Lambrechts: Vilvoorde
Th. Brouns: Hasselt

Gouwleiders

P. Finné: Brussel
J. Timmermans: Antwerpen
Th. Brouns: Hasselt
J. Leuridan: Ieper
J. Coene: Aalst

Dienstleiders

J. L'Ecluse	Secretaris Hoofd Personeel	Wetstr. 33
Dr. G. Struyck	Secretaris van de Leider	Wetstr. 33
Van de Moortele	Dienst organisatie	Wetstr. 33
Heremans	D.D. Dienst	Wetstr. 33
Wijndaele Piet	Adj. Alg. Secretaris	Wetstr. 33
Prof. Dr. Wilms	Rechtwezen	Wetstr. 33
J. De Keersmaecker	Dienst Financies	Omwentelingsstr. 2
A. Van der Haegen	Dienst Economie	Omwentelingsstr. 2
R. Claeys	Dienst Sociale Zaken	Miniemenstr. 48
B. De Poortere	Dienst Cultuur	Miniemenstr. 48
L. De Pauw	Dienst Landbouw	Miniemenstr. 48
Van Belle	Dienst Bestuurspolitiek	Miniemenstr. 48
De Bontridder	Dienst V.N.V. Wallonië	Miniemenstr. 48
J. Van Dingenen	Dienst Techniek	Miniemenstr. 48
P. Vermeir	Dienst Vorming	Kongresstr. 42
Waternaux	V.O.J.O.	Rijswijk den Haag
Ritz R.	N.S.K.K.	Brussel
Volckaert	Kasteel	Wieze
Heynderick		Rijswijk den Haag

Samenstelling Centraal Comité

Comité-Leider, afgevaardigde V.N.V.: V. De Block, Koninklijkestraat 213, Brussel
Afgevaardigde V.N.V.V.: Mevr. R. Lambrechts, Nieuwe Laan, Vilvoorde
Afgevaardigde N.S.J.V.: Leo Poppe, Stafoverste der N.S.J.V., Koninklijkestraat 31, Brussel
Afgevaardigde D.M./Z.B.: M. Martens, Hallepoort, 31, Brussel
Afgevaardigde N.S.K.K.: Jos. Boydens, Hopman-Adjunct, Nervierslaan 109, Brussel

Hogere tuchtraad

Hoofdaanklager: De Dullen J. opgevolgd door Drs. Heremans A.
Lid: De Meulenaere
Organisatie-Inspecteur: D. Van de Moortel

Protocolmeester

Reinhard Willem opgevolgd door Allegaert Naat.

Adjudant van de Leider

Emiel D'Hondt.

Technische dienst bij het departement Propaganda

P. Declippel: dienstleider

Actieve Propaganda bij het departement Propaganda

M. Nuyts: dienstleider

GOUW ANTWERPEN

Gouwleider: Jan Timmermans
Gouwsecretaris: Willem Maris

ARRONDISSEMENT ANTWERPEN

Arr. Leider: Dr. Piet Wijndaele
De Vos Albert
Arr. Secretaris: Springael E.
Arr. Propagandaleider: Lagast A.
Stijlinspecteur: Hufkens A.
Filmrefent: Lagast
Ref. voor Sociale Zaken: Anthonissen R.
Ref. voor V.O.J.O.: Van Humbeek A.
Prevenier
Districtleider Groot-Antwerpen: Mannaerts
Propagandaleider Groot-Antwerpen: De Vos

Gewesten

Zandhoven-Boechout: Dr. Verboden
Brecht-Ekeren: Van Vlimmeren
Propagandaleider: Kerstens P.
Kapellen: Jacobs
Brasschaat: Verbruggen R.
Mortsel: Van Domburg K.

Afdelingen

Deurne Zuid: Cuypers H.
Schelle: Boey

ARRONDISSEMENT TURNHOUT

Arr. Leider: Van Eekert A.
Arr. Secretaris: Geukens R.
Arr. Propagandaleider: De Troeyer A.
Stijlinspecteur: Van Gerwen J.
Filmreferent:
Arr. Ref. Vorming: Geukens A.
Arr. Ref. Sociale Zaken: Van Eyck B.
Arr. Ref. V.O.J.O.: Borré

Gewesten

Mol: Pelgroms K.
Streekleider: De Backer T.
Westerlo: Propagandaleider: Braem T.
Turnhout: Huysmans
Hoogstraten: Soetewey
Beerse: Gew. Secretaris Bolkmans J.

ARRONDISSEMENT MECHELEN

Arr. Leider: tot 1941 Baeck C.
van 1941 De Ceuleneer E.
van 1943 Buskens E.
van 1944 Van Assche P.
Arr. Secretaris: De Smedt Fr.

Arr. Propagandaleider: Buskens
Stijlinspecteur: Wijnants P.
Filmreferent: Rogier
Arr. Cellenleider: Littani P.
Gouwschoolleider: Verhavert J.
Arr. Ref. V.O.J.O.: Van Gijsel

Gewesten

Mechelen: Buskens E.
Adjunct: Tordoir
Secretaris: Spruyt
Ref. V.O.J.O.: Vergauwen L.
Ref. Koopassistent: Feyten J.
Ref. Sociale Zaken: Michiels A.

Lier: Van Bouwel J.
Bogaert Dries
Prop. Leider: Van der Avort J.
Ref. Sociale Zaken: Swinnen J.
Ref. Landbouw: Van Dessel Fr.

Bornem-Klein-Brabant: Dr. Muys
Ref. V.O.J.O.: De Mondt A., Peleman W.
Secretaris: Peeters Frans
Beheerder: De Man H.
Ref. Soc. Zaken: Verheyden
Uniformen: Peleman W.
Ref. Landbouw: Tersago Fr.

Willebroek: Ref. Economie: Smedts R.

Afdelingen

Bornem: Cammaert Karel
Tisselt: Breeus J.
Duffel: Daems A.
Lier: Van Elshocht A.
Mechelen: Van den Heuvel F.
Puurs: Van Gucht C.
Willebroek: Muysmans L.
Breendonk: Stevens A.
Mariakerke: Joos L.
e.a.

GOUW BRABANT

Gouwleider: Finné Piet

ARRONDISSEMENT BRUSSEL

Arr. Leider: Ghijsels G.
Arr. Secretaris: Van Gelder
Arr. Propagandaleider: Hendrikx Juliaan
Filmreferent: De Kempeneer J.
Leiding Kaderschool: Liederkerke: De Maagd A.
St. Kwintens-Lennik: Borremans P.
Leerbeek: Van Praet A.
Arr. Ref. Vorming en Stijl: Herten A.
Arr. Ref. Cultuur: Peeters-Wallaert A.
Arr. Ref. Kaderschool: Smets J.
Ref. Politieke instructie: Somers L.
Assistent Voordrachten: Dr. Engelbeen K.
Arr. Cellenleider: Hanssens A.
Arr. Ref. Landbouw: Van den Branden Frans
Schrevens Edward
Arr. Assistent Stijl: Nagels J.
Arr. Ref. Techniek: Arien A.
Lid Arr. Raad: De Neef F.
Thielemans J.
Arr. Ref. V.O.J.O.: De Reyghere A.

Gewesten

Asse: Jef Basteleurs
Secr.: D'Hertog A.
Vorming en Stijl: Van Beveren J.
Propaganda: Van Hoof J.
Brussel Noord-Oost: Propaganda: De Donder J.
Brussel Oost: Stracke
Secr.: Morlion M.
Vormingsleider: Goeyens A.
Beheerder: Vlieghe L.
Propaganda: De Laet F.
Brussel West: Propaganda: Mattens P.
De Kempeneer L.

Brussel Zuid: Secretaris: Laurijssen F.
Propaganda: Mollet A.
Brussel Noord-West: Van den Broeck L.
Claeys R.
Propaganda: Zonderman C.
Kampenhout: Propaganda: Verstreken J.
Dilbeek: Propaganda: Douchar M.
Liedekerke: De Neve A.
Propaganda: Rollier J.
Secretaris: De Bisschop G.
Vorming/Stijl: De Maegd A.
Merchtem: Propaganda: Van Mulderd J.
Payottenland: Halin R.
Beheerder: De Mol J.
Vorming/Stijl: Van Praet B.
Propaganda: Seghers A.
Ternat: Propaganda: Lamoen
Vorming/Stijl: Mertens A.
Weerde: Borrey E.
Secretaris: Van Messem E.
Propaganda: De Boeck E.
Wolvertem: Lettens
Secretaris: Van Eeckhoudt J.
Propaganda: Geeroms F. en Ooms P.
Zaventem: Engels
Propaganda: De Bruyn H.
Zennevallei: Devisch J.
Vormingsleider: Meeuwis T.
Propaganda: Uyttenhoven E.
Londerzeel: Propaganda: Pas A.
Overijse: De Kerckhove
Vilvoorde: Somers L. en Teugels H.
Secretaris: Van Moer F.
Beheerder: De Vis G.
Propaganda: Wakker Gaëtan
Vormingsleider: Dewals H.

Afdelingen

Steenokkerzeel: De Kerf L.
Hal: Maton E.

Tollembeek: Demol J.
Evere: Vanderhulst
St. Pieter Woluwe: Lehouck J.
Ternat: Droeshout T.
Elsene: De Reyghere A.
Dilbeek: De Ridder E.
Secretaris: Van Ongeval F.
Groot-Bijgaarden: Van der Borght
Schepdaal: Baudewijns H.
St. Martens Bodegem: Vandehoutte F.
Itterbeek: Dauw C.
Ganshoren: Van de Moortel D.
Schaarbeek: Fonteyn M.
Jette: Borghs
Anderlecht: Pelsers
St. Genesius Rode: Killens J.
Tubeke: Van Hoegaarden F.
Genval: Giroux K.
Mont St. Gilbert: Diris F.
Zaventem: Neys
Laken: Markije B.
Molenbeek: Van Roey
Oudergem: Van Laere R.
e.a.

Secretariaat Arr. Brussel

Lokaal: tot 1943 ondergebracht in het Vlaams Huis, Grote Markt, Brussel
op 1.1.1943 overgebracht naar Hallepoortlaan 31, Brussel.
Personeel:
In het Vlaamse Huis: Douchar Emiel, De Neef Frans, Van Oostenrijck Medard, Vinck Ferdinand, De Meyst Johanna.
In de Hallepoortlaan: Zelfde personen met toevoeging van: De Smedt Jos, Quisquater, Thielemans Jan, Desamblanx Emmerance, Buggenhout Paula, Tersen, Clerens Rosa, Ghijssels Frans, Van Gelder Frans, De Neef Frans, Van Campenhout Veerle, Van Milleghem.

V. N. V.
Gewest Brussel
Groote Markt, 16

UITNOODIGING

Vergadering van .....

te 8 1/2 stipt in het lokaal .....

.....

Steunkaart :

Word lid !

Maak propaganda !

Geef ons een adres van een belangstellende.

.....

.....

.....

HOU ZEE !

ARRONDISSEMENT LEUVEN

Arr. Leider: Bogaerts A.
Arr. Secretaris: Bogaerts
Arr. Propagandaleider: Bogaerts A.
Stijlinspecteur: Van Leeuw Pi.
Filmreferent: Van Lint
Arr. Ref. Cultuur: Defraine F.
Arr. Ref. V.O.J.O.: Cockx J.
Arr. Ref. Economie: Engelen V.
Kaderschoolleider: Raymaekers J.

Gewesten

Leuven: Vanweddingen H.
De Meuleman C.
Tervuren: Michiels P.

Afdelingen

Winge: Wolfs B.
Kortenberg: Moriau J.
Leuven I: Goossens J.
Tremelo: Van Rijmenant L.
Hoegaarden: Mathijs F.
e.a.

GOUW OOST-VLAANDEREN

Gouwleider: 1941 Dr. Elias H.
1942 Coene J.
Administratie: De Geyter R.
Documentatie: Van Parijs M.
Vorming/Stijl: Stuyck G.
Propagandaleider: Op de Beeck W.

ARRONDISSEMENT GENT-EEKLO

Arr. Leider: Strangier
juli 1944 Prof. Dr. A. De Waele

Arr. Secretaris: Salet L. en Snauwaert E.
Arr. Propaganda: De Bruycker M. en Van Parijs
Arr. Commissaris: Bokaert
Stijlinspecteur: Vermeulen N.
Filmreferent: Fransen
Kaderschool: Roskams A.
Politieke instructeurs: Engels L. en De Mayer R.
Arr. Ref. V.O.J.O.: Van Hulle

Gewesten

Groot Gent: De Meulenaere C.
Secretaris: Evens K.
Vorming/Stijl: Cuvelier R.
Gent I: De Wolf
Gent II: Olieux
Secretaris: Curé R.
Gent IV: Pauwels A.
Gentbrugge: Evens
Wolle M.
Eeklo: De Buck
De Vrieze
Aalter: Van de Kerckhove
Zelzate: Propaganda: Drubbel A.

Afdelingen

Brugse Poort: Clinckspoor L.
Gent-Rabot: Vlieghe E.
Evergem: Van Aerde A.
De Brabander B.
Goedgebuur H.
Akkergem: Rondas M.
St. Pieters-Zuid: Dendauw A.
Meulestede: De Cock J.
Asper: Simoens R.
Aalter: Van Averbeke L.
Lootenhulle: De Roo M.
Meldert: Van Mieghem R.
e.a.

ARRONDISSEMENT OUDENAARDE

Arr. Leider: Vandenberghe A.
Arr. Sekretaris: Verstichel en Pauwels J.
Arr. Propaganda: Verstichel
Stijlinspecteur: Gijselinck L.
Arr. Ref. V.O.J.O.: Van Hautte
Filmreferent: Verstichel
Arr. Commissaris: Rathé A.
Assistent Verkoopdienst: De Deben R.

Gewesten

Oudenaarde
Berchem
Kruishoutem
Nederbrakel
Ronse

ARRONDISSEMENT AALST

Arr. Leider: Coene J.
Arr. Secretaris: Van Eename J.
Sergart
Arr. Propaganda: Schotsaert L.
Stijlinspecteur: De Neve F.
Filmreferent: Schotsaert
Arr. Ref. Landbouw: Lamli A.
Arr. Ref.: De Staebeke

Gewesten

Ninove: De Keersmaeker
Hofstade-Aalst: Cool J.
Denderleeuw: De Pril, Gaucquie A.
Propaganda: Thiebaut R.
Erembodegem: Cluytens M., Van Driessche T.
Propaganda: De Decker M.
Moorsel: De Boeck T.
Propaganda: Goossens V.
Ref. Landbouw: Caudron J.

Burst: Propaganda: Braeckman P.
Herzele: Propaganda: De Spiegeleer L.
Ref. Landbouw: De Vadder A.
Idegem: Propaganda: Jacobs P.
Lede: Propaganda: Janseghers F.
Zottegem: Propaganda: Vervliet A.

Afdelingen

Zottegem: Cousy L.
Herdersem: De Boeck F.
Erembodegem: Vermeir A.
Smetlede: Van Langhenhove L.
Baardegem: Crabbe F.
Woubrechtegem: Haegeman M.
Moerbeke: Poelaert C.
Erpe: Coppens P.
Kerksken: Coppens J.
Meldert: Ebraert L.
Bambrugge: Gees A.
Govaert J.
Burst: Beerens R.
Hofstade: Van den Bossche
Viane: Pevernage
e.a.

ARRONDISSEMENT SINT-NIKLAAS

Arr. Leider: Seghers J.
Arr. Secretaris: Christians
Arr. Propaganda: Bruwiere S.
Filmreferent: Bruwiere S.
Arr. Commissaris: Van Haelst J. Dr.
Arr. Cellenleider: Van Puyenbroeck H.
Arr. Ref. V.O.J.O.: Sijmoens K.

Gewesten

Sint-Niklaas
Beveren
Lokeren

St.-Gillis
Temse

Afdelingen

Lokeren: Van Puyembroeck
Kruibeke: Mees F.
Bazel: Ghijs A.
St.-Niklaas Centrum: Wilssens L.
St.-Niklaas Zuid: Van Cotthem F.
St.-Niklaas West: Peelman O.
e.a.

ARRONDISSEMENT DENDERMONDE

Arr. Leider: De Paepe A.
Smet en Bogaert
Arr. Secretaris: Beekman
Arr. Propaganda: Moens I.
Stijlinspecteur: Bostreels F.
Filmreferent: Moens
Arr. Ref. bestuurspolitiek: Seghers E.
Aanklager Tuchtraad: Seghers P. en Delrue Wi.
Arr. Ref. V.O.J.O.: Boutens P.

Gewesten

Dendermonde: Buyens E.
Hamme: Van Puyenbroeck K.
Sekretaris: Sillis R.
Wetteren
Zele
Baasrode: secretaris Broothaers

Afdelingen

St. Gillis Dendermonde: Heyvaert R.
Overmere: Leys G.
Lebbeke: Verhulst L.
Waeles J.
Schoonaarde: Schuddinck V.
Van der Vincken G.

Serskamp: Troch G.
Dendermonde: Van Ingelghem F.
Quartier A.

e.a.

GOUW WEST-VLAANDEREN

Gouwleider: Leuridan J.

ARRONDISSEMENT BRUGGE

Arr. Leider: Jef Devroe en Dr. Gevaert F.
Arr. Secretaris: Iserentant
Arr. Propaganda: Boey D.
Arr. Stijlinspecteur: Jooris J.
Filmreferent: Buffel B.
Arr. Techniek Referent: Beyne J.
Arr. Cellenleider: Blommaert L.
Lid Tuchtraad: Lefevere Te Ten Hove V.
Arr. Ref. V.O.J.O.: Van den Driessche

Gewesten

Brugge: Nijckees M.
Torhout
Knokke: De Bedts C.
Moerkerke: Van Damme V.
Oostkamp: Roelof G.

Afdelingen

Brugge Noord: Nijkees M.
Oostkamp: Cools A.
Ruddervoorde: Lootens O.
Beernem: De Craemer G.
e.a.

ARRONDISSEMENT KORTRIJK

Arr. Leider: Strubbe F.

Adjudant: Halsberghe
Arr. Secretaris: Huysentruyt J.
Arr. Propaganda: Depontieu D.
Ref. Film: Voet E.
Arr. Commissaris: Verkinderen M.
Arr. Ref. Economie: Ballegeer A.
Arr. Ref. Pers-Radio: Depuydt H.
Arr. Ref. V.O.J.O.: Demunter F. en Cnops

Gewesten

Harelbeke: Salem
Ref. V.O.J.O.: Devos J.
Menen: Lecoutre H.
Avelgem
Kortrijk
Moorsele
Moeskroen: Peeters D.
De Meestere M.
Bellegem: Hubrechts P.

Afdelingen

Kuurne: Vandekerkhove
Moeskroen: Brans A.
e.a.

ARRONDISSEMENT ROESELARE-TIELT

Arr. Leider: Commeyne G.
Arr. Secretaris: Van den Berghe L.
Arr. Propaganda: De Jonghe N.
Stijlinspecteur: Van den Berghe L.
Arr. Ref. Film: Van den Berghe L.
Arr. Ref. V.O.J.O.: Van Brussel F.

Gewesten

Roeselare: Anije
Izegem: Seys
Tielt: Vermeersch O.

Afdelingen

Hooglede: Stercken C.
Roeselare: Verlet R.
e.a.

ARRONDISSEMENT OOSTENDE

Arr. Leider: Van Steenland J. en Devos V.
Arr. Secretaris: Samson M.
Arr. Propaganda: Lyon, Wybe
Stijlinspecteur: Payaert R.
Filmreferent: Lefevre
Arr. Ref. Sociale Zaken: Dr. Cleeren
Arr. Cellenleider: Schreel R.
Arr. Ref. Techniek: Vermeulen A.
Arr. Ref. V.O.J.O.: Terrijn

Gewesten

Westende: Boydens H.
Dr. Charlet K.
Nieuwpoort: Michiels J.
Blankenberge: Derijcker V.
Frijns

Afdelingen

De Panne: Lepez A.
Wulpen: Warreyn H.
Gistel: Senaeve A., Vereecke
Bulskamp: Baudeweel O.
Klerken: Heymering R.
e.a.

ARRONDISSEMENT IEPER

Arr. Leider: Verstraeten A., Van Wassenhove, Lesaffer, De Dullen J.
Arr. Secretaris: Deruddere
Arr. Propaganda: Wautermaertens L.
Stijlinspecteur: Lernout, Gouthie K., Carton J.

Filmreferent: Wautermaertens
Arr. Ref. V.O.J.O.: Van Eecke A., Callens, Huysenstruyt
Arr. Commissaris: Boonen, Wautermaertens L.

Gewesten

Ieper: Tilleman R.
Mesen
Pasendale
Roesbrugge
Wervik
Poperinge

Afdelingen

Geluwe: Masschelein D.
Poperinge: Frimout M.
e.a.

GOUW LIMBURG

Gouwleider: Brouns Theo
Propagandaleider: Swerts L. en Ooms J.
Gouwleider Vorming/Stijl: Graux, Jeurissen L.
Gouwreferent Techniek: Arien A.
Gouwreferent V.O.J.O.: Erens

ARRONDISSEMENT HASSELT-LIMBURG ZUID

Arr. Leider: Fransmans, Dr. Van Herck J.
Arr. Secretaris: Grosemijns
Arr. Propaganda: Vankan M.
Stijlinspecteur: Claes J.
Filmreferent: Vankan M.
Arr. Ref. Landbouw: Haesevoets F.
Arr. Ref. Economie: Kinet A., Leyssens M.
Arr. Ref. Kaderscholen: Vossen L.
Arr. Ref. Politieke Instructie: Lebeau A.

Gewesten

Hasselt: Leider Vorming: Nuyts L.
Genk: Dr. Vanderlinden K.
Vermesen P.
St. Truiden
Beringen: Moons P.
Herk
Tessenderlo: Wouters

Afdelingen

Koersel: Baute P.
Zutendaal: Geussens J.
Lanaken: De Loucker G.
Winterslag: Haling
Waterschei: Luyckx O.
Boorsem: Beckers J.
e.a.

ARRONDISSEMENT TONGEREN-LIMBURG NOORD

Arr. Leider: Arien A.
Arr. Secretaris: Ooms J.
Arr. Propaganda: Gillen J.
Arr. Ref. V.O.J.O.: Smeuninx
Arr. Kaderscholen: Sleurs, Cuppens H., Elsen L.
Arr. Ref. Voordrachten: Dexters J.
Lid Tuchtraad: Gillen J., Vertessen R., Melis M.
Arr. Ref. Vorming/Stijl: Mallants K.
Arr. Cellenleider: Nuyts M.
Arr. Ref. Cultuur: Theuwissen F.
Arr. Ref. Soc. Zaken: Luyckx P.
Arr. Ref. Techniek: Vanderstukken J.
Arr. Ref. Stijl en Protocol: Pellemans E.
Arr. Raadslid: Soors M.

Gewesten

Peer: Gillen
Neerpelt: Luyckx P.
Elen: Peters

Tongeren
Borgloon
Bilzen: Peumans J.
Secr. Hubrechts P.
Mechelen
Zichen
Bree
Houthalen: Bollen T.
Secretaris: Rutten L.
Beheerder: Rouwet M.
Propaganda: Van Hoyland J.
Ref. V.O.J.O.: Werckx G.

Afdelingen

Achel: Stassen J.
Meeswijk: Dreesen J.
Oostham: Vertessen R.
e.a.

GOUW WALLONIE

Gouwleider: De Bontridder A.

ARRONDISSEMENT HENEGOUWEN

Arr. Leider: Kuypers J.
Arr. Secretaris: Van Daele J.
Arr. Propaganda: Culot A.
Gewest Ath: Schotte

ARRONDISSEMENT ZUID-BRABANT

Arr. Leider: Haes
Arr. Secretaris: Slenter
Arr. Propaganda: Slenter P.
Tuchtraad: Cambier E.

Om het doel en de werking van het V.N.V. in Wallonië beter te begrijpen geven we hier een originele tekst ontnomen uit ,,Leiding'' van september 1942.

V.N.V. IN WALENLAND

Onze aktie werd met vreugde begroet door de beste Vlamingen die sedert jaren in Walenland wonen.

Het woord van de leider ,,dat Vlaanderen niet langer lijdzaam zou toezien op de overtapping van Vlaams bloed naar het bloedloos Waals volkslichaam'' heeft de gevoelige snaar getroffen in het hart onzer trouwste volksgenoten in het Waalse gebied. De stem van het bloed is sterker geweest dan de verbastering en verwaalsing die hen omringen.

Overal heb ik ook trouwe mannen gevonden om de kaders te vormen van een geestdriftige organisatie. Wat bij de aanvang, drie maand geleden, een morele zekerheid was, is nu een materiële, tastbare zekerheid geworden: **wij krijgen, op Waalse bodem een sterke V.N.V.-organisatie.**

Onverstoorbaar zullen wij bouwen, en voortbouwen, en op Waalsen bodem een Vlaamse volksgemeenschap oprichten die zal samenwerken **en versmelten** met de Vlaamse volksgemeenschap in Vlaanderen zelf. Op die wijze zal het Germaanse Vlaanderen zijn historische bestemming bereiken in deze hoek van West-Europa.

Het is heden nog niet mogelijk, na amper drie maanden arbeid, met wetenschappelijke zekerheid, het aantal Vlamingen in Walenland te bepalen. Uit betrouwbare inlichtingen mogen wij nochtans volgende cijfers vooruitzetten:

Nijverheidscentrum Luik	50.000 Vlamingen
Nijverheidscentrum Charleroi	50.000 Vlamingen
Grensgebied bij W. gerekend	50.000 Vlamingen
Verspreid over de W. gouwen	100.000 Vlamingen

Dat voert ons naar een totaal van 250.000 Vlamingen

of: **Een Vlaams vraagstuk op Waalsen bodem.**

Deze cijfers zijn niet definitief, maar zij wijzen er op dat wij hier staan voor een zeer gewichtig vraagstuk dat ons aller aandacht vergt.

Op 8 augustus heeft ,,Arbeidsorde'' besloten zijn werking uit te strekken tot de Vlamingen in het Walenland in samenwerking met de ,,Aktie''.

V.N.V.-LEDEN IN HET LANDBESTUUR VAN 10 MEI 1940 TOT 3 SEPTEMBER 1944

Secretarissen-Generaal	3	Gerard Romsee Jos Custers Viktor Leemans
Directeuren bij de Ministeries	15	
Provinciegouverneurs	4	
Arrondissementscommissarissen	6	

Burgemeesters	478
Schepenen	712

SAMENSTELLING DER BESTENDIGE DEPUTATIES

ANTWERPEN	Gouverneur	Wildiers Frans
	Leden	De Backer Thomas
		Heylen Arthur
		Moeremans
BRABANT	Gouverneur	
	Leden	Ghijssels A.
		Van Waeg Frans
LIMBURG	Gouverneur	Lyssens
	Leden	Enckels R.
		Fransman R.
		Vanbeuren W.
		Dr. Van Roey
OOST-VLAANDEREN	Gouverneur	Verstraete
	Leden	Dr. De Paep G.
		De Ridder Marcel
		Goedertier J.
		Seghers J.
WEST-VLAANDEREN	Gouverneur	Bulckaert J.
	Leden	Deckmijn H.
		Sabbe O.
		Vermeersch O.

V.N.V. BURGEMEESTERS

Nieuw benoemde burgemeesters en schepenen in Vlaanderen van 1.1.1941 tot 22.11.1941

			V.N.V.-ers
Aantal Vlaamse Gemeenten	1.172		
Nieuwbenoemde burgemeesters	430	waarvan	232
Nieuwbenoemde schepenen	553	waarvan	283
Gemeenten met ongewijzigde burgemeester	197		
Gemeenten met ongewijzigde schepenen	412		
Gemeenten met ongewijzigde toestanden	545		

Lijst van V.N.V.-Burgemeesters (onvolledig)

Asse	Van Hoof J.	Puurs	Philips R.
Oudenaarde	Van den Berghe	Geeraardsbergen	Van Liefferinge
Brugge	Devroe J.	Ninove	Dortant K.
Duffel	Marien J.	Diksmuide	Maeckelbergh
Hasselt	Deumens J.	Veurne	Trypsteen A.
St. Truiden	Vrijdaghs	Zottegem	De Zutter A.
Maaseik	De Busschere	Vilvoorde	Borrey
Tongeren	Hanssens	Denderleeuw	Beeckman T.
Aalst	Bocque V.	Antwerpen	Timmermans J.
Gent	Lefever G.	Brasschaat	Paelinckx Hip.
St.-Niklaas	Van Haever E.	St. Kwintens-Lennik	Van Vlaanderen A.
Blankenberge	De Rijcker	Herenthout	Heylen J.
Knokke	Leyn T.	Boechout	Van Sintjan
Ieper	Notebaert	Kontich	Tollenaere
Moeskroen	Dervaux S.	Hoogstraten	Gommers P.
Oostende	Van Laere A.	St.-Lenaerts	Simons L.
Izegem	De Poorter P.	Ramsel	Van den Heuvel
Roeselare	Demoen	Willebroek	De Ridder E.
Diest	Vertessen J.	Bevere	Van den Hautte
Aarschot	Verelst	Beringen	Smeunincx
Hal	Bogemans	Wiekevorst	Naulaerts L.
Lier	Van der Hallen	Geel	Pelgroms K.
Mol	Lamers P.V.	Grobbendonk	Liesse K.
Herentals	Willemijns Th.	Herselt	Slaets R.
Mechelen	Baeck	Herne (Brabant)	De Dobbeleer G.
Noorderwijk	Drijbooms A.	Hofstade (Mechelen)	Rinson H.
Ravels	Van Oekelen F.	Zele	De Leenheer R.
Rijkevorsel	Fransen F.	Mere	Van Casteels J.
Tongerlo	Kunnen H.	Appelterre	Crommelinckx J.
Zoerle-Parwijs	Valgaeren J.	Londerzeel	Gravin de Spoelberg
Okegem	De Roos J.		Van der Kinderen J.
Denderhoutem	Sonck M.	Bazel	Vermeylen J.
Erwertegem	De Troyer A.	Haecht	Michiels A.
Kerksken	De Kegel Fr.	Bekkevoort	
e.a.			

V.N.V. ARRONDISSEMENTSSECRETARIATEN

27 maart 1943
Aalst: A. Liénartstr. 22
Antwerpen: Frankrijklei 74
Brugge: Hallestr. 14
Brussel: Hallepoortlaan 31
Dendermonde: Kerkstr. 9
Gent: Burgstr. 61, 63, 65
Ieper: G. De Steurstr. 6
Kortrijk: Plein 49
Leuven: Bondgenotenlaan 69
Hasselt: Guffenlaan 1
Mechelen: Meilaan 14
Oostende: Vindictivelaan
Oudenaarde: Einestr. 3
Roeselare: Tollenaereplein 3
St.-Niklaas: Grote Markt 43
Turnhout: Gasthuistr. 40

V.N.V. LEIDING SECRETARIAAT

Wetstraat 33 te Brussel.

DELTATEKEN — EMBLEEM VAN HET V.N.V.

Constructie van de driehoek:
De diameter van de binnencirkel gegeven zijnde, dan is de horizontale basis van de daar in te construeren driehoek gelegen op de helft van de loodrechte straal, die het middelpunt met het onderste deel van de gegeven cirkel verbindt.
De diameter van de buitencirkel gegeven zijnde, dan is de breedte der banden van cirkel en driehoek gelijk aan een tiende deel van de diameter.

Deltavlag

De onderlinge afmetingen der afdelingsvlag, met het daarop voorkomende Deltasymbool en naam der afdeling zijn in het jaar 1933, bij de stichting van het V.N.V. vastgelegd geworden en sindsdien ongewijzigd gebleven.
Vlag: Oranje étamine (wollen weefsel) 1 m x 1,50 m.

Deltateken: Blauwe zijde, 0,58 m doorsnede, Banden 0,058 à 0,06 m breedte.
Opschriften: Blauwe zijde. Borduursel 0,10 m hoogte. V.N.V. links en afdelingsnaam rechts onderaan.
Vlaggestok: Bamboe-lengte 2,50 m.
Stokbekroning: Deltateken, vernikkeld koper.

KOPPELSLOT — UNIFORM VAN HET POLITIEK KADER

GROET

Een krachtig Houzee met gestrekte rechterarm (olympische groet).

UNIFORM VAN HET POLITIEK KADER

a. Het uniform van het politiek kader (V.N.V.) bestaat uit: zwarte laarzen, zwarte rijbroek (zij die zich geen laarzen kunnen aanschaffen mogen ten voorlopigen titel een lange zwarte pantalon dragen), zwart vest met mauve spiegels (met zilver afgezoomd), mauve schouderpassanten (met zilver bewerkt), zwarten gordelriem, parelgrijs hemd met zwarte das, pet.

b. *Kentekens:*

De Raad van Leiding: mauve spiegels met zilver afgezoomd, met dubbel eikenblad en ster in zilver op beide spiegels;
— gevlochten zilveren schouderpassanten (mauve afgezoomd).

Algemeen Secretaris: zelfde als voor de Raad van Leiding + een speciale rune op de linkermouw.

Leider voor Inhoud, Vorming en Stijl, Propaganda, Organisatie, Financies, D.D.:
— mauve spiegels, met zilver afgezoomd, met enkel eikenblad en ster in zilver op beide spiegels;
— gevlochten zilveren schouderpassanten, met een speciale rune op de linkermouw naar gelang de afdeling.

Dienstleider voor Propaganda, Vorming en Stijl, Cultuur, Bestuurspolitiek, Sociale aangelegenheden, economische aangelegenheden, landbouw, recht, enz.:
— mauve spiegels, met zilver afgezoomd, met drie zilveren plaatjes op de linkerspiegel;
— gevlochten zilveren schouderpassanten + een speciale rune op de linkermouw, naar gelang de afdeling tot dewelke ze behoren.
Opm.: tot de afdeling *Inhoud* behoren: Cultuur, Bestuurspolitiek, sociale aangelegenheden, economische aangelegenheden, landbouw, recht, enz.

Sectiehoofd voor Propaganda, Vorming en Stijl:
— mauve spiegels met zilver afgezoomd, met twee zilveren plaatjes op linkerspiegel;
— gevlochten zilveren schouderpassanten + de rune van hun respektievelijke afdeling op de linkermouw.

Gouwleiders:
— mauve spiegels, met zilver afgezoomd, met dubbel eikenblad in zilver op beide spiegels;
— gevlochten schouderpassanten.

Arrondissementsleiders:
— mauve spiegels met zilver afgezoomd, met enkel eikenblad in zilver op beide spiegels;
— gevlochten zilveren schouderpassant.

Arrondissementssecretaris, propagandaleider, leider financies, leider Vorming en Stijl, leider D.D.:
— mauve spiegels met zilver afgezoomd, met drie zilveren plaatjes op linkerspiegel;
— schouderpassanten met vier naast elkaar liggende zilveren banen, + de rune van hun respektievelijke afdeling op de linkermouw.

Stijlinspecteur:
— mauve spiegels met zilver afgezoomd, met twee zilveren plaatjes op linker spiegel;
— schouderpassanten met vier naast elkaar liggende zilveren banen plus de rune der afdeling Vorming en Stijl.

Referent cultuur, bestuurspolitiek, economie, sociale voorzorg, landbouw, enz.:
— mauve spiegels met zilver afgezoomd, met twee zilveren plaatjes op linkerspiegel;
— schouderpassanten met vier naast elkaar liggende zilveren banen + de rune van hun espektievelijke afdeeling op de linkermouw.

Districtleider:
— mauve spiegels met zilver afgezoomd, met drie zilveren plaatjes op linkerspiegel;
— schouderpassanten met vier naast elkaar liggende zilveren banen.

Districtsecretaris:
— mauve spiegels met zilver afgezoomd, met twee zilveren plaatjes op linkerspiegel;
— schouderpassanten met vier naast elkaar liggende zilveren banen + de rune zijner afdeling op de linkermouw.

Gewestleider:
— mauve spiegels met zilver afgezoomd, met twee zilveren plaatjes op linkerspiegel;
— schouderpassanten met vier naast elkaar liggende zilveren banen.

Gewestsecretaris:
— mauve spiegels, met zilver afgezoomd, met één zilveren plaatje op linkerspiegel;
— schouderpassanten met vier naast elkaar liggende zilveren banen + de rune zijner afdeling op de linkermouw.

Gewestleider voor Vorming en Stijl:
— mauve spiegels met zilver afgezoomd, met één zilveren plaatje op linker spiegel;
— schouderpassanten met vier naast elkaar liggende zilveren banen + de rune der afdeling Vorming en Stijl.

Kaderschooldirekteur:
— mauve spiegels met zilver afgezoomd, met één zilveren plaatje op linker spiegel;
— schouderpassanten met vier naast elkaar liggende zilveren banen plus een speicaal gemerkte rune van Vorming en Stijl.

Afdelingsleider:
— mauve spiegels met zilver afgezoomd met één zilveren plaatje op linkerspiegel;
— schouderpassanten met vier naast elkaar liggende zilveren banen.

Afdelingssecretaris, propagandaleider, leider Vorming en Stijl, leider financies:
— mauve spiegels, met zilver afgezoomd;
— schouderpassanten met vier naast elkaar liggende zilveren banen plus de rune van hun respektievelijke afdeling op de linker mouw.

Wijkleiders:
— mauve spiegels;
— mauve schouderpassanten, zwart afgezoomd met twee zilveren strepen dwars over de schouderpassanten.

Blok- en celleiders:
— mauve spiegels;
— mauve schouderpassanten, zwart afgezoomd met een zilveren streep dwars over de schouderpassanten.

Leden:
— mauve spiegels;
— mauve schouderpassanten, zwart afgezoomd.

OPMERKINGEN:
1) Het dragen van het uniform is verplicht van de 1ª April 1942 af, op alle leden- en volksvergaderingen, kaderdagen en allerhande plechtigheden, door het V.N.V. georganiseerd, en tevens op de vergaderingen, feesten of andere samenkomsten, ingericht door organisaties, die hiertoe bij het V.N.V. aanleunen, of met het V.N.V. samenwerken.
Het dragen van het uniform is *voorlopig vrij* voor wijk-, blok-, celleiders en leden.
2) Aangaande het leveren van de stof, het vervaardigen van de uniformen, adressen van kleermakers, enz., worden speciale instructies verzonden.
3) De runen der verschillende afdelingen zullen ook door middel van instructies meegedeeld worden.

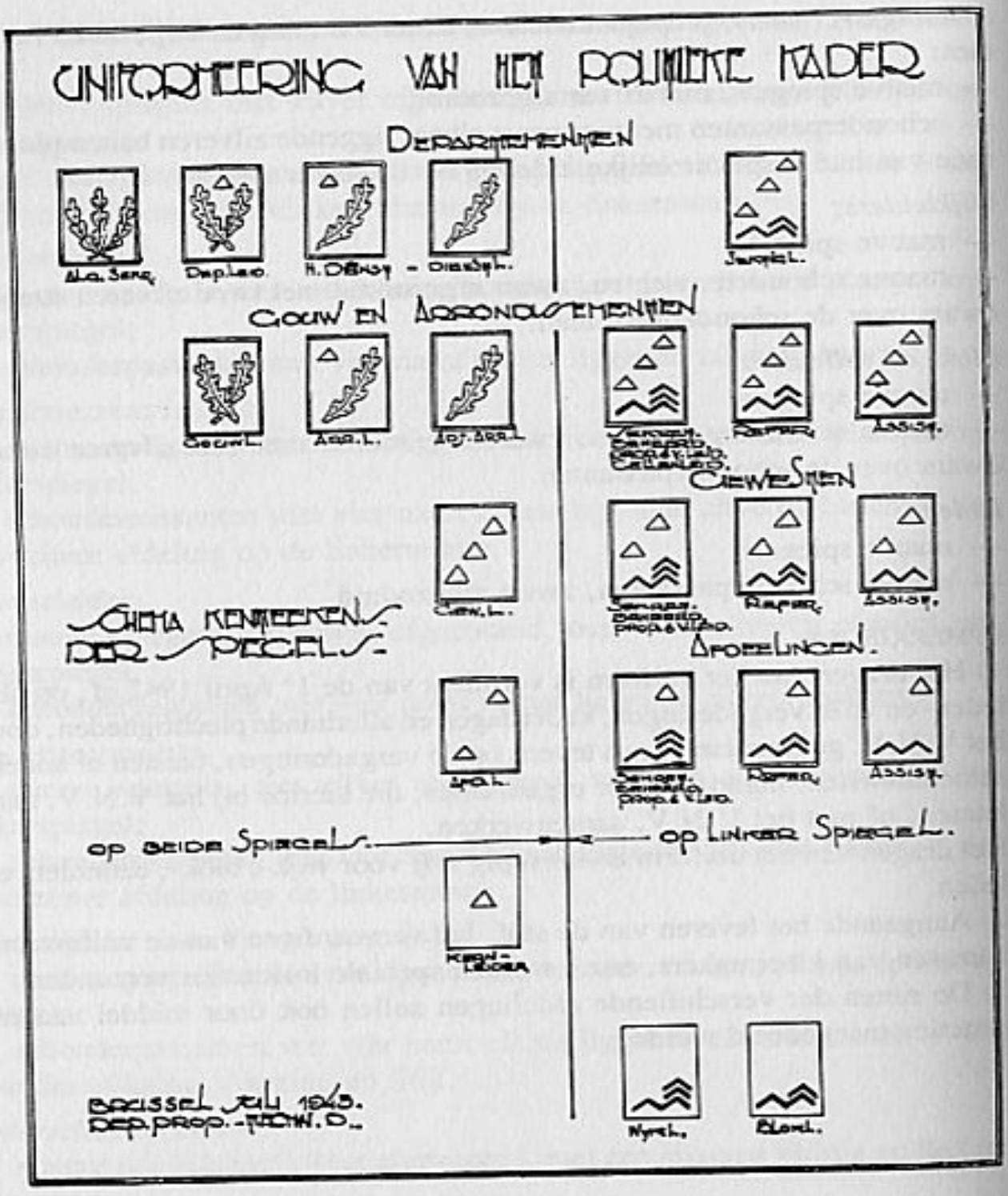
UNIFORMERING VAN HET POLITIEKE KADER
DEPARTEMENTEN
GOUW EN ARRONDISSEMENTEN
GEWESTEN
APPELINGEN.
SCHEMA KENTEEKENS DER SPIEGELS.
op beide Spiegels.
op linker Spiegel.
Brussel July 1943.
Dep. Prop. - Techn. D.

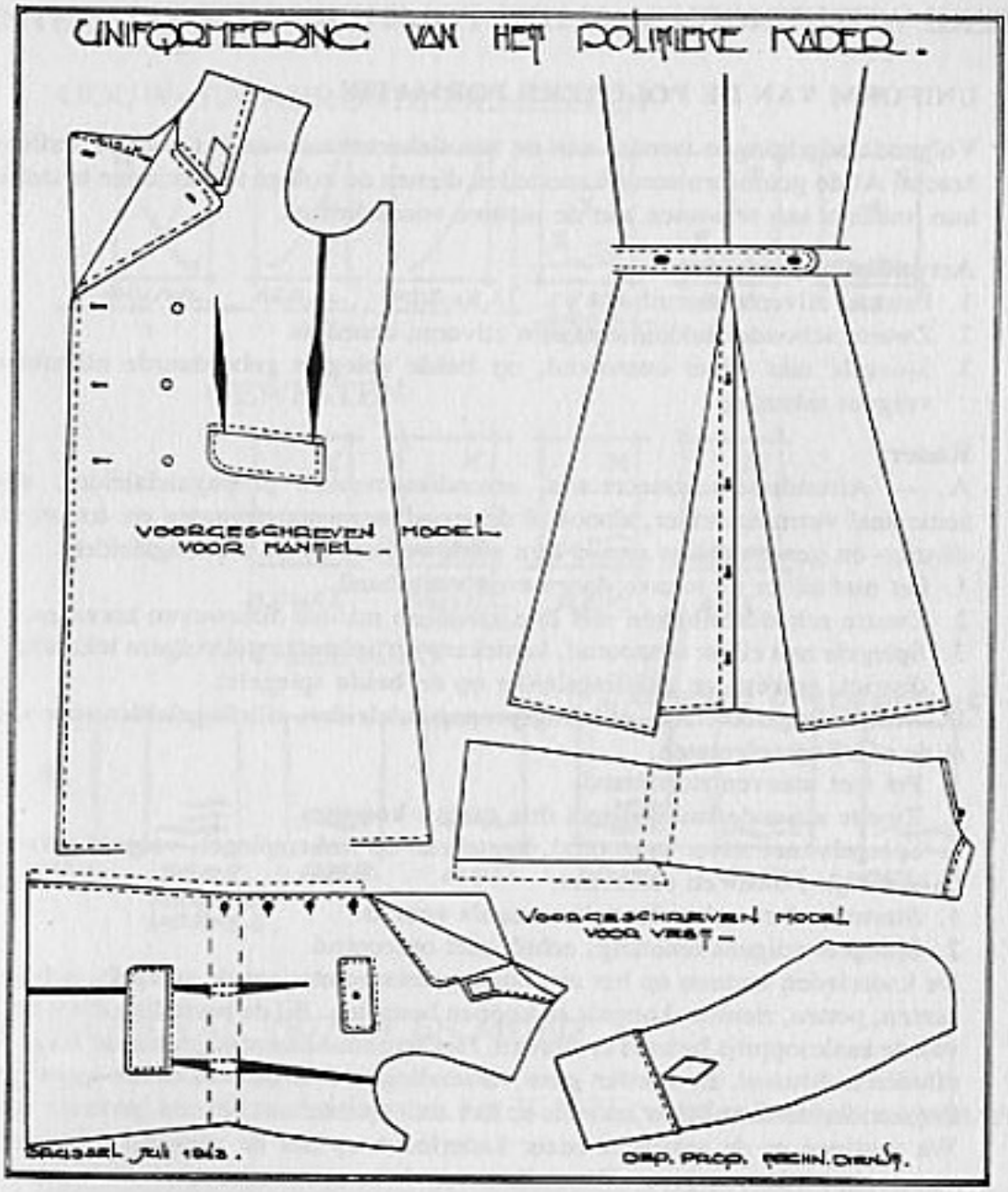
UNIFORMEERING VAN HET POLITIEKE KADER.
VOORGESCHREVEN MODEL VOOR MANTEL.
VOORGESCHREVEN MODEL VOOR VEST.
DEP. PROP. TECHN. DIENST.

LATERE WIJZIGINGEN VAN HET POLITIEK UNIFORM

UNIFORM VAN DE POLITIEKE FORMATIE

Volgende wijzigingen werden aan de functiekentekens van het politiek uniform gebracht. Al de geüniformeerde kaderleden dienen de nodige schikkingen te treffen om hun uniform aan te passen aan de nieuwe voorschriften:

Arrondissementsleider:

1. Pet met zilveren stormband.
2. Zwarte schouderstukken met drie zilveren koordjes.
3. Spiegels met zilver omzoomd, op **beide** spiegels geborduurde eikenbladeren, volgens tekening.

Kader:

A. — Arrondissementssecretaris, arrondissementeel propagandaleider, arrondissementeel vormingsleider, alsook al de arondissementsreferenten en -assistenten, de district- en gewestleiders met al hun medewerkers en de afdelingsleiders.

1. Pet met zilver en mauve doorweven stormband.
2. Zwarte schouderstukken met drie zilver en mauwe doorweven koordjes.
3. Spiegels met zilver omzoomd, kentekens op linkerspiegel volgens tekening. (Voor district, gewest- en afdelingsleider op de **beide** spiegels).

B. — Afdelingssecretaris, afdelingspropagandaleider, afdelingsleider voor vorming, al de afdelingsreferenten.

1. Pet met mauven stormband.
2. Zwarte schouderstukken met drie mauve koordjes.
3. Spiegels met zilver omzoomd, kentekens op linkerspiegel, volgens tekening.

C. — Wijk-, blok- en celleiders.

1. Stormband en schouderstukken zoals voor B.
2. Spiegels volgens tekening, echter niet omzoomd.

De kaderleden kunnen op het arrondissementssecretariaat de spiegels, schouderpassanten, petten, riemen, koppels en knopen bestellen. Bij de bestelling dient het bedrag van de aankoopprijs betaald te worden. Het arrondissementssecretariaat zorgt voor het afhalen te Brussel. Er worden geen verzendingen over de post of het spoor gedaan. Prijzen der uniformdelen kunnen op het arr. secretariaat bekend gemaakt worden. We vestigen er de aandacht onzer kaderleden op dat de verkoop van uniformstof voorlopig wordt stopgezet. We stellen u op de hoogte wanneer er nieuwe uniformstof beschikbaar is. Kameraden, die nog stof in hun bezit hebben en een uniform wensen te laten maken, kunnen een model met beschrijving bekomen.

KENTEKENS

GOUW- EN ARRONDISSEMENTEN

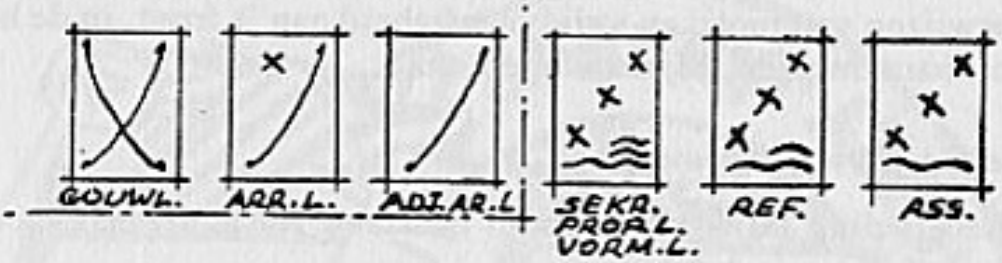

GEWESTEN

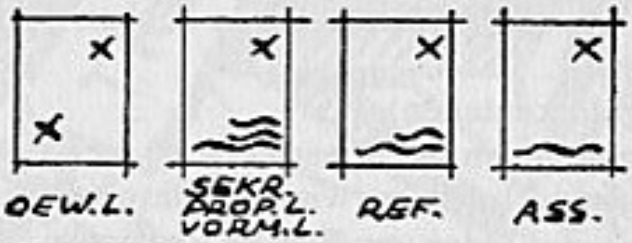

AFDELINGEN

KENTEKENS VAN TROUW EN MOED

Op bevel van Dr. Elias, leider van het V.N.V. werden kentekens van trouw en moed ingesteld.
Hier volgen de onderrichtingen die desaangaande verschenen in ,,Leiding''.

Onderscheidingen voor moed

Eerste klasse:
1. Legioensoldaten en N.S.K.K. die aan het front gedood werden.
2. Legioensoldaten en N.S.K.K. die blijvend verminkt of zonder heldhaftige omstandigheden aan het front zwaar werden verwond.
3. Voor hoge bewijzen van moed en strijdvaardigheid aan het oostelijk of binnenlands front.

Tweede klasse:
1. Legioensoldaten die minstens 2 jaar dienst hebben.

2. Kameraden uit het N.S.K.K. en de O.T. die zich door dapperheid onderscheiden hebben.
3. Kameraden die op het thuisfront gedood of zwaar gewond werden.
4. Voor bewijzen van moed en strijdvaardigheid aan 't front, in de hospitalen, bij bombardementen, bij aanslagen enz.

Onderscheidingen voor trouw

1. Militaire afdeling (voor de brigade) bestaand R. Tollenaere-trouwkenteken (bestond alleen in het brons)
a) Lid V.N.V. voor 10 mei 1940 en lid Z.B. voor 31 december 1941.
b) Leden V.N.V. die zich bij het Legioen hebben gemeld.
2. Politieke afdeling:
Eerste klasse (verguld kenteken):
Kameraden en kampgenoten die 5 jaar voor 10 mei 1940 bij het V.N.V. of V.N.V.V. waren aangesloten en wier houding steeds onberispelijk was. Hetzelfde geldt voor oud-leden van Rex en Verdinaso die tot de Eenheidsbeweging zijn toegetreden, met dien verstande dat hun trouwkenteken Rex of Verdinaso dan vervalt.
Tweede klasse (verzilverd kenteken):
a) Kameraden en kampgenoten die voor 10 mei 1940 bij de beweging waren aangesloten.
b) Kameraden en kampgenoten die voor hun trouw aan de Beweging geleden hebben in carrière en maatschappelijke toestand.
c) Kameraden, die in het binnen- of buitenland organisatorische prestaties geleverd hebben, b.v. stichten van tehuizen e.d.
3. Weggevoerden (bestaand kenteken).
De kentekens kosten 20 fr. per stuk door de rechthebbende te betalen.

Hierbij verklaar ik dat aan

Hd. Lauwers Jozef.

Lid van de Eenheidsbeweging V. N. V.

Stamnummer 61.642 het gulden trouwkenteeken der Beweging wordt toegekend.

Brussel, 16.3.1944.

Dr. H. J. Elias
Algemeen Leider

Trouwkenteken van het V.N.V.

R. Tollenaere trouwkenteken

NEVENORGANISATIES

Vorming en Stijl	Piet Vermeer
Arbeidsorde	Edgard Delvo, Karel Lambrechts
Volk en Kunst	Dr. G. Stuyck
Arbeiders in buitenland	Piet Van Domberg
Dienst propaganda	Em. Jacqmainlaan 118, Brussel
Cultuurafdeling	Dr. A. De Poortere
Universiteit	Studentenleider Hein Ameloot
V.O.J.O.	Van den Heuvel

BEWAPENING

Officieel geen maar in 1943 zien we meer politieke leiders drager van een revolver om zich te verdedigen tegen terroristen.

FILMVOORSTELLINGEN met onder andere:

Germaanse Legioenen	Zingend Vlaanderen
Pour le Mérite	Uitvaart Staf De Clercq
Urlaub auf Ehrenwort	Der Schimmelreiter
Menschen im Sturm	Bismarck
Jonkvrouw von Barnheim	Streit um den Knaben Jo
Kameraden	Het geval Rainer
Mann für Mann	Stilte in 't woud

Voor het bijwonen van deze filmvoorstellingen werd speciale propaganda gemaakt.

PUBLICATIES V.N.V.

Ons volk in de nieuwe tijd	Dr. R. Tollenaere
Onze volkse adel	Wies Moens
Aan de hand- en geestesarbeiders van Vlaanderen	Prof. Dr. Fr. Daels
Romantisme en werkelijkheid	Dr. Jan Brans
Beknopte rassenkunde der Germaanse volkeren	Prof. Dr. Hans Günther

V.N.V. Wandkalender 1944	
Arbeiders mijn kameraden	Edg. Delvo
De Vrouw en de Nieuwe tijden	Prof. Dr. F. Daels
Aan de jeugd in Vlaanderen	Prof. Dr. F. Daels
Priester Daens	Dr. H.J. Elias
Het V.N.V. Houzee	
Arbeiders waarop wacht gij	
Naar de Nat. Soc. Orde in Vlaanderen	C. De Meulenaere
Het Joodse vraagstuk in vogelvlucht	Melchior Peeters
De boer in de Nat. Soc. Staat	K. Hambrouck
De Duitse ekonomische bedrijfsorde	Alf. Herten
V.N.V. Liederboek	
Vrouwen, moeders, jeugd	Prof. Dr. F. Daels
De greep naar de macht	
Sluit de gelederen	Bert Peleman
Album Dr. Reimond Tollenaere	
Het gemeentebestuur en het onderwijs	
De geest der middeleeuwen	Dr. A. Stubbe
Herinneringswandplaat Staf De Clercq	
V.N.V.-Agenda 1942, 1943, 1944	
V.N.V.-Kalender 1942, 1943, 1944	
Vlaanderens geschiedenis en kunsthistorie	Dr. A. Stubbe
De nationale traditie in onze beeldende kunsten	U. Van de Voorde
Nationale motieven in onze muziek	J. Horemans
De constanten in het Nederlandse geestesleven	Prof. De Vleeschauwer
De wording van het natiebewustzijn in de Nederlanden	L. Van de Weghe
Zo leefde, streed en stierf Dr. R. Tollenaere	
Arbeid en Leiding	F.J. Hendriks
Politiek en Mythe	P. Vermeir
De Joodse overwoekering in de Nederlanden	R. Lambrechts
De film als middel der volkse vorming	J. De Bruyn
Rassenvraagstuk, sociaal vraagstuk	De Roeck
Zuid-Vlaanderen en het Nederlandse volk	B. Derbecourt

Hier spricht Flandern: bestemd voor voorlichting van onze strijd in Duitse middens.
Informatiebladen
Rouwalbum Staf De Clercq
De Leider — A. Mermans
Heldenherdenking (Rede van de Leider op 24 januari 1943 te Brussel)
Foto Leider Staf De Clercq
Dosfelreeks
Grootruimte-Ekonomie — Dr. Karel Engelbeen
De universiteit van gisteren en morgen — Prof. De Vleeschauwer
Grondslagen ener nieuwe arbeidspolitiek — Dr. Leo Wouters
Geneeskunde en Volk — Prof. Dr. F. Daels
Ons volk en zijn taal — Dr. Jan Brans
Een nieuw socialisme — Dr. Renaat De Meyer
De Rijksgedachte — Dr. Jan Brans
Bormsgalerij
Vlaanderen moet leven — A. De Bontridder
Jong Vlaanderen marsjeert — Willem De Meyer en Jef Horemans
Postkaarten V.O.J.O. oktober 1942 (zichten der Tollenaeremars, foto van de Leider, lied „Kempenland").
Ons Erfgoed 1944
Ons socialisme de haat der wereld
Volk en Staat: alhoewel geen partijblad, toch werkte het zeer nauw samen met het V.N.V.
Leiding — Orgaan van de partijleiding.

De Nationaalsocialist — partijblad van het V.N.V.

Eerste druk op 14 juni 1941
Hoofdopsteller Pol Leroy
Vanaf 4 oktober 1941
Hoofdopsteller Mr. Alb. Deckmijn
Redactiesecretaris Mr. Albert Derbecourt
Administratie Omwentelingsstraat 2 te Brussel

LEIDING

ORGAAN VOOR HET KADER VAN HET V.N.V.
MAANDBLAD • AUG. 1943 • ZESDE JAARGANG NUMMER 8

EDGARD DELVO
Arbeiders,
mijn Kameraden!
ons geleidt de nieuwe tijd !

Het
V.N.V
Hou zee!

ARBEIDERS, weerlt
waarom gij?

Mr. JAN BRANS
VLAANDEREN
EN DE
"IDEE BELGE"
Een antwoord aan de Belgicisten

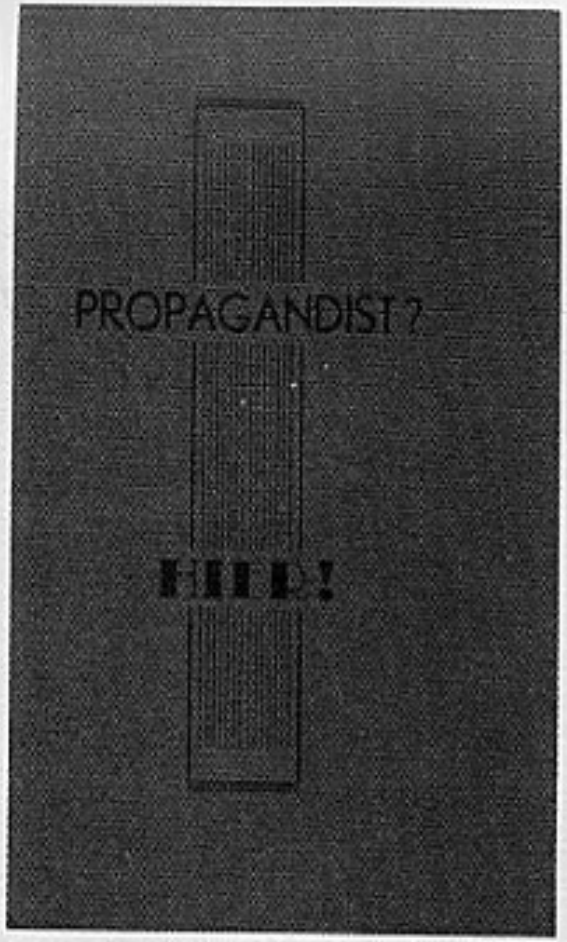
PROPAGANDIST?
HIER!

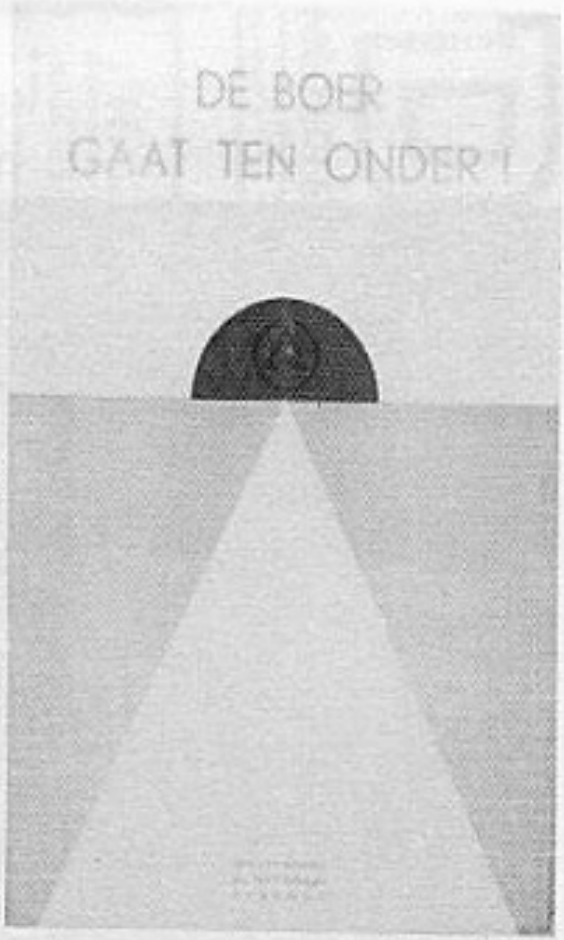
DE BOER
GAAT TEN ONDER!

ONS VOLK
IN
NIEUWEN TIJD
D' REIMOND TOLLENAERE
PRIJS 3 FR.

VOLK en STAAT
Direktieven
voor de Persleiders

DE DAAD

MEDEDEELINGEN VOOR DE LEDEN VAN HET V. N. V.

Nummer 1 | Hoofdkwartier V. N. V., Wetstraat 33, Brussel. | April 1942

Kameraad V.N.V.-er

Het is immer de bekommering van de Leiding onzer Beweging geweest zou nauw mogelijk voeling te houden met de «troepen».

Sommigen meenen dat zulks voor een autoritaire Beweging overbodig is. Er zijn er die daar zelfs een bewijs van zwakheid in zien.

Zij vergissen zich deerlijk.

Onze Beweging, hoewel ze op autoritaire leest geschoeid is, wil met al de edele verzuchtingen van ons volk rekening houden, stelt zich trouwens vooral ten doel daaraan te trachten voldoening te schenken. Zij kan dat niet als ze die verzuchtingen niet kent. Zij wil ze bijgevolg kennen. Als middel daartoe verwerpt ze de democratisch-parlementaire methoden van volksraadpleging, omdat wij ervaren hebben dat zé den volkswil vermoorden.

Als beste middel huldigen wij het bestendige, breede en diepe contakt met het leven van ons volk door de verschillende geledingen van onze Beweging. Langs de organen van onze Beweging die overal waar ons volk leeft opgesteld zijn en gehanteerd worden door de besten, door de offervaardigsten, door de edelsten van ons volk, worden de problemen die zich in ons volksleven stellen, opgespoord, worden de reakties van ons volk op de dingen die gebeuren vastgelegd, worden de betrachtingen gerealiseerd. Aan de hand van die bij het volk vastgestelde reakties en waargenomen gevoelens wordt dan, door den bevoegden Leider in de Beweging, een houding vastgelegd.

Zóó wil onze Beweging immer den naam van VOLKSCHE Beweging verdienen, van een VOLKSCHE Beweging die komt UIT het volk, VOOR en DOOR het volk leeft en strijdt. Zóó wil onze Beweging het bewijs leveren dat zij willekeur noch despotisme wil.

Langs en door de vele organen onzer Beweging is alzoo de mogelijkheid van trouwe voeliching «van onder naar boven» gegeven, dingen die zich in den verste uithoek van ons grondgebied en bij de meest teruggetrokken middens van ons volk voordoen, al de gevoelens die gemt worden en betrachtingen die men koestert, komen door het werk van een doeltreffende, soepele en immer levende organisatie, in de Beweging bij «den» man, d.i. bij den man die bevoegd is, die te oordeelen, en te beslissen heeft. De bevoegde man, de bevoegde leider beslist. Van hem dient verondersteld te worden, dat hij den klaren kijk heeft, den rechtvaardigheidszin, en wat nog meer noodig is om een maximum kans op de best mogelijke beslissing te hebben. Dat hij automatisch en bestendig voorlichting krijgt van diegenen die hij te leiden heeft, dat hij immer een beeld heeft van hun stoffelijke en geestelijke noden, van hun problemen, WAARBORGT, dat zijn beslutten immer het volk en het ware belang van het volk, dienen zullen.

Zóó is er kontakt van onder-naar boven in onze Beweging.

De leiders van een VOLKSCHE Beweging moeten ook bestendig naar het volk gaan, zij moeten MIDDEN het volk staan. Zóó kennen ze het volk, zullen ze het lief hebben zooals het hoort. Zóó kunnen ze het ook leiden. Leiding geeft men niet door af en toe van uit een verdoken bureel zwaarwichtige dekreten uit te vaardigen. Leiding geeft men door bestendig midden het volk te staan en door zóó BESTENDIG te trachten het in zijn schoone gevoelens en inspanningen aan te moedigen, door ook zóó bestendig te worstelen met zijn zwakheden, met zijn minderwaardige neigingen. Zóó LEIDT men. Zóó kunnen diënenen die wat zijn, die wat kunnen, die wat van eigen energie, van eigen geestelijken rijkdom, van eigen karakterschoonheid aan anderen te geven hebben, houding en leven van het volk beinvloeden, ziel en inhoud geven.

Ik wil er de hand aan houden dat in dien geest in onze Beweging gewerkt wordt. Op dit doel moeten onze werk- en ledenvergaderingen gericht zijn, onze leidersamenkomsten, enz.

Om dat doel te dienen verschijnt ook dit bladje. Het wil den band tusschen leiding en leden versterken, het wil de samenwerking tusschen leiding en leden dienen, het wil een «huishoudelijk» orgaan zijn, dat door gepaste richtlijnen en vingerwijzingen den geest van het «huishouden» versterkt.

Ik heb de overtuiging, dat daardoor dit orgaan, dat verschijnen zal als 't past, vruchtbaar zijn zal.

Ik durf de overtuiging hebben, dat elk lid het zich als een punt van eer zal aanrekenen, de directieven die door mijn medewerkers langs dezen weg zullen gegeven worden, te volgen en, elk in de mate waarin zijn krachten dat mogelijk maken, uit te voeren.

Als een lid doet wat het kan, als de leiders, voorgelicht en gevolgd door Al, de leden, zich naar best vermogen aan hun taak geven, dan lijdt het geen twijfel dat wij ons doorzetten zullen.

En om de toekomst van ons zielsgeliefd volk MOETEN wij ons doorzetten.

Hou-Zee!

Hafrecamp

Bevel van den Leider inzake lidmaatschap bij Z. B.

De leden kennen dat bevel: alle leden tusschen 18 en 25 jaar, die geen funktie in de Beweging hebben, dienen zich te melden bij hun afdeelingsleider om in de Zwarte Brigade-Dietsche Militie opgenomen te worden. Hetzelfde besluit geldt voor de gewezen reserve-officieren en beroepsofficieren onder de 40 jaar, die lid van het V.N.V. zijn.

Dit besluit van den Leider is door onze leden zeer goed ontvangen, in eerste plaats door die leden die onder toepassing ervan vallen.

Honderden reserve-officieren en gewezen beroepsofficieren en duizenden leden tusschen 18 en 25 jaar hebben zich spontaan gemeld en zullen met bekwamen spoed ingelijfd worden. Reeds werden daartoe maatregelen genomen. De leiding der Z.B. werkt druk aan de doorvoering van het besluit.

Dit bevel van den Leider wordt in eigen midden zeer goed begrepen. Het bewijst ons reus te meer hoe de Leider van het V.N.V. zich bewust is van de verantwoordelijkheid die hij draagt en hoe hij er zorg voor draagt dat voor het beveiligen van wat verworven werd, van wat morgen verworven zal worden en voor het doorzetten van onze revolutie, alle daartoe noodzakelijk geachte maatregelen worden getroffen, ook, in eerste plaats, de versterking van de verweerformatie.

Dat onze leden zoo gretedriftig het uitvaardigen van dit bevel begroet hebben, bewijst hoe ze allen sterk vertrouwen hebben in den Leider, hoe ze bereid zijn al de inspanningen te doen die door hem noodzakelijk geacht worden. Wij zijn de revolutionnaire formatie geworden die wij zijn moeten.

Bij diegenen die bij ons niet staan, heeft het besluit eenig opzien gebaard. Wij hebben er voor te zorgen dat hij hen geen misverstand tot stand komt. De gevoelige versterking van ons verweer wijst er niet op dat wij trachten willen ons alleen met machtsmiddelen door te zetten. De Leider zegde het in zijn inleidend woord van dit bladje, dat wij een volkache Beweging zijn willen, die komt uit het volk, voor en door het volk leeft en strijdt.

Wij willen geen Romeinsche heerschers zijn.

Wij willen Germaansche aanvoerders worden, aanvoerders die in en door het vertrouwen van hun volgelingen, van hun volk, hun macht halen.

Daarom willen wij verder worstelen om de ziel van ons volk. Het geloof aan de schoonheid van de ziel van ons volk is bij ons niet verloren. Daarom geloouen wij die ziel te kunnen verwezen.

Wij zijn echter geen kinderen.

Wij weten dat er duistere machten zijn die, wanneer zij daartoe de kans hadden, geen oogenblik zouden aarzelen zich met machtsmiddelen op te dringen, en daarbij geen enkel gewetensbezwaar zouden hebben.

Onze leden moeten weten dat wij, rekening daarvan houdend, aan onze verweerformatie de hoogst mogelijke zorgen besteden.

Wij weten dat wij alsta verwaarloozen mogen, en wij zullen dat dan ook niet doen.

Wij willen het halen.

En wij zullen het halen!

Brussel, den 2e April 1942.

Wij aan het Oostfront
Cij in Vlaanderen.
Samen werkend bouwen wij langs de wegen van het Nationaalsocialisme voor ons duurbaar volk aan een schoone en benijdenswaardige toekomst.
Kameraden van Vlaanderen.

HOU-ZEE!
Reimond Tollenaere.

De NATIONAAL SOCIALIST
Orgaan der Eenheidsbeweging van het V.N.V.

REDACTIE : St. Pietersnieuwstraat 64, Gent — BEHEER : Omwentelingstraat 2, Brussel — Telefoon : Gent nr. 523.24

2e Jaargang ~ Nr 13 — Weekblad ~ Prijs : 1 frank — 28 MAART 1942

Vlaanderen met Europa tegen het Bolsjevisme

Wij zijn een Volk !

door Prof. Dr. FRANS DAELS

Toespraak gehouden te Brussel op een algemeene vergadering van het Vlaamsch Nationaal Verbond voor de werving van het Vlaamsch Legioen tegen het bolsjevisme.

De oorlogsorkaan en de orkaan van de sociale omwenteling woeden rondom ons. Wij bevinden ons midden in een wereldstorm.

Ik zeg «wij». Dat beteekent niet een reeks enkelingen, die van geen tel zijn in een wereldgebeuren; maar een volk dat als bezieler en drager van eeuwenoude schitterende kultuur, als bezitter van erfelijke krachten, zijn plichten van wereldburger te vervullen heeft.

WIJ ZIJN EEN VOLK

zedelijk hoogstaan, van volkseere en volksfierheid.

Wetenschap, kunst, godsdienst, volksverbondenheid, vormen de grondvesten van onze kultuur.

Wij zien met eerbied op tegen de volksverbonden heldhaftigheid en de zedelijke schoonheid van een Renaat De Rudder en een Lode de Boninghe.

Wij voelen, nu nog, al het schoone aan van de Fransche oorlogsmelodie van '14-'18 : « Demain sur nos tombeaux, les blés seront plus beaux ».

Gevoelens van erkentelijkheid

volk, de vervolgden, de geminachten, de idealisten, de volksverbondenen, zij gelooven aan de hoogere waarden omdat zij het volk zijn, omdat zij geen geld krijgen noch uit Frankrijk, noch uit Sovjet-Rusland, maar van hun karig loon nog iets afnamen voor het Kruis van Diksmuide.

Uit hun armoede werd en wordt idealisme geboren.

Met hen gelooven wij en houden wij aan eigen aard, aan eigen ziel, aan huiselijken haard, aan eigen werkkracht en levensvreugde en volksfierheid. Wij willen niet hooren van klassenstrijd maar

Uit den inhoud

Prof. Dr. Frans Daels : WIJ ZIJN EEN VOLK. (blz. 1)
Joris Maya : AAN EEN GEVALLEN KAMERAAD. (blz. 1)
Hein Ameloot : DE STUDENT EN HET NATIONAALSOCIALISME. (blz. 2)
Walter Kummen : DE LEUVENSCHE AFDELLING HOUDT ZEE. (blz. 2)
J. Muklas : HET EINDE DER MYTHEN. (blz. 3)
K. A. De Vleeschauwer : HET GLYM. CASEY. (blz. 6)
Leander Plateau : HELDENHULDE (blz. 6)

3e Jaargang – Nr 19 Prijs : 1 frank 8 Mei 1943

DE NATIONAALSOCIALIST

Uitgegeven door de Eenheidsbeweging V.N.V.

Wij hebben hart en handen
Voor 't heil der Nederlanden.
En zoeken niet den eed;
Tot doodsbepaalde trouwe
Wilhelmus van Nassauwe
Niet U te staan gereed.

CAROLUS VERSCHAEVE.

10 Mei : Oorlog of revolutie?

Onze intelligentie en 10 Mei 1940

★

Donderdag 13 Juni 1940

VOLK en STAAT

Tot eenig groot werk is de eerste vereischte moed.
Kristiaan De Wet

Nr 89, JAARGANG 23 ◆ Kantoren : Antwerpen, Somerstraat, 22 - Telefoon-Redaktie : 368.62 - 333.43 - 346.78 - Administratie : 364.12 - Postcheck : 77.08 ◆ 50 cm. (6 cent)

VERANTWOORDING

[illegible]

De Duitsche troepen op 20 km. van Parijs

Malta gebombardeerd

De hopelooze weerstand rond Parijs

Ernstige Meeningsverschillen

[illegible]

Evenals in 1914

[illegible]

Het Duitsche Legerbericht

[illegible]

Het Italiaansch Legerbericht

MALTA GEBOMBARDEERD

[illegible]

De Toestand op het Westfront

Wanhopige Fransche Weerstand rond Parijs

De Regeering gevlucht naar Tours

Groote Ourust

[illegible]

De Regeering gevlucht...

[illegible]

Spanje aan de Zijde van Duitschland en Italië

[illegible]

Belangrijke Beschouwingen van President Vargas

[illegible]

Dinsdag 18 Juni 1940

VOLK en STAAT

Nr 94. JAARGANG 23 ◆ Kantoren : Antwerpen, Somerstraat, 22 - Telefoons-Redaktie : 338.62 - 333.43 - 346.78 - Administratie : 364.12 - Postcheck : 77.08 ◆ 50 cm. (6 cent)

FRANKRIJK CAPITULEERT

Besprekingen van Hitler met Mussolini

Intusschen wordt Frankrijk verder bezet

Bittere uren voor Frankrijk

Zal het Fransche volk thans tot bezinning komen ?

De Fransche overgave

De nieuwe Fransche Minister-President, Maarschalk Pétain, heeft vandaag in een Radiorede aan het Fransche volk verklaard

De Toestand in Nederland

Een interview met den Heer Grammens

HET V.N.V. EN DE WAFFEN SS

Het V.N.V. als politieke partij was de eerste en de belangrijkste werver voor de Waffen SS in Vlaanderen.
Dit thema beschrijven we uitvoeriger in boekdeel 5 waarin uitsluitend de Waffen SS behandeld wordt.

Wervingen vóór de oorlog met Rusland

Eerste oproep van René Lagrou op 25 september 1940 te Gent in de zaal Elckerlyck
op 26 september 1940 te Antwerpen in de zaal Grüter.

Rede van Staf De Clercq op 1 juni 1941 te Oudenaarde

> De Duitse nederlaag ware een Vlaamse en een Nederlandse nederlaag. Om dit laatste te beletten beschouw ik de militaire samenwerking niet alleen als een recht maar als een plicht. De Vlamingen kunnen daar, boven en buiten alle sentimentaliteit, niet anders over denken.
> Het zijn de besten die gaan moeten in het volle besef, hun land, hun toekomst te dienen. Niemand kan wat komen moet voorzeggen. Maar ik heb de oproep gedaan in de overtuiging dat de daad van onze Vlaamse jongens ons redden zal uit de minderwaardige positie van een overwonnen volk.

Rede van Leo Tollenaere op 9 mei 1941 te Kortrijk

> Het bevel van de Leider van het V.N.V. Staf De Clercq om te werven voor de Standarte Westland der Waffen SS werd ingegeven door de consequenties welke wij dienen te trekken uit het feit dat wij een germaans volk zijn.

Eerste vertrekken

Van de 455 meldingen mochten er slechts 45 vertrekken na een strenge medische keuring.
Afreis naar Den Haag op 27 september 1940 samen met de Nederlanders naar de SS Standarte Westland, kazerne te München.

Werving Standaard Westland

Reeds maanden voor de oorlog met Rusland stonden Vlamingen hun man bij de Waffen SS — zowel bij de Standarte Nord-West als de Westland. Hier was nog geen sprake van te strijden ,,voor outer en heerd''.
Wat was de geestesinstelling bij deze eerste vrijwilligers?
Hier volgen enkele interessante mededelingen uit die periode:

MEDEDELING VAN DE LEIDING

„Aan alle kameraden, die in de V.N.V.-strijdformatie staan, wordt de onmiddellijk werving bevolen voor de Standaard Westland, het door de Führer opgerichte en uit Vlamingen en Noord-Nederlanders bestaande vrijwilligerskorps der Waffen SS."

Te Brussel, de 20 april 1941
Staf De Clercq
Algemene Leider V.N.V.

Deze mededeling werd echter zeer duidelijk toegelicht door een artikel verschenen van de hand van Tollenaere Reimond in het blad „De Z.B.-Man" dat het orgaan was van de Dietse Militie.
Het is zo belangrijk dat wij niet kunnen nalaten het in zijn geheel in dit verslag op te nemen.
Uit dat artikel blijkt dat de werving voor de SS Standarte Westland, hoofdzakelijk tot doel had het vormen van een keurkorps dat de staatkundige en sociale levensvormen zal moeten beschermen.
Hier volgt de tekst van bedoeld artikel:

WAAROM WAFFEN SS?
door R. Tollenaere, algemeen kommandant

„Bovenstaand bevel van de Algemene Leider geldt in het bijzonder voor ons Zwarte Brigademannen.
De opdrachten voor de werving van kandidaten Waffen SS-mannen werden per arrondissement reeds aan de kommandanten overgemaakt. We stellen er prijs op dat deze opdrachten stipt uitgevoerd worden. Alle kommandanten zullen daarvoor zorgen dat bij elke peletonsoefening gedurende enkele minuten over de Waffen SS gesproken wordt. Er zullen aan elke Z.B.-man opdrachten gegeven worden om bij volksgenoten die nog niet bij ons staan kandidaten SS-mannen te werven. Elke Z.B.-man zal regelmatig over deze opdrachten bij zijn oversten verslag uitbrengen. Er zullen lijsten aangelegd worden van mogelijke kandidaten. Men zal ze ten huize, of op hun werk gaan vinden. Alles weze aldus ingezet, geen moeite weze gespaard opdat binnen korten tijd een groot kontingent mannen zich zou melden voor de SS-Standarten. Wij willen hierbij niet onderdoen voor de Mussert-beweging in het Noorden die reeds ongeveer 1.500 man aan de Waffen SS geleverd heeft.
Het is voor onze beweging een erezaak niet in gebreke te blijven. Het is vooral voor het Vlaamse volk een enige kans om tegenover het Duitse Rijk te bewijzen, dat in zijn diepste wezen de soldaat nog niet gestorven is. Inderdaad. Waarom moeten wij werven voor de Waffen SS?
Eerste reden: omdat wij door deze Waffen SS konsekwent zijn als Germaans volk. Zonder dat men thans reeds een positieve aanwijzing kan geven over de staatsstruktuur van de toekomst, kan men toch reeds zeggen dat een Groot-Germaanse belangengemeenschap zal tot stand gebracht worden, waartoe wij Vlamingen, naast de andere Germaanse volkeren, zullen behoren.
De persoonlijkheid van Adolf Hitler is aldus meer dan een nationale Duitse figuur. Hij heeft een supra-nationale betekenis waarvoor de gelijkenis alleen te vinden is bij de grote Rijksbouwers uit de Middeleeuwen: Karel de Grote, de Salische en Hohenlaufse keizers, die koningen waren voor hun eigen volk en keizers over een groot gedeelte van

Europa. De keizer was de vredesbewaarder, de ordestichter onder de Europese volkeren. Zo ook zien wij in Adolf Hitler de nieuwe bouwmeester van Europa, de Leider van de bond der Germaanse volkeren. Bij elk van deze volkeren is de Waffen SS bedoeld als het keurkorps dat de gedachte van de Germaanse verbondenheid zal handhaven tegen alle middenpuntvliedende krachten en tegen alle agenten van vreemde mogendheden, die het harmonisch geheel zouden willen verstoren.
De Waffen SS-mannen zullen de soldaten zijn van de grote Rijksgedachte. Aldus zijn het de soldaten van de Leider van de Germaanse volkeren: de soldaten van de Führer.
Tweede reden: de Waffen SS-mannen zullen ook de dragers zijn van de eigen volksgedachte.
Het Vlaamse volk is geen Duits volk. Nog minder een Duitse stam. Wij zijn een Germaans volk met eigen volkspersoonlijkheid, een eigen ziel, een eigen kultuurtaal. Wij hebben dus eigen specifieke belangen. Een eigen specifieke zending en toekomst. Wij zullen een eigen nationaal-socialistische orde op te bouwen hebben die in overeenstemming zal zijn met ons eigen wezen en eigen levensbeeld. Daartoe zal een gewapend korps nodig zijn. Een keurtroep die onze staatkundige en sociale levensvormen zal moeten beschermen. Of duidelijker uitgedrukt: wij zullen een eigen weermacht en eigen politie nodig hebben. De huidige politie en gendarmerie is op enkele uitzonderingen na, onbruikbaar. Zij zal totaal vernieuwd en hervormd moeten worden. De aangewezen mannen om de leiding van deze hervorming te nemen, om de officieren van onze weermacht en onze politie te worden, de kern aldus van de gewapende keurtroep die Vlaanderens toekomst zal moeten beveiligen, zullen deze mannen van de Waffen SS zijn.
Er is aldus voor vele van onze jonge mannen bij de Waffen SS een schitterende toekomst weggelegd. Na het volbrengen van het twee- of vierjarig dienstkontrakt bij de Waffen SS komen zij naar Vlaanderen terug als soldaten en officieren in de echte betekenis van het woord.
Waffen SS-man zijn kan dus een loopbaan worden.
Derde reden: onze waardigheid als volk. Zullen wij Vlamingen willen profiteren van een zege, zonder dat wij zelf een militaire ontspanning daarvoor gedaan hebben. Er wordt van niemand, die zich meldt in de Waffen SS, gevergd aan de krijgsoperaties deel te nemen. Men moet dus uitdrukkelijk de wil te kennen geven om mede te vechten vooraleer men in de oorlog gebruikt wordt.
Het Rijk heeft ons ook niet nodig. Het welslagen van de oorlog zal immers niet afhangen van het feit dat een paar duizenden Vlamingen de miljoenen Duitsers gaan vervoegen, die in heel de wereld met de wapens in de vuist strijden voor het Derde Rijk. Indien echter de oorlog in Afrika verder zou uitgevochten worden, en de boeren uit Transvaal en Oranje Vrijstaat verlost worden van de Engelse geldwolf, zou het voor de Vlamingen een te grote vernedering zijn, indien zij zelf niet in enige mate aan dit bevrijdingswerk zouden medehelpen. Deze effektieve, daadwerkelijke hulp van Vlaamse bataillons, die medestrijden met de Duitse Weermacht kan aldus misschien vlugger dan men vermoedt een werkelijkheid worden.
Vlaanderen dient daaraan te denken en gereed te zijn.
Kameraden!
Ziedaar het antwoord op de vraag: Waarom Waffen SS? Samenvattend kunnen wij zeggen: Waffen SS om ons zelf. Voor Vlaanderen! Om in dit neergebogen ontmande volk terug de vlam te ontsteken van het idealisme, van de harde grootheid, van de levensheldhaftigheid van de soldaat.
De Waffen SS is ons eerste Vlaamse vrijwilligerskorps. Het zal de bloem van onze

jeugd in Groot-Germaanse verbondenheid en meteen in opperste volkse trouw samenbrengen.
De kampers voor een nieuwe orde, die de sterke arm worden die deze orde in Vlaanderen beschermt.
De harde vuurvaste getuigen van onze komende grootheid.
De soldaten van onze wil tot leven.
De Waffen SS. Houzee!"

Uit een wervingsheft voor de Standarte Westland ontnemen we:

WAT VOLGT LATER?

De vrijwilliger wordt:
a) indien hij zich voor de duur van de oorlog verplicht heeft, na zijn ontslag in zijn vroeger beroep weer ondergebracht.
b) na verplichting van 2 jaar, mits hij zich niet verder verplicht heeft, ontslagen, maar krijgt als Duitse beloning *Het Duitse burgerrecht*. Ook is plaatsing bij politie of andere dienst mogelijk.
c) na verplichting van 4 jaar, ontslagen, en wordt op verzoek binnen de Groot-Duitse levensruimte een *boerderij* met 25-30 ha. vruchtbaren grond toegewezen. Eveneens is plaatsing bij politie of andere politiedienst mogelijk, zoals reeds onder b) gemeld.

OORLOG MET RUSLAND OP 22 JUNI 1941

Het V.N.V. begint een massale en intensieve werving voor het op te richten Vlaamse Legioen. Overal in het Vlaamse land werden door de afdelingen van het V.N.V. speciale vergaderingen belegd. Van de 800 aanmeldingen mochten er slechts 405 vertrekken op 6 augustus 1941 vanuit Brussel. Onder hen de leiders uit de Z.B.: Reimond Tollenaere, Paul Suys en Jef François.
De eerste moeilijkheden begonnen reeds te Arys en te Debica. De Duitsers zouden hun woord niet gehouden hebben, overeenkomst bij de oprichting van het Vlaams Legioen.
Hier volgen een paar brieven uit die periode gericht aan Staf De Clercq en geschreven door de militieleiders Tollenaere en François, intussen na een zeer korte leergang in ijltempo bevorderd tot Untersturmführer (onderluitenant).
In deze brieven merkt men duidelijk de tweespalt tussen de Algemene SS en het V.N.V. Deze brieven waren met pen en inkt geschreven. Wij hebben ze voor de goede leesbaarheid origineel overgetypt.

Dinsdag 22 Juli 1941

VOLK en STAAT

BOLSJEWISME OF NATIONAALSOCIALISME

DE REDE VAN DEN LEIDER

DE LEIDER SPRAK VOOR 20.000 VLAAMSCHE NATIONAALSOCIALISTEN TE ANTWERPEN

OPRICHTING VAN VLAAMSCH VRIJWILLIGERSLEGIOEN STORMACHTIG TOEGEJUICHT

De schitterend geslaagde volksvergadering

Kameraden

Wij kunnen en willen niemand verplichten. Wij laten zelfs, tenzij in groote uitzonderingen, niet toe, dat vaders van kroostrijke gezinnen of militianen die een bediening hebben die zij onmiddelijk kunnen verlaten, zich melden.

Gij zult allen in geweten uitmaken of gij U voor het Legioen aangeven kunt of niet. Gij dient U echter rekenschap te geven van de groote beteekenis van dit Legioen. Voor de eerste maal sinds eeuwen mag het Vlaamsche Volk zijn eigen soldaten hebben. Aangevoerd door Vlaamsche officieren, strijdend onder de Leeuwenvlag, zullen Vlaamsche jongens in de Steppen van Rusland getuigenis afleggen van den levenswil van ons Volk.

Wij mogen buitendien tegenover Duitschland niet in gebreke blijven. Wanneer wij thans met de daad bewijzen, dat wij bereid zijn om den gemeenschappelijken Europeeschen vijand die het Bolsjewisme is, te keer te gaan, dan zullen wij ook later in den opbouw van het nieuwe Europa recht van spreken hebben.

Wij willen als kameraden naast het Duitsche leger staan

Uw toetreding tot het Vlaamsch Legioen is de schoonste daad die gij thans voor Vlaanderen stellen kunt.

We hopen dat velen zich voor deze daad zullen melden.

Het gaat om ons Volk.

Het gaat om de redding van Europa.

Het gaat om ons recht van spreken in dezen tijd.

R. TOLLENAERE,
Kommandant-Generaal
der Dietsche Militie - Zwarte Brigade.

Oproep in juli 1941 van R. Tollenaere tot melding voor het Vlaams Legioen

Afschrift

Ontvangen op 1 Sept. 1941
gebracht door Mah

Dietsche Militie
Zwarte Brigade
R. Tollenaere
Commandant-Generaal

Debica den 22 Oogst 1941

Mijn Leider,

Wij zijn vandaag te Debica aangekomen, nadat wij reeds vanaf dinsdag in Berlijn waren. Wij zijn in Berlijn van de eene Stelle naar de andere gezonden geweest, wat ons reeds het vermoeden vestigde dat er iets niet in orde was met het Legioen.
Nu zijn we hier en stellen vast dat het kontrakt niet nageleefd wordt.

1. De Standartenführer Reich heeft de manschapen toegesproken en gezegd: Wie wil er vechten tegen Rusland?
Allen riepen ja. Daarop is er een verdeeling van de manschappen gebeurd. 200 werden naar de Standarte Nord-West gezonden omdat de Standartenführer zegde: Wie wil vechten tegen Rusland ga over naar de Nord-West. Dus in strijd met het kontrakt.

2. Over het Legioen lieten de SS-onderofficieren zich uit als volgt: Gij zijt zwakkelingen, de lafaards, de ouderlingen.

3. In iedere slaapkamer is een kameroverste van de Vlaamsche SS. Die Vl. SS luistert alles af en signaleert het. Dit wordt alles georganiseerd door de Vl. SS-man Van Immerseel die een apart kamertje heeft en dienst doet. Deze taak van de Vl. SS heb ik alleen op verklaringen kunnen opmaken, niet vaststellen.

4. De kommandotaal is *volledig en uitsluitend Duitsch* en wordt dikwijls door *Vlamingen* gegeven die bij de Waffen SS gediend hebben en geen Vlaamsch willen spreken.

5. De Vl. officieren die hier waren zijn allen naar Lauenburg vertrokken, ook de dokters. Niemand van de leiders is dus nog hier buiten Suys die zich prachtig voor de naleving van het kontrakt ingezet heeft maar die men links heeft laten liggen en beleedigd.

6. François en ikzelf zijn nog hier. Er is ons echter door Gen. Berger gezegd geworden dat wij voor 4 weken naar Lauenburg zouden moeten gaan.

7. De Duitsche dokters — de Vlaamsche zijn weg — behandelen de Vl. jongens van het Legioen slecht, in dezen zin dat er mede .... enz.

8. V.N.V. en zijn leider worden op aandringen van Vl. SS-mannen bespot.

9. Godsdienstplichten kunnen niet uitgevoerd worden.
10. V en St komt hier niet. Alleen de Vlaamsche SS-Man.
Alles komt er dus op neer: het kontrakt wordt *niet* uitgevoerd.
In haast, teneinde verslag uit te brengen *ingevolge de opdracht die gij mij gegeven hebt.*
Houzee!
R. Tollenaere J. François
Ps. Wij spreken morgen met Standartenführer Reich. We zullen aandringen op uitvoering van het kontrakt. Zooniet marschbevel vragen naar Brussel om de zaak uiteen te zetten en een regeling te brengen. We vragen U echter deze zaak te Brussel te willen aanpakken. RT. JF.

Afschrift

Dietsche Militie
Zwarte Brigade
R. Tollenaere
Commandant-Generaal

Lauenburg 13 Sept. 1941

Mijn Leider,

Denkelijk zult U den brief dien kam. François U acht dagen geleden geschreven heeft reeds in uw bezit hebben. Zooals U uit dit schrijven zult hebben kunnen opmaken gaat het ons zeer goed, maar zijn wij onwetend nopens den toestand van het Legioen in Arys. Wij vertrekken daarheen waarschijnlijk de 20ste September a.s.
We zullen hier het nodige doen om de idee van het Legioen door te zetten in de mate waarin de naleving van het kontrakt dat tussen U en Hauptsturmf. Leib afgesloten werd, militair gesproken mogelijk is. Het Legioen moet m.i. ginder blijven, maar dan ook een werkelijk Legioen worden.
Op last van Hauptsturmf. Leib hebben wij hier het bezoek gehad van Unterst. Bauerschein die ons kwam halen om bezoek te brengen aan onze mannen in Arys (Oost-Pruisen). Na ruggespraak met het kommando Amt Berlijn werd dit bezoek echter geweigerd omdat men daar oordeelde dat de kursus dien wij hier krijgen volledig moet gevolgd worden. Ik moet eerlijk zeggen dat ik dit standpunt deel. Er is om een peleton aan te voeren zeer veel te leeren. Onze taak is nu wel een andere, maar het zou toch niet opgaan dat wij helemaal niets van de nieuwe wapenen zouden afweten.
Ik vernam uit den brief van Leib dat U Badenweiler bezocht hebt, en terug frisch en monter zijt.

François is in de eerste, ik in de tweede, en Suys in de derde Compagnie. François vroeg vandaag nog om een taak in den Staf te hebben. Afgewezen maar het wordt hem toegelaten een lichteren dienst te hebben. Suys gaat het minder goed dan ons beiden. Hij staat principieel niet zoover en legt een merkwaardig idealisme aan den dag. Ik stel voor dat de beweeging hem zou terugroepen.
Aalmoezenier: geweigerd. Misschien later als we aan het front zijn, zei Lippert. Nochtans wordt door vele jongens om dezen aalmoezenier gevraagd, vooral indien wij naar het front zouden gaan (waarschijnlijk einde Oktober naar Rusland).
Zieken: er zijn hier tal van mannen die door den dokter afgekeurd werden. Ze loopen hier nog steeds in burger rond. Er is sprake dat zij niet naar Vlaanderen zouden terugkeren maar naar den Arbeidsdienst gezonden worden. De beweging zou er moeten voor zorgen dat die jongens naar huis gaan.
Samengevat dus 3 punten:
1. Suys naar huis
2. Aalmoezenier naar huis
3. Zieken naar huis.

Er zou ook later kunnen aangedrongen worden opdat de Vl. officieren een officieel kommando zouden krijgen. Vl. dokters hebben we hier niet. Kan niet één of twee gezonden worden?
Mij gaat het zeer goed. De dienst is zeer hard maar heerlijk. Ik wensch in elk geval zoolang bij de mannen te blijven als er eenig gevaar is. Indien wij ingezet worden wensch ik er bij te zijn. Indien mij iets moest overkomen reken ik er op dat de beweging al het mogelijk voor mijn vrouw en kinderen doet.
Mijn Leider, ik hoop dat het U zeer goed gaat — alsook aan alle kameraden uit de beweging. Ik verlang dringend naar wat nieuws (Quid/Vl. SS). Groet van mij alle kameraden en vrienden. Ook Kd. François en Suys groeten U.
In dietsche trouwe
Heil Hitler
Houzee
Reim. Tollenaere
P.S. De vrouw van Suys had nog niets van de Zwarte Brigade getrokken op 16 september (laatsté twee regels onleesbaar).

Afschrift

2de mededeling Maandag 25ste 18.30

Waarde Kameraad,

In haast. Ik geef dit schrijven mede met kd. Muylander.
Deze brief is dus te beschouwen als *2de mededeeling* (de eerste is de brief dien ge door Lemaieur ontvangt).
De zaak werd vandaag als volgt opgelost.
1. 180 man van het Legioen hebben zich *vrijwillig* gemeld voor de Standarte Nord-West.
2. De rest ± 210 (zieken afgetrokken) blijven in een zoogenaamd *Marsch-bataljon*, dat zal dienen als vervanging en depot voor de eigenlijke Standarte Nord-West.
3. Standarte Nord-West + Marsch-Bataljon vormen het eerste Bataljon onder de benaming *Vlaams Legioen*. Het kenteeken op de mouw is de *leeuw*. Op de spiegel komt de SS-rune. Ik heb dit laatste met de SS-rune toegegeven omdat:
a. alle mannen (op een paar uitzonderingen na o.m. Balcaen uit Nieuwpoort) ermede akkoord waren.
b. er geen onderscheid zou bestaan hebben tusschen Standarte en Marsch-Bataljon.
4. Standarte Nord-West zou einde Oktober ingezet worden. Het Marsch-Bataljon komt nadien.
5. Een kommandeur voor het Marsch-Bataljon is er tot nogtoe niet. De naam Bohee — intussen tot majoor bevorderd wordt genoemd. In afwachting dat iemand komt, beveelt nu Joyeux, Vl. SS.
6. Veel is er hier bedorven geworden door de officieren die met het Legioen medegekomen zijn. We hebben daarom reeds Dils en Servais, alsook De Tandt laten likwideeren. Ze hebben hier voor de mannen niets gedaan en de twee eersten zijn franskiljons (Dils hing Fransch visietkaartje aan zijn deur en liet zich vanaf den eersten dag reeds met het uniform aan van majoor door Van Immerseel (Vl. SS) schilderen). Dils heeft zelfs de mannen tegen ons opgehitst hun zeggende dat wij *nooit* gingen afkomen.
Waarom hebben wij deze oplossing als de beste aangezien?
I. De circa 400 man van het gansche Legioen waren als zelfstandige eenheid *militair* niet te gebruiken: geen bataljon, geen regiment, dus geen gevechts-eenheid. Nu bleef de volgende keus: *ofwel* elkeen aanzetten naar Nord-West te gaan, en de anderen te laten naar huis gaan en aldus het Legioen likwideren met de schadelijke politieke gevolgen die er aan vastzitten *ofwel* aansluiten

bij een bepaalde eenheid vermits het toch reeds op voorhand vaststond dat alles afhing van de Waffen SS. Die eenheid is dan Nord-West. Ik heb het laatste verkozen, daarmede wordt toch in principp het kontrakt nageleefd.
II. Een groote — wellicht de grootste fout is ook gemaakt geworden door Leib. Van het kontrakt dat Leib met ons afgesloten heeft wist men hier tot aan de komst van de Vlaamsche officieren niets.
Dit kontrakt is militair gesproken onzin.
De Standartenführer Reich die een flinke man is, was woedend dat Leib hem niet geroepen had om samen met ons in Vlaanderen de zaak te bespreken. Het is duidelijk dat Leib alle mogelijke beloften gedaan heeft ten einde ,,zijn'' Legioen er door te halen. *Hoofdzaak was bij Leib zijn getal hebben*. Alles was daarvoor goed. De Standartenführer sprak van Leib in het concentratiekamp te doen steken.

Nu vertrekken Suys, François en ik morgen naar Berlijn om daar nog eenige zaken te regelen o.m. ook de zaak van den aalmoezenier. Vandaar zouden wij dan naar Lauenburg gaan om de officierenopleiding te hebben. Ge zoudt echter zeker bij de Militär-Verwaltung moeten rapporteren over den toestand. Ook aandringen op de komst van den aalmoezenier want vele van onze mannen vragen daarom. Ook de kwestie van den kommandeur zullen wij te Berlijn bespreken. Eventueel komen wij als het noodig is nog naar Brussel.
Ziedaar dus een tweede verslag.
Ik heb vandaag samen met den Standartenführer op het oefenplein tot de mannen gesproken en hun de zaak uiteengezet. Nu we nadien met de mannen gesproken hebben van man tot man zijn 99 % akkoord en vinden het de beste oplossing. Degenen die niet akkoord zijn, hebben wij laten naar huis gaan.
Houzee!
Reimond Tollenaere
J. François
P.S. De tegenwerking van mannen die uit de Algemeine SS-Vlaanderen komen is hier schandig. Zij pesten onze mannen het meest en gedragen zich als *knechten*. We hebben reeds gehoord dat zij gaan oppositie maken omdat zij een leeuwenschild op de mouw moeten dragen. RT.

Door al deze klachten en mistoestanden bij de opleiding van het Vlaams Legioen brengt Staf De Clercq een bezoek aan het opleidingskamp te Oost-Pruisen.
Wij geven u de inhoud van de persconferentie van Staf De Clercq weer, die handelt over dit bezoek.

Uit „Het Algemeen Nieuws" van 30 oktober 1941

Staf De Clercq bij het Vlaamsch Legioen op het Oostfront

Belgapress heeft een onderhoud gehad met Staf De Clercq, na dezes terugkeer van een bezoek aan het Vlaamsch Legioen in een opleidingskamp op het Oostfront. Hij werd er begroet door de kameraden Tollenaere, François en Suys, die de opleiding en het kampleven onzer jongens aldaar meeleven.

Na uitgeweid te hebben over de goede verzorging en de uitstekende inrichting van het kamp waarin het Vlaamsche Legioen is ondergebracht; aan de prestaties van de nieuwe soldaten, die echte elitetroepen geworden zijn; over de goede kwaliteit van het eten over den geestdriftigen kameraadschappelijken avond, die hij meemaakte, besloot de heer Staf De Clercq zijn interview als volgt:

Ik wil hier eerst en vooral de Duitsche overheid danken, die mij en Kd. Delvo de gelegenheid gaf onze jongens een bezoek te brengen. Hierbij denk ik eerst en vooral aan h. SS Brigade Führer Kammerhofer, en h. Heereman, die ons gedurende gansch de reis talrijke blijken van voorkomendheid en van volledig begrip voor onze Vlaamsche betrachtingen hebben gegeven.

Ik deed zulks zooveel te liever, omdat er allerlei kwaadwillige geruchten hier de ronde hebben gedaan in verband met het Legioen. Ik wou er me persoonlijk van overtuigen wat daar van aan was.

Bij den beginne, en dat is zeer begrijpelijk waren er enkele moeilijkheden, doch deze zijn lang reeds van de baan. De jongens hebben me hunne verlangens uitgedrukt, wij hebben ze overgemaakt aan de overheid. Met de grootste tegemoetkoming werden, waar het militair mogelijk was, die verlangens ingewilligd. Daar wordt later meer over gezegd. In elk geval: de jongens zijn tevreden. Ik ben fier en trotsch te kunnen zeggen, dat de oversten van het kamp niet uitgesproken geraakten over de tucht, de kampvaardigheid van onze mannen. Ik kan de ouders en familieleden de verzekering geven dat hunne dierbaren het daar goed stellen en behandeld worden als mannen.

Ed Tollenaere. Untersturmführer bij het ϟϟ-Legioen « Vlaanderen », gaf het voorbeeld en trok aan de spits van zijn kameraden op tegen den gemeenschappelijken vijand voor den opbouw van een nieuw Europa.

Uit een brief die ons van het Oostfront toekwam :

« Rechts van de kerkruine een kerkhof. Onze ogen zoeken en vinden namen die ons bekend zijn, vertrouwelijk klinkende Vlaamsche namen, naast de Duitsche rasbroeders en volksgenooten. De houten primitieve kruisjes, waarvan sommige nogmaals stukgeschoten zijn, roepen in ons de herinnering aan de gevallen kameraden wakker. In het midden der Vlaamsche gesneuvelden, in niets onderscheiden van de anderen, één in den kamp en één in den dood ϟϟ-Ustuf. R. Tollenaere. Hier ligt onze Vlaamsche held omringd van zijn getrouwen, enkelen daarvan slechts zeventien jaren oud. Ons soldatesk bewustzijn en ons plichtsbesef verbergen de innerlijke ontroering die zich van ons meester maakt. Wij zien duidelijk, vóór ons tusschen de kruisen, zoovele andere heldenfiguren opdoemen. Renaat de Rudder, Joe English, de gebroeders Van Raemdonck e. a. En hier sterkt zich in ons de overtuiging dat het verdwaalde Vlaamsche volk, door den heldendood van deze jonge zonen, tot den rechten weg naar den volkschen stam is teruggekeerd.

ϟϟ-Unterscharführer
VAN DYCK Tony.

ZOO SPRAK DR REIMOND TOLLENAERE...

ϟϟ-Untersturmführer bij het ϟϟ-Legioen « Vlaanderen ».
Algemeen Propagandaleider van het V. N. V.
Kommandant-Generaal der DM/ZB.

« Wij aan het Oostfront, gij in Vlaanderen, samen vereend, bouwen wij, langs de wegen van het Nationaal-Socialisme, voor ons duurbaar Volk aan een schoone benijdenswaardige toekomst. »

Uit „Vlamingen op!" Uitgave: Ergänzungsstelle Flandern der Waffen SS Antwerpen, Kon. Elisabethlei 22.

VLAANDEREN MET EUROPA TEGEN HET BOLSJEWISME

Op 22 Februari zet onze Beweging een nieuwe anti-bolsjewistische werking in, die o.m. zal gepaard gaan met werving voor het Vlaamsche Legioen.

In een spreekbeurt die ik op Zondag 22 Februari te Brussel zal houden, zullen geest en inhoud der actie vastgelegd worden. Het is mijn wensch en wil dat die actie grootscheepsch gevoerd wordt, dat ze daardoor de openbare opinie in beweging brengt, dat ze in verschillende maatschappelijke kringen weerklank vindt.

De algemeene propagandaleider kreeg van mij de opdracht in dien zin voor de uitvoering te zorgen. De eerste directieven daarvoor worden in dit nummer van V.N.V. Dienst gegeven.

Ik wensch er echter den nadruk op te leggen dat heel het leidend kader van het V.N.V., van lid van den Raad van Leiding en gouwleider tot en met cel- en blokleider, zich ter beschikking heeft te stellen.

Pas als AL diegenen die op een of andere plaats een leidende functie hebben, het voorbeeld in bereidschap en in werklust geven, zullen wij er in slagen onze leden tot geestdriftige medewerking te brengen, en de niet-leden tot belangstelling.

De dringendste opdrachten in deze zijn de goede voorbereiding en organisatie voor de belegde volksvergaderingen, en het inrichten van een indrukwekkende colportage met "De Nationaal-Socialist", nummer van 1 Maart, waarvoor deze maal ELKEEN, in eerste plaats al de vooraanstaanden, op de straat moeten.

Zie daarover verder in dit blad de onderrichtingen.

* * *

Ik weet dat deze propaganda-golf andermaal zeer veel eischt van leiders en leden. De bevelen en opdrachten volgen mekaar in zeer snel tempo, en zijn de eene al zwaarder dan de andere.

Het kan niet anders.

Het MOET zoo zijn.

Onze Beweging moet, wil zij hare ambitie — DE politieke beweging van Vlaanderen te zijn — kunnen verantwoorden, BEWIJZEN het werk dat deze groote en moeilijke tijd vergt, te kunnen dragen en zich daarmee te kunnen doorzetten.

Ik weet dat het daartoe vaak noodig is dat wij AL onze krachten samenballen, dat wij HEEL onze energie mobiliseeren. Ik weet echter ook dat wij, als wij dat doen, in staat zijn de moeilijkste opdrachten te vervullen, dat wij dan ons-zelf overtreffen kunnen.

Voor deze anti-bolsjewistische actie wil ik dat zulks geschiede.

* * *

Binnen- en buitenland moeten weten, kunnen nooit voldoende weten, dat Vlaanderen zich in den strijd van Europa tegen het bolsjewisme te weer heeft gesteld, en dat Vlaanderen zich bestendig inspant om zijn bijdrage in den strijd te verhoogen.

DE TOEKOMST VAN ONS VOLK STAAT OP HET SPEL!

STAF DE CLERCQ.
Algemeen Leider.

Brussel, den 16 Februari 1942.

Indien een groot deel van onze landgenooten ten prooi zijn aan een verdwazing, die de oogen doet sluiten voor het kommunistisch gevaar, toch is de toestand niet hopeloos : tienduizenden in Vlaanderen, honderdduizenden die staan in de Beweging en rond de Beweging, zijn er, die het gevaar hebben beseft. Honderdduizenden, aan wie ik zeggen wil dat zij de besten zijn van ons volk, omdat zij moedig zijn in een tijd van lafheid en vertwijfeling. Deze tienduizenden, deze honderdduizenden, waarvan gij hier een brokstuk zijt, die Vlaanderen verdedigen, zij zijn het die weten waarom het gaat in den strijd. Het gaat er voor ons als enkeling en als mensch om, ons te redden van den ondergang, om voor ons zelf te behouden datgene wat men noemt het vóége lijf. Het gaat niet alleen om ons zelf en onze persoon. Het gaat er voor ons ook om ons bestaan als volk.

Wat eischt de Führer op dit oogenblik van Europa ? Wat eischt hij van ons eigen volk ? Niets anders dan dat het zou arbeiden. Arbeid is de eenige verplichting die ons wordt opgelegd. Ik weet, het is mij niet onbekend, welk een sterke beroering in het land door de arbeidsverplichting is tot stand gebracht, ik weet hoeveel smart er is om de scheiding en hoe zwaar de offers vallen. Maar welke beteekenis heeft dat in vergelijking met de offers van het Duitsche volk, waar tienduizenden zijn gesneuveld, waar de steden worden verwoest en waar iedereen zich heeft ingezet met zijn volledigen persoon en zijn volledig bezit.

Arbeid is aldus de eenige verplichting die ons wordt opgelegd. Is het al ? Als verplichting, ja. Maar als plicht ?

Gij allen mijn kameraden in Vlaanderen, luistert naar de stem van uw bloed en naar den roep van uw hart. Jonge mannen uit Vlaanderen, uw kameraden van het Legioen, zij wachten U. Mijn kameraden uit Vlaanderen, Reimond Tollenaere, onze Kameraad, hij roept U. Zijn leven-weze U een voorbeeld en een symbool, zijn leven-weze U een ideaal.

DE LEIDER

Bij het begin van elke vergadering zal telkens het muziekstuk « Parool van den Leider » voorgelezen worden.

In zijn rede van 14 Maart in het Sportpalais te Brussel.

V.N.V.V. Leidster Mevrouw Maréchal.

V.N.V.V. Het uniform voor mei 1941.

V.N.V.V. Treurend aan het graf van Staf De Clercq.

V.N.V.V. 1941 — Jeugdleidster Lotje de Meyst. Schaar Oudergem-Woluwe-Bosvoorde.

V.N.V.V. 1941 — Jeugdgroep Oudergem, Bosvoorde en Woluwe.

V.N.V.V. Mevr. Maréchal op bezoek in het leidsterskamp te Wieze.

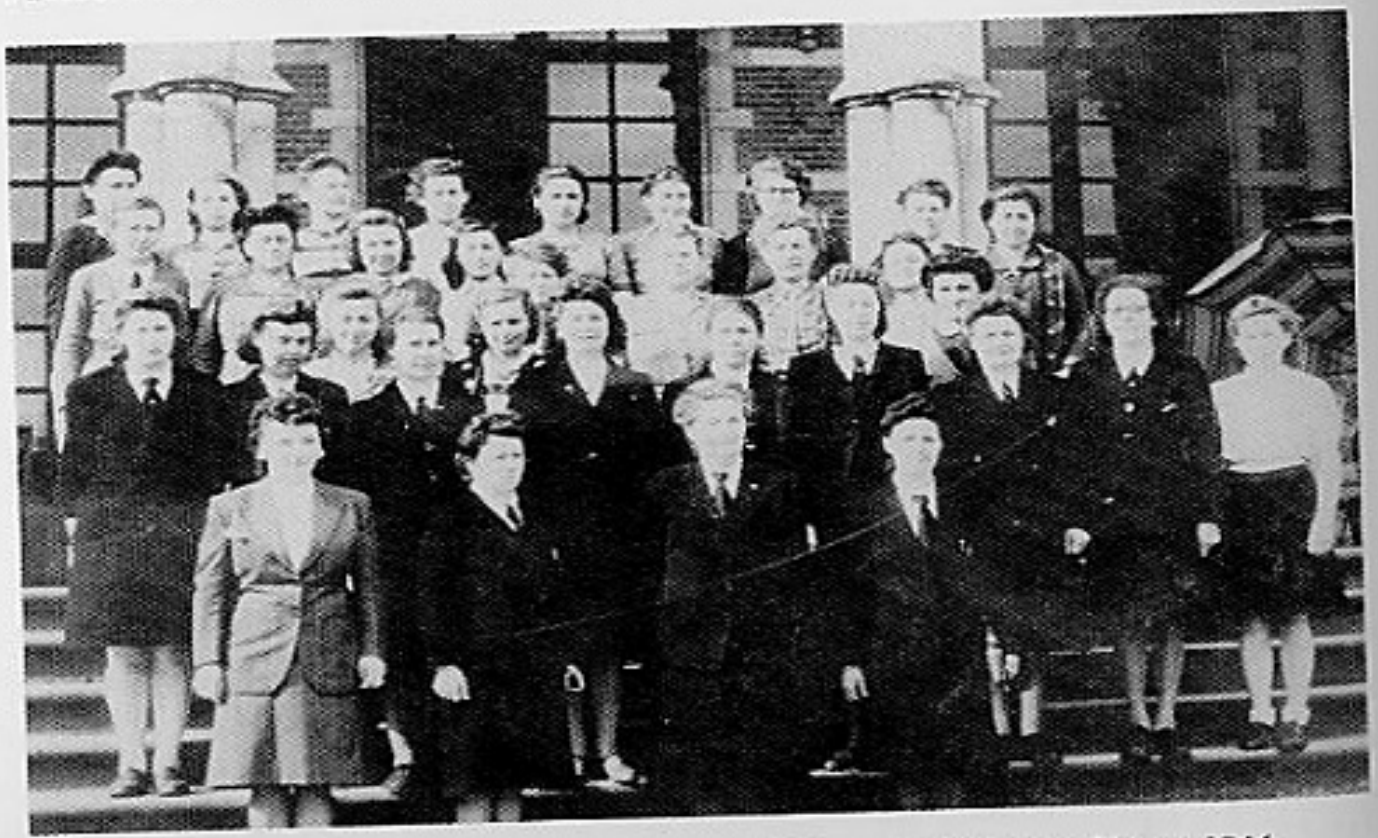

V.N.V.V. Deelneemsters aan het leidsterskamp te Wieze van 9 mei tot 16 mei 1944.

V.N.V.V. Leidsterskamp te Wieze — 16.5.1944.

V.N.V.V. In het tehuis "Kinderweelde" te Herentals op 28.7.1944.

V.N.V.V. Verpleegsters en kinderen in het tehuis "Kinderweelde" te Herentals — 28 juli 1944.

Z.B. *Herman Van Ooteghem leider van de Werfbrigade.*

Werfbrigade 1938. Sint-Niklaas. V.l.n.r. Louis Verhulst, Oscar Braeck, Peersman en Prosper 't Jolijn.

Z.B. Oktober 1943 — Laatste défilé van de Grijze Brigade voorbij het graf van Staf De Clercq te Kester-Heide.

Z.B. Reimond Tollenaere Kommandant-generaal van de Z.B.

Z.B. Tollenaere aan het woord te Dendermonde in februari 1941.

Z.B. 1940 — Een peleton Z.B.-mannen.

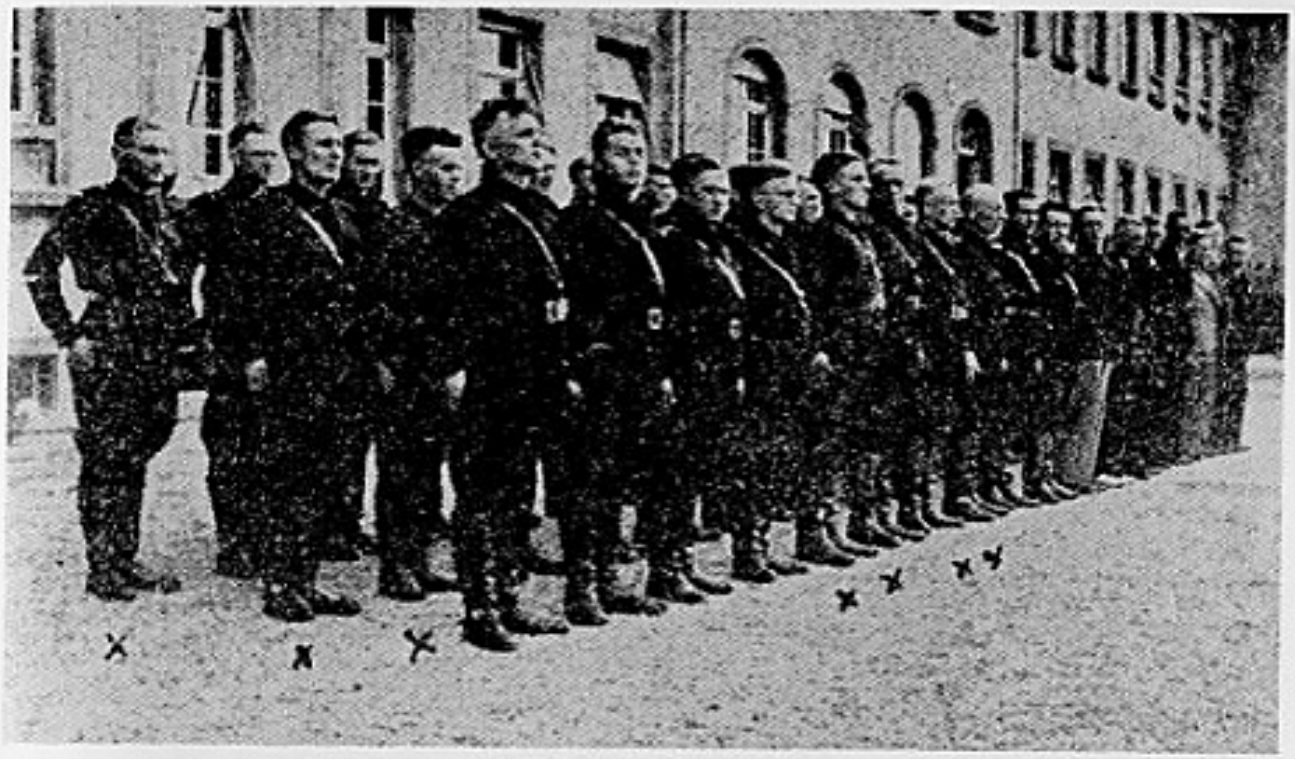

Z.B. Aarschot — begin 1940. V.l.n.r. met x Daemen, Dubois, Verelst, Gijbels, Cottenis, Vandenbrouck, Veulemans.

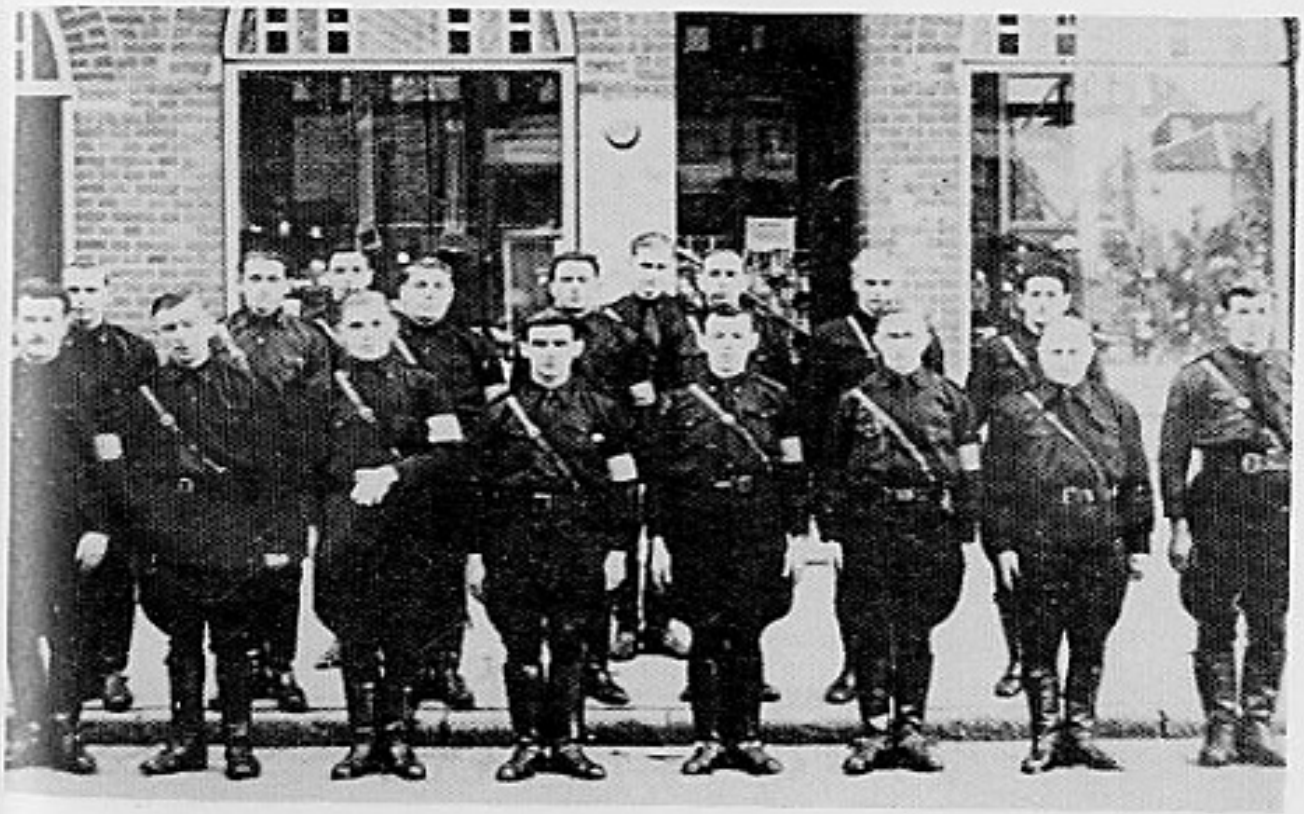

Z.B. Limburg 1941. Schaar Beringen.

Z.B. Limburg 1941. Schaar Beringen 1ste mars.

Z.B. Kameraadschapsavond te Herenthout. Vooraan in het midden burgemeester Jos Heylen. Uiterst links schaarleider Renaat Dillen.

Z.B. Dendermonde. Uitvaart van mevr. Quintelier.

Z.B. Staf De Clercq op bezoek bij de Limburgse Z.B. Achter de leider merkt men jeugdleider Frans Ketels.

Z.B. Luitenant Bert Van der Speeten — 1940.

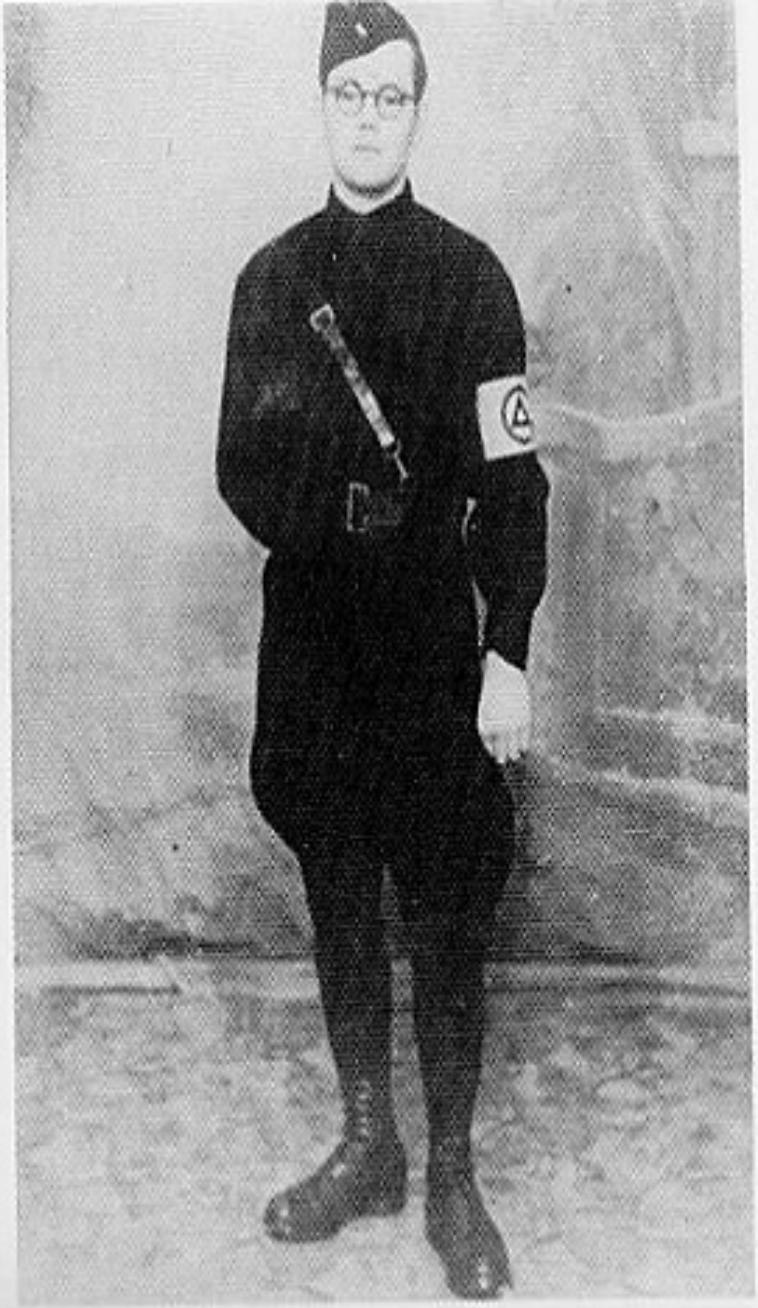

Z.B. Jef Van Houtven — 1940.

Z.B. Benoni Snel.

Z.B. Buys.

Z.B.-Man.

Z.B. Luitenant Lode Huygen — 1940.

DE WERVING EN DE PROPAGANDA ONDER LEIDER DR. H. ELIAS

Na de dood van Staf De Clercq nam Dr. Elias de leiding van het V.N.V. over. De werving voor de Waffen SS en het Vlaams Legioen ging onverminderd verder. Ook nadat het Vlaams Legioen omgevormd werd tot de SS-Sturmbrigade Langemarck.

Eerst einde 1943 toen DeVlag een politieke partij werd en zij het monopolie opeiste van werver en beschermer der Waffen SS, minderde de geestdrift bij het V.N.V. en beperkte zij er zich toe, nauwe banden te onderhouden met de Vlaamse oostfrontstrijders en zich nu meer in te zetten voor de N.S.K.K., De Vlaamse Wachtbrigade en Vlaamse Wacht alsook om al haar aandacht te besteden aan de werving van de Kriegsmarine.

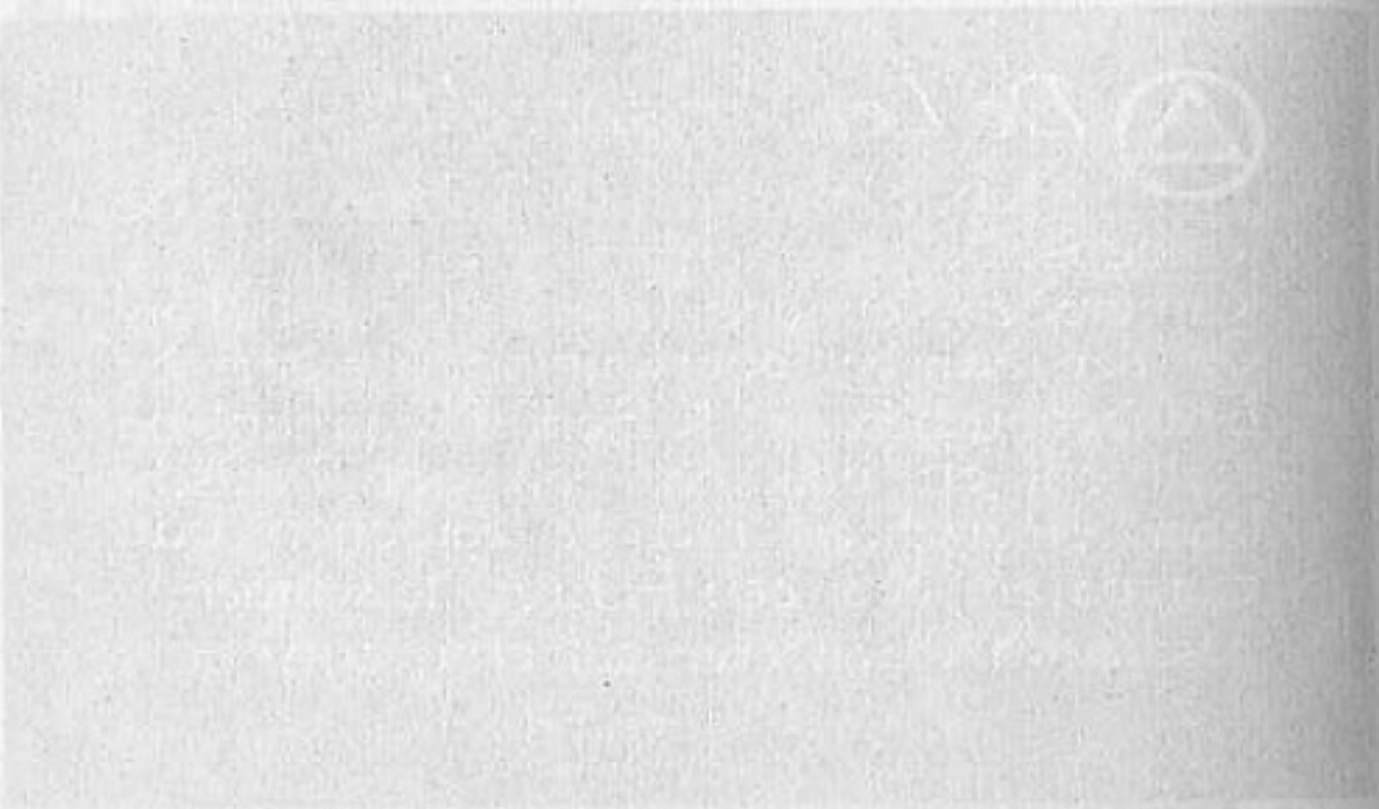

V.N.V.V.
VLAAMS NATIONAAL VROUWEN VERBOND

nele

Orgaan van het V.N.V.V.
7de Jaargang - Nummer 3

V.N.V.V.
VLAAMS NATIONAAL VROUWEN VERBOND

Opgericht in 1930 en ingeschakeld bij het V.N.V. in oktober 1934.
In iedere belangrijke gemeente waar een V.N.V.-afdeling bestond, was er een V.N.V.V.-afdeling.
Voor 1940 was mevr. Gravez-Haegens de bondsleidster.
Tevens verscheen het maandblad ,,Nele'' onder de redactie van Nora Devroe-Puype.
Het secretariaat was toen gevestigd te Aalst, Keizerlijke plaats.

DE STRUCTUUR TIJDENS DE OORLOG

Leidster: mevr. Maréchal

Gouwleidsters: Limburg: mevr. Smolderen
Brabant
Antwerpen
Oost-Vlaanderen
West-Vlaanderen

Arrondissementsleidsters:
Aalst: mevr. De Vos-Van Wilderode
Antwerpen: mevr. D'Hondt
Brussel: mevr. Soetewey
Dendermonde: mej. Zoë Van Driessche
Gent: mevr. Smeets
Ieper: mevr. Van Sevenant
Kortrijk: mevr. Strubbe
Leuven: mevr. Pinte-Hustincx
Limburg: mej. Godelieve Slock
Mechelen: mej. Buskens
Oudenaarde-Ronse: mevr. Vermeylen
Roeselare: mevr. Quintens
St.-Niklaas: mevr. Janssens-Goetijnck
Turnhout: mevr. Willemijns

Algemeen propagandiste: Jeanne Van Asbroeck
J.V.A. Jonge Vrouwenafdeling: Dienstoverste Dr. G. Martin
V.S.D. Vrouwelijke sociale dienst: mej. Van Kerkhove

Diensten:
Vorming en Stijl: De Vos
Levensblijheid: D'Hose
Lichaamscultuur: Impens-De Costere
Medisch dienstbetoon: mevr. Dr. Gabriels
Sociaal dienstbetoon tegenover de families van de leden van het Vlaams Legioen en de N.S.K.K.

HOOFDMOTIEF VAN HET V.N.V.V.

Wij zijn Diets, van taal, zeden, goed, bodem en bloed. Wie ons volk van de Dietse cultuur zou vervreemden door het een andere, vreemde cultuur op te dringen, begaat een moord tegenover het volk. Wij zijn één volk. Daarom zal ons nationaalsocialisme aangepast zijn aan het eigen karakter en het eigen wezen van ons volk, dat onverbreekbaar Diets is. (mevr. Marechal op 7 september 1943).
Het V.N.V.V. was een vrouwenorganisatie, die tot doel had: Vlaanderen te dienen door het een gezond, beschaafd en cultureel hoogstaand volk te schenken.

UNIFORM

Zwarte rok, witte blouse met deltateken als hemdsluitspeld.

AANTAL LEDEN

Het V.N.V.V. telde in 1942 10.000 ingeschreven leden.

TIJDSCHRIFTEN

Nele
Vrouw en Volk: redactrice J. De Bruyn
maandblad eerste uitgave op 1 juli 1941.

V.N.V.V. — SOCIALE DIENST

Het V.N.V.V. muntte uit door haar sociale dienst en menig Vlaams gezin in nood werd geholpen, vooral op het gebied van levensmiddelen.
Zo ontstonden in haar schoot:
V.N.V.V. Gezinshulp
V.N.V.V. Zonneweelde
Hulp aan Stadskinderen — Stadsmusjes

V.N.V.V. — Gezinshulp

Secretariaat: Omwentelingsstraat 2, Brussel.
N.S. Werk voor ,,Moeder en Kind''. Leiding in handen van Prof. Dr. Frans Daels.
In talrijke steden en dorpen werden tehuizen voor ondervoede kinderen opgericht: Lummen ,,Ten Hamel'', Aalbeke, Kortrijk, Stassegem, Izegem, Tervuren, Kapellen op den Bos, Hal, Vlamertinge, Aalst, Brugge, Heusden en op andere plaatsen.
Schoolkolonies te Beldeke en te Diepenbeek.
Doel: Gezinshulp wil het nationaalsocialistisch gemeenschapsbesef bevorderen en opvoeden tot waardering van de handenarbeid en van het moederschap (Leiding van april 1943).
Bestond in:
1. De actie der gezinshelpsters,
2. De brei- en naainamiddagen,
3. De arbeid ten voordele van andere instellingen,
4. Maatschappelijk dienstbetoon, voorlichting enz.

De volgende categorieën werden geholpen
1. Moeders van grote gezinnen, oudjes, kraamvrouwen.
2. Gezinnen van frontsoldaten, Vlaams Legioen, Waffen SS, N.S.K.K., O.T.
3. Gezinnen van arbeiders in Duitsland.
4. Overal waar een vrouw overbelast was of een volksgenoot moest geholpen worden.

V.N.V.V. — Zonneweelde

Centraal Comité: Miniemenstraat 48, Brussel.
Doel: Oprichten en instandhouden van vakantiepleinen voor de kinderen en tevens het uitreiken aan deze kinderen van twee maaltijden per dag.
Opgericht half april 1943.

Erkend door het Ministerie van Landbouw en bevoorrading, die dit werk ondersteunde met bijrantsoenen via Winterhulp (6 fr. per dag en per kind) en het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn (1 fr. per dag en per kind).
Het verblijf in deze tehuizen duurde 30 à 45 dagen.
Het aantal kinderen, dat ondergebracht werd in 1943 bedroeg 4.000 waarvan 3/4 uit niet V.N.V.-gezinnen.
In Tervuren was er een school tot het vormen van leiders.
Vakantiepleinen: Antwerpen, Vilvoorde, Wetteren, Lokeren, Izegem, Mechelen, Diest, Oudenaarde, Ieper, Herentals, Ninove, Sint-Niklaas, Moeskroen, Brussel, Dendermonde, Beveren, Kortrijk, Lier, Geraardsbergen, Roeselare, Turnhout, Eeklo, Tielt, Hasselt, Gent, Hamme, Aalst, Menen, Ronse, Harelbeke, Sinaai, Brasschaat, Bevere, Grembergen, Aalbeke, Vlammertinge, Westouter, Wetteren.

DIETSE MILITIE — ZWARTE BRIGADE

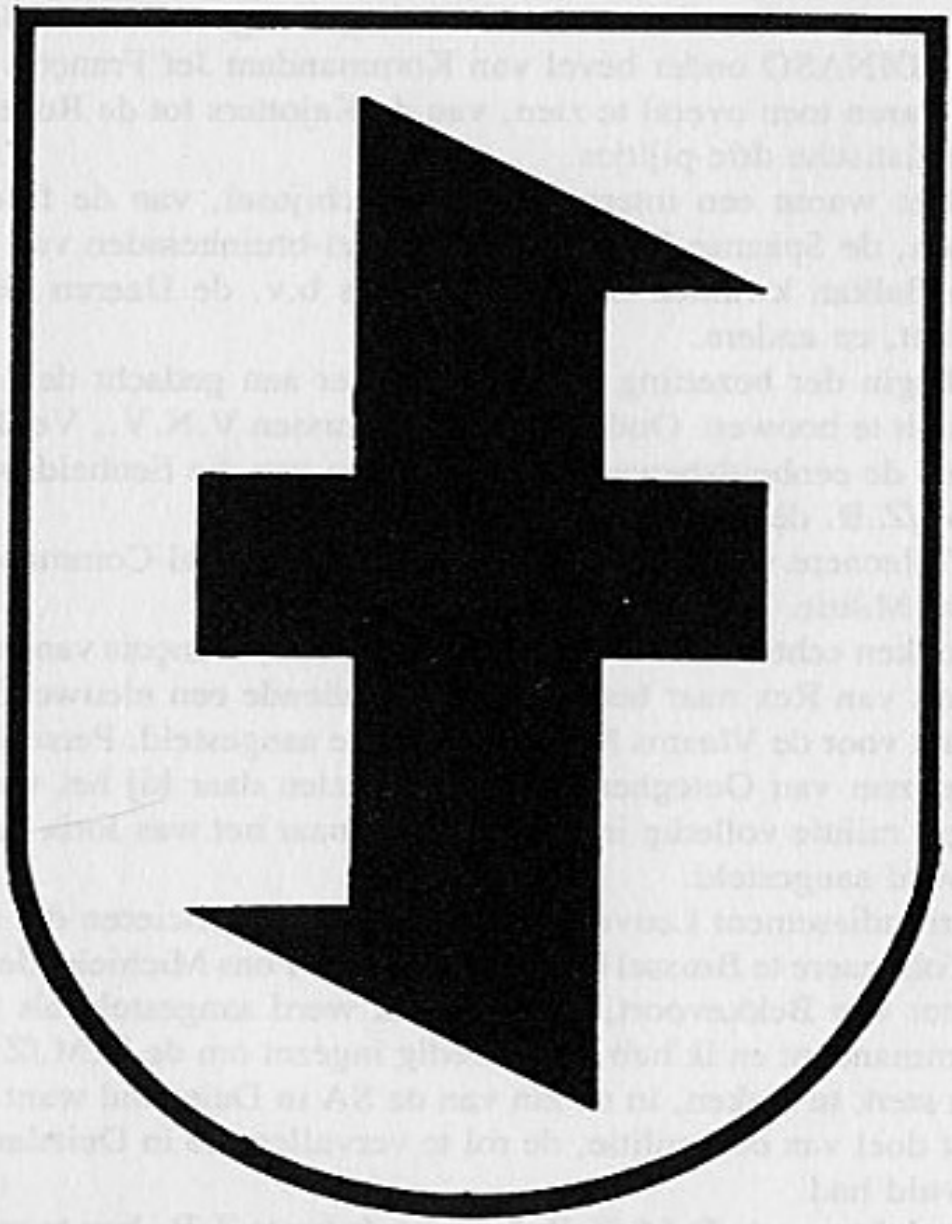

DIETSE MILITIE/ZWARTE BRIGADE

INLEIDING

Reeds vóór de oorlog bestond er een militie van het V.N.V. met grijs uniform, optredend bij Landdagen, orde handhavend bij de IJzerbedevaarten, e.d.m.
De best georganiseerde militie was echter de groen geüniformeerde militie van het VERDINASO onder bevel van Kommandant Jef François.
Uniformen waren toen overal te zien, van de Kajotters tot de Rode Valken met de socialistische drie-pijltjes.
En de milities waren een internationaal verschijnsel, van de fascistische Zwarthemden, de Spaanse Falanks, en de Nazi-bruinhemden van de S.A. Zelfs in de Balkan kwamen milities op zoals b.v. de IJzeren Garde, de Lhynka-wacht, en andere.
Vanaf het begin der bezetting in 1940 werd er aan gedacht de Militie in Vlaanderen uit te bouwen. Onderhandelingen tussen V.N.V., Verdinaso en Rex brachten de eenheidsbeweging tot stand en van die Eenheidsbeweging zou de D.M./Z.B. dè Militie vormen.
Reimond Tollenaere werd aangesteld als eerste Generaal-Commandant van deze nieuwe Militie.
Alras vertrokken echter Tollenaere van het V.N.V., François van het Verdinaso en Suys van Rex naar het Oostfront en diende een nieuwe Generaal-Commandant voor de Vlaams Nationale Militie aangesteld. Persoonlijk had ik liefst Herman van Ooteghem benoemd gezien daar hij het was die de vooroorlogse militie volledig in handen had, maar het was Joris van Steenlandt die werd aangesteld.
Voor het arrondissement Leuven waren de 2 eerste officieren die nog door Reimond Tollenaere te Brussel benoemd werden: Fons Michiels, de oorlogsburgemeester van Bekkevoort, en ikzelf. Ik werd aangesteld als arrondissementscommandant en ik heb me volledig ingezet om de D.M./Z.B. uit te bouwen en sterk te maken, in de zin van de SA in Duitsland want voor mij was dàt het doel van een militie, de rol te vervullen die in Duitsland de SA steeds vervuld had.
Het is mij gelukt van de D.M./Z.B. Leuven de beste Z.B.-ban te maken, dit volgens getuigenis van wijlen leider Staf de Clercq zelf en ook van Gen. Kdt. van Steenlandt die mij dit nog op de Landdag te Mechelen verklaarde.
Maar mijn doel voor de Z.B. werd niet bereikt, kon ook niet worden bereikt, omdat alras de wervingen werden ingezet voor N.S.K.K., voor Fabrieks-

wacht en Wachtbrigade, voor Waffen-SS en Vlaams Legioen, en er van mijn oorspronkelijk sterke Ban al spoedig niet erg veel meer overbleef. Ik ben zelf opgegaan in de Wachtbrigade en de Flak-Luftwaffe en de D.M./Z.B. is over heel Vlaanderen volledig verdwenen.

Boom, 27 januari 1982
Maurits Jughters
Banleider Ban III — Leuven

Z.B.
ZWARTE BRIGADE

Ontstaan in juli 1940.

Nergens is een juiste datum te vinden van de stichting van de Z.B., doch we baseren ons op een paar uittreksels uit de schriften van de Z.B. in Vlaanderen.

Uit de brochure, orgaan van de Z.B., ,,Trouw-Dapperheid-Tucht — De Z.B.-man, orgaan der Dietse Militie Brussel'' ontnemen we:

> ,,Onze Kommandant-Generaal Dr. Reimond Tollenaere was pas teruggekeerd uit de Franse gevangenissen en hij sloeg dadelijk de hand aan de ploeg voor de oprichting van de Zwarte Brigade.
>
> Hij had trouwens reeds bewezen voor 1940, onder meer door het overnemen van het bevel van de W.B. (Werfbrigade) hoezeer hij de gebiedende noodzakelijkheid zag een militie — een keurkorps van politieke soldaten — te bezitten.
>
> De Werfbrigade, de Grijze Brigade: met een paar woorden onderlijnen wij gaarne het baanbrekerswerk van onze kameraden. Onder leiding van huidige Brigade Inspecteur, Heerbanleider Herman Van Ooteghem hebben deze flinke mannen, zo menigmaal de straat vrijgevochten en van het Kommunistisch janhagel gezuiverd.
>
> Na 10 mei: andere toestanden, hoopvolle vooruitzichten. Met zijn gekende beslistheid en zijn klare kijk op het hele gebeuren zag Dr. R. Tollenaere onmiddellijk in, dat nu of nooit een sterke militie moest tot stand komen, die waardig was van de beweging die zij zou te schragen hebben.''

Uit het boek ,,Zo leefde, streed en viel Dr. Tollenaere'' (uitgegeven door Dr. R. Tollenaere-stichting door de uitgeverij Volk en Staat, Antwerpen 1943) ontlenen we op bladzijde 52:

> ,,Bij de aanvang van juli 1940 stond Dr. R. Tollenaere weer paraat, vechten op de voorste schansen.
>
> Zijn eerste zorg was de Beweging een eigen weerformatie te geven, die Vlaanderens borstweer zou vormen.
>
> Te Ardooi werden de eerste besprekingen gevoerd en de grondslagen gelegd voor het oprichten van een keurkorps flinke strijders: de Zwarte Brigade, die in de grond de onmiddellijke voortzetting zou vormen van de voorloorlogse Grijze Brigade, doch aangepast aan de veranderde tijdsomstandigheden, breder en grootser opgevat, wijl de mogelijkheden aanzienlijker waren, jong en fris, naar vorm en inhoud.
>
> Hij zelf werd door de Leider aan het hoofd er van gesteld als kommandant-generaal. Over heel het land werden werfvergaderingen ingericht en in weinig tijd stond daar een kader uitgerust, dat verrassend mag genoemd worden.''

De vooroorlogse leden van de Werfbrigade, de Grijze Brigade en het Vlaams Verweer groepeerden zich in de Z.B.

Alhoewel het geen voortzetting van deze formaties was, trachtte het in de geest van de Duitse S.A. (Sturmabteiling) zich uit te bouwen en te organiseren. Het wou de partij, het V.N.V., een weerbare inhoud geven.

DE GEESTESINSTELLING VAN DE BELGISCHE BEVOLKING IN 1940

Na de kapitulatie van het Belgisch leger op 28 mei 1940, was het de betrachting van ieder om zo snel mogelijk zijn haardstede te vervoegen en terug aan het werk te gaan.
Vele tienduizenden Belgische soldaten ontliepen de Duitsers en ontkwamen alsdusdanig aan de krijgsgevangenschap, de miljoenen vluchtelingen en opgeëiste mannen van 16 tot 45 jaar verzochten met alle middelen vanuit Frankrijk naar België terug te keren.
De Duitse soldaten lieten een perfecte indruk na. Ze hielpen met man en macht bij de repatriëring, gedroegen zich als beschaafde heerschappen en wisten het wreed beeld uit van de binnenrukkende Duitsers van 1914. Een beeld dat door een zekere propagandamachine levend werd gehouden. Iedereen was er van overtuigd dat de oorlog hier te lande ten einde was en de burgers schikten er zich in.
De grote staatspartijen lieten niets meer van zich horen, de meeste officiële beambten, burgemeesters, schepenen en gemeenteraadsleden, betrokken hun gemeentehuis en namen terug de leiding van de gemeenten over. Allen deden alsof er niets gebeurd was. Zij schikten zich naar de Duitse verordeningen en deden deze uitvoeren.
Van verzet was er geen sprake. Toen kwam de eerste winter van 1940-1941 en werden de burgers geconfronteerd met voedseltekorten en het mekkeren begon. De smokkelaars deden reuze zaken. Wanneer deze bestreden werden door de Belgische Rijkswacht en Politie, kwam het tot schietpartijen en vielen de eerste doden. De eerste smokkelaars waren de wieg van het latere verzet. Het verzet was niet gegroeid uit patriotische overwegingen maar uit sociale nood, honger en gebrek aan materieel goed.

TOESTAND DER Z.B. IN 1940

Einde 1940 was men blijkbaar erg optimistisch en men besliste om in principe voor iedere provincie (gouw) één brigade te voorzien. Zo was gouw Antwerpen de 4e Brigade. In principe wou men echter van onder uit op bouwen t.t.z. enkel iemand tot ploegleider bevorderen zo er werkelijk een ploeg was. Maar dit liep spoeding in de war.
Vanaf augustus 1941 wilde bijna ieder V.N.V.-lid, dat er fysisch voor geschikt was, zich laten inschrijven in de Z.B. Zo kreeg men heel wat leden en konden er heel wat gegradueerden benoemd worden. Maar het bleek spoedig dat er heel wat papieren leden bij waren en in plaats van snel te

blijven stijgen ging het nu wat trager en op meerdere plaatsen was er een vermindering waar te nemen. Een deel verliet de rangen en stapte over naar de Algemene SS, anderen vonden dat de Z.B. niet zo geschikt te combineren was met hun politieke of andere functies. Daarbij vertrok er een groot deel als vrijwillige arbeiders naar Duitsland en aanvang mei 1941 naar de N.S.K.K. en de Fabriekswacht.
Trouwens, het V.N.V. was de enige politieke partij die nog fungeerde met al haar functies en diensten. Aanvankelijk genoot deze partij het vertrouwen der Duitsers. We noteerden massale aansluitingen in 1940 en 1941 met het gevolg dat de Z.B. onder impuls van Dr. R. Tollenaere zeer snel van de grond kwam en in ieder dorp tenminste een Ploeg was van Z.B.-mannen.
In Vlaanderen waren nog enkele milities actief onder meer de Strijdformatie van Rex, de D.M.O. en in mindere mate de N.S.V.A.P. Al deze formaties bestreden mekaar niet en leefden in vrede naast mekaar. Wanneer einde 1940 de Algemene SS opgericht werd, kreeg deze aanvankelijk de steun van het V.N.V.

Uit ,,De Z.B.-man'', nummer 3 van 1940

WAT WIJ WENSEN EN WAT MIJ MOETEN WORDEN
door Kap. Fons Mares, Arr. Kommandant Oostende

,,Het is niet nodig te hopen om aan te vangen noch te slagen om te volharden.'' Dit heldhaftig woord van Willem de Zwijger is meteen de diepere argumentatie geweest van onze Vlaamse ontvoogdingsstrijd om den uitzichtlozen kamp van vóór 10 Mei verbeten en onversaagd door te voeren. Hij werd uitgevochten midden een apathiek en domgesjacherd volk en tegen een log, in zijn postjes en ambten vastgeroest staatsapparaat, dat daarbij door Frankrijk in het leven geroepen en ondersteund was als werktuig van deze geestelijke kolonisatie in onze gebieden.
Thans ligt Frankrijk neer. België's macht is grotelijks gebroken, doch zoals een elektrische tram, waarvan plots de stroom wordt afgesneden, door de kracht der inertie nog een eind voortloopt, zo hebben wij thans nog af te rekenen met veel verdomd smerige mensen en instanties, die wij in ons brandend ongeduld spoedig zouden met de nodige efficaciteit op hun juiste plaats zouden wijzen, dat wil zeggen buiten. Al wie het hart heeft op de rechte plaats, wacht ongeduldig tot het kommando wordt gegeven: ,,Ruimt baan!''
Doch ons ongeduld volgt een rhythme en wenst zich een weg, die soms niet deze is der politieke wenselijkheid. Het is geen goed militiaan, wiens handen niet jeuken en wiens voeten geen lust gevoelen om de mannen die dit stervend regime thans nog dragen, buiten te trappen.
Het is echter niet aan ons, noch aan ons ongeduld te bepalen welke uur het geschikte is en welke weg de juiste. Wij zijn slechts de handen, de vuisten, het wapen van onze strijdformatie, en wanneer het denkende hoofd beveelt, zullen wij handelen.
Wie zijn zenuwen niet beheersen kan, is niet in staat grote daden, in volstrekt nuchter overleg, doeltreffend door te drijven. De beheersing, de discipline, de tucht is het begin, het principe van elke grootse aktie.

En de opdracht van de militie vandaag is de eigene voorbereiding, het uitbouwen van onszelf en van onze militie. Zooals een bokser, een voetballer, een sportman slechts door training, harde training, systematisch volgehouden training tot deze algehele beheersing van zichzelf en tot de bekwaamheid komen kan, die hem tot het meesterschap voert, zo zouden wij met een onvoorbereide, onvoldoend geoefende en getrainde militie den strijd slechts kwaad en geen goed doen.
Wij moeten vandaag met allen ijver en allen spoed aan onszelf en aan onze militie werken, opdat het een raderwerk weze, dat gesmeerd is en getaand en straf van bouw weze, zoodat geen opdracht boven onze krachten reike.
Daarom het oefenen, onverpoosd en steeds opnieuw. Het oefenen, waarin wij ons in de eerste plaats de uiterlijke gedraging, (als uitdrukking van een innerlijke houding), van de soldaat moeten eigen maken.
Wij zijn een volk zonder vorm. Wij zijn achteloos, slordig, ruw, en hebben een sterk minderwaardigheidsgevoel. Ik zag militianen, die groetten met een sigaret in de mond. Ik zag er groeten, en de arm was naar een andere windstreek gericht. Ik zag er ongeschoren op de oefening. Ik zag een overste aanspreken zonder in de houding te staan.
Wie van u zag dit alles niet, en betrapte zichzelf niet vele malen in fout.
Wij zijn dat als Vlaming nu eenmaal gewoon. Doch stelt gij u de Z.B.-man zo voor, of is hij eerder voor u ook: de flinke man naar houding en vorm, wiens hele verschijnen getuigt van de onverzettelijkheid van zijn wil en de straffe vorm van zijn lichamelijke militaire vorming.
Een militiaan, die de vorm verwaarloost, is een slecht militiaan. Goede wil alleen is larie en gebrek aan ernst, aan karakter of aan durf.
En ieder militiaan moet thans honderdmaal rapper tot degelijkheid van militairen stijl komen kunnen, als dit van een soldaat in de kazerne kan gevergd worden, omdat wij het leger van morgen uit de grond moeten stampen. En daarom moet ieder militiaan elke oefening tot in de kleinste bijzonderheden verzorgen, zichzelf verbeteren, zijn eigen tekorten aanvullen, en vreugdig elken raad en elke opmerking aanvaarden, omdat het van hem een beter militiaan maakt en de militie tot hetgeen ze worden moet.
Dat wensen wij allen, doen wij het dan ook allen.

Kapitein MARES Fons

DIENSTGRADEN Z.B.

1940 tot 10 mei 1941

Toestand voor de oprichting van de ,,Eenheidsbeweging''
Groepsoverste
Peletonoverste
Kompagnieoverste

Dienstgraadkentekens

Soldaat
Groepsoverste

Luitenant: zilveren boordje om muts (schipje)
een zilveren lint op de schouderstukken
1e Luitenant: zilveren boordje om muts
twee zilveren lintjes op de schouderstukken
Kapitein: zilveren boordje om muts
drie zilveren lintjes op de schouderstukken
Commandant
Algemeen Commandant

UNIFORM

Zwarte laarzen, zwarte rijbroek, zwart hem, zwarte das, oranje armband met deltateken in blauw op wit veld.
Muts: een zwart schipje met vooraan een wolfsangel.
Gordel met schouderriem.
Officieren droegen een zwarte vest.
Wapens: het dragen van wapens was verboden (Duitse overheid).

BEVELEN EN OPSTELLEN DER GELEDEREN

Aanvankelijk in 1940 en begin 1941 stapten de scharen der Z.B. op in gelederen van 4 (zoals het Belgisch leger).
De commandotaal was eveneens dezelfde als deze van het Belgisch leger. De meeste opleiders der Z.B. waren voorheen officieren en onderofficieren van het Belgisch leger.

LEIDING

Algemeen Commandant: R. Tollenaere
Stafofficieren: 1e Luitenant Nand Quintens
Arrondissement Commandanten:
ondere andere: Arr. Oostende: Kapitein Mares
Arr. Ieper: Kapitein Dedullen
Arr. Brussel: Kapitein Jan Delbaere

Standaard van de D.M./Z.B.

DIETSE MILITIE — ZWARTE BRIGADE

De Dietse Militie werd geschapen bij de vorming der Eenheidsbeweging het V.N.V. op 10 mei 1941 uit de samensmelting der militie-orden bestaande in de vroegere politieke bewegingen:

1. De Zwarte Brigade onder leiding van Dr. Reimond Tollenaere, de militie in volle opgroei en grote expansie.
2. De D.M.O. was teruggevallen door haar voortdurende nieuwe marsrichtingen die het vertrouwen schokten van haar aanhangers. Een deel ging

over naar de D.M./Z.B. met gekende figuren zoals haar leider Jef François, Bert Meuris, Jan Morael e.a. Een deel der manschappen volgden hun leiders niet en trokken zich terug om dan later weer op te duiken bij het verzet. Reeds in 1941 verlieten een deel der voormalige D.M.O.-mannen de rangen der D.M./Z.B. en vervoegden de rangen van de Algemene SS.
3. De strijdformatie der Rex-beweging, die een onbeduidende rol speelde en nog bestond in belangrijke Vlaamse steden. Ook reeds in 1941 verlieten de meesten de rangen van de D.M./Z.B. en stapten over naar de Algemene SS. Het overgrote gedeelte van deze formatie voelde niets voor het Vlaams-nationalisme en waren meer aangetrokken door het nationaal-socialisme.

WERVING

In het begin was de werving bij de D.M. vrijwillig, doch daar veel leden van het V.N.V. ingelijfd waren bij het Legioen, Waffen SS, N.S.K.K. en andere militaire formaties beval Staf De Clercq dat de inlijving bij de D.M. voor alle leden van het V.N.V. verplichtend was tussen de 18 en 25 jaar. Dit werd later verhoogd tot 35 jaar. Voor de officieren tot 40 jaar.

ONDERVERDELING VAN DE D.M./Z.B.

In maart 1943 onderverdeeld in vier brigaden:
Z.B.: Zwarte Brigade
M.B.: Motorbrigade
H.B.: Hulpbrigade
W.B.: Wachtbrigade
Op 12 november 1943 kwam er een nieuwe wijziging waarbij de drie eerste brigaden samengesmolten werden tot een enkele, die de naam ,,Dietsche Militie'' zou voeren.
De Wachtbrigade zou blijven voortbestaan als een eenheid die onafhankelijk blijft van de D.M.
Terzelfdertijd werd bevolen aan alle leden van de V.N.V.-beweging, die in het Duitse Leger dienst deden, van zich aan te sluiten bij de D.M. Voor de tijd die zij in het Duitse leger waren zouden zij aanzien worden als zijnde in onbepaald verlof bij de D.M.

Uit ,,De Z.B.-man'' van april 1941

D E Z W A R T E B R I G A D E N A A R B I N N E N

VERMELDING OP DE DAGORDER

De arr.-kommandant voor Brussel Jan Delbaere heeft zich voor een diensttijd van twee jaar bij de ,,Standart Nord-West'' aangemeld.
Wij wensen onze kameraad van harte geluk en tot weerziens.

MEDEDELING VAN DE LEIDING

Aan alle kameraden, die in de V.N.V. Strijdformatie staan, wordt de onmiddellijke werving bevolen voor de Standaard Westland, het door den Führer opgerichte en uit Vlamingen en Noord-Nederlanders bestaande vrijwilligersregiment der Waffen SS.
Te Brussel, de 20 april 1941.

Staf De Clercq,
Algemeen Leider V.N.V.

I. N.S.K.K. EN WAFFEN S.S.

De verlopen maand is van enorme betekenis geweest in het leven der Z.B.
Honderden en honderden werden voor de N.S.K.K. opgeroepen. Ze zijn gegaan met hun jeugd en hun geestdrift, bewust van het harde werk dat hen wacht.
Door dit massaal afreizen ontstonden natuurlijk groote gapingen in de pelotons en de kompanies, en hier en daar wel wat ontreddering en... ontgoocheling.
De ontreddering werd echter gauw overwonnen dank zij het krachtig impuls der oversten.
De ontgoocheling der eerste dagen verzwond eveneens bij het inzien van de geweldige vorming die onze kameraden zullen krijgen, en waarvan ten slotte de Z.B. in haar geheel enorm profiteren zal.
Want ook voor de toekomst dient er gezorgd, vooral voor de toekomst.
Pas waren 1500 man afgereisd, of daar klonk een nieuwe oproep, ditmaal voor de Wapen S.S. En opnieuw werd de Brigade aangesproken.
Als een rukwind bestreek deze pathetische oproep gouw na gouw.
En opnieuw stonden de Z.B.-mannen op, en boden ze zich aan. De besten, de allerbesten zullen ons ditmaal verlaten.
Wij weten echter dat binnen afzienbaren tijd de Z.B. honderdvoudig zal vergoed worden voor deze zware aderlating.
En ten slotte is het toch hoofdzaak dat de Z.B. voor de toekomst verzekerd weze van een hoog opgevoerde drilling en vooral van een schitterende revolutionaire vorming.

II. VERDINASO EN REX

Wanneer eenerzijds de N.S.K.K. en de Wapen S.S. honderden Z.B.-mannen aanzoog, dient toch ook gezegd dat anderzijds het inschakelen van Dinaso en Rex-Vlaanderen honderden nieuwe militianen en oversten zal aanbrengen.
Zodat ten slotte de Z.B. niets dan aktiva boekt. Zij die ons verlieten zullen terugkomen, gedrild en gevormd als niet één. Zij die ons thans vervoegen schenken ons onmiddellijk nieuw bloed en nieuwe inzichten.
De laatste weken waren door dit alles van verdragende betekenis.
En voor ons allen, die in de Brigade staan, is deze periode er een van beslissenden aard.
De kameraden uit N.S.K.K. en Wapen S.S.;
De kameraden uit Verdinaso en Rex-Vlaanderen:
Een geestdriftig Hou-Zee!

R. TOLLENAERE

Commandant-generaal

ZIJ DIE STRIJDEN

Op het Oostfront voeren zij de kameraden aan, die samen met hun Duitsche wapenbroeders, afstand deden van het leven, tot heil van ons allen.
In hen eeren wij de anonieme kampers die ons een voorbeeld en een weg zijn.
God geve 't dat zij terugkeeren.

Commandant J. FRANÇOIS

Brigadeleider P. SUYS

† IN MEMORIAM

1.	**DANIEL DRUANT** Poperinge	**Vlaamsch Legioen**
2.	**ETIENNE VANDENDOORN** Nieuwpoort	**Vlaamsch Legioen**
3.	**GEORGES VANDERCRUYSSEN** Gentbrugge	**N. S. K. K.**
4.	**AUGUST LEYS** Serskamp	**N. S. K. K.**
5.	**VICTOR HERMANS** Merksem	**N. S. K. K.**
6.	**JOZEF VAN MIEROP** Blankenberge	**N. S. K. K.**
7.	**LUCIAAN MEES** Boechout	**N. S. K. K.**
8.	**R. VAN LINT** Leuven	**N. S. K. K.**
9.	**FRANS CLAUS** Kalmthout	**Vlaamsch Legioen**
10.	**BENONI SNEL** Denderleeuw	**Vlaamsch Legioen**
11.	**THEO DE SMET** Grembergen (Dendermonde)	**Vlaamsch Legioen**
12.	**MARCEL PEDE** Okegem	**Vlaamsch Legioen**
13.	**JOZEF ZIMMERMANN** Waterschei	**Vlaamsch Legioen**

Zij vielen voor Outer en Heerd. Op ons rust de taak hunne nagedachtenis voorbeeldig te eeren en erop te waken dat hun offer vruchtdragend weze.

Heerbanleider M. MAERTENS
Sekretaris-generaal

Banleider BERT MEURIS
Adj. van Commandant Generaal a. i.

ZIJ DIE LEIDEN

**In hunne handen berust thans de leiding der D.M./Z.B.
De noodige kracht in gezondheid wezen hen gegund om deze zware taak naar behooren te volbrengen.**

Brigadeleider J. MORAEL
Inspekteur-Generaal

J. VANSTEENLAND
Commandant Generaal a. i.

HAND IN HAND

Herhaaldelijk heb ik grondstelling en houding van het Vlaamsch Nationaal Verbond bepaald, toen ik zegde, dat het zich tot doel stelt de vestiging van het Nationaalsocialisme in Vlaanderen. Hiervoor heb ik een richting aangegeven, waaraan in geen enkel geval iets kan of mag gewijzigd worden, omdat ze de eenige redding-brengende is voor ons volk, in het heden en in de toekomst.

Hieruit blijkt, welke onze houding hoort te zijn tegenover het Duitsche volk, tegenover hem, die het naar de ontvoogding voert voor de tijden die komen, en tegenover diegenen, die van den Führer de opdracht ontvingen om, deelachtig in zijn verantwoordelijkheid en in zijn leiderschap, den nationaalsocialistischen nieuwbouw in de wereld te helpen optrekken.

Kameraden, meer dan ooit zijn de voorvechters der nieuwe ordening op elkander aangewezen. Meer dan ooit moeten alle handen in elkaar worden geslagen om de zege te bevechten. Meer dan ooit moeten wij, uit naam der Vlaamsche volksgenooten, aan den Führer van het Duitsche volk de verzekering schenken, dat hij op ons rekenen kan. En meer dan ooit ligt het in het belang van ons volk, onze medewerking over zoo breed mogelijk terrein aan den Führer te verzekeren.

Gij hoopt en verwacht, Kameraden, dat in de toekomst ons volk gelijkberechtigd zijn man zal staan naast de andere volkeren. Maar ik zeg U, dat het mijn onverwoestbare overtuiging is. Eens worden onze Volksgenooten in Vlaanderen, als deel van de Nederlandsche Volksgemeenschap, opgeroepen, om in de wereldgeschiedenis hun rol te spelen.

Eenheid is hiertoe geboden. Aan één kant grijnzen ploetokratie, jodendom en vrijmetselarij met sombere plannen. Aan den anderen kant gloort het Nationaalsocialisme met zijn eerbied voor alles wat schoonmenschelijk is, en waarvan het Duitsce volk de drager is. Voor wien kan de keuze lastig vallen ?

Daarom, eerlijk en oprecht, in geest en hart en daad : vooruit, samen met den Führer en zijn Volk, ons Vlaamsche Volk ten bate.

STAF DE CLERCQ.

Toestand onmiddellijk na de oprichting van de ,,Eenheidsbeweging'' op 10 mei 1941.
Traden toe: de milities: Zwarte Brigade (R. Tollenaere)
Dinaso (J. François)
Rex Vlaanderen (P. Suys)
N.S.V.A.P.
Onder de gezamenlijke naam Dietse Militie-Zwarte Brigade.
De opperste leiding der D.M. berustte uitsluitend in handen van de Commandant-Generaal: R. Tollenaere.
De staf en stafraad werd door hem benoemd of ontslagen. De benoemingen of uitsluitingen zullen, na goedkeuring door de Commandant-Generaal, gedaan worden door Commandant-Stafoverste J. François. Commandant François heeft het Militair Commando en was plaatsvervanger van de Commandant-Generaal.

SAMENSTELLING VAN DE STAF

Commandant-Generaal R. Tollenaere
Commandant-Stafoverste J. François
Adjunct van de Commandant-Generaal: J. Van Steenland (Brigadeleider)
Adjunct van de Commandant-Stafoverste: P. Suys (Brigadeleider)
Secretaris-Generaal: M. Maertens

DEPARTEMENTEN

Vorming en Stijl
Financies
Depoteenheden
Geneeskunde
Tuigmeesterij
Militaire Opleiding
Lichamelijke Opvoeding
Muziek
Zang
Militaire Inspectie
Propaganda

GOUWCOMMANDANT

Komt overeen met provincie. Ontvangt de politieke opdrachten van de staf der D.M. Werkt samen met de Gouwleider van het V.N.V.

ARRONDISSEMENTSCOMMANDANT

Krijgt onderrichtingen van de Gouwcommandant. Werkt samen met de arrondissementsleider van het V.N.V.

STRUCTUUR 1941 NA DE EENMAKING

DE D.M./Z.B. NAAR BINNEN

Staf der eenheden

1. Banstaf
2. Heerbanstaf
3. Brigadestaf
4. Stafraad
5. Staf

Samenstelling van Banstaf (5 leden)

Stafoverste: banleider
Leden: 1 Hopman
1 Groepleider
1 Schaarleider

Samenstelling van Heerbanstaf (5 leden)

Stafoverste: Heerbanleider
Leden: 1 Banleider
1 Hopman
1 Groepleider

Samenstelling van Brigadestaf (5 leden)

Stafoverste: Brigadeleider
Leden: 1 Heerbanleider
1 Banleider
1 Hopman

INDELING

Dienstgraden

Militiaan
Ploegoverste
Wachtmeester
Lagere officieren: Schaarleider
Groepleider
Hopman
Hogere officieren: Banleider
Heerbanleider
Brigadeleider
Inspecteur-Generaal
Commandant
Commandant-Generaal

Bevoegdheden

Ploeg: 6 man (ploegoverste + 5 militianen)
Wacht: 13 man (wachtmeester + 10 militianen + 2 ploegoversten [2 ploegen])
Schaar: 27 man (schaarleider + 20 militianen + 4 ploegoversten + 2 wachtmeesters [2 wachten])
Groep: 56 man (groepleider + 40 militianen + 8 ploegoversten + 4 wachtmeesters + 2 schaarleiders [2 scharen] + 1 schaarleider-administrateur
Vendel: 113 man (hopman + 80 militianen + 16 ploegoversten + 8 wachtmeesters + 4 schaarleiders + 2 schaarleiders-administrateurs + 2 groepleiders [2 groepen])
Ban: 227 man (banleider + 160 militianen + 32 ploegoversten + 16 wachtmeesters + 8 schaarleiders + 4 schaarleiders-administrateurs + 4 groepsleiders + 2 hopmannen [2 vendels])
Heerban: 455 man (heerbanleider + 320 militianen + 64 ploegoversten + 32 wachtmeesters + 16 schaarleiders + 8 schaarleiders-administrateurs + 8 groepsleiders + 4 hopmannen + 2 banleiders [2 bannen])
Brigade: 911 man (brigadeleider + 640 militianen + 128 ploegoversten + 64 wachtmeesters + 32 schaarleiders + 16 schaarleiders-administrateurs + 16 groepsleiders + 8 hopmannen + 4 banleiders + 2 heerbanleiders [2 heerbans])

Graden — kentekens

Militiaan
2 groene spiegels, schouderpassanten met groen omzoomd.

Ploegoverste
Op beide schouderpassanten 1 zilveren streep horizontaal, op rechterspiegel nummer der eenheid, schouderpassanten met groen omzoomd.

Wachtmeester
Op beide schouderpassanten 2 zilveren strepen horizontaal, op rechterspiegel nummer der eenheid, schouderpassanten met groen omzoomd.

Lagere officieren
Schaarleider: 1 zilveren plaatsje op rechterspiegel, schouderpassanten met zilver omzoomd, nummer der eenheid op linkerspiegel.
Groepleider: 2 zilveren plaatjes op rechterspiegel, op linkerspiegel nummer der eenheid, schouderpassanten met zilver omzoomd.
Hopman: 3 zilveren plaatjes op rechterspiegel, op linkerspiegel nummer der eenheid, schouderpassanten met zilver omzoomd.

Hogere officieren
Banleider: 1 eikeblad op beide spiegels, volledig gevlochten zilveren schouderpassanten.
Heerbanleider: Dubbel eikeblad op beide spiegels, volledig gevlochten schouderpassanten.
Brigadeleider: Dubbel eikeblad met ster op beide spiegels, volledig gevlochten zilveren schouderpassanten.
Inspecteur-Generaal: Dubbel eikeblad met ster op beide spiegels, volledig gevlochten zilveren schouderpassanten, bijzonder kenteken als inspekteur.
Commandant: 3 eikebladen op beide spiegels, volledig gevlochten zilveren schouderpassanten.
Commandant-generaal: Zonnerad op beide spiegels, volledig gevlochten zilveren schouderpassanten.

Elke militiaan tot en met de graad van hopman draagt op de linker spiegel het nummer van zijn brigade. De hogere officieren dragen het cijfer op beide schouderpassanten.

BIJZONDERE KENTEKENS VAN DE DEPARTEMENTEN

Zonnerad

Commandant-Generaal

Ar-Rune

Militaire-Inspectie

Laf-Rune

Militaire-Instructeurs

As-Rune

Politieke Instructeurs

Ka-Rune

Instructeurs-Lichamelijke opvoeding

Geneeskundige dienst

Ur-Rune

Muziek en Zang

Administratie

UNIFORM

Zwarte laarzen, zwarte rijbroek, zwart hemd, zwarte das. Oranje armbad rond linkerbovenmouw met deltateken in blauw op wit veld. Muts: een zwart schipje met wolfsangel. Schouderriem met gordel.

WAPENS

Het dragen van wapens was verboden.

WEZEN EN TAAK

De D.M. is de organisatie der politieke soldaten van het V.N.V.

INLIJVING

Op alle plaatselijke afdelingen van het V.N.V. Persoonlijke geschiktheid is de hoofdvoorwaarde voor de opneming in de D.M. 18e levensjaar bereikt hebben. Lidmaatschap van het V.N.V. Lichamelijke geschiktheid.

EEDFORMULE

„Ik zweer onvoorwaardelijk trouw aan de Leider en aan de oversten door hem aangesteld. Ik beloof mij aan de tucht van de D.M. te zullen onderwerpen, dewelke ik vrijwillig aanvaard."

TROEPDIENST

Afwijking van het Belgisch leger. De Duitse marchorde werd aangenomen. Rot: Drie manschappen die in normale stelling achter elkaar staan en bij 't marcheren naast elkaar gaan. Dus per drie en niet per vier. Er bestond een volledig commando-reglement met houding, marcheren, groeten, enz. Eenmaal per week werd er per ban geoefend.

HOOFDKWARTIER

Hallepoortlaan 31 te Brussel.

PUBLICATIES

Tucht en commandereglement der DM/ZB.
De Z.B.-man (maandblad).

Uit „De Z.B.-man" van mei 1941

DE ZWARTE BRIGADE NAAR BINNEN

SCHEMA VAN MAANDELIJKSE DIENST

ONTWERP
VOOR MAANDELIJKSE DIENST

Inleiding

De Z.B. is én een verweerkorps én een kweekschool van toekomstige leiders.
Dergelijk doel kan slechts verkregen worden door harde training en harde tucht.
Wie in de Brigade staat, verwacht niets anders.
Slechts geharnaste mannen kunnen ons volk hard en groot maken. Hiervoor is een methodische opleiding noodig, daarom dit

DIENSTVERPLICHTINGEN

Alle oversten moeten waken op de strenge uitvoering van onderstaande dienstverplichtingen. **Geen afwijkingen worden toegelaten.**
De dienst in de Z.B. bestaat uit een **gewoon gedeelte** en een **buitengewoon gedeelte.**
1° Het **gewoon gedeelte** bedraagt maandelijks **15** uren en omvat:

Oefeningen	3 u.
Turnen	4 u.
Theoretisch onderricht	1 u.
Zang	1 u.
Verstandelijk onderricht (les)	2 u.
Kameraadschapsavond	2 u.
Sport en spel	2 u.

Deze cijfers kunnen verlaagd worden tijdens den Winter; moeten dan echter in den Zomer ingehaald worden. Jaarlijks dient 15 x 12 = 180 uren gewone dienst gepresteerd worden.
De arrondissementskommandanten zijn verantwoordelijk voor de praktische omzetting van deze cijfers en zullen er verslag over uitbrengen.

2° Het **buitengewoon gedeelte** bedraagt minimum 5 uren in de maand, en omvat kolportage, huisbezoeken, deelnemen aan V.N.V.-vergaderingen en optochten.
In overleg met de hiërarchische overheid door de Arrondissementskommandanten bepaald.

ONTWERP

Maand...

1° week:		
Turnen	Woensdag, 19-20	u.
Oefening	Woensdag, 20-20.45	u.
Theorie	Zaterdag, 19-20	u.
2° week:		
Turnen	Woensdag, 19-20.	u.
Oefening	Woensdag, 20-20.45	u.
Zang	Zaterdag, 19-20	u.
Sport en spel	Zondag, 8-10	u.
3° week:		
Turnen	Woensdag, 19-20	u.
Oefening	Woensdag, 20-20.45	u.
Les	Zaterdag, 19-21	u.
4° week:		
Turnen	Woensdag, 19-20	u.
Oefening	Woensdag, 20-20.45	u.
Kameraadschapsavond	Zaterdag, 19-21	u.

Alle militianen hebben recht op één Zondag per maand vrijaf.
De twee andere Zondagen kunnen ofwel alleen 's voormiddags ofwel den ganschen dag aan propaganda, kolportage, fiets of wandeltochten, (uitstappen) besteed worden. **Marsen zijn nog niet toegelaten.**

Den bleken theoreticus wordt het geheim van het levenswonder nimmer onthuld. Hij mist de wilskracht in de koenheid van het begrip en in de strakke uitvoering der beslissingen.

A. Hitler.

D.M./Z.B. Kommandant-generaal Joris Van Steenlandt.

D.M./Z.B. Leiding: v.l.n.r. Jan Morael, Martens, Joris Van Steenlandt, Bert Meuris.

D.M./Z.B. Heerbanleider Jan Moraet.

D.M./Z.B. Heerbanleider.

D.M./Z.B. Heerbanleider A.R. Beernaert.

D.M./Z.B. Banleider.

D.M./Z.B. Banleider M.J.

D.M./Z.B. Banleider Renaat Verbruggen.

D.M./Z.B. Banleider Quintens.

D.M./Z.B. Opperstormleider Priels.

D.M./Z.B. Jef De Leenheer.

D.M./Z.B. Ploegleider.

D.M./Z.B. Z.B.-officieren Oost-Vlaanderen. Uiterst links: Bert van der Speeten. Naast hem rechts: een Gentenaar ?. Naast deze in het midden: Heerbanleider Fons Mares. Rechts voorste rij: Fons Van Raemdonck. In het midden met een pijl: Joris Waegeman uit Dendermonde. Rechts tweede rij: Jan De Beuckelaer.

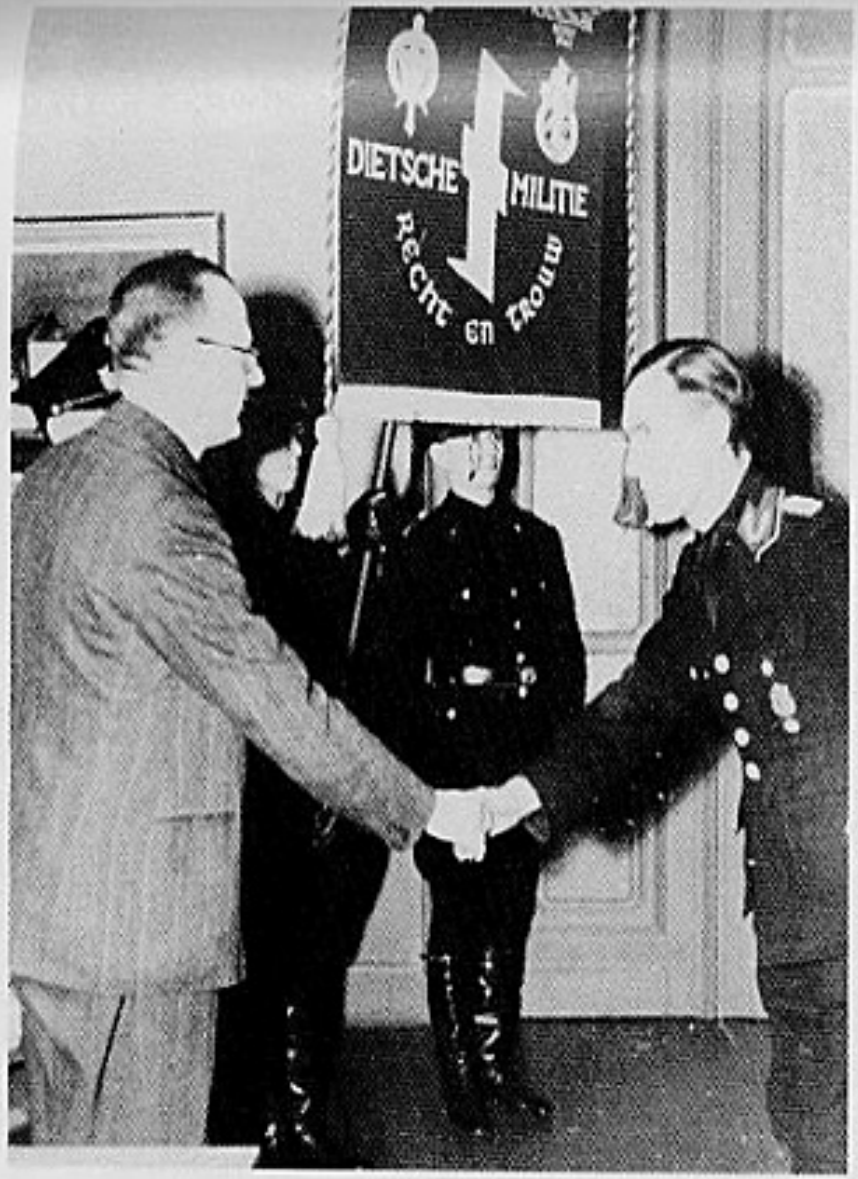

D.M./Z.B. Brussel 2.1.1943 — Eedaflegging van Bert Meuris in de handen van Dr. Elias.

D.M./Z.B. De standaard van de D.M./Z.B.

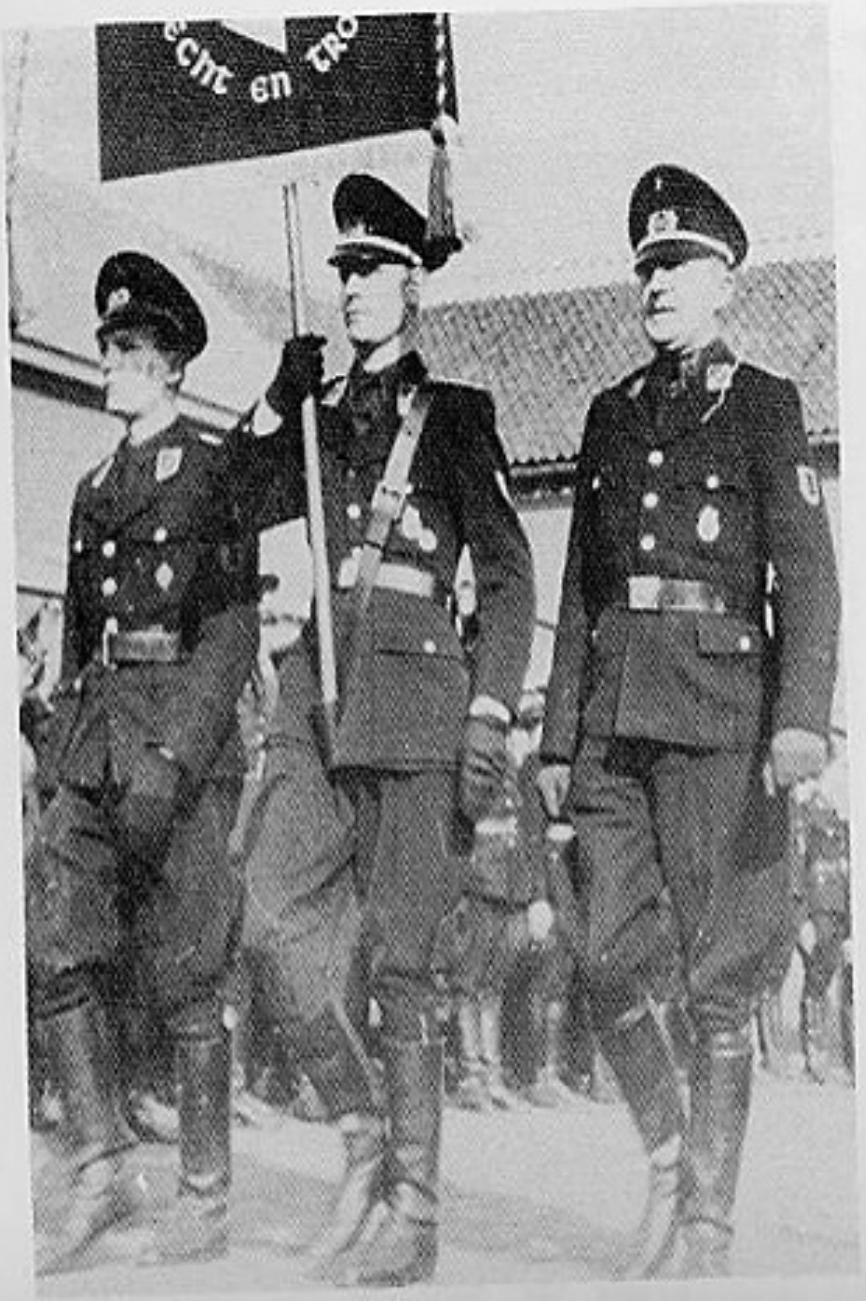

D.M./Z.B. De standaard van de D.M. bij de overbrenging van Staf De Clercq naar de Kesterheide men bemerkt: Pol Ringoir, Stan Claessens.

D.M./Z.B. De standaard bij het praalgraf van Staf De Clercq op 10.10.1943.

D.M./Z.B. Een vendel der D.M. met erewacht.

D.M./Z.B. De vlag van de gouw Oost-Vlaanderen.

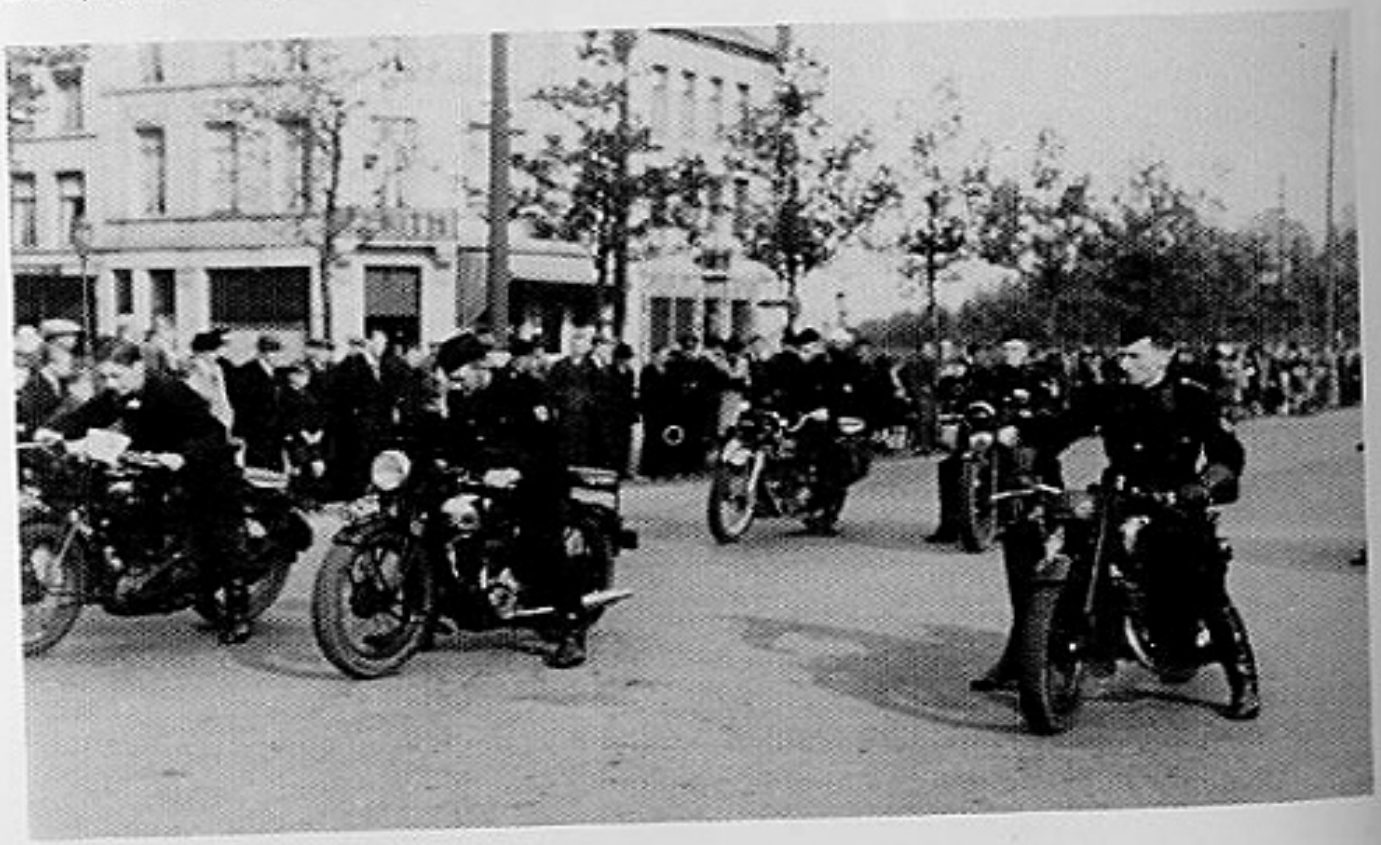

D.M./Z.B. Motorbrigade.

D.M./Z.B. Colportage. Scharen uit Ninove, Aalst.

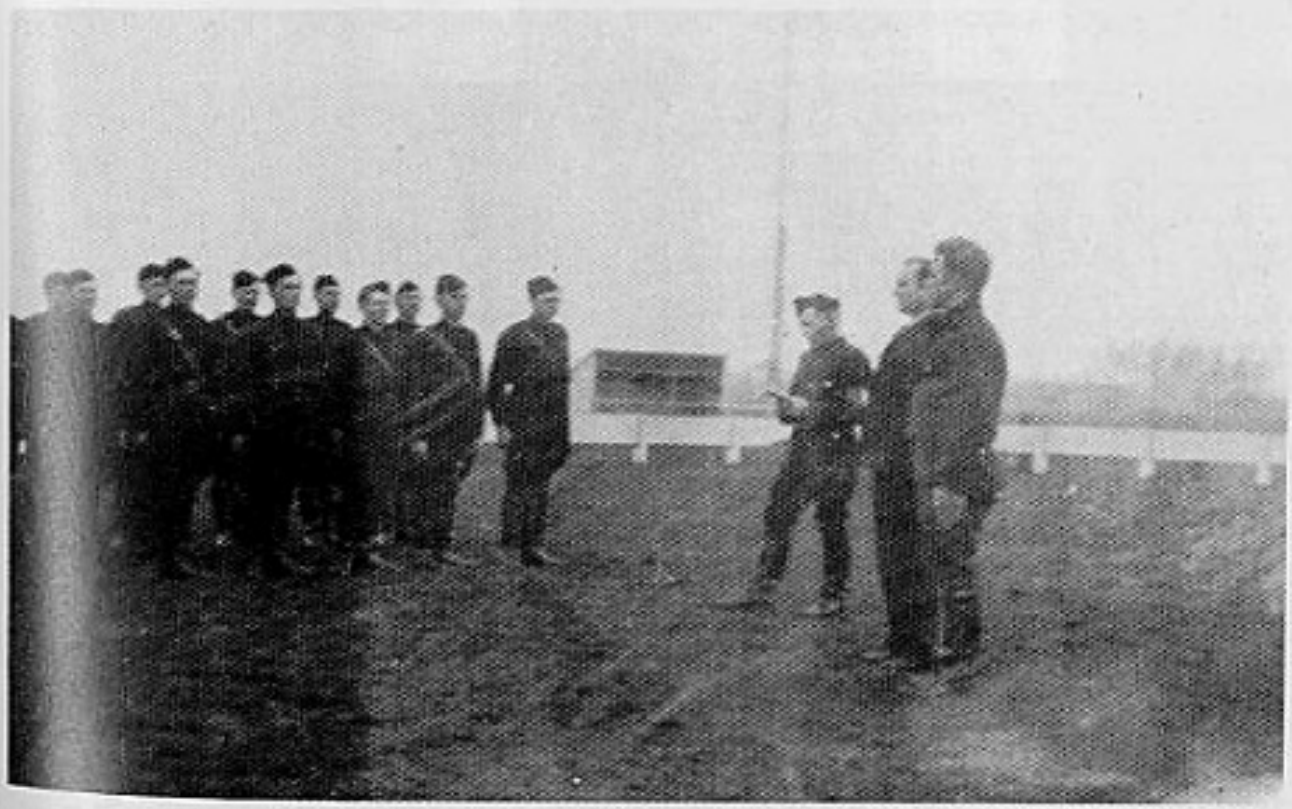

D.M./Z.B. Vendel Aalst. Voorstelling van nieuw lid.

D.M./Z.B. Vertrek naar het Legioen 1941. V.l.n.r. Marcel Pede, Benoni Snel, Maurits van de Brulle, Jan van den Bosch, Maurits de Caluwe, Bert van der Speeten.

D.M./Z.B. Hekelgem met gemeentebestuur.

D.M./Z.B. Aalst, Ninove. Sport en speltraining.

D.M./Z.B. Tollenaere-mars te Brussel op 12.7.1942. De leiding van het V.N.V. schouwt de voorbijtrekkende formaties van de Dietse Militie vanop de trappen van de beurs.

D.M./Z.B. T.M. Brussel. Eregasten de gekwetste Oostfronters en heimatstrijders.

D.M./Z.B. T.M. Brussel. De D.M. trekt groetend voorbij de eretribune.

D.M./Z.B. De D.M.-Muziekkapel houdt de kadans erin.

D.M./Z.B. De vendels rukken aan.

D.M./Z.B. T.M. Brussel. Vendel met erewacht.

D.M./Z.B. T.M. Brussel op 12.7.1942. Een vendelvlag met erewacht.

DIETSE MILITIE — ZWARTE BRIGADE (1941-1942)

ORGANISATIE-LEIDING

Hoofdkwartier: Jacqmainlaan, Brussel
Commandant-Generaal: Joris Van Steenland
Adjunct van Commandant-Generaal: Banleider Bert Meuris
Stafoverste: Neirinckx Nand
Secretaris-Generaal: Heerbanleider M. Maertens
Inspecteur-Generaal: Brigadeleider Jan Morael
Stafofficieren: D'Hondt
Missoorten
Eerdekens Nand

STAFRAAD

De werking van de DM/ZB werd verdeeld in volgende departementen:

	banleider De Geyter
1. Administratie en Financies	Kamiel de Vleeshauwer (1943)
2. Stijl en vorming	Piet Vermeir
3. Miltiaire opleiding	banleider Renaat Verbruggen
4. Militaire inspectie	heerbanleider Beernaert
5. Tuigmeesterij	
6. Geneeskundige dienst	hopman Dr. E. Valkaert
7. Lichamelijke opvoeding	stormleider A. D'Hertog Dr.
	opperstormleider J. Herman
8. Zang	hopman Loeckx A.
	stormleider Servaes M.
9. Muziek	stormleider Oskar Portier
10. N.S.K.K., Waffen SS, Vlaams Legioen	banleider Dedullen G.
11. Propaganda en pers	heerbanleider F. Mares
	Banleider Bert Peleman
12. Politieke opleiding	banleider G. Dedullen
	heerbanleider Fons Mares
	banleider Renaat Verbruggen

Als raadgevend lichaam fungeerde de Stafraad, bestaande uit de departements- en brigadeleiders en hogere officieren met bepaalde opdrachten belast.

EENMAKING VAN BEVEL

Van juni tot september 1941 werden 45 Z.B.-officieren naar Sennheim gestuurd om een leergang te volgen onder leiding van de Waffen SS. Deze groep stond onder leiding van banleider Renaat Verbruggen. Vanaf die datum stapten de scharen in rotten van drie (Duitse marsvorm), ook de commando's waren vertalingen van de Duitse commandotaal.
In september 1941 werden alle leiders van de Z.B. samengeroepen in de fruithal te Mechelen. Een driedaagse opleiding in bevel en commandotaal werd aldaar door banleider R. Verbruggen aangeleerd.
December 1941: Herhaling van voorgaande.
De organisatie berustte bij banleider René Rits.
De oefeningen stonden onder bevel van banleider Renaat Verbruggen en onder toezicht van brigadeleider Jan Morael. Het aantal deelnemers bedroeg 176 officieren.

DIETSE MILITIE

Is de verzamelnaam voor alle formaties, een overkoepelende benaming voor alle formaties, die niet tegen het V.N.V. (Vlaams nationaal verbond) gericht waren. Ook als zij nooit het uniform droegen van de ZB werden zij geklasseerd als zijnde ,,in onbepaald verlof''.
De verschillende verenigingen voor N.S.K.K., Waffen SS, Vlaams Legioen, V.A.V.V., Vlaamse Wacht hadden ten zeerste de effectieven van de Zwarte Brigade aangetast.
De opgave waarvoor de Staf der DM/ZB zich geplaatst zag, was niet gemakkelijk want alle manschappen vertrokken. Ook het leidinggevend kader had een zware aderlating ondergaan. Niet alleen meldden zich drie leden (Tollenaere R., François J. en Suys P.) van de staf, maar ook talrijke officieren volgden het voorbeeld van hun voormannen.
Dadelijk na het vertrek van het Legioen zette de nieuw gevormde staf zich aan het werk. Doordrongen van het grondbeginsel dat men geen goede Brigade vormt zonder een goed kader en dat de Brigade waard zal zijn wat haar officieren zullen presteren, werd van meet af aan zeer grote zorg hieraan besteed.
Op zondag 14 september 1941 kwam de Stafraad te Brussel bijeen. Daar werden de resultaten kenbaar gemaakt en een werkplan aangegeven dat de basis der bedrijvigheid in de ZB tot eind 1941 zou aangeven.
De DM/ZB werd geleid door de Commandant-Generaal a.i. Joris Van Steenland, bijgestaan door een staf bestaande uit 4 leden.

Uit ,,De Z.B.-man'', nr. 7 van 7 november 1941

IN HET TEKEN DER SCHOLING

Volgende instructie vertrok van het Commando naar alle officieren.

Dietsche Militie-Zwarte Brigade

Stafkwartier
Hallepoortlaan 31
Brussel,

Brussel, 29 November 1941

COMMANDO.

Instructie nr. 8

Waarde officier,

Op Zaterdag 13 en Zondag 14 December 1941 gaat te Mechelen de kaderdag voor alle officieren, tot en met schaarleider, door.
Nu de noodzakelijke aanpassing van het kader doorgedreven werd, nu de eenheid van commando vaststaat en aan den vooravond van een intensieve werking in en rond de Z.B., wensen we een schouwing van al onze officieren te houden.
De deelname aan de verzameling op Zondag 14 December is verplichtend voor alle officieren.
Het ware wenselijk dat de officieren reeds van Zaterdag 13 December konden aantreden. We verzoeken hen dan ook dringend van nu af de mogelijkheid tot het bekomen van een verlof en een zich vrijmaken op Zaterdag 13 Dec. onder ogen te willen nemen.
Schematisch werd het programma als volgt opgesteld:
Zaterdag 13 December:
15 u.: Aantreden, inspectie, militaire oefeningen.
18 u.: Avondmaal, opzoeken slaapgelegenheid.
20 u.: Kameraadschapsavond.
Zondag 14 December:
6 u.: Opstaan, turnoefeningen.
7 u.: Ontbijt.
8 u.: Gelegenheid tot mishooren.
9 u.: Aantreden, inspectie.
10 u.: **Algemeen appel:** op dat oogenblik moeten alle officieren aangetreden zijn.
12 u.: Middagmaal.
13.30 u.: Aantreden voor slotgelegenheid. Aankomst en spreekbeurt van den Leider.
16 u.: Slot van den kaderdag.
We verzoeken U van heden af alle maatregelen te willen treffen om aan deze kaderdagen deel te nemen.
Verdere instructies zullen U tijdig worden medegedeeld.
Met nationaalsocialistische groeten HOU-ZEE!

Brigadeleider J. VANSTEENLAND,
Commandant-Generaal a.i.

Deze kaderdagen voor officieren te Mechelen wezen de inzet van een degelijke scholing, die van boven uit straks de breede lagen der manschappen bestrijken zal.
Ze moeten en zullen slagen.

INHOUD VAN DIT NUMMER

1. In het teken der Scholing.
2. In trouwe vast, door C. Baeck, burgemeester te Mechelen.
3. De toren van Mechelen, met foto F. Vercnocke.
4. De Leider gaf het bevel, door Brigadeleider Van Steenland, comm.-gen. a.i.
5. Rond onze militaire opleiding, door Groepsleider R. Verbruggen.
6. De Politieke Vorming, door Banleider G. Dedullen.
7. Organisatie, door Heerbanleider M. Maertens, sekretaris-generaal.
8. De propaganda in en voor de Z.B., door Banleider Bert Meuris.

IN TROUWE VAST

Door C. Baeck, burgemeester te Mechelen

De officieren van de D.M.-Z.B. zullen op 13 en 14 December aantreden te Mechelen voor een algemene Winterschouw. Onze stad heet u hartelijk welkom, kameraden. Wanneer uw dreunende stap door de enge straten en over onze oude pleinen klinken zal en hangen blijft tegen de gevels, die spreken van verganen glans, zal de Mechelaar verwonderd opkijken en, of u bewonderend en met sympathie nastaren, of met een grimmig gezicht en een grijns iets mompelen van zwarte beesten. Wat deert het u, soldaten van de nieuwe tijd, die kampt en vecht voor uw volk, dat niet meer bewust is van zijn eigen waarde.

Deze stad voert als wapenspreuk: „In Fide Constans" — In Trouwe Vast, en gans haar verleden en ook het heden bewijzen dat ze deze spreuk waardig is. Hier leefde een volk in deze Brabantsche stad, dat de eerste kiemen van samenhorigheid onzer Dietse gewesten zag opschieten; hier zetelde de Grote Raad, die onze Lage Landen beheerde en vormen wou tot een gesloten, onverbreekbare eenheid; hier toonde het volk, in de glans en schittering van wereldlijk en geestelijk gezag, dat het een eigen wezen had, en dit eigen wezen waardig uitbouwen kon. Het bouwde zijn wezen uit in kathedralen en paleizen, in kansels en beelden, in doeken en tapijten, en verzadigd op eigen bodem, te benepen in eigen muren, stortte het zijn volheid uit over de wereld. Mechelse kerkenbouwers, beeldhouwers, tapijtwevers, musici verbluften Duitschland, Italië en de overige beschaafde wereld met hun rijke gaven, die ze als bewuste en trouwe zonen van ons volk uitdroegen. De horizont van dat volk was onbeperkt.

Er leefde hier een trouw volk, hier leeft nog een trouw volk. Kleinsteeds, kleinburgerlijk, versnipperd in zijn kermis- en geburenkringen, zich vergapend aan zijn tientallen toneel-, kunst- en intellektuelenkliekjes, heeft het allen zin voor ware grootheid opgeborgen, doch hierin wellicht de hechtste beveiliging gevonden van eigen wezen in den meer dan honderdjarigen strijd tegen de ontaarding van het Belgisch regime, dat steunen kon op de verknochte trouw van een volksvreemd burgerlijk en volksvijandig geestelijk gezag. Alle banbliksems en doodzonden ten spijt, is dit volk honkvast gebleven, heeft zich geschaard rond zijn toren en in de schaduw ervan verleerd over de wereld te kijken. Doch het heeft zijn eigen Nederlands wezen daardoor beschut en de nodige krachten gespaard om terug tot volle ontplooiing van eigen grootheid en waarde te komen. Mechelen heeft gekampt op zijn manier en vaak zeer hard geslagen. De strijd gaat onverbiddelijk verder tot de eindzege.

Kameraden, mocht gij gedurende uw kortstondig verblijf te Mechelen soms onbegrip, zelfs vijandigheid bij sommigen van dit volk ontwaren, overweegt dan dat het steeds zichzelf trouw bleef. Neemt de leuze onzer stad tot de uwe: In trouwe vast achter den Leider, tot het bittere einde.

Hou Zee!
C. Baeck,
Burgemeester.

Uit „De Z.B.-man", nr. 8 van december 1941

VAN HET Z.B. FRONT

DE KADERDAG TE MECHELEN

Het mocht voor sommigen wellicht als een waagstuk voorkomen, midden de Winter, in een periode waar verkeers- en andere moeilijkheden de verplaatsingen zwaar maken, pas nadat we een groot en zeker het beste gedeelte van ons kader tegen den vijand in het Oosten ingezet hadden, en midden de reorganisatie en de wederaanpassing, een dergelijken dag uit te schrijven. De Staf bestaat geenszins uit onverbeterlijke optimisten, maar kent haar kader zo goed dat een mislukking niet te vrezen was.
Dat er geen moeilijkheden waren, dat zou abnormaal geweest zijn. Het kwam er op aan een plaats te vinden, centraal gelegen waar al het nodige kon gevonden worden. Mechelen kwam ons het meest geschikt voor. De moeilijkheid van het logies verschaffen aan bijna 200 officieren, was dank zij de bereidwillige hulp van onze Mechelse V.N.V.-kameraden vlug opgelost. De andere organisatorische zaken werden op de stevige schouders van Banleider Rits gelegd. Dit alleen reeds stemde de Stafleden optimist.
Zaterdag namiddag werd te 3 uur aangetreden in de nieuwe groentenhalle. 176 officieren meldden zich aan en oefenden onder leiding van Groepleider Verbruggen en onder toezicht van Brigadeleider H.J. Morael.
Te 6 uur was er gelegenheid in de stemmige bovenzaal van „De groene Lantaarn" om de innerlijke mens te versterken. Aansluitend kon om 8 uur de kameraadschapsavond beginnen. De geest was prima toen Brigadeleider Morael de Staf aankondigde. In een kernachtige rede wees Brigadeleider J. Vansteenland, Commandant-Generaal a.i. op het nut van deze kaderdagen en op de zware plichten, welke op een officier rusten. Hij sprak zijn betrouwen uit in de hier aanwezig oversten om de Z.B. uit te bouwen en te doen groeien tot het werkelijke keurkorps der beweging.
Na afsluiten van het officieele gedeelte nam Banleider Mares de leiding van den kameraadschapšavond over en welhaast heerste er, naast een bijna ondoordringbaar rookgordijn, een optimistische stemming. Ongekende talenten werden ontdekt en voor eenieder was het veel te vlug tijd om in te rukken.
De zaak van het logies werd op een snelle en voorbeeldige manier afgehandeld en eenieder kon weldra de beste rust genieten.
's Zondags waren alle te 6 u. 45 aangetreden voor het bijwonen van de Mis. Te 8 u. werd een ontbijt aangeboden en te 9 u. werden de oefeningen hervat. Er werd druk gearbeid tot 10 u., wanneer Brigadeleider J. Vansteenland, Commandant-Generaal a.i. de inspectie deed, en zich de Gouw- en Arrondissementskommandanten, de Heer-

en Banleiders en de Hopmannen liet voorstellen. Dadelijk daarop werden de oefeningen hervat.
Te 11 u. 30 vergaderden de Gouw- en Arrondissementskommandanten alsmede de Schaarleiders-administrateurs en ontvingen vanwege Heerbanleider Maertens, Sekretaris-Generaal en Banleider De Geyter, Inspecteur voor Financies, de nodige aanduidingen welke hen in staat moeten stellen hunne administatie in orde te houden.
Te 12 u. 30 werd een flink maal opgediend. De bovenzaal van de ,,Groene Lantaarn'' was stampvol. Er heerste een kameraadschappelijke, blijde atmosfeer en de officieren deden de tafel eer aan.
Te 13 u. 30 werd opnieuw aangetreden in de Groentenhalle voor de slotplechtigheid. Na inspectie en begroeting door de Leider, werden oefeningen uitgevoerd, welke het bewijs leverden dat de officieren zelf grondig de oefeningen moeten kennen, vooraleer zij ze aan de militianen kunnen aanleren. Met vermelding der benoemingen en een belofte van trouw in naam der D.M.-Z.B., aan de Leider, uitgesproken door de Commandant-Generaal a.i. werd deze dag besloten met het zingen van de zesde strofe van het Wilhelmus.
Te 15 u. 30 kon worden ingerukt en verlieten de meer dan 200 officieren de Dijlestad.
Dagen als deze moeten onvermijdelijk aan onze organisatie, aan onze actie, aan onze opleiding en aan den geest van trouw en kameraadschap in de Z.B. ten goede komen. Zo vele kennissen werden opgedaan, zo vele nieuwe betrekkingen werden aangeknoopt, zo vele heerlijke plannen gesmeed.
Met het parool van deze kaderdag ,,Plicht en Trouw'' voor ogen, leiden we de Z.B. naar den Zege!

BEVEL VAN DE LEIDER INZAKE LIDMAATSCHAP BIJ Z.B.

Uit het aprilnummer 1942 van ,,De Daad'', mededelingen voor de leden van het V.N.V.

,,De leden kennen dat bevel: alle leden tussen 18 en 25 jaar, die geen funktie in de Beweging hebben, dienen zich te melden bij hun afdelingsleider om in de Zwarte Brigade-Dietse Militie opgenomen te worden. Hetzelfde besluit geldt voor de gewezen reserve-officieren en beroepsofficieren onder de 40 jaar, die lid van het V.N.V. zijn.
Dit besluit van de Leider is door onze leden zeer goed ontvangen, in eerste plaats door die leden die onder toepassing ervan vallen.
Honderden reserve-officieren en gewezen beroepsofficieren en duizenden leden tussen 18 en 25 jaar hebben zich spontaan gemeld en zullen met bekwamen moed ingelijfd worden. Reeds werden daartoe maatregelen genomen. De leiding der Z.B. werkt druk aan de doorvoering van het besluit.
Dit bevel van de Leider wordt in eigen midden zeer goed begrepen. Het bewijst ons eens te meer hoe de Leider van het V.N.V. zich bewust is van de verantwoordelijkheid die hij draagt en hoe hij er zorg voor draagt dat voor het beveiligen van wat verworven werd, van wat morgen verworven zal worden en voor het doorzetten van onze revolutie, alle daartoe noodzakelijk geachte maatregelen worden getroffen, ook, in eerste plaats de versteviging van de verweersformatie.
Dat onze leden zo geestdriftig het uitvaardigen van dit bevel begroet hebben, bewijst hoe ze allen sterk vertrouwen hebben in de Leider, hoe ze bereid zijn al de inspanningen

te doen die door hem noodzakelijk geacht worden. Wij zijn de revolutionaire formatie geworden die wij moeten zijn.
Bij diegenen die bij ons niet staan, heeft het besluit enig opzien gebaard. Wij hebben er voor te zorgen dat bij hen geen misverstand tot stand kome. De gevoelige versterking van ons verweer wijst er niet op dat wij trachten willen ons alleen met machtsmiddelen door te zetten. De Leider zegde het in zijn inleidend woord van dit blaadje, dat wij een volkse Beweging zijn willen, die komt uit het volk, voor en door het volk leeft en strijdt.
Wij willen geen Romeinse heersers zijn.
Wij willen Germaanse aanvoerders worden, aanvoerders die in en door het vertrouwen van hun volgelingen, van hun volk, hun macht halen.
Daarom moeten wij verder worstelen om de ziel van ons volk. Het geloof aan de schoonheid van de ziel van ons volk is bij ons niet verloren. Daarom geloven wij die ziel te kunnen veroveren.
Wij zijn echter geen kinderen.
Wij weten dat er duistere machten zijn die, wanneer zij daartoe de kans hádden, geen ogenblik zouden aarzelen, zich met machtsmiddelen op te dringen, en daarbij geen enkel gewetensbezwaar zouden hebben.
Onze leden moeten weten dat wij, rekening daarvan houdend, aan onze verweerformatie de hoogst mogelijke zorgen besteden.
Wij weten dat wij niets verwaarlozen mogen, en wij zullen dat dan ook niet doen.
Wij willen het halen.
En wij zullen het halen!
Brussel, de 2e April 1942.

Wij aan het Oostfront,
Gij in Vlaanderen.
Samen werkend bouwen wij langs de wegen van het Nationaalsocialisme voor ons duurbaar volk aan een schone en benijdenswaardige toekomst. Kameraden van Vlaanderen,

HOU-ZEE!
Reimond Tollenaere

Opperstormleider

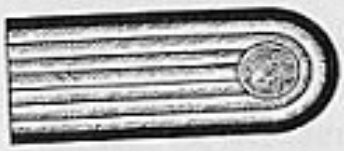

Hopman-vendelleider

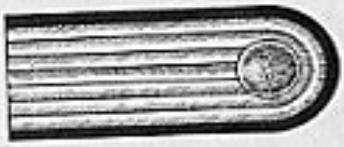

Opperhopman-oppervendelleider

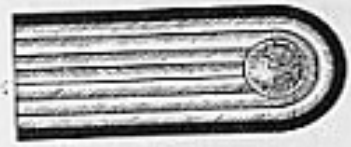

Banleider tot aanvang 1942

Banleider vanaf begin 1942

Heerbanleider

Brigadeleider

op beide spiegels

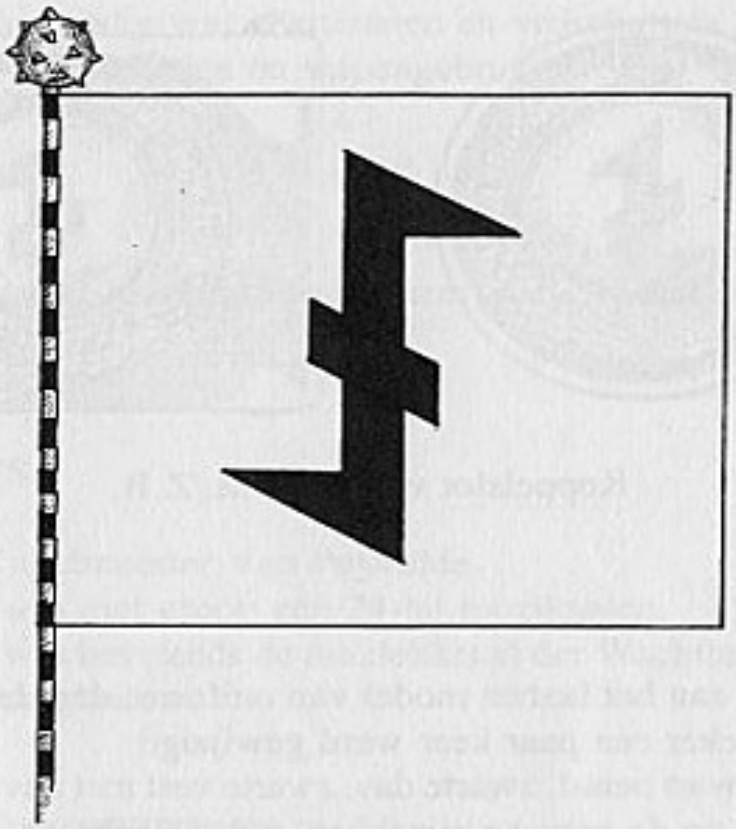

Het vaandel van de beweging

Gewoon mouwkenteken

mouwkenteken van de brigadeleider

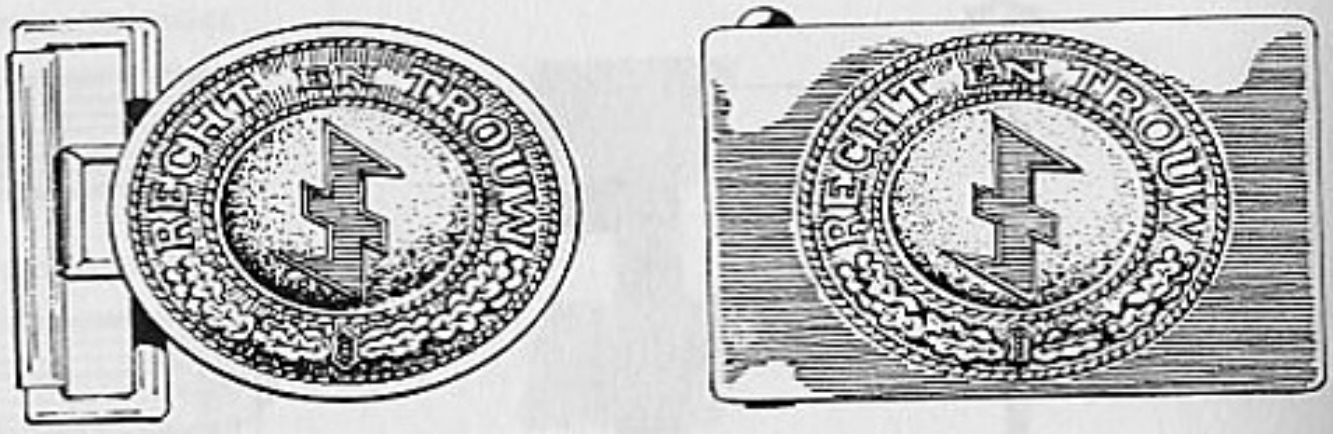

Koppelslot van de D.M./Z.B.

UNIFORM

Wij houden ons aan het laatste model van uniform, daar het uniform in de loop der jaren zeker een paar keer werd gewijzigd.
Manschappen: zwart hemd, zwarte das, zwarte vest met zilveren knopen aan de bovenzakken en de gewone zijzakken, zwarte rijbroek, zwarte laarzen, zwarte politiemuts (schipje) of een zwarte kepie, lederen stormband. Midden op de politiemuts vooraan het Wolfangelkenteken. Gordelriem eerst met schouderriem (viel weg einde 1942, ook de officieren droegen geen schouderriem meer). Groene spiegels op de kraag (vanaf schaarleider omzoomd met zilveren biesje). Vooraan en boven op de kepie de wolfsangel, midden boven de klep twee eikebladeren met deltateken in het midden.
Officieren: droegen zilveren stormriem op de kepie.
Uniform 1943: Koppelslot ,,Recht en Trouw'' met wolfsangel.

BEWAPENING

Geen. Buiten eventueel eigen privaat bezit (revolver).
De betrekkingen met de Duitsers verflauwden naargelang de duur van de bezetting. Velen hadden het vertrouwen in de Duitsers verloren en wilden hoegenaamd van samenwerking niets meer weten.
Voor eigen verdediging trachtte de Z.B. in vele gevallen eigenhandig aan bewapening te geraken (moordaanslagen, sluipschutters, enz.). In de loop van 1944 zou daarin grote verandering komen omdat alle Z.B.-vendels van de leiding opdracht hadden gekregen aan te sluiten bij de ,,Hilfsfeldgendarmerie'' en zo vrijstelling te bekomen van arbeidsverplichting in Duitsland. Aldus kreeg de Z.B. wapens van de Duitsers om in formatieverband op

te treden waar het nodig was. Partizanen en vrijschutters bekamping. Opleiding in straatversperringen en wapengebruik.

GROET

De olympische groet (gestrekte rechterarm) met begeleiding van de strijdkreet Hou-Zee.

MUZIEKKORPS

Muziekleider: Kapelmeester Van Puyvelde.
De getalsterkte was niet groot: een 24-tal muzikanten.
In 1942 en later was het steeds de muziekkapel der Wachtbrigade die optrad bij officiële plechtigheden.

HET ERETROUWKENTEKEN

Dit ereteken werd toegekend aan:
1. Lid van het V.N.V. voor 10 mei 1940 en lid van de Z.B. voor december 1941.
2. Leden van het V.N.V. die zich bij het Legioen hadden gemeld.
Dit ereteken werd ook het R. Tollenaere trouwkenteken genoemd en bestond alleen in het brons. Het mocht op de uniform van het Duits leger gedragen worden en werd ingedragen in het ,,Soldbuch''.

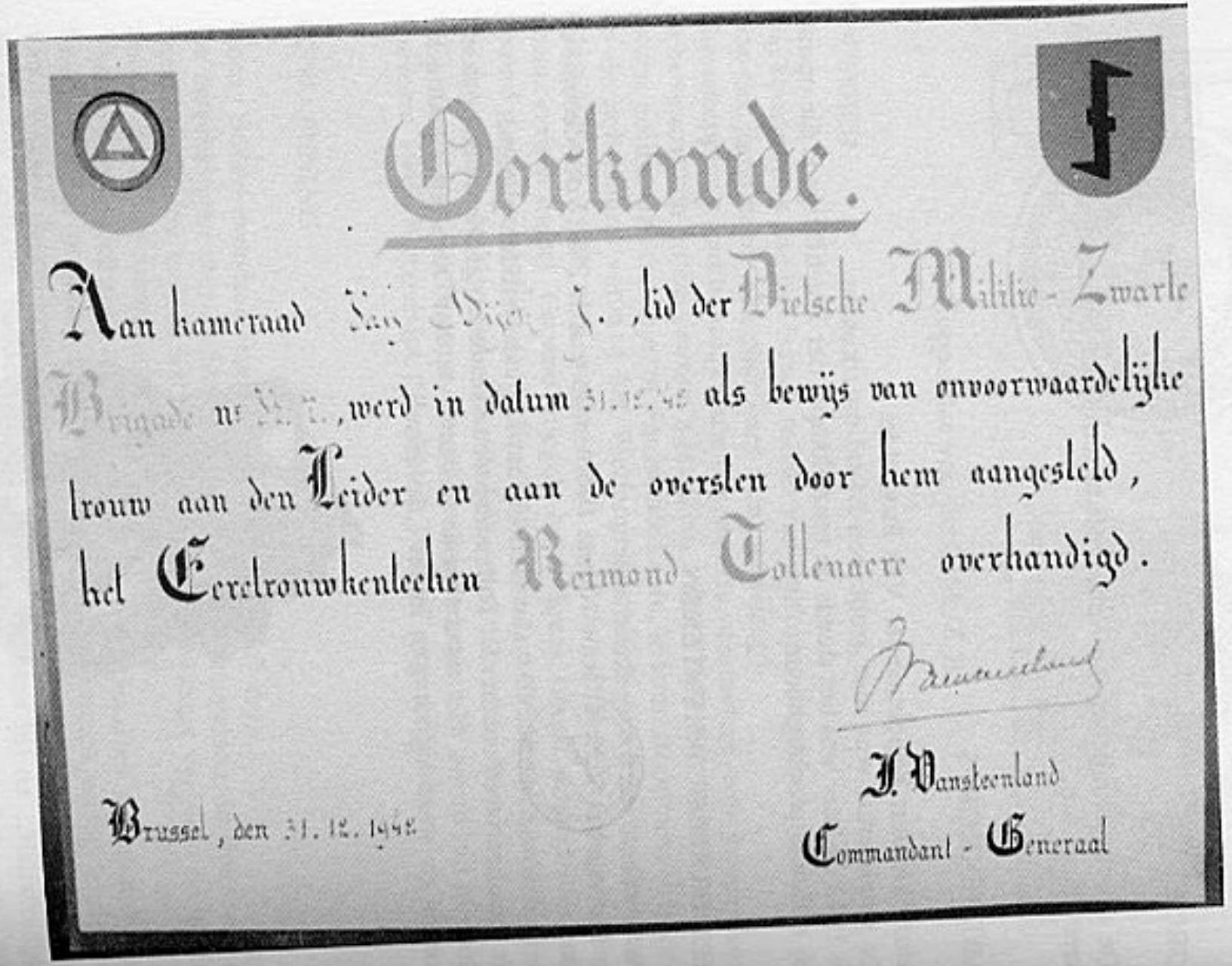

Oorkonde.

Aan kameraad Jan Dijck J. , lid der Vlaamsche Militie - Zwarte Brigade nr M. T. , werd in dalum 31.12.42 als bewijs van onvoorwaardelijke trouw aan den Leider en aan de oversten door hem aangesteld, het Ereteekenteeken Reimond Tollenaere overhandigd.

J. Vansteenland
Commandant - Generaal

Brussel, den 31. 12. 1942

D.M./Z.B. sportkenteken

Dinaso trouwkenteken

Kenteken Wachtbrigade

PROPAGANDA, PERS EN FILM

Bladen

1941-1942
De Z.B.-man: orgaan der Dietse militie, Wetstraat 33, Brussel
Verantwoordelijke uitgever: M. Maertens,
hoofdkwartier Wetstraat 33, Brussel
Hallepoortlaan 31, Brussel (na 1942)
De Z.B. had een bladzijde ter beschikking in het weekblad van het V.N.V. ,,De Nationale Socialist''.
In 1944 in hetzelfde weekblad om de veertien dagen een bladzijde onder de titel ,,Help Uzelf''.
Verder beschikte de Z.B. over een ,,Mededelingsblad''.
Er werd ook een bladruimte toegestaan aan de Z.B. in het partijblad ,,Leiding'' van het V.N.V.
Liederboek ,,Het lied der Brigade''.
Bijdragen in het dagblad ,,Volk en Staat''.
Verscheidene brochures werden uitgegeven:
o.a. Het Reimond Tollenaere boek
Foto-albums: De Tollenaere mars
Begrafenis Staf De Clercq
Zo zag Brussel de Dietsche Militanten.
Als propaganda werden vaak marsen ingelegd om door ordevol optreden en door flinke dril en zang, de aandacht van de jonge mensen te trekken.
Er waren eveneens films ter beschikking om bij een propaganda-avond te gebruiken en waar dan namens de Z.B. een korte toespraak werd gehouden.
Hulde bijeenkomsten voor de gevallen oostfronters enz.

GETALSTERKTE

Rede van Staf De Clercq te Brussel de 18. maart 1941, nog voor de oprichting van de ,,Eenheidsbeweging'':

V.N.V.	:	55.000
A.V.N.J.	:	5.000
V.N.V.V.	:	5.000
Z.B.	:	5.000
		wil dit getal opvoeren tot 50.000

Deze gegevens verschenen in ,,Volk en Staat''.
Het totaal aantal leden van de Z.B. kon nooit volledig doorgegeven worden,

daar een zeer groot aantal van haar leden in ,,onbepaald verlof'' was, door dienstname in de Fabriekswacht, Wachtbrigade, Vlaamse Wacht, Waffen SS, N.S.K.K., Vlaams Legioen, V.A.V.V., O.T. en nog vele andere formaties.
Men mag aannemen dat de Z.B. ongeveer 25.000 tot 30.000 leden heeft geteld.

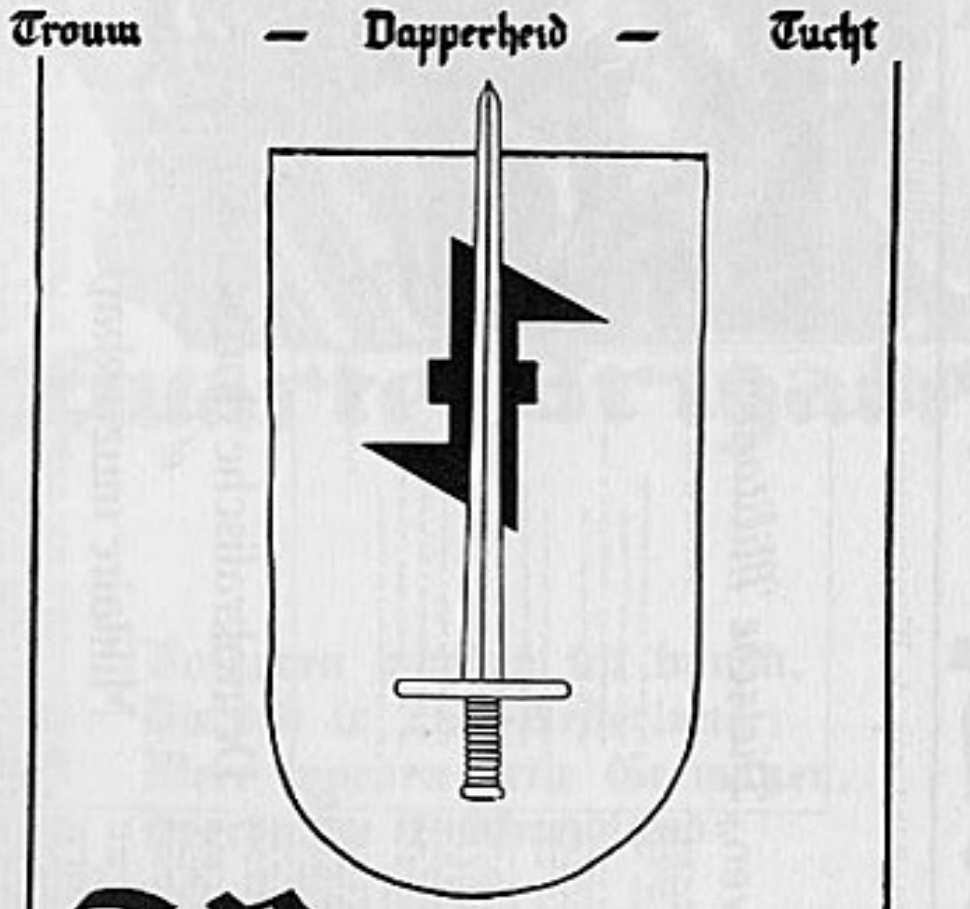

Bijvoegsel van - De Nationaalsocialist - van 6 Maart 1943

Help en Uself, en helpt U Godt.
Uit der Tyrannen bast en slot,
Benoude Nederlanden.
Ghy draecht den bast al om
uw strot,
Kept thus U vrome handen.

HELP USELF

Strijdblad van de Weerformaties der Zuidelijke Nederlanden

"Ge moet maar durven,,

Dietsche Militanten

VOOR HANDEL DER PETER PILLEMAN

JULIAAN HAEST

Demokratische dorpsfanfare *of* Militaire muziekkapel?

5 Maart 1942 *of de 2e citatie van het Legioen*

Zwarte Brigade

Volkeren worden tot banen,
Dietsch is Zuid-Nederland;
Weer worden brije Germanen,
Heeren in 't Abendland!

(Uit het lied der D.M.-Z.B
Ferd. Vercnocke O. Feremans
Teekening: Gérd Van Mechelen.)

Strijdkaart uitgegeven in 1943 door V.O.J.O.

MARSLIED DER D.M.
F. Vercnocke G. Feremans

Zwart in 't gelid door de straten
rukt de brigade voorbij
stoottroep van volkse soldaten,
vecht zij de straten vrij!

Keerzang:
Tucht is trouw, en trouw is ere
stormt het waalse staatsgebouw;
Volkse macht regere!

Volkeren worden tot vanen
Diets is Zuid-Nederlands
Weer worden vrije germanen
heren in 't Avondland!

Zwarte Brigade aangetreden
March! op des Leiders woord:
koen in uw stap door de steden
spreekt nog de Leider voort!

TROUWLIED DER Z.B.
Bert van der Speeten

Laat allen ontrouw worden,
Ik blijf de vane trouw.
De leider zal ik zweren,
En dit voor heel men leven,
De Dietse vane trouw.
De laffen kunnen beven,
de twijfelaars begeven;
Ik blijf mijn eed gestand!
Uit volksen trouw beleden
Herleeft mijn dietse vaderland.

D.M./Z.B. KOREN

Optreden voor de zender Brussel.

11 juli 1941

Guldensporenfeest

11 juli 1942

Guldensporenfeest
Vlaamse Wacht uit Antwerpen en Maaseik begeleid door de muziekkapel der Vlaamse Wacht uit Antwerpen o.l.v. Lt. De Canck, die samen met een groep kameraden uit de Vlaamse Fabriekswacht der standplaatsen Antwerpen en Vilvoorde optraden.

5 december 1942

De koren D.M./Z.B. voor de zender.

16 januari 1943

Optreden der D.M./Z.B.-koren der Vlaamse Fabriekswacht.

6 maart 1943

Medewerkers: DM-koren der Wachtbrigade standplaatsen Vilvoorde en Antwerpen. Een koperensemble onder leiding van A. Preud'homme.
1e Diets Soldatenzangfeest te Brussel.

18 april 1943

Volksschouwburg te Brussel.
Met medewerking van het V.N.Z.: De koren der D.M./Z.B., een koor en een muziekkapel der Vl. W., een trommel en pijpenkorps der N.S.K.K., een koperensemble o.l.v. Kennes, Feremans, De Brabander en Preud'homme.

4 september 1943

Voor zender Brussel. D.M.-koren van sector 14 (gouw Oost-Vlaanderen) en sector 31 (gouw Brabant).

BELANGRIJKE DATA

Grootse optochten

12 juli 1942: Tollenaeremars te Brussel
12.000 Z.B.- en H.B.-mannen

september 1942: te Antwerpen
Gouwen Brabant en Antwerpen
8.000 man
september 1942: te Gent
Gouwen Oost- en West-Vlaanderen
6.000 man
26 september 1943: te Brussel
Herfstappel der Dietse Weerbaarheid
8.000 man

VOORBEELD VAN TUCHTMAATREGEL

Mededeling van het Stafkwartier der D.M./Z.B. Tuchtmaatregel.
In datum 1.10.42 werden vermelde leden der D.M./Z.B. uit het kader geroyeerd en uit de rangen gesloten. In toepassing van het Tuchtreglement Artikel XII paragraaf 94 alinea ,,door hun gedrag in of buiten de dienst het aanzien der D.M. of de beweging te schaden''.
O/Officier C., Mechelen
Militiaan B., Mechelen
O/Officier V. Gh., Gent
Militiaan V.d.V., Mechelen

Brigadeleider J. Van Steenland
Commandant-Generaal a.i. der Z.B.

VOORBEELDEN VAN SCHIETOEFENINGEN DER Z.B.

April 1943

Schiet- en geweeroefeningen in sector 14 te Aalst.
Vendelleider Bert Van der Speeten.

15 mei 1943

Kaderdag te Antwerpen: schietoefeningen.
Banleider Jef Van Dingenen, opperstormleider Leo Michielsen, stormleider Dejonghe, schaarleider Van Ginneken, stormleider Dr. Verhavert.

Kamp van Z.B.-officieren

Wieze, 13 augustus 1943
R. Tollenaereschool geopend op 29 mei 1943.

Leiding Volkaert, lesgever vorming en stijl: Piet Vermeir.
Week na week werden tot politieke soldaten een veertigtal uit verschillende formaties gevormd.
Het kasteel werd bereidwillig ter beschikking van de Eenheidsbeweging gesteld door de graven de Kerkhove d'Exaerde.
Naast de ideologische vorming ook de lichamelijke training. Nachtmarsen, rookverbod, afzondering, zelfbeschouwing enz.

12 oktober 1942

Benoeming tot Commandant-Generaal der D.M./Z.B. van Joris Van Steenland.

29 januari 1943

Heerbanleider Bert Meuris Adjunctleider der D.M./Z.B.

Op bevel van den Leider en in herinnering
aan onzen grooten Kommandant Generaal
Reinard Tollenaere, marscheerden op 12 Juli 1942
duizenden en nogeens duizenden zwarte soldaten
door de straten van Brussel. Midden een
onbeschrijfelijke geestdrift, schouwde de Leider
zijn Keurkorps

Velen hadden gemeend dat, na het vertrek van
talrijke Z.B. mannen naar het SS legioen Vlaanderen
naar de Waffen SS, naar het N.S.K.K en zoowel ander
bestemmingen, er niet veel meer zou overgebleven zijn
van de zwarte Brigade - Ze hebben zich vergist,
ze hebben geen rekening gehouden met de dynamische
kracht van onze beweging, waarvan de Tollenaere
marsch de trouwe weergave was.

Vlaanderen heeft zijn soldaten teruggevonden.
Zij staan aan het Oostfront en brengen de we-
reld in verbazing door hun heldhaftig optreden,
Zij staan aan het thuisfront, bereid tot alle
offers, en wachten op het bevel van den Leider.

De marsch door Brussel was een sterke
uiting van den harden levenswil van het
gave gedeelte van ons volk. Bij de over
meldeigende bijval blijven wij echter niet stil-
staan; dit succes mege integendeel een spoorslag
om uit AL onze krachten te bouwen aan onze D.M.Z.B.

Wij weten dat harde dagen ons nog wachten, maar
bezield door den geest van onzen in den strijd tegen het
bolsjevisme gevallen Kommandant Generaal, zullen wij er-
voor zorgen, dat de door hem opgerichte D.M.Z.B. het
sterkste wapen blijft in de forsige hand van den Leider.

Met dit wapen zal hij een schoone toekomst smeden
voor zijn volk.

[signature]

LIDMAATSCHAP: VEREISTEN (1943)

Uit ,,Leiding'' van juli 1943

Om lid te worden der Z.B.

1. Moet men eerst drie maanden onberispelijk lid geweest zijn van de H.B. (hulpbrigade) of van het politiek kader;
2. Moet men van dietsen bloede zijn d.w.z. dat men vier arische grootouders moet hebben, waarvan drie van dietsen bloede;
3. Moet men van onberispelijk en onbesproken privaat gedrag zijn;
4. Moet men bekend zijn met de algemene taak van de dietse militant en bereid zijn deze taak stipt uit te voeren;
5. Moet men zijn aanvraag rechtstreeks richten tot de Kommandant-Generaal met bijvoeging van:

a) twee inlichtingsbladen die men bij den Arrondissement-Kommandant van de H.B. of de Sectorkommandant der Z.B. kan bekomen,
b) twee pasfoto's,
c) een bewijs van goed gedrag en zeden,
d) een geneeskundige steekkaart.

De Z.B. zou de keurformatie worden van de Militie en de Beweging. De beste leden der Z.B. echter waren naar het Oostfront, Legioen, Waffen SS en N.S.K.K. Andere, zeer interessante leden maakten deel uit van het politiek kader en gingen als dusdanig, over naar de H.B. en weer anderen gingen over naar de Wachtbrigade of Motorbrigade, zodat de Z.B. met een klein effectief en met weinig reserves hare omvorming tot een keurformatie tegemoet trad. Vooreerst werd de organisatie der Z.B. grondig gewijzigd. Waar men vroeger de eenheden had opgebouwd van onder naar boven, daar doet men het nu andersom: de eenheden werden gebouwd van boven naar onder. Dit bracht mee dat daar waar de oversten de resultaten waren van wat hun manschappen waard waren, we nu het tegenovergestelde resultaat hebben bereikt. De eenheden zijn nu de resultaten van hun oversten. De hogere officieren der Zwarte Brigade werden alzo de besten, de voortrekkers, de pioniers van de nieuwe adel, pioniers die tuchtvol en gesloten achter hun aanvoerder stonden.

DIENST ,,VERBINDING'' (BEGIN JUNI 1944)

Nauwe samenwerking met de V.O.J.O.
Wat beoogde ,,Verbinding'':
1. Het bundelen der verspreide krachten, leden der D.M., ingezet bij verschillende formaties zoals: Legioen, N.S.K.K., L.W., Kriegsmarine, Organisatie Speer en O.T., Wachtbrigade, Vlaamse Wacht enz.

2. Het scheppen van gezonde en levendige betrekkingen tussen het Vlaams leidend kader dezer formaties en de dietse militie.
3. Het coördineren van de actie en de initiatieven in de geest der Militie op het gebied der vorming en opleiding van kader en manschappen, of wat betreft eenvormigheid in de propaganda langs pers, film, radio, gemeenschappelijk optreden, enz.

TAAKVERDELING DER LEIDING

Generale staf

Stond onder de leiding van de Commandant-Generaal.

De leden van de staf

Stafoverste Neirinckx Nand.
Hij was verantwoordelijk voor het ganse officierenkader, hun opleiding, politieke en militaire scholing.
Hij was ook verantwoordelijk voor het dagelijks bureel van de ,,Staf'' dat gelegen was aan de Jacqmainlaan 118, te Brussel. Deze burelen waren elke dag open en toegankelijk voor de verantwoordelijke eenheidsleiders in gans Vlaanderen.
De ganse ,,generale staf'' waren allen hogere officieren van het administratief kader, behalve de ,,stafoverste''.
De staf had eveneens als taak het ,,wekelijks ordebulletin'' op te stellen, dat wekelijks aan de vendels werd doorgegeven, die op hun beurt elke week bij de verzameling met de gewestcommandanten het weekblad bespraken en dan doorgaven voor hun militanten in hun eenheid.
Als de vendelcommandant zijn ,,wekelijkse ordebulletin'' ging afhalen zou hij telkens bij de secretaris-generaal zich moeten aanmelden, waar hij de nodige uitleg zou krijgen om aan zijn ondergeschikten verder door te geven, waar dan door de gewestcommandanten hetzelfde moest gebeuren. Zodat op een paar dagen elke Z.B.-militant van hoog tot laag de instructies kende.
De gouwcommandanten waren toegevoegd aan de generale staf.
De arrondissementscommandanten aan de gouwstaf.
De gewestcommandanten aan de arrondissementsstaf.
De ,,diensten'' werden meestal per schaar (of gewest) gehouden.
Het was wel de vendelleider die de diensten voorschreef.
Regelmatig werden de officieren opgeroepen per gouw om er instructies te ontvangen van de gouwcommandant.
De vendelcommandant riep elke week zijn gewestcommandanten samen om

de ,,orders'' door te geven en te bespreken, aldaar de diensten mee te delen, militanten te beoordelen voor bevordering of voor bestraffing en ook voor uitsluiting. Gewone militanten konden door de Vendelleider uitgesloten worden.
Gegradueerden tot onderofficier door de gouwcommandant en de officieren der generale staf.
De gewestcommandanten stelden militanten voor tot bevordering tot ploegleider of 1e ploegleider. De vendelcommandant kon deze officieel benoemen.
De vendelcommandanten stelden de kandidaat o/officieren voor tot bevordering en de gouwcommandant kon deze voorstellen benoemen of afkeuren.
De lagere officieren werden voorgesteld door de gouwcommandant aan het stafkwartier. De staf kon deze benoeming af- of goedkeuren.
De hogere officieren werden voorgesteld door het stafkwartier aan de V.N.V.-leiding, die benoemde of afkeurde.
Officieren en onderofficieren die in hun opdracht te kort schoten en zelfs na hun benoeming het bewijs leverden niet bekwaam te zijn voor de opdracht tot dewelke zij werden benoemd, konden door de bevoegde officier voorgesteld worden tot wegzending uit hun functie en bij zware overtreding tegen de tucht tot degradatie en uitsluiting uit de Z.B.
Voor de militanten, ploegleiders en 1e ploegleiders was het de gewestcommandant of schaarleider die zulks kon voorstellen aan de vendelcommandant. Deze had hier de representatieve macht, zelfs zonder voorstel als hij oordeelde dat representatief moest worden opgetreden.
De eerste benoemingen werden dan voorgesteld door de arrondissementsleiders van het V.N.V., dit tot wanneer de Z.B. zijn eigen kaders had en dan volledig zelfstandig de militie zou functioneren.
De vendels zouden later omgevormd worden in ,,sectoren''. Maar het is toch bij arrondissementen gebleven.

DE TAAK VAN DE Z.B. OPDRACHT EN INZET

De zin van het vormen van een militie was vooral te vinden om in de eerste plaats militanten te vormen, die naar geest en lichaam keurmensen waren. Offervaardigheid en inzet werden aangekweekt, zodat de Vlaams Nationale Beweging over een kern van onwankelbaar trouwe militanten zou kunnen beschikken die door hun onbaatzuchtige trouw en spijts alle tegenslagen en bij een ineenstorting van de fronten, in staat zouden zijn de orde in Vlaanderen te blijven handhaven.
Dat is echter niet tot werkelijkheid gekomen, daar én de leiding én alle

verantwoordelijken de voorkeur gaven uit te wijken, om vandaar eventueel zegevierend te kunnen terugkeren.
Aanvankelijk was de Z.B. meer aangewezen op een propaganda-korps. Deze propaganda bestond meer uit colportages met luidsprekers. Propaganda door geordend optreden naar buiten. Zij kreeg ook als opdracht bij grote samenkomsten van de partij, de ordedienst te verzekeren.
Het is door het optreden en het uniform dat iedereen, die destijds in de Vlaams Nationale strijd stond, de scheldnaam ,,Zwarte'' heeft meegekregen. In het V.N.V. waren evenwel strekkingen die volledig ,,anti-militaristisch' gericht waren. Aldus kwam in de beweging een zekere morele ,,anti-climax'' naar voren, die alles waar de militie bij betrokken werd, reeds veroordeelde. In de militie waren krachten die alles maar dan alles op de militie hadden gericht, daar zij in de toekomst keken en zagen, dat er inderdaad nog hard zou moeten geknokt worden, en dat de tegenstanders opgehitst door de Londenieters, niet alles langzaam zouden laten voorbijgaan. Deze stelling werd bewaarheid.
Reeds in 1942 werd de eerste aanval ondernomen door de aanslag op Jef Podevijn te Aalst, die als eerste slachtoffer viel. Door de arrondissementen werd onderling meer en meer een wedloop gevoerd door de militanten zo degelijk mogelijk militair te drillen. In het officierenkader werd op kaderdagen door de stafoverste zeer veel aandacht besteed aan de militaire opleiding met wapens om zich terdege te kunnen verdedigen. Vooral in het vendel Aalst werd de soldateske opleiding met alle aandacht doorgevoerd, zowel voor verdediging als voor de aanval.
Reeds in 1943 zouden de omstandigheden deze militanten in het gelijk stellen toen uit Limburg, Leuven en andere arrondissementen dagelijks berichten van moordaanslagen in de kranten kwamen. Alle militanten werden dan zodanig opgeleid dat zij steeds op hun hoede moesten zijn om een sluipschutter te kunnen weren. Het was ook in deze arrondissementen dat de aanslagen het minst te noteren vielen, omdat de aanvallers wel vermoedden dat hun opzet veel kans op mislukken had, ook al voerden zij hun acties uit vanuit verscholen plaatsen, en vermoordden zij steeds hun slachtoffers in de rug.
Vanaf deze periode zou de militie vooral opdrachten krijgen om zoveel mogelijk mensenlevens te beschermen. Het is daar waar de terreur in benden en verdoken in de bossen van de provincie Limburg (waar de mensen geen voorzorgen konden nemen om de terreur te beantwoorden met anti-terreur) ook de meeste slachtoffers heeft geëist.
In Limburg is de moordakte aanzienlijk gaan dalen vanaf de datum dat het anti-terreurcommando van de Z.B. werd opgericht onder leiding van vendelleider Lode Huygen en deze manschappen met karige bewapening tegen

sterk bewapende sluipschutters, dikwijls succesvol konden optreden. In de provincie Limburg en het arrondissement Leuven werden de moordcommando's van de partizanen in hun schuilplaatsen aangevallen.
Van toen af was het uit met de Z.B. als ,,Propaganda-Korps'' te gebruiken daar zij alle inzet moesten besteden aan bescherming van de militanten en de Vlaams nationalisten in het algemeen.

BETREKKING EN ONDERSTELLING MET HET IIIe RIJK

Uitsluitend verantwoordelijk tegenover het V.N.V. Geen banden met de S.A. of andere militiegroepen van het IIIe Rijk. De betrekkingen met de Duitsers ging steeds meer en meer achteruit naargelang de duur van de bezetting. Velen hadden het vertrouwen in de Duitsers verloren en wilden hoegenaamd van samenwerking niets meer weten. Hoe langer de bezetting duurde, hoe meer de Z.B. trachtte eigenmachtig op te treden door op een of andere manier eigenhandig aan bewapening te geraken.
In de loop van 1944 zou daarin een grote verandering komen omdat alle Z.B.-vendels van de leiding opdracht hadden gekregen aan te sluiten bij de ,,Hilfsfeldgendarmerie'' en aldus vrijstelling bekwamen van arbeidsverplichting in Duitsland. Hierdoor kreeg de Z.B. wapens van de Duitsers waarvan ze zeker gebruik maakten om in formatieopdracht op te treden waar het nodig was.

STRUCTUUR DER D.M./Z.B. OP 27 MAART 1943

Hoofd

Commandant-generaal Joris Van Steenland

Stafraad

Heerbanleider De Bruycker

Departementen

Militaire opleiding: Stafoverste banleider Neirinckx
Politieke opleiding: Heerbanleider Fons Mares
Beheer: Heerbanleider M. Maertens
Propaganda: Banleider Bert Peleman
Financieleider: De Geyter

Lichamelijke opvoeding: Vendelleider Arthur De Hertog
Geneeskundige dienst: Banleider Dr. Valckaert

Hoofdkwartier

Em. Jacqmainlaan 118, Brussel

Gouwcommandanten

Heerban I	West-Vlaanderen	Brigadeleider M. Buyse
Heerban II	Oost-Vlaanderen	Heerbanleider F. Mares
Heerban III	Brabant	Opperhopman K. Delombaerde
Heerban IV	Antwerpen	Banleider J. Van Dingenen
Heerban V	Limburg	Banleider Lode Huygen

Wijzigingen

September 1943: Brabant: Heerbanleider Maertens
November 1943: Brabant: Opperstormleider Jan De Beuckelaere
Heerbanleider Maertens komt in de staf der Z.B.
Verdere en andere wijzigingen werden aangestipt bij de behandeling van de afzonderlijke gouwen.

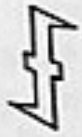

TER KENNISGEVING

Het Stafkwartier der Dietsche Militie-Zwarte Brigade is vanaf Donderdag, 5 November 1942, gevestigd op de Emiel Jacqmainlaan 118, te Brussel.

Spreekdraden : 17.72.71 - 17.72.72

Geheim!

Dienststelle bzw. Einheit: Ter Kennisgeving, Het Stafkwartier der Vlaamsche Militie-Zwarte brigade

Geschäftszimmer: Ed. Maile Jacquain 116

Name des Dienststellenleiters bzw. Einheitsführers und dessen Wohnung:

Feldpostnummer:

Fernsprechverbindung: 177271 u. 177272

Tag der Anmeldung: 5.11.42

Tag der Abmeldung:

Bemerkungen: Ist keine Deutsche Dienststelle.Stärke wird nicht gemeldet.

Kennisgeving van de D.M./Z.B. aan de Ortscommandantur Brussel

Uit het alarmplan van de OFK-Brussel 672

GOUW WEST-VLAANDEREN I. HEERBAN

Gouwcommandant

Banleider Buyse M.
Heerbanleider Rijkeboer
Banleider Quintens (1944)

ARRONDISSEMENT BRUGGE

Vendelleider

Gewesten	*Leiders*
Brugge	Stormleider Anseeuw E.
Torhout	

ARRONDISSEMENT IEPER

Vendelleider
Banleider: Dedullen G.
Halsberghe

Gewesten	*Leiders*
Ieper	Hopman Lesage
Wervik	
Poperinge	
Menen	
Passendale	
Roesbrugge	

ARRONDISSEMENT KORTRIJK

Vendelleider: Banleider De Craene Jozef
Callemeyn J.

Gewesten	*Leiders*
Kortrijk	
Avelgem	
Harelbeke	
Menen	
Moorsele	

ARRONDISSEMENT ROESELARE-TIELT

Vendelleider

Banleider Rapol
Hopman D'Hondt
Arr. Commissaris banleider Quintens (1944)
Heerbanleider Beernaert

Gewesten	*Leiders*
Roeselare	
Ardooie	
Hooglede	

D.M./Z.B. T.M. Brussel. Vendels in opmars.

D.M./Z.B. T.M. Brussel. De hopman gaat ons voren.

D.M./Z.B. T.M. Brussel. Het vendel moet marcheren.

D.M./Z.B. T.M. Brussel. Eindeloze kolonnen.

D.M./Z.B. T.M. Brussel. Vlaamse Weerbaarheid.

D.M./Z.B. T.M. Brussel. Staf De Clercq verwelkomt de Duitse overheid.

D.M./Z.B. T.M. Brussel. Onder de eregasten: mevr. R. Tollenaere met zoontje Jan, Spaanse, Italiaanse en Bulgaarse hoge officieren en Paul Suys.

D.M./Z.B. T.M. Brussel op 12.7.1942. De leider werd begroet door een Kerlinneke.

D.M./Z.B. T.M. Brussel. De leider groet de aangetreden militanten.

D.M./Z.B. T.M. Brussel. De standaart van de D.M. werd door de leider overhandigd aan de vaandrigs.

D.M./Z.B. T.M. Brussel. De leider spelde het Trouwereteken Reimond Tollenaere op de borst van de Kommandant-generaal der D.M. Joris van Steenlandt.

D.M./Z.B. T.M. Brussel. De eretribune op de grote markt. Vooraan rechts kapitein Jef de Bruyne van de Vlaamse Wacht en Ir. Egard van Thillo, leider van de V.A.V.V.

D.M./Z.B. T.M. Brussel. Overhandiging van de standaart door de leider aan Joris van Steenlandt.

D.M./Z.B. T.M. Brussel. De leider schouwt de aangetreden militanten. Vierde vooraan rechts is Herman van Ooteghem.

D.M./Z.B. De leider schouwt de opgestelde vaandels.

D.M./Z.B. T.M. Brussel. Uitreiking van het Trouwkenteken R. Tollenaere.

D.M./Z.B. T.M. Brussel. De standaart trekt voorbij de Motorbrigade.

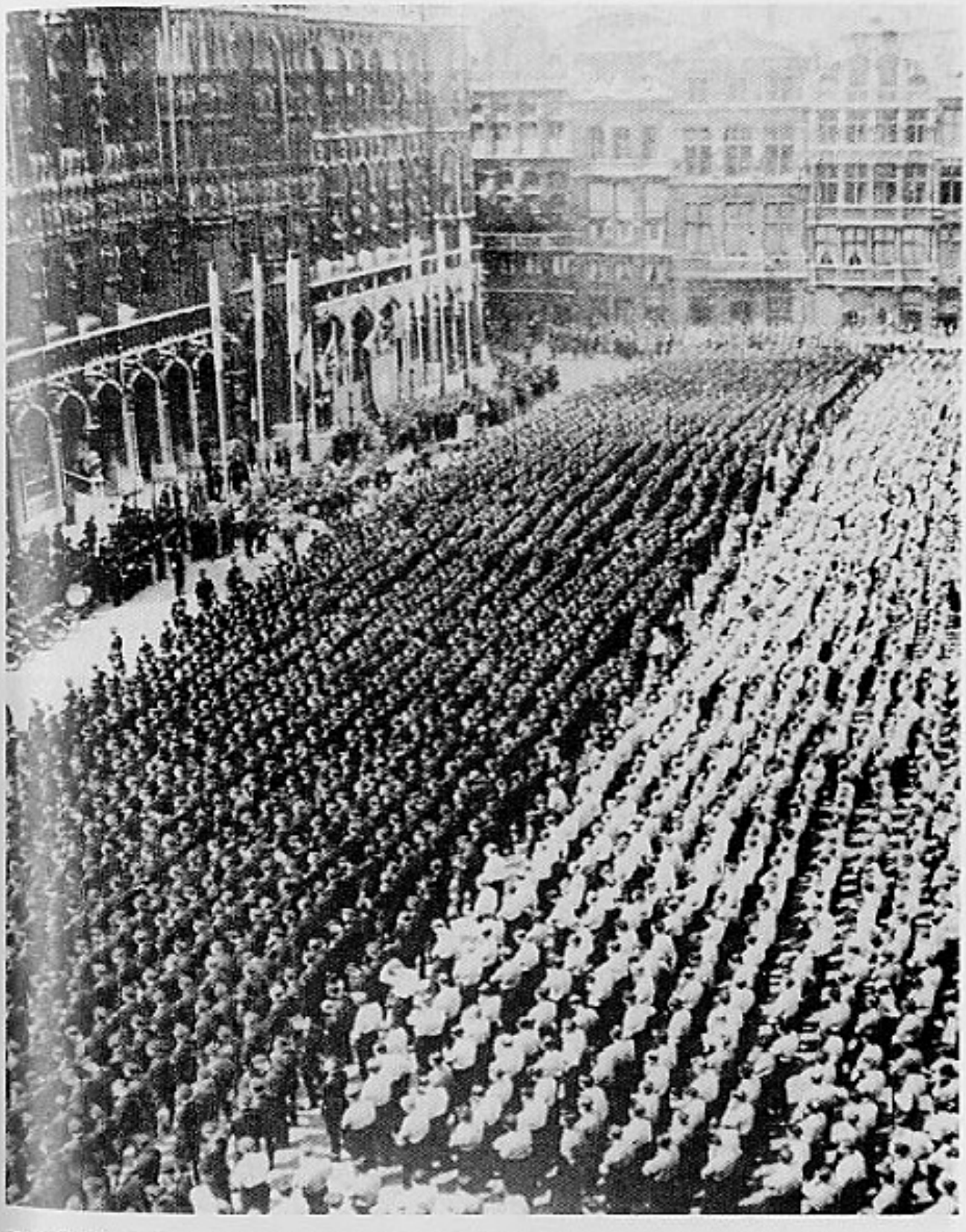

D.M./Z.B. Tollenaeremars te Brussel op 12.7.1942. De tienduizend Z.B.- en Hulpbrigade mannen. Een geweldig zicht.

D.M./Z.B. Reimond Tollenaeremars te Brussel op 12.7.1942. Vlaanderens Macht.

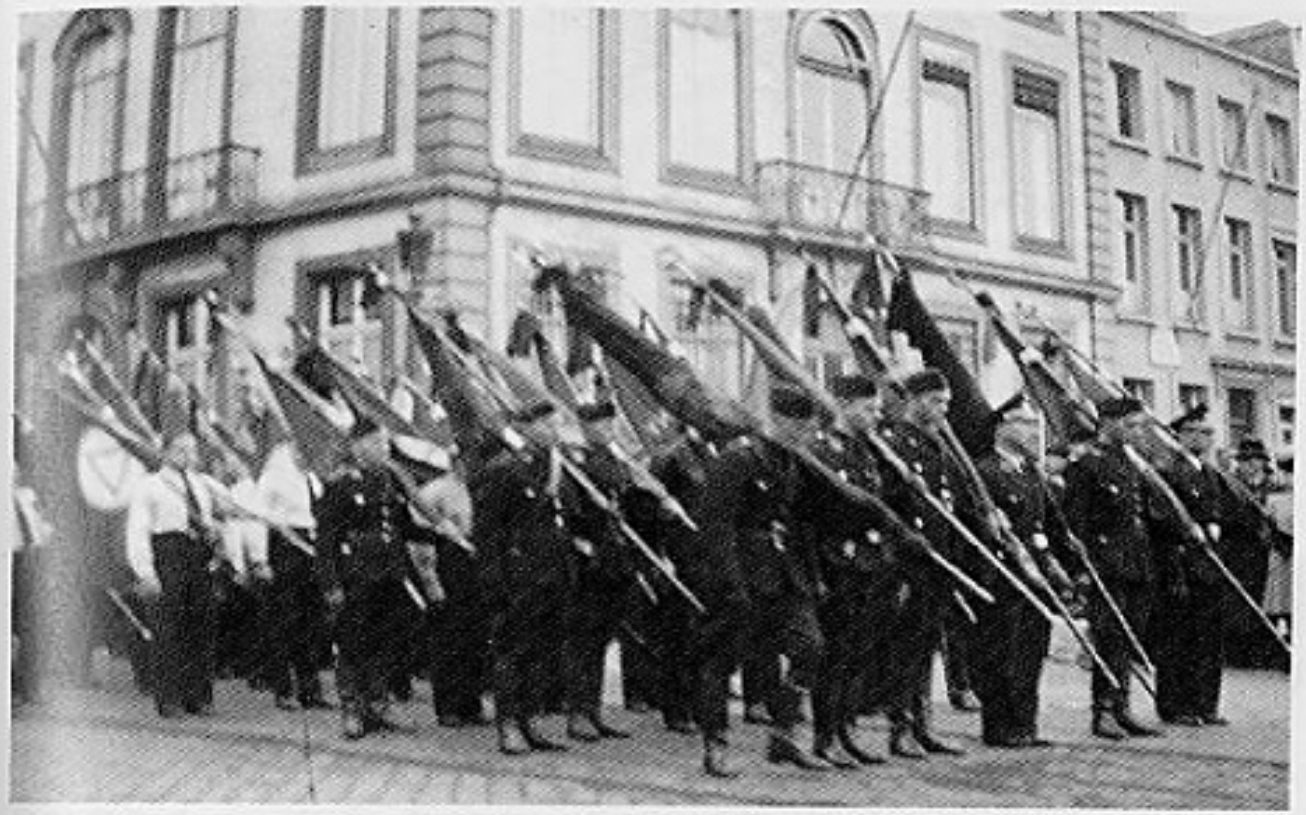

D.M./Z.B. 27 oktober. Uitvaart Staf De Clercq. Vlaggen met rouwlint.

D.M./Z.B. 27 oktober 1942. Uitvaart Saf De Clercq. Honderden kronen gedragen door Z.B.-mannen.

D.M./Z.B. Overbrenging van Staf De Clercq naar het praalgraf op de Kesterheide — oktober 1943. De lijkkist op een eenvoudige Brabantse landkar.

D.M./Z.B. Overbrenging van Staf De Clercq naar het praalgraf. Dr. A. Borms groet zeer bewogen.

D.M./Z.B. Opening van het leiderskamp te Wieze op 1.6.1943. Leider Dr. Elias schouwt de aangetreden militanten.

D.M./Z.B. Tienen 2.5.1943. Eedaflegging van militanten en uitreiking van het R.T.-ereteken.

D.M./Z.B. Propagandatocht. Al zingend vrije lied.

D.M./Z.B. Joris Van Steenlandt groet het voorbijtrekkend vendel.

Izegem
Tielt
Oostrozebeke
Meulebeke
Ruiselede

ARRONDISSEMENT OOSTENDE-VEURNE-DIKSMUIDE

Vendelleider

Banleider De Keyser

Gewesten	*Leiders*
Veurne	
Nieuwpoort	
Diksmuide	
Oostende	Mollet Reimond
Gistel	
Westende	Schaarleider Dieusart
Middelkerke	Hopman Inghelram A.

OOST-VLAANDEREN II. HEERBAN

Gouwcommandant

Heerbanleider Mares Fons
Banleider Rasschaert (1944)

ARRONDISSEMENT GENT

Vendelleider: Banleider De Geyter, Van Laere, Lagay
Adjunct-vendelleider: De Waele

Gewesten	*Leider*
Gent	Stormleider Priels
Groot Gent	Districtcommandant Fournier G.
	Vendelleider Van Sande
Deinze	
Melle	Monnier Marcel
Eeklo	Stormleider Dingenen Marcel

Ploegen

Evergem
Lochristie
Nazaret
Nevele
Oosterzele
Zomergem
Waarschoot
Assenede
Kaprijke
e.a.

ARRONDISSEMENT OUDENAARDE

Vendelleider: Banleider Rasschaert

Gewesten

Oudenaarde
Kruishoutem
Nederbrakel
St.-Maria-Horebeke

ARRONDISSEMENT DENDERMONDE

Vendelleider

De Smet
Hopman Seghers Roger
Oppervendelleider Van Assche P.

Gewesten

Dendermonde
Hamme
Wetteren

Zele

Leider

Stormleider Waegeman Joris

Hopman Seghers
Schaarleiders Van der Strikt,
De Wilde M.,
De Schaapmeester (1941)

ARRONDISSEMENT AALST

Vendelleider

Banleider Podevijn Jef (1941)
Oppervendelleider Bert Van der Speeten

Administratie

Coppens Tuur

Gewesten	*Leider*
Aalst	De Petter Kamiel
	De Beuckelaer Jan
Ninove	Bayens Marcel
	Stormleider De Beuckelaer
Geeraardsbergen	Osselaer Jef
Zottegem	Van der Donck Michel
Herzele	De Moor Bert
	Ploegleider Vervliet Dries
Lede	De Smet Robert
Denderleeuw	bij Ninove gevoegd

Ploegleiders

Roelandt Fons
Buyts Rutger
Goossens Valeer (Vendel vaandrig)
Preciaux Frans
Galle Jan
Van Loo Vaast
Eeman Edgard
Eeckhout Robert
Delobel Jozef
D'Haese Valeer
e.a.

ARRONDISSEMENT SINT-NIKLAAS

Vendelleider

Oppervendelleider Van Raemdonck Fons

Gewesten	*Leider*
St.-Niklaas	Stormleider Pijcke
Beveren	
Lokeren	
St.-Gillis-Waas	
Temse	

GOUW BRABANT III. HEERBAN

Gouwcommandant

Heerbanleider: Delbaere Jan
Eerdekens Nand
Maertens Marcel (mei 1943)
Opperhopman: Delombaerde Karel (1943)
Banleider: Hanssens Emiel (1944)

ARRONDISSEMENT BRUSSEL

Vendelleider: Grauls (22 juli 1941)
Opperstormleider: Ringoir Pol
Banleider: Van Vreckom Jan

Gewesten	*Leider*
Brussel	Schaarleider Van Eesbeek A.
Anderlecht	
Asse	Opperstormleider Ringoir Schaarleider Ooms
Halle	
Elsene	
St.-Kwintens-Lennik	
St.-Jans-Molenbeek	De Scheuteneer R.
St.-Gillis	
St.-Joost-ten-Node	
Schaarbeek	
Ukkel	
Vilvoorde	
Wolvertem	
Kapellen-op-den-Bos	Stormleider Laureys Gilbert

ARRONDISSEMENT LEUVEN

Vendelleider: Banleider J.M. Jughters

Gewesten	*Leiders*
Tervuren	Michiels Piet
Leuven	Boffe
Aarschot	Hendrickx Nestor, Behiels Lucien
Diest	Michiels Fons, De Koninck
	Administratie Wijnendale Niklaas
	Stormleider Huybrechts
	Onderschaarleider Melens
Glabbeek-Zuurbemde	
Haacht	Van Langendonck
Landen	
Tienen	Schaarleider Bogaerts John
	Caspers Georg
	Paenhuysen Louis
Zoutleeuw	
St.-Joris-Winghe	Schaarleider Glazemaekers Bernard
Rillaar	Schaarleider De Rijck Stan

Ploegen	*Leiders*
Evere	Ploegleider Van der Borgt
Wilsele	Ploegleider Bex Laurent
Lubbeek	Ploegleider Meylemans Karel
Kessel-Lo	Ploegleider Salens Charles
Tervuren	Schaarleider Roeykens Willem
Rotselaar	Ploegleider Busseniers Denis
	Van Landegem
Kortenberg	Ploegleider Moriau Jan
e.a.	

GOUW ANTWERPEN IV. HEERBAN

Gouwcommandant De Belder (21 juli 1941)
Banleider Morael Jan (1941)
Heerbanleider Meuris Bert tot 26.4.1942
Banleider Huygens Jef

Banleider Verbruggen Renaat
Banleider Van Dingenen Jef (sinds 1942)
(ook leider der Hulpbrigade)
Z.B.-Heem: Vestingsstraat te Antwerpen

ARRONDISSEMENT ANTWERPEN

Vendelleiders

Van Neck (1941), Van den Heuvel (Vorming en Stijl 1941), Claessens Stan

Gewesten	*Leiders*
Antwerpen +	R. Verbruggen (1941)
Borgerhout	Stormleider Van der Linden Jos
Berchem + Mortsel	Schaarleider De Wilde
Kapellen + Brecht	Stormleider Gerard Van Ginniken
Kontich	Schaarleider Juul Tollenaer
Broechem + Zandhoven	
Merksem	Stormleider Claeys
Deurne	Schaarleider De Vree
Boom + Niel	Stormleider Tolleneer Frans
	Stormleider De Neef Paul

e.a.

Gewestleider op 21 juli 1941

Mannaert M.
Van Vlimmeren
Van Goethem
Jacobs
Van de Putte

ARRONDISSEMENT MECHELEN

Vendelleider: Banleider Rits René
Oppervendelleider: Van Assche P.

Gewesten	*Leiders*
Mechelen Stad	Stormleider Servaes Michel
Lier + Heist o/d. Berg	Stormleider Vik Geerinckx

Duffel	Ploegleiders: Peus J. en Van Horenbeek
Willebroek	Stormleider Baecken Vik
Klein-Brabant	Schaarleider De Saegher
e.a.	

ARRONDISSEMENT TURNHOUT

Vendelleider: Banleider Dr. Valckaert
Stafraad: Dierckx Juul

Gewesten	*Leiders*
Turnhout +	Stormleider Donckers
Beerse	Schaarleiders Luyten Jan
	Nijs Domien
Herentals	Schaarleider Huysmans Frans
	1e ploegleider Van Genechten Gust
Mol	Schaarleider Lamers Jos
Westerlo	Schaarleider Balus
Geel	Schaarleider Dierckx
Herenthout	Schaarleider Dillen Renaat
	Schaarleider Cambré Alfons
	Administratieleider Van Hoey Herman
Arendonk	
Hoogstraten	
e.a.	

GOUW LIMBURG V. HEERBAN

Gouwcommandant

Hermans Jef tot 1942
Banleider Huygen Lode

ARRONDISSEMENT HASSELT *BAN I.*

Vendelleider

Banleider Nuyts

Gewesten	*Leiders*
Hasselt	
St.-Truiden	
Beringen	
Genk	
Herck-de-Stad	

ARRONDISSEMENT TONGEREN *BAN II.*

Vendelleider

Van der Kwaden Jaak

Gewesten	*Leiders*
Bilzen	Nuyts (1941)
Borgloon	
Bree	
Maaseik	
Mechelen aan de Maas	
Neerpelt	
Peer	
Tongeren	
Zichem-Zussen-Bolden	
St.-Martens-Voeren	
e.a.	

LATERE INDELING

Ban I — Noord Limburg	*Ban II — Zuid Limburg*
Stormleider Swerts Lambert	Stormleider Van Herck J.

INDELING DER D.M./Z.B. IN SECTOREN (1943)

Sector	*Gemeente*	*Sectorcommandanten*
1.	Oostende	Stormleider Samson M. Mollet Reimond
2.	—	—
3.	Brugge	Stormleider Anseeuw E.

4.	—	—
5.	Roeselaere-Izegem	—
6.	Menen	Couttemeye
7.	—	—
8.	Deinze-Melle	Monnier Marcel
9.	Groot Gent	Vendelleider Rasschaert Vendelleider Van Sande Lagay, Fournier
10.	—	—
11.	—	—
12.	St.-Niklaas	—
13.	—	—
14.	Aalst	Stormleider De Beukelaer
15.	—	—
16.	—	—
17.	—	—
18.	Mechelen	Oppervendelleider Van Assche P.
19.	Lier	—
20.	Turnhout	—
21.	Herentals	Schaarleider Cambré A.
22.	—	—
23.	—	—
24.	—	—
25.	Hasselt	Leyssens De Man Berten
26.	—	—
27.	—	—
28.	—	—
29.	—	—
30.	—	—
31.	Brussel	Stormleider Laureys Gilbert

H.B.
HULPBRIGADE

OPGERICHT

De H.B. werd opgericht door het V.N.V. enkele weken voor de Tollenaere-mars, die plaatsgreep op 12 juli 1942.
Na enkele maanden experimenten was men tot conclusies gekomen over het wezen en de opdrachten van de H.B.

DOEL EN OPDRACHT

Het officiële doel was de weerbaarheid (de weerbare mannen) te mobiliseren en hen zo actief mogelijk in te zetten en vooral zo een werfreserve te vormen voor de Z.B., die door onderscheiden wervingen (echte aderlatingen ten gunste van de Waffen SS, Legioen, N.S.K.K., Arbeidsdienst, Vlaamse Wacht, Vlaamse Wachtbrigade en andere formaties) zeer verzwakt was.

Uit ,,Leiding'', het orgaan voor het kader van het V.N.V van mei 1943 ontnemen we:

I. WAT IS DE H.B.?

De H.B. is een formatie der Dietse Militie, die alle V.N.V.-leden groepeert die lichamelijk geschikt zijn, die niet in de Z.B. kunnen staan, die ouder zijn dan 18 jaar en die zich bereid verklaarden de opdrachten der H.B. uit te voeren.

II. OPDRACHTEN DER H.B.

1. In sommige noodtoestanden medewerken aan de bescherming van Volk en Partij. Onder noodtoestanden verstaan we: binnenlandse onlusten, door communistische of anglofiele geheime organisaties op touw gezet, en die van zulke aard zijn dat een uitbreiding der politiediensten zich opdringt. Onder noodtoestanden begrijpen wij ook de greep naar de macht door alle andere organisaties dan deze van het V.N.V. Het is klaar dat in zulke gevallen niet alleen de belangen der partij en van ons volk op het spel staan, maar ook de veiligheid van ieder V.N.V.-lid en zijn familie. In zulke gevallen moeten wij en kunnen wij meester zijn van de toestand. Dit kunnen wij gemakkelijk als ieder, die normaal in de H.B. moet staan, er ook daadwerkelijk zijn plaats gaat innemen. Het zou onvergetelijk laf zijn dat iemand zijn leven zou willen beschermen achter de borst van een kameraad. Als het huis brandt, moet iedereen helpen: ,,eenieder voor allemaal voor eenieder''.
2. Orde- en propagandadiensten verrichten volgens de richtlijnen der politieke leiders. De Hulpbrigade is in dit opzicht de voortzetting van de Grijze Brigade. Waar de Zwarte Brigade zich bijzonder concentreert op het voorbereiden van het verweer, en juist daardoor een meer gemilitariseerd keurkorps wordt, daar zal de H.B. zich in het bijzonder meer wijden aan de verspreiding der gedachte. De leden der beide formaties zijn soldaten in dienst van de Leider, doch de H.B. zijn meer gedrilde en gemilitariseerde propagandisten (verspreiders der gedachte), terwijl de Z.B. meer de beschermers, der schutse der gedachte zijn.
Deze bescherming is niet passief op te vatten, maar wel actie in de hoogste graad en

omvat dus ook virtueel al degenen die met hun bloed deze gedachte beschermd hebben aan Oost- en Thuisfront.
In het kader van de gemilitariseerde propaganda vallen dan de spectaculaire orde-, wacht- en erediensten, de massa kolportage, de massa spreekkoren, enz., enz.
3. Drager en verspreider te zijn van de militaire weerbaarheidsgedachte onder de V.N.V.-leden en aldus het reservaat te vormen door de eigenlijke weerformaties.
Onder ,,militaire weerbaarheid" verstaan wij de organisatie van het militair verweer van ons volk. Wij moeten doordrongen zijn van de noodzakelijkheid een degelijk en volks eigen leger te bezitten. Immers, in het Europa van morgen zullen we allen soldaten zijn, lotsverbonden. Een bedreiging voor de ene staat betekent een bedreiging voor alle andere staten. Indien wij Germanen ons zouden onttrekken aan deze verplichting, dan zou het gevolg daarvan zijn; politieke onmondigheid en minderwaardigheid, gevolgd door volledige onderwerping. Het is echter ook niet voldoende onze plicht te willen vervullen men moet ook de organen daarvoor scheppen, d.w.z. een eigen degelijke weerorganisatie. Doen we dit niet, dan zouden wij verplicht zijn dienst te nemen in vreemde legers en als wij de pre en post militaire vorming daarbij in acht nemen, zou dit o.m. betekenen, dat onze mannelijke volksgenoten van hun 17e tot hun 50e levensjaar in een andere taal zouden bevolen en opgeleid worden. Daarbij vergeleken zouden de resultaten der verfransing door het Belgisch leger behaald, nog verre in de schaduw gesteld worden. Wij moeten een eigen leger hebben, niet alleen omwille van de Europese solidariteit, niet alleen om verduitsing of verfransing te vermijden, maar in de eerste plaats omwille van onze eigen waardigheid en fierheid. Zoals de vrije en volwaardige man te herkennen is aan zijn individuele weerbaarheid, zo zullen de volwaardige volkeren van Europa ook te herkennen zijn aan hun militaire weerbaarheid. Ons leger moet ook de bekroning brengen van de nationale, maatschappelijke, militaire en lichamelijke opvoeding van onze jeugd. Ons volk is echter nog ver van deze gedachten verwijderd en we kunnen moeilijk iets in deze zin verwezenlijken zonder de geesten te overtuigen en de harten te winnen.
Dit is een der taken van de Partij. In de Militie is dit een der taken der H.B. ten overstaan van de gewone leden en sympatisanten.

III. VERHOUDING D.M./Z.B. EN DE ANDERE FORMATIES

1. De H.B. heeft haar eigen oversten, tot en met Commandant der Brigade. Deze hangt rechtstreeks af van de Commandant-Generaal.
Tussen de plaatselijke commandanten der Z.B. en H.B. bestaan er geen dienstbetrekkingen. Ze verstaan zich echter over het gebruik en de verdeling van oefenpleinen en oefenzalen. In geval van betwisting heeft de Z.B.-commandant de voorrang.
3. Er bestaat wederzijdse groetplicht tussen de beide formaties. De leden der H.B. in uniform groeten eerst de Z.B. in uniform bij gelijkheid van graad. Is er verschil van graad, dan groet de ondergeschikte eerst.
4. Bij gezamenlijk optreden heeft, bij gelijkheid van funktie, de Z.B.-commandant de algemene leiding.

IV. VERHOUDING D.M./Z.B. EN POLITIEK KADER

1. De Leiding der para-militaire opleiding en werking berust uitsluitend in de handen der commandanten van de H.B. Dit wil zeggen:
a) dat de leden van de H.B. niet rechtstreeks door de politieke leiders mogen opgeroepen worden, als H.B. leden, hetzij voor gelijk welken dienst.
b) dat de H.B. leden geen misbruik mogen maken van hun uniform bij diensten die met

orde-, wacht- en weerdienst of propaganda niets te maken hebben. Voorbeeld: bij het uitvoeren van karweien.
2. De leiding der politieke opleiding en werking der H.B. leden berust uitsluitend in de handen van het politiek kader. De H.B. commandanten mogen zich dus niet verzetten tegen de oproepen van hun manschappen door de plaatselijke politieke leiders, doch bij deze oproepen mogen de H.B. leden geen uniform aantrekken.
3. De H.B. commandanten maken deel uit van het kader der partij. Ze zijn echter in waardigheid en werking ondergeschikt aan hun plaatselijke V.N.V.-leider. De gewestkommandant staat onder de gewestleider, de arrondissementscommissaris onder de gouwleider, enz. zoals de propagandaleider van het arrondissement onder de arrondissementsleider staat.
De commandanten der H.B. zetelen in de respectievelijke gewest-, districts-, arrondissements- en gouwraden.
4. Bij aanstelling en benoeming van gewest- en arrondissements- en gouwkommandanten is het advies der onderscheiden politieke leidingen gewenst."

UNIFORM

Zwarte lange broek, grijze blouse met halsboord en zwarte das, Wolfsangel armband. Zeshoekig petje (oude Dinaso-muts slap model) met een deltakenteken vooraan. Bij koud weder werd de burgervest met wolfsangelarmband toegelaten. Gordel: deze van het politiek kader van het V.N.V.
Het uniform was eenvoudig en goedkoop opdat ook de minder gegoede volksgenoot het zich gemakkelijk zou kunnen aanschaffen.
Bij het marcheren hield men de linkerhand op het koppelslot.

INRICHTING DER EENHEDEN

1. De eenheden werden ingericht per gewest

2. Benaming en getalsterkte der eenheden

Ploeg: 1 ploegcommandant en 3 man
Schaar: 1 schaarcommandant en 3 ploegen
Storm: 1 stormcommandant en 3 scharen
Vendel: 1 vendelcommandant en 3 stormen
Ban: 1 bancommandant en 3 vendels
Heerban: 1 heerbancommandant en 3 bans
Brigade: 1 brigadecommandant en verscheidene heerbans

Dietsche Militie - Zwarte Brigade - 11.

Hulpbrigade.

3. Staven

Gouw: 1 secretaris en 1 adjunct (plaatsvervanger)
Arrondissement: 1 secretaris en 1 adjunct
District: 1 secretaris en 1 adjunct
Gewest: 1 secretaris en 1 adjunct

DIENSTGRADEN

Manschappen: Militanten, Stormer of Opperstormer
Ploegcommandant, Ploegleider of Opperploegleider
Onderofficieren: Schaarcommandant, Onderschaar- of Schaarleider
Keuronderofficier, Opperschaarleider of Stafschaarleider
Lagere officieren: Stormcommandant, Stormleider of Opperstormleider
Vendelcommandant, Vendelleider of Oppervendelleider
Hogere officieren: Bancommandant, Banleider of Opperbanleider
Heerbancommandant, Heerbanleider of Opperheerbanleider
Brigadecommandant, Brigadeleider

Dienstgraadkentekens

Dezelfde als de Z.B.

TERRITORIALE INDELING DER H.B.

Commandant-generaal der D.M.
Commandant der H.B.
Gouwcommandant der H.B.
Arrondissementscommanant der H.B.
Districtscommandant der H.B.
Gewestcommandant der H.B.
Afdelingscommandant der H.B.

Opmerking

1. De gouwen, arrondissementen, gewesten, afdelingen zijn de indelingen van de politieke organisatie.
2. Het district alleen is een onderverdeling van het arrondissement eigen aan de H.B. en bestaande uit meerdere gewesten.

D.M./Z.B. Muziekkapel.

D.M./Z.B. Z.B.-mannen verlaten de Tir voor een propagandatocht — Antwerpen.

D.M./Z.B. Groet aan het graf van Joris Van Severen te Abbeville in april 1943. V.l.n.r. Bert Peleman, Jet Claessens, Joris van Steenlandt, Dr. Edgard Lehembre en Leo Poppe.

D.M./Z.B. Uitvaart van de vermoorde schepen Vrancken te Bertem. Vooraan de burgemeester en banleider M.J.

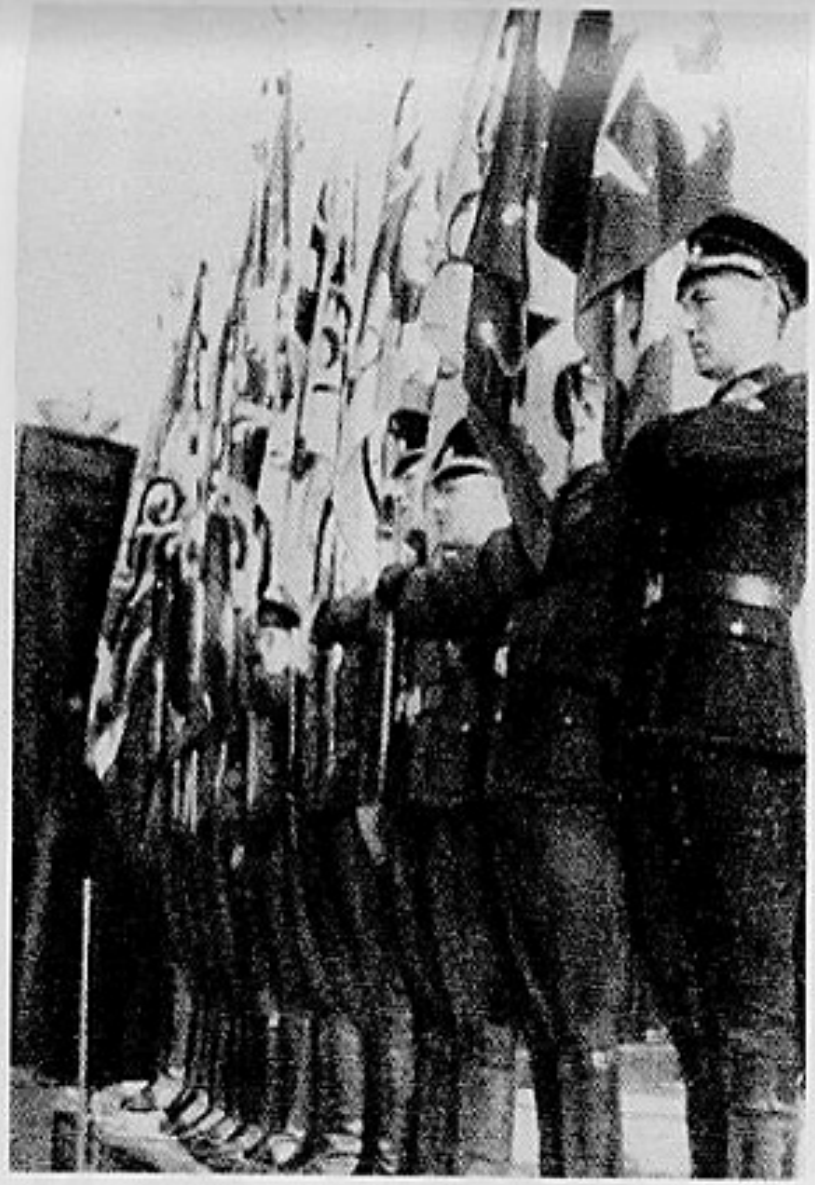

D.M./Z.B. Kesterheide 1943 — Erewacht der vendels aan het praalgraf van Staf De Clercq.

D.M./Z.B. Vertrek van Z.B.-mannen naar het Vlaams Legioen.

D.M./Z.B. Bert Peleman ontvangt een Panzerman (Z.B.-man).

D.M./Z.B. Heldenhulde in de Stadsschouwburg te Leuven in 1942. Staande legioenman F.G., zittend M.J. en Tuur Bogaerts.

D.M./Z.B. Begroeting door D.M.-leiders Bert Peleman, Joris Van Steenlandt en Jan Moreal aan gekwetsten van het oostfront in een Brussels hospitaal.

D.M./Z.B. Kester 1942 — Hulde van de legioenmannen aan het graf van Staf De Clercq.

D.M./Z.B. Dendermonde 1942 — Plechtige dienst voor de Vlaamse legioenman Van Nimmen, gevallen aan het Oostfront.

D.M./Z.B. Opleiding met wapens in 1944. Het hanteren van het pistool.

D.M./Z.B. Aalst 1944 — Dienst bij de Hilfsfeldgendarmerie. Een groep Z.B.-mannen bij hun opleiding.

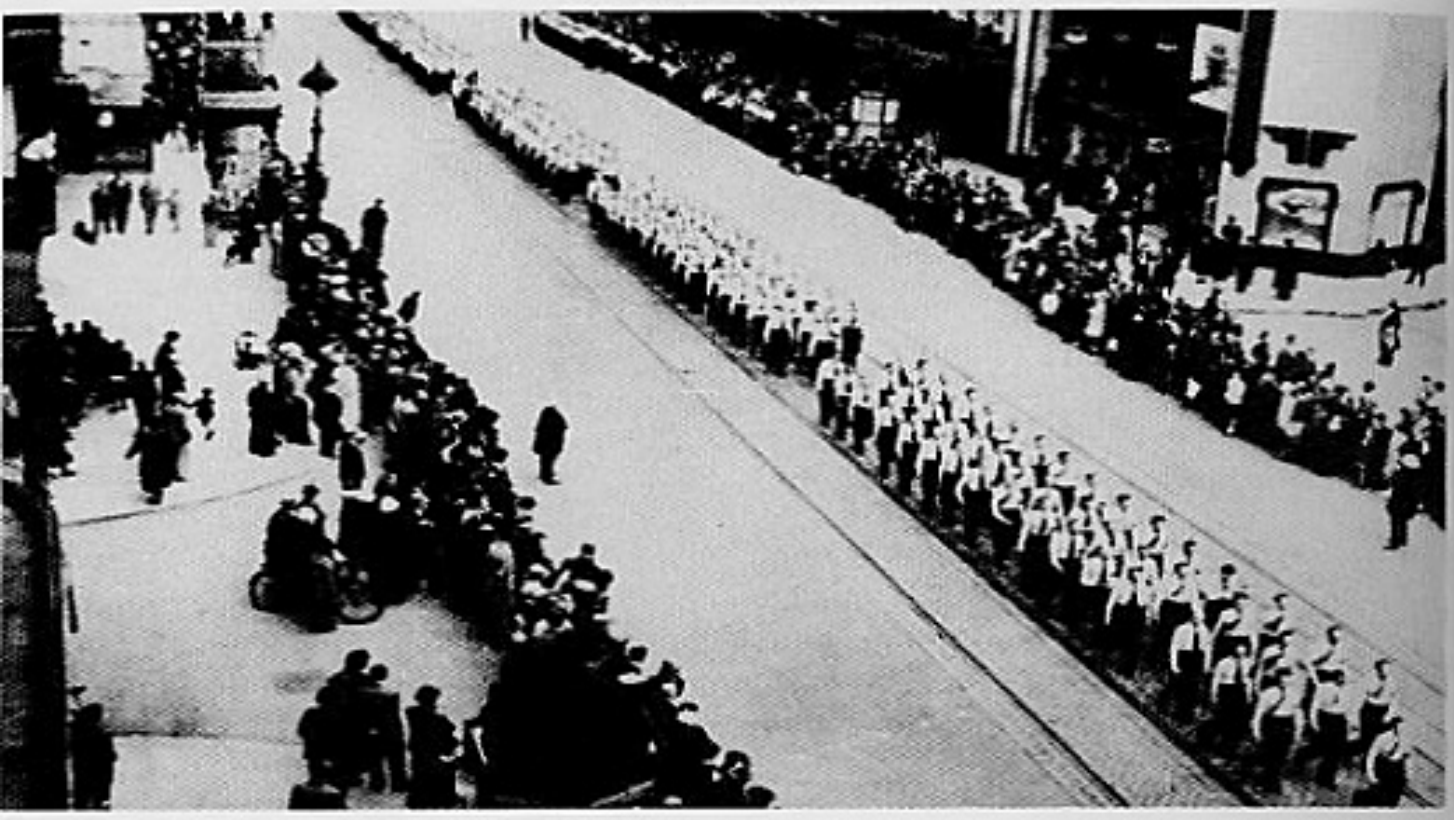

H.B. Tollenaeremars te Brussel op 12.7.1942. Eerste optreden naar buiten uit.

H.B. T.M. Brussel op 12.7.1942. De Hulpbrigade trekt tuchtvol door de straten van Brussel.

H.B. T.M. Brussel op 12.7.1942. Een fier vendel stapt vooraan.

H.B. T.M. Brussel op 12.7.1942. De Hulpbrigade stond in voor orde tijdens de opmars.

H.B. Mars te Antwerpen op 20 september 1942.

H.B. In het kamp te Wieze op 1.8.1943.

H.B. Kamp te Wieze op 1.8.1943. Schouwing door de militieleider Joris van Steenlandt.

H.B. Marsoefeningen in het kamp te Wieze op 1.8.1943. Vooraan links Deckmijn.

H.B. Gouwdagen van de D.M. te West-Vlaanderen.

H.B. Mars te Antwerpen op 26.8.1943. Parade voor de leider van het V.N.V.

H.B. Mars te Antwerpen op 26.9.1943. Muziekkapel der H.B.

H.B. Propagandamars.

H.B. De Huipbrigade verzekerd de orde in de zaal tijdens een vergadering.

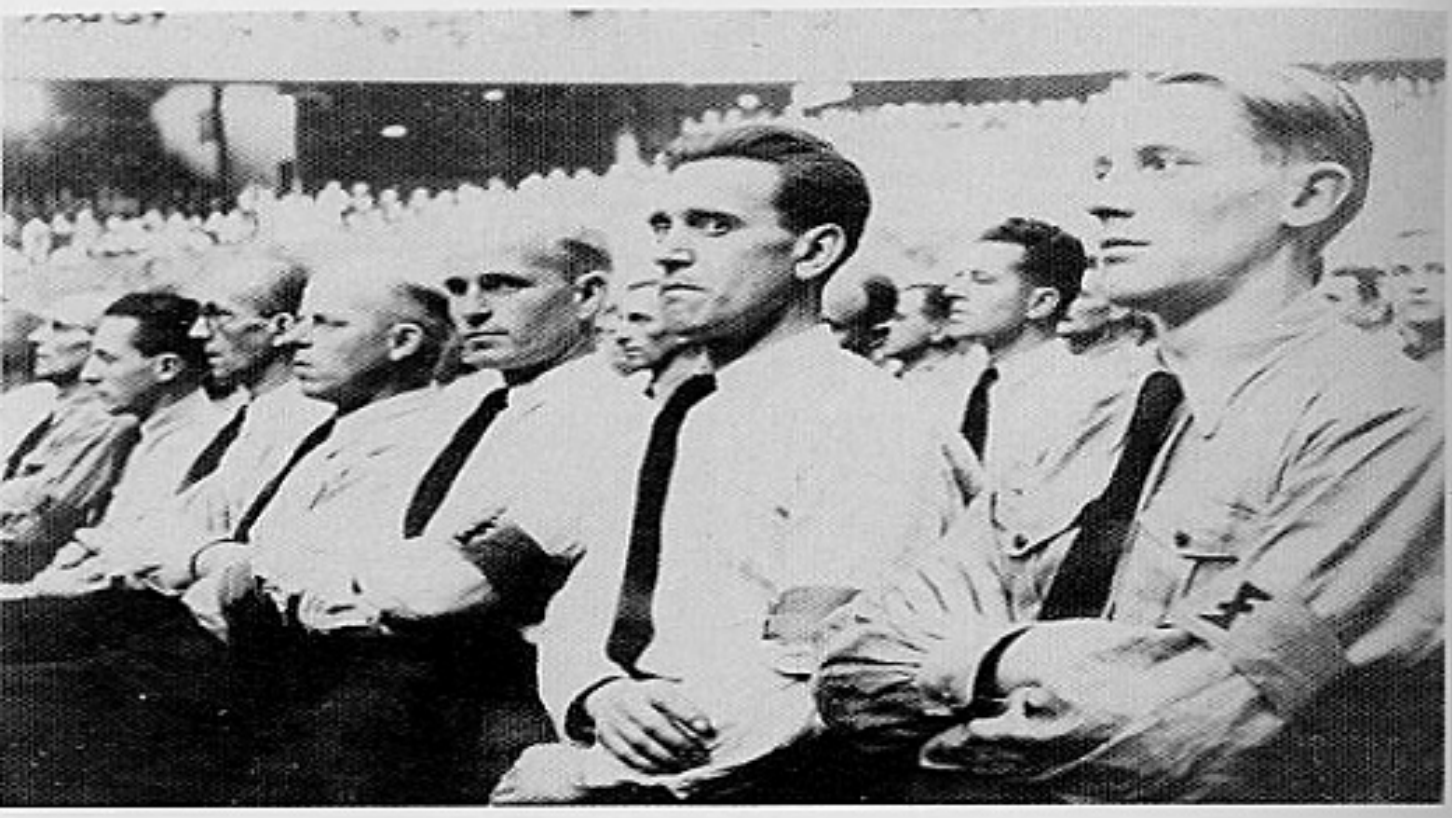

H.B. Aandachtig en tuchtvol.

H.B. Kamp te Wieze op 1.8.1943. Het kampvuur wordt klaargemaakt. Vooraan links Pol Jegers.

Dienstgraden der territoriale commandanten en functionarissen der H.B.

a) Territoriale commandanten

Gouwcommandant: Heerbanleider of Opperheerbanleider
Arrondissementscommandant: Banleider of Opperbanleider
Districtscommandant: Vendelleider of Oppervendelleider
Gewestcommandant: Stormleider of Opperstormleider
Afdelingscommandant: Deze heeft de graad, verbonden aan de functie in zijn eenheid.

Opmerking: Wanneer een gewest méér dan één Storm omvatte, dan droeg de districtscommandant de graad die overeenstemt met de getalsterkte zijner eenheid. Zijn territoriale functie bleef dezelfde.

b) Secretarissen

Gouwsecretaris: Vendelleider of Oppervendelleider
Arrondissementssecretaris: Stormleider of Opperstormleider
Districtssecretaris: Opperschaarleider of Stafschaarleider
Gewestsecretaris: Onderschaarleider of Schaarleider

c) Adjuncten

Gouw: Banleider of Opperbanleider
Arrondissement: Vendelleider of Oppervendelleider
District: Stormleider of Opperstormleider
Gewest: Opperschaarleider of Stafschaarleider

LEIDING

Heerbanleider Van de Moortele benoemd op 17 april tot Commandant der H.B.

Brabant

Districtcommandant Hanssens
Districtadministrateur C. Vanhout

Antwerpen

Arrondissementscommandant: Jordan
Gewestcommandant: Mark Calberson
Adjunct-arrondissementscommandant: De Vos
Districtcommandant: Hermans

Gewestcommandant: Van Osta opvolger Dielen
Adjunct-gewestcommandant: O. Geuens
Oppervendelleider: Olyslager

West-Vlaanderen

Gouwcommandant: Banleider Quintens
Afdelingscommandant: Dr. C. Halsberghe

GETALSTERKTE

Aan de ,,Tollenaere-mars'' te Brussel op 12 juli 1942 namen 7.000 leden van de H.B. deel. Dit was hun eerste optreden in het openbaar. Men kan aannemen dat dit dan ook het maximum aantal was.

WERVING

Deze werden intensief doorgevoerd in alle plaatselijke afdelingen van het V.N.V. Op voorstel van de afdelingscommandant beslist de Gewestcommandant over de aanwerving. Het stamboekje werd opgemaakt door de arrondissementssecretaris. De opname in de H.B. geschiedde op de eerstvolgende oefening die door de gewestcommandant geleid werd.

PERSONEEL — ADMINISTRATIE

De gewestcommandant stuurde alle drie maanden een slagorde op aan de districts- en arrondissementscommandant.
De arrondissementscommandant stuurde alle drie maanden een lijst op van de samenstelling der staven van gewest, district en arrondissement aan de gouwcommandant en de Staf der D.M.

Onkostenstaten

Werden vergoed
a) Dienstreizen voor en door de gouw- en arrondissementscommandanten.
b) Postzegels.

TUIGMEESTERIJ

In principe werden de uniform-onderdelen door het V.N.V. afgeleverd.

OPLEIDING

1. Vastgesteld volgens dienstplan door de Brigadecommandant in samenwerking met het departement Vorming.
2. Deze opleiding omvatte in principe:
a) één zondag oefening van twee uur per maand,
b) één weekdag oefening van twee uur per maand.
De weekdag zal gewijd worden aan zang, mededelingen en militair onderricht (eerbewijzen, gesloten gelederen).
3. De officieren en gewestcommandanten oefenen normaal de 3e zondag van de maand. De manschappen en onderofficieren de 4e zondag van de maand.

Uit het juli-nummer 1943 van ,,Leiding'' ontnemen we:

DIETSE MILITIE-HULPBRIGADE
Aanvullend besluit bij de bepalingen,
verschenen in ,,Leiding'' (nr. 5, maand mei 1943)

Ten einde te voorkomen: dat vele leden van het politiek kader, die, bij gebrek aan tijd, in de onmogelijkheid zijn aan alle propagandatochten van de Hulpbrigade deel te nemen, verder zouden afzien van de zo nodige medewerking met deze formatie; ten einde te voorkomen ook dat zij die, door de momenteel aangewende middelen of bijtaken, het hoofddoel van de oprichting der H.B. schijnen uit het oog verloren te hebben, aldus den verderen bloei van deze brigade in gevaar zouden brengen, worden, in de schoot van de Hulpbrigade, PROPAGANDA-STOOTTROEPEN opgericht.
Deze stoottroepen zullen gevormd worden met VRIJWILLIGERS uit de rangen der D.M./H.B.
Alle oversten van de H.B. behoren echter tot deze propaganda-stoottroepen.
Taak:
Zich in dienst stellen van de ,,PROPAGANDA'' voor het inrichten van massa-kolportages, massa-spreekkoren en spectaculaire ordediensten.
Uitvoering:
De propaganda-stoottroepen staan steeds en uitsluitend onder het bevel van eigen oversten.
Nochtans zijn de Alg. Propagandaleider en de Arrondissementsleiders alleen bevoegd om het optreden van deze formatie te bepalen. Het is ook niet de taak van de H.B.-oversten om, op eigen initiatief, kolportages e.d. in te richten.
De oproep geschiedt echter in verstandhouding met de verantwoordelijke H.B.-overste (Brigade-, Gouw- of Arrondissementscommandant, naar gelang het een oproep voor het ganse land, voor de Gouw of voor het arrondissement geldt).

De oefenmarsen echter, worden door de H.B.-oversten voorgeschreven en dienen, net als de andere oefeningen, door *alle* manschappen medegemaakt.
Wij durven nu veronderstellen dat de kaderleden, voor wie de factor „TIJD" alleen kon in aanmerking komen om zich nog niet voor de H.B. te melden, niet langer afzijdig zullen staan. Zij dienen zodanig doordrongen van het groote belang der Hulpbrigade, én als propagandakorps, én als partijschuts, dat hun wil, *om ook hier als leiders* de gewone leden vóór te gaan, hun den tijd zal *doen* vinden om de maandelijkse oefeningen mede te maken (twee maal twee uurtjes per maand: eens 's Zondags en eens in de week).

EINDE DER HULPBRIGADE

De H.B. houdt op van te bestaan op 12 november 1943 en werd versmolten met de Z.B.
Het aantal manschappen zowel van de H.B. als van de Z.B. liep regelmatig terug en toen het onzinnig bleek om nog te hopen de Duitsers te overbluffen, werden H.B. en Z.B. samengesmolten tot de Dietse Militie.

DE H.B. EN DE HILFSFELDGENDARMERIE

Met het doorvoeren van de verplichte arbeidsdienst naar Duitsland onttrokken vele Belgen zich aan deze dienst en doken onder. Het gevolg hiervan was dat deze mensen geld en voedsel nodig hadden. Hierdoor ontstond een abnormale toestand zodat deze lieden zich eveneens aansloten bij het verzet. Het verzet moest op haar beurt de nodige middelen in handen krijgen om te kunnen overleven. Gevolg hiervan: diefstal, meermaals roofmoord en overvallen van militaire bevoorradingscolonnes.
De Feldgendarmerie had meer dan de handen vol met aanslagen, sabotagedaden, aanslagen op mensen van de Wehrmacht. Hierdoor vonden zij de tijd niet om zich met niet-Duitse aangelegenheden bezig te houden, temeer daar haar troepenpotentieel veel te klein was om deze terreur neer te slaan.
Nu blijkt uit statistieken dat er in België tienmaal meer gewapende weerstanders waren dan Duitse soldaten, zonder te spreken van Feldgendarmen.
De mensen die in de collaboratie stonden, voelden zich bedreigd en zochten naar een middel tot zelfverdediging. Moord en aanranding waren sinds half 1943 aan de orde van de dag.
De weerbare mannen boden hun diensten aan de Duitse bezettende overheid aan. Zo stond een deel van de H.B. als hulp bij de Feldgendarmerie. Ze kregen er wapens en de nodige opleiding om deze te bedienen.
In het arrondissement Antwerpen alleen was er een massale rekrutering van

leden van de H.B. naar de Hilfsfeldgendarmerie. Vermoedelijk een paar honderden. Waarvan er later enkele tientallen ingezet werden in Limburg en weer later, na de landing in Normandië, een deel gemobiliseerd werd voor bewakingsdiensten in Antwerpen. Meerderen onder hen kwamen als krijgsgevangenen in Engeland terecht.
Buiten de inzet in Limburg werden leden van de H.B. bij anti-terreurgroepen betrokken en in Limburg was hun taak ook enkel de baancontrole en namen zij aan geen enkele tegenterreuractie deel.
Alhoewel de Hilfsfeldgendarmerie reeds in 1942 bestond, werd ze in 1944 versterkt door de H.B.
Volgens een auditoriaatdocument zou Elias in augustus 1943 alle arrondissementsleiders aangeraden hebben om een speciale Hilfsfeldgendarmerie op te richten, zoals te Antwerpen.
Ook te Mechelen en te Aalst treft men dergelijke Hilfsfeldgendarmerie aan. Te Aalst waren ze ondergebracht in de kazerne en kregen aanvankelijk een geverfd Belgisch militair uniform, dat later in 1944 vervangen werd door een Duits Wehrmachtsuniform, alleen gedragen tijdens de dienst.

HET LIED DER HULPBRIGADE
L. De Decker

De Hulpbrigade aangetreden.
Met vasten pas de rangen in
Verjaagt de schimmen uit 't verleden
Ten strijde voor Dietsland dat ik min.

Keerzang

Voor land en volk paraat
Vooruit dietse soldaat
Op uwe schouders rust (houd-stand)
de toekomst van ons land. Hou-Zee!
De Hulpbrigade hou en trouwe
Zij uwe leus, uw doel, uw eer.

De Hulpbrigade niet versagen.
Blikt vrank de vijand in 't gelaat
De plicht vervullen zonder klagen
Zo wordt gij mannen van de daad.

De Hulpbrigade hou en trouwe
Zij uw leus, uw doel, uw eer.
Maakt dat het land van roem en rouwe
Weer groot mag worden lijk weleer.

MARSLIED DER D.M.-HULPBRIGADE
Clemens de Ridder (14 augustus 1943)

De grijze kolonnen marcheren
Een marchlied weerklinkt door de straat.
Wij tarten de dralende heren
Wij houden de wacht in de staat!

Keerzang

March kameraden!
De Leider beveelt!
Weert kameraden
Wat Dietsland verdeelt!

Het klirren der guldene sporen
De kreet van de geus en brigand,
Zij komen de twijfelaars storen
En scheppen weer orde in 't land!

De geest zal de natie bevrijden,
Doch hij die de geest niet verstaat,
De duistere macht blijft belijden;
Hij voele de vuist, die hem slaat

DIETSE MILITIE POLITIE

Ook de antiterreurbrigade genoemd.
De activiteiten van de terreurgroepen werden in 1944 steeds maar driester. Vooral Leuven en Limburg kregen er het bloedigst mee af te rekenen. Het gebeurde zelfs dat er drie tot vier mensen op één dag werden vermoord. Zij gingen zelfs zo ver om de woningen binnen te dringen en de mensen daar in koele bloede neer te schieten.
De leiding van het V.N.V. kon niet machteloos blijven toezien. Hun geweten dwong hen iets te doen tot bescherming van de leden.
Wij beschikken over een bericht uit Leuven waar alle leden van de D.M. werden opgeroepen om deel te nemen aan een opleiding onder het bevel en toezicht van de Vlaamse Wacht.

Afschrift

DIETSCHE MILITIE
ARRONDISSEMENTSKOMMANDO Leuven, postdatum 18.8.1944

Kameraad,

Op bevel van den Kommandant-Generaal der D.M. en leider Dr. Elias, moeten al de D.M. militanten en weerbare leden der partij een degelijke opleiding bekomen. Deze opleiding zal ons gegeven worden door officieren en instructeurs der Vlaamsche Wacht te Roeselaar.
Dit mag echter geen aanleiding geven tot misverstand, noch tot kritiek daar de D.M. en Partij zichzelf blijft en na het beëindigen der opleiding der D.M. verder zal marcheeren en ageeren onder bevel van eigen oversten. Ook de formaliteiten mogen de kameraden niet afschrikken en ze in verwarring brengen. Iedereen moet gevolg geven aan dezen oproep.
Daarom werd er besloten dat een aanvraag zou genomen worden met deze opleiding op 20.8.44 te Roeselaar. Verzameling om 9.45 u. in de kazerne der Vlaamsche Wacht, Kasteel Heikant.
Schikkingen: Iedereen komt zoveel mogelijk in uniform.
Iedereen brengt zijn eten mede.
Duur der oefeningen: van 10-12 en 13-15 u.

Deelname:
1. alle D.M.-militanten
2. alle kameraden ingeschreven in de noodpolitie of reserve hulppolitie
3. alle kameraden die een wapen bezitten en niet in de D.M. staan
4. alle weerbare V.N.V.-ers tot 45 jaar.

In overeenstemming met de Kdt. Generaal voor wat de D.M. betreft en met

de Kd. Bogaerts, Arrondissementsleider voor wat de weerbare V.N.V.-ers betreft, zullen sancties getroffen worden tegen de kameraden die dezen oproep niet beantwoorden. De bevoegdheid voor het nemen van sancties draag ik over aan de officier der Vlaamse Wacht, Kapitein Tack, die als eerste maatregel voorziet: het afnemen der wapens en Waffenscheinen van de afwezige kameraden.
Wijze van verplaatsing: Een auto zal vertrekken uit Diest over Aarschot en een uit Tienen over Leuven. Voor de gewesten Glabbeek, Budingen, St.-Joris-Winge, Kortenberg en Tervuren moeten de officieren zich verstaan met den sectorkdt. om gebeurlijk de auto een kleine omweg te laten maken. Nader bericht zal hierover nog gegeven worden maar dan moeten de officieren zorgen voor een snelle doorgave van dit bericht, zodat alle kdtn. op tijd verwittigd worden.
Verdere instructies zullen op eerste verzameling gegeven worden.
Ik reken op een stipte uitvoering van deze bevelen.

Met Dietsche groet,	Hou-Zee
De officier der Vlaamse Wacht	Vendelleider
Kapitein TACK	L. JEGERS

Afschrift

AKTIVITEITSVERSLAG INZET D.M. POLITIE

Op 7.8.1944 werden 55 manschappen der D.M. ingezet voor bestrijding der terreur in Limburg. Deze inzet werd beschouwd als medehulp aan de S.D.
Deze 55 manschappen werden ingedeeld in 5 verschillende groepen:
Tessenderlo
Koersel
Bree
Neeroeteren
Bilzen.
Er werden tot op heden 59 man aangehouden, waarvan 4 dood bleven bij voorgevechten. Hieronder bevinden zich 11 Russen waarvan 3 dood.
Tevens werd Ciechef DUPONT Sylvain ,,François'' ontdekt en bij vuurgevecht gedood. De papieren die op Dupont gevonden werden, gaven aanleiding tot een grote aktie in de streek Kinrooi-Molenbeersel. Aan deze aktie namen deel de S.D., de Marine van Maaseik en de Gouwcommandant D.M.
Op deze aktie werden nog 3 terroristen doodgeschoten en een verhangen. Vijf anderen werden gevangen genomen.

Onder de 59 aangehoudenen zijn er enkelen die in opdracht van ,,MAX'' werden aangehouden.
Tevens bevinden zich daaronder 3 koeriersters der terreurbende. Ook 6 goed gekende terroristen, die in de Cie van Dupont werkzaam waren. Deze Cie droeg den naam van de veroordeelde terrorist Arthur KLINKERS.
Vanaf dit ogenblik gaat de aktie zeer regelmatig daar we nu totaal in de terreurorganisatie binnengedrongen zijn. Alleen zou de bewapening moeten verbeterd worden en de groepen versterkt. Er zijn groepen die nog slechts met 6 man staan en met deze slechte bewapening is het onverantwoordelijk de jongens zoo aan het gevaar van overal bloot te stellen. Wij moeten onze aktie met nog meer kordaatheid kunnen doordrijven, daar op dit ogenblik werkelijk de terroristen in de aftocht zijn. Wij moeten ze nu onverpoosd kunnen achternazetten.

In een artikel ter nagedachtenis van de dubbele moord op Heerbanleider Beernaert en zijn vader te Roeselare op 7 februari 1944.

Uit ,,Volk en Staat'' van 8 februari 1944

HOELANG NOG!

Gisteren schreven wij nog, dat een gekoördineerd optreden van alle politioneele instanties, — de parketten-generaal, de onderzoekende en beteugelende magistraten, de rijkswacht, de rechterlijke en gemeentelijke politie, — dringend vereist is om de lakeien van Moskou, die het terrein willen voorbereiden voor de burgeroorlog, schaakmat te zetten en haalden wij het voorbeeld van dhr. Darnand in Frankrijk aan om tot grotere krachtdadigheid aan te sporen.
Opnieuw werden de keien met bloed geverfd in Vlaanderen. Opnieuw gingen twee levens van dappere medeburgers, die enkel het algemeen welzijn beogen, te loor. Het strijdende Vlaanderen telt de slagen en vraagt: Hoelang nog! Duizenden van onze kameraden staan klaar om de handschoen op te rapen en het rapalje in zijn steunpunten te gaan bestoken. Dat men hen inschakeld in de beteugelingsdiensten, evenals in Frankrijk! Een verpletterende verantwoordelijkheid drukt op degenen die door hun ambt aangewezen zijn om het sein tot een ongenadige repressie te geven. Mijne Heren, de maat loopt over!

V. en S.

KRIEGSMARINE

De Kriegsmarine (Krijgsmarine) bestond uit:
Flotte (Vloot)
Landmarine Marineartillerie
Schiffsstammregimenter en Abteilungen

DIE FLOTTE

Onder bevel van de Flottenchef in Kiel
Schlachtschiffen (Slagschepen)
Zware en lichte Kruisers
Zerstörern (storingsboten)
Torpedoboten
Snelboten
Ruimboten
Mijnenzoekboten
U-Boten (onderzeeërs)
Opmetingsboten
Schoolschepen (zeilboten)
Verzoeksschepen voor bijzondere doeleinden

LANDMARINE

Onder bevel van het Commando van het Marinestation der Oostzee in Kiel.
Onder bevel van het Commando van het Marinestation der Noordzee in Wilhelmshaven.
Deze stations waren verantwoordelijk voor de kustverdediging en leidden de opleiding en het gebruik van de Landtroependelen.

DE VLOOT — DIE FLOTTE

Vliegtuigdrager ,,Graf Zeppelin''
Slagschepen en Kruisers
Slagschepen: Bismarck
Gneisenau
Scharnhorst
Tirpitz
Pantserschepen: Deutschland
Graf Spee

Zware Kruisers: Blücher
Admiral Hipper
Lützow
Prinz Eugen
Admiral Scheer

Lichte Kruisers: Emden
Karlsruhe
Köln
Königsberg
Leipzig
Nürnberg

Hulpkruisers: Atlantis
Coronel
Doggerbank
Hansa
Komet
Kormoran
Michel
Orion
Pinguin
Thor
Stier
Widder
Hilfskreuzer 49
Hilfskreuzer 53

Torpedojagers, Zerstörer, Torpedoboten
Zerstörer-Flottillen
Torpedoboots-Flottillen

Snelboten, Schnellboote

Beschermingsstrijdmachten (Sicherungsstreitkräfte)
Sperrbrecher, Sperbreker
Sicherungsflottillen
Minensuch-Flottillen, Mijnenzoekersflottieljen
Räumboots-Flottillen, Ruimbotenflottieljen
Minenräumboote, Mijnenruimboten
Vorposten-Flottillen, Voorpostflottieljen
U.Jagd-Flottillen, Onderzeeboten jachtflottieljen
U.Bootjäger, Onderzeebootjagers
Geleit-Flottillen, Begeleidflottieljen
Minenschiffe, Mijnenschepen
Lande-Flottillen, Landflottieljen

Landungsverbände, Landingseenheden
Artillerieträgerflottillen, Artillerieflottieljen
Transportflottillen, Transportflottieljen
Unterseeboote, Onderzeeërs
Alle U-boten droegen een nummer. We kennen nummers van U9 tot U3013.
Handelsmarine, Blockadenbrechter, Blokadebreker
Marine Infanterie Divisies: Van 1. Marine Infanterie-Div. tot 16. Marine Infanterie-Div.
Marineartillerie
Schiffsartillerie, Scheepsartillerie genoemd
Küstenartillerie, Kustartillerie
Marine Flakartillerie
Marinepioniere, marinegenie
Marine Nachrichtentruppen, marine seintroepen
Ook Funkmesswesen (Radar) genoemd.
Marine Propagandatruppen, Marine Propagandatroepen
Feldpost, veldpost
Marine Sanitätswezen, Marine gezondheidswezen
Marine Flieger, Marinevliegers.

DE OVERWINNING KOMT VAN DE ZEE

Veel historici zijn zozeer gefascineerd door de verbetenheid en het spectaculair karakter van de gevechten te land, dat zij maar al te dikwijls het belang van de zeegevechten onderschatten in de conflicten van lange duur.
Het meesterschap op zee is nochtans van primordiaal belang. De moderne geschiedenis leert ons dat, bij een aanval van een landmacht tegen een zeemacht, deze laatste op de duur de overwinning behaalt.
Trafalgar deed van tevoren Austerlitz, Jena en Wagram teniet.
De strenge blokkade die de Duitsers moeten ondergaan van 1914 tot 1918 had hun weerstandsvermogen afgebot, terwijl de Geallieerden 1.200.000 Amerikanen de Atlantische Oceaan lieten oversteken...
In 1940 tenslotte, was de macht van de Britse vloot van die aard dat Hitler afzag van de operatie ,,Zeeleeuw''. Terwijl Engeland zich de bevoorrading en het materieel kon verschaffen die voor het verderzetten van de vijandelijkheden noodzakelijk waren, zag Duitsland zich verplicht gewaagde operaties te ondernemen in Roemenië, in het Donetzbekken, in de Kaukasus of in de richting van Iran om aan de onmisbare petrolium te komen. Deze operaties zouden helemaal niet nodig geweest zijn als de Royal Navy, die vanaf 1942

werd versterkt door de Amerikaanse vloot, aan de vaartuigen van het Reich de toegang tot de wereldmarkten niet had ontzegd.
Niettegenstaande de opvallende wanverhouding tussen de vijandige zeemachten, was de situatie van Duitsland in 1940 toch heel wat gunstiger dan in 1914. Inderdaad, de bezetting van Noorwegen, van Denemarken, van Nederland, van België en van Frankrijk stelde al de havens aan de Noordzee en de Atlantische Oceaan, van Narvik tot Bayonne, in het bereik en in het bezit van de Kriegsmarine.
Gelukkig voor Engeland zijn de bases van weinig betekenis als men niet over de nodige vaartuigen beschikt, en in juli 1940 moesten de Duitsers het stellen met de slagkruisers Scharnhorst en Gneisenau, de vestzakpantserschepen Admiral Scheer en Lutzow (het vroegere Deutschland), de Eugen Prinz en de Admiral Hipper, twee zware kruisers, verder nog drie lichte kruisers, een twintigtal destroyers en 40 oceaanduikboten.
En toch slaagden zij er met zo beperkte middelen in gedurende twee jaar de verbindingen van de Britse zeemacht in het gedrang te brengen, want zij brachten méér schepen tot zinken dan de Engelsen er bouwden. Het scheelde werkelijk zeer weinig of de strijd in de Atlantische Oceaan liep uit op een ramp voor de natie die, sinds twee en een halve eeuw, beweerde te heersen over de zeeën.
Dit vindt niet alleen zijn verklaring in de moed en de bekwaamheid van de Duitse bemanningsleden, maar vooral in het feit dat de strategie van de Royal Navy, hoe sterk zij ook was, alleen maar defensief kon zijn. De tegenstander, zowel de duikboten als de grote kaperschepen, kon plaats en ogenblik bepalen, en dat was een kapitaal voordeel.
Hoe paradoxaal het ook mag klinken, in dit geval was de sterke veruit de mindere van de zwakke: Engeland had geen schepen genoeg om de ontelbare konvooien te beschermen op de eindeloze oceaan. De destroyers waren niet talrijk genoeg en hun actieterrein was veel te beperkt voor de taak die men hen wilde opleggen. Hun machines, die gebouwd waren voor een snelheid van 36 knopen, leden geweldig onder de traagheid van de konvooien, die nauwelijks 10 knopen haalden.
En wanneer de destroyers, als goede herdershonden, aan een snelheid van 25 knopen onafgebroken rond het konvooi draaiden, verdrievoudigden zij de af te leggen afstand en werd het verbruik van brandstof al te groot.
Een oplossing bestond in het gebruik van korvetten. Deze kleine vaartuigen, die men poëtisch met namen van bloemen bedacht, vertoonden echter een schrijnend gebrek aan strijdkracht.
Hun eigenschappen waren de volgende: 925 ton, een lengte van 62 meter, een breedte van 10 meter, 1 kanon van 102, een viervoudig machinegeweer van 12,7 mm, een motor van 2800 PK die een snelheid van 16 knopen mogelijk

maakte, 4 of 5 officieren, vooral reservisten. Dit alles was wel erg bescheiden om de strijd aan te gaan met de geduchte ,,grijze wolven''. Toch gaven deze vaartuigen voor hun grootte blijk van een opvallende zeevaardigheid, en hun bemanning wende snel aan de hardheid van de oorlog. Toen zij later uitgerust werden met asdics en radartoestellen, werden zij tegenstanders met wie rekening gehouden moest worden. De bescherming die de korvetten boden tegen de grote kaperschepen was natuurlijk onbeduidend, maar hoe weinig talrijk zij ook waren, deze laatsten werden toch snel ontdekt. De vernieling van de kaperschepen was dan het werk van de Royal Navy en haar grote vaartuigen; dat dit niet zonder moeilijkheden en verliezen verliep, zal wel duidelijk zijn.

Dadelijk al leidde de confrontatie tot een verwoede strijd; van september 1939 tot december 1940 werden ongeveer duizend koopvaardijschepen in de grond geboord, in totaal 4.500.000 ton.

Met hun 2.600.000 ton namen de U-Boote daarvan natuurlijk het leeuweaandeel voor hun rekening. De kaperschepen deden 540.000 ton zinken, de bommenwerpers 580.000. Maar een ander, verschrikkelijk efficiënt middel was verantwoordelijk voor het verlies van 780.000 ton, waarmee het dus de tweede plaats bekleedde in deze strijd voor de vernietiging van de grootste tonnenmaat: ,,de magnetische onderzeemijn''.

ORDEN EN ERETEKENS BIJ DE KRIEGSMARINE

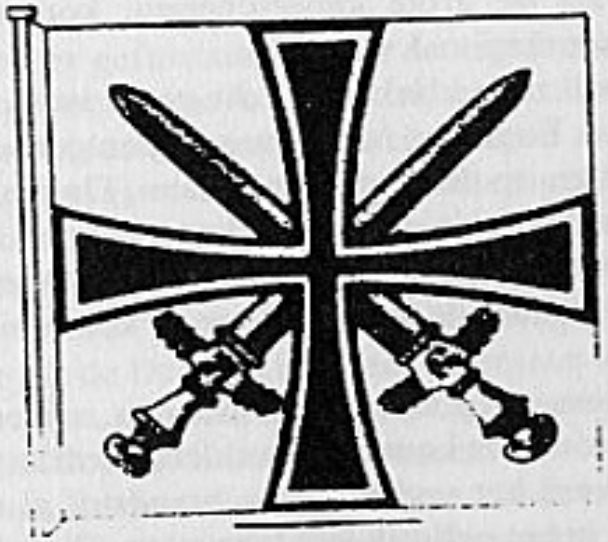

Standaard-Oberbefehlshaber der Kriegsmarine

Koppelslot

U-Boots-Kriegsabzeichen 1939
(in gelbem Metall)

U.Boots-Kriegsabzeichen 1939
(geel metaal)

Ehrenspange

Zerstörer-Kriegsabzeichen
(Krans met adelaar in het goud,
Boot en golven zwartgrauw,
brekende golven wit gepoliert)

Kriegsabzeichen voor Minensuch,
U-Boten-Jagd en Sicherungsverbände
(in het goud, fontein in wit metaal
en de zee in zwartgrauw)

HET LEEUWESCHILDJE

De Vlamingen mochten het leeuweschildje dragen maar het was niet verplicht

Het ,,Hoheitsabzeichen'' der Kriegsmarine

DIENSTRANGKENTEKENS

MANSCHAPPEN

Dienstrang	*aan linkermouw (bovenarm)*	*spiegels*
Matrose		
Matrosengefreiter		
Matrosenobergefreiter		

Matrosenhauptgefreiter

Matrosenstabsgefreiter

Matrosenoberstabsgefreiter

In het geel op blauwe jak of hemd
In het blauw op witte hemden

ONDEROFFICIEREN

Dienstrang	*Schouderstukken*	*Kraag*	*Mouw*
Maat			
Obermaat			
Bootsmann (Feldwebel)		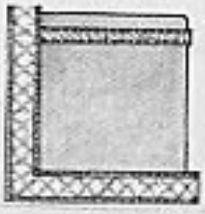	

Oberbootsmann
(Oberfeldwebel)

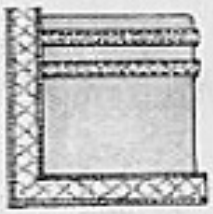

Stabsoberbootmann
(Stabsfeldwebel)

OFFICIEREN

Dienstrang	*Schouderstukken*	*Mouwrand*
Leutnant zur See		
Oberleutnant zur See		
Kapitänleutnant	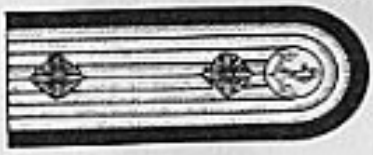	
Korvettenkapitän		
Fregattenkapitän		
Kapitän zur See		

ADMIRAALS

Dienstrang	*Schouderstukken*	*Mouw*
Konteradmiral		
Vizeadmiral		
Admiral		
Generaladmiral		
Grossadmiral		

VERGELIJKENDE DIENSTGRADEN

Heer	*Luftwaffe*	*Kriegsmarine*	*Waffen SS*
Schütze	Kanonier	Matrose	SS-Schütze
Oberschütze	Oberschütze	—	SS-Oberschütze
Gefreiter	Gefreiter	Matrosengefreiter	SS-Sturmmann
Obergefreiter	Obergefreiter	Matrosenobergefreiter	SS-Rottenführer
Stabsgefreiter	Stabsgefreiter	Matr. Stabsgefreiter	—
Unteroffizier	Unteroffizier	Maat	SS-Unterscharf.
Unterfeldwebel	Unterfeldwebel	Obermaat	SS-Scharführer
Fähnrich	Fähnrich	Fähnrich zur See	SS-Standartenjunker
Feldwebel	Feldwebel	Bootsmann	SS-Oberscharführer
Oberfeldwebel	Oberfeldwebel	Oberbootsmann	SS-Hauptscharführer
Oberfähnrich	Oberfähnrich	Oberfähnrich zur See	SS-Standarten oberjunker
Hauptfeldwebel	Stabsfeldwebel	Stabsoberbootsmann	SS-Sturmscharführer
Leutnant	Leutnant	Leutnant zur See	SS-Untersturmführer
Oberleutnant	Oberleutnant	Oberleutnant zur See	SS-Obersturmführer
Hauptmann	Hauptmann	Kapitänleutnant	SS-Hauptsturmführer

Major	Major	Korvettenkapitän	SS-Sturmbannführer
Oberstleutnant	Oberstleutnant	Fregattenkapitän	SS-Obersturmbannf.
Oberst	Oberst	Kapitän zur See	SS-Standartenführer
			SS-Oberführer
Generalmajor	Generalmajor	Konteradmiraal	SS-Brigadeführer
			u.Gen.Maj.d.W.SS
Generalleutnant	Generalleutnant	Vizeadmiral	SS-Gruppenführer
			u.Gen.Lt.d.W.SS
General der Infanterie	General der Flieger	Generaladmiral	SS-Obergruppenführer
General der Kav.			u.Gen.d.W.SS
General der Art.			
Generaloberst	Generaloberst	Generaladmiral	SS-Oberstgruppen-
			führer
Generalfeldmarschall	Generalfeldmarschall	Grossadmiral	

VLAMINGEN BIJ DE KRIEGSMARINE

Nadat reeds vanaf einde 1940 Vlamingen dienst deden in het Duitse landleger, namelijk bij de Waffen SS en de toeloop tot deze SS-eenheden sinds augustus 1941 in versneld tempo steeg, door de propaganda en de geestesinstelling van de Vlaamse Jeugd tegen het bolsjewisme, besloot de Kriegsmarine in samenspraak met de SS-Leiding om in augustus 1943 ook vrijwilligers te werven voor de Kriegsmarine in al de Europese staten.
In Vlaanderen kende deze werving niet het succes als in Nederland. Verwonderlijk was dat niet daar de Nederlanders toch altijd een zeevarend volk geweest zijn.

Hierna volgen twee archiefstukken die duidelijk de werving en de manier van opleiding weergeven.

Afschriften

VOORSTEL
voor de opname van Germaanse vrijwilligers in de Kriegsmarine

GEHEIM

1. Ingeschakeld in onze Germaanse school te Sennheim in de Elzas en onderstelt aan de kommandeur dezer school, werd een Marine-E.Batl. voor Germaanse vrijwilligers opgericht.
2. De Germaanse vrijwilligers voor de marine komen eerst na een proeftijd van vier weken in deze Germaanse school naar het Marine-E.Batl.
3. Ik stel het me zo voor dat zekere lichte zeemachteenheden in aanmerking komen voor de opname van deze Germaanse vrijwilligers. Het is namelijk noodwendig dat officieren en onderofficieren van deze eenheden zelf in deze Germaanse gedachtenwereld ingeleid worden.
4. Ik stel me verder voor dat het Marine-E.Batl. van het opperkommando van de Marine het nodige opleidingspersoneel bekomt aan officieren en onderofficieren, die enerzijds die Germaanse vrijwilligers opleiden kunnen en anderzijds zelf bij deze gelegenheid (wereldbeschouwing) in vele Germaanse vragen geschoold worden en alle vele kleinigheden, die de behandeling van deze vrijwilligers eisen, leren kunnen.
5. Praktisch zullen deze officieren en onderofficieren afwisselend tot de eenheden afgekommandeerd worden, waarvan de bezetting Germaanse vrijwilligers heeft.
6. Ik houd het voor noodzakelijk, dat voor alle gerechtsaangelegenheden van de Germaanse vrijwilligers bij de Marine een speciale ambtenaar aangesteld werd, die eveneens bij ons opgeleid werd.

Welke waarde wij daaraan hechten is hieruit te nemen dat ik als Reichsführer SS mij twee jaar lang de bevestiging van ieder oordeel van een Germaanse vrijwilliger voorbehouden heb en dat wij in deze twee jaar een groot aantal rechters schoolden.

Get. H. Himmler

Feld-Kommandostelle, den 13.7.1943
An den
Chef des SS Hauptamtes
SS-Obergruppenführer Berger, Berlin
SS-Obergruppenführer Jüttner, Berlin

Der Reichsführer SS — Berlin-Wilmersdorf den 20.7.1943
Chef des SS Hauptamtes — Hohenzollerndamm 31

GEHEIM

Opname van Germaanse vrijwilligers in de Kriegsmarine

1. Aan de hogere SS- en Politieleider in Noorwegen
2. Aan de volmachtdrager in Denemarken: SS-Gruppenführer Dr. Best
3. Aan de hogere SS- en politieleider in Nederland
4. Aan SS-Brigadeführer Jungclaus
5. Aan de Ambtgroep D
6. Aan SS-Oberführer Fick in Sennheim
7. Aan het Ersatzkommando Nordost
8. Aan SS-Obersturmbannführer Dr. Brandt

1. De Führer had de opname van Germaanse vrijwilligers toegestaan in de Kriegsmarine.
2. Aangesteld werden officieren, onderofficieren en vrijwilligers onder de gelijke voorwaarden als bij de Waffen-SS keuring en Kriegsmarine.
3. Die enkele voorwaarden werden nog schriftelijk vastgelegd.
4. Het voorstel van de Reichsführer-SS (bijlage) is zonder verandering aangenomen door de bevelhebber der Kriegsmarine, Grootadmiraal Dönitz. De leiders van de Ersatzkommando's moeten zich in verbinding stellen met het Marine-Oberkommando in Noorwegen, in Denemarken met de kommanderenden Admiraal, in Nederland met de Admiraal der Nederlanden, in Vlaanderen met de Admiraal der Kustvloot.
5. De werving moet nauw volgen.
6. De voorzorg gebeurd door onze voorzorgofficier.
7. Zaakvoerder of ambtenaar in het opperkommando der Kriegsmarine is Fregattenkapitän Wenninger. De ambtgroep zet zich onmiddellijk met hem

in verbinding en neemt verdere schikkingen opdat moeilijkheden van gelijk welke aard zouden vermeden worden.
8. SS-Oberführer Fick zorgt voor meer kwartieringsruimten met de verwijzing dat ook de zwaaroorlogsverminkten ten laatste tot 13.8.1943 naar Sennheim en de onmiddellijke omgeving kunnen ondergebracht worden.

Berger G.
SS-Obergruppenführer

PROPAGANDABROCHURE: VLAMINGEN IN DE DUITSE KRIEGSMARINE

I. Voorwaarden

1. Iedere Vlaming van 17 tot 45 jaar kan zich laten inschrijven.
De voorwaarden zijn: geschiktheid, een blanco strafregister en een onbesproken gedrag. Kennis van de Duitse taal was niet vereist.

2. Verplichting voor de duur van de oorlog, doch minstens voor twee jaar. Niet noodzakelijk de Duitse nationaliteit aan te nemen. Vrijwillige dienstneming na die tijd was mogelijk.

3. Inschrijvingen voor volgende beroepen:
aan boord: zeemansdienst, technische dienst en intendance.
aan wal: marineartillerie, motordienst en intendance.
Aan bijzondere wensen voor een bepaald oorlogsterrein kon bij gegronde redenen eventueel worden voldaan.

II. Aanmelding

1. Bij alle Ortskommandanturen der Deutsch Wehrmacht.
Indienen van 2 pasfoto's, geboorteakte, eventueel huwelijksakte en geboorteakten van de kinderen, eigenhandig geschreven levensloop, behaalde diploma's (bv. rijbewijs) en bewijs van goed gedrag.

2. Vlaamse vrijwilligers verblijvende in Duitsland kunnen zich aanmelden bij het ,,Wehrbezirkskommando Ausland in Berlin'', Berlijn W. 35, Bissingzeile 9.

3. Nadere inlichtingen werden door de ,,Ortskommandanturen'' en elk Marinebureau verstrekt.

III. Opleiding

1. Bestaat uit een vooropleiding van 12 weken, daarna volgde overplaatsing naar het front. De vooropleiding heeft plaats in groepen, samengesteld uit

vrijwilligers van dezelfde nationaliteit. Bij de daarop volgende frontdienst werden de Vlamingen in kleinere groepen ingedeeld bij Duitse formaties.

2. Na gebleken lichamelijke geschiktheid werden de vrijwilligers (binnen ca. 10 dagen na de aanmelding) bij de opleidingsafdelingen in Duitsland ingedeeld, waar de vooropleiding geschiede.
De definitieve opneming in de Duitse Wehrmacht en de eedaflegging vond plaats, nadat de opnemingsformaliteiten waren vervuld. Blijkt uit de ingenomen informaties, dat de dienstneming niet mogelijk is of dat de vrijwilliger valse gegevens omtrent afstamming en voorstraffen heeft verstrekt, dan werd hij terstond ontslagen. In dit geval had hij geen recht op tractement en verzorging.

IV. Bezoldiging en Verzorging

1. De Vlaamse vrijwilliger werd met zijn Duitse kameraden gelijk gesteld. Hij ontving hetzelfde tractement, dezelfde kost en kleding en kon op dezelfde wijze worden bevorderd. Dit gold ook voor het onderhoud van zijn gezin en voor de verzorging in geval van invaliditeit.

2. Bezoldiging:
a) Tractement: Het tractement diende voor de persoonlijke behoeften van de vrijwilliger. Dit werd maandelijks in drie termijnen uitbetaald. De matroos ontving 30 R.M., de Gefreiter 36 R.M. per maand.
Het loon werd verhoogd al naar gelang het stijgen in dienstgraad.
b) Fronttoelage: Bij bijzondere inzet, gevechtshandelingen of aan het front werd een fronttoelage gegeven. Aan boord van oorlogsschepen werd bovendien een speciale boordtoelage uitbetaald, stijgend met de militaire dienstgraad.

3. Verzorging:
a) Kleding: Alle leden werden voorzien van de benodigde kleding en uitrusting.
b) Kost en inwoning: Zijn vrij. Verschil in toewijzing van levensmiddelen al naar gelang een formatie frontdienst of dienst in het Rijk verrichte.
Deze zijn aanmerkelijk hoger dan die der burgerbevolking. Bij tijdelijke ziekte recht op medische hulp en kosteloos ziekenverpleging in een hospitaal. Geneesmiddelen en medische behandelingen zijn kosteloos.
c) Na het ontslag:
Terugkeer op gemakkelijke voorwaarden in het beroepsleven. Tijdens de overgangstijd werd hem een uitkering gegeven, voorts geniet hij voorkeur bij de arbeidsbemiddeling.
Bij blijvende invaliditeit ontvangen de vrijwilligers en eventueel hun nabe-

staanden sociale hulp en verzorging, en wel in gelijke mate als de Duitse soldaat.

4. Verzorging der gezinsleden:

a) Bij het personeel in openbare diensten 80-100 % van het salaris of loon al naar gelang de stand van het gezin.

b) Uitkering van ondersteuning voor het gezin door het ,,Annahmebureau der Kriegsmarine''.

c) Het uitbetalen van ,,Kriegsbesoldung'' (salaris voor militairen) indien de vrijwilliger de rang van Obergefreiter of hoger bekleedde en dus salarisontvanger is, in dit geval werd geen kostwinnersvergoeding uitbetaald.

5. Kostwinnersvergoeding:

Ze werd slechts op aanvraag toegestaan.

Er werd uitgekeerd:

a) Voor gehuwden:

1. Bij een maandelijks inkomen tot:
   2550 fr. 1105 fr.
   17000 fr. 7140 fr.
   Boven de 17000 fr. 7650 fr.
2. De volledige huur of bij huiseigenaars de huurwaarde over het volle bedrag.
3. Betaling van de premie van eventuele afgesloten verzekeringen (leven, brand, enz.)
4. Kindertoeslag voor elk kind per maand
   tot 16 jaar 357 fr.
   boven 16 jaar 510 fr.
   Tot 16 jaar buitenhuis verblijvend 612 fr.
5. Medische hulp voor het gehele gezin.
6. Voor alle gezinsleden extralevensmiddelen, genotmiddelen en kolen.

b) Voor ongehuwden:

1. Een bijdrage in het onderhoud ten bedrage van 765 fr. voor degenen, die onder soldijgroep 16 (Wehrsoldgruppe 16) vielen (Matrose), een bijdrage in het onderhoud ten bedrage van 935 fr. voor degenen, die onder soldijgroep 15 (Wehrsoldgruppe 15) vielen (Gefreiter). Deze bijdrage in het onderhoud werd in alle gevallen toegestaan.
2. Indien vrijwilliger geheel of gedeeltelijk kostwinner was.
   bij een ouder tot 1020 fr.
   bij beide ouders tot 1530 fr.
   Ook in bijzondere gevallen een huurbijslag, sociale hulp en verzorging.
3. Voor elk bij de moeder inwonend buitenechtelijk kind per maand 612 fr.

WERVING

Uit ,,Volk en Staat'' van november 1943

,,Op 17 november 1943 had te Brussel, op de Adolf Maxlaan, de opening plaats van het wervingskantoor voor de ,,Kriegsmarine'', de ,,Marine Annahmestelle West''.
Vermits dit wervingsbureau te Antwerpen zoveel sukses had, was de opening van een kantoor in Brussel eveneens noodzakelijk gebleken. De Vlamingen zijn altijd zeelieden geweest. Het zeemansleven is hard maar opent zulke grootse gezichtseinders. Het staalt de mens en laat zijn verbeelding de vrije loop.
Hier wordt thans aan de jonge Vlamingen de gelegenheid geboden om zeeman te worden, maar in dienst van een groots ideaal, in het kader van de Europese vrijheidskamp. Ook op zee moet de vijand geslagen worden. De Vlamingen, die bij de Kriegsmarine dienst nemen, kunnen de nodige diploma's verwerven om na de oorlog in de handelsmarine te treden en hun behaalde graden zullen in de Europese handelsmarine van kracht zijn.
Toetredingen van 17 tot 45 jaar.
Een bewijs van goed gedrag is vereist.
Dienstname voor de duur van de oorlog.
De echtgenote ontvangt een maandelijkse vergoeding.
Alle inlichtingen worden verstrekt in het Wervingskantoor, Adolf Maxlaan 48 te Brussel.''

Uit ,,Volk aan den Arbeid'' van 1 september 1944 (uitgave D.A.F. Brussel)

,,Bij de indiensttreding als vrijwilliger bij de Duitse Kriegsmarine wordt de Vlaming volkomen gelijk gesteld met zijn Duitse kameraden. De Vlaamse vrijwilliger ontvangt dezelfde bezoldiging, dezelfde kost en kleding en kan op dezelfde wijze bevorderd worden. Dit geldt ook voor het onderhoud van zijn gezin en voor de verzorging in geval van invaliditeit. De dienstneming is mogelijk voor iedere Vlaming van 17 tot 45 jaar. De kennis der Duitse taal wordt niet vereist. De opleiding bestaat uit een vooropleiding van drie maanden in een kamp in Duitsland. Daarna worden de vrijwilligers beëdigd en ingezet. De vooropleiding heeft plaats in groepen, samengesteld uit vrijwilligers, behorende tot dezelfde nationaliteit. Bij de daarop volgende frontdienst worden de Vlamingen dan in kleinere groepjes ingedeeld bij de Duitse marineformaties.''

Aanwervingsburelen

Antwerpen: Meldestelle für Freiwillige für die Deutsche Kriegsmarine
Korte Gasthuisstraat 37, Antwerpen
Brussel: Marine-Annahmestelle West für Germanische Freiwillige
Adolf Maxlaan 48, Brussel
Anspachlaan 48, Brussel

De taal in de aanwervingsburelen

Te Antwerpen: Duits en Nederlands
Te Brussel: Duits, Frans en een Nederlandse vertaaldienst

Brussel I — december 43 — Het aanwervingsbureel 48 Anspachlaan.

Brussel 1944 — Werfbord voor de Kriegsmarine. Opmerkelijk: ééntalig Franse tekst.

Opschriften op deze aanwervingsburelen

Brussel: Engage-Toi à la Kriegsmarine
Un Passé de Gloire oblige
Le Présent apelle à la liberation des mers.
Sommige tweetalig:
Waterratten komt eens hier!
Ohé, les gars, venez par ici!
Dit alles is voor u!
Tout ceci est pour vous!

Op te merken valt dat er te Brussel eveneens aangeworven werd voor de Waalse vrijwilligers.

Het V.N.V. als aanwerver

In 1943 begonnen de moeilijkheden tussen het V.N.V. en de SS. Hieruit vloeide voort dat het V.N.V. de werving voor de Waffen SS remde en al haar propaganda richtte naar de Kriegsmarine.
Men kon zich aanmelden op alle V.N.V.-secretariaten.

Keuringen te Antwerpen

Na de aanmelding in de Korte Gasthuisstraat werden de kandidaat-vrijwilig-

gers naar de haven van Antwerpen gebracht waar ze een medisch onderzoek door een marinearts ondergingen op schepen die als Krankenrivier dienst deden.

AANTAL VLAMINGEN BIJ DE KRIEGSMARINE

Dit is zeer moeilijk te achterhalen, maar men schat van 400 tot 500. 500 zal dan ook wel het maximum geweest zijn.

In de propagandabrochure van de Kriegsmarine:
Vaar uit met de Duitse Kriegsmarine!
Met de Duitse Kriegsmarine.
Beiden uitgegeven in 1943.
Ontnemen we volgende slagzinnen:

„Het is nog steeds Engeland dat onze vijand is. Zo goed van Vlaanderen als van Duitsland.
Door de eeuwen heen heeft ook Vlaanderen de Engelsman bestreden.
Engeland wil Europa afbreken. Dus ook Vlaanderen.
Vlamen begrijpt dit ogenblik.
Bouwt mee met de Führer aller Germanen Adolf Hitler aan het Nieuwe Europa.
Hoe kunt U Engeland verslaan?
De Duitse Kriegsmarine biedt U een plaats op zijn schepen.
Meldt U aan Vlaanderen, want het gaat tegen uw erfvijand."

Ferme jongens, stoere knapen
Foei, hoe suffend staat gij daar
Zijt ge dan niet welgeschapen
Zijt ge dan niet van zessen klaar.
Schaam je jongen èn ga mee
naar de zee, naar de zee.

OPLEIDING

De meeste vrijwilligers werden vanaf augustus 1943 opgeroepen voor hun vooropleiding te Sennheim (Cernay in de Elzas).
Na deze grondopleiding kwam een gedeelte naar de Marineschool in het Käfertal bij Mannheim. Anderen vertrokken naar Marineoefenkampen in Oostfriesland te Norden, waar ze hun marineopleiding kregen. De Vlamingen die vertrokken op 4 november 1943 kregen hun opleiding bij de 1./28 Schiffsstammabteilung.

Een gewezen marinier vertelt over zijn opleiding

,,In de zomer van 1943 vertrok een groep van ongeveer 50 man onder geleide van maat en obermaten uit Antwerpen-Oost per spoor over Holland naar Norden in Oost-Friesland. Onderweg werd in Holland een gelijkaardige groep opgepikt met Nederlandse vrijwilligers.

Het Marinelager in Norden bestond uit militaire barakken, alleen de administratiegebouwen waren van steen. Het hele terrein was afgezoomd met een schutting en draad. Slechts in groep om naar het oefenterrein of schietstand te gaan kon je eruit. En later ook na ,,Dienstschluss'' om aan land te gaan (marineterm).

De eerste acht weken mocht geen mens buiten. De recruten moesten eerst flinke soldaten zijn, alvorens ze in het openbaar mochten verschijnen in hun blauw uniform.

De manschappen werden verdeeld in ,,Stuben'', kamers, waar twee bedden boven mekaar opgebouwd waren, zoveel mogelijk Vlamingen en Hollanders appart. In de overige kamers lagen de Rijksduitsers. De Zugführer der Vlamingen was Bootsman Harbers (rang Feldwebel).

De grondopleiding duurde drie maanden. Zij was hard en intensief.

14 dagen na onze aankomst werden twee Vlamingen naar huis gezonden. We hadden er deernis mee want het waren reeds goede kameraden geworden. Later vernamen we dat ze een kleine straf opgelopen hadden voor het verhandelen van vlees op de zwarte markt. Iedere levensloop werd nauwkeurig nagegaan. De Kriegsmarine hield aan haar traditie. Als vrijwilliger werd ge nu eenmaal geacht om tot een elite-eenheid te behoren.''

Eduard Van Staeyen

Uniformen tijdens de opleiding

1. Een blauw uniform (eerste garnituur) dat in het bezit bleef na de opleiding.
2. Een veldgrauw uniform, gelijkend op dat van het Heer (Wehrmacht), maar met gouden versierselen en koperen knopen.
3. Drillichanzug (exerseeruniform).

Eenheid

2e A.D.N. — Admiralität der Nordsee

Eed

Na de opleiding was iedere matroos verplicht de eed op Adolf Hitler af te leggen.

Eedformule: ,,Ich schwöre bei Gott diesen heiligen Eid, dass ich dem Führer des Deutschen Reiches und Volkes, Adolf Hitler, dem Obersten Befehlshaber der Wehrmacht, unbedingten Gehorsam leiste und als tapferen Soldat bereit sein will, zu jeder Zeit für diesen Eid mein Leben ein zu setzen.''

,,Ik zweer op God deze heilige eed, dat ik de leider van het Duitse rijk en volk, Adolf Hitler, de opperste bevelhebber van de Weermacht, onvoorwaardelijk gehoorzaam en als dappere soldaat bereid ben, ieder ogenblik voor deze eed mijn leven in te zetten.''

UITRUSTING AAN BOORD

1. ,,Seesak'' en het blauwe marineuniform (uitgangsuniform)
2. Een gelijkaardig van minder fijne soort (tweede garnituur)
3. Witte arbeidskleding in het dubbel
4. Drillichzeug, grof wit, bij wapen en geschutreinigen en exercitie.
5. Takelzeug, voor werk aan boord, eveneens wit van grove stof.
6. Zwart Lederzeug, de zeelieden hadden lange jakken met opslagen, het technisch personeel korte jakken met staande kraag.
7. Regen en Olzeug. Uitgereikt bij slecht weder voor de wacht en bij storm.

Verder nog massa's ondergoed, kragen, halsdoeken, sjaal, handschoenen, sokken, hand- en zakdoeken, boordmuts, tellermuts en staalhelm.
Bij overplaatsing naar zijn vast kampverband kwamen daar nog bij: geweer, kogeltassen, koppel, bajonet, gasmasker, Seestiefel (zeebotten).
Er werd zeer streng toezicht gehouden dat de uitrusting in goede staat werd onderhouden.

DIENST AAN BOORD

De bemanning aan boord was gewoonlijk ingedeeld in twee hoofdgroepen:
1. Technische loopbaan,
2. Zeemansloopbaan.

De technische loopbaan zoals machinist, stoker, duiker, sanni, funker, enz.
De zeemansloopbaan zoals de bediening van het geschut, raketten, diepte-bommen en flakbediening. Bij de Kriegsmarine bestonden reeds voor de oorlog 18 loopbanen. Tijdens de oorlog kwamen er nog drie bij: ondermeer de ,,Unterwasserhörcher'' (onderwaterluisteraar) die een soort beschot in de kelder onder de waterlijn had en in stond voor de bediening van de nieuwe sonar- en asdic-apparatuur.
Bij de ,,Minensuch''-eenheden: het uitbrengen en inhalen van het nodige tuig, otters met mes en lange stalen kabel, boeien, vlaggen, positielichten, springladingen, enz.
Verder had ieder zijn post, dat heette Manöverstation bij het aanleggen, uitvaren of in verband varen.
Bij alarm ging het commando door de boot: ,,Alles auf Gefechtsstation''. Dan moest ieder de hem toegewezen plaats in looppas innemen aan het geschut of ander wapen of toestel.

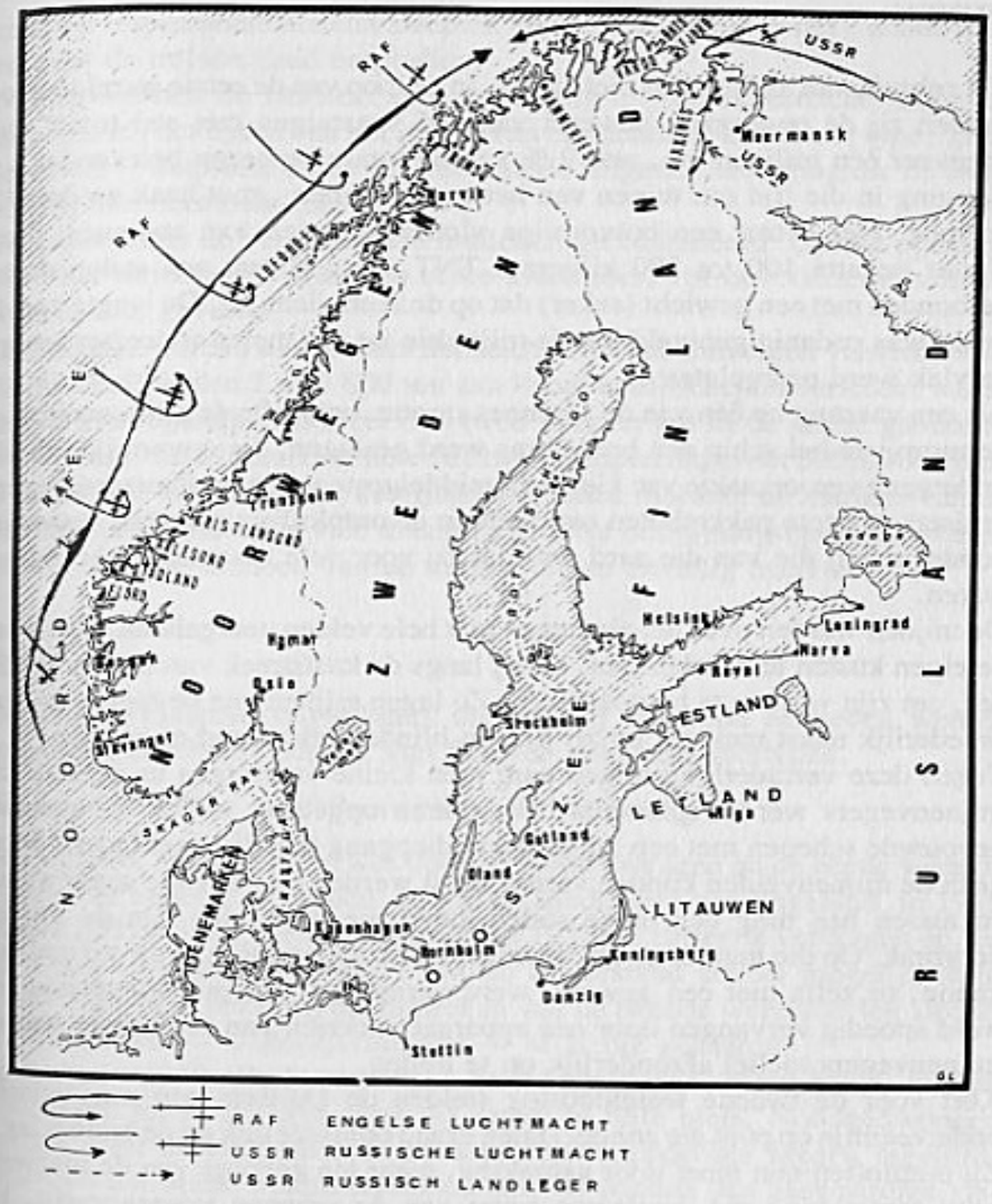

RAF ENGELSE LUCHTMACHT

USSR RUSSISCHE LUCHTMACHT

USSR RUSSISCH LANDLEGER

INZET DER VLAMINGEN BIJ DE K.M.

Het gebruik van mijnen was niet nieuw. In de loop van de eerste wereldoorlog hadden zij de ondergang bewerkt van 595 vaartuigen met een totaal van ongeveer één miljoen ton, wat 9 % van de totale verliezen betekende.
Het ging in die tijd om tuigen van het type dat men ,,met haak en draad'' noemde. Het betrof een bolvormige vlotter voorzien van antennes; deze vlotter bevatte 100 tot 200 kilogram TNT, en was met een stalen draad verbonden met een gewicht (anker) dat op de zeebodem lag. De lengte van de draad was zodanig geregeld dat de mijn drie tot zes meter onder het zeeoppervlak werd neergelaten.
Als een vaartuig op één van de antennes stootte, ontplofte de mijn, waarbij in de romp van het schip een brede bres werd geslagen, die onvermijdelijk de ondergang veroorzaakte van kleine en middelgrote schepen. Pantserschepen, kruisers en grote pakketboten overleefden de ontploffing meestal, maar niet zonder averij die van die aard was dat zij voor vele maanden onbruikbaar waren.
De mijnen werden over het algemeen met hele velden neergelaten, hetzij om de eigen kusten te beschermen, hetzij langs de kuststreek van de tegenstander, om zijn verkeer te bemoeilijken. Zo lagen mijnen van de tegenstanders broederlijk naast mekaar, en zij troffen blindelings vriend en vijand.
Tegen deze verraderlijke tuigen nam men kleine vaartuigen in gebruik die mijnenvegers werden genoemd. Het waren opgeëiste treilers of speciaal gebouwde schepen met een zo beperkte diepgang dat zij ongehinderd doorheen de mijnenvelden konden varen. Eerst werden zij per twee aangewend, en tussen hen hing een lange stalen kabel die de draden van de mijnen doorbrak. Op die manier kwam de mijn aan de oppervlakte, waar zij met een kanon, of zelfs met een geweer, werd vernietigd. Dit primitieve procédé werd spoedig vervangen door een apparaat voorzien van een schaar wat de mijnenvegers toeliet afzonderlijk op te treden.
Kort voor de tweede wereldoorlog stelden de Duitsers een magnetische onderzeemijn op punt die zonder stalen draad onmiddellijk op de bodem lag. Zij ontploften niet meer door aanraking, maar ten gevolge van de magnetische aantrekking die de ijzeren romp van de schepen teweegbracht. De mijnenvegers werden helemaal niet meer beveiligd door hun beperkte diepgang; men moest nu noodgedwongen een beroep doen op kleine vaartuigen met houten romp. Het opsporen van mijnen werd bovendien sterk bemoeilijkt door het ontbreken van een draad.
De tegenstoot liet echter niet lang op zich wachten, er werden procédées uitgevonden om de schepen te ontmagnetiseren. Wat de mijnenvegers be-

treft, op respectabele afstand sleepten zij een ,,magnetisch net'' achter zich aan, dat de mijnen deed ontploffen.
Weldra werkten de Duitsers een nieuw tuig uit, de akoestische mijn, die ontplofte bij het horen van het geluid van een schroef. Een ander type, ,,met depressie'', ontplofte onder invloed van de zuigende beweging die de schepen bij hun doortocht maakten.
Daarna werden de verschillende modellen gecombineerd. Op dat ogenblik werd het mijnenveldvegen een echte krachttoer, vol onvoorziene omstandigheden en gevaren.
Uiteindelijk werden de Duitsers het slachtoffer van hun eigen valstrik, want als de Geallieerden 1.400.000 ton aan koopvaardijschepen verloren, waren van de Asmogendheden méér dan twee miljoen ton in de grond geboord.
Om dit resultaat te bereiken, lieten de twee kampen ongeveer 500.000 mijnen te water. Na het einde van de vijandelijkheden moesten de marines van de Geallieerden gedurende vele maanden grootse ontmijningsoperaties voeren om de zeeën te ontdoen van de mijnen die ze onveilig maakten.

INZET

Gezien de Vlaamse vrijwilligers meestal bij volgende eenheden werden ingedeeld, beschrijft Eduard Van Staeyen volgende boottypen.

Minensuchflottillen — M-Boote (Mijnenzoekflottillen)

De Deutsche Kriegsmarine was door de vlootverdragen na de eerste wereldoorlog zeer beperkt geworden, vooral op aandringen van Engeland. In 1935 werden de bepalingen iets versoepeld. In 1937 zei Hitler de verdragen op. Er werd dan koortsachtig gewerkt om de achterstand zoveel mogelijk in te halen. Duitsland bezat bij het uitbreken van de tweede wereldoorlog slechts 32 Minensuch — U-Bootjachtboten — M-Boote genaamd.
Toen nu in 1940 alle havens door de Kriegsmarine waren bezet, van de Noordkaap tot in Biscaya, was dit aantal in feite niets. Noodgedwongen werden eerst de buitgemaakte M-boten der vijandelijke landen ingelijfd, maar ook dat bleek weldra onvoldoende. Zo werden dan zeewaardige vissersboten, kustvaarders enzomeer omgebouwd en bemand en alsdusdanig in dienst gesteld. Ook werden er nog nieuwe gebouwd op Franse, Nederlandse en Noorse werven.
Hun afmetingen waren ongeveer: Lengte ± 58 m
Breedte 7,5 m
Diepgang 2,2 m
Snelheid ± 17 zeemijlen
Bemanning 50 tot 85 man

Bewapening: achter één of twee snelvuurkanonnen van 10,5 cm en voor op de bak een 3,7 cm flak. Verder nog 2 cm. flak, tweeling of vierling en M.G. Tegen vijandelijke duikboten werden diepzeebommen meegevoerd. Er waren twee soorten: Frits 40 kg en Dora 200 kg. Die werden door een bijzondere voorrichting over boord gelanceerd, ofwel door luiken naar buiten gerold. De taak der M-boten was veelzijdig: de door de vijandelijke mijndragers of vliegtuigen afgeworpen mijnen te zoeken en deze op te ruimen, tevens moesten de zeestraten vrijgehouden blijven van mijnen, alsook de in- en uitvaartwegen.
De dienst der bemanningen was buitengewoon zwaar, vol verantwoordelijkheid. Ze moesten bij elk weder hun systematische controlevaarten doorvoeren, hun sector afzoeken en ruimen. Geen slagschip of kruiser, geen koopvaardijschip of U-boot kon in- of uitvaren zonder beroep te doen op een M-Flottille. Ook een konvooi zonder M-boten als ,,Sicherung'' was onmogelijk.

Minenraumflottillen — R-Boote (Mijnenruimflottillen)

Deze waren voorzien voor vlakke kustwateren, riviermondingen en havens. Het waren grote motorboten, zeer gemakkelijk wendbaar, met zeer geringe diepgang. Ze behoorden tot de kleinste vertegenwoordigers van het mijnenafweerwapen. Ze hadden buiten hun zoek en ruimgetuig ook 2 cm Flak en M.G. tegen vliegtuigen. De bemanning bestond uit 17 tot 20 man. Ook voor deze eenheden werden overal geschikte boten opgeëist, omgebouwd, met het nodige tuig en bewapening uitgerust, bemand en in dienst gesteld.

Unterseeboote — U-Boote (Onderzeeërs)

Op één uitzondering na was er bij ons weten geen enkele Vlaming bij deze eenheden, gezien de lange en gespecialiseerde opleiding. Deze Vlaming was dan nog van Duitse afkomst.

Vorposten-Flottillen

Bij deze eenheden bevonden zich sinds de zomer van 1944 ook Vlamingen en wel bij de 17. Vorpostenflottille.

OVERGANG NAAR HET LANDLEGER (WEHRMACHT EN WAFFEN SS)

Door het gebrek aan boten werden een massa leden van de Kriegsmarine

overgeplaatst, sinds september 1944, naar het landleger. Zo kwamen er ook verscheidene Vlamingen bij de divisie ,,Langemarck'' terecht.

MARINE-EENHEDEN WAAR VLAMINGEN DIENST DEDEN — INZETGEBIEDEN

Er was nooit sprake bij de Kriegsmarine van Vlaamse eenheden. Ze werden ingedeeld en ondergebracht met één, twee en soms drie man op verscheidene onderdelen en boten der Kriegsmarine.
Aanvankelijk in 1943 en aanvang 1944 opereerden deze eenheden (met Vlamingen aan boord) in het kustgebied van Denemarken en Noorwegen. Later vanaf de lente van 1944 trof men hen ook aan in de Oostzee en gedeeltelijk in de Noordzee en in de Adriatische Zee (Jozef Audenaert, gevallen in Opicina bij Trieste en begraven te Costermano, Gardameer).

Ter illustratie enkele Vlamingen met hun eenheid of boot

Thijs Frans

Vooropleiding te Sennheim, Marineopleiding te Ulm op einde 1943. Met 12 Vlamingen vertrokken naar Noorwegen. Te Hammerfest aan de Noordelijke IJszee. Daar verdeeld met 2 à 3 Vlamingen op de Onderzeebootjagers, omgevormde koopvaardijschepen. Deze behoorden tot de 12 en 14 U-Jagdflottillen. Deze Vlamingen waren aldaar ondergebracht in houten barakken en maakten in 1944 de terugtocht mee per boot en ook te lande om de evacuering van burgers en soldaten te beschermen. Ook waren ze getuige van de keldering van het slagschip ,,Tirpitz''.

Franssens Albert

Stamnummer 40-773/43 Matrose Obergefreiter.
Was bij het eerste Contingent en opgeroepen in juli 1943. Vertrek vanuit Antwerpen naar Norden (Noord-Duitsland) samen met een 100-tal Vlamingen. Na een infanterieopleiding van een zestal weken afgecommandeerd naar Arhus (Denemarken), waar hij dienst nam bij de 29ste M.S.-Flottille en ondergebracht op de boot M.S. 426. Vlamingen bij de 29 M.S.: Franssens A. Van Staeyen Ed., Van Damme, De Wit Fr., Van Vlierberghe, De Kremer, gebroeders Bruyninckx, De Bruyne, De Smedt, Bladt, Henderickx, Van Isegem, Foubert en Selsner Jozef die sneuvelde.
De Vlamingen van dit contigent werden ingedeeld op de boten M.S. 426, M.S. 301, M.S. 503 en nog een paar andere. Op elke boot werden slechts

twee tot drie Vlamingen ondergebracht. Deze boten opereerden langs de kusten van Noorwegen en Denemarken. Zij stonden onder het bevel van de 2. A.D.N.O. (Admiralität der Noord en Oostzee).
Leiding:
Admiral Schildkraut
Flottillechef: Korvetten Kapitän Dr. Böchner
Chef M.S. 426: Oberleutnant zur See Schmidt Metals
Leutnant zur See Stade
Leutnant zur See Slösner
Oberbootsmann Hubatsch
Bootsmann Harbers-Horn
Tijdens de oorlog werd de M.S. 426 in de grond geboord.

Praet Jean

Stamnummer 41-072 Matrose Obergefreiter.
Opleiding in 1943 te Norden-Berum Lage II. Inzet bij de 5. Raumbootflottille, Boot 238, 2e A.D.Nord. Chef van de boot was Kapitän Leutnant Wilhelm Murso. Vlamingen bij deze eenheid waren Cremers Paul, Cremers Hugo, Desmet, Nowé Pros. en Deleu.
Steunpunt Aalesund (midden Noorwegen) aan de Noordelijke IJszee als mijnenruimer ingezet. Na 8 mei 1945 ruimden zij nog mijnen uit de zee maar dan in opdracht van de Engelse marine.
Inzet:
Eerst in midden-Noorwegen tussen Floröen Trondheim tot september 1944 als ,,Geleitzügeschutz'' en andere voorposten opgaven. Strijd tegen Engelse vliegtuigen (Mosquitos), soms tegen vijandelijke boten en onderzeeboten. Van 1944 tot 1945 in Noord-Noorwegen tussen Kirkenes en Narvik. Zelfde inzet als voorgaande met daarbij nog de veldtocht in Lapland. Gevechten tegen Russische vliegtuigen (Yak), allerhande boten en ook tegen infanterie-eenheden zoals te Neidenfjord.
Na mei 1945 tot september 1945 in dienst van de Engelse Marine als zeemijnruimer in midden-Noorwegen.

Dujardin Armand

Aanvang 1944 opleiding te Sennheim. Na een verblijf aldaar van enkele weken was de kompagnie aangegroeid tot ongeveer 200 man (Denen, Noren, Vlamingen en Nederlanders). Overgeplaatst met 120 manschappen naar Glückstadt bij Hamburg. Hier was een moderne Kriegsmarinekazerne, in feite een onderofficierenschool. Na de beëdiging werden we toebedeeld aan

verscheidene Flottilles. Ikzelf kwam terecht bij de 26e M.S. Flottille met als Minensuchbote Stutzpunkt Arhus in Denemarken.
Mijn eerste boot de M.S. 445 werd gekelderd op 31 december 1944 in Hamburg bij een bomaanval. Na een paar weken doorgebracht te hebben op het daar aan de kade liggende passagiersschip ,,Siera-Cordoba'' werd ik met mijn Nederlandse kameraad Willem Rieneveld terug naar de Flottille gestuurd en kwamen we samen terecht op de M.S. 403. We werden opnieuw gekelderd op 19 april 1945 om 15.30 uur. Toen verzekerden we de begeleiding van 3 onderzeeboten. Mijn vriend Willem was zwaar verbrand. Na een geruime tijd op een vlot rondgezwabberd te hebben, werden we opgepikt door de inmiddels opgedoken 2 U-boten. Een ervan was naar de haaien.
Voor zover ik mij nog herinner waren er nog drie Vlamingen bij onze Flottille: de gebroeders Mariën en Robert van Gijsegem.
Het Embleem van onze Flottille: tijdens de oorlog bemerkte men in ieder station of op gelijk welke plaats het manneke met de snorbaard (Kohlenklau). In plaats van de zak kolen op zijn rug droeg hij een zeemijn.

Van de Velde H.

Inzet in de Middellandse Zee.
Op 9 september 1943 meldde ik mij voor de Kriegsmarine in de Lange Gasthuisstraat, Dienststelle van de Kriegsmarine.
Ik had toen de indruk tot de eerste groep Vlamingen te behoren, die zich meldden.
Onze eerste opleiding kregen we in Sennheim, waar we ondergebracht werden in een barak (er waren meerdere barakken). Ik kan me niet meer voorstellen met hoeveel we waren. Een vijftigtal denk ik. Ik werd ingedeeld bij de 1. Kompagnie 1.Zug — 3.Gruppe van de 24. Schiffstamabteilung.
Na enkele maanden opleiding en na onze eedaflegging werden we naar Wilhelmshafen gestuurd (marine kazerne). Vanuit het doorgangslager ging het naar Sete in Zuid-Frankrijk (marine kazerne) en van daaruit werd ik toen met nog een Vlaming en een Nederlander in Toulon aan boord van een U-bootjager geplaatst, behorende tot de 6.Sicherungsflottille.
De bemanning bestond uit 120 man allen Duitsers waaronder twee Vlamingen en een Nederlander.
Op deze wijze zal het ook gegaan zijn met alle Vlaamse marine vrijwilligers, twee à drie man volgens de grootte van het schip en de overige bemanningsleden waren Duitsers.
Na de invasie in augustus 1944 te St. Tropez in Zuid-Frankrijk, hebben we de boot gesprengt en zijn in stelling gegaan met de Wehrmacht voor Marseille.

INZET VAN VLAMINGEN BIJ DE KRIEGSMARINE

Uit de ,,SS-Man'' van 26 mei 1944

,,In het O.K.W.-bericht van 12 mei jl. werd vermeld dat voor de N.-Noorweegse kust een konvooi meermalen door Russische vliegtuigen werd aangevallen. Welnu, we waren er bij en hierdoor wordt dus weer eens de betrouwbaarheid van het Duits legerbericht onderstreept.
Als ,,Sicherungsfahrzeug'' voeren we voorop langs de landzijde toen er plots aan de horizont vliegtuigen opdaagden en ons aanvielen. De eerste schok was evenwel door de jagers opgevangen geworden, zodat slechts enkele vliegtuigen zeer nabij kwamen. Wij onthaalden ze op warme ,,bonen''. En met sukses: drie stuk werden door ons konvooi naar de duivel gejaagd. Nog driemaal waagden ze het, doch telkens tevergeefs. We brachten het konvooi ter bestemming. Onze chef was over ons zeer tevreden: het was een buitengewoon zware aanval geweest.
Doch de Duitse soldaten — en daaronder verstaan wij in een ruimeren zin ook ons, Vlamingen — hebben weer getoond dat we kop en hals boven het gehalte van onze vijanden staan.
Waar en hoe en met wat ze ook komen, we slaan ze neer!
Mijn kommandant betuigde nu onlangs nog zijn uiterste tevredenheid en dat vervult ons met ware trots. Ik moet u ook hartelijk danken voor de ,,SS-Man'' en hoop dit blad regelmatig te mogen ontvangen. Het doet zo goed weer wat in het Vlaams te kunnen lezen!
Als wens heb ik nog deze: bezorg mij a.u.b. een meter! Ik ben een stille jongen — niet schuchter hoor! En hoop dan ook met een Vlaams meisje in briefwisseling te kunnen komen. Hier eerst merken we van welk geweldig belang zelfs het kleinste briefje is.
Verder geen nieuws van uit het Noordpoolgebied. De zon wint langzaam weer aan kracht. De sneeuw smelt langzaam. De bomen krijgen hun groen kleedje terug en de zeldzame weiden komen weerom te voorschijn.
Nu, beste kameraad, ga ik sluiten met de hoop nog veel goeds uit Vlaanderen te vernemen en met de wens elkander spoedig te zullen weerzien. Wellicht duurt het niet meer zolang alvorens ik in verlof kan komen.
Intussen een krachtig!

Sieg Heil!
Matroos Paul Baksteen''

Uit ,,Berkenkruis''

VLAMINGEN BIJ DE KRIEGSMARINE

29e Minnensuchflottille M 426

De M 426 had weder haar opdracht volbracht en moest bunkeren, drinkwater en proviand aan boord nemen. Daarvoor werd de dichtst bijgelegen haven uitgekozen, Cristiansand, een Noorse haven langs de westkust.
Na het bunkeren, waar de ganse bemanning aan deelnam, mocht de vrijwacht aan land gaan. De stuurboordwacht, die aan boord bleef, moest er voor zorgen, dat ,,Reinschiff'' gemaakt werd, het ganse schip schrobben en spoelen van onder tot boven. Dat was nu precies geen werkje om mee te lachen, daar zorgde de U.V.D. wel voor, gewoonlijk de job van onze bootsman en die hield van reinheid, dat kan ik u verzekeren.

Deze man had nog bij de keizerlijke marine gediend en was er trots op nog een echte Pruis te zijn. De brave man heeft het nooit verder gebracht dan Onderfeldwebel.
Wanneer zo rond 24 uur de laatste landgangers weder aan boord waren, was het volledig rust aan boord, op een paar man na die voor de wacht instonden.
Wij lagen aan de pier met drie boten naast elkaar. De M 426 waar ik nog als enige Vlaming aan boord was, de 301 en de 503.
Hoeveel Vlamingen er op de andere twee boten waren, kan ik mij niet herinneren. In geen geval meer dan twee per boot. Ik herinner mij nog wel de namen van enkele kameraden die dienden bij het 29e M.S. Flottille: Van Staeyen, De Wit, De Kremer, Van Dam, Blatt, Hendrickx, Van Isegem, Selser, De Smet, Foubert, De Bruin en de gebroeders Bruyninckx.
Zo ongeveer na middernacht werden wij gewekt door vliegeralarm. Alle boordwapens werden bezet, maar we kregen boven de haven geen vliegtuigbezoek. Hun doel lag meer in zee, 's anderendaags vernemen we dat de zee van Skagerrak (van Cristiansand tot Skagen) met zeemijnen was belegd.
Dus de toevoer naar het Oostfront langs Noorwegen om was geblokkeerd. Er stond door die blokkade veel werk voor ons te wachten. Het Hemelvaartkommando zoals ze ons noemden, moest weder uitvaren om de mijnen te ruimen. De vaarroute langs het Kattegat naar de Oostzee moest mijnvrij blijven voor de bevoorrading van Noorwegen en Denemarken.
Wij waren nog maar pas uitgelopen of het zat er al tegen. Het ,,Gerät und Geschirr'' moest uitgebracht worden om te ruimen. De ene mijn na de andere werd geknakt en wij kregen het zeer hard te verduren. Wij werden soms heen en weer geslingerd door de luchtverplaatsing van de ontploffende mijnen. Tot overmaat van ramp kregen wij nog een zware zee, die voor ons uitgebracht ,,Gerät und Geschirr'' een gevaar opleverde om doorelkander geslagen te worden. Dat betekende voor ons een groot gevaar, daarom beval de kapitein het ,,Gerät und Geschirr'' in te halen en voor anker te gaan. Dat beduidde voor ons geen rust van de hondenwacht, zoals we die noemden, werd ingesteld. Dit betekende maar liefst zes uur op en zes uur af.
Daar ik bij de bakboordwacht ingedeeld werd, moesten wij eerst op post. Alle boordstukken (Geschutzen) werden bezet op de boeg. Een 3,7 cm op de brug langs beide zijden. Een 2 cm Midschps, een 2 cm vierling en op het achterdek een 10,5 cm halfautomatisch snelvuurkanon. Langs bakboord en stuurboord, dus langs beide zijden, 5 diepzeebommen, Fritz en Dora.
Zo ongeveer rond middernacht werd er aan boord alarm geblazen. De ankers werden ingetrokken om te kunnen maneuvreren. Er werd van af de geschutstoren bevel gegeven alleen maar op bevel te vuren. De signaalmaat kreeg bevel te vragen wie voor ons lag. Er kwam geen antwoord. Daarop beval de kapitein met de 10,5 te vuren. Na enkele schoten kwam het bevel: stopt het vuren. Wat wij in die donkere nacht beschoten hadden, hebben wij eerst 's anderendaags vernomen. Het moest een sowjet-snelboot geweest zijn, die zich na een paar schoten snel uit de voeten gemaakt heeft. Hoe die daar in de Noordzee terecht gekomen was, bleef voor ons een raadsel.
Wij bleven natuurlijk de ganse nacht in alarmtoestand, maar er gebeurde niks meer. Onze wacht werd afgelost door de stuurboordwacht en dan na een goede ,,Teller Milchsoepe'' gingen wij in de hangmatten, maar dan met ledertuig en zwemvest aan, zelfs onze stiefels mochten wij niet uit trekken. Wie betrapt werd zonder al dat tuig om het lijf kreeg tenminste één dienst ,,Eisere Jüngfrau''. Wie daarin terecht kwam was van geen enkele dienst bevrijd en moest zelfs tijdens zijn vrijwacht Kartoffeln schillen.
De zee was terug kalm geworden en er werd bevel gegeven ,,Gerät und Geschirr''

weder uit te brengen. Onze inzet voor het knakken van mijnen kon weder beginnen. Voor de niet ingewijden wil ik dit schrijven. Er waren toen drie soorten mijnen: 1. Geluidsmijnen, die tot ontploffing kwamen door het geluid van de machinen of het geluid van de schroef; 2. Ankermijnen, die vastzaten een paar meter onder water en waarvan aanraking met een romp of een ander voorwerp een explosie veroorzaakten; 3. De magnetische mijnen, die door het staal van boord aangetrokken werden en aldus ontploften. Vooral tegen deze drie mijnen waren wij goed uitgerust, zolang ons „Gerät und Geschirr" niet uitviel.
Wanneer wij op mijnenjacht waren, voeren wij altijd met drie boten naast elkander met tussenruimte van 75 meter, zodat wij ongeveer 250 m zee mijnvrij kregen en ik kan u verzekeren dat iedere mijn in dit gebied geknakt werd, wat een enorme waterverplaatsing en explosie teweegbracht. Als er zo nu en dan eens een mijn van zijn anker was los geraakt, dreef die natuurlijk boven water. Deze werd dan door de wacht opgemerkt en vormde voor ons een goede schietoefening met het geweer, want zo een voelhoren raken was genoeg om te doen ontploffen.
Wij waren die dag Skagen voorbij gevaren, aan stuurboord bemerkten wij de Zweedse kust. Van op de brug werd een schip gemeld dat voer onder de rode kruisvlag, met als opdracht gevangenen uit te wisselen tussen Duitsland en Engeland. Iedereen werd aan dek geroepen voor een korte plechtigheid; de vlaggen van beide schepen werden bij het kruisen even naar beneden gelaten bij wijze van groet.
Wat er op die dag gebeurd is, zal ik wel nooit vergeten, of het toeval of verraad was, dat zal de geschiedenis wel nooit uitwijzen, maar ik heb daar mijn eigen mening over. Aan de ingang van het Kattegat werd het Minnensuch Gerät und Geschirr aan boord gehaald.
Onze opdracht was volbracht. Het Skagerrak was van mijnen gezuiverd, er werd gedraaid en we voeren terug richting Cristiansand. We werden afgelost met de wacht en hadden vrijwacht. Na het eten gingen wij in de hangmatten. Het was zondagnamiddag en wij zouden er eens van genieten. Na een paar uur varen werden wij opgeschrikt door vliegalarm. Een drietal uren na het voorbijvaren van het rode kruisschip werden wij aangevallen door zo een 30-tal Engelse vliegtuigen. Verraad of toeval?
Ik was nog maar goed bij de geschutstoren waar ik bijhoorde, de 2 cm vierling, of wij werden overvlogen en met torpedo's en boordwapens bestookt. De 301 was het eerste slachtoffer, die kreeg zo een lading voltreffers, hij zonk bijna onmiddellijk. Terwijl wij met boordwapens bestookt werden, kregen wij tot overmaat van ramp nog een tweede torpedo voltreffer in de machinekamer. Daardoor vielen de machinen direkt uit, er waren veel gewonden en zelfs een paar doden.
De paniek aan boord was verschrikkelijk. Wanneer zoiets aan land gebeurt, kan men in dekking gaan, aan boord is dat iets gans anders.
Terwijl dat alles gebeurde, werden wij nogmaals overvlogen en bestookt. Daar onze ketels onder water gekomen waren en onze geschutstoren juist achter de verluchting van de machinekamer stond, werden wij zo door rook en damp omringd, dat wij geen doel meer zagen om te beschieten.
Hoeveel vliegtuigen er afgeschoten zijn, daar kan ik niets over schrijven. Alles gebeurde zo snel dat wij ook snel tot zinken kwamen. De overlevenden van de 301 lagen al te water, onze beurt kwam nu ook en in paniek sprongen wij te water.
Terwijl wij hulpeloos in het water lagen, werden wij nogmaals overvlogen en onophoudend bestookt met boordwapens (wat waren die geallieerden toch gentlemens en wij boze oorlogsmisdadigers).
Dit alles gebeurde zo dicht bij de kust dat wij hulp kregen van de Flak. De Mickey-

Mouse flottille, een klein snelboot verband was uitgevaren om ons op te pikken, de levenden en de doden.
De jongens, die in de machinekamer zijn gebleven, kregen een zeemansgraf. Bij die aanval is er een Vlaming gedood, een zekere Jozef Selsner of Selser, een jongen uit het Mechelse, piepjong, ik geloof dat hij maar amper 18 jaar was. In totaal waren er van de drie boten een twintigtal doden.
De gewonden waren zo talrijk dat er maar weinig gaaf uit de strijd kwamen. De opgeviste doden zijn een paar dagen later met alle eer begraven op het Soldatenfriedhof in Oslo. Ook Jozef Selsner ligt daar. Wie Oslo eens bezoekt vergeet niet dat daar een eenzame Vlaming begraven ligt.
De gewonden, waarvan vele geamputeerd, werden ondergebracht in een Kriegslazaret in Cristiansand. De niet gewonden, waartoe ik behoorde, werden ondergebracht in ,,Oude Reu'' een oude Noorse marinevesting, een paar mijl in zee, daar hebben wij een drietal weken Erholungsurlaub gehad.
Na dat verlof zijn wij naar Arhus in Denemarken, de thuishaven van onze flottille, ondergebracht, waar wij afgekommandeerd werden naar een werf in Bremerhaven voor een nieuwe bezetting van een in opbouwzijnde Minnensuchboot. De Krieg (oorlog) ging voor ons verder, tot het bittere einde.

Mat. Obergefreiter Bert Franssens

INZET VAN DE KRIEGSMARINE IN DE KURLANDSLAG EINDE 1944

De Kriegsmarine hield de weg open en verzorgde Kurland zo goed als het ging. 587 schepen brachten in oktober 1944 881.000 BRT lading naar de aldaar vechtende troepen, in november 1944 met 764 schepen 1.557.000 BRT en in december 1944 bereikten 575 schepen met 1.112.000 BRT de Kurlandse kust. Voor negen schepen was dit hun laatste reis.
De 9. Sicherungsdivision van de Fregatten, Kapitän von Blanc (zijn voorganger Konteradmiral Böhmer viel op 1.10.44 door de partisanen) en de U-boten verzekerden deze transporten. Deze kleine en kleinste vaartuigen van de Kriegsmarine boorden tussen oktober en december 1944 zes Lichters, vijf Bewakers, vier Zegelschepen, twee Afslepers en een Mijnenzoeker, een Kanonenboot, een Snelboot en een Vrachtschip in de grond. De U-boot, U-479, ging langs Duitse zijde verloren.
Bij deze eenheden en op deze boten deden Vlamingen hun dienst.

DE OVERGAVE VAN DE DUITSE VLOOT

Uit het ,,Nieuwsblad'' van zaterdag, 12 mei 1945

De Duitse duikboot 249, de eerste die zich in volle zee aan de Royal Navy overgaf, is donderdagmorgen in de baai van Weymouth binnengelopen, geëscorteerd door twee Britse sloepen.

De bemanning bestaat uit 5 officieren en 43 matrozen.
Londen — Twee Duitse duikboten hebben zich donderdagnamiddag overgegeven aan de Britse Marine te Loch Eriboll, op de Noordkust van Schotland, nabij kaap Wrath.
Londen — De overgave van een zeker aantal Duitse duikboten (lichte zeestrijdkrachten) zou vrijdagmorgen te Felixstowe aan de oostkust van Engeland plaats hebben.
Londen — De laatste overblijfselen van de Duitse vloot, waaronder zich de sterke kruisers ,,Prinz Eugen'' en ,,Nurnberg'' bevinden, die vier dagen geleden Kopenhagen nog beschoten, staan thans sinds 9 uur woensdag, het ogenblik van hun definitieve overgave, onder controle van de kanonnen van de Royal Navy. Bij hen bevonden zich nog twee torpedojagers en een kleinere eenheid.
Het Britse eskader van de Home Fleet omvatte de kruisers ,,Birmingham'' en ,,Dido'' alsmede vier torpedojagers.
De Duitse admiraal Forste, opperbevelhebber van de vloot in de Noordzee, heeft zich bij kapitein Condor, vlootofficier voor de bewapening van Willemshaven, begeven. Forste bracht met gestrekten arm de Hitlergroet, waarop kapitein Condor hem mededeelde dat deze groet verboden was. Forste richtte zich helemaal op en zei kortaf: ,,En op wiens bevel?''. Op bevel van maarschalk Montgomery, antwoordde kapitein Condor.

EINDE DER DUITSE MARINE

Reuter bericht in ,,Volksgazet'' van 30 januari 1946

De correspondent van de ,,Dailly Telegraph'' te Buxtenhude meldt dat de derde en laatste fase van de vernieling waaraan de Duitse vloot onderworpen wordt bijna ten einde is.
Het totaal der leden van het Duits vlootpersoneel dat na de capitulatie werd gevangen genomen bedroeg 376.166 waarvan 339.919 totnogtoe werden gedemobiliseerd; wat de overigen betreft: over hun lot zal binnen enkele weken beslist worden.
Hogergenoemd cijfer omvat 84 admiraals, 286 kapiteins en 28.000 leden van de vrouwelijke marinedienst. Slechts 3.000 Duitse zeelieden zijn nog niet gedemobiliseerd.
Naast de demobilisatie van de Duitse marine wordt de ontwapening en de volledige vernieling van de vlootbasis en de Duitse kustinstallaties voortgezet.

Afschrift

36 jaar geleden

Op 4 mei 1945 ging om 03.14 uur aan alle in zee staande U-Boote het radiogram, dat aan alle Kommandanten het bevel gaf onmiddellijk in hun steunpunten binnen te lopen. Er werd gesproken van een spoedig te verwachten *gedeeltelijke* kapitulatie. Hierop brachten in de nacht van 5 mei '45 de bemanningen van 215 U-Boote hun boten tot zinken of vernielden ze door

springladingen te laten hooggaan, de meesten lagen in de Geltinger en Flensburger Bucht.
Op 7 mei '45 kwam weer een radiogram (Funkspruch) binnen. Bevel van Groot-Admiraal: ,,U-Boote in Noorwegen niet tot zinken brengen noch vernielen''. Het Groot-deel der U-Boote lag in Noorwegen, toen op 9 mei '45 de kapitulatie erdoor kwam. ,,U-Boote-Männer, na een heroïeke strijd zonder weerga hebt U de wapens neergelegd. Met hoogste offer wordt nu van U verwacht voor Uw Vaderland indien U onvoorwaardelijk de volgende richtlijnen doorvoert; hierdoor zullen talrijke offers in de Heimat worden vermeden.
Het FT 341/314/316/319 op kust meegedeeld bevel tot terugmars naar Noorwegen is opgeheven. Uw Groot-Admiraal''.
Op 14.5.'45 werd voor het laatst het kommando gegeven. ,,Welt nieder Flagge'', aan boord van Avise ,,Grille'' door de toenmalige Führer der Nordmeer-U-Boote, Freg. Kpt. Suhren.
Ook op de 15 U-Boote die in ,,Päkchen'' aan de ,,Grille'' lagen, werden de vlaggen neergehaald. Voor ons, U-Bootmannen, toendertijd nog jong en tot alles bereid, jarenlang met de kameraden en de stalen buis op het engst verbonden, was het een treurig ogenblik.
Vanuit de Britse Admiraliteit kregen de boten bevel op te duiken, een zwarte kapitulatievlag te zetten en geallieerde havens aan te lopen. De meesten gaven gevolg aan dit bevel. Ook de boten in Noorwegen en Duitsland dienden overgebracht te worden naar Engeland. Op 19.05.45 liepen we met 15 boten uit Noorwegen binnen in de haven van Lech Kripell. Eerst nadat de Engelsen aan boord kwamen werd het bevel nagekomen om de Engelse oorlogsvlag te zetten. Op 24.5.45 begon voor de meeste U-Bootmannen de mars in gevangenschap voor het overwegende deel zou dit zelfs enkele jaren duren.
153 boten werden vanuit Noorwegen en Duitsland naar Engeland onder zwarte vlag overgebracht.
De U-Boot-Krieg was voorbij, het was voor de geallieerden evenzo als voor het U-Bootwapen zeer duur geweest. Er werden door U-Boote 29.021 Handelsschepen met 14.314.964 BRT alsook 148 oorlogsschepen tot zinken gebracht, talrijke beschadigd. Hierbij verloren 30.238 zeelieden van de geallieerde handelsvloot het leven, benevens nog duizenden zeesoldaten der Royal Navy en van de RAF. Maar ook bij het Duitse U-Bootwapen werd hard toegeslagen: meer dan 39.000 U-Bootmannen hebben op 863 U-Boten aan het Front gestaan. 27.882 zijn in het gevecht op zee gebleven. Een groot gedeelte van de overlevenden zijn heden, na zo lange tijd, nog steeds een grote familie. Dit getuigen de internationale en nationale U-Boot-Fahrer-Treffen, alsook de vele Bootstreffen.

We buigen en verneigen ons voor allen die op zee zijn gebleven. Van de bovenwatereenheden der Kriegsmarine stierven meer dan 120.000 de zeemansdood.

Eduard Van Staeyen

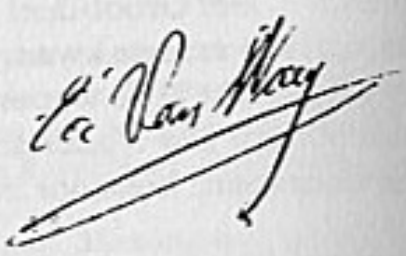

Verslag met de welwillende medewerking van Emmerich Metz-Oostenrijk.

WENN UNSER SCHIFFLEIN

Wenn unser Schifflein unten im Hafen
nehmen wir Abschied von Euch.
Singen wier Lieder vergangene Zeiten
Fällt uns der Abschied nicht leicht

Refrain

Rio de Janairo Ahoi!
Mein hamburger Mädel bleib treu
Wir war'n in Java und Hawai.
Rio de Janaire Ahoi!
Mein hamburger Mädel bleib treu
Wir war'n in Java und Hawai.

Aber Heute ist alles vorbei
Wir waren schon in die Mandjoerei,
Aber Heute ist alles vorbei
Marieanka lass Dich kussen,
Du sollst wissen
Dass ich Dich vom Herzen liebe
Wie die Sternen in weiter Fernen
Leuchtet dass Gluck für uns zwei.
Marieanka wann wirst Du mein,
Siebzehn Jahren, hellblonde Haren,
Dass ist das richtige für mich
Marieanka ich liebe Dich.

K.M. Grossadmiral Dönitz. Laatse rijkskanselier van het IIIe Rijk.

K.M. Matrose Obergefreiter B.F.

K.M. Matrose Obergefreiter E.V.S.

K.M. Matrose Gefreite A.B.

K.M. Vertrek uit Antwerpen op 1.12.1943. Naamafroeping.

K.M. Afscheid van A. Bonte uit Grobbendonk naar de Kriegsmarine — einde 1943.

K.M. Antwerpen 15.1.1944 — Vrijwilligers in de burelen van de Kriegsmarine.

K.M. Antwerpen 15.1.1944 — De vrijwilligers verlaten de burelen van de Duitse oorlogsvloot om zich naar het station te begeven.

K.M. Opleiding te Mannheim. Zug in Feldgrau Uniform waaronder enkele Vlamingen.

K.M. Inspektie van een groep vrijwilligers. Ook zij lieten zich inzetten tegen het bolsjewisme. Hen wacht de oorlog op zee.

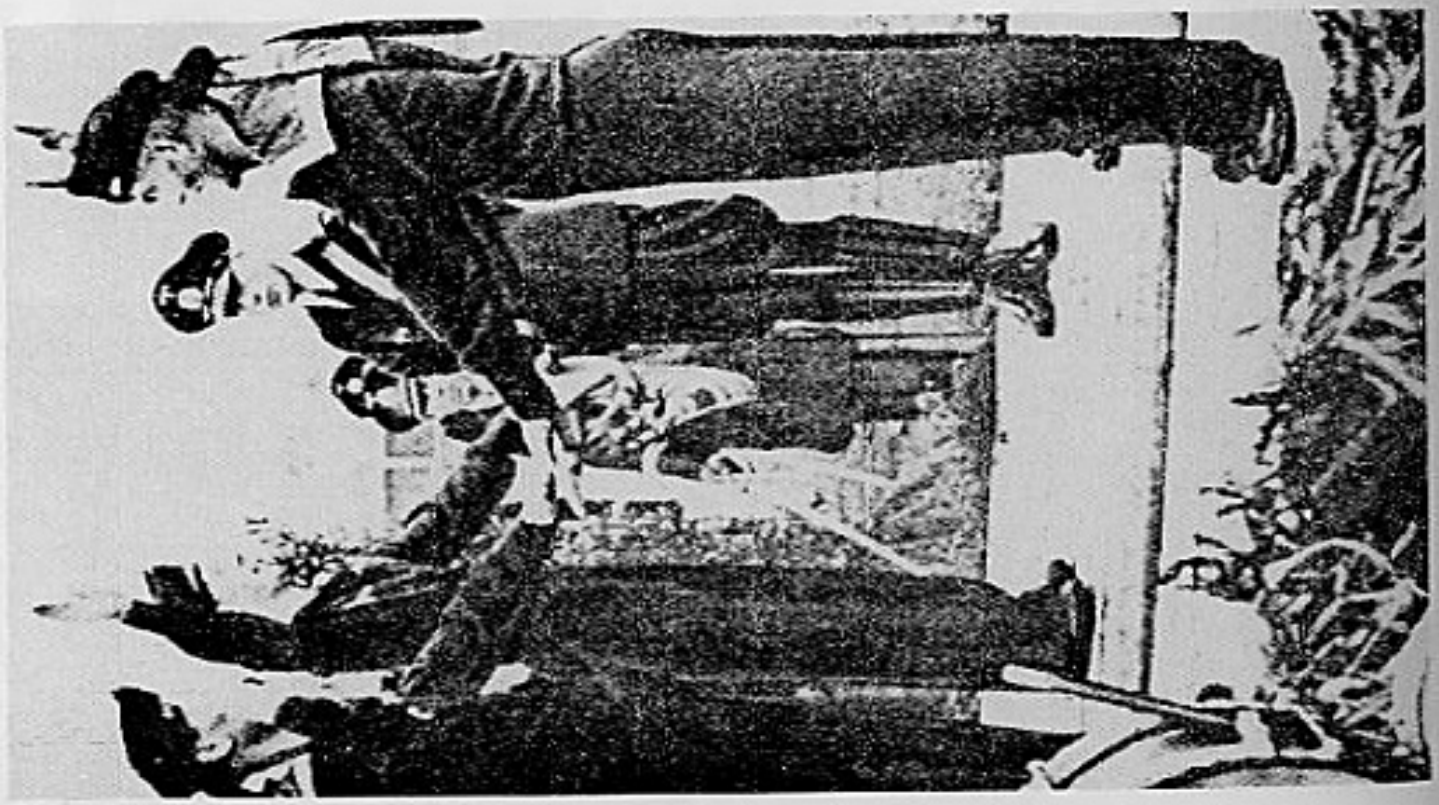

K.M.Eedaflegging na de opleiding. Nu klaar tot de inzet. Opleidingskamp te Norden.

K.M. Na wekenlange harde opleiding, eindelijk de eerste uitgangsdag in het blauwe uniform.

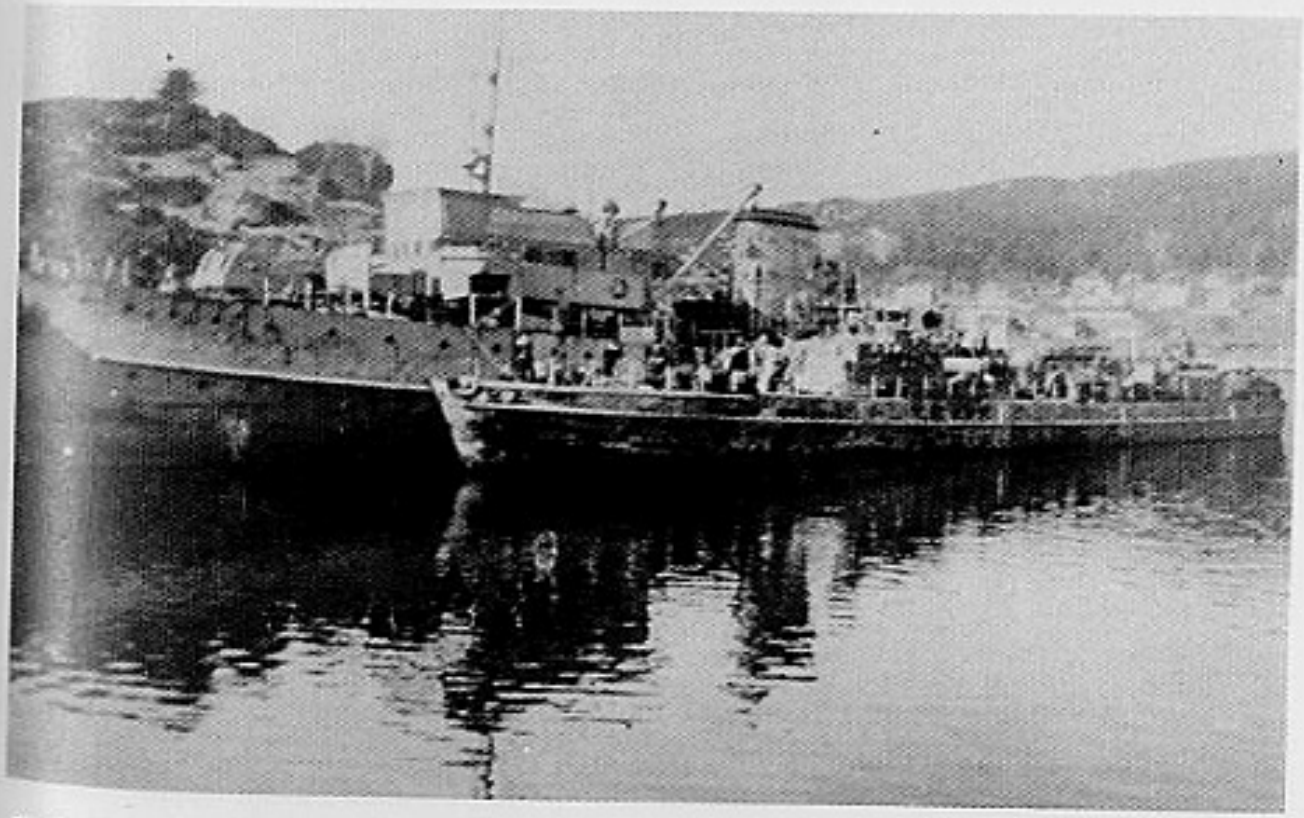

K.M. Räumflottille, Raumboot 238 met moederschip.

K.M. Raumboot 238 na het overschrijden van de poolcirkel in 1944. Met peil Jean Praet.

K.M. Raumboot 238 in het steunpunt "Borgund".

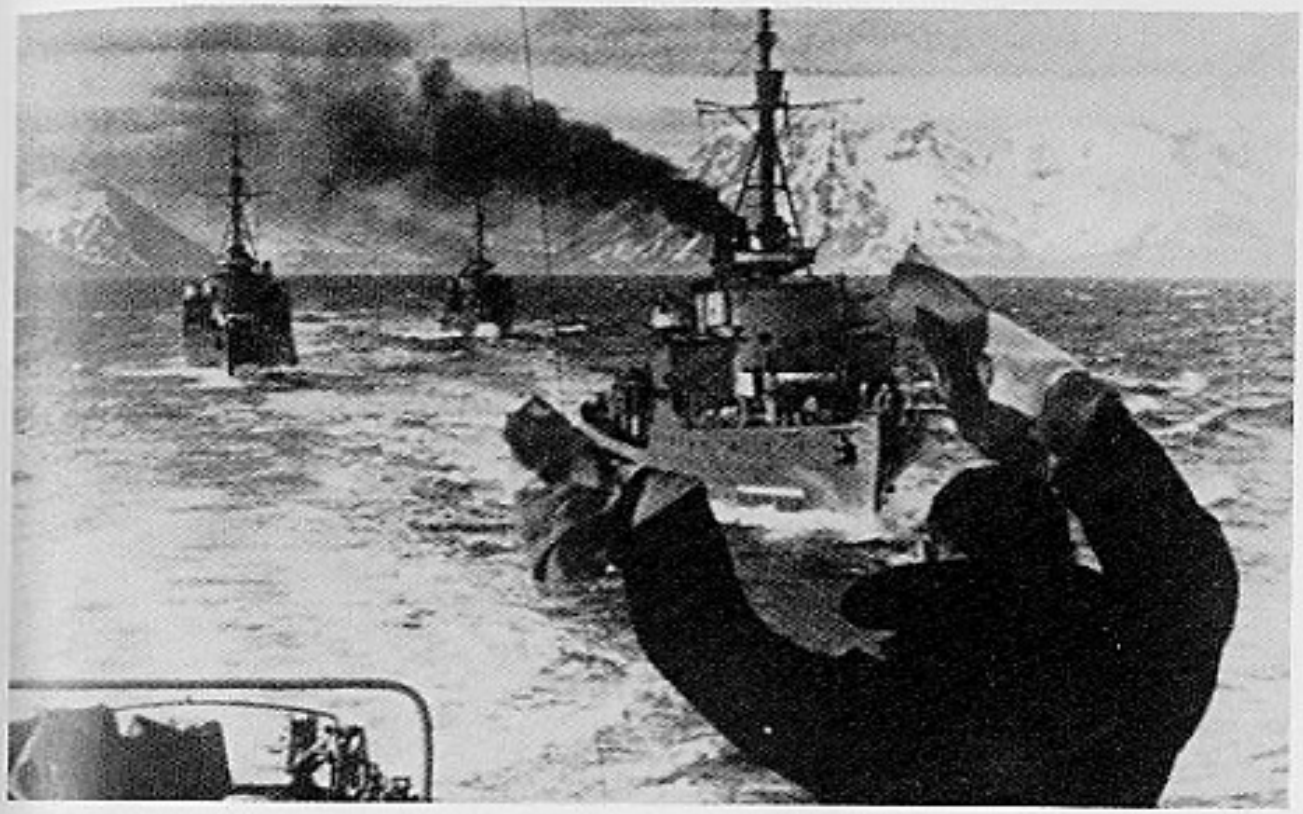

K.M. Minensucher (mijnenzoeker).

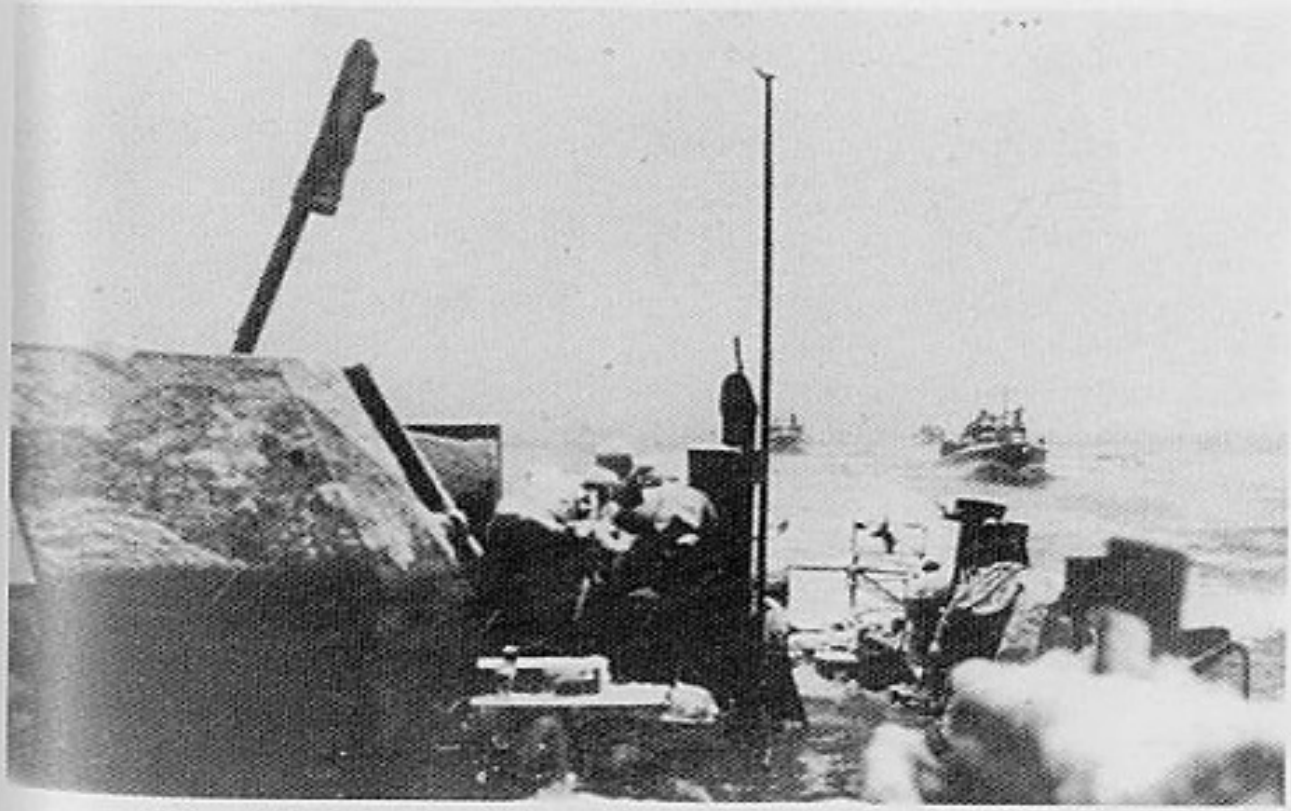

K.M. Terugtocht uit Kirkenes in oktober 1944.

K.M. Wacht op de R. 238. Uffz. Siebenhaar en Wircimock.

K.M. R. 238 en U.R. 124 aan de pier in Aalesund.

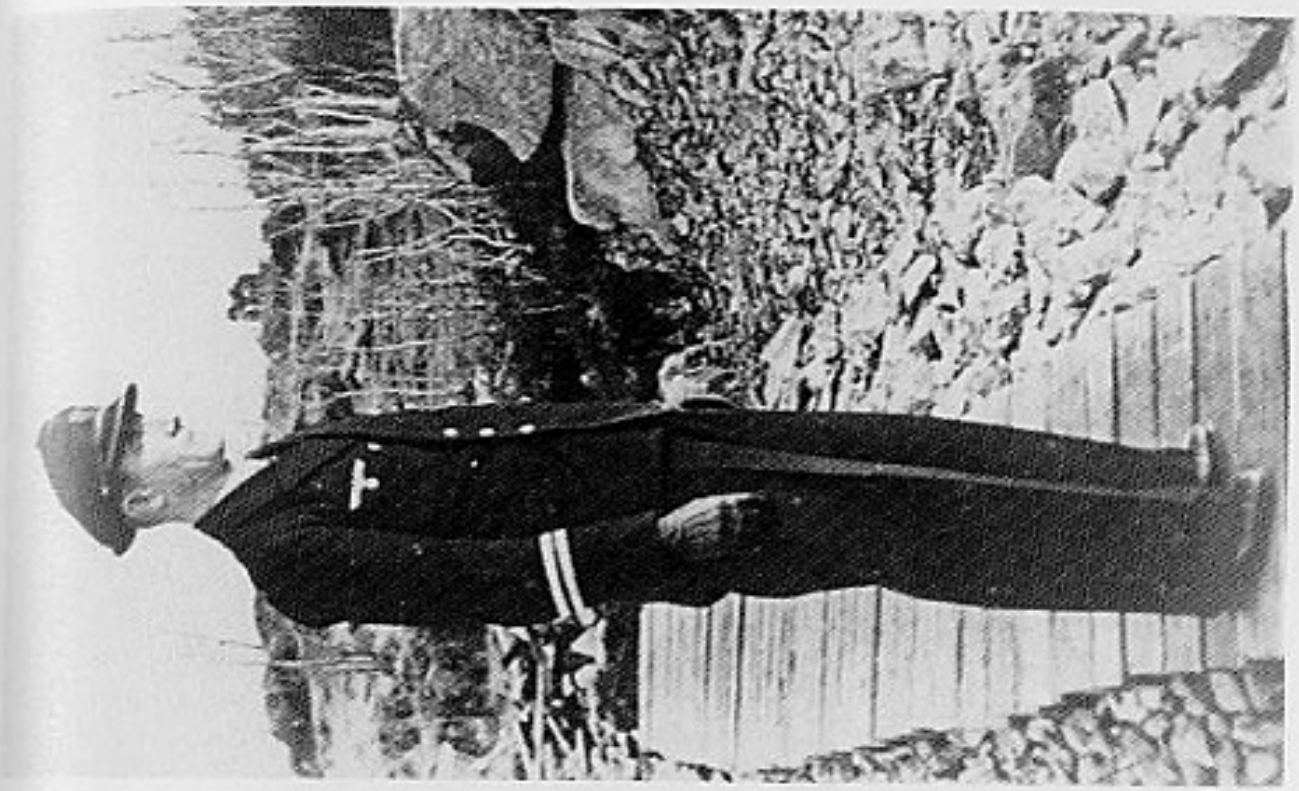

K.M. Bevelhebber van de R. 238. Oberleutnant zur See Wilhelm Murso.

K.M. Ontscherping van aangespoelde mijnen.

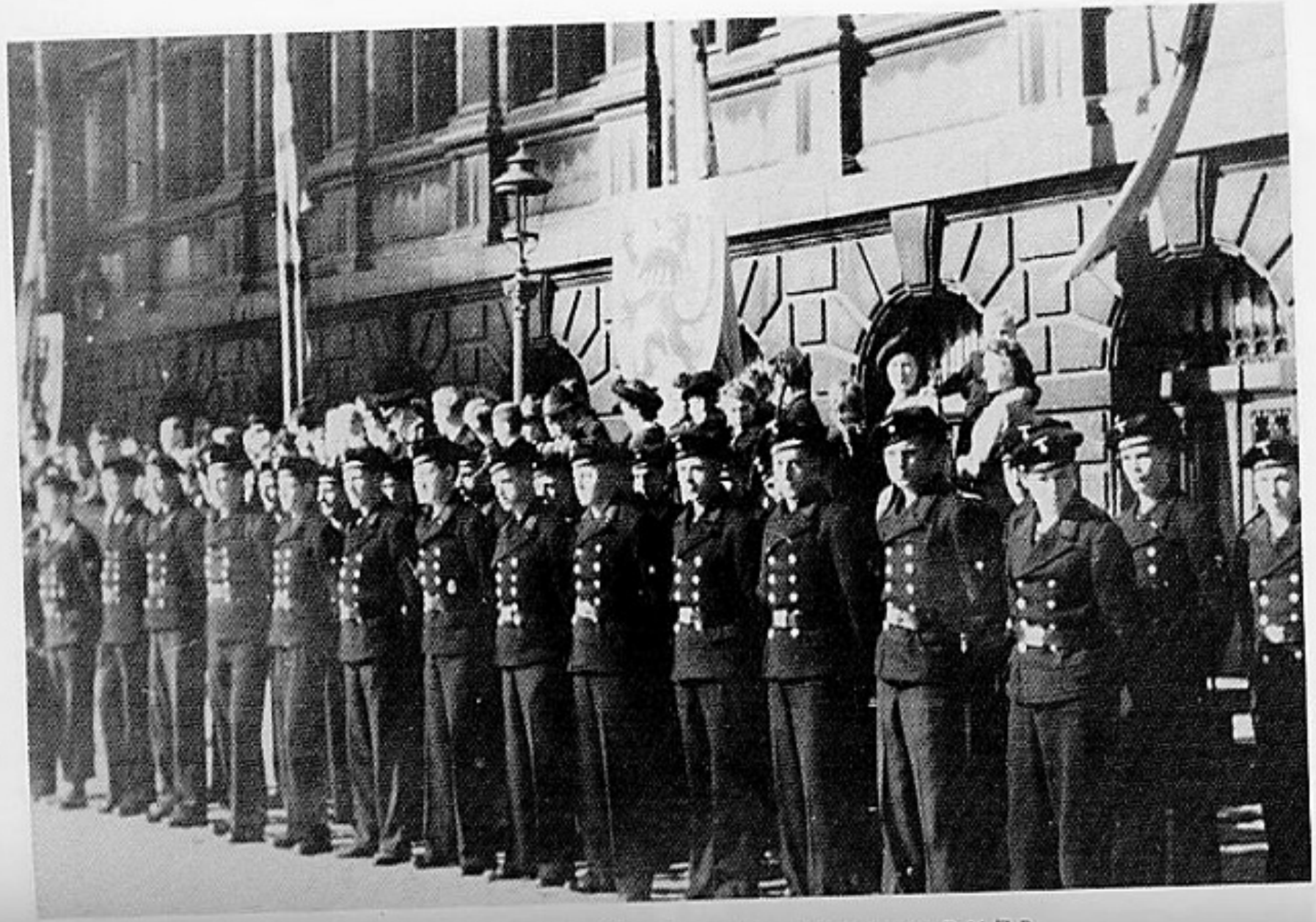

K.M. Antwerpen 20.9.1943. Opgesteld op de grote markt tijdens de vaandeloverhandiging der D.M./Z.B.

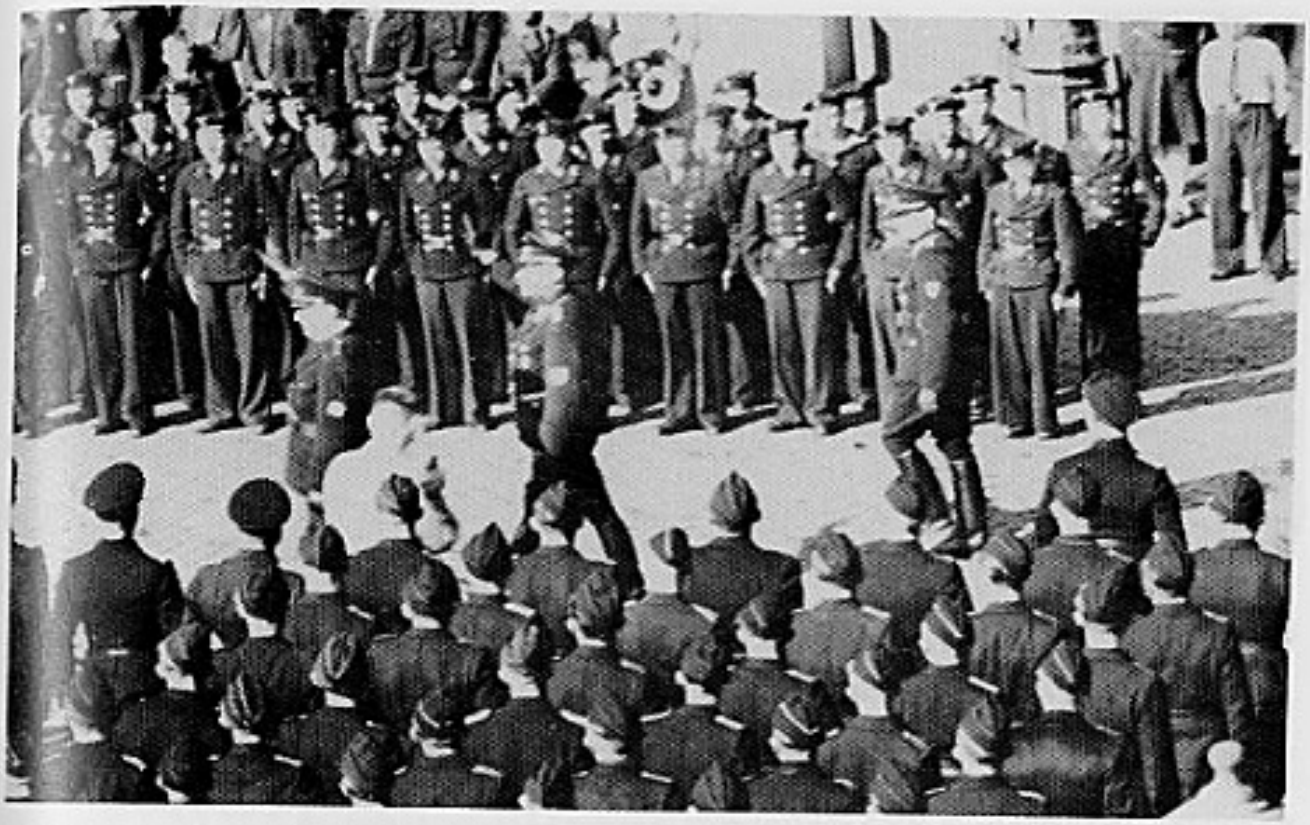

K.M. Ie kontingent in verlof te Antwerpen op 20.9.1943.

K.M. Schouwing door Dr. Elias en Van Steenlandt.

K.M. Vrijwilligers die vertrokken op 4.11.43. Tijdens hun verlof op 1.12.1943 voor een propagandatocht.

K.M. Ontvangst bij de Brigadeleider Joris van Steenlandt tijdens het bezoek aan de tentoonstelling van het Oostfront te Brussel.

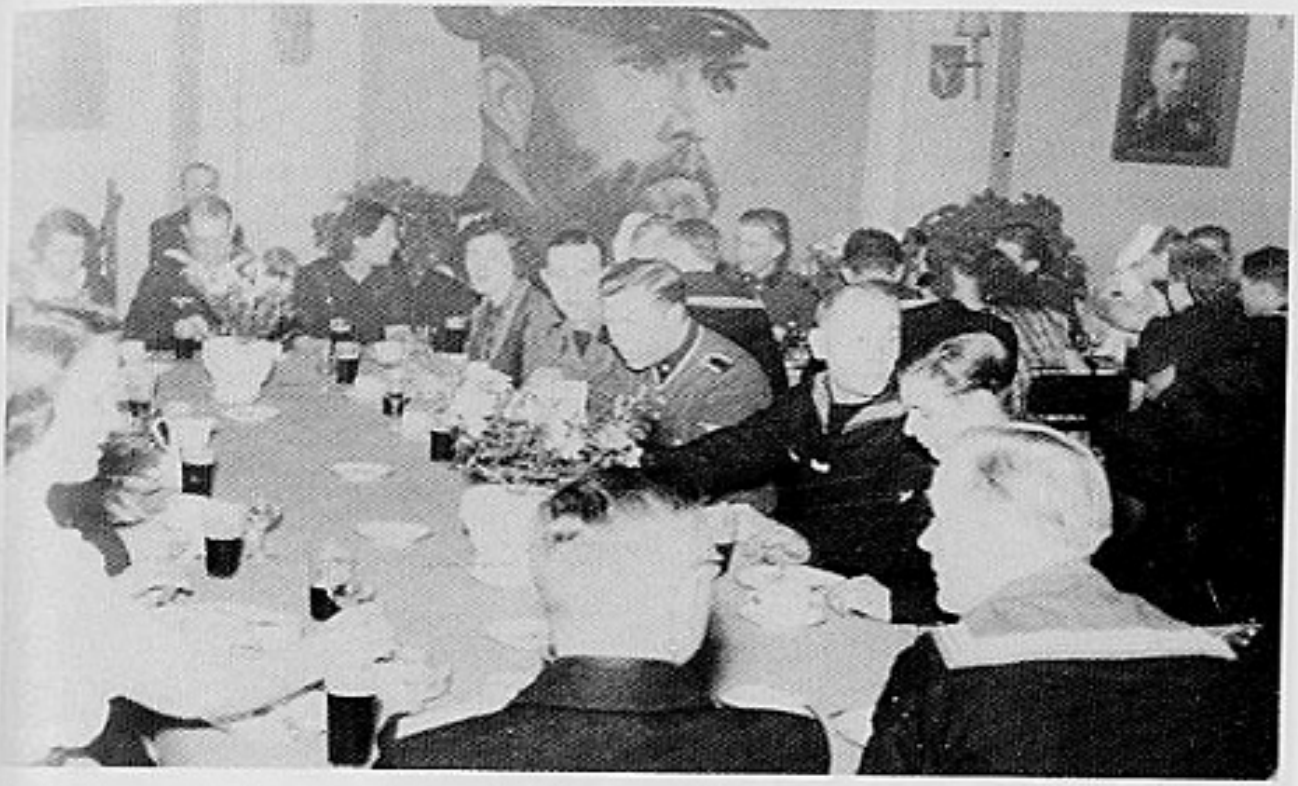

K.M. Kameraadschapsavond voor de Vlaamse vrijwilligers in het Z.B.-Heem te Antwerpen op 29.1.1944.

K.M. De M. 301 en de M. 426 aan de pier te Cristiansand (Noorwegen).

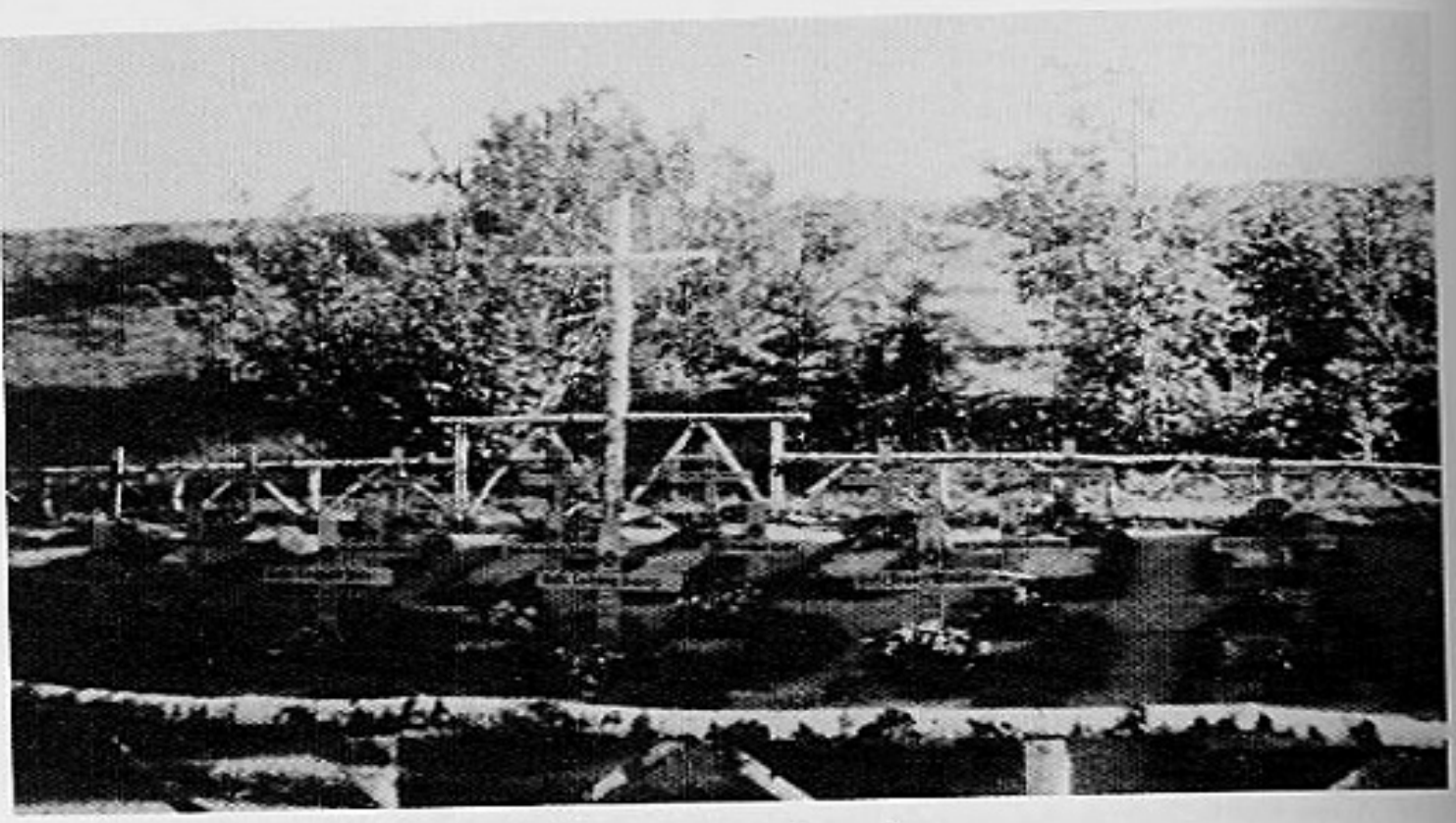

K.M. Soldatenkerkhof te Oslo. Hier ligt Jozef Selsner begraven.

K.M. Graf van Matrose Jozef Audenaert te Costermano (Italië).

U-BOOTLIED

Wir haben Tag und Nacht kein Auge zugemacht
bei die grosse Jacht auf höhe See,
Und hinter Doppelglas bis auf die Knochen nass.
Späht die Wache aus nach B.R.T.
Die Diesel stampfen, die See geht Schwer
so klein ist das Boot, und so gross ist das Mer.

Ja da kommt es auf jedes Lederpäcken an.
Vom Kabien bis zur letzte Man.
Ja da kommt es auf jedes Lederpäcken an.
Vom Kabien bis zur letzte Man.

Heimat zo weit von mir
Heimat dich grüssen wir
Für dich da fahren wir
Im lauerden Tot in Torpedororh
Ran an den Feind U-Boote vor!

SEEMANSGRAB

Ob Sturm uns bedrocht vom Norden
Ob Heimweh uns Herzen uns quält
Wir sind Kameraden geworden,
Ob schön es zu Hölle auch geht,
Matrosen die wissen zu sterben,
für Sie ist das Leben nur ein Spiel
Sie kämpfen bis Tod und Verderben
Die Wellen die singen uns ein Lied

Refrain

Auf einem Seemansgrab, da blühen keine Rosen,
Auf einen Seemansgrab, da blüht kein Blumelein
Der einzige Smück
Das sinds die weise Möwen
Und heise Tränen, die ein kleines Madel weint
Der einzige Smück
Das sinds die weise Möwen
Und heise Tränen, die ein kleines Madel weint

So manchen von uns sah ich sterben
Doch keine von uns hat geweint.
Scharfe Klippen, die waren das Verderben.
Der kalm ging zum Deubel dabei
Es schlucken die eiskalte Wellen,
Die besten werden immer so geliebt.
Und bericht uns den Tod von Ihnen
Da sangen wir zum abschied unser Lied.

WIR SIND KAMERADEN AUF SEE

3e stroof

Wir sind Kameraden auf See,
wir sind Kameraden auf See.
Die Flagge, die uns unsere Führer gab
Die sind wir verschworen bis auf das Grab.
Sie ist unsere heiligstes Gut.
Wir schützen Sie mit uns Blut.
Wir stehen wie Felsen in Luft und Lee.
Wir sind Kameraden auf See.

MEIN SCHATZ MUSS EIN MATROSE SEIN

Kinder heut'Abend dann gibt was zu sehn
Heut'sind die Matrosen gekommen
Und wenn die Mädchen am Hafen da stehn,
sagt die Marie zu Sophie.

Refrain

Mein Schatz muss ein Matrose sein
und so stürmisch wie die See
und treu sein muss er mir allein
Den ich sag'ihm sonst adè
Mein Schatz muss ein Matrose sein
al riecht sein Roch nach Teer
Dann schmeckt doch jeder Kuss von Ihm
nach mehr, nach mehr, nach mehr.
Dann schmeckt doch jeder Kuss von Ihm
nach mehr, nach mehr, nach mehr.

Fährt auch das Schiff in die Ferne hinaus
Kehrt er zuruck in die Hafen
sind die Matrosen dann wieder zu hause
Singen die Mädchen im Chor.

Eins kam nach Hamburg Herr Schmidt aus Berlin
Wohlte sich gerne verloben
und die Marie sagt'oben hin
Junge was denkst du dich bloss

LUFTWAFFE
LUCHTMACHT

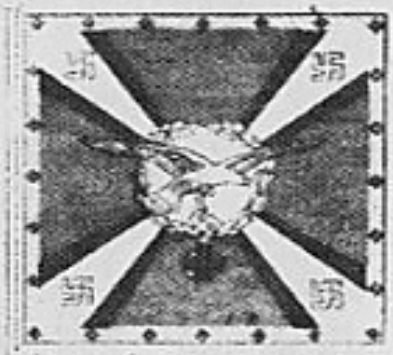

LUFTWAFFE
LUCHTMACHT

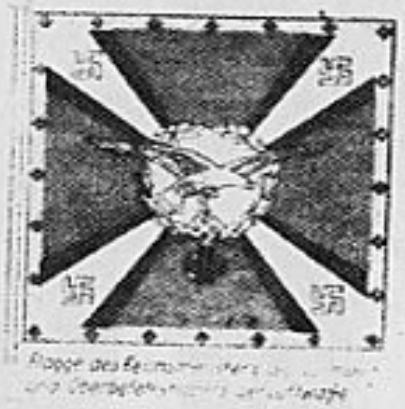

Feldwebel Guido Rombaut vermist op 27.9.1943.

BESTAAT UIT

1. Fliegertruppe (vliegend personeel)

Wapenkleur: Goudgeel
Ingedeeld in: Luftstreitkräften (vliegend personeel)
Bodemorganisation (grondpersoneel)
Indeling
Geschwadern: Regimentssterkte
Gruppen: Bataljonssterkte
Staffeln: Kompagnie
Kette: Peleton

2. Flak Artillerie (luchtdoelgeschut)

Wapenkleur: Helrood
Ingedeeld in: Lichte Flak: Machienenflak met een kaliber van 2 tot 3,7 cm
Zware Flak: 8,8 cm en meer
Flakschijnwerpers
Luchtspereenheden met sperballons en kabelballons

3. Luftnachrichtentruppe (luchtseintroepen)

Wapenkleur: Helbruin
Opgave: Draadloze telegrafie, telefoon, telegram, vliegzekering en navigatiedienst.

4. Regiment General Göring (Panzerdivision einde 1944)

Wapenkleur: wit
Standplaats: Berlijn
Stond onder direct bevel van de Rijksminister der Luchtvaart en Opperbevelhebber van het luchtwapen (Luftwaffe).
Eenheid voor bijzondere onderdelen.

5. Fallschirmmtruppen (valschermtroepen)

Zijn op speciale wijze ingedeeld en uitgerust.

6. Luftwaffen-Bau-Einheiten (bouweenheden)

Wapenkleur: zwart.

7. Ingenieure (ingenieurs)

Wapenkleur: roos.

8. Sanitätspersonal (verplegingspersoneel)

Wapenkleur: donkerblauw.

9. Luftaussicht

Wapenkleur: helgroen.

10. Luftwaffenreserve (luchtwapenreserve)

Wapenkleur: helblauw.

UNIFORM

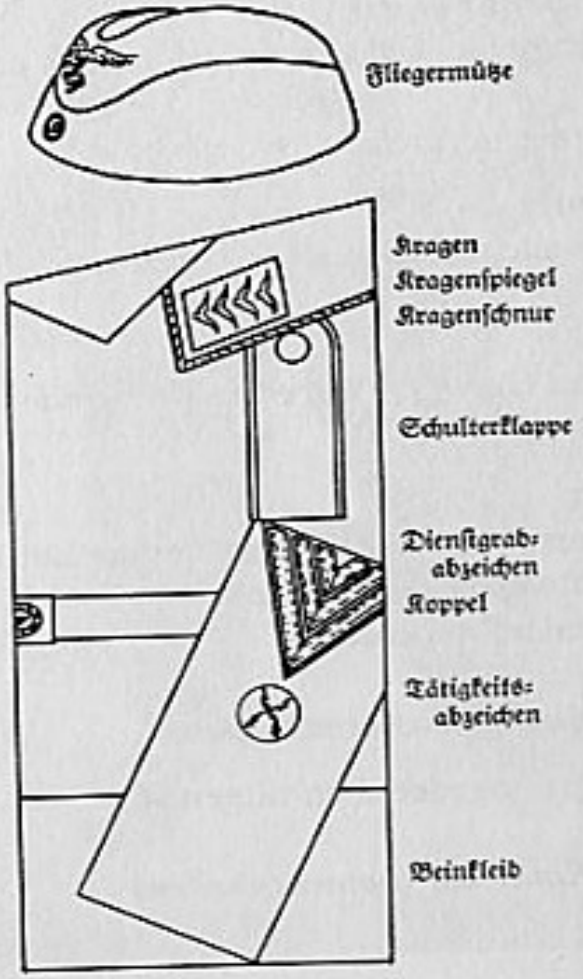

Hauptgefreiter in vliegerbloes

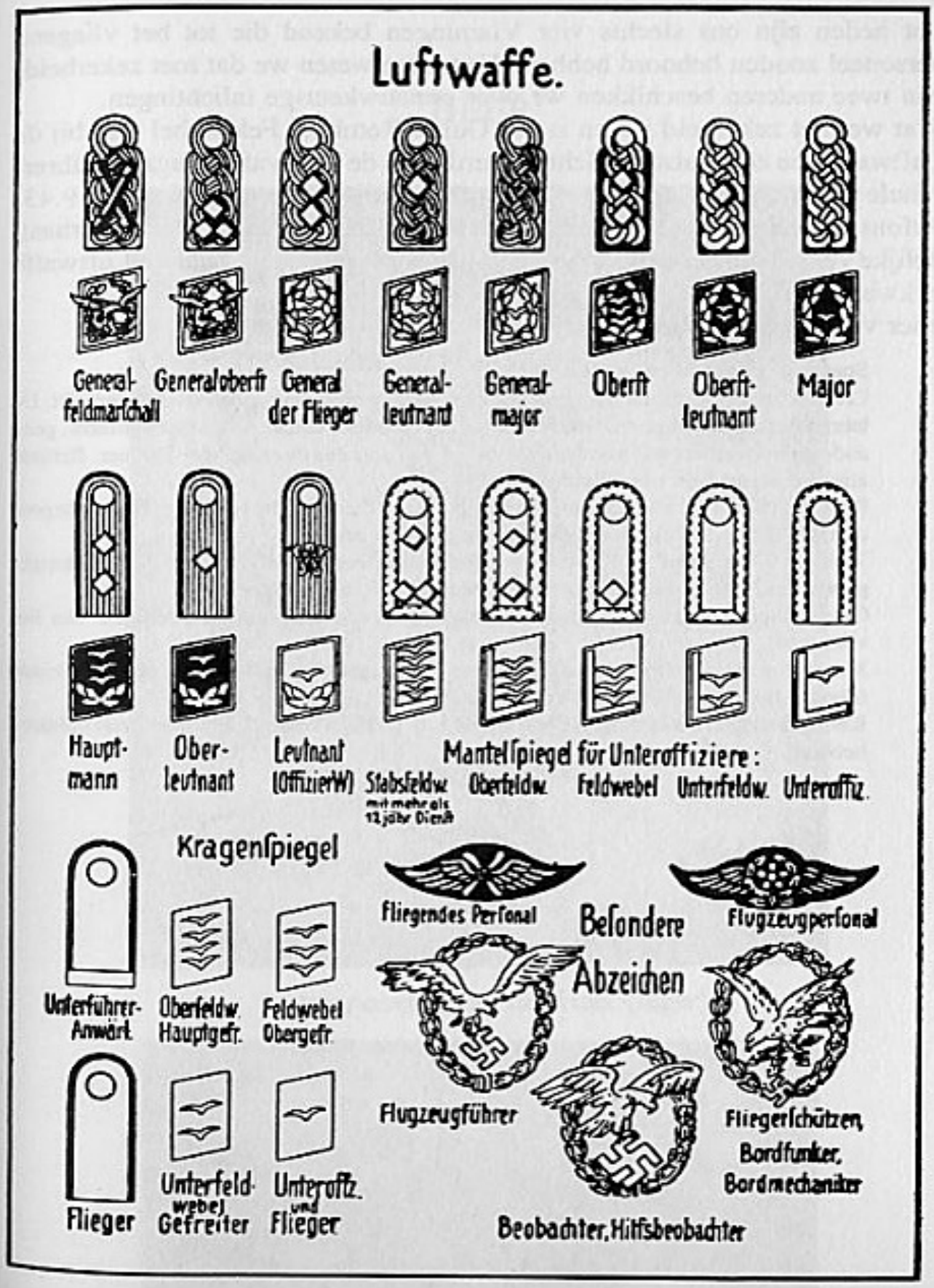
Luftwaffe.
General-feldmarschall
Generaloberst
General der Flieger
General-leutnant
General-major
Oberst
Oberst-leutnant
Major
Haupt-mann
Ober-leutnant
Leutnant (Offizier W)
Mantelspiegel für Unteroffiziere:
Stabsfeldw. mit mehr als 12 jahr Dienst
Oberfeldw.
Feldwebel
Unterfeldw.
Unteroffiz.
Kragenspiegel
Unterführer-Anwärt.
Oberfeldw. Hauptgefr.
Feldwebel Obergefr.
Flieger
Unterfeld-webel
Gefreiter
Unteroffz. und Flieger
Fliegendes Personal
Besondere Abzeichen
Flugzeugpersonal
Flugzeugführer
Fliegerschützen, Bordfunker, Bordmechaniker
Beobachter, Hilfsbeobachter

DEUTSCHE WEHRMACHT
DUITSE WEERMACHT

De Wehrmacht is een der vier troependelen van het Duitse leger. We onderscheiden: de Wehrmacht (landleger), Luftwaffe (luchtleger), Kriegsmarine (zeemacht) en de Waffen SS (ook landleger).
In dit troependeel noteerden we reeds in juni 1940 de eerste Vlaamse vrijwilligers.
Onder deze kleine groep bevonden zich:
Marcel Op de Beeck, gevallen op 27 februari 1944 in de Balkan.
Ernst van Lent, gestorven aan opgelopen verwondingen.
Lode Moors verloor een oog bij het Ladogameer in 1942.
Mon De Batist, gewond per vliegtuig geëvacueerd uit Stalingrad.
J. Verstraeten
Schalkens
Bollaerts
Colpaert
Deze kregen in juni 1940 hun opleiding aan de Vlaamse kust. Zij vochten in Kroatië, Servië en Griekenland, waar ze de voormars meemaakten. Verder werden ze met hun eenheid ingezet in Rusland en Italië.
De latere Vlaamse vrijwilligers vertrokken naar de Waffen SS en het Vlaams Legioen, waar ze bij de strijdende eenheden ondergebracht werden. Ook trof men bij de Wehrmacht Vlamingen aan, wiens ouders na 1918 naar Duitsland uitweken.

HET AFRIKAKORPS

Deze eenheid behoorde tot de Wehrmacht
Er zouden een paar Vlamingen dienst gedaan hebben bij deze speciale troepenformatie o.a.: Jan Peeremans en Albert Staes.

Uit de ,,Jong Nationaal-Socialist'' ontnemen we volgende bijdrage

Ik breng je appelsienen mee

Vandaag heb ik uw brief bekomen die mij veel vreugde gebracht heeft. Ik kan je ook vertellen dat ik van 1 mei af bevorderd ben tot Gefreiter, zo krijg ik ook meer betaald alle 10 dagen, en dat kan ik goed gebruiken. Eerst bekwam ik als grenadier 96 Lire, thans alle tien dagen 115 Lire! Begin volgende maand kom ik wellicht naar Gent met

verlof. Omdat je me steeds schrijft, breng ik je dan appelsienen mee.
Ik dank je ook van harte voor ,,De Jonge Nationaalsocialist'' die immer schoner en beter wordt.

Vrijwilliger Staes,
gewezen Dinaso-militant (Gent).

ALBERT STAES. Foto P. Terzo.

Koppelslot

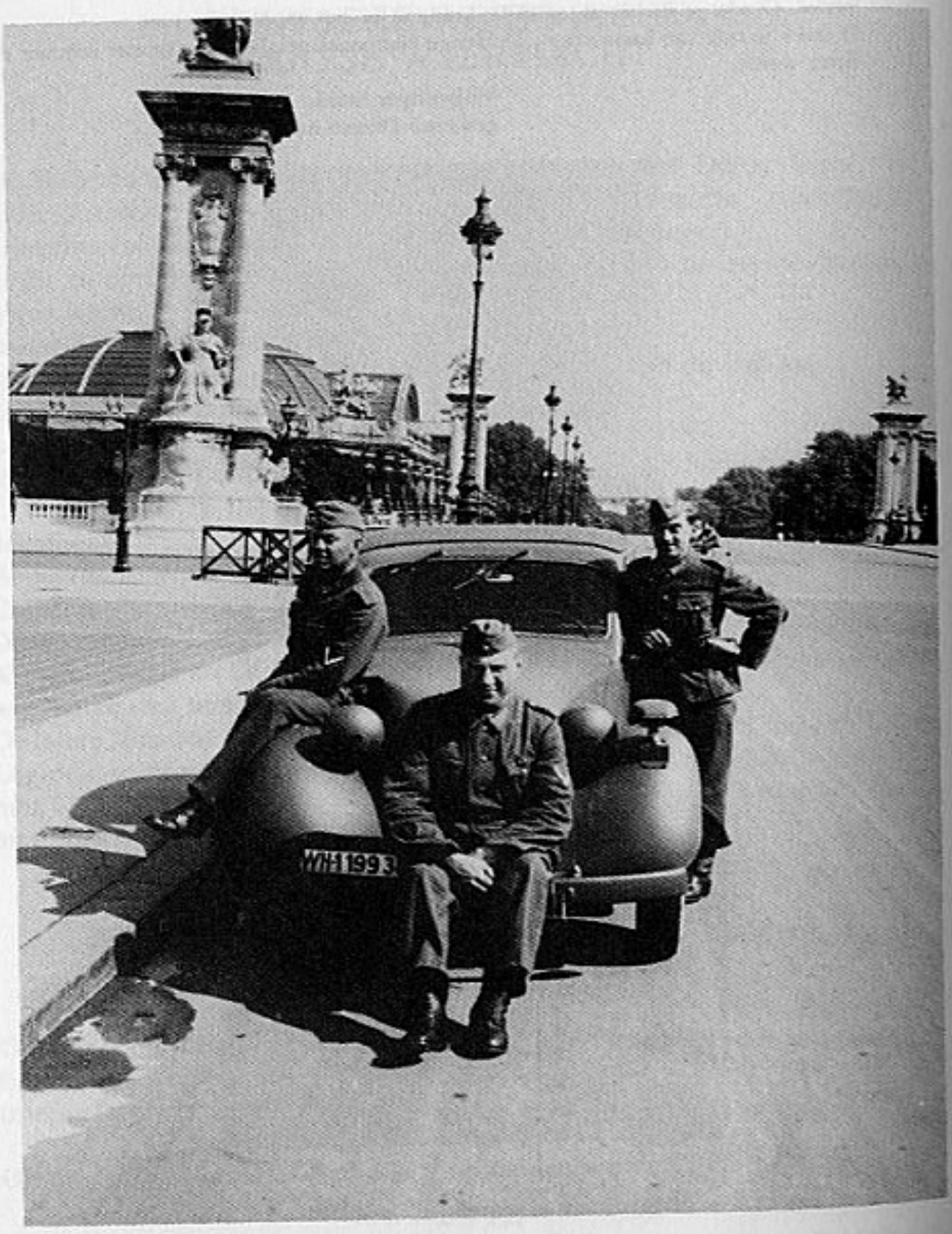

Parijs 1940 — Eerste Vlaamse vrijwilligers bij de Wehrmacht.

DIENSTRANGKENTEKENS

MANSCHAPPEN

Gedragen op de linkerbovenmouw

Schouderstuk

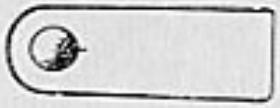

ONDEROFFICIEREN

Schouderstukken

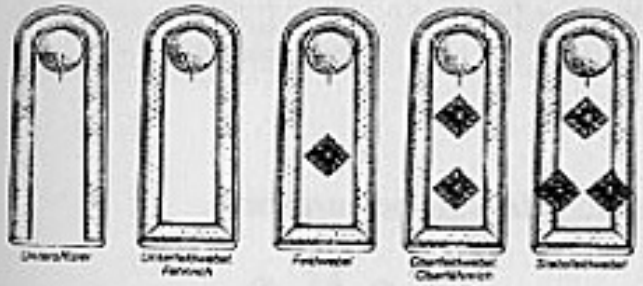

Spiegels (kraag)

LAGERE OFFICIEREN

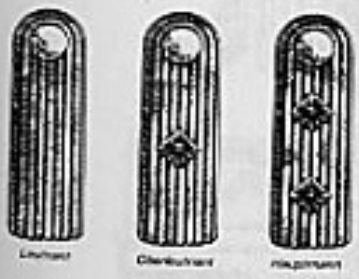

HOGERE OFFICIEREN

GENERALEN

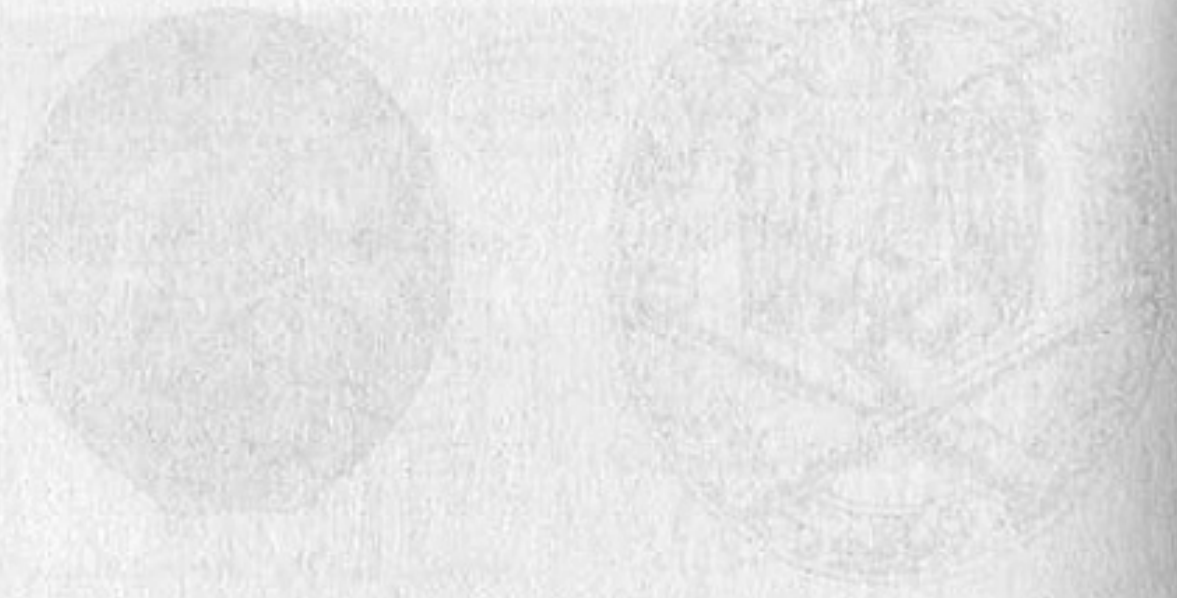

HILFSFELDGENDARMERIE

Armbandje

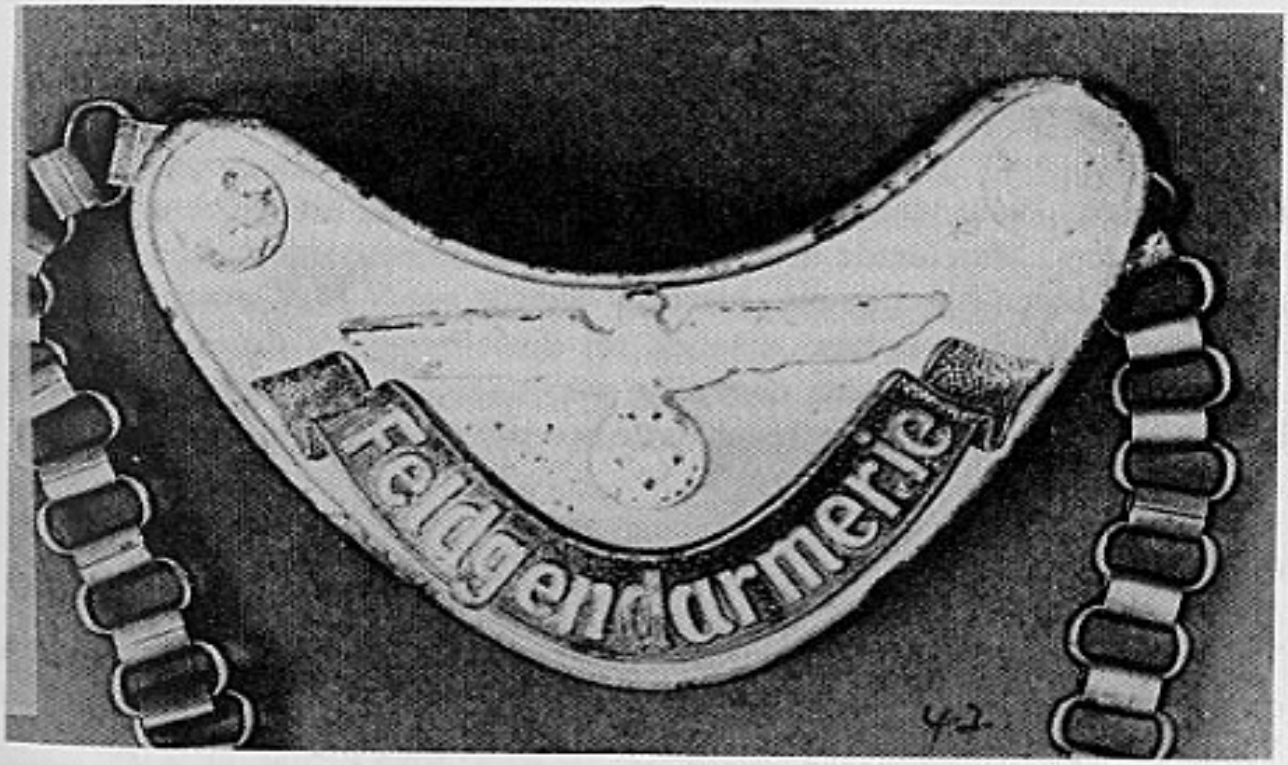

Halsketting met schild gedragen door de Feldgendarmerie bij het uitoefenen van hun ambt.

HILFSFELDGENDARMERIE
HULPVELDGENDARMERIE

Aanvang 1943 konden alle weerbare mannen in Vlaanderen toetreden tot de Hilfsfeldgendarmerie. Deze eenheid hing rechtstreeks af van de Wehrmacht en had dan ook niets te maken met de politieke SS en de Waffen SS. We noteerden reeds toetredingen tot deze eenheid in 1942, maar dan in zeldzame gevallen.
De toetreding tot de Hilfsfeldgendarmerie was ook een middel om ontslagen te worden van de verplichte arbeid naar Duitsland. De meeste leden werden hier tewerkgesteld als Werkschutz of Feuerwache in een oorlogsindustrie-firma zoals de Erla en andere. Zij konden te allen tijden opgeroepen worden voor om het even welke inzet. Hun voornaamste opdracht was het opsporen en aanhouden van werkonwilligen, van saboteurs en terroristen.

HET V.N.V. EN DE HILFSFELDGENDARMERIE

In 1943 en 1944 vielen honderden V.N.V.-leden als slachtoffer van sluipschutters. Men leefde in een voortdurende angsttoestand. Het V.N.V. moest haar leden beschermen, hierdoor werfde het V.N.V., niet openlijk, maar raadde haar weerbare mannen tot dienstname bij de Hilfsfeldgendarmerie. Ze kregen er een degelijke wapenopleiding, en wat vooral van belang was, nu konden ze optreden en ze beschikten over de nodige wapens.

OPLEIDING

Te Zellik bij Brussel en te Kontich bij Antwerpen. Te Zellik kregen ze hun opleiding van Duitse Feldgendarmen en te Kontich door instructeurs van de Vlaamse Wacht, onder toezicht van de Feldgendarmerie.

INZET VAN DE HILFSFELDGENDARMERIE VAN ANTWERPEN

De opleiding gebeurde aanvang 1943 te Kontich gedurende een maand of zes weken. Ze werden slechts eenmaal opgeroepen tot een actie in Limburg en wel in de zomer van 1943. Daarna ging ieder naar huis en terug naar de fabriek.

Toen de geallieerden in juni 1944 in Normandië landden, werd de Antwerpse Hilfsfeldgendarmerie door de Duitsers gemobiliseerd. De Hilfsfeldgendarmerie, 45 tot 50 manschappen, werd eerst ingekwartierd in het hotel Metropole op de Keyserlei te Antwerpen. Daarna verhuisden ze naar de Feldkommandantur aan de Meir te Antwerpen, en kwamen onder het bevel van General-Leutnant Gotzsche.
Uiteindelijk werd er verzameld in het Fort van Berchem. Op 1 september verlieten ze via de dokken om 16 uur in een autokolonne de stad. Te 18 uur werd Breda bereikt. Vandaar ging het over Tilburg en 's Hertogenbosch naar Nijmegen, dat als verzamelplaats was opgegeven. Hier werd de groep gesplitst. Een onderofficier ging met 8 man en 3 chauffeurs terug naar Tilburg, waar zij drie dagen op het vliegveld gelegerd waren. Daar ontvingen zij het bezoek van General-Leutnant Gotzsche, een Oberleutnant, een Spiess en een Feldwebel. Zo ontstond de Gruppe Gotzsche, die dan ook een Kübelwagen, een P.K.V. en een L.K.W. ter beschikking had. Deze groep telde slechts 15 man.
De circa 40 manschappen die te Nijmegen achtergebleven waren, namen deel aan de gevechten tegen de geallieerde luchtlandingstroepen in de streek Nijmegen-Arnhem.
De Gruppe Gotzsche verliet Tilburg om via Deurne en Bergen a/Maas (pontonbrug) ook in gevecht te geraken te Boxmeer, dat zeventien maal werd veroverd en terug verloren.
Verder bereikte deze groep via Bergen a/Maas en het Rijksbos (Nederland) en het Reichswald (Duitsland) het Duitse grondgebied. Dan ging het over Krefeld en Neuss naar Keulen. Daar werd de Gruppe Gotzsche op de Truppen-Übungsplatz, nu vliegveld Köln/Wahn, ontbonden.

Afschrift

ALARMIERUNG DER HILFSFELDGENDARMERIE

siehe Ch-Schreiben Mil.Bef. Ch/pol/O.D.Nr. 75/42 geh. v. 1.5.42

Reichsdeutsche und ehemalige Mitglieder der flämischen SS

Die Bereitschaft übernimmt die vorbereiteten couvertierten Stellungsbefehle und trägt sie mit Krad an die angegebenen Adressen aus.
Aus Eden:
Die N.S.D.A.P. unter No 76 474 Belgisches Nets anrufen und auffordern, die Reichsdeutschen der Hilfsfeldgendarmerie sofort telefonisch von der

Alarmierung zu verständigen. Die Namen der Männer sind dort bekannt und die Telefonnummern liegen vor, soweit sie auf diesem Wege zu erreichen sind. Es könnte dadurch erreicht werden, dass einige Männer noch schneller auf der Dienststelle zur Verfügung stehen.

Flamen, Mitglieder des V.N.V.

Ein Mann der Bereitschaft übergibt auf Krad die für die V.N.V.-Männer vorbereiteten Stellungsbefehle.
während der Dienststunden von 9 bis 18.30 Uhr
den Sekretär des flämischen Nationalverbandes V.N.V. Antwerpen, Frankreichlei 74, Herrn Spr., persönlich.
während der übrigen Stunden
Herrn S. in seiner privat-Wohnung, Antwerpen, der die Stellungsbefehle den vorbestimmten Ordonnanzen zur unverzüglichen Zustellung an die Empfänger übergibt.

Der Sachbearbeiter

Uberzeugt sich durch fernmündlichen Anruf vor übergabe der Stellungsbefehle für die V.N.V.-Männer an den Kradfahrer, wo der Sekretär des V.N.V. Hernn Spr. z.Zt. zu erreichen ist.
Dazu werden folgende Anschluss-Nummern vereinbart:

Dienststelle des V.N.V. Frankreichlei 74	N° 23 655
Dienstag und Donnerstag abends zu erreichen	N° 21 360
Mittwoch abends	N° 24 951

Ausserdem ruft er über Heeresapparat die Leitung der Erla-Werke unter N° 59 995 belgische Netz die Reitz-Werke Herrn Direktor Andrian oder Herrn Janssens an und veranlasst so, dass die dort beschäftigten Hilfsfeldgendarmerie sich sofort in ihre Wohnung begeben um dort den vorbereiteten Stellungsbefehl zu empfangen.
Ausserdem übergibt der Sachbearbeiter die Soldbucher der Reichsdeutschen und die Erkennungsmarken, ausserdem die vorbereiteten Ausweise und deren Erkennungsmarken dem Kammerverwalter, der alle diese Ausweise bei der Anmeldung den Manner aushändigt.

Oberleutnant der Feldgendarmerie und Truppführer

Abschrift.

Feldkommandantur 520
- Verwaltungschef -
Kgf. I chef Dr.S/Ku.

den 10. März 1944.

Persönlich!

Herrn

Dr. F. W

A n t w e r p e n,
Frankrijklei 74.

Unter Bezugnahme auf Ihre Besprechung mit mir am 8.3.1944 und Ihren Aktenvermerk vom 7.3.1944 teile ich Ihnen folgendes mit:

1.) Es bestehen keine Bedenken, wenn Sie bei Aufruf der Hilfsfeld-Gendarmerie auch die Schwarze Brigade alarmieren und diese der Hilfsfeld-Gendarmerie zur Verfügung stellen. Die betreffenden Personen würden in dasselbe Verhältnis zur Deutschen Wehrmacht treten wie die Angehörigen des VNV, die sich bereits jetzt der Feldgendarmerie zur Verfügung gestellt haben. Es bestehen auch keine Bedenken, wenn die höheren Offiziere der Schwarzen Brigade als Verbindungs-Offiziere eingesetzt werden.

gez. Dr. Seyfert.

Militärverwaltungsabteilungschef.

Abschrift

an Herrn Oblg. Wetzel
im H a u p t

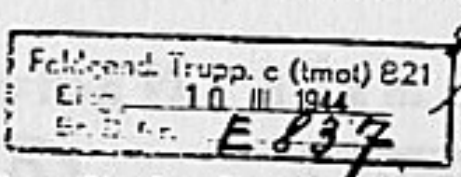

mit dem Bemerken übersandt, dass die Angelegenheit Herrn General vorgetragen und von ihm gebilligt worden ist. Es wird daher gebeten, das weitere zwecks einheitlicher Leitung und Erfassung von dort aus zu veranlassen.

Militärverwaltungsabteilungschef.

Vlaamsch Nationaal Verbond

ARRONDISSEMENTSSEKRETARIAAT
FRANKRIJKLEI 74
ANTWERPEN

Telefoon: 2 3 6 5 5
Postcheckrekening:
V. N. V. Arr. Antwerpen Nr 467687

Antwerpen 17 Juli 1944

Hiermede bevestig ik dat T nummer eenzelvigheidskaart 173.3[illegible]0, gemachtigd is, in mijn naam de gelden, bestemd voor de kameraden in dienst bij de Hilfsfeldgendarmerie, af te halen.

Tachlich richtig:
V. M., den 17.7.44
[signature]
Obltn. d. Fg. u. Truppführer

[signature]
E. S
Arr. Secr.

Vlaamsch Nationaal Verbond

ARRONDISSEMENTSSEKRETARIAAT
FRANKRIJKLEI 74
ANTWERPEN

Telefoon: 2 3 6 5 5
Postcheckrekening:
V. N. V. Arr. Antwerpen Nr 467687

Antwerpen den 25 Augustus 1944

Hiermede bevestigen we van de Feldgendarmerie der F.K.520 (Uffz. Brandt) een cheque ontvangen te hebben ten bedrage van 184.073,47 (honderd vier en tachtig duizend drie en zeventig Fr. zeven en veertig Ct.) voor uitbetaling van geleden loonverlies wegens dienst bij de Hilfsfeldgendarmerie.

Namens het V.N.V.

[signature]
E. S
Arr. sekr.

VLAAMSCH NATIONAAL VERBOND
Frankrijklei 74

FELDGENDARMERIE FELDERS KOMP. 2

Alarmplan van de OFK-Brussel. Dit bevat een steekkaartensysteem met vermelding van alle te Brussel gevestigde Duitse instanties met hun personeelbestand (getalsterkte).

43

Geheim!

S 10

Dienststelle bzw. Einheit: Feldgendarmerie Felders.Komp.2

Geschäftszimmer: Zellick, Tirlemontstraat(Kaserne)

Name des Dienststellenleiters bzw. Einheitsführers und dessen Wohnung: ~~Oblt.Pücher~~ ~~Pöscher~~ ~~Hptlt Franz Schmid~~ Bruxelles ~~Zellick, Hagerstraat 2-4~~ ~~Avenue de Diksmude 46~~ Bd

Feldpostnummer: 41844

Fernsprechverbindung:

Tag der Anmeldung:

Tag der Abmeldung:

Bemerkungen: Unterpl. Mielk

Nr. 1738. Wehrmachtformularverlag [illegible] Berlin, Buchdruckerei Essen, Mühlenstrasse 17 Ausliefernngslager Brüssel, 24. Straße [illegible] Fernruf [illegible]

1310

STÄRKE					Stärke				
Datum:	a)			b)	Datum	a)			b)
	Offz.	Uffz.	Mannsch.	Wehrm. Gef.		Offz.	Uffz.	Mannsch.	Wehrm. Gef.
14.7.42	5		180		10.12.42	4	95	172	—
9.8.42	5		196		4.1.43	4	120	160	—
9.3.42	4		97		8.2.43	5	123	251	—
9.4.42	4		112		10.3.43	4	28	108	12
9.5.42	4		107		14.4.43	4	54	113	12
10.6.42	4		151		10.5.43	5	47	202	12
9.7.42	4		183		10.9.43	5	53	159	12
8.8.42	4		190		11.10.43	5	52	165	12
9.9.42	4	64	119		10.11.43	4	53	84	12
7.10.42	4	65	112		9.12.43	4	75	139	42
9.11.42	4	60	159		10.1.44	4	69	149	

Nr. 1

Zivilfahndungsdienst der Feldgendarmerie

(Service allemand de recherche)

(Duitsche opsporingsdienst)

D 406 Nr. 873 d. 44.

Feldgend.-Trupp d(tmot)850
(Bezeichnung der Dienststelle)

O.U., den 26. Juni 1944.

Ausweis Nr. 7

Gültig bis 31. Dezember 1944

Der Fahnder

geb. am 18. April 1919

in ....., Inhaber der Identitätskarte Nr. 4740

ist im Zivil-Fahndungsdienst der Feldgendarmerie für die Deutsche Wehrmacht eingesetzt. Er darf Amtshandlungen nur in Begleitung eines Feldgendarmen oder eines anderen Angehörigen des Zivil-Fahndungsdienstes, der zur selbständigen Erledigung von Fahndungsaufträgen ermächtigt ist, vornehmen. Der Inhaber dieses Ausweises ist im Besitz einer Pistole Fabrikmarke FN, Kaliber 7,65 mm, Nr. 95258 a.

(Unterschrift)

Fgd.-Truppführer.

Gültigkeit verlängert bis .....

(Unterschrift)

Fgd.-Truppführer.

ZIVILFAHNDUNGSDIENST DER FELDGENDARMERIE

Opgericht in 1943.

OPDRACHT

Opsporen van werkonwilligen, strijd en opsporing en aanhouding van terroristen en sluipmoordenaars. Het doen naleven van de wetten en verordeningen uitgevaardigd door de bezette overheid.

ONDERSTELLING

Elke Ortskommandantur had zijn eigen Feldgendarmerie en Fahndungsdienst. Behoorden niet tot de SS maar wel tot de Wehrmacht. Deze dienst was samengesteld uit Belgische onderdanen, die ,,Zivilfahnders'' genoemd werden. De dienst van ,,Zivilfahnders'' moest de Duitse Feldgendarmerie steunen voor het aanhouden van degenen die aan de verplichte arbeidsdienst onderworpen waren en zich aan deze Duitse verplichting onttrokken.
De leden van de ,,Zivilfahndungsdienst'' stonden onder het gezag van de ,,Feldgendarmerie-Trupp'' waarvan zij afhingen. Zij waren ,,Wehrmachtgefolge'' en als dusdanig gelijk gesteld aan de Duitse soldaten. Zij waren dan ook aan het Duitse militair gerecht onderworpen.

VOORWAARDEN TOT AANSTELLING

a) bereid zijn voor de nieuwordening van Europa onder Duitse leiding op te treden.
b) minstens 18 jaar oud en lichamelijk geschikt.
c) politiek en crimineel onberispelijk zijn.
d) een vrijwillige verplichting van ten minste een half jaar ondertekenen.
Door de Kommandantur (Feldgendarmerie-Trupp) waaraan de kandidaat eindelijk toegewezen werd, werd een onderzoek ingesteld nopens zijn geschiktheid. De ,,Zivilfahnders'' werden door de Chef der Militärverwaltung-Abteilung Arbeit aangeworven.
Mededeling van deze aanwerving werd aan de ,,Höh. Feldgendarmerie officier'' gedaan en deze verwees de Fahnder naar de Kommandanturen waar hij aangesteld werd.

OPLEIDING

Te Zellik door de 2e Feldgendarmerie Kompanie. Hier kregen ze een voorlopige Ausweis.
Om tot Fahnder-Führer bevorderd te worden was een voortgezette leergang in de school te Zellik onontbeerlijk.
Bij zijn aanstelling als Fahnder moest hij volgende verklaring ondertekenen: ,,Ik verplicht mij vrijwillig voor de duur van zes maanden toe te treden tot de burgers-opsporingsdienst der Feldgendarmerie. Ik ga daarmee accoord dat dit dienstcontract stilzwijgend voor zes maanden verlengd wordt indien het niet een maand voor afloop wordt opgezegd. Ik zal mijn meerderen gehoorzamen en de mij opgedragen taken stipt en gewetensvol vervullen. Ik verplicht mij voor alle dienstaangelegenheden, ook na mijn uittreden uit de dienst, het stilzwijgen te bewaren. Mij werd bekend gemaakt dat ik geheel en al aan de Duitse militaire wetten onderworpen ben en dat ik in het geheel Belgisch gebied aangesteld mag worden.''
Bij de aanstelling als Fahnder werd deze in het bezit gesteld van een Ausweis.

UNIFORM

De Fahnders deden hun dienst in burgerkledij. Zij hadden rond de linkermouw een witte armband met opschrift ,,Zivil Fahndungsdienst'', afgestempeld door de Kommandanturen. Deze armbanden waren te dragen wanneer de omstandigheden het vereisten. Bij de opleiding te Zellik droegen de kandidaat-Fahnders het Drillichanzug van de Wehrmacht.

LOON EN ANDERE VOORDELEN

De Fahnders genoten van de Duitse levensmiddelverzorging en waren aangesloten bij de Deutsche Krankenkasse.
De maandelijkse wedde der Zivilfahnder was als volgt:

Fahnder	*Ober-*	*fahnder*	*Hauptfahnder*	*Fahnderführer*
Vrijgezel	1.500	1.650	1.800	2.500
Gehuwd	1.600	1.880	2.430	3.340

Behalve dit trokken de Fahnders dagelijks 57 fr. zo zij te werken hadden buiten hun woonplaats, een maandelijkse vergoeding voor onkosten, een dagelijkse vergoeding van 1,25 fr. voor rijwiel, en vrij verkeer op trein en tram.

BEWAPENING

Zij waren drager van een pistool 7.65, een reservelader en munitie, die hun ter hand gesteld werden door de Chef der Militärverwaltung-Abteilung Arbeit.

DIENST

Indien een Fahnder niet geschikt was of zo hij vergrijpen tegen het strafrecht begaan had, werd hij onmiddellijk ontlast. Bij eervol ontslag werd aan de Fahnder door de Kommandantur een attest gegeven waarin de duur van de dienst in de ,,Zivil Fahndungsdienst'' aangewezen was.
De leden van de Fahndungsdienst waren niet bevoegd om alleen een opdracht uit te voeren. Zij moesten om dit te doen, vergezeld zijn van een Feldgendarm, of een Oberfahnder of een Fahnderführer, die Belgische onderdanen waren en die een speciale opleiding genoten hadden.

P.O.A.
RUSSISCH BEVRIJDINGSLEGER

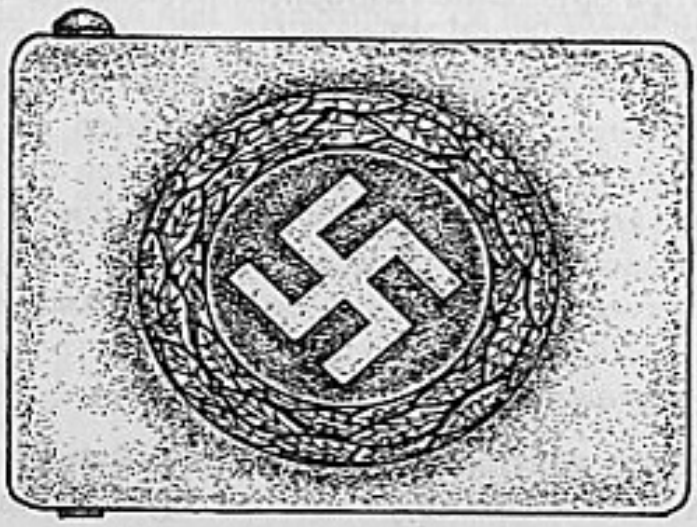

Koppelslot van de POA

Tijdens de tweede wereldoorlog overtrof het aantal vrijwilligers bij het Duitse leger veruit dit van de vrijwilligers bij het geallieerd en het Russisch leger.

Bij het Engels leger:

De Poolse Brigade onder leiding van Generaal Vladislav Sikorsky
De Franse Brigade onder leiding van Generaal Charles De Gaulle
De Belgische Brigade onder leiding van Kolonel Piron
De Nederlandse Brigade onder leiding van Prins Bernard.
Verder nog enkele afdelingen van uitgeweken Denen, Noren, Serven, Kroaten, Grieken e.a.

Bij het Russisch leger:

Een Pools leger:
Gewezen krijgsgevangenen uit de Russische kampen.
Uitgeweken kommunisten en joden naar de Sowjet-Unie.
Een Duitse Brigade onder leiding van Generaal Walther von Seydlitz (krijgsgevangen genomen samen met Maarschalk von Paulus te Stalingrad in januari 1943).
„Freies Deutschland" samengesteld met tot het kommunisme bekeerde krijgsgevangenen en dewelke die het in de kampen niet meer konden uithouden en onder druk overstapten naar een schijnbaar beter levensonderhoud.

Bij het Duitse leger:

De in 1941 in Europa opgerichte Legioenen, in strijd met het kommunisme — Vlaams Legioen, Nederlands, Deens, Noords en Frans Legioen. Al deze legioenen, aanvankelijk een afdeling tot regiment sterkte, groeiden, naarmate de oorlog vorderde, uit tot divisies en brigaden.
Daarbij dienen eveneens gerekend de tienduizenden die dienst deden als bewakingstroepen van het Duits legermateriaal, gebouwen, vliegvelden en havens, zoals in Vlaanderen de Vlaamse Wacht, De Wachtbrigade, e.a. De duizenden in de vervoerdienst van het Duits leger zoals de N.S.K.K.

De Russische legergroepen:

De honderdduizenden overlopers, de honderdduizenden oud-krijgsgevangenen die een onverbitterlijke strijd voerden tegen Stalin en zijn regime.

Onder meer:

Het P.O.A. onder leiding van Generaal Wlassow (gewezen verdediger van de stad Moskou) die in 1942 gevangen genomen werd in de Wolchowketel door Nederlandse legioenmannen. Dit leger beschikte over alle wapens. Zij droegen het Wehrmachtsuniform met op de linkermouw het schildje P.O.A.

1. Kosaken-Division onder leiding van Generalleutnant von Pannwitz en Oberst von Schultz. Bestond uit 6 infanterieregimenten: 5 Don-Kosaken (ruiterij) regimenten en 1 Terek-Kosaken regiment en ook uit 1 Artillerieregiment onder leiding van Major Götz-Kraft von Eisenhart-Rothe.
Gezamenlijke sterkte: 30.000 manschappen.
Kosaken generalen: Schkuro en Neumenka.

Aserbaidschanischen Legion onder leiding van Kommandeur Oberstleutnant Riedel. Divisiesterkte: 162 I.D.

Turkestanischen Legion onder leiding van Kommandeur Hauptmann Ernecke en Major Meyer-Mader. Opgericht in mei 1942. Regimentsterkte.

Armenien Legion: Regimentsterkte.

Georgien Legion: Regimentsterkte.

Ukrainer Legion: Divisiesterkte: 20.000 man.

Kaukasier Legion: Divisiesterkte: 20.000 man

Bij de Waffen SS

Letten	25.000	Armeniers	2.000
Bosniers	15.000	Georgiers	2.000
Esten	15.000	Usbesken	2.000
Turkimanen	15.000	Kirgezen	2.000
Tartaren	10.000	Ukraniers	20.000
Kaukasiers	10.000	Russen	18.000

Bij deze vrijwilligers zijn niet inbegrepen, de honderdduizenden die dienst namen in de N.S.K.K., de Luftwaffe, Organisation Todt, Wehrmacht en andere eenheden.
Evenmin de Hiwis (Hilfswilligen), gewezen Russische krijgsgevangenen en overlopers, die zeer talrijk aanwezig waren in alle Duitse eenheden. Zij werkten in de Trossen van iedere kompagnie of in de I.Staffels.

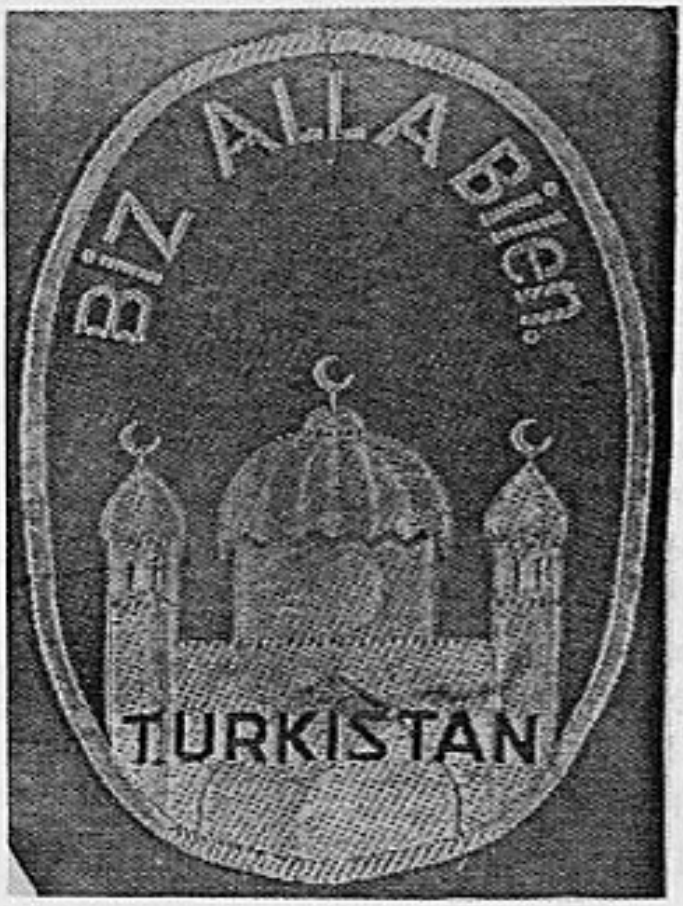

Generaal-luitenant von Panwitz met de Kosaken generalen Sihkuro en Neumenka.

Intrede van de Kosaken in het kamp Mielau in de zomer van 1943.

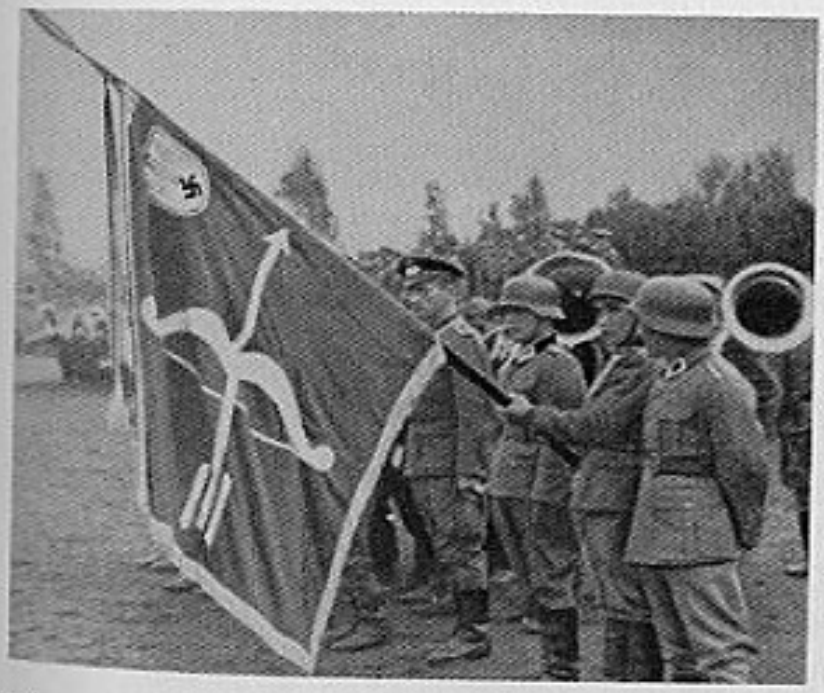

Vlag van het Turkestanische Legioen bij de eedaflegging in mei 1942.

Generaal Wlassow.

Generaal Andrei Wlassow en Generaal-Majoor Malyshkin.

Wlassow bij zijn ontvangst op het O.K.W.

Wlassow op bezoek bij de kandidaat officieren en propagandisten — 5 mei 1943.

DIENSTRANGKENTEKENS

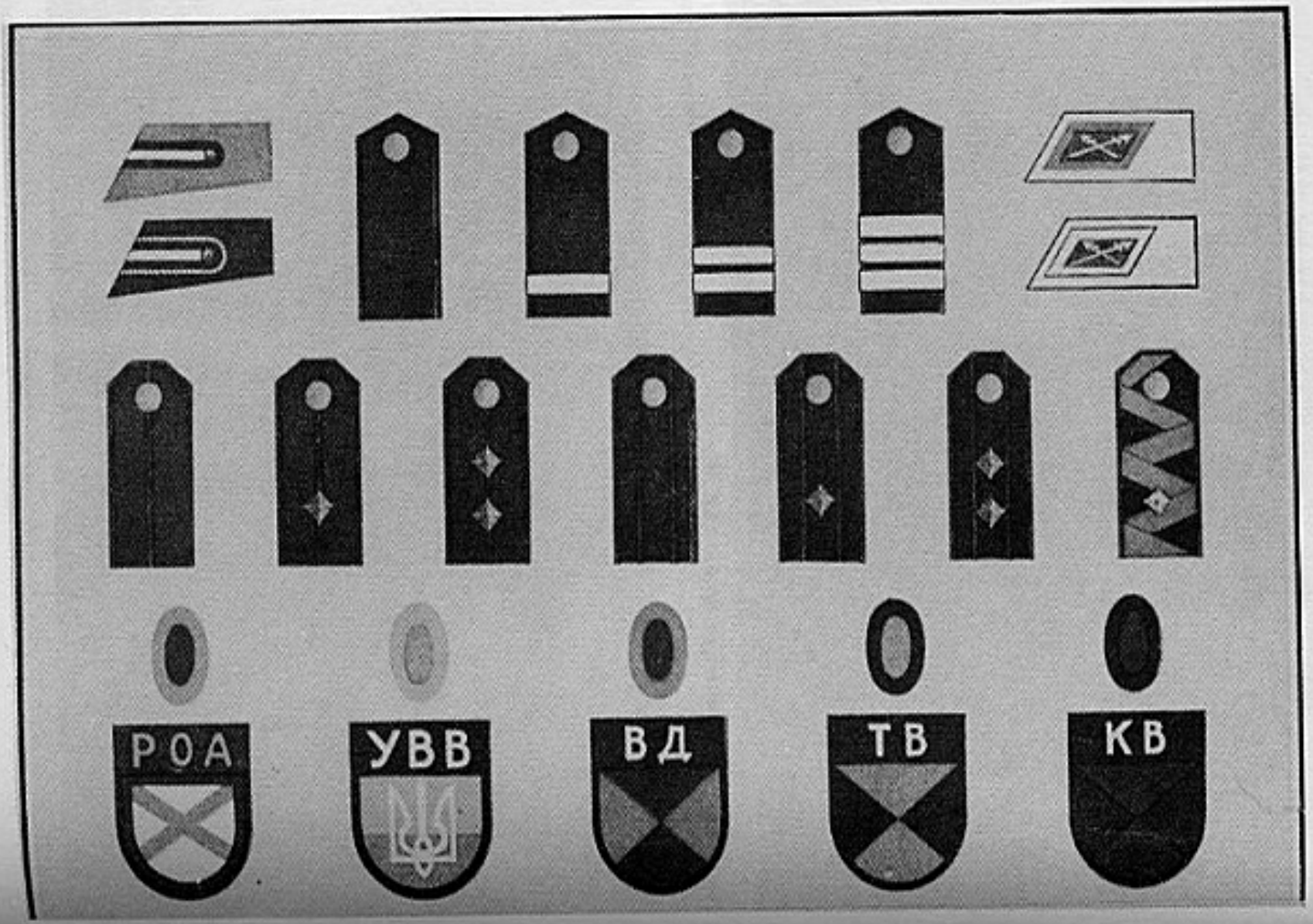

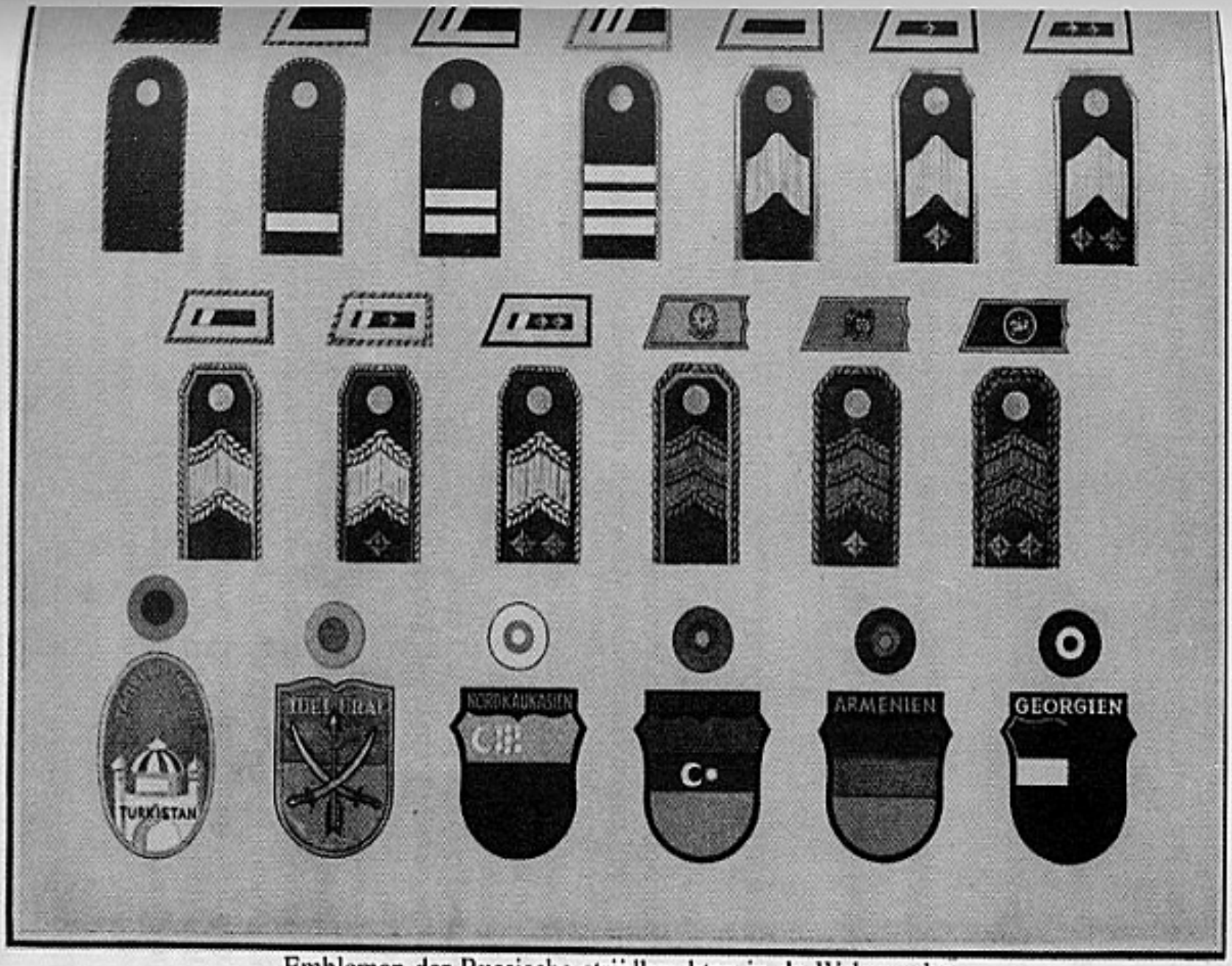

Emblemen der Russische strijdkrachten in de Wehrmacht

DE P.O.A. IN VLAANDEREN

De manschappen werden alhier gerekruteerd in de krijgsgevangenkampen in Limburg (ze waren tewerk gesteld in de Limburgse mijnen).

HOOFDKWARTIER WEST

Een groot gebouw aan de Tiense Vest te Leuven.

STAFKWARTIER

Hotel Metropole, Vital De Costerstraat te Leuven.

KAZERNE — OPLEIDING

St. Martenskazerne te Leuven.
Bevel: Sonderführer Friedemann
te Leuven Hauptmann Matscheck en Katjeck voormalige Russische officieren.
Deze eenheden behoorden tot de dienst West:
Wallonië
Flandern
Noord-Frankrijk (zetel te Lens).
Ook te Aarschot was er een kompagnie ondergebracht in het kasteel Schoonhoven.
Te Antwerpen in de redouten te Ekeren en in de Forten.
Te Leuven deed een groep van ongeveer 20 man, leden van de Germaanse SS dienst bij deze eenheden als Sonderführer. Deze deden voorheen dienst bij de SS Wache op de Safraanberg te Sint-Truiden. Het waren geen militaire opleiders, maar verbindingsmannen. Gewezen Russische officieren en onderofficieren stonden in voor de militaire opleiding, nu op Duitse leest geschoold.

INZET

Wachtdiensten van militaire instellingen in België en Noord-Frankrijk.
Wlassow verbleef met zijn staf te Leuven op de Tiense Vest.

DEGRELLE EN DE RUSSISCHE MIGRANTEN

Afschrift

Fernschreiben 17 juli 1943

GEHEIM

An den
Chef des SS-Hauptamtes
SS Obergruppenführer Berger
Berlin

Ik hoorde, er zou in Frankrijk of België door de Wehrmacht besprekingen gevoerd zijn met de Russische immigranten.
Dat zij tegen de wil van de Führer plaatsvonden, is klaar. Ik hoorde ook, dat Degrelle en zijn mannen daaraan hebben deelgenomen.
Stelt dat onmiddellijk vast.
Zou het waar zijn, zo bericht u mij, zou het niet waar zijn, verwittig Degrelle in ieder geval, dat hij noch zijn mannen met deze onzin niets te doen hebben.
Dat verbied ik.

get. H. Himmler

Der Reichsführer SS
Chef des SS-Hauptamtes

Berlin-Wilmersdorf 1, den 20.7.43
Hohenzollerndamm 31
Postschliessfach 58

GEHEIM

Betr. Bespreking met Russische emigranten in België
Telegram Nr. 1331 van 17.7.1943
An den
Reichsführer SS und Chef der Deutsche Polizei
Berlin SW 11, Prins Albrechtstr. 8

Reichsführer!
Ik meld:
1. Naar aanleiding van de overname van het Waals legioen naar de Waffen SS verzocht Degrelle me om twee voormalige Russische emigranten, die sinds 20 jaar in België leefden, Belgische staatsburgers zijn, en sinds het begin lid waren van de Rex beweging, te mogen overnemen.
Daartegen had ik geen bezwaar, des te meer daar beide reeds bij het legioen in inzet waren en zich zeer goed gedragen hebben.
2. Door toedoen van de Duitse propaganda-afdeling richtte op 27.6.43 de wit Russische kolonie een anti-bolsjewistische vergadering in te Brussel, aan

dewelke vertegenwoordigers van de partij en Wehrmacht deelnamen en waar Van de Wiele en Degrelle over de kamp tegen het bolsjewisme spraken. Deelnemers rond 10.000.

3. Ik heb Degrelle vandaag bij mij gehad en hem nadrukkelijk gewaarschuwd om in de toekomst aan dergelijke dingen nooit meer mede te doen, zonder de toelating van de Reichsführer SS, die langs de SS Brigadeführer te bekomen is.

get. Berger

DE GERMAANSE SS IN VLAANDEREN

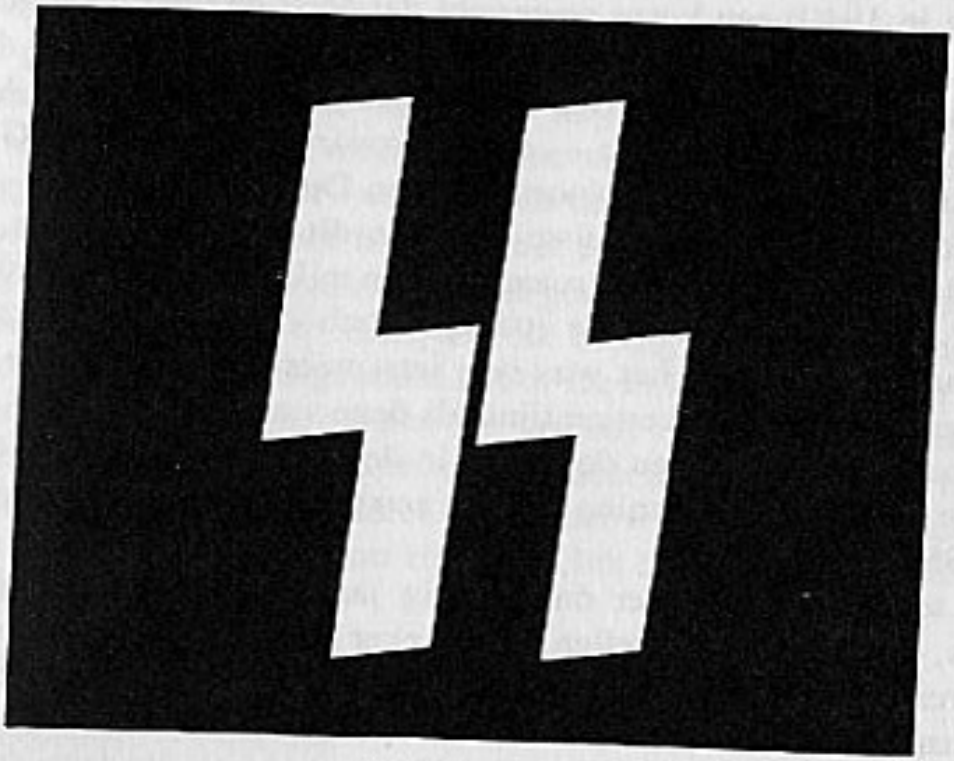

SS-Runen

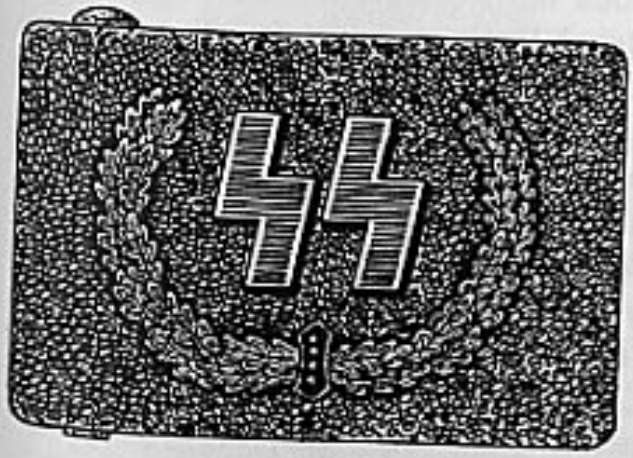

Algemene SS Vlaanderen

Koppelslot

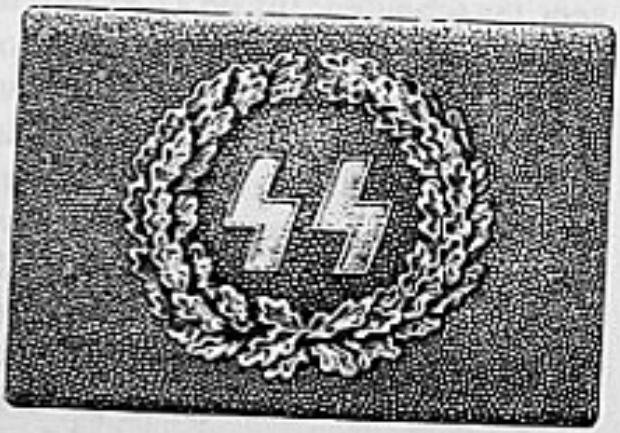

Germaanse SS Vlaanderen

GERMAANSE SS — VLAANDEREN

TEN GELEIDE

Zoals in alle Germaanse landen die tijdens de Tweede Wereldoorlog binnen de Duitse invloedssfeer waren gebracht, werd ook in Vlaanderen reeds zeer vroeg (nog in 1940) een korps opgericht dat eerst de naam ,,Algemene SS Vlaanderen'' en later de naam ,,Germaanse SS in Vlaanderen'' droeg. De leden ervan droegen eerst het eenvoudige bruinhemd der N.S.D.A.P., later de — op enkele distinctieven na — eendere zwarte uniform als de Germaanse SS in Duitsland, Nederland, Noorwegen en Denemarken.

Het is niet zo eenvoudig, de juiste aard van dit korps te bepalen. Zoals de D.M./Z.B. was het een militie, maar dan een militie die niet afhankelijk was van een plaatselijke politieke partij, doch wel rechtstreeks van de Reichsführung-SS. Maar het was ook iets meer dan een militie, en in de eerste plaats waren zijn taken omlijnd als deze van een zeer actief propagandainstrument (in functie van de overal in de verslagen demokratiën in 1940 heersende pro-Duitse stemming) en van een permanente werfreserve voor de Waffen-SS.

Met een terugblik van meer dan veertig jaar is het even gemakkelijk als nutteloos, dit alles vast te stellen. Zeer zeker refereerde de Germaanse SS in Vlaanderen via Heinrich Himmler rechtstreeks aan Adolf Hitler en aan niemand anders; zeer zeker ook was haar oprichting een daad in het kader van een bepaalde politiek, waarover wij zelfs na veertig jaar nog geen zekerheid hebben. Zowel het Grootnederlandse als het Grootgermaanse ideaal behoren tot de geschiedenis.

Dat dit Grootgermaanse ideaal, in de vorm van een verenigd Europa onder Duitse leiding, beleden werd door allen die tot de Germaanse SS in Vlaanderen toetraden, lijdt geen twijfel. Zij traden talrijk toe en hun herkomst was zeer verscheiden: uit de D.M.O., uit Rex-Vlaanderen, uit de vooroorlogse jeugdbewegingen, zelfs uit niet-politieke middens, van overal; velen, de meesten, om na min of meer tijd hun weg verder te gaan in de Waffen-SS, het N.S.K.K., de O.T. en andere organisaties op oorlogsvoet.

Talloze ,,zwarte SS-mannen'' sneuvelden later of werden vermoord op een thuisfront dat, naarmate de oorlog vorderde, meer en meer op een landschap van burgeroorlog begon te lijken. Binnen het kader van een door een niets ontziend terrorisme ontketende contra-terreur verwierf de Germaanse SS in Vlaanderen een repressieve reputatie, die haar later dubbel en dik werd aangerekend. Dat in nagenoeg alle gevallen de actie gegrond was op het recht van zelfverdediging tegenover het door Londen en Moskou geïnspireerde

brute geweld, wordt in geen enkele mij bekende naoorlogse publicatie erkend. Zoveel te meer komt het werk van Jan Vincx op tijd, om ook dit korps eindelijk enig recht te laten wedervaren.
Toen de krijgskans voorgoed keerde en de invasietroepen uit het Westen Europa onder de voet liepen in gelijke pas met de horden uit het Oosten, zette de sterk geslonken vaste kern der Germaanse SS in Vlaanderen zich naar het rijksgebied af en verwisselde daar, op zeldzame uitzonderingen na, de zwarte uniform voor de veldgrijze. Velen dezer mannen, al waren zij dan door hun leeftijd en gezondheidstoestand voor het krijgsbedrijf niet meer zo geschikt, hebben gedurende de laatste maanden nog hun leven voor hun ideaal geofferd. Dat is een reden te meer om geen onderscheid te maken tussen hen die ,,vroeg'' en hen die ,,laat'' waren; voor de doden maakt dat geen verschil en dat moet een les zijn voor hen, die het er levend afbrachten.
Zeer graag heb ik de gelegenheid te baat genomen, een begeleidend woord voor wat hier volgen gaat te schrijven. Ik betuig graag mijn dank aan Jan Vincx omdat hij mij die gelegenheid bood. De enkele regels draag ik op aan de nagedachtenis van mijn overste en vriend, SS-Untersturmführer Gust Schollen, laffelijk vermoord te Brussel op 4 december 1942. Voor hem, voor mij, en zeker nog voor vele anderen, geldt het woord van de middeleeuwse strijder voor het Rijk, Ulrich von Hutten: ,,Ich hab's getan mit Sinnen und trage des kein Reu''.

Zoersel, 25 Louwmaand 1982
Paul Hendrik Leenaards
Stafschaarleider
Stormban Antwerpen/Storm II

INLEIDING

Met het Duitse Rijk (Duitsland en Oostenrijk) behoorden alleen Vlaanderen, Nederland, Noorwegen, Denemarken, Zweden en een gedeelte van Zwitserland tot het Germaanse ras of tot het Noorse bloed (dit volgens H. Himmler). Als gevolg hiervan kwam in deze landen de Germaanse SS tot stand.

Nederland

Opgericht op 11.9.1940 eerst als Algemene SS in Nederland, later als Nederlandse SS en uiteindelijk vanaf 1.11.1942 als Germaanse SS in Nederland.

België

Daar de Walen door Hitler beschouwd werden als een minderwaardig ras en alleen de Vlamingen tot het superras behoorden werd dan ook alleen in Vlaanderen overgegaan tot de oprichting van de Algemene SS.
De juiste stichtingsdatum is ons onbekend, vermoedelijk was dat in september 1940 onder de benaming van Algemene Schutscharen Vlaanderen, daarna Algemene SS Vlaanderen, dan Algemene Vlaamse SS, nog later de Vlaamse SS en SS-Vlaanderen, om dan uiteindelijk op 1.10.1942 de Germaanse SS in Vlaanderen te worden.
Op 1.9.1941 werd eveneens in Vlaanderen de SS-Militie opgericht, die dan op 1.8.1942 het Vlaanderen-Korps werd.

Noorwegen

Opgericht op 21.5.1941, eerst Norges SS en op 21.7.1942 Germanske SS-Norge.

Denemarken

Opgericht op 2.2.1943 als Germansk Korps later het Schalburgkorps.

Zwitserland

Het Germanische SS Schweiz kwam nooit van de grond en bleef bij planning.

Eerst vanaf 1938 werden deze Germanen toegelaten tot de SS-Verfügungstruppe. Volgens het Overzichtsplan (Ubersichtsplan) van mei 1940 vinden we op de lijsten slechts 100 niet-Duitse vrijwilligers waaronder dan nog 5 Amerikanen, 3 Zweden en 44 Zwitsers. Daarna kwam grote verandering vooral na 10 mei 1940.

De houding van de Germaanse SS in verband met de nationaal-socialistische partijen van hun respectievelijk land.
In Vlaanderen en Denemarken stonden ze buiten de partijpolitieke partijen. In Nederland en Noorwegen daarentegen waren ze een onderdeel van de partij-Nederland, de N.S.B. van Mussert en Noorwegen de partij van Quisling.
In Vlaanderen echter daalde sinds oktober 1942 het aantal leden bij de Germaanse SS en won DeVlag aan belangrijkheid. Hierdoor beslisste Berger DeVlag te steunen. Trouwens Berger was voorzitter van DeVlag en Dr. Jef Van de Wiele ,,Landesleiter'' en werd DeVlag omgevormd tot politieke partij als tegenhanger van het V.N.V. De Germaanse SS was van nu af aan de militie van DeVlag en verloor haar onafhankelijkheid.

ONTSTAAN VAN DE GERMAANSE SS

Origineel overgenomen uit de ,,De SS-Man'' van 25 december 1942

Bij den aanvang der Nationaalsocialistische Beweging in Duitschland, stonden de leiders en sprekers dagelijks blootgesteld aan aanvallen en moordpogingen van het volksvreemde gespuis. Het vormen van een militair geschoold verweerkorps in de schoot der N.S.D.A.P. drong zich aldus op en Joseph Berchthold richtte den ,,Stosztrupp Adolf Hitler'' op. Uit die ,,Stosztrupp'' ontstond op 9 November 1925 de kleine SS-schaar, onder leiding van de vertrouwensmans en chauffeur van de Führer, Julius Schreck, tot wiens eer later in München de ,,SS-Standarte Julius Schreck'' werd opgericht.
De opdracht van deze kleine ,,Schutzstaffel'' was, in te staan voor de persoonlijke veiligheid van de Führer, met inzet van het eigen leven, en tevens te zorgen voor de innerlijke zekerheid en zuiverheid der N.S.D.A.P.
Het uniform bestond uit bruin hemd met zwarte das en de rode hakenkruisarmband, onder en boven afgeboord door een zwarte rand, herkenningsteken der SS. Naarmate de partij groeide, werd het operatieterrein en de opdracht der SS steeds groter, zodat ook het ledenaantal gelijken tred moest houden met de voortdurende aangroei der Partij. De opnamevereisten werden echter steeds strenger en strenger, vermits deze kleine, samengesloten gemeenschap de kern moest zijn van een reusachtige energie en uitstraalster van een allesoverwinnend geloof en betrouwen, dat het onmogelijk al spelend tot waarheid heeft gemaakt. Hoe belangrijker de SS werd, hoe zuiverder zij werd gehouden...
In 1926 werd de SS erkend als ,,Gliederung'' der Partij en werd de F.M.-afdeling opgericht voor Fördernde Mitglieder. Bij de Germaansche SS in Vlaanderen is dit de B.L.-afdeling (Beschermenden Leden).
De ,,Schutzstaffel'' ontving niet de minste steun van buiten uit. Van hun karig loon moesten de SS-mannen nog afknijpen om hun uniformen te betalen. Tot op heden heeft de SS steeds met eigen geldmiddelen gewerkt...
Een grote dag was de overhandiging in 1926, op de Partijdag van Weimar, der beroemde ,,Blutsfahne'', het vaandel dat bij de mars op de Feldherrnhalle in 1923,

gedragen werd. Dit vaandel werd hierdoor onder de bescherming der SS gesteld.
Op 6 Januari 1929 nam Heinrich Himmler als Reichsführer SS de beweging in handen, welke van toen af een diepere zin kreeg en de ,,Auslese'' zou worden der Noords-bestemde mensen. Op de Partijdag in Nürnberg in 1929 trad de SS voor het eerst in gesloten gelederen op. Na een vierjarig bestaan telde de Schutzstaffel 280 man!
In het jaar 1931 beproefde in Berlijn de S.A.-Führer Stennes een putsch, welke echter door de SS ontmaskerd en in de kiem gesmoord werd. Toen kreeg de SS haar heerlijke kenspreuk van den Führer zelf: ,,Mijn eer is trouw''.
Bij de machtsovername der N.S.D.A.P. in 1933, telde de SS ongeveer 65.000 leden. Eén jaar later, in 1934, was dit aantal tot 450.000 gestegen, waarvan echter de helft wegviel door een nauwkeurige schifting. Bij het uitbreken van de oorlog was de SS in het Rijk ongeveer 250.000 man sterk. Op 30 Juni 1934 brak de Röhm-Revolte uit. Hauptmann Röhm, als Stafchef der S.A., wilde door een machtsgreep een revolutie in de partij ontketenen en zelf het opperste roer in handen nemen. De SS waakte echter! Het snode opzet werd in de kiem gesmoord. Op sommige plaatsen kwam het tot treffen tussen SS en S.A., waarbij de Schutzstaffeln de bovenhand hielden. Zo sterk was de daadkracht en het fanatisme der zwarte soldaten van de Führer, dat reeds op 1 Juli 1934 alles weer normaal liep en de schuldigen gestraft waren. De Führer had daarmee het bewijs der betrouwbaarheid van zijn soldaten bekomen.
In 1936 werd de Reichsführer SS Heinrich Himmler benoemd tot Chef der Duitsche Politie, en werd het zelfstandige SS-Hauptamt opgericht.
Alle krachten werden ingspannen om de Groot-Germaanse en Noordse opdracht dezer uitverkoren Nationaalsocialistische soldaten uit te voeren en vorm te geven.
De Reichsführer SS vaardigde zijn Erewetten uit. De SS was de Ridderorde van het Rijk.
De oorlog kwam... En Vlaanderen, Nederland, Noorwegen en Denemarken werden bevrucht door de heilbrengende gemeenschapsleer van de Führer. Hij richtte een oproep tot de zuiverste jonge krachten om in zijn nieuwe Ridderorde te treden. De Germaanse SS werd in de Germaanse landen opgericht, met als opdracht, de volksstammen van Germaanse bloede bij elkaar te brengen in een Duizendjarig Rijk, de volksvreemde, ontbindende elementen uit te schakelen en voor alle Germaanse stammen de mogelijkheid te scheppen om mee te kampen in de grootste Germaanse Vrijheidsstrijd aller eeuwen.
De Wapen-SS werd voor ons opengesteld. In 1933 had de SS veelzijdige opgaven, waarvan een der voornaamste was: de zekering en zuivering van de volksvijandige middelen. Daaruit ontstonden dan de eerste ,,Totenkopf-Verbände'' (T.V.) en ,,Verfügungstruppen'' waarbij men zich voor vier jaar verplichtte. Uit die eerste Verfügungstruppe ontwikkelde zich de ,,Leibstandarte SS Adolf Hitler'', de erewacht van de Führer, waarvoor de toetredende kandidaten veelzijdige voorwaarden hadden te vervullen. Achtereenvolgens werden dan opgericht: de SS-Standarte Deutschland (München), SS-Standarte Germania (Hamburg), met een ,,Nachrichten''- en ,,Pionier Sturmbann'' als technische eenheden en de Führerschool, tot opleiding der kandidaatofficieren. Later volgde de stichting der SS-Standarten ,,Der Führer'' in de Ostmark en de Standarten ,,Nordland'', ,,Westland'', ,,Langemark'', en de in het verband der Wapen-SS kampende Germaanse legioenen.
Tot deze Wapen-SS traden reeds duizenden Vlamingen toe. Hun idool was de Führer, hun belijdenis was Germanje en het Nationaalsocialisme was hun levenswet. Zij wisten dat aan hun volk alleen de Germaanse eer kon bewezen worden, door ze te verdienen! In zulk een kamp tellen alleen de bloedoffers. Met hun jong, rijk Vlaams bloed

bevruchtten zij de Russische bodem. Met harden mond en vlammenden blik roeiden zij het ongebroed uit, dat een hoon voor de Europeese beschaving en een bedreiging voor heel de Germaanse wereld is.
Kameraden! Hoort gij dat? Vlucht niet als lafaards de sterke stem van uw eigen bloed die U beveelt: ,,Uw plaats is dààr!'' Verbergt uw slappe willoosheid en karakterzwakheid niet achter een al te doorzichtig scherm van kleinmenselijke uitvluchten. Niets op deze wereld kan meer van ons verlangen dan de duizendjarige toekomst van onze Germaanse volksgemeenschap en alleen aan het front beslist de Germaanse SS voor de Heimat!
Alleen hij, die bereid is zijn geloof in de Führer desnoods met het eigen bloed te bevruchten, kan deel uitmaken van deze heerlijkste Riddergemeenschap aller tijden.

A.R.

DE LEIDING VAN DE GERMAANSE SS

De Germaanse SS werd geleid door het SS-Hauptamt te Berlijn met als hoofd SS-Obergruppenführer en Generaal der Waffen-SS Gottlob Berger.
Daarin ressorteerde zich het AMT D II, geleid door SS-Obersturmbannführer Max Kopischke.
Dit AMT D II was verder onderverdeeld in twee afdelingen:
Abteilung D II 1a
De Germaanse SS in Duitsland, geleid door SS-Untersturmführer Johannes Gustke.
Abteilung D II 1b
De Germaanse SS buiten het Duitse Rijk.
Amtsgruppe D (departement D) van het SS-Hauptamt werd geleid door de Germanische Schutzstaffel Haus Germanien Hildesheim Politische Führerschule en stond onder het commando van SS-Sturmbannführer Dr. Peter Paulsen.

306

ALGEMEENE-SS VLAANDEREN

Bewijs-Nr. 1999

L.

(Naam en voornamen)

geboren den 13 Februari 1913

is lid van de Algemeene-SS Vlaanderen

in Stormban Brabant

(Handteekening)

Toegetreden den: 15 Dec. 1940

Antwerpen, den 15 Dec. '41

De Leider van de Algemeene-SS Vlaanderen

Bewijs alleen geldig met momenteel geldige contrôlezegel

SS-VLAANDEREN

Bewijs Nr 14

SS-Hauptsturmführer

van Huese

Raf

geboren den 22. 9. 1903

is lid van de SS-Vlaanderen

in Stab/1.SS-Standaard "Flandern"

De Leider van de
SS-Abschnitt "Flandern"
1.A. [illegible]

SS-Obersturmführer.

SS-Abschnitt Flandern

Der rechtmässige Besitzer dieses Ausweises ist Mitglied der Flämischen - SS.

Der Führer des SS-Abschnitt Flandern

SS-Brigadoführer

Brüssel, am - 1 APRIL 1942

(Handteekening)

SS - VLAANDEREN
19SS42
geldig voor JULI-SEPT.

Bewijs alleen geldig met momenteel geldige Contrôlezegel.

Propaganda-marsch der Vlaamsche ᛋᛋ Standplaats Gent, op 9 Mei 1941. Aan het hoofd de Führer der Ie ᛋᛋ-Standaard „Vlaanderen" ᛋᛋ-Hauptsturmführer Raf van Hulse.

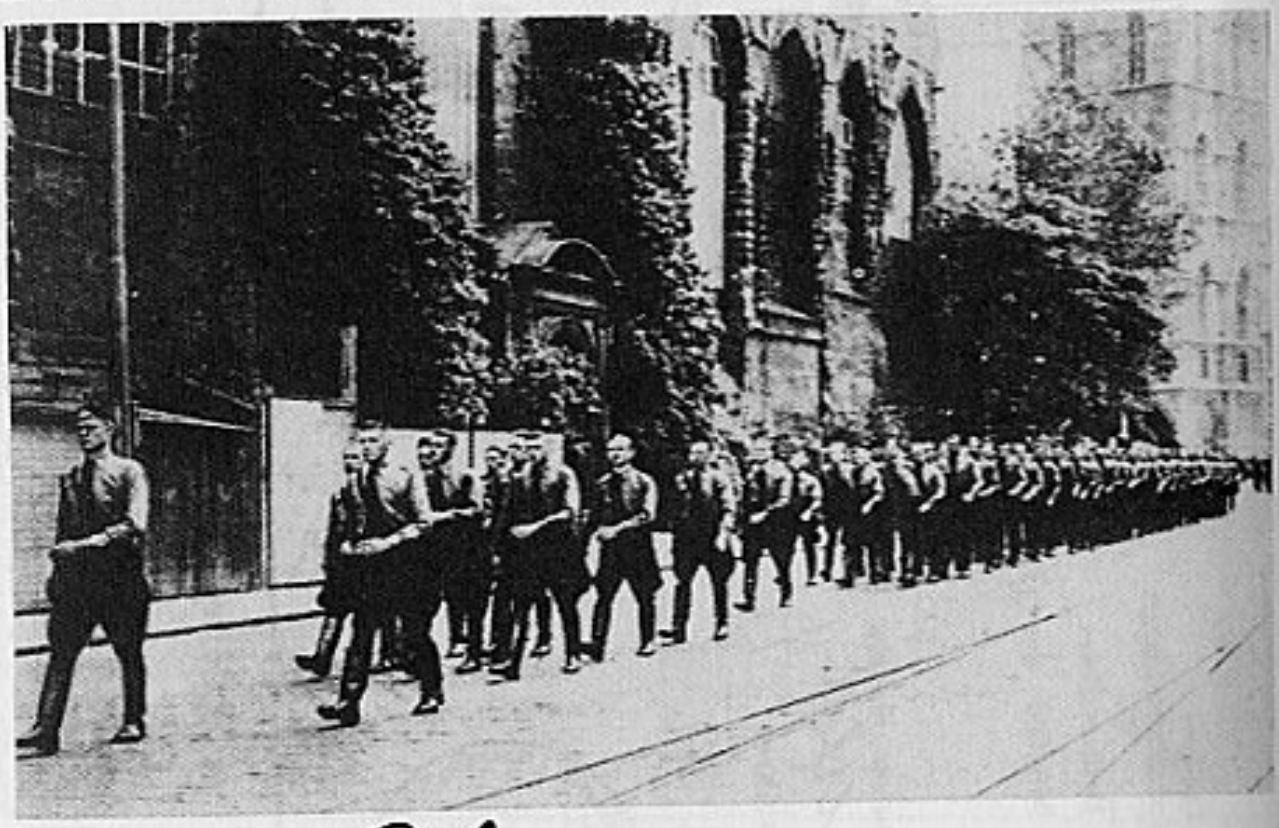

Kameraden

een volk gaat niet verloren, zoolang zijn grooten er voor leven en sterven kunnen. De inzet van uw bloed is de uiting van uw levenswil! Eens zullen uw namen als vlammende zwaarden de harten onzer jeugd in gloed doen ontbranden, zal uit uw strijd, uw leven of uw sterven de grootsche levenswil des volks herboren worden. De stem des bloeds hebt gij gevolgd, omdat de eindeloosheid der levensopdracht, geboren uit den Schepper dezer grootsche levenswende, Uw grootheid meegerukt heeft. In dien levensdienst hebt gij uzelf teruggevonden, en daarom groet ik U, pioniers van Vlaanderens hergeboorte, medebouwers aan een nieuw Europa, waarin uw volk onder de leiding van ons aller Führer, Adolf Hitler, zijn eeuwige functie zal vervullen.

SIEG HEIL!

Raf van Hulse

Groeide van lijfwacht voor Adolf Hitler uit tot partijpolitie.
Alhoewel de lichamelijke voorwaarden sinds het ontstaan van de SS op 9 november 1925 niet meer voldeden aan de rassistische vereisten, uitgebouwd en omschreven door Darré, en later geformuleerd door H. Himmler, konden de oud-front soldaten bij de SS blijven die aan deze vereisten niet voldeden.
In april 1929 verklaarde Himmler woordelijk:

> „Ich bin zunächst daran gegangen, eine bestimmte Grösse (1,70 Meter) zu verlangen, dass Menschen, deren Grösse über einer bestimmten Zentimeterzahl liegt, das erwünschte Blut irgendwie haben müssen."
> „Vooreerst verlang ik een bepaalde grote (1,70 meter), mensen die een bepaalde lichaamslengte bezitten moeten het gewenste bloed hebben."

In plaats van de sociale elite trad nu een gans andere elite naar voor, namelijk deze van de keur van het ras, de adel van de wereldbeschouwing.
Vanaf 1931 vervoegden zeer belangrijke personen de SS:
— de pommerische Reichswehrofficier Erich von dem Bach-Zelewski,
— Friedrich Karl Freiherr von Eberstein,
— Graf Helldorf,
— Udo von Woryrsch,
— Dr. Carl-Albrecht Oberg.
Na de machtsovername in 1933 was de toeloop enorm, vooral de adel en de industrie beschouwden het als een eretitel lid te zijn van de SS.

HET BRUINEHEMD

Het bruine hemd werd door toeval het partijhemd. Aan de naar Oostenrijk gevluchtte S.A. Führer Rossbach had men een grote partij bruine hemden aangeboden, die oorspronkelijk bestemd waren voor de Schutztruppe in Duits Oost-Afrika. Rossbach voerde ze in 1924 naar Duitsland in. In tegenstelling met de zwarte das van de SS droeg de S.A. het bruine hemd met de bruine das. (Heinrich Benecke und die S.A., blz. 125)

HET TREUELIED

Elke samenkomst besloot met dit lied.

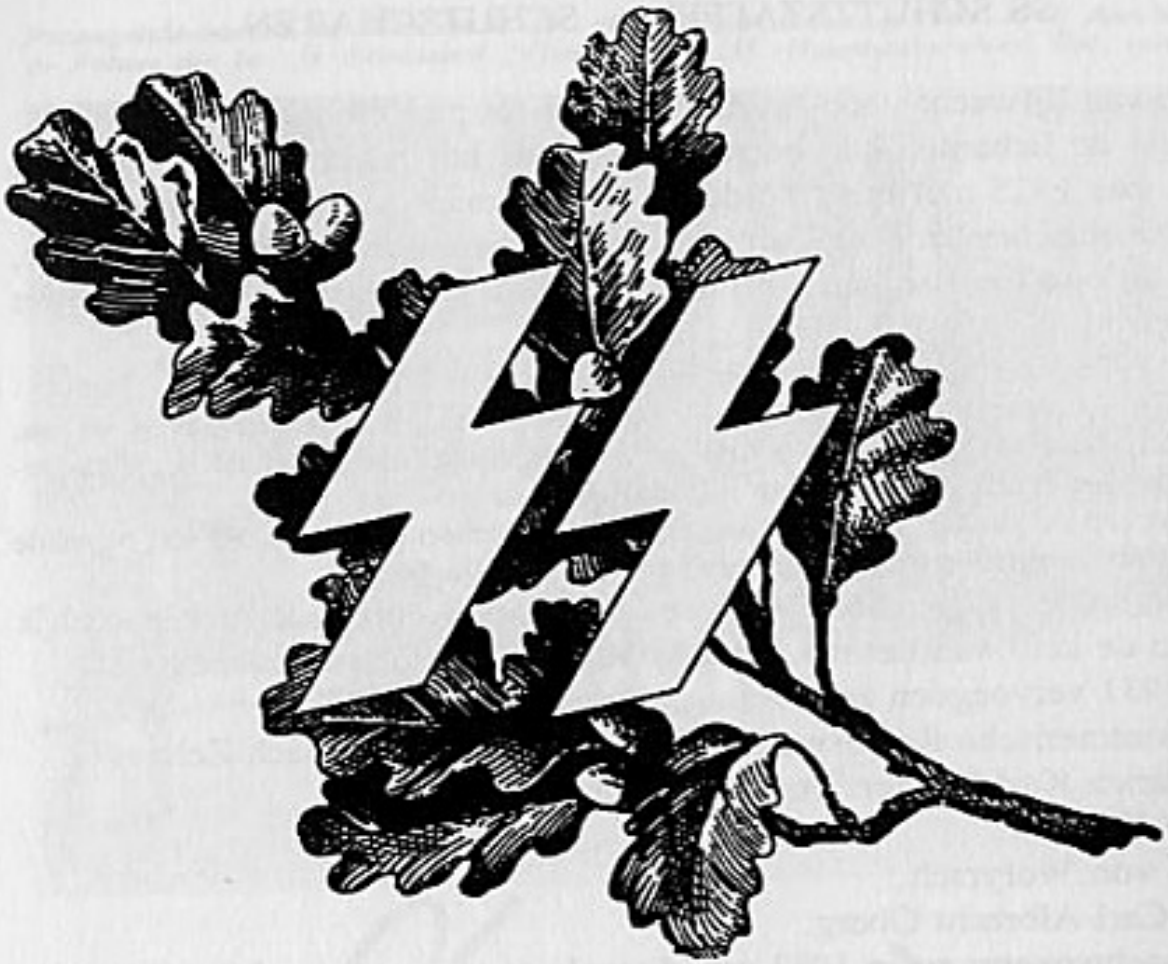

Wenn alle untreu werden, so bleiben wir doch treu,
daß immer noch auf Erden für Euch ein Fähnlein sei.
Gefährten unserer Jugend, ihr Bilder besserer Zeit,
die uns zu Männertugend und Liebestod geweiht.

Wollt nimmer von uns weichen, uns immer nahe sein,
treu wie die deutschen Eichen, wie Mond und Sonnenschein!
Einst wird es wieder helle in aller Brüder Sinn,
sie kehren zu der Quelle in Lieb und Treue hin.

Ihr Sterne seid uns Zeugen, die ruhig niederschau'n,
wenn alle Brüder schweigen und falschen Göten trau'n.
Wir woll'n das Wort nicht brechen, nicht Buben werden gleich,
woll'n predigen und sprechen vom heil'gen deutschen Reich!

Max von Schenkendorf

Als allen ontrouw worden
Dan blijven wij toch trouw
Dat steeds op eigen aarde
Uw vaandel wapperen zou
Gezichten fier en jeugdig
Gij beelden uit de tijd
Hebt onze mannenharten
Tot liefdedood geweid (2x)

Wil nimmer van ons wijken
Wil altijd bij ons zijn
Trouw als dietse eiken
Als maan en zonneschijn
Eens daagt voor elke broeder
Het licht in zijn gemoed
Wij keren tot het vaandel
Dat liefd' en trouwe hoedt. (2x)

Gij sterren zijt getuigen
Die stil ons gadeslaan
Als alle broeders zwijgen
En zwakheid ondergaan;
Wij willen 't woord niet breken
Niet wijken in 't gevecht
Wij prediken en spreken
Van strijd om erf en recht. (2x)

WIJ ZULLEN TROUW ZIJN

Ons volk gaat niet verloren
spijts honderdjaar'ge nood!
Door zijne jeugd herboren
wordt het nu weerom groot.

Keerzang

Kerels in Vlaanderland,
in 't Nederduitschland
wij zullen trouw zijn
tot in de dood!

Ons vrijheidsvuren branden.
Licht ons, o heilige gloed.
Jong Vlaanderen breekt de banden:
Voor vrijheid en bloed!

Ons volk zal niet meer lijden
de Führer brak de ban.
Voor Hitler wil ik strijden
zolang ik strijden kan!

Eens heb ik 't maar te geven,
ik geef 't met fieren moed;
Germanje het zal leven,
ook als ik sterven moet!

1e JAARGANG — Nr 2
1 December 1942
3 Bfr — Prijs: 1 Frank

LEIDING EN REDACTIE
Lange Klarenstraat 32
—ANTWERPEN—

De SS Man

KAMPBLAD VOOR DE ALGEMEENE SCHUTSCHAREN-VLAANDEREN

Ons Bloed liegt niet !

Wij zijn Germanen!

Wij zijn in het Westen, de uiterste voorpost van het Germaansch Midden-Europa!

Wij waren nooit Kamiel Huysmans het te Londen in 1916, een Waalsch politieker malsuwde « une avant-garde latine d'expression germanique »!

Wij waren!

Wij willen dat nooit meer, nooit meer worden!

Daar hangt de Vlaamsche SS voor!

Alleen de Vlaamsche SS.

Niet de Vlaamsche partijpolitieken van vóór den 10. Mei!

Niet zij die « voor, op en na » den 10. Mei verzaagt hebben en inf in gebrèke bleven!

Niet zij, die de ontstellende gevolgen van hun jammerlijke haagspolitiek niet eens wisten te voorzien en nog veel minder wisten te voorkomen!

Niet zij, die hun Belgische vooglen gerust sliepen met de vermakering: « wij ontlen goed tweede ontlighans in het leven zingen »!

Wat ook niet noodig, voorzichtige heeren!

Wij hebben de Vlaamsche SS! Dat is nog 'n stuk meer!

En bij God, die ons geen tweede 1918 dulden! Wat het ook kosten mag!

Sedert VERNEUIL en SAINT-CYPRIEN, weten al deze die niet te stom zijn, wat wij van hun bloedvijanden verwachten mogen! Maar die bloedvijanden zagen weten, dat wij terug Leuven, met gelijke munt!

De doeden der Fransche concentratiekampen en de duizenden kruisen, die alwaar hun schaduw afwerpen over Vlaanderen, zijn een AANKLACHT tegen de partijpolitiekers, die deze MISDAAD tegen ons bloed, door méér dan 22 jaar gunstig hebben mogelijk en onverwijdelijk gemaakt!

Zij hebben trouweens nog niets geleerd!

Zij kloeken onverstoorbaarlijk voort, net of nooit een 10. Mei geweest was!

Zij doen ook nu nog juist zoo, of zij vandaag of morgen hun noodzakelijk parlementaire overkomsten te verwachten hebben!

Er zijn er welke onder hen, die spoorloos op een... Engelsche overwinning! Het kan waarachtig nog gebeuren en het hen beslist niet dammen!

Maar ze hopen het, omdat zij morgen hun slordig gedrag weer in vollen blinkt kunnen doen herleven. Dat hopen de schielen en de schurken ook, die ons met honderdtallen lieten wegvoeren naar Fransche concentratiekampen en er tientallen lieten vermoorden. In naam van hun «Belgische democratie»!

Voor ons staat dit één gruwel klaar! Zoo iets komt nooit meer terug! Wat er ook mag gebeuren! Nooit meer! Nooit meer! Wat het ook kosten mag! Nooit! Nooit! Nooit!

ALLEEN DE MORSDOOD BRINGEN HOOP AAN HEL VOLK.
(Gedenking Frans Van Immerseel)

Een tweede 1914 in 1940 is ook klinkrinch méér dan genoeg!

Een tweede Frankrijk!

Een tweede Aarzaam!

Een derde Orleans, staat ons Le Verrier en Saint-Cyprien, is veel te veel, meer dan gelijk welk volk, voor zijn eigen geschiedenis verantwoorden kan. Tenzij dat volk zoo laf zou zijn, dat het niet anders verdient en dan maar best ook verdwijnt!

Wij gelooven echter, dat ons volk wel beter verdient! Min zijn politiekers maar verdwijnen. Verdwijnen, zonder hoe! Opdat ons volk leve!

Zij die nooit wisten wat ze wilden, vragen ons thans, wat wij willen...

Maar het is ons klaar als de dag zelf!

Onze WIL identificeert zich met den WIL van dezen MAN, die de Voorzienigheid aan alle Germaansche volken gewetenen heeft, om hen te redden uit de verwoesting, de verdeeling en den ondergang! ZIJN WIL IS ONZE WIL!

En die WIL is, dat nooit nog terug keert, wat 3 eeuwen ons vreeselijk aandeed en het is gewoed, het marschgebied te zijn van Fransche legerbenden. Om dat te verhinderen, waar altijd, is ons alles te zwaar. Niets!

Engeland

[illegible]

Niet alleen Europa wordt anders! Ook Vlaanderen! Vlaanderen, dat méér dan een Belgische eeuw lang, een stuk koloniaal gebied gelijk gegeven is een donker stuk Afrika.

« Vlaanderen wordt ons eigen werelg »...

Zoolang Vlaanderen nouvee! Vlaamsche Hoiten had, was de Vlaming vergeten thuis!

Wij zijn nog niet thuis in Vlaanderen, omdat er nog te veel zijn hier, die hier niet thuis hooren. Omdat wij nog altijd Vlaamsche Hoiten te veel hebben, zooiets dat hèèl Vlaanderen ons RUIM een zijn!

Er zijn er nog te veel in dit land, die hèèl hun leven gewend waren van klein te zijn en die dén grootsten angst hebben: de angst van groot te worden.

Met den mond hebben zij hun kleinheid afgelegd, maar zij bleven wat zij waren: klein!

Gemeelijk hebben zij — bewaren we — de erfelijke heiming van de Fransche [illegible] Maar zij bleven wanige [illegible] van dien verdorden boom.

Zij zijn gebleven wat zij waren... Van gister!

Zij gaan!

Wij komen!

Zij denken als kleine, Vlaamsche provincialen.

Wij denken Germaansch en continentaal.

Zij zien hoogstens en geloofelijk den nog, de antithese: Vlaanderen-België.

Wij zien alreeds de antithese: Europa-Amerika.

Zij zien een verbindingskanaal: Antwerpen-Moerdijk.

Wij zien reeds het verbindingskanaal: Zwarte Zee-Antwerpen-Rotterdam.

In het verleden zagen zij met leede oogen of herontend-verwachtlig, de verfransching van honderdtallen Vlaamsche boeren in het ontrukte Frankrijk.

Wij zien alreeds in een nahije toekomst de herwerving van reden Germaanschen erfbodem ter het Westen, mede door de bevrachting van ons bloed.

In de Eenen der germaansche volksverbondenheid, wordt Vlaanderen een schakel. Dat wordt onze eer, dat wordt onze kracht, dat wordt onze grootheid en dat wordt onze toekomst!

Wij hebben geen wijf maanden na de Belgische capitulatie gewacht, om ons tot deze germaansche lotsverbondenheid en dezen WIL van den Führer aller germaansche volken, te bekennen. Zoo waren wij vóór den 10. Mei! Zoo zijn wij ook na den 10. Mei! Steeds nationaal-revolutionair!

Wij volgden de stem die in ons spreekt en leeft!

De stem van ons BLOED, dat nooit gelogen heeft!

Wout VERHAEGEN.

Opgericht in december 1940, was de voorloper van de Germaanse SS.

LEIDMOTIEF

Slagzinnen destijds gebruikt:
,,Wij zijn de politieke soldaten van de Führer.''
,,Het nationaalsocialisme erkennen en huldigen wij als een wereldbeschouwing.''
,,Welke de territoriale konformatie van deze gewesten (Vlaanderen) zal zijn weten we niet.''
,,Wij erkennen Adolf Hitler als de Führer aller Germanen, dus ook als onze Führer en derhalve is onze groet ,,Heil Hitler''. Geen naäperij, doch gelijkwaardigheid van verhoudingen.''
,,Wij zijn geen politieke partij.''

BURELEN IN 1940

Koningin Elisabethlaan 22 te Antwerpen.

WEEKBLAD

De SS-Man, 1e Jaargang, nr. 1 uitgegeven op 7 december 1940.
Hoofdredacteur Ward Hermans.

LEIDING

1e Leider en stichter René Lagrou tot 10 mei 1941.
Opvolger Jef De Langhe vanaf 10 mei 1941.
Medeleiders: Ward Hermans en H. Van Puymbrouck
Vanaf 10 mei 1941 nieuwe uitgever voor het weekblad ,,De SS-Man'', nl. Ir. J. De Langhe en als hoofdopsteller M. Van de Walle.
Algemeen propagandaleider werd Seraf Trio.

UNIFORM

Van december 1940 tot 1 september 1941: Zwarte laarzen, zwarte rijbroek,

kakihemd, zwarte das, koppelriem met schouderriem, band met hakenkruis op de linkerbovenmouw van het hemd, geen hoofddeksel.

DE ALGEMENE SS BESTOND UIT

SS-Mannen
SS-Militie
B.L.-Leden

SS-Militie

Bestond uit mannen die of door hun bezigheden of door hun ouderdom niet in staat waren de dienst der SS mee te maken of te klein of niet rassig geschikt waren. De SS-Militie nam ook actief aan de strijd deel: zij oefende, marcheerde, doch niet zo dikwijls als de SS.
Het uniform van de SS-Militie was volledig hetzelfde als dat van de SS uitgezonderd de vest. Zij kreeg geen uniformvest. Het kenteken dat gedragen werd op de burgerkledij was hetzelfde als dit van de SS, namelijk een zwart ruitje met zilveren rand en in het midden de zilveren SS-Runen. De scholing was voor beide groepen dezelfde.

B.L.-Leden

Beschermende leden, meestal vrouwen en ouderlingen.
Kenteken in de vorm van speld gedragen op hun burgerkleding.

TOETREDING VAN DE N.S.V.A.P. TOT DE ALGEMENE SS

In januari 1941 trad de N.S.V.A.P. onder leiding van Alfons Wachtelaer toe tot de Algemene SS.
Hier volgt een oproep van de N.S.V.A.P. tot haar leden:

VLAMINGEN

De Hoge-Partij-Leiding heeft mij opgedragen:
Uit onze Vlaamse jongens een Korps samen te stellen de S.S. genaamd.
Het doel: uit eigen volk een Kern samen te stellen, te vormen, zijnde een Keurkorps, uit 't welke in de toekomst de verantwoordelijke en leidende elementen zullen gerecruteerd worden.
De gevolgen van de oorlog zijn verstrekkend, o.a. de vernietiging van 't leger, het zogenaamd staatsgezag dat gebroken ligt, de steunpilaren der Demokratie hebben uitgediend, de vroegere staatsvorm zal door een andere dienen vervangen te worden,

het ambtenaarkorps moet een ganse vernieuwing ondergaan. De grondslagen van een staat zijn: ORDE en TUCHT.
Die twee hoofdpijlers kunnen enkel gevormd worden uit een kerngezond volk, dit zal de taak der S.S. zijn.
Perioden van vooruitgang voor een volk worden gekenmerkt doordat in deze tijden het bijzondere goede deel absoluut de leiding heeft, men kan zelfs zeggen dat alleen in dit geval van werkelijke vooruitgang sprake kan zijn.
De S.S. zal voor dit ,,Bijzondere goede deel'' zorg te dragen hebben. De ineenstorting van het volk kan worden bepaald, doordat ,,de slechte elementen'' domineren.
De taak der S.S.zal zijn: Die ,,slechte elementen'' te verwijderen en te vervangen. De toetreding tot het S.S.Korps moet vrijwillig geschieden. Trouwe beschermers en bewakers zijn van Uw volk, Uw leus weze: Ordening en Opbouwing van één grote Germaanse Staat, met volledige instandhouding der Vlaamse Kultuur.
De vrijwillige plichtsvervulling bepaald altijd de daden der besten.
Uit zulke elementen moet de S.S. gevormd worden.
De Nationaal-Socialistische-Vlaamsche-Arbeiders-Partij (N.S.V.A.P.) werd de taak opgedragen: uit haar leden en volksgenoten dat Keur-Korps de S.S. te vormen.
De nationaal-socialistische beweging heeft tot plicht, niet alleen op geestelijk gebied de overwinning van haar idee voor te bereiden, doch ook ten strijd te trekken tegen de nog heersende demagogie der ploetokratische wantoestanden.
Die taak wordt opgedragen aan de S.S.
De S.S. heeft niets uit-te-staan met militaire organisatie, de opleiding van de S.S. moet niet op militaire principes berusten, maar moet van zodanigen aard zijn, dat hier door in de behoefte der Partij wordt voorzien. De S.S. moet sportief worden geschoold. De lichamelijke scholing moet iederen enkeling doordringen van het besef van zijn eigen meerderheid, en moet hem dat zelfvertrouwen geven, dat altijd en altijd weer alleen op het besef van eigen kracht berust; bovendien moeten ze hem al die vaardigheden op sportief gebied bijbrengen, welke hem als wapen kunnen dienen bij de verdediging van de beweging. Uit die S.S. moet een trouwe wacht worden gevormd van honderdduizenden prachtige Vlamingen die de Nationaal-Socialistische idee en daarmee ten slotte Vlaanderen naar een waar glanstijdperk zullen voeren.
Voor elk mens die vatbaar is voor de ,,Nieuwe-Orde'' is een Toekomst in het verschiet.
Kameraden! Sluit U aan bij de S.S.
Aanwervingsbureel: Dr. Armand Rubbensstraat nr. 58, Zele.

Doc. 258 Opnemingsbewijs SS 258

SS - Opnemings- en Verplichtingsbewijs

SS-Stormban

Storm

(Standplaats van de eenheid)

1. Naam en verschillende voornamen _____
(gebruikelijke voornaam onderstrepen)

2. Geboortedatum _____ Geboorteplaats _____

3. Nationaliteit _____

4. Familietoestand : ongehuwd, weduwnaar, gescheiden, verloofd, gehuwd.
(onjuiste doorhalen)

sedert _____ met _____

5. Geloofsbelijdenis _____

6. Beroep aangeleerd _____ nu _____

7. Woonplaats _____ Prov. Arr. wijk

_____ _____ straat, n° _____

8. Vóórbestraffingen (gestreken straffen dienen eveneens te worden vermeld).

Politieke _____

Lijfstraffelijke veroordeelingen _____

Boetstraffelijke veroordeelingen _____

9. Heb deel uitgemaakt van volgende organisaties : _____

Toetreding _____ Uittreding _____

10. Aangesloten bij :

V.J. van _____ tot _____

(laatste dienstgraad)

11. Diensttijd in Vrijwillige Arbeidsdienst :

van _____ tot _____

12. Diensttijd in het

leger van _____ tot _____

_____ tot _____

FAMILIENAAM in DRUKLETTERS

(Zuiver en duidelijk, zoo mogelijk met de machine, anders in inkt schrijven ! Iedere rubriek invullen !)

FOTO
3.7 x 5.2 cms.

Zonder hoofddeksel
Hoofdafmetingen
minstens 2 cm.

Resultaten van de Aannemings-onderzoekscommissie. Onderteekening en datum.

OPNEMINGS-ONDERZOEK :

Voorloopig zedelijk geschiktheids-onderzoek

geschikt — ongeschikt

Bijtredingsdatum :

Dag van het SS-Aannemingsonderzoek, op de V.J. overdrachtsdag :

(Onderteekening van den eenheidsleider)

Rassische geschiktheid :

Formule _____ Grootte _____

(datum)

(Onderteekening van den Leider v/d. R. e. S. Dienst)

Geneeskundig onderzoek :

geschikt — ongeschikt

(datum)

(Onderteekening v/d. verantwoordelijken Geneesheer)

LEIDING ALG. SS VL. :

Zedelijke geschiktheid :

geschikt — ongeschikt

Beknopt afstammingsbewijs voorgelegd :

ja : neen :

(voor zooverre gegevens voorhanden)

Erf.-gezondheid :

geschikt — ongeschikt

SLOTBEOORDEELING :

Geen bedenkingen/bezwaren

Vastgesteld op _____

onder Nr _____

als _____

Algemeene SS-Vlaanderen : Antwerpen, Mechelsche steenweg 204.

4509057

13. Levensloop (van aanvrager, eigenhandig met inkt te schrijven).

Persoonlijke _____

_____

_____

_____

_____

_____

Politieke _____

_____

_____

14. Volgende persoonlijke bewijsstukken werden bijgevoegd :

1. _____ 4. _____

2. _____ 5. _____

3. _____ 6. _____

(V. J. overdrachtsbewijs , enz.)

Verplichtend bij te voegen : Bewijs van goed gedrag afgeleverd door Politiekommissaris.)

15. **Verklaring :**

Ik verklaar op mijne eer bovenvermelde gegevens naar beste weten en in geweten verstrekt te hebben. De mij overhandigde of geleende kleeding- en dienststukken en/of andere voorwerpen lever ik bij een ev. uittreden uit de H onmiddellijk af, alsmede verplicht ik mij, de door eigen middelen aangeschafte uniformstukken of andere dienstvoorwerpen tegen vergoeding tot aankoop ter beschikking te stellen, aan de waarde bepaald door de verantwoordelijke kleedingskommissie voor zooverre ik deze voorwerpen nog niet aan een H-lid, volgens voor te leggen bewijsstukken, verkocht heb.

Verplichting :

Ik verplicht mij, voor de nationaal-socialistische levensbeschouwing, steeds zonder eenig voorbehoud en zoo noodig door volledige verzaking aan persoonlijke belangen, in te zetten; strengste tucht te bewaren en de bevelen van den Leider der Algemeene H Vlaanderen en de door hem aangestelde leiders gewetensvol uit te voeren.

Ik was vroeger nooit lid van een vrijmetselaarsloge of geheime bond.

_____

Onderteekening v/d H Kandidaat
(Gebruikelijke voornaam en familienaam)

_____, den _____ 19____

16. Waarborggever : (leesbaar eigenhandige onderteekening v/d betr.)

a) _____ woonachtig te _____ straat, n° _____

b) _____ woonachtig te _____ straat, n° _____

17. Vaststelling :

De door den kandidaat verschafte gegevens werden op grond van de voorgelegde ambtelijke bewijsstukken, bijzonder wat betreft de schrijfwijze van den naam en den geboortedatum, als juist bevonden.

_____, den _____ 19____

De leider van den Storm.
(opnemende eenheid)

_____
(onderteekening)

_____
(Dienstgraad)

ALGEMENE SS VLAANDEREN

Verdelingssleutel van propagandabrochures

Algemene SS-Vlaanderen
Hoofdkwartier
Antwerpen
Mechelsesteenweg 204

Versand-Adressen	Verteiler a.	Schlüssel b.	zu verteilende Broschüren
Storm 1/1 (Antwerpen) Packet Frans Stormleider Charlottalei 23		20.000	
Storm 2/1 (Antwerpen) Janssens Lode Stormleider Charlottalei 23		20.000	
Storm 3/1 Mechelen Otquet Jozef Stormleider p/a. R. De Roost Neckerspoel 120		20.000	
Storm 4/1 Geel Van Meerbergen Willem Stormleider Dorp 6, Achter Olen		5.000	
Storm 5/1 Gent De Spiegeleire André Stormleider Brabantdam 15		20.000	
Storm 6/1 St. Niklaas			

De Smedt Leo
Stormleider
Kasteelstraat 4 5.000

Storm 7/1
Eekloo
Stormleider
p/a Reichler Eugeen
Molenstraat 236 2.000

Storm 8/1
Aalst
De Beul Martin
Stormleider
Eikstraat 19 5.000

Storm 9/1
Roeselare
Soubry Willem
Stormleider
Winkel St. Elooi
Gullegemstraat 20 3.000

Storm 10/1
Brugge
De Cock Carlos
Stormleider
Geldmuntstraat 19 6.000
p/a Dijserinck
Biskajerplaats 4

Storm 11/
Kortrijk
Martens Gabriel
Stormleider
Doornikwijk 42 5.000

Storm 12/1
Oostende
Leyhausen Jaak
Stormleider
Warschaustraat 12 3.000

Storm 13/1
Brussel
Jan Prevoo

Stormleider
Meilan 141
St. Lambrechts Woluwe 25.000
p/a A. Laukens
Schmitzstraat 54

Storm 14/1
Haacht
Van Aarschot Jozef
Stormleider
Brabantstraat 8 5.000

Storm 15/1
Hasselt
Somers Emiel
Stormleider
Bilsen p/a
Maastrichterstraat 103 5.000

Storm 16/1
Neerpelt
Heilbroeck Hermann
Stormleider
Clerckxhoevestraat 19 2.000

ALGEMENE SS WORDT GERMAANSE SS

Op 1 september 1941 besliste de hoogste SS Rijksleiding tot de oprichting van de 1e SS-Standaard Vlaanderen.

1e SS-STANDAARD VLAANDEREN

De dienstgraden in de Germaanse SS hadden geen enkele militaire betekenis, hun dienstrang moet gezien worden in militieverband. Daarentegen was de dienstrang bij de Waffen SS een volwaardige militaire dienstrang en even-waardig aan deze van het ganse Duitse leger.
Standaardleider: SS Hauptsturmführer Raf Van Hulse (Germaanse SS)
Adjudant: G. De Brandt
Stafkwartier: Mechelsesteenweg 204, Antwerpen
Propagandaleider: SS Hauptsturmführer Ir. Jef De Langhe (Germaanse SS)
De militie werd nu SS-Reserve (vanaf oktober 1941).

De besten gaan over naar de Germaanse SS. De B.L. blijft bestaan.
Weekblad ,,De SS-Man'':
Hoofdopsteller M.H. Van de Walle
Uitgever 1e SS Standaard Vlaanderen
Drukkerij De Vlijt, Antwerpen
Beheer Flor Van Nooten

MILITAIRE SCHOLING

Regelmatig nemen SS-mannen deel aan leergangen van 2 à 3 weken te Sennheim in de Waffen-SS-kazerne.
Het 1. contingent telde ongeveer 100 mannen.

BELANGRIJKE DATA

December 1941

Heroprichting van de N.S.V.A.P. Dit kan niet meer als partij maar als een nationaalsocialistische voorlichting en actiebeweging. In die periode waren er nog geen spanningen tussen en onder de nationaalsocialistische bewegingen in Vlaanderen. We kenden nog gezamenlijke Joelfeesten te Antwerpen, Brussel, Gent, Kortrijk en Luik. Deze feesten werden ingericht door het V.N.V., Z.B. en SS.
Hier volgt een afschrift om u een beter idee te geven wat de N.S.V.A.P. eigenlijk was en wat hun programma inhield.

In die periode grijpen hervormingen plaats en werden de rangen gezuiverd van ongewenste elementen.

Februari 1942

Het stafkwartier alsook de redactieraad en beheer van ,,De SS-Man'' werden op 14 februari 1942 overgebracht naar de Quellinstraat 37 te Antwerpen. De oude SS bewijsstukken (lidboekjes, enz.) werden ingetrokken en nieuwe bewijzen (vergezeld van twee recente foto's) moesten aan de diensten afgeleverd worden.

9 februari 1942

Het secretariaat van DeVlag werd ondergebracht op de Belgiëlei 30 te Antwerpen. Film in Antwerpen ,,Unser kleiner Junge''.

NATIONAALSOCIALISTISCHE VLAAMSCHE ARBEIDERSPARTIJ

(NSVAP)

Afdeeling :
VOORLICHTINGS- EN
PROPAGANDADIENST

Hamme . den 4 September 1940.

Aan Robert Van Puyenbroeck
Lokersche baan
te Lele

VOLKSGENOOT,

De Nationaalsocialistische Vlaamsche Arbeiderspartij — de N S V A P — doet een beroep op U : interesseert U aan haar doel en werking, sluit U zoo mogelijk aan, - en dien in elk geval onmiddellijk uw ontslag in bij om het even welke andere politieke partij.

Wat wil de N S V A P? De N S V A P wil, op Nationaalsocialistisch grondbeginsel, de Vlamingen de waarheid doen aanvaarden — samen met haar zusterorganisatie de N S N A P in Nederland — dat Vlamingen en Rijks-Nederlanders door de eeuwen heen en ook nu nog, Nederduitschers, dit wil zeggen Duitschers zijn, en diensvolgens als Westmark **hereenigd** moeten worden met het Duitsche Rijk.

Hoelang bestaat de N S V A P reeds? De N S V A P bestaat in feite reeds zoolang als Nederduitschers van Groot-Duitschland werden afgescheurd. Sedert 1929 echter werd een meer aktiever aktie ingezet. In 1937 kwam de naam en de huidige organisatievorm van de N S V A P tot stand. Nâ 10 Mei werd de N S V A P de centrale van alle Nationaalsocialisten in Vlaanderen, en daardoor de erfgename van allen nationaalsocialistischen vóór-arbeid.

Waarom wil de N S V A P van geen « Dietschen Staat » of van geen « Groot-Nederland weten? Veronderstellen we een oogenblik dat een zoogenaamd « Dietschland » of een zoogenaamd « Groot-Nederland » tot stand kome, dan zullen al de voorstanders van zoo'n staat ons moeten toegeven dat in de huidige en toekomstige politieke konstellatie deze staat onder de bescherming van Duitschland zou staan.

Welnu, een staat, die onder bescherming staat, is een protektoraat, en een protektoraat is een kolonie !

Welnu, wij zeggen : wij willen geen kolonie zijn, wij zijn daar veel te goed voor ; daarvoor borgt ons verleden ! Doch wij willen in onze hoedanigheid van

Nederduitschers — dus van Duitschers — als volwaardige duitsche volksgenooten en volwaardige duitsche staatsburgers in het Rijk ingeschakeld worden.

Waar onze volksgenooten uit de Oostmark recht op hebben, daar hebben wij, uit de Westmark, ook recht op!

Onze vlaamsche bevolking heeft altijd te geweldig aan minderwaardigheidskompleks geleden! Zoo wij nu opnieuw een kolonie, een protektoraat of een beschermde staat moesten zijn dan zou dit minderwaardigheidsgevoel verder gevoed en stelselmatig aangekweekt worden!

Waarom kan nu alleen de NSVAP, en geen enkele andere politieke partij in Vlaanderen in aanmerking komen?

1° Katholieken, Liberalen en Socialisten — vroegere staatspartijen — kunnen **nooit** meer in aanmerking komen. Zij hebben het zoogenaamde neutrale België, dat in 1918 met Engeland, Frankrijk, Italië en andere landen den oorlog tegen Duitschland won, en het dus **goed** had moeten hebben, in armoe en ellende gehouden, het versjacherd aan misdadige kapitalisten en gewetenloos joodsgebroed.

2° De Dinaso**leiding** voelde anti-duitsch, flirte met Engeland en al wat anti-Vlaamsch voelde. De Dinaso**leiding** wil door haar zoogenaamden Dietschen Staat België behouden in vergroot formaat. Zij sluit akkoord met de anti-Vlaamsche Légion Nationale, en heet de Walen ook Dietschers! Indien het Dinaso bij zijn vooroorlogsche principen blijft dan moet het nu ten strijde trekken tegen Groot-Duitschland dat Eupen-Malmedy en Luxemburg en andere Dietsche (!) gebieden bij het Rijk aansloot. Het Dinaso zette nu een derde marschrichting in en verandert mogelijks nog een paar maal van opvatting en doelstelling! Het Dinaso is een gevaar voor Vlaanderen!

3° De hoofdleiding van het V N V deinsde er in April niet voor terug, o. m. het volgende op honderdduizenden exemplaren te verspreiden: « Moest Hitler het in zijn bol krijgen hier een voet probeeren te zetten, dan zullen wij in de eerste rangen staan om met ons lijf een levende borstweer te vormen tegen gebeurlijke overrompeling.»

De hoofdleiding van het V N V heeft zich daardoor, en ook door veel andere uitlatingen anti-duitsch getoond. « Volk en Staat » schreef vóór 10 Mei o. a. de nu zeer interessante uitlating: « Het bestaan zelf van dit blaadje (Nota van ons: « Vaderland en Arbeid », het orgaan van de N S V A P) bewijst dat het V N V aanzien wordt als niet in aanmerking komend voor de verspreiding van de Nationaalsocialistische theoriën in Vlaanderen en dat het V N V zich daartoe niet wil leenen, bewust als het is van het specifiek Duitsche wezen dier leerstellingen, die niet passen in het kader der Nederlandsche traditie. »

V N V toonde zich vóór 10 Mei anti-Duitsch en kan nu na 10 Mei ons vertrouwen niet bekomen!

4° De N S V A P alleen bleef haar vóór-oorlogsch programma getrouw en ijvert ervoor dat Vlaanderen terug bij Duitschland zou hereenigd zijn, om het aldus niet langer uit zijn rasverband gerukt te houden, om het aldus niet langer bevreemd te houden van zijn eigen afstamming, en om het aldus zijn volwaardigste hoogste ontplooiïng mogelijk te maken. Daarom kan alleen de N S V A P Vlaanderen's vertrouwen bekomen.

HEIL HITLER!

(Handtekening afzender)

A Vanden Broeck

Bede Uwe bedenkingen en standpunt hierover schriftelijk te willen inzenden aan het adres:

Naam Afzender Albert Van den Broeck

Straat en n° Kaaldries 75 Hamme

Uitgave der N S V A P, Paleisstraat, 39, Antwerpen

Maart 1942

DeVlag werft voor de Waffen SS. Werfvergaderingen door Henskens, Leonard en Goosenaerts te Mol, Geel, Mechelen, Herentals, Lier, Knokke, Heist aan Zee, Bornem, Oostende, Lebbeke, Deurne en te Boom. Sprekers: Lambrechts, Cools, Dr. De Pillecijn, Suykens, Van Wijnsbergen en Zeger Andries.

April 1942

SS Brigadeführer Kammerhofer werd opgevolgd door SS Brigadeführer Jungclaus als leider van de SS Abschnitt Flandern. De Germaanse SS werkt nauw samen met DeVlag.

1 augustus 1942

De naam van de voormalige SS Militie werd gewijzigd in F.K. ,,Flandern Korps''. Van dan af namen de leden van de Germaanse SS deel aan de arbeid en de oefeningen van de Feldgendarmerie (marsoefeningen en schietoefeningen).

September 1942

SS Ustuf. Jef François (Waffen SS) werd aanvoerder van de 1e Standaard Vlaanderen, in vervanging van Raf Van Hulse, die naar het front trok.

6 september 1942

1e Vlaamse wensconcert te Antwerpen.

18 september 1942

Het stafkwartier werd nu overgebracht naar de Van Orleystraat 15 te Brussel. De burelen van Stormban I/1 en stormen 1/1 en 2/1 blijven te Antwerpen in de Quellinstraat 37. Redactie en beheer van ,,De SS-Man'' verhuisden naar Brussel in de Wolstraat 44.

15 oktober 1942

2e wensconcert voor zender Brussel. Uitgave van het maandblad ,,Westland''.

Vele leden van de Germaanse SS volgden in Duitsland leergangen waar ze een wereldbeschouwelijke, politieke en militaire opleiding genoten. In oktober werd de leden der Germaanse SS het dragen van het uniform verboden

buiten de SS-dienst, tenzij als uitgangskledij en voor de dienst bij de Standaard zelf, bij de S.D. en Propagandastaffel.
De Germaanse SS hield er een eigen inlichtingendienst op na, met aan alle SS-Mannen hun medewerking te vragen voor ,,Spervuur'', kroniek van het blad ,,De SS-Man''.
De medewerking werd als volgt gevraagd:

> ,,Ernstige toestanden, gemene en laakbare feiten uit het dagelijkse leven in verband met de huidige toestand in Vlaanderen worden graag ingewacht. Geen persoonlijke veten. Wij hebben nog genoeg gemeenschappelijke grote vijanden bij het Belgisch Rode Kruis, de Belgische gendarmerie, de vrijmetselarij, het jodendom of de verjoodste handelslui, het clericalisme, de geldmacht der trusten, enz.''

OPRICHTING VAN DE VOORLICHTING EN VOORZORG — VROUWENWERKEN ,,DEVLAG''

Deze groepering was een sociale organisatie naar het model van de N.S.V. en stond onder leiding van mevr. Gravez-Haegens met haar hoofdzetel te Brussel, Wetstraat 42.
Ze droegen het uniform van het Duitse hulpmeisje met als kenteken een leeuwespeld.
Hun taak bestond meestal in de oppas van zieken, kinderen en gezinnen, die ze te verplegen hadden. Ze waren een hulp in ziekenhuizen, kinderhemen en deden dienst als hulp in de stations.
Als proefinzet vertrokken een 10-tal Vlaamse meisjes naar Bremen, dit waren dan ook de eerste Vlaamse Hulpdienstmeisjes. Te Bremen leidde Frau Meyer de cursussen.

Oproep tot de SS-Bruiden

Bräuteschule verplichtend voor Vlaamse meisjes, die met Duitse SS-mannen wensen te huwen. Ook nu toegelaten voor de Vlaamse verloofden van een Vlaamse SS-man. Duur der scholing zes weken. Reis en Verblijf kosteloos. Melden aan de Vrouwenwerken ,,DeVlag'', Wetstraat 42, Brussel.

15 november 1942

Wensconcert te Brussel ten bate van het Voorzorgscomité van de Waffen SS.
SS Uscha. Remacle (Germ. SS) werd adjudant van de Standaardleider SS Ustuf. Jef François in vervanging van SS Oscha. De Brandt (Germ. SS).
Volgende leden van ,,DeVlag'' kregen dienstgraden van de Germaanse SS en droegen ook het uniform hiervan:
SS Ustuf. Dr. Van Roosbroeck (Germ. SS)

SS Hstuf. Dr. Jef Van de Wiele (Germ. SS) reeds zijn derde bevordering. Eerst SS Ustuf. dan SS Ostub. en nu reeds SS Hstuf.
In juli 1944 heeft Dr. J. Van de Wiele reeds de dienstgraad van Sturmbannführer der Germaanse SS. Later op het einde van 1944 bij de oprichting van de Divisie ,,Langemarck'' droeg hij het uniform van de Waffen SS als SS Sturmbannführer (Majoor) dus het Feldgrau. Hij werd aangesteld als politieke leider van de divisie.
SS Oscha. Philips (Germ. SS).

Januari 1943

Dr. Jef Van de Wiele geeft het boek ,,Op zoek naar een Vaderland'' uit.

15 februari 1943

Opening van het vrouwenheim der Waffen SS te Antwerpen op de Belgiëlei, onder leiding van mevr. Wyn.
Waren aanwezig bij de opening:
Fraulein von Riedesel van de Reichsfrauenführung te Berlijn,
Mevrouw Gravez, algemene leidster der vrouwenwerken van DeVlag,
Hauptsturmführer May, vertegenwoordiger van Jungclaus,
Fraulein Kleppsatel, leidster der afdeling Voorzorg,
SS Ustuf von Slivarich van de afdeling Voorzorg Antwerpen.

1 augustus 1943

Aanstelling van SS Ustuf. Toon van Dyck (Waffen SS) als adjudant van de Standaardleider SS Ustuf. Jef François (Waffen SS).
SS Hstuf. Schindlmayr (Waffen SS) werd leider van het Ersatzkommando Flandern.

15 augustus 1943

Stichting van de Germaanse Leistungsrune.
Toegekend voor wat hun persoonlijke verrichting, verrichtingen in groep en hun wereldbeschouwelijke arbeid betrof. De proeven bestonden uit: sport, velddienst, schietoefeningen, opstel en spreekbeurten.

De leden van de Germaanse SS konden ook dit kenteken bekomen mits de geëiste normen en voorwaarden (zekere sportprestaties) te vervullen, opgelegd door de sportdienst van het Duitse Rijk.
Mogelijkheid hiertoe bestond in het opleidingslager te Sennheim en de SS Vorschule te Schoten.

9 november 1943

4e Commandowissel aan de top.
SS-Ustuf. Toon Van Dyck (Waffen SS) volgt SS Ostuf. Jef François (Waffen SS) op als Standaardleider der 1e Standaard der Germaanse SS Vlaanderen.
SS Ostuf. François kreeg een nieuwe opgave toegewezen bij het SS Hauptamt te Berlijn.
Jungclaus werd tot SS Gruppenführer der Germaanse SS bevorderd.
SS Hstuf. Schleig kreeg de SS Abschnitt Flandern toegewezen.
De propagandadiensten en het beheer en redactie van het blad „De SS-Man" verhuisden naar de Louizalaan 430 te Brussel.
Pas gepromoveerde SS Standarten-Oberjunkers (Waffen SS) van de Junkerschule Bad Tölz, welke reeds frontdienst maakten en reeds in het bezit waren van Orden en Eretekens hen toegekend om hun gedrag aan het front, werden naar Vlaanderen gestuurd om de leiding van de Germaanse SS in handen te nemen. Deze Oberjunkers werden tot SS Untersturmführer bevorderd.
Ustuf Bachot, Pasques, Stevens, Verlinden werden Stormbanleider van de Stormbann I, II, III en IV (Antwerpen, Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen en Brabant).

OPLEIDING

a) militaire scholing

Deze gebeurde te Sennheim en in het Ausbildungslager te Schoten. Iedere ban en ook iedere storm werd opgeleid in de plaatselijke kazernes of scholen. De opleiding werd geleid door Waffen SS onderofficieren en officieren, meestal Vlamingen, die door hun verwondingen of andere bepaalde redenen niet meer naar het front werden gestuurd. Aanvankelijk verzorgde de Feldgendarmerie deze opleiding.

b) politieke scholing

Deze stond onder de auspiciën van DeVlag leiders.

c) sport

Hieraan hechtte men zeer grote aandacht.
We noteerden grote sportmanifestaties:
te Brussel op 14 juni 1941
te Antwerpen op 15 juli 1941
te Gent op 29 juli 1941

SS-Ausbildungslager Schoten

Leiding der school:
SS Hauptsturmführer Horst Schwertfeger van het begin tot juli 1943
SS Obersturmführer Rudel van juli 1943 tot juli 1944
SS Sturmbannführer Lindemann van juli 1944 tot september 1944.

BELANGRIJKE DATA IN 1944

11 juli-feest te Antwerpen

Grootse guldensporenviering in de zaal van de Dierentuin.
Werkten mede:
Hitlerjeugd Vlaanderen met koor en fanfare en V.A.V.V. met muziekkapel.
Feestrede door SS Stubaf. Dr. Jef Van de Wiele (Germ. SS)
Vooraf optocht in de straten van Antwerpen door de Germaanse SS, H.J. Vlaanderen, V.A.V.V. en Vlaamse Wacht (toen reeds in grijs Wehrmachtsuniform met leeuweschild op de linkermouw).

Eregasten waren:
Ortskommandant van Antwerpen
Ortsgruppenleiter A.O. van de N.S.D.A.P. Henning
SS Hstuf. Schindlmayr van het Ersatzkommando Flandern
Prof. A. Jacob wn. voorzitter van de Nederlandse Cultuurraad voor Vlaanderen
Ir. Van Thillo, leider der V.A.V.V.
Mevr. Wyn, stafleidster der V.A.V.V. voor meisjes
SS Hstuf. (Germ. SS) en SS Oscha (Waffen SS) Raf Van Hulse
SS Standarten-Oberjunker Ernst Vierbücher.

27 augustus 1944

Grote heldenhulde te Merksem met daarna optocht door de gemeente. Spreker: de landsleider van DeVlag Dr. Jef Van de Wiele.

Aanvang september 1944

De ganse Germaanse SS Vlaanderen wijkt uit naar Duitsland. Delen ervan gaan naar de Waffen SS in het bijzonder naar de 27e Freiw. Gren. Div. ,,Langemarck''. Slechts een klein gedeelte versmelt met de Duitse Algemeine SS. In die periode waren reeds meer dan duizend Vlaamse werklieden in Duitsland toegetreden tot de Germaanse SS en tienduizenden tot DeVlag.

UITGAVEN DER GERMAANSE SS

Weekblad ,,De SS-Man''
1e jaargang, nr. 1 op 7 december 1940
4e jaargang, nr. 39 op 2 september 1944 (laatste nummer)
SS Reeks nr. 1 ,,En Vlaanderen'' door M.H. Van de Walle
In april 1944 foto's van Tony Van Dyck ter gelegenheid van de verjaardag van de Standaardleider van de Germaanse SS Vlaanderen. Deze werden in omloop gebracht in postkaartformaat tot ingelijste kaders.
De verdere uitgaven lopen steeds samen met de uitgaven van DeVlag.
SS Liederboek.

CULTURELE ACTIVITEITEN

Verscheidene wensconcerten voor zender Brussel, steeds in nauwe samen-

werking met DeVlag, voordrachten, muziekuitvoeringen enz. m.o.m. Het Spel van Dr. Faust in de K.N.S. onder directie van Joris Diels.

Filmvoorstellingen

met onder meer:

Het noordse ras
De heerser
Petermann is er tegen
Germaanse Legioenen
Morgenrood
Zwei Welten
Vlaanderen te weer
6 weken wereldgeschiedenis
Uber alles in der Welt
Ferien vom Ich
Urlaub auf Ehrenwort
SS Standarte Westland
Veldtocht in Polen
Hans Westmar
Bismarck
Dr. Carl Peeters
Heimkehr
Pour le Mérite
Hitlerjunge Quex
Der Schimmelreiter
SS Mann Brandt
Vlaanderen vecht aan het Oostfront

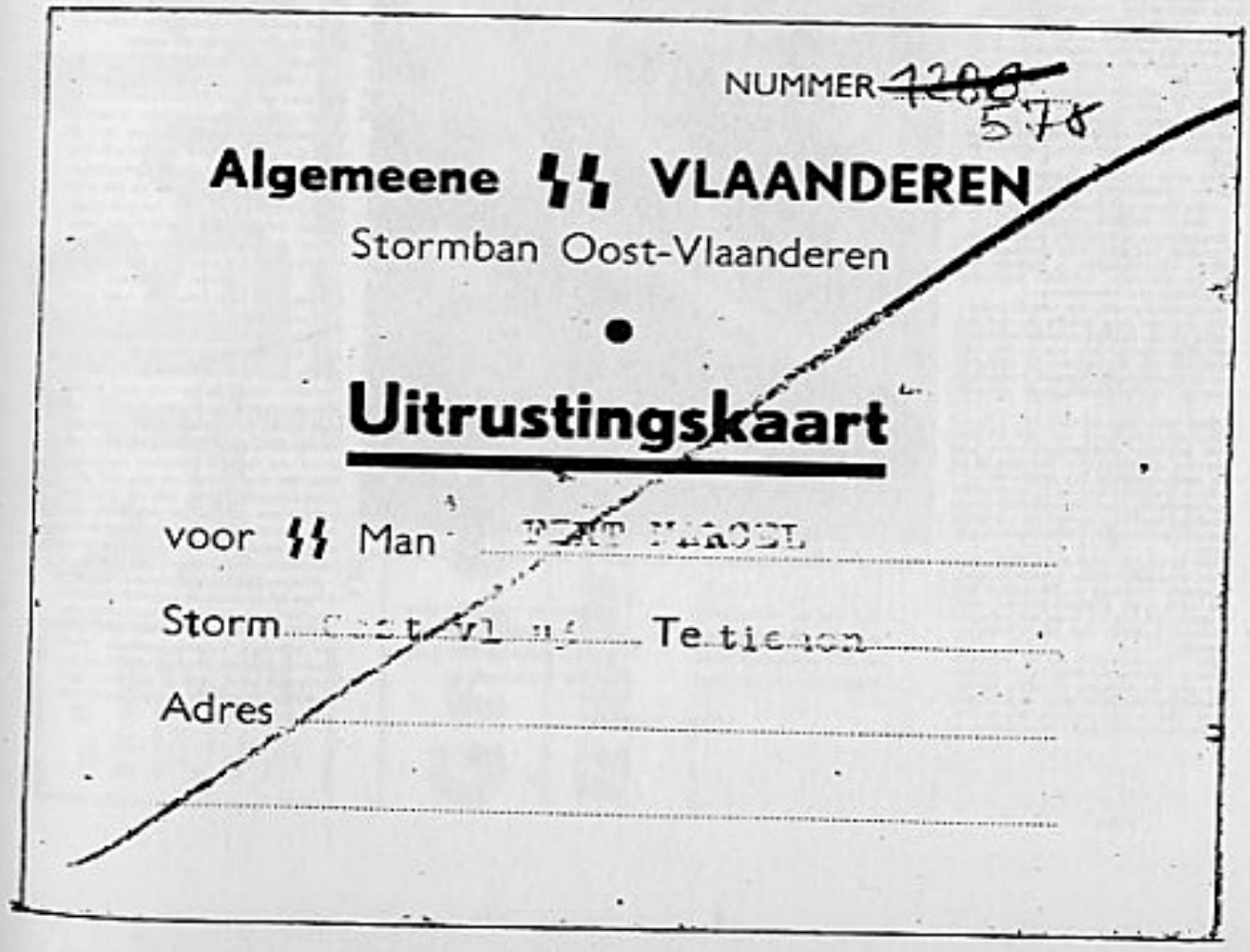
NUMMER ~~1200~~ 578

Algemeene ᛋᛋ VLAANDEREN

Stormban Oost-Vlaanderen

Uitrustingskaart

voor ᛋᛋ Man [illegible]

Storm [illegible] Te [illegible]

Adres .....

.....

DE SS MAN

KAMPBLAD DER GERMAANSCHE SS IN VLAANDEREN

4e JG. Nr 24 — 20 MEI 1944

VERSCHIJNT WEKELIJKS — PRIJS : 2 FRANK

DE WARE BEVRIJDING

VAN 10 TOT 28 MEI 1940

De Belgische geschiedenis begint en eindigt met een geschiedenisvervalsching.

Begint met een vervalsching : Pater Jansens in zijn « Grammaire latine », blz. 148, heeft de tekst van Caesar's « Commentarii » als dat de Belgae de dapperste waren van de drie volken die bij de het oude Gallië ontmoette, vervalscht tot de gekende, historie-gevoerdeze leugen : « De Belgen zijn de dapperste van alle Galliërs ». Al de Belgische geschiedenisvervalschers hebben eenen pater trouw en onverbiddelijk nagelopen.

Deze Belgen waren toch Kelten noch Galliërs. Niet eens de Nerviërs zoals de Trevireren, dit Tacitus, die verhaalt hoe de Nervii en de Treveri er juist op gingen niet van hetzelfde bloed te zijn als de Galliërs en er steeds met fierheid aan hun Germaansche afstamming herinnerden (1).

Eindigt met een vervalsching : In amper 18 dagen tijd werd het Belgisch leger — 650.000 man — tot onverwaardelijke overgave gedwongen, samen met zijn helpers, de Franschen en Britten, die letterlijk in den boek waren gedreven. Het was een verplettering zoals de geschiedenis er weinden zag zoals reus beleefd had.

Van 32 millioen inwoners waren er over de 3 millioen door officiel aangekondigde paniek op de vlucht gejaagd. Ook dat had de geschiedenis, doorgaleden de grootse volksverhuizingen, nog nooit beleefd.

Nog moet worden de beknopte versie van het « Vlaschlied » van bewaarheid :

« Mit Mann und Ross und Wagen
Hat sie der Herr geschlagen. »

Dezelfdertijds schreef dan een Franschman Brunschvicg blad over « La Campagne de 1940 » : « Militairement, la Belgique n'a pas été vaincue » (Militair gesproken werd België niet overwonnen...)

Opmerkelijkerwijs stelt men zich de vraag : Welk een pak slaag hadden de dan wel nodig gehad, om zich geslagen te bekennen? Enger dan het was, kon het wel niet, tenzij dat een de laatsten, de schrijver van al dien smis inbegrepen, geamuseerd ware op het Fransch-Engelsche oorlogsveld.

*

Maar welke zijn de feiten?

Het eerste feit is : dat 8,5 millioen Belgische staatsburgers, door hun regeering tot in den dood bedrogen en in den oorlog gedreven zijn geworden.

Het tweede feit is : dat de Duitsche legerleiding, het Belgische leger en de bevolking van dit land met alle middelen gespaard heeft ook en niet zelden ten eigen koste.

Izde feit : Het grootse bedrog!

Het Fransch-Belgisch militair accord, waarlegen de troepen in Vlaanderen zouden jaren sterre gelegen hebben, werd, in strijd met alle officiele Belgische beweringen, in Maart 1936, niet verbodig opgeheven.

Op 7 Februari 1936 had de Belgische Minister van Landsverdediging verklaard, dat « van de zijde der Belgische verantwoordelijke instanties niets verwaarloosd werd, wat de neutraliteit, die de Belgische onafhankelijkheid garandeeren, te

Bij den Germaanschen Hoederdag op 21 Mei 1944. « Nieuw leven » door Anton Cassel.

Zie hoe zij zwijg blijft
nu alle waarden keren
en wij gesteend stam
door kentering en strijd.

Zij draagt en voelt haar kind.
geen wende kan haar deren
want zeer diche bij haar hier
groeit de beste degheid

Willy Vanneweyck.

Jersey en Guernesey en de Eierkoek!

« Het is toch klaar en duidelijk », zoo peroreeren onze anglofielen, wier gelovigheid nog door geen enkel persoonlijk verlies werd gekortwiekt en voor wie de leus van « over there » nog onaangetast is tengevolge van het feit dat zij nog geen enkel bevrijdingshandelsreizer hebben meegemaakt — « het is toch klaar en duidelijk dat het bevrijdingswerk noodzakelijk moet gepaard gaan met offers van oorlogstuig en dat wij die offers uit vaderlandsliefde met moed en geduldigheid moeten dragen. « Hoe kunnen onze Anglo-Amerikaansche vrienden », zoo vervolgen zij, « ons redden als zij niet eerst strategische voorposten hier in lande en hoe kunnen zij strategische voorposten zonder de menschen te treffen die op en om die strategische waren? »

A propos, strategische! Zou er op het heele wereldrond wel een betere dan als strategisch voor een Anglo-Amerikaansche invasie naar Europa ook maar enigszins zou kunnen vergeleken worden met de twee door Duitschland bezette eilanden, Jersey en Guernesey, die halfweges liggen tusschen de Britsche en de Fransche kust? Indeeds toch een van een ongehoorde strategische mogelijkheden voor Britten en Amerikanen, indien zij daar voet wisten te zetten! En hoe gemakkelijk moest, relatief gesproken, een operatie hier zijn, daar zij hier toch over een ongehoord veel grooter zee- en luchtvloot beschikken? Beide de kusten toch eerst bloot men zich niet verwonden alvorens waarom is de richting door onze bevrijders zij op beden nog geen enkele poging werd gedaan? Ja, waarom? De waarom lig toch voor de hand, verbazende eenvoudig : de eilanden Jersey en Guernesey zijn Britsche eilanden, uitsluitend bewoond door Britten en nog wel door plantaardische Britten, die op deze ten gevolge van den oeloen gallianoon met een uitzonderlijk vriendelijk en zacht klimaat begunstigde eilanden al sinds eeuwen hun professoreeren opgelagen hebben.

Daarom blijven deze eilanden, de beste invasie-strategieen die men zich droomen kan, buiten de plannen der bevrijdingsstrategie. Daarom worden er ginder geen enkele voorzieningen voor den oorlog. Want waar zijn eierkoek het Engelsch alleen Europeesche eieren : ook al zijn het soms engelsche, kleinere of bolgewassche exemplaren. ⊙

Lees in dit nummer:

Balming

8 Juli 1944 — WEEKBLAD — Tweede Jaargang Nr 28

Groeninge - Langemarck

TE WAPEN!

door Johan Sacré

De Landsleider spreekt op 11 Juli te Antwerpen

Dinsdag 11 Juli, om 19 u. 30, in de groote feestzaal van den

DIERENTUIN TE ANTWERPEN

Grootsche Guldensporenviering

Werken mede: de Hitler-Jugend Vlaanderen met haar en fanfare; de Vrijwillige Arbeidsdienst voor Vlaanderen met muziekkapel.

DE LANDSLEIDER, H.-STURMBANNFUEHRER
Dr. J. VAN DE WEELE HOUDT DE FEESTREDE

Toegangskaarten zijn kosteloos te bekomen op het gemeentelijk bureel van de DeVlag, Belgiëlei 30, Antwerpen, en bij alle colonnefaciaten.

Vooraf: Optocht van H. H. J., V. A. V. V., Vlaamsche Wacht en andere formaties. Vertrek om 18.15 uur op de Grenzplaats.

Het Vlaamsche Soldatendom

STRUCTUUR VAN DE GERMAANSE SS VLAANDEREN

Leiding: een Standaardleider

4 Stormbannen:	Stormban I	Provincie Antwerpen
	Stormban II	Provincie Oost-Vlaanderen
	Stormban III	Provincie West-Vlaanderen
	Stormban IV	Provincie Brabant en Limburg

Een Stormban bestond uit meerdere Stormen naargelang het aantal leden in een stad of dorp.
Een Storm uit meerdere Troepen.
Een Troep uit 10 tot 12 man.
Waren er in een stad of dorp te weinig leden om een Storm te vormen dan sprak men van een troep, die dan hiërarchisch afhankelijk was en een onderdeel vormde van een storm uit de nabije omgeving.

UNIFORM

SS Vlaanderen

Kepie: zwart met stormband uit leder, zilveren gevlochten koord voor de officieren. Een dodenkop vooraan op de kepierand. Hakenkruis vooraan op het bovengedeelte.
Vest: Zwart met grijze knopen, alleen op rechterschouder een smal zwart-wit (zilveren) gevlochten schouderstuk voor alle dienstgraden. Op linkermouw: onderarm, band met opschrift ,,SS Vlaanderen''; bovenarm, een ruitje met zilveren SS-runen. Spiegels: zwarte, omzoomd met zilver en zwart gevlochten koordje, komt eveneens voor op de vestkraag. Op de linkerspiegel de dienstrang. Op de rechterspiegel gebeurlijk het nummer van de Storm of de Stormban.
Koppelriem met schouderriem: op koppelslot de SS-runen omzoomd met een loverkrans.
Broek: zwarte rijbroek.
Laarzen: zwarte.
Mantel: lang, zwart met dezelfde kentekens als op de vest.
Hemd: bruin met zwarte das.

Ruitje met zilveren SS-runen op linkerbovenmouw.

Flandern Korps of Vlaanderen-Korps

Zelfde uniform maar met dit onderscheid: op de linkermouw een band met

Alg. SS. Lagrou René, 1e leider van de Algemene SS.

Alg. SS. Storm Lier — 1942. Bezoek aan Gent.

Alg. SS. Aanmelding voor de Waffen SS. Uiterst rechts: Ostuf. R. Verbelen.

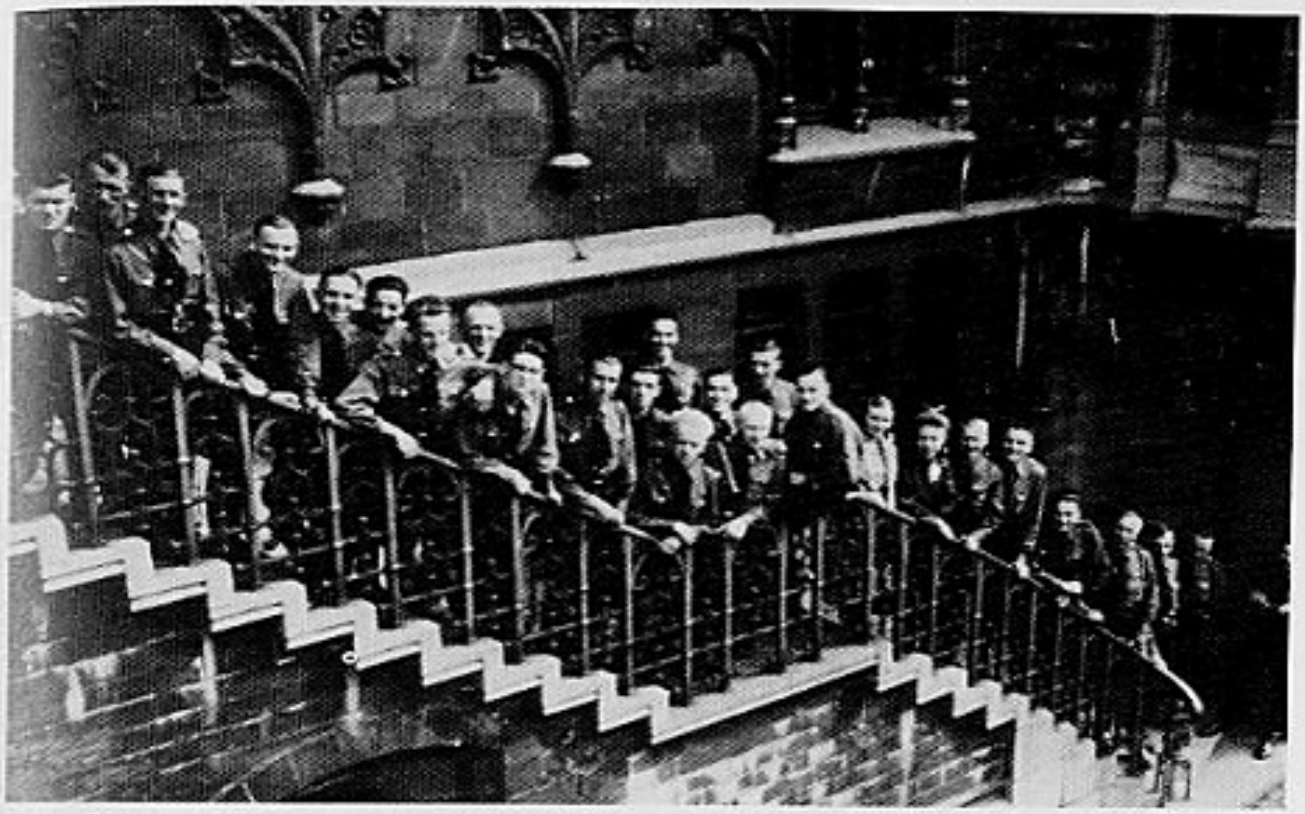

Alg. SS. Storm Lier — 1942.

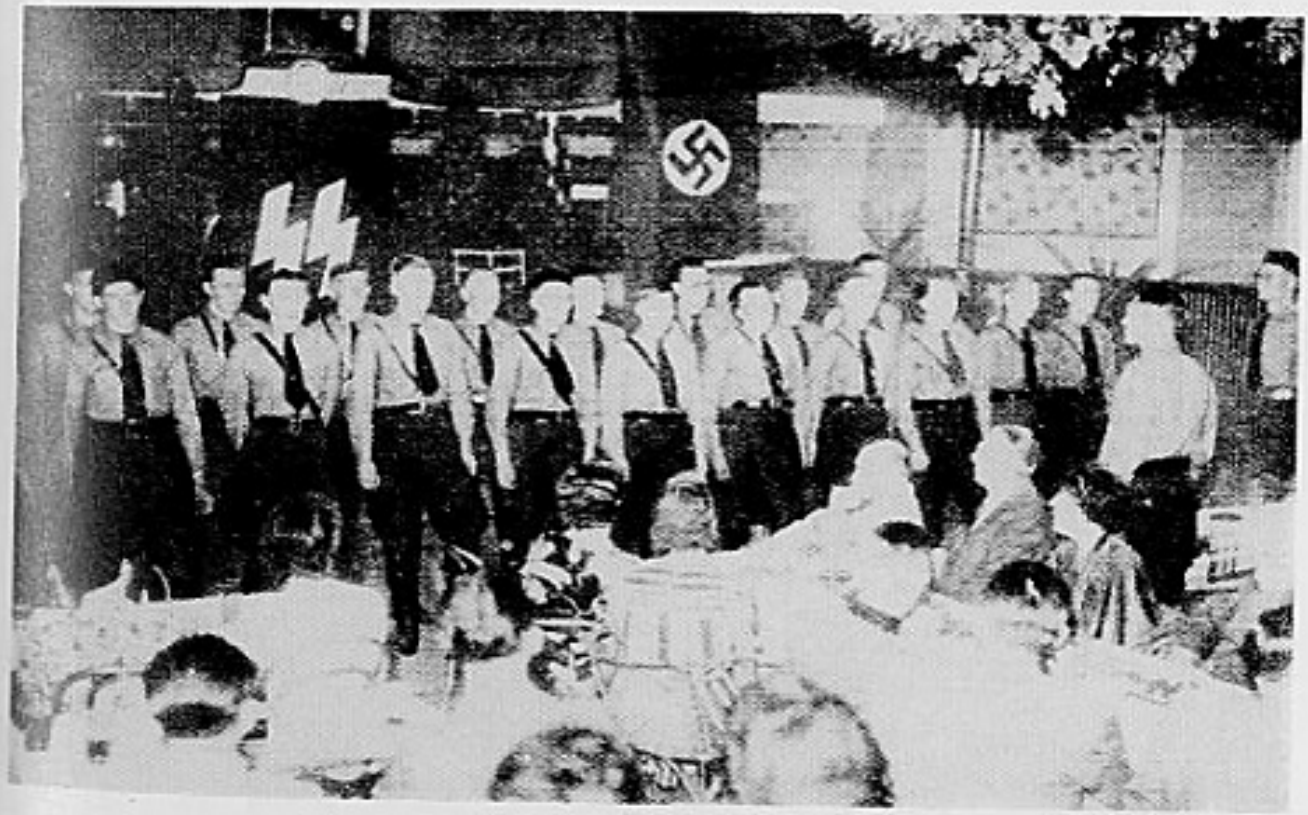

Alg. SS. Joelfeest 1941. Samen met de D.M./Z.B. en de familieleden van Waffen SS en Legioenmannen.

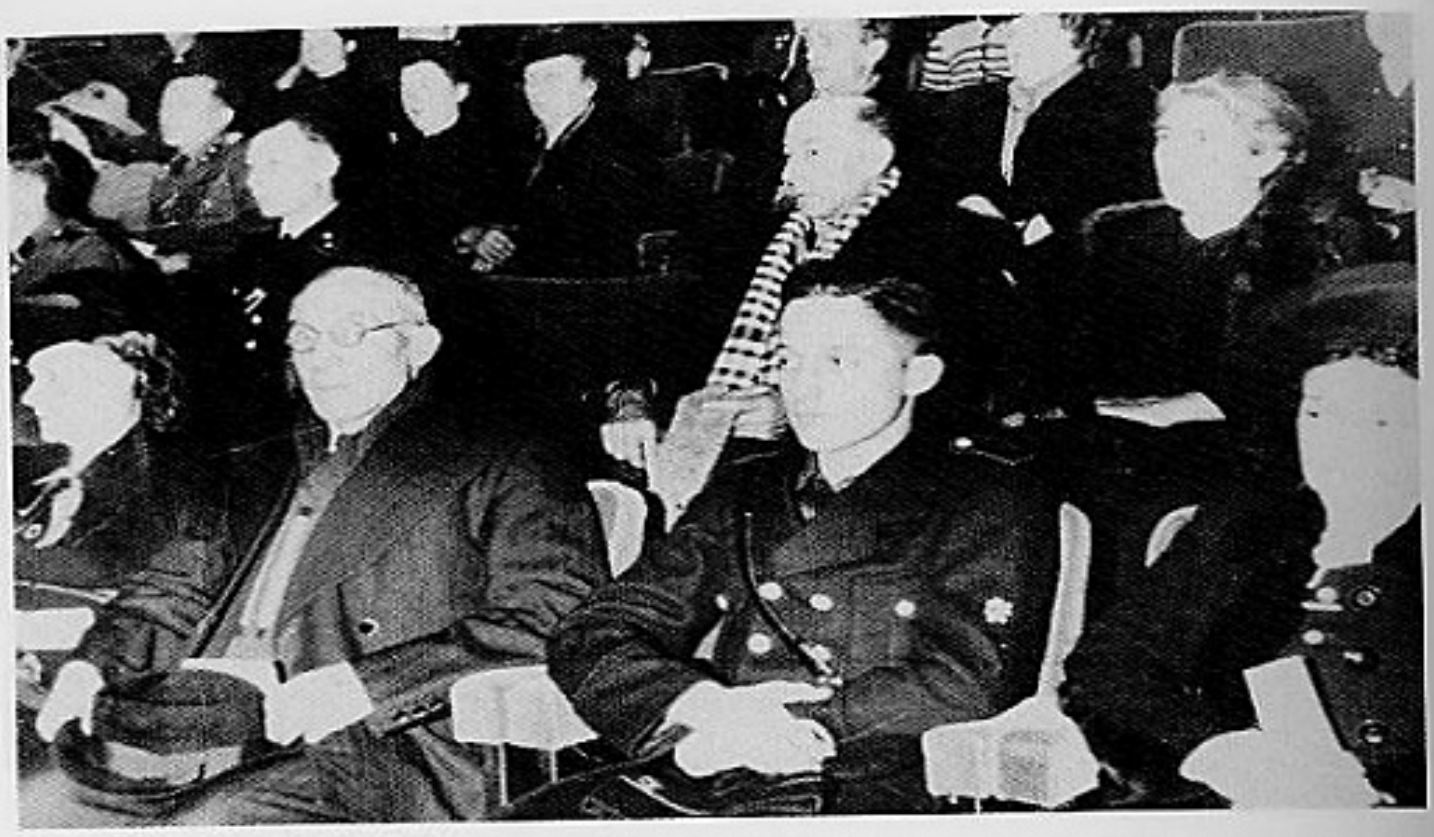

Alg. SS. Vergadering te Brussel. Op de tweede rij Oscha. Jan Bruyne, stormleider Brussel.

Alg. SS. Politiek onderricht stond op het voorplan.

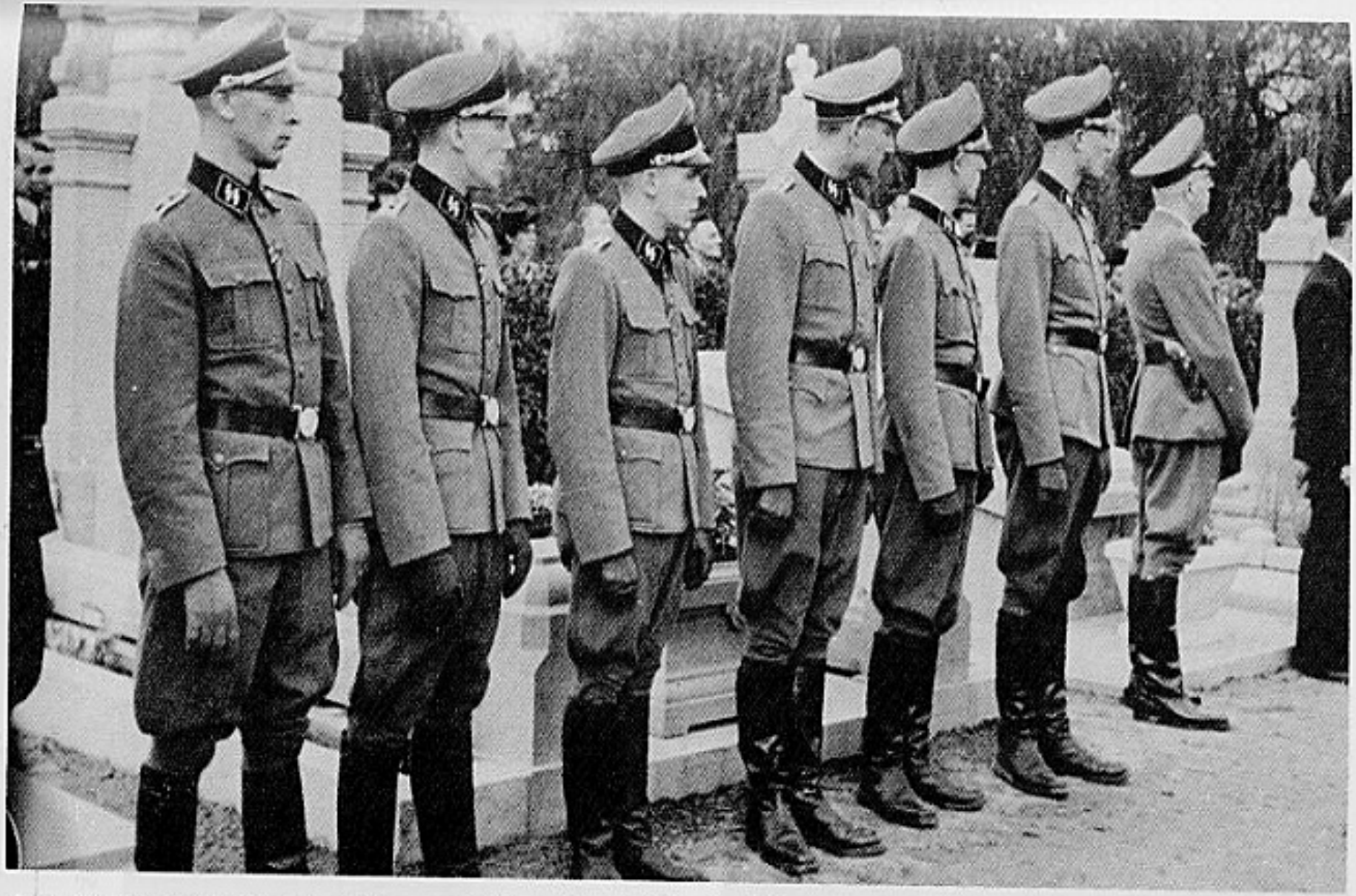

Germ. SS. 13.9.1943. De Sturmbannführers van de Germanischer SS Flandern. V.l.n.r. Stevens, Verlinden K., Bachot, Leysen F., Pasques T. en Van Dijck A.

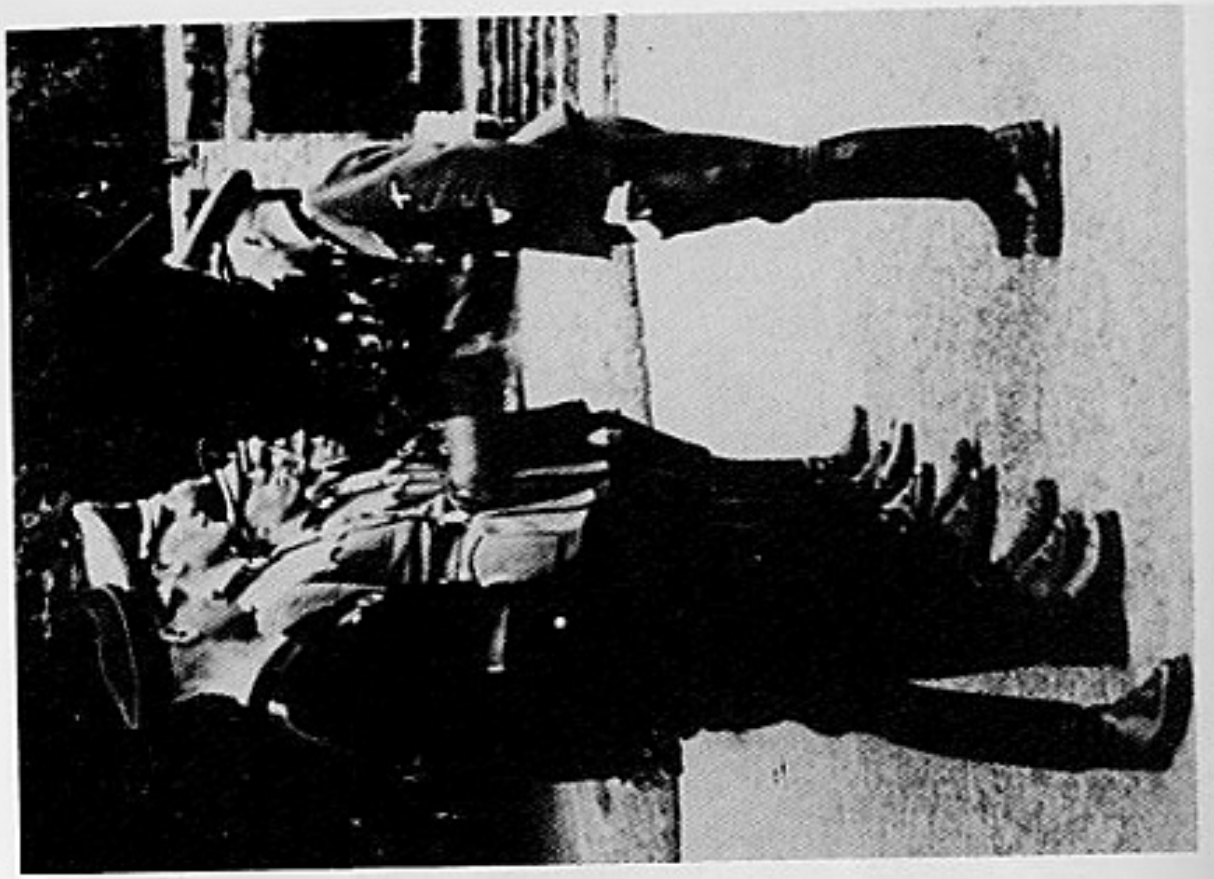

Germ. SS. Ustuf. Jef François, leider van de 1e SS Standart Flandern deelt orders uit aan zijn stormbanleiders.

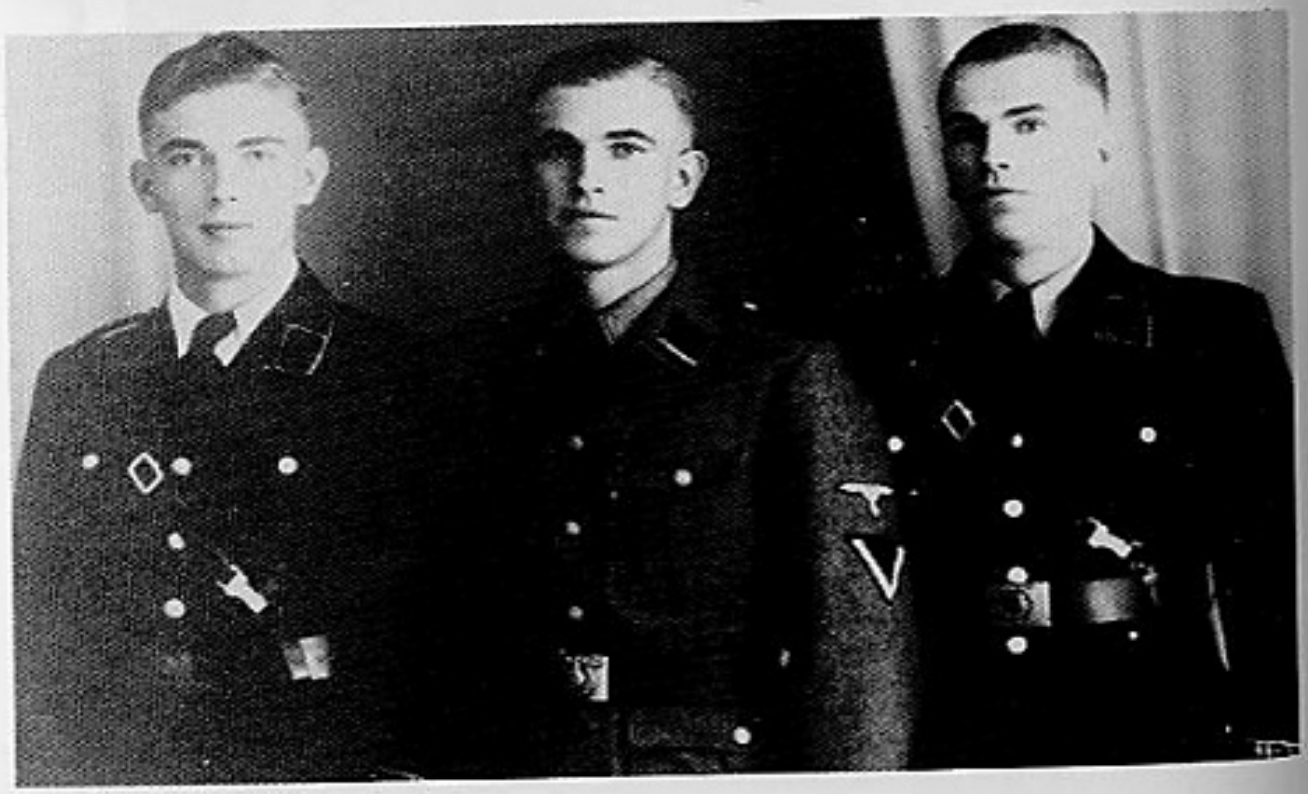

Germ. SS. Gebroeders.

Germ. SS. Ustuf. August Schollen.

Germ. SS. F.K.-man Maurits Pille.

Germ. SS. SS-man P. Slaets.

Germ. SS. SS-man.

Germ. SS. Jos Peeters.

Germ. SS. SS-man Vercammen Alfons.

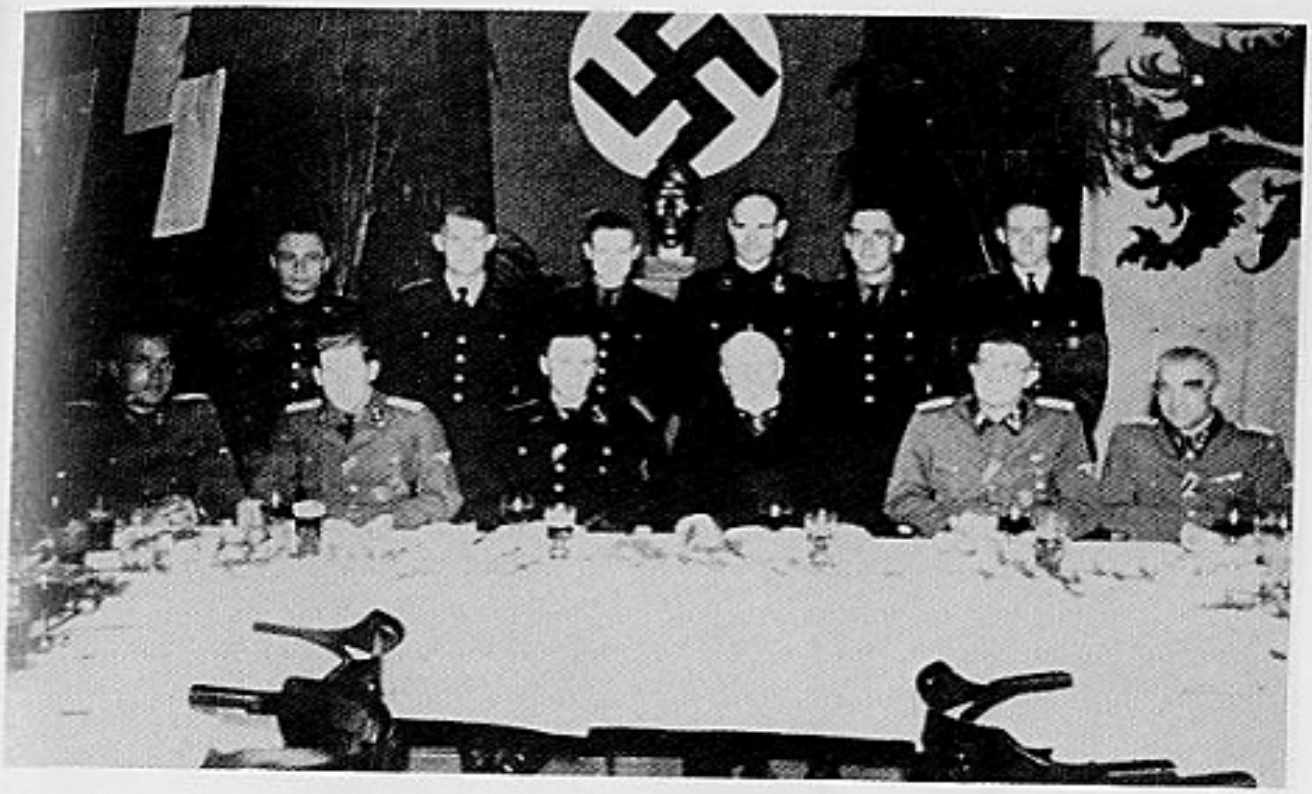

Germ. SS. Dr. A. Borms op bezoek bij de Germaanse SS. 2e van links: Ustuf. K. Verlinden, Ustuf. Stevens, Dr. Borms, Hauptstuf. B. Schindlmayr.

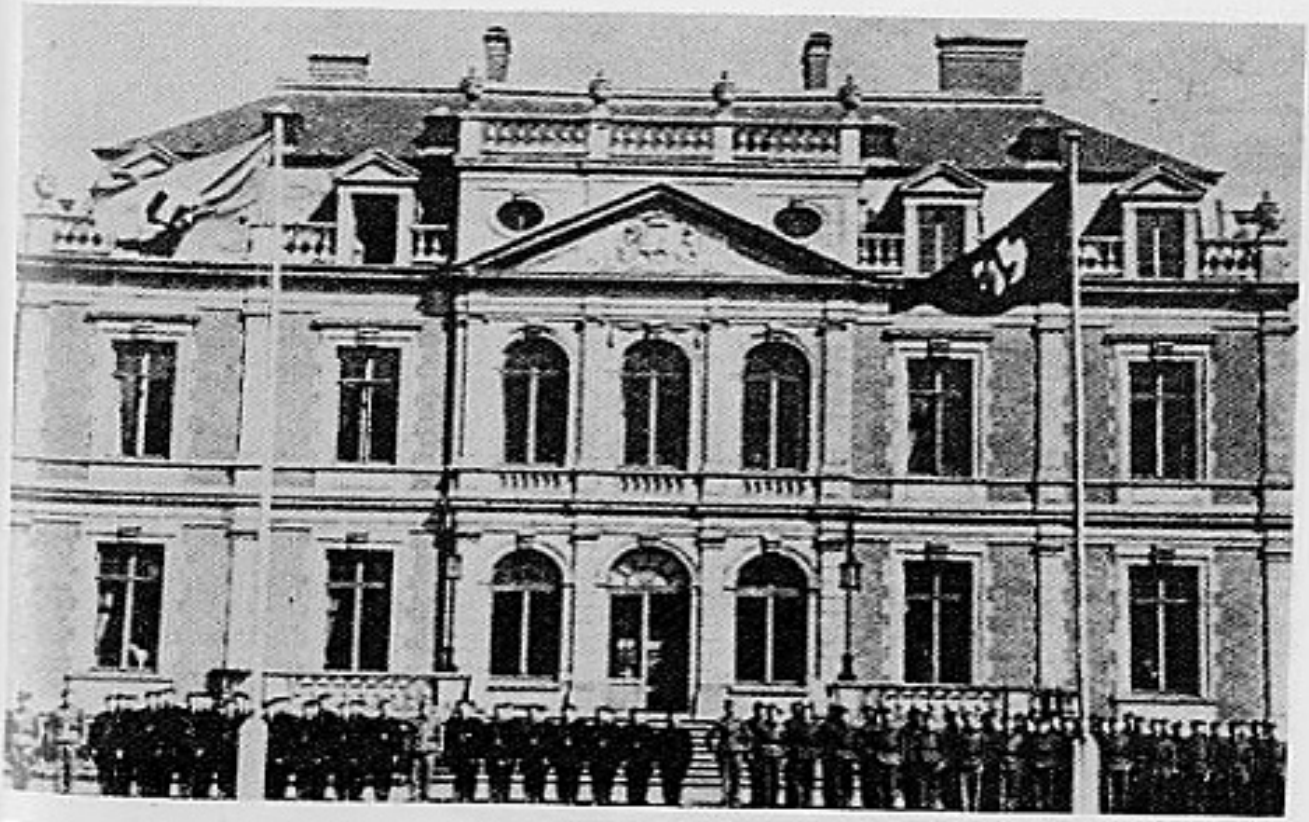

Germ. SS. Het kasteel Horst te Schoten, opleidingsschool der Germaanse SS in Vlaanderen.

Germ. SS. SS Vorschule Schoten op 8.11.1942. Vooraan v.l.n.r. A. Schollen, Jef François, Rob. Verbelen.

Germ. SS. De eedaflegging.

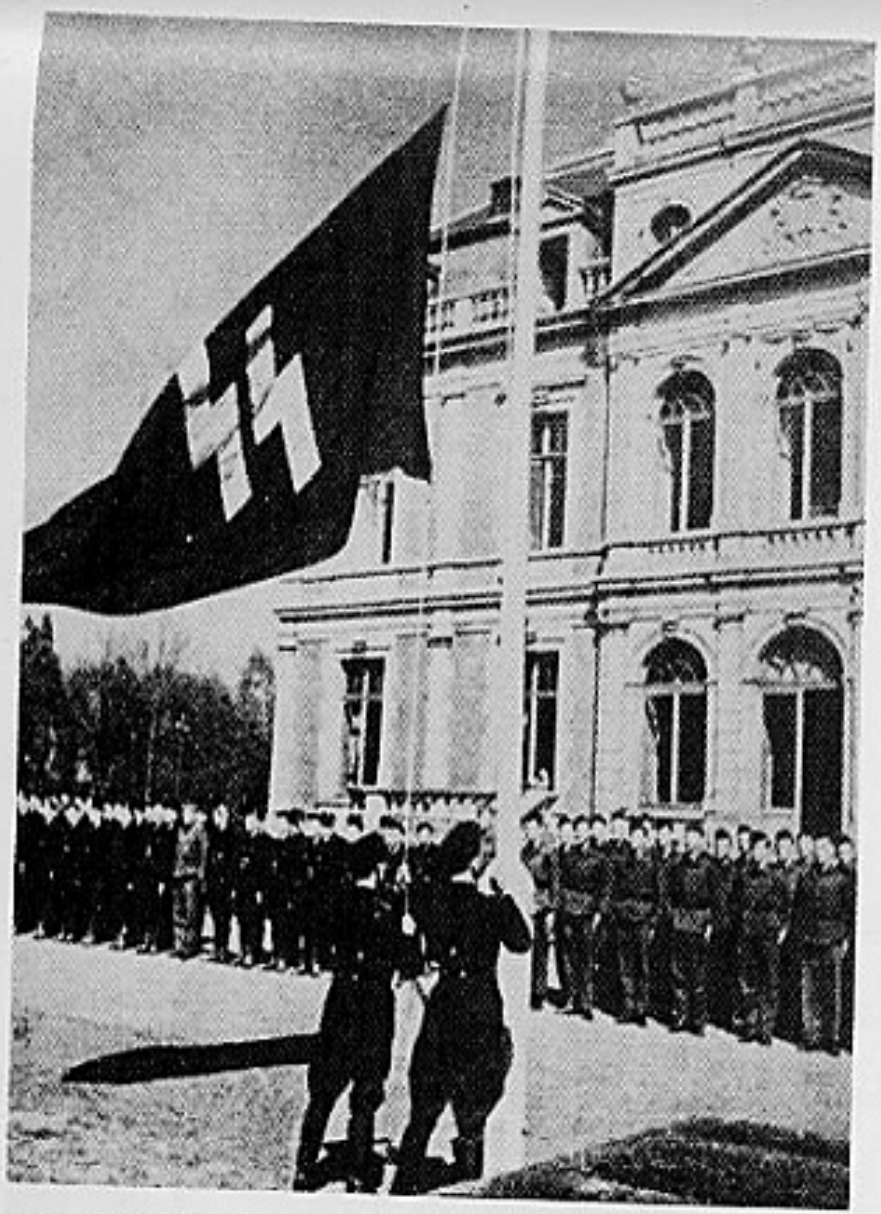

Germ. SS. Opleidingsschool Schoten. Dagelijkse vlaggeparade.

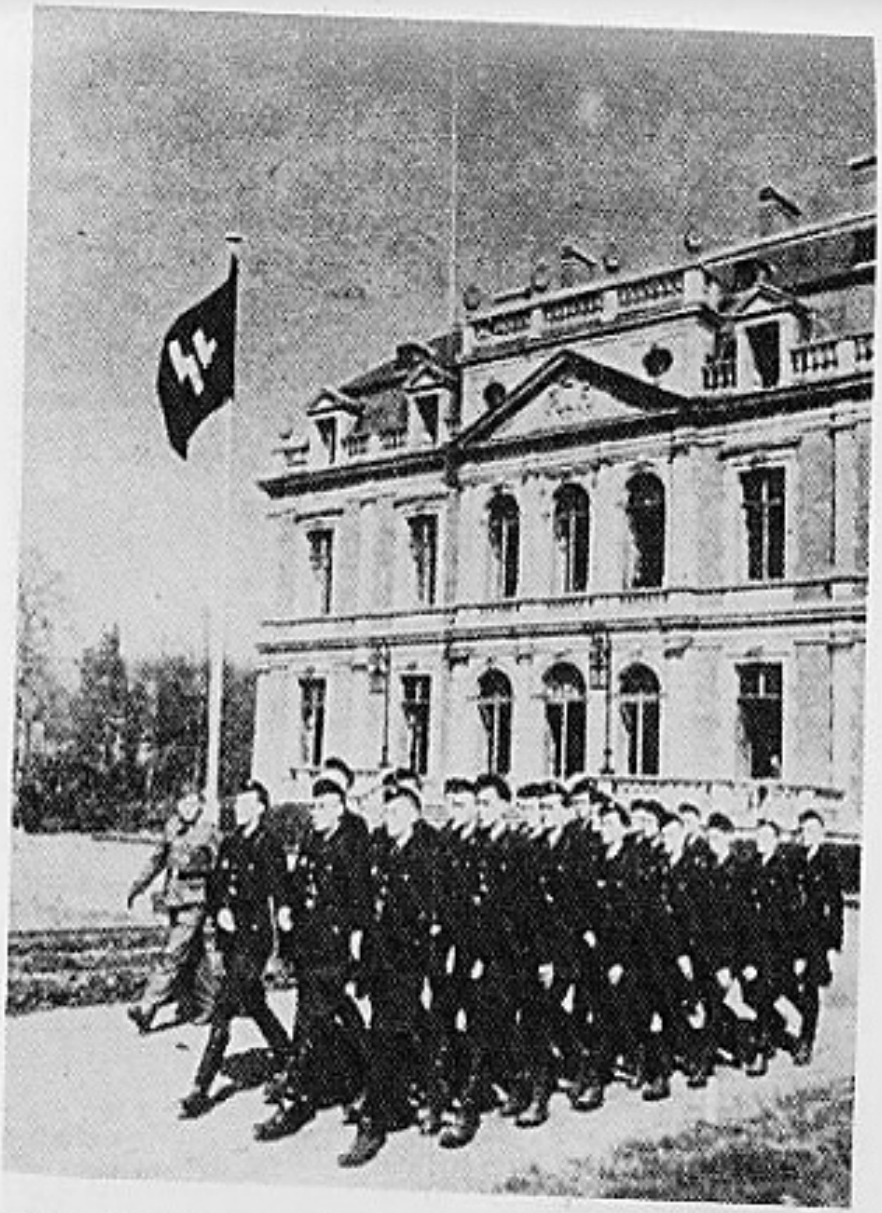

Germ. SS. Opleidingsschool Schoten. Een afdeling van het Flandern-korps bij marsoefeningen.

Germ. SS. Opleidingsschool Schoten. Tafelspreuk vóór het middagmaal.

Germ. SS. Opleidingsschool Schoten. De „Spiess" zelf een Vlaming volgt met kritisch oog de sportverrichtingen van zijn mannen.

Germ. SS. Opleidingsschool Schoten. Onderricht in open lucht.

Germ. SS. Vorschule Schoten. Bij het avondappèl.

Germ. SS. Opleiding door leden van de Waffen SS.

Germ. SS. Vorschule Schoten op 8.11.1942. Brigadeführer Jungclaus schouwt de mannen.

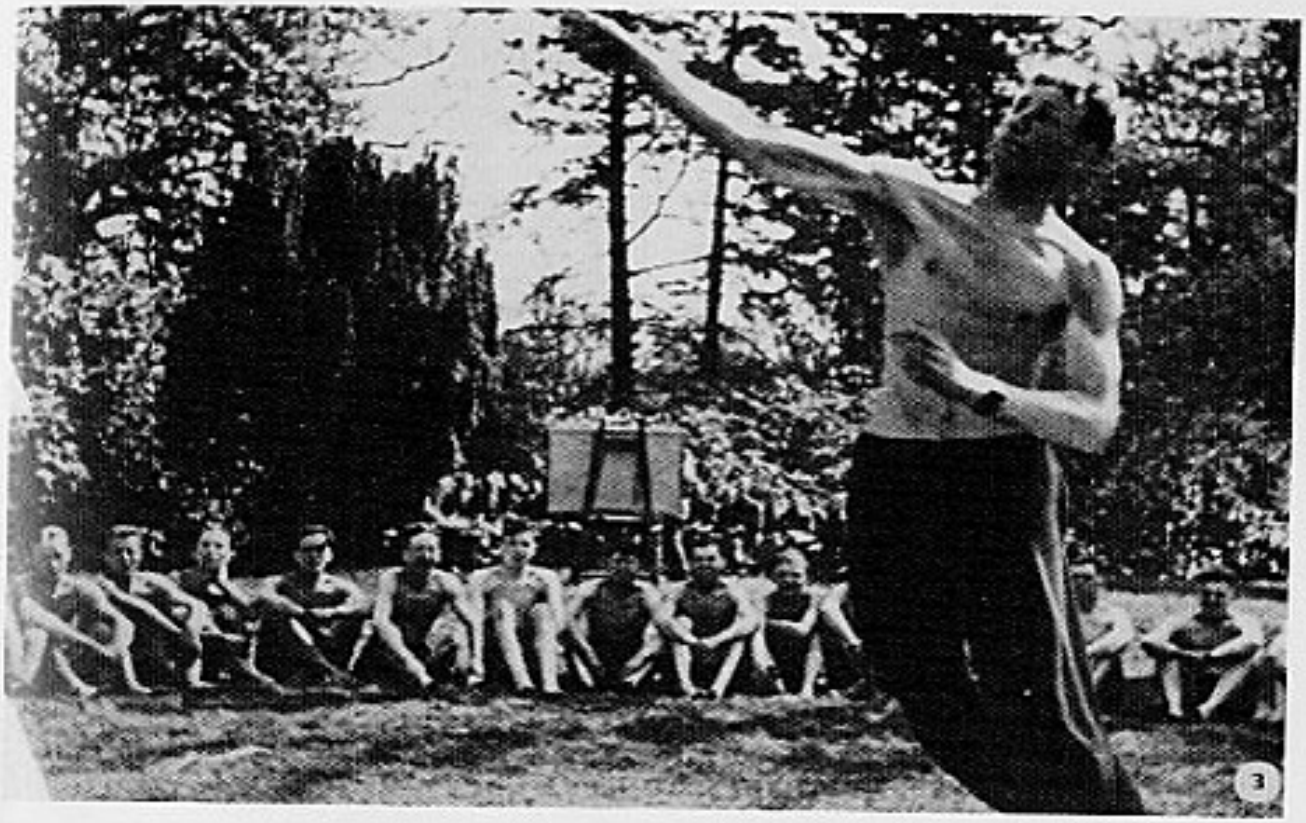

Germ. SS. Oefenen in het werpen van handgranaten.

Germ. SS. Mars te Antwerpen op 8.11.1942. Vooraan Standaartleider Jef François.

Germ. SS. Mars te Antwerpen op 8.11.1942. Vooraan Jef François en Remacle.

Germ. SS. Het Flandernkorps op stap.

opschrift ,,Flandern Korps'' of ,,Vlaanderen-Korps''. Ze droegen geen kepie maar een muts (schipke) met vooraan een metalen dodenkop en op de linkerzijde een metalen hakenkruis.

WIE BEHOORDE TOT?

SS Vlaanderen

Mannen van 17 tot 35 jaar. Voldoen aan rassische normen, groter dan 1,70 m. enz. Lichamelijk en geestelijk geschikt.

Flandern korps of Vlaanderen-Korps

Ouder dan 35 jaar. Te klein van gestalte. Het waren eerder SS Anwärter (kandidaat SS-man).
Beiden waren in dezelfde troep of storm ondergebracht. Ze maakten dezelfde oefeningen mee.

DIENSTRANGBENOEMING

Hetzelfde als bij de Waffen SS.

Dienstrangkentekens

Dezelfde als bij de Waffen SS, met als verschil geen dienstgraadkentekens op de schouderstukken, alleen op de spiegels. Daar de Waffen SS een onderdeel van het Duitse leger is, draagt zij de Wehrmachtsdienstgraden op de schouderstukken zoals bij de Wehrmacht. De Germaanse SS is geen militair onderdeel, alleen een militie.

Armbandje

Dienstrangabzeichen der Schutzstaffeln

SS-Mann

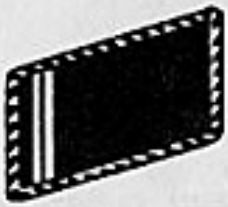

Sturmmann

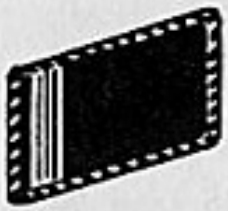

Rottenführer

Unterscharführer

Scharführer

Oberscharführer

Hauptscharführer

Untersturmführer

Obersturmführer

Hauptsturmführer

Sturmbannführer

Obersturmbann-führer

Standartenführer

Oberführer

Brigadeführer

Gruppenführer

Obergruppenführer

Reichsführer SS

EEDFORMULE

,,Ik zweer u, Adolf Hitler, als groot Germaanse Führer, trouw en dapperheid. Ik beloof U en de door U aangeduide oversten te gehoorzamen tot in de dood. Zo waar helpe mij God''.

BEWAPENING

In principe geen, maar om hun eigen veiligheid droegen de meeste een revolver.

BINDING MET ANDERE NIEUWE ORDEBEWEGINGEN

Men mag aannemen dat de Germaanse SS de militie was van de politieke partij ,,DeVlag''. Beide groeperingen bestonden in feite uit dezelfde kaders.

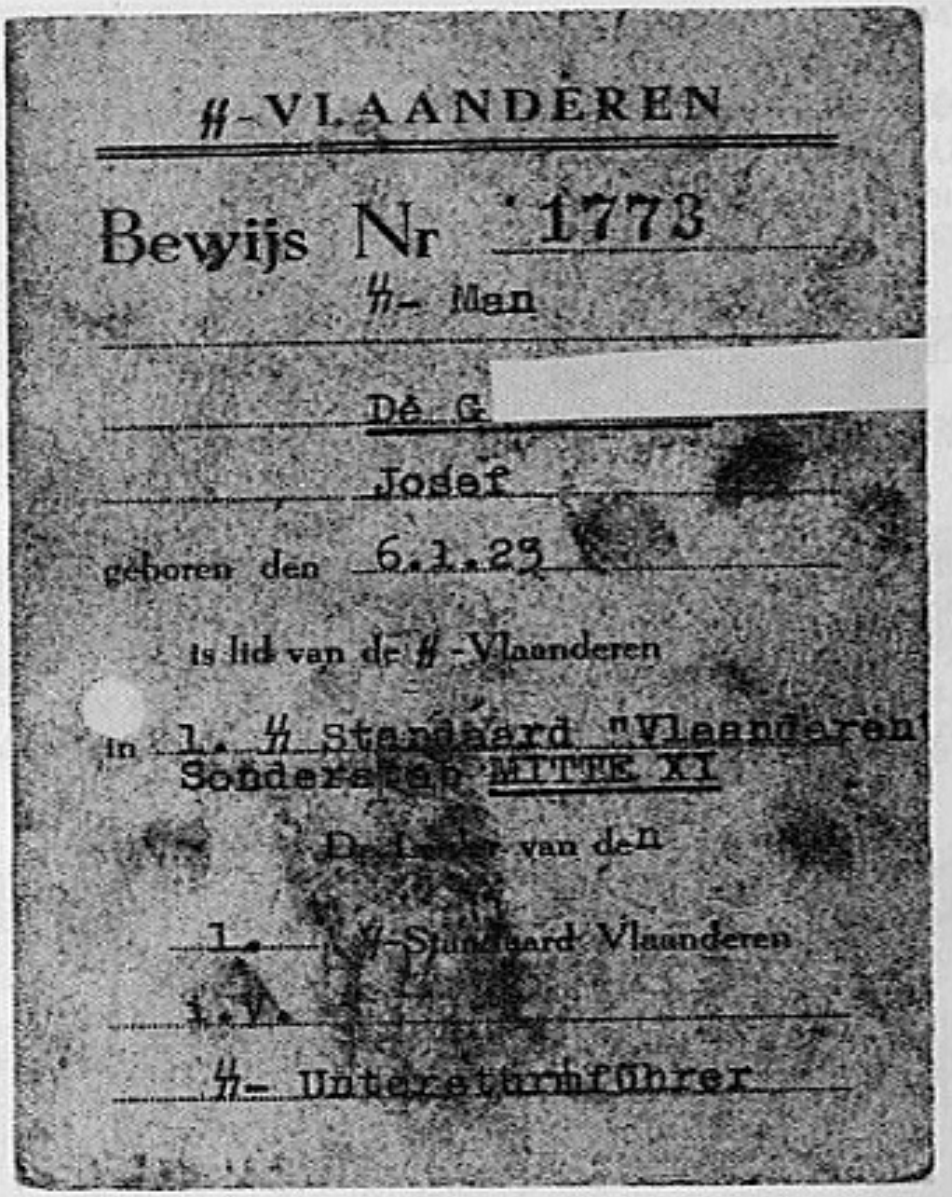

-VLAANDEREN

Bewijs Nr 1773

-Man

DE G

Josef

geboren den 6.1.23

is lid van de -Vlaanderen

in 1. Standaard "Vlaanderen"
Sonderstab MITTE XI

De leider van de

1. -Standaard Vlaanderen

i.V.

-Untersturmführer

AANTAL LEDEN IN VLAANDEREN

Deze formatie kende nooit de grote aanhang. Bij de oprichting van de 1e SS-Standaard Vlaanderen sprak men reeds van een 2e en een 3e standaard (uit de SS-Man, nr. 27 van juni 1942). Door een te groot gebrek aan manschappen bleven deze vooruitzichten slechts op papier bestaan.
We geven nu enkele cijfers:
Bij de stichting eind september 1940 traden te Antwerpen 80 man op en te Gent 50 bij hun eerste officiële verschijning in het openbaar.
In de herfst van 1941: 1.800 leden.
In september 1942 noterden we op de contributielijst 4.200 namen van Beschermende Leden (B.L.), die de SS financieel steunden (hierbij gerekend een zeker aantal vrouwelijke leden).

Einde 1943 telde men nog slechts 763 effectieve leden.
In juni 1944 steeg het aantal tot 3.499 man, waarvan 501 bij het Vlaanderen Korps, 1.660 bij de Waffen SS en 939 in andere organisaties zoals de N.S.K.K., de O.T. Speer en Kriegsmarine. In feite telde de Germaanse SS in Vlaanderen op dat ogenblik slechts 399 leden.
Een ander verslag uit juli 1944 spreekt van 803 leden zonder verdere details.
Verdere gegevens ontbreken ons.

LEIDING DER GERMAANSE SS VLAANDEREN

Standaardleider:

SS Hstuf. René Lagrou (Germ. SS) van 7 december 1940 tot 10 mei 1941
SS Hstuf. Jef De Langhe (Germ. SS) van 10 mei 1941 tot 1 september 1941
SS Hstuf. Raf Van Hulse (Germ. SS) van 1 sept. 1941 tot 1 september 1942
SS Ostuf. Jef François (Waffen SS) van 1 sept. 1942 tot 9 november 1943
SS Ustuf. Tony Van Dyck (Waffen SS) van 9 nov. 1943 tot 15 september 1944.

Stafkwartier

Antwerpen:	Koningin Elisabethlaan 22	1940
	Mechelsesteenweg 204	1941
	Quellinstraat 37	1942
Brussel:	Van Orleystraat 15	1942 18 september

Adjudanten der Standaardleiders

SS Oscha Brandt (Germ. SS) bij René Lagrou
SS Oscha. Schollen A. (Germ. SS) bij Jef De Langhe
SS Oscha. De Brandt (Germ. SS) bij Raf Van Hulse
SS Uscha. Remacle (Germ. SS) bij Jef François
SS Ustuf. T. Van Dijck (Waffen SS) bij Jef François.

STORMBAN I ANTWERPEN

Stormbanleider

Achtereenvolgens:	Dillen Frans 1941	
	SS Ustuf. Wim Fret (Germ. SS)	1942
	SS Ustuf. Trio Seraf (Germ. SS)	1942

SS Oscha. Packet (Germ. SS) 1942
SS Oscha. Remacle (Germ. SS) 1943
SS Ustuf. (Waffen SS) Stevens 1943 (12.9.1943)

Stormbanscholingsleider De Vos
Stormbaninspecteur SS Oscha L. Janssens (Germ. SS)
Dienstbureel: Quellinstraat 37, Antwerpen
SS-Heim: Charlottelei 23, Antwerpen

Storm 1/1 Antwerpen

Stormleider E. Zurings
SS Ocha. De Brandt (Germ. SS)
SS Oscha. Paquet (Germ. SS)
Zangkoorleider: SS Uscha. Walter Weyler (Germ. SS)

Storm 2/1 Antwerpen

Stormleider: SS Oscha Janssens (Germ. SS)
De Groof
Op de Beeck Ward.
Troep Merksem: troepleider De Jong.

Storm 3/1 Mechelen

Stormleider: SS Ustuf. Otquet J. (Germ. SS)
SS Ustuf. Verhaegen Jef (Germ. SS)
Stafschaarleider: Jef Verschueren
F.K. Rottenführer: Frans Vallez
Lokaal aan de Vijfhoek
Oefenterrein Kazerne te Mechelen.
Troep Willebroek
Troep Mechelen: troepleider J. Erauw
Troep Heist op den Berg: troepleider SS Scharführer Verhaegen Norbert
troepleider SS Mannen Juul Meulenberghs
Vercammen Alfons
Troep Berlaar: troepleider Gijsen Gust
Troep Bornem-Puurs
Troep Lier: troepleider H. Peeters
Oefenterrein kazerne Dungelhoef

Storm 4/1 Turnhout, Mol, Herentals, Geel

Stormleider: Stichter Jozef Van Pelt † 20.1.42
SS Ustuf. (Germ. SS) Jef Valvekens
SS Uscha. (Germ. SS) Van de Velde
Muziekleider Turnhout: Leysen
Zangkoor: SS Man Amendt
Troep Turnhout
Troep Geel
Troep Herentals: Troepleider Maas
Oefenterrein Gemeenteschool Boerenkrijglaan
Troep Mol

STORMBAN II OOST-VLAANDEREN

Stormbanleider:

Achtereenvolgens: SS Hauptsturmführer (Germ. SS) Raf Van Hulse tot 1.9.41
SS Ustuf. Heyman
SS Ustuf. Dr. Schwarz † 7.7.43
SS Ustuf. Pasques (Waffen SS) van 1 augustus 1943
Stormbanadjudant: Dieltjens SS Uscha. (Germ. SS)
Propagandaleider: Lampaert SS Scharführer (Germ. SS)
Beheerleider der B.L. Dr. Gravez
Dienstbureel: SS Heim Brabantdam 15 te Gent

Storm 5/1 Gent

Stormleider: SS Uscha. W. Lampaert
SS Uscha. Gijselinck
F.K. Uscha. Firmin Vercauteren
SS Oscha. De Maeyer Hilaire
Stabsscharführer Eeckhout
Troep Eeklo: troepleider Stafschaarleider Reychler
Troep Wetteren: troepleider Jan Verriest

Storm 6/1 Sint-Niklaas

Stormleider: De Smedt
Stafschaarleider Mertens
SS Uscha. Vergauwen

Propaganda actieleider: B. Vergallen
Troep Lokeren

Storm 7/1 Maldegem

Stormleider SS Uscha. Coppens

Storm 8/1 Aalst

Stormleider: Rik Vermeulen
SS Scharführer Verbeke
Propagandaleider: Adv. Ponette Maurits
Oefenterrein: Pupillenschool te Aalst
Troep Aalst
Troep Dendermonde: troepleider Van den Eede Cl. en
SS Uscha. Vergauwen
Troep Zottegem: troepleider Duhaud
Troep Geeraardsbergen: troepleider Lionel De Vlaminck † 2 april 1942
Troep Ronse-Oudenaarde: troepleider Leo Vandenholle
Troep Rupelmonde: troepleider Buys

STORMBAN III WEST-VLAANDEREN

Stormbanleider

Achtereenvolgens: Van de Walle M.
SS Ustuf. (Germ. SS) Byttebier vanaf maart 1942
SS Ustuf. (Germ. SS) Schollen vanaf 1.12.42 † 6.12.42
SS Ustuf. (Waffen SS) Bachot vanaf 1 augustus 1943
Stormbanadjudant: Verhaest
Scholingsleiders: Maes, Hermans, Fr. Sarre, M. Samijn
Dienstbureel: Kortrijk, Consciencestraat 25 SS Heim
Brugge, Memlinckplein 9
SS Kinderheim te Rodenberg opening op 12 juli 1942

Storm 9/1 Roeselare

Stormleider K. Lagrou
Troep Torhout
Troep Menen: Troepleider SS Rottenführer R. Tanghe
SS Heim: Kortrijkstraat 25, Menen

Storm 10/1 Brugge

Stormleider: De Cock Carlos
Criem
Stafschaarleiders: Van Hove, Van de Velde, Dr. Samyn
Troep Brugge: troepleider Stael
Troep Beernem: troepleider Casselman
Troep Oedelem

Storm 11/1 Kortrijk

Stormleider: Van de Wiele
Sourbry
B.L. Leider: B. Verbeke
Troep Kortrijk: troepleider Vercruyse L.
Troep Westkapelle
Troep Deinze: troepleider Tack, Goeminne Raf

Storm 12/1 Oostende

Stormleider: Van der Stocken
Wauters
Troep Heist: troepleider Beun Pol
Troep Knokke: troepleider Beun P.

Wehrmachts Nachschub Kolonne aan de Noordzeekust

Storm 1/1: troepleider Thomaere
Storm 2/1:
Storm 3/1: troepleider Devroey
Honderden Vlaamse arbeiders waren in dienst bij deze eenheid. De meesten hiervan sloten zich aan bij de Germaanse SS. Ook zij deden dienst als vrachtvoerder en mekanieker in uniform van de Germaanse SS.

STORMBAN IV BRABANT-LIMBURG

Stormbanleider

Achtereenvolgens: Hugo Wouters
Jef De Meyer
SS Ustuf. (Germ. SS) Rob Verbelen
SS Ustuf. (Waffen SS) Karel Verlinden vanaf 16 januari '44

Stormadjudant: SS Oscha. (Germ. SS) Nobels
Propagandaleider: Cuyt
Scholingsleiders: Swinkels
Huysmans
B.L. Beheerleider: Jef De Meyer
Jegers
Dienstbureel: Wolstraat 44, Brussel
Van Orleystraat 15, Brussel

Storm 13/1 Brussel

Stormleider: Hugo Wouters
SS Oscha. (Germ. SS) Jan Buyse
SS Oscha. (Germ. SS) Jan Prevoo
Troepleider der Militie: Dolf Denis
Leider der B.L.: SS Oscha. Jef De Meyer
Oefenterrein: Artilleriekazerne te Etterbeek
Troep Brussel: troepleider Jan Prevoo en Gaston Tyncke
Troep Asse
Troep Etterbeek
Troep Sint-Ulriks-Kapelle (Erla fabrieken)
Troep Overijse: troepleider SS Uscha. (Germ. SS) De Keyser

Storm 14/1 Leuven

Stormleider: Nobels
Baes
F.K. Oscha. (Germ. SS) Rutgeerts vanaf 13.2.43
Troep Leuven: troepleider Cuyckens
Stabscharführer Bert Hendrickx tot 1943
SS Schaf. Mon Van Avondt
F.K. Uscha. (Germ. SS) Cornelissen
F.K. Sturm. Verelst
Oefenterrein: St. Martinuskazerne te Leuven
SS Heim: Hotel Metropole te Leuven
Troep Aarschot: troepleider SS Uscha. (Germ. SS) Rutgeerts
SS Uscha. (Germ. SS) Saukens
Troep Diest: troepleider R. Frings
Oefenterrein Citadel Diest
Troep Tienen: troepleider SS Uscha. (Germ. SS) De Meyer
Prof. R. Baes

Storm 15/1 Hasselt

Stormleider: Somers
SS Uscha. (Germ. SS) Heylbroek
Valvekens
Troep Hasselt
Troep Bilzen
Troep Tongeren
Troep Neeroeteren: troepleider Soors
Troep St.-Truiden: troepleider Beljaers (tevens leider der SS Kazerne)
SS Heim: Beekstraat 12 te St.-Truiden
Troep Luik: troepleider SS Uscha. (Germ. SS) Antoon Lint
B.L. Beheerleider Franssen
SS Heim: Place Vivegnies 10 te Luik
Troep Namen: SS Heim Kazerne Leopold Namen
werd in 1944 een Storm 17/1 Wallonië

Storm 16/1 Neerpelt

Stormleider: Pieter Martens
SS Uscha. Heylbroeck
Stabscharführer (Germ. SS) Scheelen J.
Troep Genk: troepleider Zwakhoven
Troep Overpelt: troepleider Lode Boes

Uit de ,,Germaansche SS''

LEUVEN

Zondag 16 Januari 1944 had te Leuven, het hart van het door het terrorisme zozeer geteisterde Hageland, de plechtige aanstelling plaats van SS-Untersturmführer Karel Verlinden, tot Leider van IV/1.
SS-Untersturmführer Verlinden, die drie jaren in de rangen der Wapen-SS heeft gekampt en zo pas van zijn verwondingen is genezen, is voorzeker de geschikte man om SS-Obersturmführer Rob. Verbelen, de onvermoeibare heraut der Germaansche SS in Vlaanderen, van dit deel zijner aktiviteit te ontlasten.
Om half negen traden de Stormen 13, 14, 15 en 16/1 aan onder de leiding hunne respektievelijke stormleiders. De Stormen werden gemeld aan SS-Untersturmführer Morael, die daarna het bevel gaf voor schaaroefeningen. Er werd een uurtje flink gedrild.
Te 9 u. 30 werd de Stormban gemeld aan SS-Obersturmfhrer Verbelen.
Te 11 uur betrad de Standaardleider, SS-Untersturmführer Van Dyck het kazerneplein, in gezelschap van SS-Ustuf. Verlinden.
SS-Obersturmführer Verbelen meldde den Stormban aan de Standaardleider, die onmiddellijk het woord tot zijn manschappen richtte.
De Standaardleider huldigde vooreerst SS-Obersturmführer Verbelen door de onschat-

bare verdiensten die hij steeds heeft gehad in de Germaansche SS. Al degenen die het geluk hebben gehad, aldus SS-Ustuf. Van Dyck, kameraad Verbelen tot hun rechtstreeksen leider te hebben, weten wat hij voor de SS in Vlaanderen betekent. Ook in de toekomst zal hij zijn beste krachten geven voor de verdere opbouw der Vlaamse Schutscharen.
De Standaardleider dankte SS-Oberstürmführer Verbelen voor hetgeen hij voor IV/1 steeds heeft gepresteerd en stelde SS-Ustuf. Karel Verlinden aan als nieuwe Stormbanleider.
SS-Ustuf. Verlinden richtte enkele hartelijke soldatenwoorden tot zijn mannen, en drukte de hoop uit dat zij hem zouden volgen en gehoorzamen, zoals zij destijds SS-Obersturmführer Verbelen gevolgd en gehoorzaamd hebben.
Hierna werd ingerukt voor den mars door enkele der voornaamste Leuvense straten. Hoog schalde het lied, krachtig dreunde de kadans der zwarte kolonnen...
De manschappen van IV/ begroetten hierbij hun nieuwe Stormbanleider. De trouw en de kameraadschap, die hen verbindt met SS-Obersturmführer Verbelen, zal ook SS-Untersturmführer Verlinden overal in zijn Stormban ontmoeten.

A.R.

STORMBAN V LIMBURG

Tot maart 1944 behorende tot de Stormban IV Brabant. Vanaf maart 1944 zelfstandige Stormban.

Leiding

Voor maart 1944:
SS Stubaf. (Waffen SS) Bohez tot 1941
SS Ostuf. (Germ. SS) De Smedt
SS Ustuf. (Germ. SS) Theyssen
SS Oscha. (Germ. SS) Jan Morael vanaf 14 februari 1943.
Na maart 1944:
Stormbanleider: SS Ustuf. (Germ. SS) Jan Morael.
Lokaal: SS Dienstbureel, Dr. Willemsstraat 17 te Hasselt.

GERMANISCHE SS STURMBANNE — GERMAANSE SS STORMBANNEN

Duizenden Vlaamse arbeiders, in Duitsland werkende, traden toe tot de Germaanse SS. Ze droegen aldaar het uniform en namen deel aan al de oefeningen en activiteiten van de plaatselijke Germaanse SS.
Tot deze Germanische SS Sturmbanne konden toetreden de Hollanders, de Vlamingen, de Noorwegers, de Denen, welke hun eigen Germaanse SS-formaties hadden in hun land, maar ook de Zwitsers.

Deze leden werden ondergebracht in ,,Sonderstäbe'' (speciale stafs), welke deel uitmaakten van de SS-districten. Men noemde ze dan ,,Aussenstellen''. Slechts bij 7 Aussenstellen van de 24 SS districten vindt men Vlamingen terug.
In maart 1944 telde de ,,Germanische SS Sturmbanne'' 2.179 leden uit Nederland, Vlaanderen, Noorwegen, Denemarken en Zwitserland en werden zij ingedeeld bij:

Sonderstab Spree (3)	Rüdersdorf bei Berlin, Luisenstrasse 14 Ostuf. Barth
Sonderstab Elbe (4)	Dresden A1, Devrientstrasse 2 Ustuf. Starke Hierbij hoorde de Aussenstelle Donau te Wenen, Fruhmanngasse 18a
Sonderstab Südwest (5)	Stuttgart, Hegelstrasse 1 Ostuf. Allwicker
Sonderstab West (6)	Düsseldorf, Verdingerstrasse 28 Ustuf. Lüttgen Voor de Vlamingen: Mackenzen platz. Pol. Präsidium
Sonderstab Nordsee (10)	Hamburg-Altona, Palmaille 59 Scharf. Djuren
Sonderstab Mitte (11)	Braunschweig, Friedr. Wilhemstrasse 37 Ostuf. Barrenscheen Voor de Vlamingen: Lessingplatz
Sonderstab Main (13)	Nürenberg, Tufelhofstrasse 26II Hstuf. Sievert

Om toe te treden tot deze ,,Germanische SS Sturmbanne'' in Duitsland waren de Vlaamse arbeiders niet verplicht lid te zijn van het V.N.V. of DeVlag noch van de Germaanse SS Vlaanderen.
Het cultureel centrum was eerst gevestigd te Hannover in het ,,Germanische Haus'' en later geëvacueerd naar Hildesheim in het ,,Haus Germanien''. Dit stond onder leiding van SS-Sturmbannführer Dr. Peter Paulsen.

Leiding in Duitsland van de ,,Germanische SS Sturmbanne''

Lag onder de bevoegdheid van de Abteilung D II 1a van het SS-Hauptamt.
Duitse leider: Ustuf. Johannes Gustke
Vlaamse Leider: SS Ostuf. Jef Vanackere
Dienststelle: De leiding der Germaanse SS Stormbannen, met haar Vlaamse Nederlandse en Deense referaten was gevestigd te Berlijn, Grunewald, Hagenstrasse 45.

OPLEIDING

Hun militaire opleiding geschiedde in het SS-Ausbildungslager te Sennheim. In feite waren deze Germanische SS Sturmbanne rekruteringscentra voor de Waffen-SS.

VLAAMSE SS STORMEN IN DUITSLAND

Storm Hamburg: stormleider Tony Pauwels
Storm Berlijn: Stormleider SS Ustuf. (Germ. SS) Wachtelaer
Stormleider Godbil
Troepleiders: SS Uscha. Verhulst
SS Oscha. Van Malderen
SS Scharf. Cremers
Storm Dusseldorf: Stormleider SS Ustuf. (Germ. SS) Wim Fret
SS Heim Uerdingerstrasse 28
Storm Diepholz: Stormleider Rassaert
Storm Braunschweig: Stormleider SS Ustuf. Heyman
Storm Wurttemberg-Hohenzollern-Stuttgart
Storm Schoenebeck: Junkersfabrieken
Storm Magdeburg
Storm West Essen: Eedaflegging van 350 Vlaamse SS mannen, met één jaar dienst.
Storm Salzgitter
Storm Wattenscheid
Storm Westfalen-Sud: SS-man Van den Berg, adjudant van de Sonderstab West.

Werden als SS-Troepleider aangesteld in december 1942:
Bremen: Verraest Edward
Wilhelmshafen: Bonne Jozef
Wesermünde: Degens Robert
Diepholz: Pauwels Antoon
Kiel: Heyman Albert

DE VLAG IN DUITSLAND NA SEPTEMBER 1944

Hauptdienststelle: Hildesheim
Leiding: SS Sturmbannführer (Germ. SS) Lenz

Germanische SS-Sturmbanne im Deutschen Reich

Ausweis Nr. 173 FK.

R 1f

Name

Geb.: 14.10.21

in: ...werpen

92

Heimatwohnort

Chemnitz, Langestr. 12 bei Lenk

Wohnort in Deutschland

Ist Angehöriger der Germ. SS-Sturmbanne

Der Führer der Germ. SS-Sturmbanne

SS-Sturmbannführer

Handteekening

De rechtmatige bezitter van dit bewys is lid van:

Sonderstab: Elbe (4) Dresden

Eenheid: Sturm Chemnitz

Troep: Schaar:

Dienstgrad: FK-Anwärter

De leider van den Sonderstab:

SS-Unterstaatsführer

Personalbeschreibung:

Stand / Beruf: ledig - Bäcker

Größe: 174 Gestalt: [illegible]

Gesicht: [illegible]

Haar: [illegible]

Bart: [illegible]

Augen: blau

Konf.: [illegible]

Besondere Kennzeichen (z. B. Brillenträger):

[illegible]

Schuhgröße: 43

Kopfweite: 58

Kragenweite: 41

Joseph Ghelstolf

(Vor- u. Zuname, eigenhändige Unterschrift des Inhabers)

Die Richtigkeit der Angaben und der eigenhändigen Unterschrift des Inhabers bescheinigt:

20. DEZ. 1943 Germ. SS-Sturmbanne

Datum Sonderstab Elbe (4

Der Führer des Sonderstabes

SS-Unterstaatsführer

Plaatselijke DeVlag-vertegenwoordigingen:
Berlin W 15, Uhlandstrasse 175
Bremen, Sögestrasse 49
Dortmund, Betenstrasse 12
Dresden, A 1, Mozinskystrasse 21
Düsseldorf, Karl-Theodorstrasse 10
Essen, Moltkeplatz 27
Frankfurt a. Main, J. Haydnstrasse 92
Halle-Saale, Barbarastrasse 11
Hamburg 36, Esplanade 37
Hannover am Archiv 1 (Regierung)
Hildesheim, Bankplatz 1
Kassel, Karthäuserstrasse
Köln, Sedanstrasse 11
Lüneburg, An den Brotbänken 1a
Magdeburg, Blauebeilstrasse 9
München, Briennerstrasse 36
Münster, i.W., Breul 23
Stuttgart, Lederstrasse 6
Weimar, am Graben 1
Wien 65/8, Fuhrmannsgasse 18a

VEILIGHEIDSKORPS VAN DE VLAG
V.K.

OPRICHTING

In mei 1944.

OPDRACHT

Zorgden voor de veiligheid van de Landsleider Dr. Jef Van de Wiele, die daarenboven nog over een persoonlijk veiligheidskorps beschikte, dat samengesteld was uit ongeveer 50 man.
Namen af en toe aan een anti-terreurcampagne deel, in het bijzonder in 1944, toen dagelijks mensen werden vermoord om politieke redenen.

BEWAPENING

Geweren en revolvers. Zij beschikten over geen zware wapens.

UNIFORM

Dit van de Germaanse SS.

LEIDER

SS Ostuf. (Germ. SS) Robert Verbelen.

LANDELIJKE INDELING

Dit gebeurde in groepen. Meerdere groepen van eenzelfde gewest stonden onder leiding van een gewestelijke V.K. Leider.
Elke groep was als volgt onderverdeeld:

a. Categorie A

Deze omvatte al de mannen die lichamelijk geschikt waren en zich bereid verklaarden de wapens te voeren, wanneer zij hiervoor opgeroepen werden. Zij dienden zich steeds ter beschikking te houden voor het doorvoeren van acties, arrestaties, enz... Zij werkten tevens mee aan de inlichtingsdienst, en zo de groepleider het nodig oordeelde, aan de opsporingsdienst.

b. Categorie B

Omvatte de ouderen en de lichamelijk ongeschikten en in het algemeen al degenen die niet in categorie A vielen. Zij waren gelast met de inlichtgendienst en de opsporingsdienst.

c. Categorie C

Omvatte degenen die om zekere redenen niet in het openbaar konden optreden, of door de plaats die zij bekleedden in het openbaar leven onmogelijk de hierboven opgegeven verplichtingen konden vervullen. Naar gelang hun functie en bekwaamheid hadden ze regelmatig berichten over financies, economie, kunstleven, geneeskunde en politiek leven te verstrekken. Hieruit vloeit voort dat voor deze categorie bijzonder in aanmerking kwamen: dokters, advokaten, financiers, en groothandelaars. Allen werkten mee aan de inlichtingendienst.
De groepleiders hadden een zeer verantwoordelijke taak.
Alles moest in de groep zo werken, dat wat in hun groepsgebied gebeurde onmiddellijk ter kennis gebracht werd van de gewestelijke V.K.-leider. Zij voerden het onmiddellijke bevel over hun manschappen en waren voor de tucht verantwoordelijk.
Het hoofddienstgebied werd voor het Veiligheidskorps, ingedeeld in provincies en deze op hun beurt in gewesten en dan in groepen. Aan het hoofd van deze gebieden stond een leider. De leden van deze organisatie waren of De Vlag of Germaanse SS leden.

De gewesten met hun leider:

Brugse Vrije	Dr. J.L.
Kust- en IJzerland	Dr. J.L.
Westland	V.W.
Houtland	D.B.C.
Leieland	D.L.
Gent en Meetjesland	Dr. E.D.
Waas en Dendermonde	W.A.
Vlaamse Ardennen	P.
Land van Aalst	P.
Scheldeland I	V.W.
Scheldeland II	B.
Scheldeland III	W.F.
Dijleland	J.V.
Antwerpse Kempen	W.F.
Zenneland	D.M.

Hageland	C.
Land van Loon	Dr. V.
Maas en Kempenland	C.
Wallonië	H.

Het centraal bureau was ondergebracht te Antwerpen, Van Eycklei 22.
In ieder gewest scheen er een verbindingsleider met de Kommandantur te bestaan.

OPDRACHT VAN DE GEWESTELIJKE V.K.-LEIDER

Inzet voor de uitvoering van de bevelen van de Hoofdgebiedsleider. Doorgeven van bevelen aan de groepsleiders voor wat de opsporingsdienst aanging, het aantal groepen bepalen voor acties en arrestaties.
Geen actie of aanhouding mocht ondernomen worden zonder het bevel van de Hoofdgebiedsleider, die hiervoor met de S.D. (Sicherheits Dienst) overleg pleegde.
De gewestelijke V.K.-Leiders overhandigden de S.K.-Ausweisen.
Op voorstel van de Groepleiders schreven zij nieuwe leden in en zonden het inschrijvingsformulier aan het Hoofdgebied.

DIENSTEN

1. Opsporingsdienst

De Gewestelijke V.K.-Leider ontving van de Hoofdgebiedsleider opdrachten van opsporingen en toezicht, die stipt moesten uitgevoerd worden. Deze opdrachten waren gewoonlijk: het volgen van bepaalde personen, wie gaat in en uit een bepaald huis, met welke mensen gaat een bepaald persoon om, enz. Het waarom dezer opdrachten werd niet aangegeven.

2. Inlichtingendienst

Aan deze dienst werkten allen mede. Alle ingewonnen inlichtingen werden door de manschappen overgemaakt aan de Groepleider, die er de ernst van onderzocht en ze na onderzoek overmaakte aan de Gewestelijke V.K.-leider die ze verder overmaakte aan het Hoofdgebied.

V.K. AUSWEIS

De V.K. mannen waren drager van een kaart, de titel dragend van ,,Sicherheitskorps der Deutsch-Flämische Arbeitsgemeinschaft — Veiligheidskorps der Vlaams-Duitse Arbeidsgemeenschap''.
Dit V.K.-Ausweis was voorzien van een lichtbeeld van drager en de melding ,,Houder van deze kaart is gemachtigd een vuurwapen te dragen'' en ondertekend door de leider van het Veiligheidskorps Verbelen en boven de stempel van het ,,DeVlag-Veiligheidskorps''. Verder staat er op vermeld in de Duitse taal ,,Der Beauftragte des Chefs der Sicherheitspolizei und des S.D. für den Bereich des Militärbefehlshaber in Belgien und Nordfrankreich, Brussel. Dieser Ausweis wurde von hier geprüft und in Ordnung befunden. Alle Deutsche Dienststellen werden gebeten dem Inhaber dieses Ausweises nötigenfalls Schutz und Hilfe zu gewähren''.
Deze melding is ondertekend en voorzien van een stempel.
Het Auditoraat-Generaal is in het bezit van een doorslag van een ,,zusammengefasster Bericht über die Aktion des Sicherheitskorps vom 24 Juli bis zum 24 August 1944'' (samengevat bericht over de actie van het V.K. van 24 juli tot 24 augustus 1944) ontdekt in de Wetstraat 42 te Brussel, op de hoofdzetel van ,,DeVlag'', waarvan het opgegeven resultaat.
Aangehouden: 304 partisanen
1 Engelse vliegermajoor
1 deserteur
Gedood: 10 moordenaars en partisanen
In beslag genomen: Een groot aantal deviezen
35.000 franken, 1.800 kgr. zink, 400 l olie, 1 schrijfmachine, 1 duplicator, levensmiddelen, 2 auto's, 49 radio's, 1 machinegeweer, 5 vliegtuigbommen en 30 kg. springstof
Aufgeklärt (opgeklaart): 36 aanslagen en moorden.
Ook liggen er berichten voor van opdrachtsbevelen aan het ,,Veiligheidskorps'' uitgaande van het ,,Sicherheitskorps des Höheren SS und Pol. Führers in Belgien und Nordfrankreich'' voor ,,Säuberingsaktionen'' in Brabant.

Om hierover een klaar beeld te scheppen, moet men alles zien in de tijd en de omstandigheden waarin dit alles zich afspeelde.
Terreur werd met tegenterreur bevochten. Moord, diefstal, verkrachting, brandstichting gebeurden onder het mom van het Verzet. In de meeste gevallen had het Verzet hiermee niets te maken en waren het persoonlijke afrekeningen en gemeenrechterlijke daden.
Met moet dit alles meer beschouwen als een akte tot zelfverdediging.

WACHTDIENSTEN

In fabrieken, militaire instellingen en bedrijven.
Men kan nu deze wachtdiensten vergelijken met de huidige wachtdiensten die we nu aantreffen in elk groot bedrijf of belangrijke instelling.

DOEL

Het bewaken van de goederen. De gebouwen en machines beschermen tegen sabotage. Het bestrijden van gebeurlijke branden. De controle aan de ingangen d.w.z. het verwijderen van ongewenste gasten en verhinderen van diefstal.

BEWAPENING

Deze wachtdiensten waren bewapend met revolvers en geweren, zoals heden alle wacht- en waakdiensten.

UNIFORM

Ook de hedendaagse waakdiensten dragen een opvallend uniform. Tijdens de oorlog waren deze uniformen van verscheidene aard overeenstemmend met de kleur van het wapen of formatie waartoe ze behoorden.

ENKELE WACHTDIENSTEN

Buiten deze vernoemde diensten waren er nog meer op verscheidene plaatsen in het Vlaamse land.
SS Wacht St. Truiden
S.D. Wacht of Wachtkorps S.D.
Wachtkorps ,,Nordland'' of Wachgruppe Nordland
SS Wachtbataillon Vlaanderen
Werkschutz Cockerill — Marine Uberwachungsstelle
Erla-Wacht of Erla-Werkschutz
Werkschutz Reitz.

Het ,,DeVlag-Wachtkorps dat opgericht werd in augustus 1943 bestond uit:
SS Wacht St.-Truiden
S.D. Wacht
Wachtkorps Nordland

SS-WACHT SINT-TRUIDEN

Van 1940 tot 1941

Willekeurige werving. Een groep Vlamingen, 50 tot 60 man sterk, deden wacht op en om het vliegveld. Ze droegen het uniform der Luftwaffe maar met SS spiegels op de kraag. De wachtoversten waren Duitse onderofficieren van de Luftwaffe. Ze werden ondergebracht tijdens de diensttijd in het kasteel te Bevingen. Na hun wachtdienst keerde ieder naar huis terug. Dus geen kazernering.

Vanaf 1941

Deze diensten werden overgenomen door de Algemene SS Vlaanderen. De leden droegen van dat ogenblik af het uniform der Germaanse SS, en wel het F.K. (Flandern Korps) uniform. Ze werden opgeleid te Sint-Truiden (Brustem). De minimumverplichting was zes maanden: drie maand opleiding en drie maand dienst. De werving ging door voor mannen van 17 tot 40 jaar oud.
Het nettoloon voor ongehuwden: 454,24 fr. per week
voor gehuwden: 489,25 fr. per week
De verdere voordelen waren: volle Wehrmachtsverpleging, aansluiting en verzorging door de Duitse Krankenkasse, normale kindervergoeding, weekeindverlof om de drie weken.
Hun chef was toen SS Ustuf. Bernard (Germ. SS).

Einde 1941 (december)

De Wacht bestond toen reeds uit twee wachtploegen. Ze stonden onder het bevel van de Bauleitung der Luftwaffe. Hun bewapening beperkte zich uitsluitend uit het geweer 98 K. alhoewel vele leden, om hun persoonlijke bescherming tegen sluipschutters, na hun dienst, in het bezit waren van een persoonlijke revolver die ze met toelating aan de gordel droegen.

September 1943

De wachtkommandant SS Oberscharführer (Germ. SS) Morael Jan werd tot SS Ustuf. (Germ. SS) bevorderd.
Wachtoversten: Uscha. Coenegrachts en Uscha. Vergracht

Aanvang 1944

Oproep verschenen in de „SS-Man"
„SS Wacht St. Truiden vraagt Wachtmannen

SS-mannen kunnen zich rechtstreeks bij hun Stormleider melden en van daaruit in mars gezet worden.
Nieuwe kandidaten kunnen zich laten opnemen bij de Stormbannen der Germaanse SS.
Voorwaarden: minstens 17 en hoogstens 40 jaar oud
Toetreden tot de Germaanse SS noodzakelijk."

S.D. WACHT — WACHTKORPS S.D.

UNIFORM

Het feldgrau uniform der Waffen SS maar met zwarte spiegels en geen SS-tekens. Zij werden te Brussel opgeleid gedurende zes weken.

INZET EN OPDRACHT

Deden dienst als wachters en bewakers bij de diensten van de ,,Sicherheitsdienst'' voornamelijk te Brussel.

DUUR

De verplichting duurde tenminste een jaar. Ouderdomsgrens: 35 jaar.

LOON

Ongehuwden: RM 4 per dag voor mannen van 17 tot 26 jaar, geleidelijk verhoogd naar ouderdom tot RM 5,30 voor ongehuwden van 34 jaar. Daarbij nog een toeslag van 250 fr. per maand voor ,,Dienstbereitschaft''.
Gehuwden: ontvingen nog een toeslag van RM 0,35 per dag en een vergoeding van RM 20 per kind en per maand.
Verdere voordelen: vrije kleding en onderbrenging, aansluiting en verzorging bij de Duitse Krankenkasse, vrij verkeer op spoorwegen en alle openbare verkeersmiddelen, verlof volgens dienstmogelijkheden.
RM 1 = 15 Belgische frank.

AANTAL OF STERKTE DER EENHEID

Een klein honderdtal.

UNIFORM

De leden droegen het zwart uniform tijdens de dienst. Na de dienst keerde ieder in burgerkledij naar huis.

OPLEIDING

Deze duurde 4 weken en bestond in het gebruik der wapens en driloefeningen.

VERPLICHTING

De verplichting was minimum één jaar.

INZET

Het bewaken der goederen en instellingen der Luftwaffe, meestal reparatiebedrijven.

Inzetplaatsen

Antwerpen, Evere, Vilvoorde, Luik, Courcelles, Mechelen, Kortrijk, Machelen.

LOON

Het aanvangsloon was respectievelijk voor ongehuwden en gehuwden 1.500 fr. en 1.567 fr. per maand.
Na de opleiding 1.800 fr. en 2.423 fr. per maand.
Na 15 maand dienst steeg dit bedrag tot 3.100 fr. per maand.
De verdere voordelen waren:
— een maandelijkse klerenvergoeding van 187,50 fr,
— volle Wehrmachtsverpleging (op de plaatsen waar de Wehrmachtsverpleging niet kon verstrekt worden, een dagelijkse vergoeding van 4,56 RM. plus Wehrmachtszegels),
— vrij verkeer op trein en tram.

KEURINGEN

Werden regelmatig ingericht te Brussel en te Gent.

STERKTE

Voor de wacht te Brussel noteerden we op 18.5.44: 110 manschappen. We veronderstellen dat over het ganse land ongeveer 500 man in deze formatie hebben gediend.

LEIDING EN ONDERSTELLING

Voor Brussel: Arbeitsführer Carl Vacano
Ondersteld aan de R.d.L.u. Ob. d.L. Generalluftzeugmeister A-W Wi 3 Berlin W.8
Zie volgende originele stukken uit het alarmplan van de OFK 672 Brussel (Oberfeldkommandantur).

ERLA-ERSATZLAGER — ERLAWACHT

In het Minerva-complex te Mortsel was een ,,Frontreperaturbetrieb'' van de Luftwaffe opgericht.
Erla werkte aldaar te samen met de motorenfabrieken van Daimler-Benz. Tevens werden er de aangeschoten vliegtuigen hersteld. Daimler-Benz had de zorg voor deze motoren.
Het hoofdfabriek van Erla was te Leipzig waar de Messerschmidt-vliegtuigen gebouwd werden.
Op beide instellingen liepen verschillende wachten. Op Erla naast de Duitse Werkschutz, voornamelijk leden van de Z.B. Op Daimler meestal leden van de Nederlandse W.A. en enkele Rexisten.

LEIDING

Leider van de Erla te Mortsel

Ingenieur Günther.

Geheim!

Dienststelle bzw. Einheit: Verbindungsstelle des Generalluftzeugmeisters A-W Wi 3 II B/F

Geschäftszimmer: Rue du Congrès 16

Name des Dienststellenleiters bzw. Einheitsführers und dessen Wohnung: Arbeitsführer Carl Vacano Brüssel-Ixelles Rue Louis Hymans Nr.6

Feldpostnummer: ~~06 279 A Wi 3 II~~ L.16 109 A.-W. Wi

Fernsprechverbindung: Verw. Stab App. 393

Tag der Anmeldung:

Tag der Abmeldung:

Bemerkungen: Unterstellt R.L.M. Gl/A-W. Wi 3 II Berlin

Nr. 1738. Auslieferungslager Brüssel, Bd. Emile Jacqmain 37, Fernruf Brüssel - 18.02.35
Wetzwachdistrikt-Verlag Richard Bacht, Buchdruckerei, Essen, Mülheimerstr. 17.

1319

STÄRKE							
Datum:	a)			b)	Datum	b.	
	Offz.	Uffz.	Mansch.	Wehrm. Gef.		[illegible]	
9.1.42				122	10.4.43	45	
8.2.42				64	8.5.43	44	
7.3.42				66	10.6.43	50	
9.4.42				59	10.7.43	50	
6.5.42				54	11.8.43	51	
6.6.42				58	11.9.43	57	
4.7.42				58	9.10.43	50/1	
3.9.42				56	16.11.43	78/1	
7.10.42				51	16.12.43	93/1	
13.11.42				49	14.1.44	99/1	
12.12.42				51	16.3.44	48/1	
10.1.43				46	8.4.44	50/1	100 Wachgr. Nordland
10.2.43				116			
10.3.43				45			

Geheim!

Dienststelle bzw. Einheit: Verbindungsstelle des Generalluftzeugmeisters A-W Wi 3 II B/F./H.

Geschäftszimmer: Rue du Congres 16

Name des Dienststellenleiters bzw. Einheitsführers und dessen Wohnung: Arbeitsführer Carl Vacano Br.-Ixelles Rue Louis Hymans 6

Feldpostnummer: L. 16 109 A-W Wi. Lgpa.Brüssel

Fernsprechverbindung: Verw.Stab 393

Tag der Anmeldung:

Tag der Abmeldung:

Bemerkungen: Unterrteht: R.d.L.u.Ob.d.L. Generalluftzeugmeister A-W Wi 3 Berlin W.8

Nr. 1738. Wehrmachtformularverlag Richard Bechl, Buchdruckerei, Essen, Mülheimerstr. 17 Auslieferungslager Brüssel, Pl. Emile Jacqmain 37. Fernruf Sodasel: 18 02 25.

1510

STÄRKE					
Datum:	a.)			b.)	
	Offz.	Uffz.	Mansch.	Wehrm. Gef.	
18.5.44	–	–	–	50/1	110 Gr.Nordland
[illegible]	–	–	–	49/1	109 " "

Chef van de wacht te Mortsel

Robsin van de Deutsche Werkschutz.
Vlaamse adjudant: Willy Karpels van de Germaanse SS.

Leider van de Vlaamse Erla Werkschutz

SS Uscha. Van de Velde (Germaanse SS).

Leider der Feuerwehr (Pompiers)

Obergefreiter Kratten (Luftwaffe).

UNIFORM

Heel donker grijs (zoals de Werkschutzen (fabriekswachten) in Duitsland. Luftwaffesnit.

STERKTE DER WACHT

Er liepen verscheidene wachten en de gemiddelde sterkte van zo een wacht was ongeveer 20 man.

OPDRACHT

Vooral pascontrole aan de poort en personeelscontrole. Bescherming van de goederen tegen diefstal en sabotage. Af en toe rondgang in de fabriek. De Feuerwehr was bestendig in dienst.
In de zomer hadden de manschappen recht op een kort verlof. Ze werden dan vervangen en aangevuld met leraren van verscheidene Duitse scholen (Kriegseinsatz).
Na het bombardement van de fabrieken te Mortsel op 5 april 1943, verhuisden een gedeelte naar de nieuw opgerichte werkhuizen in het Riverenhof te Deurne.

Germ. SS. Mars door Antwerpen.

Germ. SS. De Germaanse SS als kern van de Nieuwe Orde marsjeert door de Vlaamse steden.

Germ. SS. Leden van SS-Vlaanderen aangetreden voor een propagandamars.

Germ. SS. Begrafenis van de vermoorde kameraad A. Schollen.

Germ. SS. Stubaf. Van de Wiele spreekt de lijkrede uit.

Germ. SS. Een Storm der Germaanse SS.

Germ. SS. Begrafenis A. Schollen op 12.9.1943. Vooraan Rob. Verbelen.

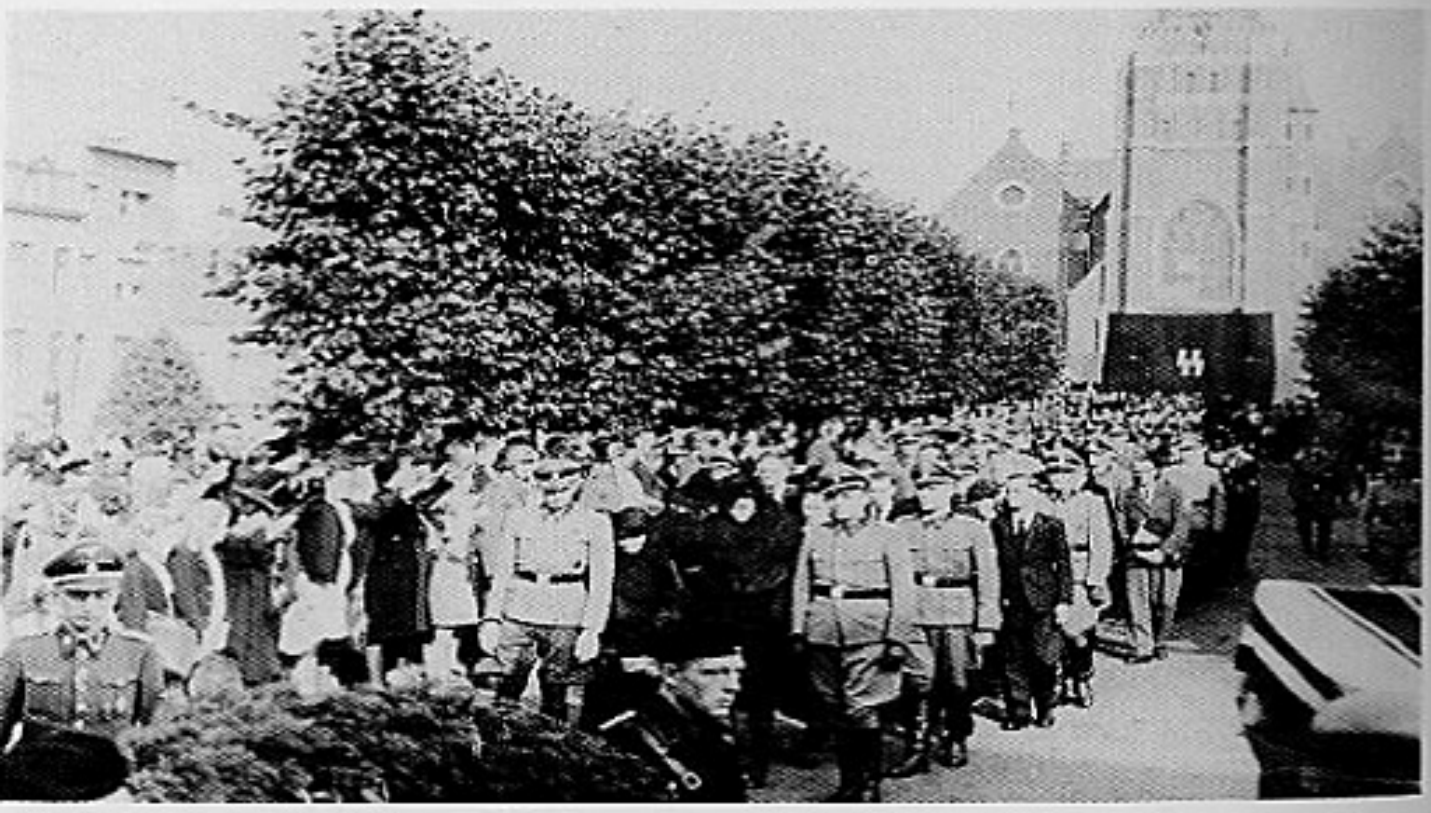

Germ. SS. Begrafenis A. Schollen op 12.9.1943. De lijkstoet verlaat de kerk.

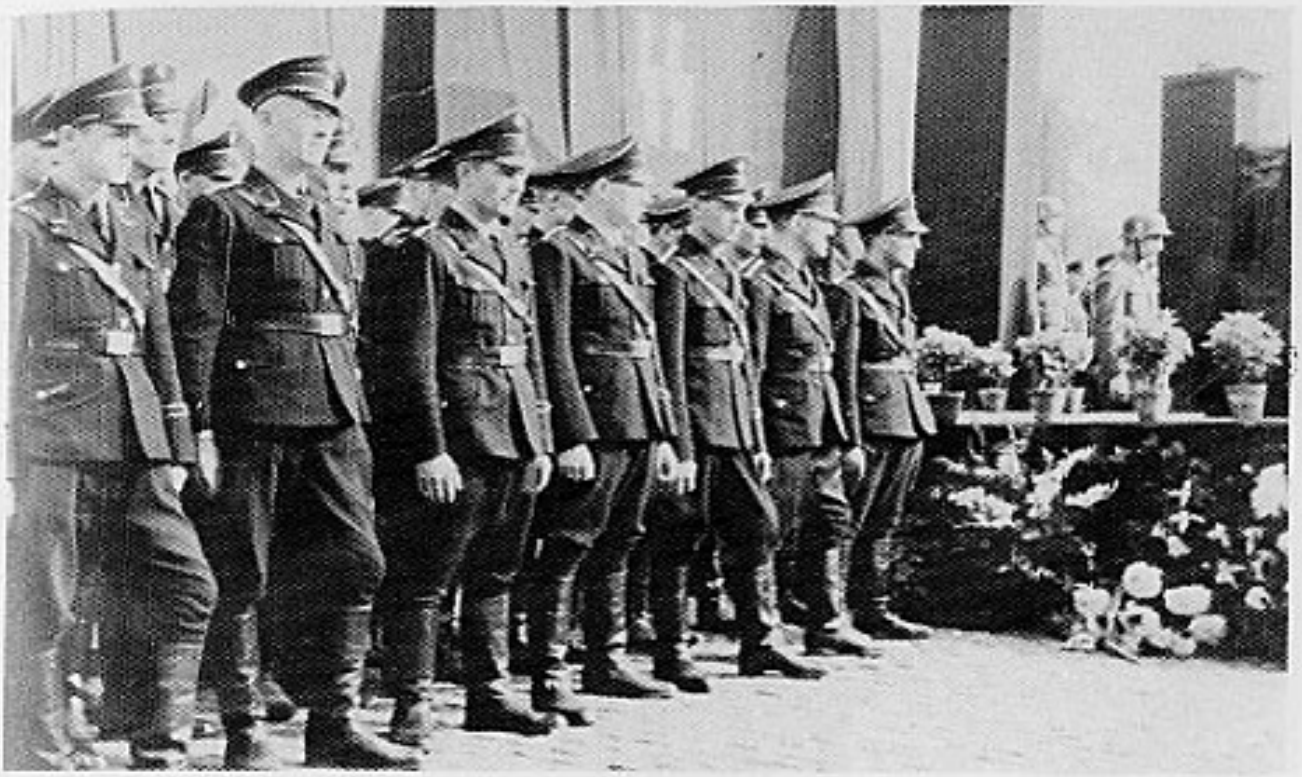

Germ. SS. Begrafenis A. Schollen op 12.9.1943. De erewacht bij de catefalk. Storm 13 Antwerpen, 2e van links Walter Weyler.

Germ. SS. Begrafenis van Ustuf. A. Schollen op 12.9.1943. Rede van Ostuf. Jef François bij het graf.

Germ. SS. Tocht door Antwerpen.

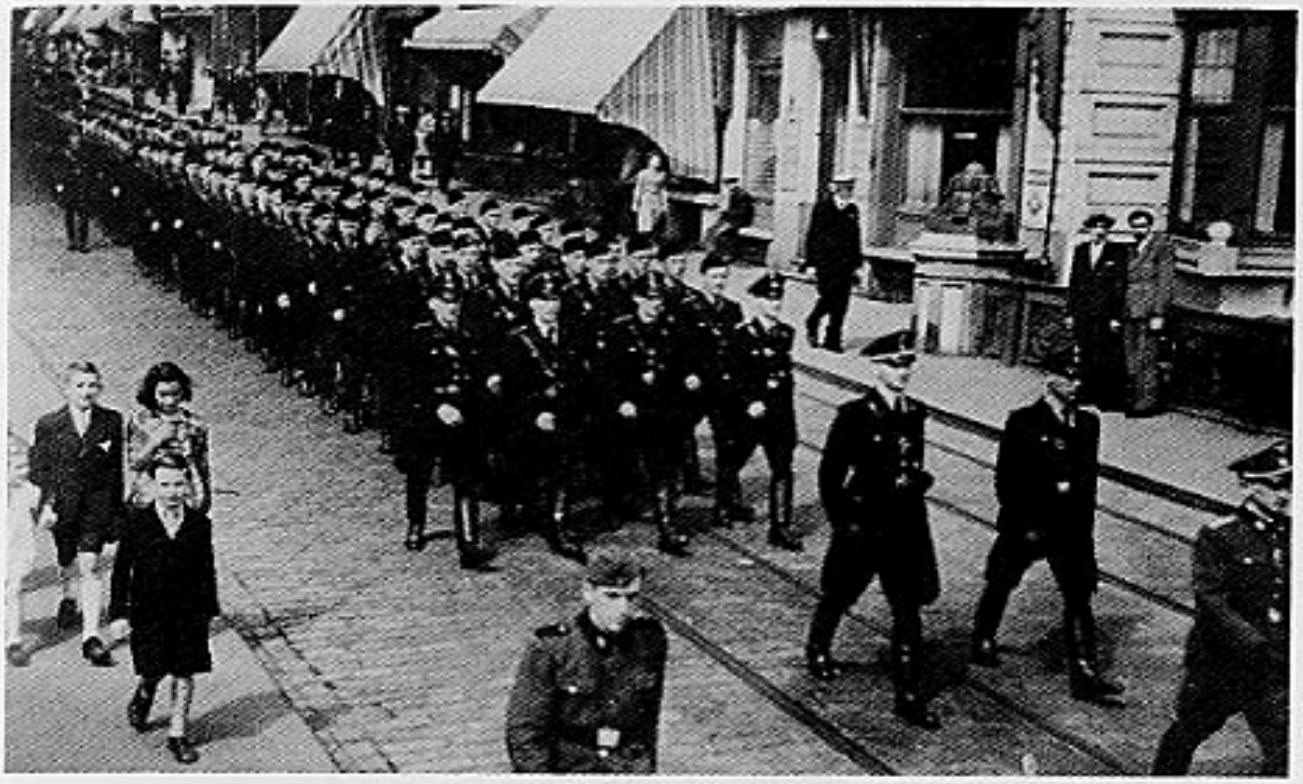

Germ. SS. Zomer 1943. Propagandamars. Aan het hoofd der colonne Jef François en Rob. Verbelen.

Germ. SS. Propagandamars door Antwerpen.

Germ. SS. Antwerpen 5.12.1943. Schollenmars.

Germ. SS. Antwerpen 5.12.1943. Schollenmars. In dichte drommen rukt de Germaanse SS aan.

Germ. SS. Antwerpen 5.12.1943. Schollenmars. Goedgelijnd, flink geschoold.

Germ. SS. Antwerpen 5.12.1943. Schollenmars. Storm Brussel.

Germ. SS. Antwerpen 5.12.1943. Schollenmars. Een knaapje groet de SS-mannen.

Germ. SS. Vertrek naar de Waffen SS uit Antwerpen op 21.3.1942 van de Germaanse SS-mannen Emiel Goosenaerts en Jos Henskens.

Germ. SS. Vertrek naar de Waffen SS.

Germ. SS. Vertrek naar de Waffen SS. De vrijwilligers werden bedolven onder de bloemen.

Germ. SS. Vertrek naar de Waffen SS. Een laatste geschenk aan het bruidje.

Germ. SS. Vertrek naar de Waffen SS. Een lach en een traan van hun meisje.

Germ. SS. Vertrek naar de Waffen SS. Te midden van dichte drommen bewonderaars trekken de vrijwilligers op naar het station.

Germ. SS. Vertrek van SS-mannen naar de Waffen SS. Optocht langs de Keyzerlei, Antwerpen op 18.4.1943. Op het voorplan rechts Paul Slaets.

Germ. SS. Begrafenis van de Vlaamse Legioenman Willy van Nimmen — einde 1942.

Germ. SS. Vlamingen bij de Germaanse SS in Duitsland. Stubaf. Dr. Jef van de Wiele begroet de Oberlagerführer van een gemeenschapskamp van Vlaamse arbeiders.

Germ. SS. Augustus 1944. Stubaf. Van de Wiele spreekt tot de Vlaamse arbeiders in een Arbeitslager.

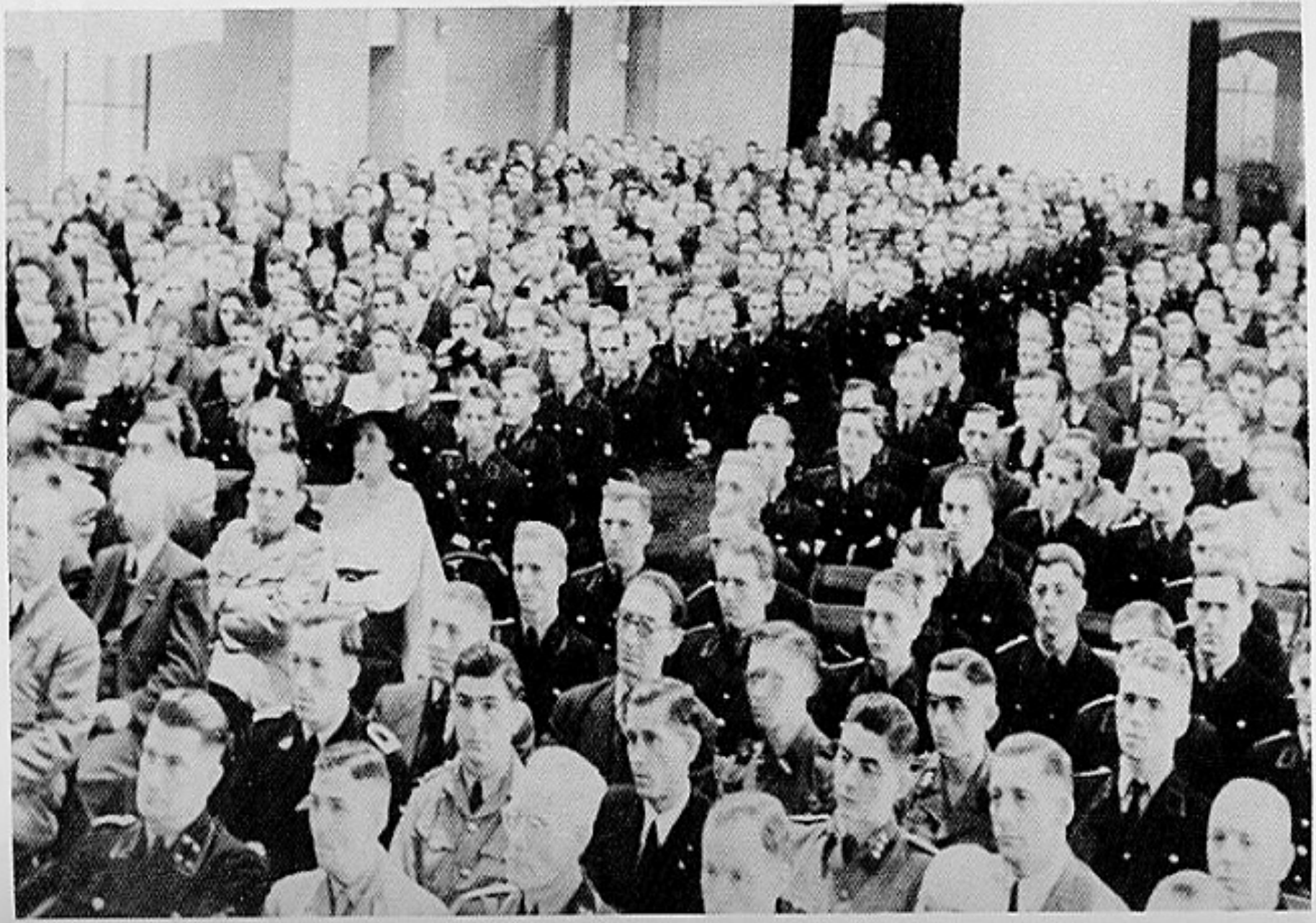

Germ. SS. Vlamingen bij de Germaanse SS in Duitsland. Augustus. Vlaamse arbeiders en Vlaamse Germaanse SS-mannen luisteren aandachtig naar een toespraak. Men bemerkt vooraan Stubaf. Jef van de Wiele en Ustuf. Herman van de Walle.

MARINEUBERWACHUNGSSTELLE COCKERILL
WERKSCHUTZ COCKERILL

Op de scheepsherstellingswerken van Cockerill te Hoboken werden de boten van de Kriegsmarine hersteld, die averij opliepen of schade leden van vijandelijke lucht- en zeeaanvallen.
Reeds in augustus 1940 liepen Vlamingen wacht op deze werven samen met de Kriegsmarine Werkschutz.

OPDRACHT

Controle op de werkpassen, bewaking op de schepen die op de Schelde lagen voor verdere afwerking en omvorming voor militaire doeleinden.
De wachten deden ploegendienst:
24 uur op — / 24 uur af — / 24 uur — bereidschap/

STERKTE

Men schat zo ongeveer 100 man.

REITZWERKSCHUTZ

Het industriecomplex van de firma Vanderelst aan het Albertkanaal te Merksem was helemaal ingesteld op de confectie van Duitse uniformen, vooral deze van de Luftwaffe.
Als nevenbedrijf hadden we de firma Van der Slaet (Nederlandse), die zich specialiseerde in het maken van camouflagewerken.
Ook hadden we een Werkschutz dat grotendeels bestond uit Vlamingen.

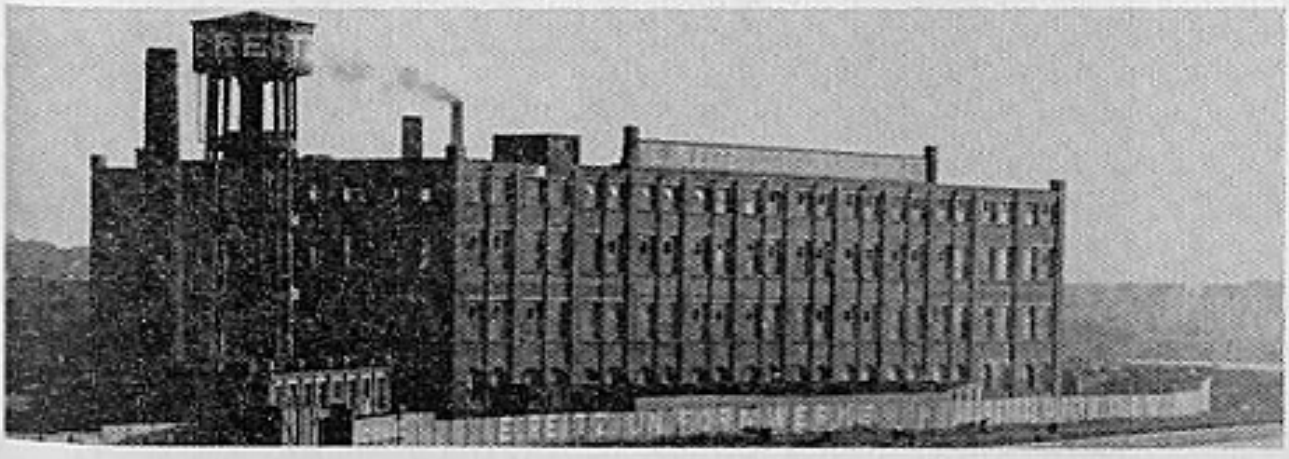

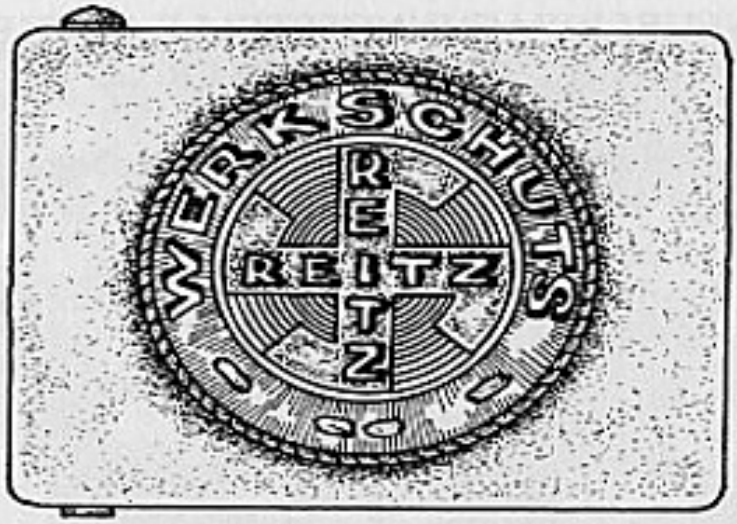

Koppelslot

SS WACHTBATAILLON VLAANDEREN

Uit de ,,De SS-Man'' van 8 april 1944 ontnemen we

> ,,Het Ersatzkommando Flandern der Waffen SS deelt mede: Er werd besloten tot de oprichting van ,,SS Wachtbataillon Vlaanderen'', bestemd voor de inzet in Vlaanderen en de bescherming der heimat. Het ,,SS Wachtbataillon Vlaanderen'' zal een SS eenheid zijn, geleid door SS officieren en SS onderofficieren. Het bataillon zal het land niet verlaten, doch gebruikt worden in Vlaanderen zelf. Het spreekt vanzelf dat de inzet in de Vlaamse SS, Stormbrigade Langemarck aan het Oostfront altijd als belangrijker en eervoller zal worden beschouwd.''

Dit bataillon zou geen omvorming of verlenging geweest zijn van het ,,De-Vlag-Wachtkorps'', daar in het mededelingsblad van de Landesorganisatieleiding van ,,DeVlag'', het aprilnummer van ,,De Band'' nog werft voor de S.D. Wacht en de Nordland-Wacht.

Over deze formatie beschikken we over schaarse gegevens. Ofwel is deze organisatie nooit van de grond gekomen of bleef het bij de samenstelling der kaders en de plannen tot oprichting.

DE WINDEKRING

Kranige kerelen
'k Breng u een groet !
Want door uwe aderen
Stroomt er nog bloed.
Sterven is roem erven
Vrijheid is recht !
Schiet al in scherven
Sneuvelt, maar vecht !

J. De Winde

Luitenant De Winde

VOORGESCHIEDENIS

Toen op 18 mei 1940 het nieuws verspreid werd van de Belgische capitulatie werd dit met opluchting door de troepen onthaald. De beroepsofficieren waren ontgoocheld en verbitterd. De redenen zijn voldoende gekend: ouderwetse en onvoldoende uitrusting, onvoldoende training, verouderde opvattingen, in de steek gelaten door de Fransen, en de Britten, niet gesteund door de bevolking enz.
Door de hogere legerleiding was het aan de officieren verboden zich naar huis te begeven. Zij zouden in gesloten gelederen naar Duitsland vertrekken.
Het staat vast dat Belgische officieren die naar Engeland gevlucht waren door Belgische krijgsraden wegens desertie veroordeeld werden. De officieren begaven zich met pak en zak naar de aangeduide plaatsen, sommige kwamen terecht op een schip, dat aan de Scheldekaai lag te Antwerpen en dat bewaakt was door Duitse soldaten, anderen in het St.-Michielscollege te Brasschaat nog andere in diverse daartoe ingerichte lokalen. De officieren kregen opnieuw de mogelijkheid om te gaan wandelen, er was geen controle. Ze konden nogmaals gemakkelijk de plaat poetsen maar zij keerden elke dag gedwee terug naar hun verblijfplaats. De meesten droegen nog hun revolver, of er ook munitie bij was werd door niemand gecontroleerd. Hitler had immers gedecreteerd dat de Belgische officieren hun wapens in krijgsgevangenschap zouden mogen dragen. De Belgische officieren zouden immers eervol naar bijzondere kampen worden gebracht, daar zou ons leger gereorganiseerd worden om nadien naar België terug te keren.
Half juni werden ze overgeplaatst naar Soest, hier werden ze brutaal onthaald door de Duitse bevelhebber van het kamp. Binnen een paar ogenblikken waren allen ontwapend. Het krijgsgevangenschap was begonnen.
Duitse militairen ondervroegen de officieren en stelden steekkaarten op steunend op hun antwoorden. Er werden vragen gesteld of zij Vlamingen of Walen zijn; actieve of reserve-officieren. Aan de Vlamingen werd beloofd dat ze weldra naar huis mochten.
Op 8 juli 1940 zetelde een uit Duitse en Belgische officieren bestaande commissie. Ieder officier verscheen persoonlijk voor deze commissie. Niemand nam er aanstoot aan dat Belgische officieren voor dit werk bereid gevonden waren. Deze commissie moest onderzoeken, via een eenvoudig taalexamen of de officieren die zich als Vlaming lieten doorgaan ook een beetje Nederlands kenden. Enkele woorden Nederlands volstonden.
Daarop werd het kamp door prikkeldraad in twee gescheiden: in een Waalse en een Vlaamse zijde. De scheiding was volledig. Het regime bleef hetzelfde. Nergens ging enig protest op.
De Vlamingen meenden de repatriëring te mogen aanvaarden ook als deze

Ehrenwörtliche Erklärung
Verklaring op eerewoord

Vor- und Zuname (Naam en voornaam)	Dienstgrad (Rang)	Truppenteil (Troependeel)
Geburtsort (Geboorteplaats)	Provinz (Provincie)	Geburtsdatum (Geboortedatum)

Ich erkläre hierdurch ehrenwörtlich, dass ich in diesem Kriege, solange sich die Niederlande im Kriegszustand mit dem deutschen Reich befinden, an keiner Front mittelbar oder unmittelbar mich am Kampfe gegen Deutschland beteiligen und keine Handlung oder Unterlassung begehen werde, die dem Deutschen Reich in irgendwelcher Art schaden könnte.

Hierdoor verzeker ik op eerewoord, dat ik gedurende dezen oorlog althans zoolang Nederland zich met het Duitsche Rijk in oorlogstoestand bevindt, aan geen enkel front noch direct, noch indirect zal deelnemen aan den strijd tegen Duitschland. Ik zal geen handeling begaan of verzuim plegen, waardoor het Duitsche Rijk schade, van welken aard ook, zou kunnen lijden.

Ort und Datum (Plaats en datum)	Unterschrift (Handteekening)

Dulag
Maria ter Heide

ENTLASSUNGSSCHEIN
BEWIJS VAN ONTSLAG. --- CERTIFICAT

(Dienstrang) (Vor- und Zuname)

ist am
werd op
est renvoyé le 10. 11. 12. 13. 14. Juni 1940

aus der Gefangenschaft entlassen
uit de krijgsgevangenschap ontslaan
dans son pays.

WOHNSITZ (WOONPLAATS, DOMICILE) :

BERUF (BEROEP, PROFESSION)

Der Entlassene ist verpflichtet, sich in seinem Wohnsitz sofort bei der Ortspolizeibehörde zurückzumelden, an seine Arbeitsstelle zurückzukehren, sich jeder feindseligen Handlung gegen Deutschland und die deutsche Wehrmacht zu enthalten und die noch in seinem Besitz befindlichen Bekleidungs- und Ausrüstungsstücke des belgischen Heeres bis zum 18. 6. 40 bei der Polizeibehörde seines Wohnsitzes abzugeben.

De ontslagene is verplicht zich in zijn woonplaats onmiddellijk op het Politiebureau terug te melden, zijn werkplaats weer op te zoeken, zich iedere vijandelijke actie tegen Duitschland en de Duitsche weermacht te onthouden en de in zijn bezit zijnde militaire kleeding en stukken van uitrusting van het Belgische leger tot en met 18.6.1940 op het Politiebureau van zijn woonplaats in te leveren.

Le renvoyé est obligé de se présenter tout de suite auprès de la police de son domicile, de retourner à l'emploiement où il travaillait avant la guerre, de s'abstenir de toute action dirigée contre l'Allemagne et les autorités militaires et de rendre jusqu'au 18-6-40 auprès de la police de son domicile des vêtements et équipements militaires de l'armée belge mises en sa possession.

Der Lagerkommandant

(Dienstgrad)

niet door de Franstaligen zou worden toegestaan. Nooit protest gehoord vanwege de generaals.
Op 11 juli werd het Gulden Sporenfeest gevierd. Studentenliederen werden gezongen en ook de Vlaamse Leeuw. Die avond hoorden men bij de Franstaligen de Marseillaise zingen.

Tibor

Op 22 juli werden alle Franstalige (actieve en reserve) officieren alsmede de Vlaamse beroepsofficieren per spoor en in personenwagens naar Tibor-Oost-Duitsland overgebracht.
Op 23.7.40 aankomst in Tibor.
Tibor ligt in de buurt van Swiebus, nu Pools gebied. Het kamp was zeer groot en prachtig gelegen in de uitgestrekte dennenbossen. De gebouwen waren als nieuw.
Opnieuw grijpt hier een schifting plaats tussen Vlamingen en Franstaligen. De officieren, die wensten op een Vlaamse taalrol ingeschreven te worden, moesten daartoe een formulier invullen.
Op 24.8.40 zetelde een taalcommissie, bestaande uit Duitse militairen en Belgische burgers. Nergens protest.
Opnieuw gaven Vlaamse officieren elementaire taalles aan de vlaamsonkundigen. Er werden meer dan 40 generaals op hun uitdrukkelijk verlangen op de Vlaamse taalrol geplaatst. Onder deze waren ook Generaal De Neve de Rhode en generaal Keyaerts.
De generaals verbleven in meer confortabele kwartieren, ,,hospice'' genaamd. Nog was er geen scheiding tussen de Walen en de Vlamingen, wel werden er kliekjes gevormd: de ruiters, de kleine adel, de Brusselaars enz.
De jonge Vlaamse officieren spraken Nederlands.
De Vlaamse officieren waren vanzelfsprekend nummeriek in de minderheid. Ongeveer 200 tot 300 tegenover 2000 Franstaligen.
Er waren geen Vlaamse boeken, het Rode Kruis verzond uitsluitend Franse boeken.
In Tibor zoals elders werden allerlei clubjes opgericht, het lag dan ook voor de hand dat er een vereniging van Vlaamse officieren zou komen. Er werd een Vlaamse studiekring gesticht, waar de Vlaamse officieren, georganiseerd aan bod zouden komen.
De Vlaamse studiekring zou heten ,,Luitenant Juul De Windekring''.
Door die naam werd ook de richting aangeduid: Belgische officieren getrouw aan hun eed, tevens bewuste Vlamingen.
Luitenant Juul De Winde sneuvelde op 28.9.18 aan het hoofd van zijn peleton. Zijn stoffelijk overschot rust in de krypte van de IJzertoren.

Het leven in het kamp

De Belgische officieren in de keuken en de kantine aten afzonderlijk en schenen grof geld te verdienen met smokkel. Er was een verpleegzaal waar Belgische dokters de dienst verzekerden.
Er werden lessen gegeven door officieren over allerlei onderwerpen. Men musiceerde, koren zongen, er werd toneel gespeeld, revues gemonteerd, paardenkoersen met gansespel georganiseerd waar men met grof geld speelde. Het lagergeld bedroeg 80 Mark per maand.
Kortom een bont leventje.
Er werd dagelijks een H. Mis gelezen, veel volk, de sermoenen steeds in het Frans. Op 1.12.40 werd voor het eerst een Nederlandse mis opgedragen.
Iedere officier mocht maandelijks een pakje van 1 kg. van thuis ontvangen. Het Belgisch Rode Kruis kon per maand en per krijgsgevangene één pakje verzenden. Vele Brusselaars ontvingen bijna dagelijks een pakje met levensmiddelen en rookgerief. Reken uit: als één officier 30 pakjes per maand ontving, konden 30 andere niets ontvangen.
Deze pakjesbediening werd eerlijk door de Duitsers georganiseerd. Belgische officieren mochten mee naar het station gaan om de zegels der wagons te breken. Van dat ogenblik beschikten de Belgische afgevaardigde officieren over de zending.

Algemene geestesgesteldheid bij de officieren

Diepe ontgoocheling over het verloop der militaire operatie, verbittering wegens het gedrag van de troepen, het gevoelen door de bevolking genegeerd te zijn, geen vertrouwen in de toekomst en het groeiend bewustzijn bij de jongeren van de noodzakelijkheid tot grondige vernieuwing in België. Diep ontzag voor koning Leopold III. De oversten hadden geen prestige meer.
De contacten met de Duitse officieren verliepen uitsluitend op hoog niveau over franssprekende hogere officieren. De Duitse kampoversten hadden een hoge rang, het waren meestal ouderen uit de eerste wereldoorlog en zeker geen nationaalsocialisten.
De godsdienstige lezingen en bezinningsstonden werden uitsluitend in het Frans gehouden.
Sommige oudere officieren waren zo verbijsterd over het anti-Vlaams optreden der generaals dat zij zich daarover schriftelijk wilden beklagen bij koning Leopold III.

HET ONTSTAAN VAN DE JUUL DE WINDEKRING

Contacten groeiden tussen de luitenants Verreydt en Michaux en de onderluitenanten Tack en Nagels. Verreydt die goed Duits sprak was de vertrouwensman bij de Duitsers. Hij was beheerst, royalist en vlot in omgang.
Op 18.9.1940 opgericht in de zolderkamer van het Vlaams blok, waar Lode Maris en Fons van Tulder sliepen.
Dit initiatief werd genomen door de officieren Frans Tack, Louis Reekmans, Nagels, De Deken en Herman Verreydt.
Het was oorspronkelijk een kring van Vlaamse beroepsofficieren, die de strijdparolen overnamen van de vooroorlogse Vlaamse politieke en culturele organisaties: Onverduitst, Onverfranst, Vlaamse legers met Vlaamse officieren.
Oorspronkelijk legden ze een trouwbelijdenis af op Koning Leopold III.
Tijdens het proces van Kolonel Van Coppenolle in 1947 verklaarde Generaal Van den Bergen, dat hij in de oorspronkelijke statuten niets onvaderlands had gevonden. In Tibor werden de statuten nooit voorgelegd aan om het even welke hogere instantie. Ze bestonden alleen in het schrijfboek van L. Reekmans.
Om kringlid te worden moest men twee peters hebben die getuigden voor de goede trouw van het nieuwe lid.
Op 16 september 1940 kwam tussen een groep jonge Vlaamse officieren de oprichting van een studiekring ter sprake.
32 officieren gingen onmiddellijk akkoord. Louis Reekmans nam de organisatie ter hand en de statuten werden opgesteld.

Afschrift

STANDREGELS VAN DE LT. DE WINDEKRING

I. Oorsprong

De Luitenant De Windekring is gegroeid uit de grote kulturele nood van de officieren-Vlamingen in ballingschap.

II. Leden

De Luitenant De Windekring groepeert al de actieve-officieren Vlamingen die in zich de behoefte gevoelen aan een hogeropgevatte en meer verfijnde Vlaamse levensuiting.
1. De leden zijn hun eed van trouw aan de koning gezworen getrouw.

2. De leden betreuren de voorwaarde waarin de Vlaamse officieren leven moeten, zijn schrijven die toe:
a) aan het onbegrip van vele militaire overheden ten overstaan van elke uiting van de Vlaamse volksaard. Daaraan wijten zij dan ook de terughoudendheid en het schijnbaar gebrek aan initiatief vanwege de Vlaamse officieren,
b) aan de onwetendheid en onverschilligheid en aan een leemte in de kulturele vorming van vele officieren.
3. De leden beschouwen de weermacht als een levensuiting van het volk en zijn van oordeel dat de kloof tussen weermacht en volk moet verdwijnen. De weermacht maakt deel uit van de volksgemeenschap.
4. De leden zijn er van bewust dat ze, in het leger, de vertegenwoordigers zijn van een volk, dat niet alleen drager is van een ongewone hoge kultuur, maar daarenboven nog het grootste gedeelte der bevolking van België uitmaakt.
5. De leden aanzien de taal als maatstaf hunner kultuur.

III. Doel

1. Het doel van de kring is het leven der leden naar binnen meer te verdiepen en mooier te maken en naar buiten te verfijnen.
2. In grondbeginsel behartigt de kring noodzakelijk de kulturele en morele belangen der leden.
3. De kring wil zijn leden bekwaam maken om hun eigen rol te vervullen in het nieuwe land: de taak van intellektueel gans ten dienst der volksgemeenschap waartoe hij behoort. De kring wil een elite van Vlaamse officieren tot stand brengen.

IV. Verplichtingen der leden

1. De leden moeten de grondige kennis der Nederlandse taal bezitten of ze verwerven.
2. Zij verbinden er zich toe zich steeds van een keurig Nederlands te bedienen en te eisen dat alle administratieve verslagen dienaangaande in even keurig Nederlands gebeuren.
3. De leden moeten zich de Vlaamse kultuur in al haar uitingen eigen maken en beleven. Al wat de verspreiding en de kultuur kan bevorderen steunen zij in de mate van het mogelijke.
4. Door hun gedrag tonen de leden dat ze zich bewust zijn van hun eigen waarde en van het volk dat ze vertegenwoordigen.

V. Werving

De leider beslist over de werving van een nieuw lid.
Elke aanvraag tot lidmaatschap moet gesteund zijn door twee peters die borg staan voor het nieuwe lid.
De leider beslist over de schrapping van een lid.

VI. Hulpmiddelen

De werking van de kring wil voortdurend zijn. Ook zullen boekerij, leergangen, uitstapjes, studiebeurtjes, voordrachten met of zonder lichtbeelden, muziekuurtjes, feestzittingen ingericht worden. De leden verlenen hun medewerking daartoe. De totale verantwoordelijkheid der inrichting ervan berust bij de leider van de kring.

VII. Bijzonderheden

1. De periode der ballingschap wordt beschouwd als een voorbereidingswerk. De werking van de kring zal later in dezelfde geest worden voortgezet doch aangepast aan de nieuwe voorwaarden.
2. Gedurende de ballingschap worden ook de Vlaamse reserveofficieren opgenomen in de kring.

Tiborglager 19.9.40
De dag der stichtingsvergadering

ACTIE IN HET KAMP

18.9.40

Frans Tack stelde een aanplakbrief samen welke volgende dag zou uitgehangen worden aan de ingang van de eetzaal.
Wat stond op dat plakkaat: Een tekening van het ijzerhuldezerkje en als tekst:
Wees Vlaming die God Vlaming schiep
Voor ontspanning in ernst en leute werd gesticht de Luitenant De Windekring.
Deze brief werd 's anderendaags afgedrukt door Generaal De Neve de Rhode (later grootmaarschalk bij koningin Elisabeth).
In een beperkte kern van 12 leden werd L. Reekmans als kringleider aangesteld, Herman Verheydt als algemeen leider van de Vlaamse actie.
De Vlaamse officieren en ook anderen waren verbijsterd wegens dit incident.
Deze aanplakbrief was wel de eerste nederlandstalige die in dit kamp tot nu toe te zien geweest was.
Het was de gewoonte alles door aanplakbrieven aan te kondigen.

19.9.40

Dezelfde aanplakbrief werd opnieuw uitgehangen. Twee officieren hielden er de wacht bij: Lt. Lode Maris en Jeroom Ingels.
Einde augustus 1940 had de Belgische kampcommandant Generaal De Neve de Rhode de Lt. Verreydt op voorstel van zijn vroegere korpschef I.Cy, Kolonel Flament, aangesteld tot bemiddelaar voor de ongeveer 400 beroepssoldaten (ordonansen van de officieren) in dat kamp met de Generaal en tevens met de Duitse kampoverheid voor wat hun algemene verzorging betrof.
Toen in Tibor, na de talenschifting, een Nederlandstalige afdeling tot stand kwam met als nederlandstalige commandant Kolonel Molhant, werd Verreydt als adjunct aangesteld, omdat hij door zijn vorige functie, die hij tevens behield, reeds alle dagen het rapport van de Belgische kampcommandant bijwoonde.
Er werden contacten gelegd met het V.N.V. en met V.O.S.
In Tibor was er geen prikkeldraad, omdat de reserve-officieren al weg waren en omdat het groepje van de Vlamingen zo klein was.
De Vlamingen woonden wel in aparte blokken maar er was geen scheiding.
Omdat de Kring vaststelde dat de lijsten van de OTAD (DWGL-Diensten van het gedemobiliseerd leger) onder leiding van Generaal Keyaerts, enkel de franstaligen te goede kwam, werden er ook door hen lijsten opgesteld.
Vele hogere franstalige officieren profiteerden hiervan. Het waren familieleden van de hogere burgerklas en edelen, die door hun flirten met de bezettende Duitse overheid vele voordelen genoten. De OTAD was een dienst, die met behulp van de Duitse overheid Belgische officieren, onderofficieren en soldaten naar België repatrieerden om tewerkgesteld te worden in landswederopbouw, voedingscorporatie, rode kruis en andere diensten.
Lt. Generaal Keyaerts werd reeds op 9.9.1940 ontslagen uit krijgsgevangenschap.
Deze lijsten dienden om met voorrang naar België terug te keren en aldaar tewerk gesteld te worden.

20.9.40

De generaals de Neve de Rhode en Van den Bergen ontboden Lt. Verreydt en Lt. Reekmans. Het onderhoud was uiterst kort.
Er werd aangekondigd dat voortaan alle aanplakbrieven door de Belgische overheid moesten nagezien worden vooraleer te mogen uitgeplakt.

Tibor (Offlag) 1940 — de generaals de Nève de Rhode en Van den bergen.

21.9.40

Nieuwe onderrichtingen: tekeningen op aanplakbrieven zijn verboden. Deze laatste mededeling werd in de eetzaal op luid applaus onthaald.

23.9.40

De Kring legt een aanplakbrief voor tot visering, die aan de voorwaarden voldoet. Deze komt echter op 24.9.40 ongeviseerd terug.
Schriftelijk werd de goedkeuring gevraagd voor een vereniging waarvan de leden verklaren: de eed getrouw te zijn, buiten elke politiek te blijven en zich tot doel stellen:

1. aan culturele werking te doen,
2. toenadering tussen leger en bevolking te verbeteren,
3. banden te leggen om de militaire traditie te handhaven.

28.9.40

Generaal Van Troyen betreurt de scheiding tussen de Vlaamse en de Franstalige officieren tegenover de vijand. Hij was niet akkoord met het optreden van de Belgische kampoverste tegenover de Kring. Hij was de bemiddelaar tussen het Ministerie van Landsverdediging en de Vlaamse reserve-officieren bij de gelegenheid van de oprichting van het Vlaams Verbond voor reserve-officieren (Tony Herbert).
Om 14.15 uur vergadering van de Kring. De toestand werd besproken. De Kring zal verder gaan, ook zonder steun. Eerbied behouden tegenover de oversten om niet als opstandelingen behandeld te worden. Wel verbitterd over zoveel lafheid tegenover de vijand en zoveel tegenstand jegens de Kring.

2.10.40

Ieder lid zal een degelijk boek vragen in België. Lezing over H. Melinc door W. Marlé.

5.10.40

Noteren het 50ste lid.

30.10.40

Schrijven het 72ste lid in. Lezing over Dr. De Pillecijn. Er werd meer tucht gevraagd.

2.11.40

Dodengedachtenis.

9.11.40

Praten over muziek: Beethoven en Gounod.

11.11.40

Gedachtenis aan de gesneuvelden.

12.11.40

De stemming was zeer gedrukt. De franstaligen zijn overal de baas. Brusselaars ontvangen elke dag een pakje van het Rode Kruis. Oudere officieren spraken De Kring moed in om vol te houden.

15.11.40

Koningsdag. Huldevergadering.

21.11.40

Enkele nummers van het dagblad ,,Volk en Staat'' komen in het kamp. Sommige officieren gedragen zich niet correct.

23.11.40

De commandant Verhulst had de Kring verlaten en een nieuwe opgericht ,,Onder ons voor Vlaanderen''. Deze groep werd gepatroneerd door Generaal Coppens met als doel de Kring te ondermijnen.
Verhulst zou een spreekbeurt houden maar werd aan het lijntje gehouden om hem het spreken te beletten. Wegens dit feit legde de Belgische kampoverste klacht neer bij de Duitse kampcommandant en vorderde een straf tegen enkele officieren. Door Generaal Van den Bergen werden enkele verzoeken ondernomen om beide kringen te verzoenen.

1.12.40

Eerste sermoen in het Nederlands.
De Duitse Sonderführer Feldwebel Marsian was sinds 23.11.40 niet meer in het kamp te zien.

7.12.40

Het ledenaantal was op 42 terug gevallen. De Kring stond in een harde quarantaine.

12.12.40

Grote sensatie. Ongeveer 120 Vlaamse officieren ondergingen een geneeskundig onderzoek. Zij zouden naar een ander kamp gebracht worden.

Verzoek om overbrenging naar een ander kamp

De leden waren de discriminatie beu. Zij konden zich niet uitleven. De kringleiding maakte deze wens, via Marsian, over aan de Duitse kampcommandant. Van Marsian vernam men ook dat de goede Vlamingen vermoedelijk naar huis mochten terugkeren.
Luckenwalde zou beschouwd worden als een doorgangskamp (Durchgangslager — Dulag).

Het memorandum van de Kring in oktober 1940 (leiding Reekmans) aan het OKW (Opperkommando der Wehrmacht) had stellig indruk gemaakt, vermits kort daarna de Wehrmachtsmajor von Stauffenberg vergezeld van Scheuermann een bezoek bracht aan het kamp.

LUCKENWALDE — OFLAG III A

17.2.40

Aankomst van 121 Vlaamse officieren in het kamp. Het was die dag ijzig koud. Te voet en met pak en zak van het station komende, opgelucht in het kamp aangekomen. Het was voorheen een kamp van de R.A.D. (Reichsarbeitsdienst). Het ligt in een heidelandschap op enige afstand van de laatste huizen van een gehucht. De behuizing bestond uit houten barakken die een groot middenplein afsluitten. Het was niet groot en als doorgangskamp bedoeld. Nu lagen er Poolse officieren van hogere rang, prachtige kerels, groot en slank en zeer gedistingeerd. Voor hen legerden er Bretoenen en Ieren.
Toen de officieren uit Eichstätt te Luckenwalde aankwamen, wisten deze te vertellen dat er reeds in september 1940 plannen waren om een kamp met Vlaamse officieren te vormen.
Op hygiënisch gebied was dit een tegenvaller. Na een paar maanden mochten ze controle uitoefenen in de keuken wat reeds lang gebeurde te Tibor. Na de officiële mededeling konden ze onder gewapende geleide naar de kino te Luckenwalde. In Soest was het archi-slecht. In den beginne was het hier ook zeer slecht. Er werd een kas gevormd en iedereen legde bij volgens de dienstgraad. Met het kampgeld werden er niet gerantsoeneerde waren gekocht. In de andere kampen was er minder solidariteit.

Het leven in het kamp

Het culturele leven kende er een zeer grote bloei. Zangkoor onder leiding van Kapelmeester Baeck. Het symfonisch orkest onder leiding van Moerenhout. Voordrachten over allerlei onderwerpen werden er regelmatig gehouden. Lt. Kolonel Van Coppenolle hield er meer dan 20.
Sport en spel waren er aan de orde van de dag.
Uit België ontving men pakketten met voedsel en rookwaren, ook dag- en weekbladen. De bibliotheek was goed gestoffeerd.
In elke kamer woonde een vertrouwensman van de Kring.
De stemming onder de officieren was goed. Zij voedden de hoop dat er kans bestond van hieruit naar huis gezonden te worden.

Het waren allen Vlaamse officieren uitgekozen door de vertrouwde kern rond Verreydt en Tack.

24.12.40

Te 19 uur. Kerstwake.
Poolse officieren werden uitgenodigd. Ze verstonden onze taal niet maar waren zichtbaar sterk ontroerd. Gedichten werden voorgedragen uit het ,,Breviarium der Vlaamse Lyriek''. Er werd gezongen en pret gemaakt.

25.12.40

Kerstdag.
De Polen nodigden de Vlamingen uit op hun kerstfeestje.
Hun kamer was sober versierd. De tafels waren verrassend mooi versierd. Op een onbeschrijflijk geraffineerde wijze werd er gepraat, van karig belegde schijfjes brood geproefd en bier en wijn gedronken. En weelde boven weelde, er waren Turkse, Engelse en Poolse sigaretten. Met een onuitputtelijke generositeit boden deze mensen ons kleine dingen aan die zij wellicht sinds weken opspaarden. Op hun beurt zongen de Vlamingen Poolse kerstliederen. De Polen lieten ontroerd hun tranen de vrije loop. Onvergetelijk deze avond.

31.12.40

Gezellige avond met een vocaal groepje: De Breeknoot. De manke breeknoot zegde de leider.

2.1.41

Er kwamen moeilijkheden. Reekmans dreigt met ontslag, doch dit werd ingetrokken.

14.1.41

Lt. Balliu tracht de dingen te verzoenen.

17.1.41

Feldwebel Marsian, de nationaal socialistische Sonderführer was in het kamp aangekomen. De Duitsgerichte strekking haalde het. De eerste Vlaamse kampcommandant was Majoor Schoolmeesters, later Lt. Kol. Van Coppenolle met als adjudant H. Verreydt.

19.1.41

Besloten vergadering met majoor Schoolmeesters, Commandant D'Hauwe, de luitenanten Timmermans, Verreydt en Reekmans.
D'Hauwe en Reekmans verdedigen de stelling van Belgisch officier gebonden door hun eed. Voor hen was Duitsland de vijand, geen politiek, geen verraad. Verreydt wenste meer toenadering met de Duitsers en het nationaal-socialisme, hij wilde hierover lezingen.

21.1.41

Na 35 dagen verblijf in het kamp was er nog geen enkel nieuw lid bij de Kring gekomen.

25.1.41

De luitenant kolonel Em. Van Coppenolle komt in het kamp aan.

31.1.41

Geheime bespreking met Lt. Kol. Van Coppenolle, commandant D'Hauwe en Aurousseau en luitenant Reekmans. Deze laatste stelde voor om de Kring te likwideren.

1.2.41

Verzet van onderluitenant R. Paulus omdat iemand van de Kring de leiding waarneemt, waartoe hij niet verkozen is. Kolonel Van Coppenolle wordt kampoverste. Luitenant Neyrinck werd leider van de Kring na het ontslag van Lt. Reekmans.

15.2.41

Het ledenaantal werd door Berten Neyrinck opgedreven van 120 tot ongeveer 150. Neyrinck neemt ontslag en Lt. Herman Verreydt neemt de leiding waar.

22.2.41

De officieren ondertekenen het bijvoegsel van de statuten op het bureel van Verreydt. Lt. Balliu werd secretaris van de Kring.

Afschrift

BIJVOEGSEL AAN 3 VAN HET DOEL

De leden belijden volgende overtuiging:
1. Moet 100 % rasecht Vlaming zijn, bewust van hun kultuur en rasverwantschap met de andere Germaanse volkeren.
2. Positief voorstander zijn van het vestigen in Vlaanderen van de Nieuwe Orde op nationaal-socialistische grondslag. Deze overtuiging, niet enkel toegedaan zijn, maar ook belijden en na de vrijlating, in daden omzetten.
3. Diep overtuigd te zijn, dat enkel en alleen een Duitse overwinning in de huidige oorlog het Vlaamse volk kan toelaten in de Nieuwe Orde op te gaan en open te bloeien. Omgekeerd, aannemen dat een Engelse zege een onoverwinbaar beletsel zou zijn voor de volkse welvaart van Vlaanderen.
Aan dit minimum programma valt niet te tornen.

Luckenwalde, 22.2.41

De Leider: H. Verreydt

Ik ondergetekende verbind mij er toe, op mijn erewoord bovenstaande standregelen in alle omstandigheden stipt na te leven.

Luckenwalde, de 21.2.41
Naam .....
Voornaam .....
Handtekening .....

Op te merken viel dat Engeland alleen nog oorlog voerde met Duitsland op dat tijdstip.
De geest van het bijvoegsel was ook deze in meerdere kampen. Ook bij de Walen zie: Rey, Chardome, Hellebaut, Poullet, Frankignoulle, De Croy e.a.

VEREISTEN OM LID TE WORDEN

De officieren legden een mondelinge belijdenis af met twee getuigen in de handen van leider H. Verreydt. Dit gebeurde na het ondertekenen van het aanhangsel.
Geoordeeld werd dat iedereen een gelofte moest afleggen met dien verstande dat er geen enkel stuk zou opgemaakt worden, geen enkel bewijs zou gelaten worden. Het moest werkelijk strikt geheim blijven.

VERPLAATSING NAAR ANDERE KAMPEN

Er is uit Luckenwalde één man als herrieschopper naar zijn kamp van herkomst teruggezonden. De andere Belgische officieren werden na de ontbinding van het kamp in andere Oflag geplaatst, waar ze gepest werden op alle mogelijke manieren.
In Prenzlau werden zij door hen behandeld als melaatsen, ondergebracht in een speciale blok, in quarantaine, dat zij Molokaï noemden naar pater Damiaans leprozeneiland.
Lt. Kol. D. werd er ontvangen met een uitspraak: ,,il est inadmissible que des officiers belges parlent le flamand''.
Hier weze nog aan toegevoegd dat bij de 150 vrijgelaten officieren op 8.8.1941 er meer dan 20 waren die nooit lid van de Kring waren geweest.

ENKELE INTERESSANTE DATA

26.4.41

Frans Tack sprak: Verreydt zal ons allen naar huis brengen en ieder van ons een bepaalde opdracht geven.

10.5.41

Lt. Kol. Van Coppenolle werd aangezocht door Delwaide, burgemeester van Antwerpen, om chef te worden van de Antwerpse politie.

19.7.41

Mislukte vluchtpoging van Lt. Wuyts. Hij werd reeds gevat in het station van Luckenwalde. Het toezicht verscherpt en er werden sancties getroffen.

VRIJLATING DER GEVANGENEN OM DIENSTNAME IN VLAAMSE ORDEDIENSTEN EN ANDERE ORGANISATIES

De officieren in Luckenwalde hadden inmiddels ook vernomen dat generaal Keyaerts enerzijds en ook het Belgisch college van secretarissen-generaal anderzijds met de Duitsers hadden onderhandeld om de vrijlating van beroepsofficieren te bekomen. Ook het bezoek van Leopold III aan Hitler te Berchtesgaden lieten een kentering in hun lot vermoeden.
Toen Isidoor Timmermans naar Luckenwalde werd overgeplaatst ging hij

afscheid nemen van Generaal Van der Veken in Tibor die hem in het Frans zei: „Er zal een territoriaal leger gevormd worden en dat leger zal Vlaams zijn."
Via Otad waren er reeds vele franstalige officieren vrijgelaten, van Vlaamse zijde was er nog geen sprake van vrijlating.
Ze wisten dat er veranderingen op til waren door de brief die Verreydt ontving op 10 december 1940 van reserve-officier prof. Willemijns van de RUG.
Ook de drie reizen van zekere officieren naar Berlijn lagen in de lijn der verwachtingen.
Eerste reis met deelname van majoor Schoolmeesters, Tack, Reekmans, Maris en Verreydt rond Kerstmis en nieuwjaar 1940.
Tweede reis in juni 1941. Er werd een bezoek gebracht aan de tentoonstelling van de Vlaamse Schilderkunst. Medereizenden: Lt. Kol. Van Coppenolle, majoor Muys, Tijdgat, Van Tulder, Verreydt en nog een zesde.
Derde reis in juli 1943.
Bij het tweede bezoek werden contacten gelegd door Lewyllie tussen Luckenwalders en officieren van het OKW (oppercommando van de Wehrmacht) om een vertrouwensverhouding te laten ontstaan met het oog op eventuele latere mogelijkheden, om eventueel in Vlaanderen te worden ingezet.

Andere vrijlatingen

De Luckewalders konden moeilijk de laatste vrijgelaten beroepsofficieren geweest zijn, want vanwaar kwamen de vele beroepsofficieren die zetelden in de krijgsraden met ingang van september 1944 tot juli 1945.

DE WINDEKRING IN VLAANDEREN

Nadat op 8.8.41 de grote vrijlating te Luckenwalde plaatsgreep, werd het kamp opgelost.
De actie van de kring richtte zich dan uitsluitend in Vlaanderen tot de gewezen officieren van het Belgisch leger. Bij de 150 terugkomenden in België moeten er 125 à 130 leden geweest zijn van de kring.
De kring sloot zich aan bij V.O.S. en bij het V.N.V. nadat Verreydt militair adviseur bij Staf De Clercq was, ook later bij Dr. Elias.
De officieren van de kring droegen steeds het idee in zich een militaire ruggesteun te zijn van een Vlaamse politieke beweging. Voor die steun werd in de eerste plaats gedacht aan de Vlaamse Wacht, omdat die steun in de Rijkswacht gedeeltelijk was opgevangen in de hiërarchie der organisatie.

Ook in de politiediensten werden heel wat Luckenwalders politiecommissaris van belangrijke steden.
Na de derde reis van leden van de kern van de kring in juli 1943 zei Verreydt aan Elias: ,,De Duitsers zeggen Europa maar denken Duitsland''. Dit beaamde ook Dr. Elias.
De groep van de officieren uit de onderscheiden formaties en tevens lid van de kring wilden op partijvlak neutraal staan om terug te keren naar de toestand van voor hun aansluiting bij het V.N.V. (toen tegen de zin van vele officieren). De opvatting van de officieren was steeds gericht: geen politiek.
In 1942 verzocht men nogmaals vergaderingen te beleggen, maar deze werden steeds moeilijker gezien de grote spreiding van haar leden. Regelmatig kwam de beperkte kring samen (een tiental personen). Er werden vanaf begin 1943 geen algemene vergaderingen meer gehouden. Er waren wel enkele contacten en zelfs waren er enkele die lid waren van Nederland één en het Diets Eedverbond.
De kern van de ,,De Wildekring'' zag de oplossing van het Diets probleem in de intrekking van de wet van oktober of november 1830, waarbij het huis van Oranje uitgesloten was van de troon in België, ten einde de oudste zoon van Leopold III te laten trouwen met de oudste dochter van Juliana, Boudewijn en Beatrice.
Er is inhoudelijk nooit sprake geweest van een zwenking in de kring. Er zijn naar buiten wel tactische zetten gedaan. De eerste maal toen het toevoegsel er kwam bij de statuten dat beantwoordde aan de algemene geest in het kamp.
De reden van aansluiting bij het V.N.V. moet gezocht worden omdat de kring tegen de annexatiepolitiek was van DeVlag en de Algemene SS.
Door de kring werd in 1942 een Reimond Tollenaerekring opgericht voor het lager kader van de bestaande militaire en para-militaire formaties. Deze kring werd gepatroneerd door de leden van DWK.
Daarnaast is gepoogd een mogelijkheid te scheppen tot opname van diegenen die officier geworden waren tijdens de oorlog in de onderscheiden formaties. Daarmede werden bedoeld al de formaties die enigszins konden verband houden met de ordehandhaving: Vlaamse Wacht, Wachtbrigade, Rijkswacht, Politie, V.A.V.V. tot Vlaamse Legioen en Waffen SS.
Dat daarin geen sprake kon zijn van trouw aan Leopold III ligt voor de hand, gelet op de aard en de omstandigheden.
Er werden toen gesprekken gevoerd met Van de Wiele en met Jungclaus die tot doel hadden een opleidingscentrum op te richten voor het vormen van Vlaamse officieren voor al de formaties, gezien de kring over voldoende leerkrachten beschikte. Daarvan kwam later niets terecht.
In oktober 1943 trad de kring uit het V.N.V. door het gebrek aan vertrouwen in de V.N.V.-leiding. Ook omdat het V.N.V. het pleit verloren had en dat van het V.N.V. niets meer uitging.

V.O.S. — AFDELING OFFICIEREN

Opgericht in april 1942.
Adres: Schoenmarkt 25, Antwerpen
In de schoot van het V.O.S. werden twee groepen van De Windekring opgericht onder de naam van Tollenaere-afdeling: Officieren en onderofficieren.

VLAAMSE WACHT

In maart 1941 rekruteerde V.O.S. reeds voor de Vlaamse Wacht. Daar V.O.S. de enige erkende oudstrijdersvereniging was, heeft de Militärverwaltung zich tot deze organisatie gericht om een wacht op te richten die een versterking zou betekenen van de Landesschützen.
Om het oorspronkelijk kader te vormen deed men beroep op officieren, onderofficieren en soldaten van het gewezen Belgisch leger.
Daar men in Vlaanderen goed ingelicht was over de ,,De Windekring'' lag het voor de hand, dat men daar de officieren kon rekruteren.
Als adjunct van de Belgische kampcommandant werd aan Verreydt H. de vraag als ,,mededeling'' overgereikt.
Verdere inlichtingen ontbraken, alleen was er sprake van ,,gendarmerie supplétive'' (aanvullende gendarmerie).
Na overleg met de kringleiding werden er acht officieren aangesproken. Allen hebben zich vrijwillig gemeld en vertrokken op 31 mei 1941. Deze acht waren: Kapitein Commandant Naedts, Kapitein Wambeke Jan, de luitenanten De Bruyne Rik, De Meulder Jan en De Ron, de onderluitenanten Tack Frans, Neirinckx Berten, Ghyssen Marcel. Einde juni 1941 vertrokken er nog zes: Van Tulder A., Inghels J., Stabel, Maris L., De Canck, Senepart. Op 8.8.1941 bij de grote lossing nogmaals 13.
Dus de Vlaamse Wacht telde toen 27 actieve officieren van het Belgisch leger.
Het lag in de bedoeling van de oprichters van de Vlaamse Wacht dat er zes kompagnies zouden gevormd worden. Een afdelingscommandant met Adjunct, dan zes kompagniechefs.
Men vermoedt dat de lijsten voor de indiensttreding, die men te Luckenwalde ontving, niet van de OTAD uitgingen maar wel van het ministerie van binnenlandse zaken, want toen had Romsee er al 150 officieren aangevraagd.
Het succes van de Vlaamse Wacht was te wijten aan het feit dat ze geleid werd door bevoegde militaire officieren en onderofficieren. De Vlaamse Wacht was een soort leger en geen partijpolitieke militie.

Later heeft Romsee nog verzocht de V.W. in te schakelen bij de Rijkswacht als ,,Suppletieve gendarmerie'', wat vooral door Tack verhinderd werd. De eerste groep van acht was vergezeld door de Abwehroffizier Hauptmann Pundt.

BRIEF VAN Dr. H.J. ELIAS AAN DE KADERLEDEN VAN HET V.N.V.

Afschrift

V.N.V.
LEIDING

Mededeling aan de leden van de Algemenen Raad

Betreft: Luitenant De Windekring en Dr. R. Tollenaerestichting in de Vlaamse Wacht

Vroeger was de Luitenant De Windekring, die een deel Vlaamse officieren uit Luckewalde groepeert, aangesloten bij het V.N.V.
Deze aansluiting werd door de voorzitter van de Kring teruggetrokken. Gezien deze houding is er voor de kameraden uit het V.N.V., lid der Vlaamse Wacht of van andere formaties, geen grond of reden om aan te sluiten bij de Luitenant De Windekring.
Wat betreft de uitbreiding van deze kring tot de onderofficieren onder de naam van Dr. R. Tollenaerekring is voor de leden V.N.V. afzijdigheid geboden.
Wij kunnen het gebruik van de naam van onze gevallen kameraad in deze omstandigheden slechts als een misbruik beschouwen.
Dit standpunt dient door u langs de gepasten weg te worden kenbaar gemaakt aan de leden V.N.V. wien het zou aangaan.

Hou-Zee!
De Leider
Dr. H.J. Elias

Brussel, 30 mei 1944

DE WINDEKRING EN HET VLAAMS LEGIOEN

Een paar weken na het uitbreken van de oorlog met Rusland en het oprichten van het Vlaams Legioen in de zomer van 1941 hadden een vijftigtal in kamp te Luckenwalde zich vrijwillig gemeld door hun naam op een lijst te plaatsen.

Door de Duitsers werd daar op onbegrijpelijke wijze geen gehoor aan gegeven. Staf De Clercq wilde toch een Vlaams regiment met Vlaamse officieren en met het Nederlands als voertaal en commandotaal.

DE WINDEKRING EN DE POLITIE

Politieschool van Deurne is maar opgericht geworden om de mannen van Luckenwalde voor de Rijkswacht, de politie en de controlediensten op te leiden tot gerechtelijke officieren.
Er zijn provinciale scholen opgericht voor Politie.
Luitenant Lode Moens werd aangesteld als leider van de Politieschool te Bokrijk. Emiel Verbeeren was bij het ministerie van binnenlandse zaken voor de Rijkspolitie aangesteld. 20 leden namen een leidende functie waar.

DE WINDEKRING EN DE RIJKSWACHT

43 leden van de kring namen dienst bij de Rijkswacht.
Er werd een officierenschool opgericht te Tervuren.
Per provincie werd een sluikhandelescadron opgericht (de mobiele brigade begon reeds voor de oorlog).
De stafkompagnie stond in voor de veiligheid van personen: kardinaal Van Roey, Romséé, het hof van Laken, Van Coppenolle enz. Chef: Deckers Felix, Luitenant kolonel Van Coppenolle werd bevelhebber van de Rijkswacht. De parketten hebben diegenen die aangehouden werden ook door de Rijkswacht en die in het bezit waren van wapens, rechtstreeks aan de Duitsers overgeleverd.

DE WINDEKRING EN HET V.A.V.V.

In februari 1943 zijn er contacten geweest met H. Verreydt, leider van de Kring in het Hotel de Londres te Antwerpen met Ir. Van Thillo, Arbeidsdienstleider.
Stafchef van de V.A.V.V. werd Ir. Valcke.
Andere officieren zoals Swaab Edmond, Willems, Beyens Lode e.a.

AANTAL BEROEPSOFFICIEREN VAN „DE WINDEKRING" IN DE DIENSTEN TIJDENS DE OORLOG

Rijkswacht	43	
Vlaamse Wacht	29	(27 ± 2 die uit de Rijkswacht kwamen: Smidt en Van Rompaey)
Politie	20	
Controle dienst (N.L.V.C.)	32	
Wederopbouw	14	
V.A.V.V.	6	
Allerlei	20	(waaronder De Lombaerde voor de Wachtbrigade
Krijgsgevangenen	8	vrij — niet in Luckenwalde
	172	

164 uit Luckenwalde
8 niet uit Luckenwalde

BELGISCHE POLITIE

ALGEMENE RIJKSPOLITIE
A.R.P.

AANTAL BEROEPSOFFICIEREN VAN ,,DE WINDEKRING'' IN DE DIENSTEN TIJDENS DE OORLOG

Rijkswacht	43	
Vlaamse Wacht	29	(27 ± 2 die uit de Rijkswacht kwamen: Smidt en Van Rompaey)
Politie	20	
Controle dienst (N.L.V.C.)	32	
Wederopbouw	14	
V.A.V.V.	6	
Allerlei	20	(waaronder De Lombaerde voor de Wachtbrigade
Krijgsgevangenen	8	vrij — niet in Luckenwalde
	172	

164 uit Luckenwalde
8 niet uit Luckenwalde

BELGISCHE POLITIE

ALGEMENE RIJKSPOLITIE
A.R.P.

Toestand bij de aanstelling tot secretaris-generaal van Binnenlandse Zaken van dhr. Romsee (einde 1940-begin 1941).

1. De dienst A.R.P. op Binnenlandse Zaken

Deze dienst omvatte slechts 1 ambtenaar (De Meulenaere, dr. in de rechten) wiens hoofdtaak erin bestond de dossiers klaar te maken voor de aanstelling van politiecommissarissen en adjunct-commissarissen. Deze werden op hun beurt voorgedragen door de gemeenteraad.

2. Vacatures

Ingevolge ambtsverbod van de bezettende overheid waren politiecommissarissen afgezet en moesten vervangen worden.
De Meulenaere saboteerde de afhandeling van de dossiers. Hij werd naar een andere dienst overgeplaatst en vervangen door dr. in de rechten Agneessens, voorheen in dienst bij het ministerie van Binnenlandse Zaken.

3. Rijkswacht

Ook de werking van de Rijkswacht was ontredderd, eveneens ingevolge ambtsverbod vanwege de Duitsers tegen tal van Rijkswachtofficieren.

4. Handhaving openbare orde in het gedrang

Ingevolge de talrijke vacatures van burgemeesters, rijkswachtofficieren en politiecommissarissen, vooral in de belangrijke agglomeraties, was de normale werking van de politiediensten niet meer verzekerd en kwam de openbare ordehandhaving in het gedrang.

EERSTE MAATREGEL GETROFFEN DOOR SEC.-GEN. ROMSEE

A. Aanstelling van Luitenant-Kolonel Van Coppenolle tot hoofd van de A.R.P.
Op de schouder van Van Coppenolle rustte de zware opdracht alle maatregelen te nemen voor de verzekering van de openbare orde. Als adjunct werd hem toegevoegd Luitenant Emiel Verbeeren, die reeds voordien op Binnenlandse Zaken was tewerkgesteld. Agneessens bleef op post met ongewijzigde bevoegdheid.

Maatregelen van de nieuwe A.R.P.

a) Bezetting van de openstaande commandoposten bij de Rijkswacht en de Politie.
b) Werving van kandidaten voor de Rijkswacht en de Politie om de effectieven op peil te brengen van de verzwaarde opdrachten in oorlogstijd.
c) Scholing: beoogde een degelijke vorming van de nieuw te benoemen officieren en van de nieuw aan te werven manschappen.

REALISATIES VAN DE A.R.P.

a) Tijdelijke school te Deurne
Ten einde de Luckenwalders (zie Lt. De Wildekring) te bekwamen voor hun overschakeling naar de Rijkswacht en de Politie werden ze uitgenodigd om te Deurne gedurende drie maanden geschoold te worden.
Niet allen gingen hier op in. Zij die de cursussen volgden werden onderworpen aan een examen, waarin trouwens allen slaagden (zie bijdrage Rijkswacht).
b) Officierenschool van Tervuren.
Doel: vorming van rijkswachtofficieren (zie Rijkswacht).
c) Oprichting van Politiescholen
Doel: zie bijdrage Politie.
d) Wervingen van Rijkswachters
Wervingsexamens werden uitgeschreven en afgenomen door de A.R.P. Wie zich kandidaat stelde kreeg een formulier, dat hem vrijstelde van tewerkstelling in Duitsland met als resultaat enorme aantallen inschrijvingen van de jaarklassen 20 en 21.
e) Statuut van de gemeentelijke politie met betrekking tot de rangonderscheidingstekens, de promoties op grond van bekwaamheid en anciëniteit, het uniform.
f) Statuut van de rijkswacht: herziening en aanvulling van het bestaande.
g) Rijkswachtofficieren ingedeeld volgens de taalwet van 1936.
Wie zich zou laten inschrijven op de Nederlandse rol moest blijk geven van een grondige kennis van die taal. Eerst was die eis niet gesteld en toen meldden zich ongeveer de drie vierden voor de Nederlandse taalrol.
h) Oprichting van een Stafkompagnie (rijkswacht) rechtstreeks afhankelijk van de A.R.P. en benut voor de bestrijding van het banditisme.
i) Eenmaking van de politie van de grote agglomeraties.

HERVORMINGEN EN BENOEMINGEN IN 1943

1. Geen enkele hoofdofficier was bereid het algemeen commando nog op zich te nemen. Toen nam uiteindelijk Van Coppenolle zelf het commando op, na nadrukkelijk verzoek van secretaris-generaal Romsée en met instemming van het Hof, waarmee steeds contact werd onderhouden via een verbindingsofficier (majoor Corthouts).
2. In 1943 werd de vroegere A.R.P. ingedeeld in twee directies:
a) een technische: hoofd Lt. Verbeeren Emiel nu bevorderd tot directeur,
b) een administratieve: hoofd dhr. Agneesens als directeur.
Kolonel Van Coppenolle cumuleerde van toen af al de functies van directeur-generaal van de A.R.P. en commandant van de Rijkswacht.
3. De A.R.P. was in geen enkel opzicht en op geen enkel moment onderhevig aan politieke invloeden.

BELGISCHE POLITIE

Het politiekorps van na 28 mei 1940 bleef onveranderd, alleen werden er in de volgende maanden een paar politiecommissarissen afgesteld omdat ze op onverantwoorde wijze hun post verlieten op 10 mei 1940.
Ieder belangrijk centra had zijn eigen politie net zoals voor de oorlog.

UNIFORM

Donkerblauwe tuniek, broek en mantel. Het nummer van de agent kon men aflezen op de kraaghoeken.
Officieren droegen een kepie. De manschappen in dienst een helm. Voor de stad Brussel wit geschilderd Belgisch legermodel. Voor Antwerpen het Belgisch legermodel maar met zwarte stof overtrokken.
Hier was geen eenheid voor wat het uniform betreft.
Ook de dienstrangkentekens verschilden van stad tot stad of van dorp tot dorp.
De officieren (politiecommissaris, adjunct-commissaris) droegen zoals bij het Belgisch leger een schouderriem.
Wat het schoeisel betreft, voorzag men ook geen vaste vorm, het ging van laarzen, lederen beenlappen (getten) tot botten.
De politieofficieren te Brussel droegen een zwarte helm in plaats van de witte (onderofficieren en agenten).

BENOEMING

Alle officieren werden benoemd door het ministerie van Binnenlandse Zaken op voorstel van het gemeentebestuur.
Daarentegen was de werving van agenten uitsluitend het werk van de gemeentebesturen (tijdens de oorlog door het college van Burgemeester en Schepenen). Tijdens de oorlog stelde men ook hulpagenten aan, in de volksmond stokagenten genoemd. Dit wegens hun geïmproviseerd uniform met matrak.

POLITIESCHOLEN

Dit was een werkelijke verbetering, dringend nodig bij de opleiding van geschoolde politieagenten.
Zo ontstonden in bijna elke provincie scholen, waar les gegeven werd in Bestuurlijke en gemeentelijke wetgeving.
Brugge: Leiding Commandant Van der Vorst.
Bokrijk: Lesgevers: Politieinspecteur Bernard, Hansen en Daems
Politiecommissaris Chevalier uit Leuven
Directeur der school: Belgisch legerofficier Moens.
Brussel: Leraar Julien Claeys.
Gent: Luitenant Tahon.
Antwerpen: Luitenant De Klerck
Vottem
Charleroi

VEREISTEN TOT AANSTELLING

Geneeskundige goedkeuring door geneesheren van het Minsterie van Volksgezondheid.
Met vrucht een examen van wetenschappelijke aard te hebben afgelegd.
Zij werden dan benoemd tot agent op proef.
De definitieve benoeming volgde na één jaar dienst en eerst nadat ze met vrucht de leergangen volgden op een politieschool.
De officieren (kandidaten-commissaris en adjunct-commissaris) kregen hun opleiding te Tervuren, waar eveneens de school voor officieren van de Rijkswacht gevestigd was.

DUUR VAN DE LEERGANG

6 maanden.

POLITIEWERVING

Uit ,,Leiding'' van april 1943

,,De gemeentebesturen, die betrouwbare en bevoegde elementen willen benoemd zien, doen dadelijk hun keus onder de geslaagden zodra de naamlijst ervan in het Staatsblad zal verschijnen.
De telaatkomers bij de eerste werving van politieagenten kunnen zich kandidaat stellen voor de tweede werving binnen een drietal maanden.''

Uit ,,Leiding'' van mei 1944

,,Er is een groot gebrek aan kandidaten; anderzijds zijn nieuwe bepalingen inzake werving en opleiding bekendgemaakt (B.T., nr. 3/44).
Kandidaten van de jaren 1920-21 bieden zich liefst eerst aan op het examen om, nadat zij geslaagd zijn, vrijstelling van arbeidsplicht te vragen.
Wij drukken er nogmaals op dat alle openstaande plaatsen van politie en veldwachter zonder verwijl moeten bezet worden; de laatste hand dient gelegd aan het werven en het ter beschikking stellen van reservehulppolitie voor gevallen van nood.''

BEWAPENING

Officieren droegen een revolver, ook de agenten bij een speciale opdracht. Daarbij droegen alle agenten een matrak. Voor vuurwapens moest men in het bezit zijn van een ,,Waffenschein'' dat uitgereikt werd door de plaatselijke Duitse Kommandanturen.

LOON

Uit het ,,Inlichtingsbulletin'' van 25 oktober 1940, uitgegeven door het Tijdschrift van het Instituut ,,Exelsior'' ontnemen we:

MEERHOUT. — De plaats van Politie-Kommissaris is te begeven: Voorwaarden: Ouderdomsgrens: 40 jaar (45 jaar voor oud-strijders). In het bezit zijn van het bekwaamheidsgetuigschrift afgeleverd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken of vrijgesteld zijn van dit examen ingevolge de wettelijke schikkingen. Jaarwedde: 16.250 fr.
Aanvragen inzenden vóór 1 november 1940.

Een schrijver bij de gerechtelijke politie van het parket te Antwerpen begon met een brutowedde van 11.000 fr. per jaar.

STATISTIEKEN OPGEMAAKT DOOR DE ALGEMENE RIJKSPOLITIE TIJDENS DE OORLOG

Datum	*Politieke misdrijven*	*Banditisme*
Januari 1943	35	19
September 1943	30	617
Eerste negen maanden van 1943	248	1750
In Oost- en West-Vl.		
Jaar 1943	3	51
Luik 1943	61	721

In de laatste vier maanden van 1943 werd een bedrag van 98.149.431 fr. geroofd in openbare instellingen en bij particulieren.
In 1943 was de politieke misdadigheid reeds lang voorbijgestreefd door het banditisme.
Van 1 januari tot 1 maart 1943 740 moorden en ontelbare gewapende overvallen.

VROUWELIJKE JEUGD EN ZEDENPOLITIE TE BRUSSEL

In 1943 te Groot-Brussel werd, op initiatief van drh. J. Delmartino en met de steun van de Algemene Rijkspolitie een vrouwelijke Jeugd- en Zedenpolitie opgericht. Het was de eerste proefneming op dat gebied in ons land.
Bedoelde politie bestond uit 24 Inspectrices, ingedeeld in twee groepen. De eerste belast met de jeugd, de tweede met de zedenpolitie.
De vrouwelijke politie oefende toezicht uit op de openbare vermakelijkheden, kroegen, ontuchthuizen, dansgelegenheden, winkels e.d. met het oog op de bescherming van de minderjarige vrouwen en de kinderen tegen de toenemende zedenverwildering.
De leden van de Vrouwelijke Jeugd en Zedenpolitie werden aangeworven na een maturiteitsproef, die liep over onze wetgeving op de openbare zedelijkheid en de bescherming van vrouwen en kinderen.
De meesten onder hen waren trouwens onderwijzeressen, maatschappelijke assistenten en verpleegsters, die reeds een zekere ervaring hadden opgedaan in hun vroegere werkkring.

Spijts de korte duur van zijn bedrijvigheid heeft bedoeld korps van de hoofdstad merkwaardige resultaten bereikt.

SPECIALE BRIGADE VAN DE RECHTERLIJKE POLITIE

Ter opsporing van de plegers van terreurdaden richtte dhr. Schuind, secretaris-generaal van Justitie, in december 1942 in gemeen overleg met de hoge magistraten van de Hoven bij de zetel van elk Hof van Beroep een speciale brigade op.

KRANTENKNIPSELS: INZET DER POLITIE IN DE JAREN 1940-1941

Uit het dagblad ,,Het Algemeen Nieuws'' van 26 juni 1940

OFFICIEELE BERICHTEN

Het wettelijke betaalmiddel

Op bevel van den Militairbevelhebber van België wordt het volgende ter kennis gebracht :

De bevolking wordt erop opmerkzaam gemaakt, dat naast de Belgische frank alleen betaalmiddel gelden. De Reichskredítkassennog de Reichskreditkassenscheine als wettig scheine komen in volgende waarden ter uitgifte : 50 Reichspfennig, 1 Mark, 2 Mark, 5 Mark, 20 Mark en 50 Mark. Daarnaast zijn de volgende munten in waarde van 1, 2, 5, en 10 Reichspfennig als betaalmiddel geldig. Alleen voor Reichskreditkassenscheine en Duitsche munten tot 10 Reichspfennig is de koers op 10 Reichspfennig=1 Belgische Frank vastgezet.

De in het gebied van het Duitsche Rijk geldige Rijksmarkbanknoten, Rentenbanknoten en munten in waarde van 50 Reichspfennig en meer zijn in het bezette gebied ongeldig. Het is verboden ze in omloop te brengen of aan te nemen. De nog in bezit zijnde voorraden mogen niet in omloop gebracht worden.

Voor de Rijkswacht, gemeentepolitie en Tolbeambten

De militairbevelhebber in België deelt mede :

De Belgische ambtenaren van de rijkswacht en gemeentepolitie, alsook de Belgische tolambtenaren worden aangewezen hun werk onder het toezicht van hun vroegere bestuurders onmiddellijk weer op te nemen.

Verhindering van vijandelijke sabotage

De Militairbevelhebber in België deelt mede :

Engelsche en Fransche soldaten, wier regeeringen het land België in 't ongeluk hebben gestort, vagabondeeren in civiele kleeding in het land, om door sabotagedaden ook nu nog verdere onrust en verwarring te veroorzaken.

De militair noodzakelijke scherpe vergelding voor elke daad van sabotage zal de Belgische bevolking op ernstige wijze doen lijden als de misdadigers niet onmiddellijk vastgesteld en vastgenomen worden. Het ligt daarom in het eigen belang van de Belgische bevolking zelf mee te werken, om zulke sabotagedaden te verhinderen.

De Militairbevelhebber besluit daarom het volgende :

1. Ieder Belgische inwoner wie geloofwaardige kennis krijgt, dat Engelsche en Fransche soldaten (met uitzondering van oorlogsgevangenen) in uniform of in civiele kleederen in België verblijven of dat de een of andere poging tot sabotage beoogd wordt, is gehouden hiervan het naaste Duitsch-militair Bureel onmiddellijk in kennis te stellen.
2. Wie tegen dit besluit handelt wordt met den dood of met zware gevangenis gestraft.

DE STADSPOLITIE

De plaatselijke stadspolitie werd van 48 op 72 gebracht. Buiten de eigenlijke stadspolitie werden nu nog verschillende brigades gevormd die bevoegdheid hebben over zekere wijken en aldus het nieuwe politiekorps in aantal verdubbelen. Daaruit blijkt ten volle dat de politieoverheid vast besloten is krachtaan alle inbreuken op de wet, en dit tot dadig op te treden om een einde te stellen eenieders belang.

Sint-Niklaas

Uit het dagblad ,,Het Algemeen Nieuws'' van 9 juni 1940

STAD BRUSSEL

Aan de bevolking

Sabotage werd gepleegd op een der sporen van den ijzerweg die in het Josaphatstation eindigt.

Een twintigtal inwoners werden als gijzelaars aangehouden; zij werden losgelaten op voorwaarde vervangen te zijn door den Burgemeester van Schaarbeek en door ik zelf, die het lot van mijn collega wil deelen.

De politie en de gendarmerie zullen overgaan tot een streng toezicht.

Ik verzoek de bevolking door alle middelen te beletten dat nog sabotage gepleegd worde.

De misdadigers die dergelijke feiten uitvoeren zijn meer onze eigen vijanden, dan deze der Bezettende Overheid.

Ik heb de verzekering dat dergelijke aanslagen zich niet meer zullen voordoen.

Brussel, den 7 Juni 1940.

De burgemeester,
F.-J. VAN DE MEULEBROECK

Uit het dagblad ,,Het Algemeen Nieuws'' van 25 april 1940

Gezamenlijk optreden van de Speciale Brigade Controleurs en politie te Aalter

Woensdag heel vroeg in den morgen begon de inspectietocht reeds. Verdachte huizen werden afgezet, onderzocht en talrijke goederen aangeslagen. Vooral op deze in de omgeving van 't station had men het voorzien. Hier en daar werd tegenstand geboden, zelfs werden goederen teruggenomen, doch de politie greep dadelijk in.

In Maria-Aalter liep het eveneens van geen leien dakje en er vonden zelfs handtastelijkheden plaats.

Uit het dagblad ,,Het Algemeen Nieuws'' van 6 mei 1940

Streng verboden op uitdagende wijze kenteekens te dragen op 10 Mei

BRUSSEL (Belgapress Speciaal). — In bevoegde zijde wordt er op gewezen dat ter handhaving van rust en orde het ook op 10 Mei 1941 verboden zal zijn op uitdagende wijze kenteekens of insignes te dragen. Het leggen van bloemen of kransen aan gedenkteekens is dien dag eveneens verboden.

Overtreders zullen zwaar gestraft worden. De politie en gendarmerie hebben opdracht ontvangen tegen elke overtreding streng op te treden.

Behoorden in feite niet tot de plaatselijke politie, doch werkten nauw samen. Een veldwachter was meer een gemeentelijke bode en aanbrenger van inlichtingen. Zijn benoeming gebeurde door de bestendige deputatie van elke provincie. Het was dus meer een provinciaal ambtenaar in uitvoerende dienst. Ze werden belast met het inwinnen van allerlei inlichtingen aangaande de veestapel, landbouw, bezaaide oppervlakte enz. Daarenboven hadden ze te zorgen voor de opeisingen, gedaan ten behoeve van de bezettende overheid, voor de leveringen van vee, graan, aardappelen enz.
Om de veldvruchten tegen diefstal te beschermen, werden talrijke nachtdiensten ingericht in de landelijke gemeenten, in samenwerking met de ,,Boerenwacht''.
Ze moesten het stelen van rantsoenzegels beletten alsook de sluikhandel en de smokkelhandel. Zij bewaakten de uitreiking van de rantsoenzegels.
In de gemeenten waren ze de rechterhand van de burgemeester.

UNIFORM

Bijna hetzelfde als de politieagent, doch droegen geen helm en hadden een andere vorm van kepie.

BEWAPENING

Droegen naast hun matrak ook steeds een revolver (met de verplichte Waffenschein).

STRUCTUUR

Hun rechtstreekse overste was de provinciegouverneur.
De provincie werd onderverdeeld in Brigaden, die niet altijd de grenzen der arrondissementen volgden.
Als illustratie geven we hier de Brigaden van de Provincie Antwerpen (niet volledig).
In elk bestuurlijk arrondissement werd een hoofdbrigadier, namens de arrondissementscommissaris belast met het toezicht over de veldwachters en de veldbrigadiers van het arrondissement, terwijl in iedere provincie een in-

specteur van de veldpolitie, namens de gouverneur dezelfde opdracht had ten opzichte van de veldpolitie der provincie.

SCHOLING

Hoofdbrigadiers en inspecteurs werden gevormd in de school voor officieren te Tervuren. De veldwachters moesten een politieschool volgen en geestelijk en lichamelijk geschikt zijn voor hun dienst.

SAMENSTELLING DER BRIGADEN IN DE PROVINCIE ANTWERPEN 1941 EN 1942

1e Brigade (veldbrigadier Pauwels)

Kalmthout: Veldwachter 1e klas Ruys en Veldwachter Lievens
Brecht: Veldwachter Vermeiren
Hoevenen: Veldwachter Adriaenssens
Pulderbos: Veldwachter De Beuckeleer
Schoten: Veldwachter Van Schil
Stabroek: Veldwachter Delie
Wuustwezel: Veldwachter Van Deun
Zoersel: Veldwachter Van Giel
Wilrijk: Hoofdveldwachter Bal
Veldbrigadier Van den Brande op rust vanaf 31.12.41
e.a.

2e Brigade (veldbrigadier Gielis)

Oelegem: Veldwachter eerste klas Verswijvel
Wommelgem: Veldwachter Van Hooydonk
Lint: Veldwachter Tops
e.a.

3e Brigade (veldbrigadier Ibens)

Bornem: Veldwachter eerste klas Van Assche
e.a.

4e Brigade (veldbrigadier Aerts)

Minderhout: Veldwachter eerste klas Goos

Poederlee: 1e Veldwachter De Backer
e.a.

5e Brigade (veldbrigadier Engels (Olen))

Herenthout: Veldwachter Dillen R.
Eindhout: Veldwachter Haesen
Balen: Hoofdveldwachter Dierckx
e.a.

Verslag: Hoofdstuk X — Gerecht, politie — Vertoog over de administratieve toestand der provincie Antwerpen in het jaar 1942 (blz. 464).

De veldwachters hebben veel werk gehad tijdens het verlopen jaar 1942. Immers ze werden belast met het inwinnen van allerlei inlichtingen aangaande veestapel, landbouw, bezaaide oppervlakten, enz. Daarenboven hadden ze te zorgen voor de opleidingen, gedaan ten behoeve van de bezettende Overheid, voor de leveringen van vee, graan, aardappelen, enz. Wat meer is, om de veldvruchten tegen diefstal te beschermen, werden talrijke nachtdiensten ingericht in de landelijke gemeenten, in samenwerking met de ,,Boerenwacht''.

SCHIETOEFENINGEN

Deze werden geschorst in 1942.

BIJZONDERE GEBEURTENISSEN

Strijd tegen de diefstallen van rantsoenzegels.

Wuustwezel: Inbraak in het gemeentehuis voor diefstal van rantsoenzegels. Door de politie en veldwachter Van Deun werden 18 schoten gelost. Twee daders werden aangehouden. Vermoedelijk werd een andere dader gekwetst.
Wommelgem: In de nacht van 24-25 februari 1942 werd gerucht waargenomen in het bureel van bevoorrading (gemeentehuis). Gewapend met zijn revolver trok veldwachter V. Hooydonck het bureel binnen, botste op dieven. Vuurschoten werden gelost. Begunstigd door de duisternis konden de boosdoeners vluchten langs de voorpoort, die zij te voren hadden geopend.

Westmalle: Ontdekking van een geheime slachterij (29 oktober 1941). Re-

volverschoten werden gelost op de veldwachter van Westmalle en op een lid van de Rijkswacht.
Vremde: Revolverschoten werden tijdens de nachtronden gelost op de veldwachter van Vremde. Zijn hond werd gedood, en op de veldwachter van Waarloos.
(Uit VERTOOG over de administratieve toestand der provincie Antwerpen in de jaren 1941 en 1942. Opgemaakt door de bestendige deputatie in uitvoering van artikel 115 der provinciewet.)

VEREISTEN EN LONEN DER VELDWACHTERS

Uit het ,,Inlichtingenbulletin'', tijdschrift van het instituut ,,Exelsior''. Verscheen om de 14 dagen. Uit de jaren 1940 ontnemen we het volgende.

> Beerse. — Een plaats van veldwachter is thans te begeven. Ouderdom 25 tot 40 jaar (O.S. 45 jaar). Aanvangswedde 12.000 fr. per jaar. Aanvragen met geboorteuittreksel (op zegel) en getuigschrift van goed gedrag en zeden (op zegel en geregistreerd) in te dienen tot...
> Wielsbeke. — Te begeven plaats: Veldwachter. Wettelijke wedde. De aanvragen moeten ten laatste op 15 april 1940 toegezonden worden aan het gemeentebestuur van Wielsbeke. Voorwaarden: minstens 25 en hoogstens 35 jaar oud zijn, voorkeurrecht oudstrijders en gelijkgestelden volgens de wetten van 3.8.19 en 21.7.24. Voldaan hebben aan de militiewet (getuigschrift). De aanvragers zullen zich moeten onderwerpen aan een voorgeschreven examen. Bij benoeming de gemeente bewonen binnen de zes maand.
> Rupelmonde. — Betrekking van Veldwachter is te begeven. Ouderdom: 25 tot 30 jaar (O.S. 35 jaar). Aan de militaire verplichtingen hebben voldaan. Bewijs van lichamelijke geschiktheid af te leveren door de h. dr. L. Lammers te Sint-Niklaas of door een ander erkend geneesheer door de provincie aangenomen. Een eensluidend afschrift van het provinciaal diploma van veldwachter. Getuigschrift van goed gedrag en zeden. Uittreksel uit de geboorteakte op zegel. Verklaring behelzende: a) naam en voornamen van de aanvrager; b) zijn huidig beroep en woonplaats, c) zijn gestalte. Aanvragen schriftelijk in te zenden aan de heer Burgemeester.

Het feit dat de lonen in 1941 en later ietwat naar omhoog gingen, bleef toch een feit dat het loon van een veldwachter zeer laag was. Ongeveer brutoloon per maand 1.000 fr.

DE BELGISCHE RIJKSWACHT 1940-1944

DE BELGISCHE RIJKSWACHT

KORTE HISTORIEK

De evolutie als staatspolitie ging gepaard met de heersers over ons grondgebied.
Vóór 1815, dus in de tijd dat Napoleon heerste, kende men bij ons reeds de ,,Gendarmerie Nationale''.
Na de slag van Waterloo op 18 juni 1815 betekende dit het einde van het Napoleontische Keizerrijk. In onze gebieden regeerden de Nederlanders. De staatspolitie nam de toen in Nederland gebruikte Frans benaming ,,Marechaussee'' aan.
Na de revolutie van 1830 en bij de onafhankelijkheidsverklaring van de Belgische Staat werd het korps der Marechaussee ontbonden en vervangen door een nationale Belgische Gendarmerie. De officieren, onderofficieren en soldaten der ex-marechaussee konden in het korps opgenomen worden na hun formele erkenning van het voorlopig bewind.
De Belgische Gendarmerie was op Franse leest geschoeid, alles wat maar iets met de Gendarmerie te maken had was in het Frans.
Eerst in de wet van 2 juli 1913 kwam daar enige verandering in, in die zin dat alle berichten en mededelingen gericht tot het publiek moesten tweetalig zijn.
Door het koninklijk besluit van 26 december 1830 werd de Gendarmerie onderverdeeld in drie divisies, waarbij iedere divisie drie provincies omschreef. Iedere provincie beschikte over een Compagnie onderverdeeld in lieutenances en sous-lieutenances.
De benaming Rijkswacht werd voor de eerste maal officieel gebruikt bij de publicatie van de vertaling van de grondwet, in het staatsblad van 19 december 1925.
Door het koninklijk besluit van 18 februari 1908 werd de Rijkswacht gereorganiseerd en de provincies verdeeld onder vier territoriale groepen: Gent, Brussel, Bergen, Luik. De Lieutenance werd nu district. Ieder district had het toezicht over Brigades (zoals voorheen de Lieutenance). Men mag niet vergeten dat bij het beëindigen van de eerste wereldoorlog we in België nog een Burgerwacht hadden (Garde Civique). Deze werd na de oorlog niet meer heringericht. Het handhaven van de orde rustte van dan af in de handen van de politie, de Rijkswacht en eventueel het leger.
Er werd dan bij koninklijk besluit van 14 april 1919 een mobiele macht ,,Force Mobile'' toegevoegd aan de territoriale groepen. Deze eenheid bestond uit twee pelotons te paard, een escadrille auto-mitrailleuses en een

veldkeuken, in totaal dus uit drie officieren en honderdzeventien onderofficieren. Deze ,,Forces Mobiles'' zouden later de mobiele groepen vormen. Hun taak bestond hierin dat ze bij onlusten snel konden ingrijpen en in oorlogstijd de kernen van ruiterij-eskadrons zouden vormen.
Een mobiel legioen werd opgericht bij koninklijk besluit van 15 november 1932. Dit was dan ook het einde van de ,,Forces Mobile''. Deze eenheid bestond uit een cavalerie-eskadron, een eskadron gedemonteerde ruiters, twee eskadrons wielrijders, een batterij mortieren 81 mm en een eskadrille auto-mitrailleuses.
De provincie Limburg kreeg ook in 1936 haar eigen Territoriale Groep. Op 7 februari 1938 werd bij koninklijk besluit voorzien in de oprichting van twee lichte regimenten. Ieder regiment bestond uit twee mobiele groepen en was gekazerneerd te Brussel en te Antwerpen. Deze regimenten werden als strijdkrachten ingezet in de achttiendaagse veldtocht van mei 1940.
Het 1ste regiment (1 LR) stelde zich op de Samber tussen Charleroi en Namen op. Het 2de regiment (2 LR) ging in stelling tijdens de mobilisatie met zijn eerste groep op de grens tussen de Leie en de Schelde op de lijn Roesbrugge-Menen en met zijn tweede groep op de lijn Pommeroeul-Antoing.
Door de inval van de Duitsers in Polen kwamen er gevoelige wijzigingen in het Belgisch verdedigingsstelsel. Hierdoor veranderden op 7 oktober 1939 het 2de regiment met haar tweede Groep van stelling en werden opgesteld tussen de Panne en Menen.
Op 10 mei 1940 werd door de territoriale gendarmerie overgegaan, op bevel van de auditeur-generaal Ganshof van der Meersch, tot de aanhouding van statenloze en verdachte personen.
Enkele dagen later sloegen ook de gendarmen uit de brigades op de vlucht, alleen al door het feit dat ze gespeend bleven van de nodige orders. De meesten geraakten ook niet verder dan Brugge.
Op order van de Militär Befehlshaber van België moesten de Rijkswachters zich naar hun standplaatsen begeven. Ook de Belgische gendarmen-krijgsgevangenen moesten onmiddellijk vrijgelaten worden en werden dan ook ontslagen door de commandanten der krijgsgevangenkampen. De Rijkswachtofficieren van hoog tot laag, van onderluitenant tot generaal werden op vrije voeten gesteld, alhoewel zij ook tot het leger behoorden. Allen namen terug dienst en stelden zich vrijwillig terug ter beschikking van de bezetter. Deze wilde haar als politieinstrument gebruiken. Na eerst ontwapend te worden werden ze nadien terug van wapens voorzien. De secretaris-generaal op het ministerie van Binnenlandse Zaken G. Romsée bepaalde het statuut van het korps. De Rijkswacht werd een civiele macht belast met de uitoefening van de administratieve en gerechtelijke politietaken die zij voordien in normale omstandigheden uitgevoerd hadden.

De ontslagen beroepsofficieren van het Belgisch leger moesten zich om de veertien dagen melden op de Feldgendarmerie. De officieren van de vooroorlogse Gendarmerie werden hiervan ontlast. Doch alle ontslagen officieren uit de Duitse Krijgsgevangenkampen werden verplicht het document te ondertekenen waar ze zich verbonden niets te ondernemen tegen het Duitse leger en tegen Duitsland, zij verzaakten hierdoor iedere vijandelijke actie tegenover de bezetter.

Uit „Het Algemeen Nieuws" van maandag 8 juli 1940

De weggevoerde burgerlijke gevangenen

Het lot van Borms en Degrelle

BRUSSEL, 5 Juli. — Zooals reeds bekend is zijn onze landgenooten evenals de Duitschers en anderen, die naar Frankrijk werden medegesleept, tijdens hun gevangenschap, op onmenschelijke manier behandeld. Thans bereikt ons daarover een nieuw beteekenisvol bericht van den Duitschen journalist Dr. TEIPEL, die uit Fransche gevangenschap is teruggekeerd Hij beschrijft om te beginnen de willekeurige aanhoudingen, die op 10 Mei j.l. te BRUSSEL gedaan werden, waarbij ook 80-jarige ouderlingen, kreupelen en geestelijken niet verschoond werden.

Een groep van ongeveer 2,000 personen werd in een beestenwagen naar Frankrijk overgebracht. De luiken der wagens waren toegenageld, zoodat geheel de reis zonder licht of lucht is verloopen.

De Duitsche journalist schrijft daarover onder meer: Het eerste water kregen wij te TOURS. Als de wagendeuren opengingen sprong een der opgeslotenen uit den wagen; hij was blijkbaar door gebrek aan lucht en water gek geworden. Hij werd onmiddellijk neergeschoten. Wij trachtten later aan water te geraken door het regenwater dat van het dak van den wagen afliep op te vangen, wat slechts zoolang mogelijk was als de vensterluiken open waren. Wij hebben ze naderhand met geweld open gebroken. Dan ook nog werden in de stations onze pogingen om het water op te vangen met stokslagen van buiten verhinderd.

De gevangenen kwamen ten slotte te CHENELLE, bij TOULOUSE toe, waar zij door de « garde mobile » met kolfstooten werden buitengedreven. Daar werden zij in een kamp gebracht waar men hen al hun geld en waardevolle zaken ontnam. Zij werden dan van het eene kamp naar het andere gesleept en kwamen aldus te ELNE bij PERPIGNAN, waar zij 12 andere Duitsche journalisten ontmoetten, die ook van BRUSSEL naar Frankrijk overgebracht waren.

Alles te samen waren daar ongeveer 2.000 gevangenen, voornamelijk Joodsche emigranten, ook een 400 Duitschers en vele Belgen, onder wie ook de bekende Vlaamsche leider BORMS, die niettegenstaande zijn hoogen ouderdom, naar Frankrijk was weggesleept en daar opgesloten. De hygiënische voorwaarden aldaar trotseeren alle beschrijving. Zoo waren b.v. geene medicamenten wat, gezien het groot aantal zieken, een bestendig gevaar voor besmetting medebracht.

Vijf gevangenen zijn gestorven. Later werd een deel der gevangenen naar LA ROCHELLE overgebracht. Daar ontmoetten zij ook andere politieke gevangenen. Onder dezen bevond zich ook de Belgische leider van Rex, de rexistische oud-senator Wijns en talrijke Fransche communistische volksvertegenwoordigers.

Nog nieuws over de politieke gevangenen

Naar gemeld wordt heeft advokaat Samyn, van Brugge, Zondag l.l. een bezoek gebracht aan Kortrijk alwaar hij vernomen heeft dat een groep van 90 personen, op Zaterdag, 18 Mei, uit Kortrijk vertrokken, op Zondag, 19 Mei, te 13 u. 30, uit Oostende met een schip, vertrokken zijn met bestemming naar Dieppe. Onder deze personen bevonden zich heel waarschijnlijk al degenen die te Ieper werden aangehouden, en in alle geval de hh. Luc. Desramault, Edgard Louage en Léon Hosten. Het spoor van deze 90 personen wordt verder opgezocht.

Gevangenis te Brugge

LIJST DER AFGESCHREVENEN OP WOENSDAG, 15 MEI 1940

Sklareck Leo, Degrelle Leon, Tonné Frans, Wéry René, Vanderkelen Hektor, Van den Plas Johannes, Cervinka Bodhan, Belle Robert, Kripekeer Jean, Buschgens Emiel, Baitensperger Max, Wallowicx Max, Perissino Corrado, Carra Renzo, Lazellari Luigi, Bellumat Ferruclo, Monami Lucien, Winter Paul, Schein Samuel, Taccardi Mirko, Esser Jaak, Becker Emile, Hake Charles, Zücker Arthur, Tampieri Pietro, Katz Isaac, Sonin Garfunkel, de Mercader Mallot, Vos Lambertus, Schwartz Rudolf, Van Severen Joris, Ryckoort Jan, Decock Juul, Vandycke Julien, Caestecker Louis, Geerolf Gabrielle, Ceuterick Maria, Warris Gabrielle, Schollen Eug., Trees Oswald, Vande Loo Willem, Naftel Mo-

zes, Pevery Leopold, Bernaidy Henriette, Abineri Gustaaf, Wachter Ludwik, Lüttjohan Fritz, Liebeskind Szmul, Hold Jozef, Bayonet Jean, Hirschfild Leon, Rosen Eugeen, Rosen Alfred, Debruyn Henri, Schmitt Etienne, Henenberg Chil, Kasperski Frans, Taubmann David, Hurlimann Frederik, Hirsch Frederik, Jorissen Leon, Mareel Achiel, Van Gyseghem Maurice, Jackim Renato, Klisner Gilbert, Thomas François, Ginsberg Werner, Hekkema Wybo, De Mol August, Lein Guillaume, Goldwasser Abraham, Vermeylen Gustaaf, Mantella Guiseppe, Klahn Roland, Dieltjens Louis, Müller Heinrich, Heller Heinrich, Orlowski Isaie.

DE RIJKSWACHT STELT ZICH TER BESCHIKKING VAN DE DUITSERS OP 28 MEI 1940

Op 28 mei 1940 tekenden voor België generaal-majoor Derousseaux, gevolgmachtigde van koning Leopold III en voor Duitsland Generaloberst von Reichenau op het kasteel van Anvaing om 10.30 uur het protocol van overgave van het Belgisch leger.

Punt 7 van het toevoegsel van het protocol nr. 2 bepaalt:

> ,,De Rijkswacht, die gebruikt wordt als een eenheid die afgescheiden is van het Belgisch leger, behoudt haar wapens en wordt na de evakuatie van het Belgisch leger naar de vrede-kazernementen gezonden. Tot op dat ogenblik staat ze voor wat de rijkswachtopdrachten betreft ter beschikking van het Duitse leger." (vrije vertaling)

Op aandringen van Reeder op 4 juni 1940 werden dan ook de Rijkswachters, grotendeels deeluitmakende van de lichte regimenten ontslagen uit de Duitse gevangenislagers om dusdanig hun normale dienst te hervatten.

De overgrote meerderheid van de Rijkswachters maakten hiervan dankbaar gebruik en hernamen hun dienst. Men kan dit feit beschouwen als een eerste teken van militaire collaboratie.

De Rijkswachters verplichtten er zich toe de Duitse Officieren te groeten (dit na overeenkomst met luitenant-generaal Van Gool, bevelhebber der Rijkswacht, en General Reeder, chef van de Militär Verwaltung).

De Rijkswacht deed gedurende de jaren 1940, 1941, 1942, 1943 en 1944 haar normale dienst. Nieuwe Rijkswachters legden dezelfde eed af als de Rijkswachters voor de oorlog. Hun uniform was identiek hetzelfde als voor 10 mei 1940. Hun dienstgraden en functies bleven dezelfde.

Door de landing der geallieerden in Normandië in juni 1944 werd de sfeer troebel en onrustwekkend bij de Rijkswacht. De korpsoverste Kolonel Van Coppenolle bevool de samentrekking van de eenheden in de beide Vlaanderen en te Antwerpen.

Volgende maatregel werd afgekondigd op 9 juni 1944. De mobiele eenheden werden geconsigneerd in hun respectieve kwartieren. De territoriale brigades werden gegroepeerd in de zetels van de districten. Er waren enkele Rijkswachters, die het zekere voor het onzekere kozen en onderdoken.

Bij de herovering van België door de geallieerden week een deel der Rijkswachters met Kolonel Van Coppenolle uit naar Duitsland. Anderen bleven op hun plaats en vervulden hun verdere dienst. Ook de repressie hield geweldig

huis in dit korps en velen gingen voor jaren achter de tralies. Tussen wet en werkelijkheid was een breuk ontstaan. De uitgeweken rijkswacht als dusdanig heeft geen rol meer gespeeld na september 1944 in Duitsland, wel zijn er enkele overgestapt naar het Politie-Bataljon Vlaanderen onder leiding van R. Verbelen. Anderen gingen in de industrie werken.
Het gerekruteerde personeel, ongeacht hun graad, van tijdens de oorlog werd in principe ontslagen. De ministeriële beslissing van 1 september 1944 liet de herneming van dienst toe als zich niets of niemand hiertegen verzette. De bevorderingen van tijdens de bezetting werden geanulleerd.

BEDENKING

Hoe komt het dat er Rijkswachters in september 1944 ontheven werden van hun functie en slachtoffer werden van de repressie, terwijl de overgrote meerderheid niet verontrust werd en verscheidene een hogere dienstrang kregen.
Van de 230 rijkswachters die tot de Stafkompagnie behoorden werden er slechts 69 ontslagen.
Nochtans vervulden al deze Rijkswachters dezelfde dienst, het tuchtreglement was hetzelfde als voor de oorlog. Zij gehoorzaamden dezelfde oversten. Allen behoorden tot de uitvoerende macht van de Belgische wetgeving. Allen stonden onrechtstreeks in dienst van de bezettende overheid. Alhoewel hun houding tegenover de bezetter zelfstandig, onafhankelijk en ongebonden was, mocht deze als goed beschouwd worden.
De Rijkswacht werd door deze bezettende overheid gerespecteerd en wel door het feit dat zij veel diensten, waartoe ze anders zelf verplicht waren, van hen overnam, hetzelfde kon ook gezegd worden van de rechtbanken.
Ofwel was de ganse Rijkswacht fout en moest totaal ontbonden worden of kon niemand bestraft worden na september 1944 voor zijn diensten bij de Rijkswacht. Er bestond geen ander alternatief.

DE STRUCTUUR VAN DE RIJKSWACHT IN DE JAREN 1940-1944

Deze was dezelfde als in de jaren onmiddellijk voor 10 mei 1940, echter met dit onderscheid:
— de twee lichte regimenten en de provoostdienst hielden op met bestaan;
— oprichting van een Stafkompagnie en de ,,S''-Eskadrons.

1. De generale staf met Stafkompagnie
2. De territoriale groepen

3. De mobiele groepen
4. De ,,S''-Eskadrons

KORPSKOMMANDANT VAN 1940 TOT 1944

Van 1 april 1939 tot 16 december 1940:
Luitenant-generaal Van Gool
Adjunct-commandant tot 20 december 1940:
Generaal-majoor Bourguingon
Van 16 december 1940 tot 11 november 1941:
Kolonel Dethise
Vervolgens ad interim:
Luitenant-Kolonel Leclaire
Luitenant-Kolonel Tirens
Luitenant-Kolonel Daelemans
Luitenant-Kolonel Delehouzée
Luitenant-Kolonel Bernier
Luitenant-Kolonel Boute
Van 6 februari 1943 tot 3 september 1944:
Kolonel Van Coppenolle
Van 16 september 1944 tot 16 november 1944:
Generaal-majoor Bourguignon
Vn 16 november 1944 tot 26 juni 1947:
Generaal-majoor Dethise

STAFOFFICIEREN BIJ KORPSKOMMANDANT VAN COPPENOLLE

Adjudant: Majoor Truyers
Waalse adjunct: Majoor Arnould
Majoor Van Wanzeele de latere Korpskommandant en Luitenant-Generaal vanaf 1.1.76 tot 1.7.1978
Kolonel Van der Cammen
Kapitein Van Oppen
Kommandant Van Malderen

DE STAFKOMPAGNIE

Direct ondergeschikt aan de staf.

Chef: Kapitein Deckers.
Zetel: Leuvensestraat 58, Brussel

STERKTE

In maart 1943 reeds 150 Rijkswachters als paleiswacht.
Begin september 1944 230, na de oorlog werden hiervan slechts 69 ontslagen.

OPDRACHT

Opgericht in 1941 met het doel de bewaking te verzekeren van gebouwen en overheidspersonaliteiten die hierom verzochten en die een aanslag vreesden op hun persoon door het steeds brutaler optreden van terroristen en rovers.

Personen die om bewaking van hun persoon verzochten en verkregen:

Secretaris-generaal Plisnier
Secretaris-generaal Romsee
Baron Empain
Graaf Maurice Lippens
Generaal Hannecaert
Kardinaal Van Roey kreeg een persoonlijke lijfwacht van 24 man. Een opperwachtmeester in burger, goed bewapend, vergezelde de Kardinaal overal.
Koning Leopold III en het Hof te Laken beschikte over een goed gewapende paleiswacht met aan het hoofd Luitenant-kolonel Corthouts. Naast deze wacht stelden de Duitsers nog een tweede wacht, een bewakingscompagnie onder leiding van Oberst-Leutnant Kiewitz aan.

Gebouwen en andere.bewakingsposten:

90 melkerijen, stations, stapelplaatsen en kaaien van de Belgische Spoorwegen, Postwezen, Postgebouwen, haveninstelling te Antwerpen, later overgenomen door de Vlaamse Wacht.
Bewaken van velden, veldvruchten, maalderijen, stapelhuizen en voedseltransporten.
Staatsdomeinen, koolmijnen, Nationale Bank, Belgische kunstschatten en nog meerdere gebouwen.

Begeleiding door de mobiele Rijkswacht van de graantransporten die Duitsland leverde aan België.
Zeventien treinen bestaande elk uit 40 wagens ieder met 10 ton graan kwamen in de maanden juli en augustus 1944 uit Duitsland te Essen aan. Van hieruit werden de transporten naar de bloemmolens van Antwerpen, Luik, Leuven, Deinze, Charleroi en elders door de Rijkswacht begeleid.

BIJZONDERE OPDRACHTEN VAN DE RIJKSWACHT

1. Beveiliging en bewaking van graanschepen

Deze graanschepen kwamen uit Frankrijk. Vele schepen verdwenen gewoon en werden gans of gedeeltelijk door smokkelaars ontladen. Men deed beroep op de rijkswacht en de politie om deze goederen te beschermen.
Einde 1941 was de aanvang van een periode van banditisme en terreur. Men kon geen onderscheid meer maken tussen daden van het verzet of bandietenstreken. De moeilijkste jaren in het bestaan van de Belgische Rijkswacht. Wie een beslissing durfde nemen was een held of een verrader, dit naar gelang de interpretatie.

2. Bewaking van kunstschatten

Deze werden vanuit de door luchtaanvallen bedreigde plaatsen weggebracht en naar betere oorden overgebracht.

3. Bewaken van stapelplaatsen, stations, havenisinstellingen en nijverheidsgebouwen

Vanaf einde 1941 werden deze bewakingsplaatsen overgenomen door de Vlaamse Wacht en Vlaamse Wachtbrigade. In sommige gevallen in samenbewaking van deze posten.
De mobiele groep van Antwerpen had reeds in 1940 rechtstreeks de opdracht gekregen van de Duitsers om een permanente wacht op te stellen aan de haven.

DE DUITSE BEWAKING AAN HET HOF TE LAKEN

De Duitsers noemden deze wacht een Erewacht (Ehrenwache des Königs der Belgier)
Hier beelden we twee bescheiden af (in ons bezit) van het alarmplan van de

OFK (Oberfeldkommandantur) Brussel. Het geeft de getalsterke en de bevelvoerende officier van deze wacht weer.

Geheim!

Dienststelle bzw. Einheit: Deutsche Adjutantur bei S.M.dem König der Belgier

Geschäftszimmer: Schloss Laeken

Name des Dienststellenleiters bzw. Einheitsführers und dessen Wohnung: Oberstltn.Kiewitz Schloss Laeken

Feldpostnummer:

Fernsprechverbindung: 0

Tag der Anmeldung:

Tag der Abmeldung:

Bemerkungen:

STÄRKE					
Datum:	a)			b)	
	Offz.	Uffz.	Mannsch.	Wehrm. Gef.	
16.2.42	2	2	-	2	

Geheim!

Dienststelle bzw. Einheit: ~~Ehrenwache des Königs der Belgier~~ Kmpr. Schloss Laeken

Geschäftszimmer: ~~Villa~~ Kaserne Laeken

Name des Dienststellenleiters bzw. Einheitsführers und dessen Wohnung: ~~Oberstltn. Kiesle~~ Hptm. ~~Schloss Laeken~~

Feldpostnummer: 12 671 W

Fernsprechverbindung:

Tag der Anmeldung: ~~22. 2. 44~~

Tag der Abmeldung: 22. 2. 44

Bemerkungen: Unterschr.: Millies.

Nr. 1788. Wehrmachtformularverlag Richard Boehl, Buchdruckerei, Essen, Wilhelmstraße 27
Auslieferungslager Brüssel, Dir. Emile Jorgensen 37, Fonsnyl Brüssel - 18 20 23.

1313

STÄRKE									
Datum:	a)			b)					
	Offz.	Uffz.	Mannsch.	Wehrm. Gef.					
9.1.42			79		8.5.43	1	5	80	—
9.2.42			84		10.6.43	1	6	77	—
7.3.42			14		12.7.43	1	5	80	—
9.4.42			13		30.8.43	1	5	80	—
7.5.42			84		11.9.43	2	13	133	—
3.8.42	1	5	39		11.10.43	2	18	128	—
7.9.42	1	5	38		9.11.43	2	19	128	—
10.10.42	1	5	38		9.12.43	2	16	134	—
11.11.42	1	5	39		11.1.44	2	18	125	—
9.12.42	1	5	87		6.2.44	2	11	125	—
7.1.43	1	5	79		9.3.44	2	18	131	—
8.2.43	1	5	79		11.4.44	2	11	129	—
10.3.43	1	5	79		11.5.44	2	22	123	—
10.4.43	1	5	39						

Uit volgend stuk in ons bezit ontnemen we dat Oberst-Leutnant Kiewitz op 30 juli 1943 op zijn beurt bewaakt werd door de diensten van de SS-Brigadeführer Jungclaus.

Afschrift

Der Reichsführer SS

Feld-Kommandostelle den 30. Juli 1943

Fernschreiben
1) An
SS-Brigadeführer Jungclaus
Brüssel

Namens des Führers beauftrage ich Sie mit allen Mitteln dafur zu sorgen, dass der belgische König auf keinen Fall entweichen kann.
Der Militärbefehlshaber hat denselben Befehl von Generalfeldmarschall Keitel erhalten. Ich mache Sie persönlich dafür verantwortlich.
Ergreifen Sie also die notwendigen Massnahmen. Oberst-Leutnant Kiewitz darf auf keinen Fall unterrichtet werden.

Gez. H. Himmler
Feld-Kommandostelle, 30.7.43

2) An
den Chef der Sicherheitspolizei
und des SD

Durchschriftlich mit der Bitte um Kenntnisnahme übersandt.

i.a.
R.
SS-Obersturmbannführer

Vertaling

In naam van de Führer belast ik u met alle middelen te zorgen dat de Belgische koning in geen enkel geval ontvluchten kan.
De militaire bevelhebber heeft hetzelfde bevel van Generaalveldmaarschalk Keitel ontvangen.
Ik maak u persoonlijk daarvoor verantwoordelijk. Neemt als dusdanig de noodwendige maatregelen. Oberst-Leutnant Kiewitz mag hierover niets ervaren.

get. H. Himmler

DE TERRITORIALE GROEPEN

Zoals voor de oorlog beschikte de Rijkswacht over een groep per provincie. Deze groep werd ingedeeld in Kompagnies die op hun beurt onderverdeeld werden in Districten en deze op hun beurt in Brigaden.
De territoriale groep te Brussel stond onder het bevel van Majoor Bovens. Deze werd ook later vervangen.
Er waren regelmatig dienstwisselingen wegens promotie, anderen verdwenen omdat zij de leeftijdgrens bereikten, anderen verlieten de Rijkswacht uit angst (vooral einde 1943 en in 1944) door de hetze van Jan Moedwil uit Londen. Zo ontstonden hier en daar tekorten aan officieren, die heeft men getracht aan te vullen door legerofficieren en absolventen uit de Officierenschool te Tervuren.

ORGANISATIE (Kon. Besluit van 10 januari 1940)

Territoriale groepen (Mobiele Machten)

Groep Brussel

Kompagnie	*District*
Brussel	Brussel
	Halle
	Nijvel
Elsene	Elsene
	Vilvoorde
	Jette
Leuven	Leuven
	Tienen
	Waver

Groep Antwerpen: Mobiele macht Antwerpen

Antwerpen	Antwerpen
	Merksem
	Hoboken
Mechelen	Mechelen
	Lier
	Turnhout

Groep Gent

Dendermonde	Dendermonde
	Aalst
	Geraardsbergen
	St.-Niklaas
Gent	Gent
	Oudenaarde
	Deinze
	Eeklo

Groep Brugge: Mobiele macht Kortrijk

Brugge	Brugge
	Veurne
	Oostende
Kortrijk	Kortrijk
	Roeselare
	Ieper

Groep Bergen: Mobiele macht Charleroi

Bergen	Bergen
	Boussu
	Doornik
Charleroi	Charleroi
	Jumet
	Marchienne-au-Pont
	Thuin
La Louviere	La Louviere
	Ath
	Zinnik

Groep Namen

Namen	Namen
	Ciney
	Marche
Aarlen	Aarlen
	Bastenaken
	Neufchateau
Dinant	Dinant
	Bouillon
	Philippeville

Groep Luik: Mobiele macht Luik

Luik	Luik
	Fleron
	Hollogne-aux-Pierres
Seraing	Seraing
	Hoei
	Borgworm
Verviers	Verviers
	Spa
Malmedy	Eupen
	Malmedy
	Sankt Vith

Groep Hasselt: Mobiele macht Hasselt

Hasselt	Hasselt
	Bree
	Leopoldsburg
Tongeren	Tongeren
	Genk

Rijkswachtbrigades in de provincie Antwerpen einde 1942

Kompagnie Antwerpen

	District
Antwerpen Post I	Antwerpen (1)
Antwerpen Post II	Ekeren (1)
Antwerpen Post III	Merksem (1)
Antwerpen Post IV	Borgerhout (1)
Antwerpen Post V	Deurne (1)
Antwerpen Post VI	Berchem en Mortsel (1)
Antwerpen Post VII	Hoboken en Wilrijk (1)
Hemiksem	Hemiksem
Kontich	Hemiksem
Niel	Hemiksem
Schilde	Hemiksem
Boom	Hemiksem
Borsbeek	Hemiksem
Ranst	Hemiksem

Rumst	Hemiksem
Zandhoven	Hemiksem
Zwijndrecht	Hemiksem
Berendrecht	Brasschaat
Brasschaat	Brasschaat
Brecht	Brasschaat
Kapellen	Brasschaat
Essen	Brasschaat
Schoten	Brasschaat
Wuustwezel	Brasschaat
Kalmthout	Brasschaat
Oostmalle	Brasschaat

Kompagnie Mechelen

Mechelen	Mechelen
Blaasveld	Mechelen
Bornem	Mechelen
Duffel	Mechelen
Puurs	Mechelen
Putte	Mechelen
Heist op den Berg	Mechelen
Lier	Mechelen
Berlaar	Mechelen
Geel	Geel
Herentals	Geel
Herenthout	Geel
Herselt	Geel

Kompagnie Turnhout

Turnhout	Turnhout
Arendonk	Turnhout
Beerse	Turnhout
Hoogstraten	Turnhout
Meerle	Turnhout
Merksplas	Turnhout
Rijkevorsel	Turnhout
Weelde	Turnhout
Meerhout	Turnhout
Vorselaar	Turnhout
Vorst	Turnhout

Westerlo	Turnhout
Balen	Turnhout
Mol	Turnhout

DE "S" ESKADRONS

Opgericht op 4 december 1941.
Eén eskadron per provincie met een getalsterkte van ongeveer 100 manschappen.
Doel en opdracht:
Het bestrijden van de sluikhandel, de smokkelhandel, de sluikslachting en tevens op te treden tegen het banditisme.

1e Eskadron Brabant
Lt. Reekmans
1943 Kpt. Lamonte

2e Eskadron Antwerpen
Kpt. De Smet
Lt. Le Docte

3e Eskadron

DE BIJZONDERE WEGPOLITIE — BWP

Opgericht in 1933. Verloor al haar materiaal tijdens de achttiendaagse veldtocht in 1940.
Heropgericht op 20 juli 1940 door Lt.-Gen. Van Gool, bevelhebber der Rijkswacht.
Staf: Galiléelaan 13 te Brussel.
Op 15 maart 1941 werd haar effectief verhoogd en gebracht op 35 manschappen.
Voor de 1ste Ploeg (Brussel) 11 man
Voor de 2de Ploeg (Antwerpen) 10 man
Voor de 3de Ploeg (Charleroi) 7 man
Voor de 4de Ploeg (Luik) 7 man
Deze versterking was gerechtvaardigd door het feit dat het rijbewijs voor alle autobestuurders van kracht werd.

MOBIELE GROEPEN

Toestand op 10 januari 1940

1ste Licht Regiment te Brussel

1. Mobiele Groep Brussel
3. Mobiele Groep Charleroi

2de Licht Regiment te Antwerpen

2de Mobiele Groep Antwerpen
4de Mobiele Groep Luik

Toestand na 10 mei 1940

Een Groep te Brussel, te Gent en te Antwerpen, te Charleroi en te Luik. Als reserve te Brussel dienden twee mobiele kompagnies (één Vlaamse en één Franstalige).
Een Mobiele Groep bestond uit 3 eskadrons.

Sterkte in 1943

2.600 manschappen waarvan er 700 te Leuven ondergebracht werden ter bestrijding van het banditisme.
Deze groepen bezaten een talrijk motorvoertuigenpark om snelle verplaatsingen toe te laten en om dusdanig effectief in te grijpen.

DE MOBIELE KOMPAGNIES

Opgericht op 3 oktober 1940.

OPDRACHT

Onafhankelijk van de territoriale eenheden en de ,,S'' Eskadrons de strijd aan te binden tegen het banditisme, de bescherming op zich nemen van zekere bezettingen zoals boerderijen en melkerijen, de oogsten op het veld.
Hun inzet was steeds in peletonsverband.

VEREISTEN TOT TOETREDING

Tweetalig, een auto kunnen besturen, goed op de hoogte zijn van de rechterlijke diensten der Rijkswacht, bij voorkeur ongehuwd.

STERKTE

Een autokompagnie bestaande uit drie peletons.

KWARTIER

Kroonlaan 378-380 te Elsene (Brussel).

TAALWETGEVING

Door de beslissing van het ministerie van Binnenlandse Zaken op 13 oktober 1941 moesten de Rijkswachters ingeschreven worden op een taalrol. Hierdoor kwam er tekort aan Vlaamse officieren, die dan aangevuld werden door beroepsofficieren van het leger.

Oprichting van het Werkhuis voor Herstellingen van Autovoertuigen op 1 september 1942. Dit was een noodzakelijke dienst in het kader van de technische opdrachten van de Rijkswacht.
Op 1 januari ondergebracht voor wat de kantoren betrof in de Bernard Bernierstraat 103, en voor wat de werkplaatsen aanging op de Steenweg op Neerstalle 172 te Vorst (Brussel).

POLITIESCHOOL VOOR OFFICIEREN TE DEURNE

Deze school werd uitsluitend opgericht om de teruggekeerde officieren van Luckenwalde op te leiden in hun latere functies voor de Rijkswacht, Politie, Controlediensten, gerechtelijk officier.
In de nazomer van 1941 werden alle gerepatrieerde legerofficieren uit Luckenwalde opgeroepen om een voorbereidende cursus te volgen. Later werden in iedere provincie politiescholen opgericht.
Prominente ambtenaren van Justitie, Binnenlandse Zaken, één officier van de Gendarmerie en een adjunct politiecommissaris doceerden in burgerlijk

recht, in strafrecht, in administratief recht, in gemeentewetgeving enz. In vervanging van het examen voorzien bij K.B. van 6 maart en 13 september 1935 werd er na deze cursus een eindexamen afgenomen. Het diploma werd afgeleverd op 2 februari 1942. Duur van de cursussen was 6 weken. Daar al deze officieren reeds hun eed als legerofficier afgelegd hadden werden ze ook ontslagen om een nieuwe eed af te leggen.
Uit deze groep officieren riep Kolonel E. Van Coppenolle een veertigtal luitenants en onderluitenants op als overtallig officier bij de Rijkswacht. Hoofd van de school was Capoen (Belgisch beroepsofficier).
De officieren werden zowat overal ingedeeld: de school voor rijkswachters te Antwerpen en te Vottem, de officierenschool te Tervuren, de mobiele en territoriale Rijkswacht. Ze kregen er een functie volgens hun dienstgraad en werden zeker niet bevoordeeld tegenover de oudere rijkswachtofficieren. Aanvankelijk werden deze nieuwkomers als verdachten beschouwd doch later werden ze loyaal in de diensten opgenomen.

Lesgevers aan de politieschool te Deurne

Hoofd en diensttoezicht	Capoen
Criminologie	Dr. Lehembre
Economie	Bijloos
Recht	Verliefort
Verkeer	Erkens
Taalzuivering	Lebeau
Strafrecht	
Gerechtelijke geneeskunde	Mathijs

POLITIESCHOOL TE ANGLEUR

Hoofd van de school was Robert Houssa.

RIJKSWACHT EN LEGEROFFICIEREN

Er werd meermaals naar voren gebracht dat tussen het Hof, het College van Secretarissen-generaal een feitelijk consensus bestond. Van Coppenolle zelf verklaarde tot de laatste dag bereid te zijn tegenover iedere regering zijn beleid te verdedigen.
In die lijn lag ook de overtuiging van de meeste legerofficieren. Zij waren de mening toegedaan dat ze de Belgische Administratie hielpen in het voordeel

van de bevolking. Ook meenden zij het blote feit der bezetting te mogen aanvaarden. Volgens de Conventie van Den Haag achtten zij gewapend verzet tegen deze Conventie ongeoorloofd. Zij meenden verdienstelijk werk te verrichten en hun inzet later erkend te zien. De officieren meenden voldoende waarborgen te bieden zonder aan verzet te doen.
Nadat de ene korpsoverste na de andere het strijdtoneel had verlaten of moest verlaten (Duitslands zege was zeer twijfelachtig geworden na de slag van Stalingrad) werd kolonel Van Coppenolle in februari 1943 aangesteld als korpscommandant en de legerofficieren gingen definitief over tot de Rijkswacht echter slechts nadat hun rang en dienstouderdom tegenover hun collega's van de Rijkswacht, na een grondige studie, was vastgelegd.

UNIFORM

Ook dit uniform onderging in de loop van de geschiedenis vele veranderingen.
In 1830 droeg de Gendarmerie hetzelfde uniform als dit van de Hollandse Marechaussee met dit onderscheid echter dat de hemelsblauwe borstlap vervangen werd door de gele.
Op 15 april 1832 kreeg de Belgische Gendarmerie haar eerste uniform. Een koningsblauw vest (vareus) met omslagen, kleppen en biezen in scharlaken rood en een gemslederen broek voor de cavalerie.
Het hoofddeksel was toen de beremuts met de klep in zwart leder, de achtergrond in scharlaken rood versierd met een leeuwekop. Op de voorzijde prijkte een granaat.
De nestels en de granaat blijven nu nog steeds de kentekens van al de Gendarmeries die opgericht werden ten tijde van Napoleon, ongeacht hun huidige benaming.
Door een ministerieel besluit werd het uniform op 9 juli 1920 aangepast, de kleur bleef echter koningsblauw, de spiegels in scharlaken rood alsmede de uniformafboordingen.
De matrak deed haar intrede op 6 september 1920.
Dit laatste model bleef hetzelfde tijdens de oorlogsjaren om het even in welk land ze dienst deden. De Belgische Gendarmerie in Engeland tijdens de jaren 1940-1945 droeg hetzelfde uniform als de Rijkswacht in België tijdens dezelfde periode.

Veldkledij

Helm of kepie of politiemuts, mantel, rijbroek met beenstukken of botten, tuniek met koorden.

Als helm droegen ze de vooroorlogse Belgische helm met als versiering de granaat vooraan in het midden.
De kraag van de tuniek (vareus) een hoge kol waarop de scharlaken rode spiegels genaaid werden met de granaat als versiering en de dienstrangkentekens vanaf Adjudant.

Zwarte helm met rode band.
Kenteken een granaat.

Zwarte helm zonder rode band.
Kenteken een leeuwekop.

Stadskledij

Kepie, vest (vareus), mantel, lange broek voor de officieren, rijbroek voor de onderofficieren en manschappen.

Kepie

De kepie was van het oude hoge model met vooraan in het midden de Belgische cocarde.

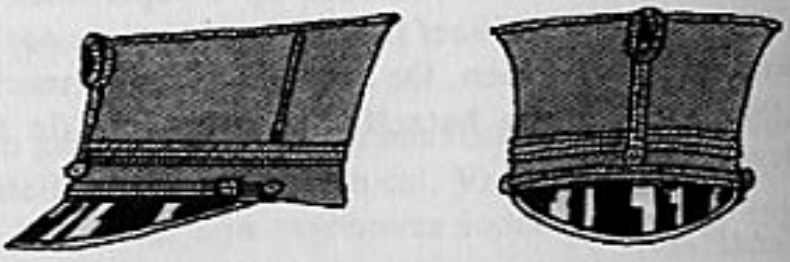

De Rijkswachters en Brigadiers:
Rond de kepie een witte galon in laken stof.

De onderofficieren tot Adjudant:

Een zilveren en zwart gestreepte galon.

Adjudanten

Een draaiende zilveren galon met op het dak van de kepie een zilveren klaverblad.

Officieren

Onder-luitenanten:

2 draaiende zilveren galons en 1 opstaande zilveren galon. Op het dak een zilveren klaverblad.

Luitenanten:

2 draaiende zilveren galons en 2 opstaande zilveren galons. Op het dak een zilveren klaverblad.

Kapiteins en kapiteins-commandanten:

2 draaiende zilveren galons en 3 opstaande zilveren galons. Op het dak een zilveren klaverblad.

Majoors:

3 draaiende zilveren galons en 1 opstaande zilveren galon. Op het dak een zilveren klaverblad.

Luitenant-kolonels:

3 draaiende zilveren galons en 2 opstaande zilveren galons. Op het dak een zilveren klaverblad.

Kolonels

3 draaiende zilveren galons en 3 opstaande zilveren galons. Op het dak een zilveren klaverblad.

Generaal-majoors:

4 draaiende gouden galons en 3 opstaande gouden galons. Op het dak gouden afboordsel met gouden klaverblad.

Luitenant-generaals:

5 draaiende gouden galons en 3 opstaande gouden galons. Op het dak gouden afboordsel met gouden klaverblad.

Rijkswachters met de nestels

Stormriem of kinband

Rijkswachters en Brigadiers witte laken koord.
Onderofficieren een zilver en zwart gevlochten koord.
Adjudanten een zilveren koord.
Officieren een gouden koord.

De nestels

De nestels werden gedragen op het galauniform en bij speciale gelegenheden (voor het assisenhof, erewacht, enz.). Deze koorden liepen van het linkerschouderstuk naar de tweede knoop van de tuniek. Rijkswachters, brigadiers en wachtmeesters in wit laken, de keuronderofficieren in gevlochten zilver en zwart, de officieren in het zilver en de generaals in het goud.

Kraagspiegel van de mantel.
Van Rijkswachter tot 1e Opperwachtmeester.

Uniformknoop.

Andere kentekens op het uniform

Functiekentekens werden gedragen op de linkermouw (opleiders, trompetters). Anciënniteit op de linkermouw juist onder de funktiekentekens. Frontstrepen op de rechtermouw. Aalmoezeniers en auditeurs droegen geen sterren maar wel een gouden streepje. Buiten de gebruikelijke koppelriem droegen de officieren nog een schouderriem.

DIENSTRANGKENTEKENS

	Mouwen	*Spiegels*
RIJKSWACHTERS-BRIGADIERS		
Rijkswachter		
Brigadier		
ONDEROFFICIEREN		
Wachtmeester		
1e Wachtmeester		
Opperwachtmeester		
1e Opperwachtmeester		
Adjudant	(zilveren ster) zilveren granaat	

Kraagspiegels

LAGERE OFFICIEREN

Onderluitenant

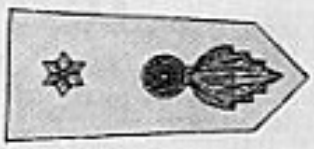

gouden sterren
gouden granaat

Luitenant

Kapitein

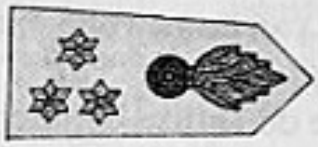

Kapitein-Commandant

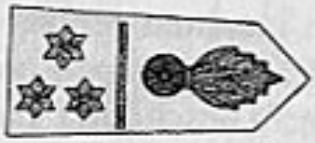

HOGERE OFFICIEREN

Majoor

Luitenant-kolonel

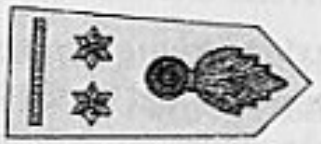

Kolonel

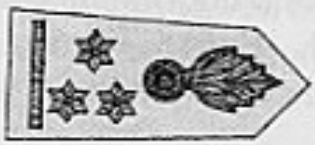

GENERALEN

Generaal-Major

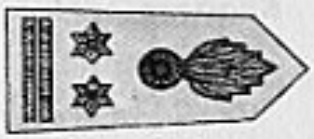

Luitenant-Generaal

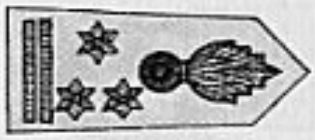

BEWAPENING

In juni 1940 bij de hervatting van de gewone dienst was slechts een gedeelte der Rijkswacht nog bewapend.
Op 6 september 1940 besliste de Duitse overheid de brigades gedeeltelijk te herbewapenen. Per vijf personeelsleden werd een karabijn en tien patronen toegekend. De dienstoversten mochten een revolver dragen. Verder droeg elke Rijkswachter een matrak. Ieder wapen moest vergezeld zijn van een ,,Waffenschein''. De Rijkswacht beschikte slechts over oude karabijnen van verschillend type, 24 mitrailletten, 5 kogels per pistool. Indien voor een gevaarlijke opdracht mitrailletten nodig waren konden deze geleend worden bij de Feldgendarmerie. Voor ieder afgeschoten kogel moest men rekenschap geven bij de Duitsers.

WERVING VOOR DE RIJKSWACHT

Tot november 1941 gebeurde de werving van gewone manschappen door de korpsoverste. Vanaf deze datum door het hoofd van Binnenlandse Zaken. Dit als gevolg van de politionele opdracht van het korpskommando en het probleem der kazernering en ook doordat de bezettende overheid een louter militaire opleiding verbood. Eerste oproep voor dienstneming werd beantwoord door 1387 kandidaten, waarvan er slechts 344 overbleven na de proeven.

Uit ,,Het Algemeen Nieuws'' van 1941

DE WERVING VAN DE RIJKSWACHT

Nieuwe schikkingen

Sekretaris-generaal dr. Romsée heeft de bepalingen inzake de werving en de opleiding van de Rijkswacht gewijzigd.

VOORWAARDEN TOT AANNEMING

De voorwaarden tot aanneming luiden: 1. Belg zijn; 2. Ten minste 21 en ten hoogste 35 jaar oud zijn (30 jaar voor wie geen militiedienst deed, 40 jaar voor de gewezen rijkswachters); 3. Slagen in een toelatingsexamen; 4. Van onbesproken gedrag en zedelijkheid zijn; 5. Ten minste 1 m. 68 groot zijn; 6. Geen korrektioneele veroordeeling hebben opgeloopen, wegens feiten die de eer of de erbaarheid aantasten of zijn eerlijkheid in het gedrang brengen.

Vooraf ondergaat de kandidaat een geneeskundig onderzoek. Nadien wordt een examen afgenomen over de leerstof van de hoogste klas van het lager onderwijs en behelst een opstel en een diktee in de moedertaal, de mondelinge samenvatting van een tekst en een ondervraging over de aardrijkskunde van België.

Bij gelijke waarde wordt de voorkeur gegeven aan: a) oudstrijders 1940; b) zonen van oudstrijders; c) zonen van burgerlijke weggevoerden 1914—1918; d) houders van een getuigschrift van den vrijwilligen arbeidsdienst.

VRIJSTELLINGEN

Worden vrijgesteld van het examen, de kandidaten die geslaagd zijn in het eerste gedeelte van het voorbereidend examen tot het onderluitenantschap of toelatingsexamen tot de K.M.S.: de houders van een getuigschrift van humanoria; de houders van een getuigschrift van de normaalschool en de houders van een getuigschrift van het lager middelbaar onderwijs.

EXAMENKOMMISSIE

De examenkommissie wordt voorgezeten door een afgevaardigde van den Sekretaris-Generaal van Binnenlandsche Zaken en bestaat verder uit twee leeraars van het middelbaar onderwijs. De werving geschiedt dus rechtstreeks door het departem

Afschrift

Brussel, den 10n December 1941

WERVING VAN DE RIJKSWACHT

Als orgaan van de Openbare Macht rust op de Rijkswacht de plicht te zorgen voor de veiligheid, de zekerheid, de orde en de rust van de ingezetenen van het land. Daarbij komt nog dat ze in deze bewogen oorlogsdagen de hechtste waarborg dient te zijn voor de uitvoering van de wetten, die de rechtvaardigheid beoogen in de verdeeling van zekere stoffelijke goederen ten bate van alle dagen van het volk.

De Rijkswachter dient land en volk.

Zijn taak is uiterst verantwoordelijk en stelt zware eischen: onbaatzuchtigheid, opofferingszin en toewijding.

Wie genoeg karaktersterkte bezit, lichamelijk geschikt is en de gepaste geestelijke en moreele instelling heeft om blijmoedig de zware taak aan te durven kome naar de Rijkswacht.

Voorwaarden tot aanneming bij de Rijkswacht

(Uittreksel uit de onderrichtingen over de werving en de opleiding van de Rijkswacht).

Om bij de Rijkswacht te kunnen aangenomen worden moet de candidaat:

1. Belg zijn.
2. ten minste 21 jaar en ten hoogst 35 jaar oud zijn (30 jaar voor wie geen militaire verplichtingen volbracht heeft, 40 jaar voor de gewezen rijkswachters die opnieuw dienst willen nemen);
3. slagen in een toelatingsexamen of er van vrijgesteld zijn;
4. van onbesproken gedrag en zedelijkheid zijn;
5. ten minste 1 m 680 groot zijn.

Verder mag hij:

6. geen correctioneel veroordeeling hebben opgeloopen, wegens feiten die de eer of de eerbaarheid aantasten of zijn eerlijkheid in 't gedrang brachten.

Dezelfde voorwaarden als sub 4 en 6 zijn vereischt voor de echtgenoote zoo de candidaat gehuwd is.

De opneming in de Rijkswacht is ondergeschikt aan:

1. een keuring door een geneesheer aangesteld door het Departement van Binnenlandsche Zaken en Volksgezondheid;
2. een wetenschappelijk examen, waaraan slechts zij, die voldaan hebben aan het geneeskundig onderzoek, kunnen deelnemen. Dit examen wordt afgenomen in een van beide landstalen volgens de taalrol waarbij men wenscht te worden opgenomen en handelt over de leerstof van de hoogste klas van het lager middelbaar onderwijs.

Het omvat drie gedeelten:

a) een opstel en een dictee in de moedertaal;
b) mondelinge samenvatting van een tekst;
c) een ondervraging over de aardrijkskunde van België.

Om te slagen moet de candidaat voor elk gedeelte de helft van de punten behalen.

De aanvragen tot aanneming bij de Rijkswacht

De aanvragen tot aanneming bij de Rijkswacht worden gericht tot het Departement van Binnenlandsche Zaken en Volksgezondheid, Dienst der Algemeene Rijkspolitie, 1e Afdeeling.

Bij de aanvraag moeten gevoegd worden:

— een uittreksel uit de geboorteakte;
— een getuigschrift van goed gedrag en onbesproken zedelijkheid;
— hetzelfde getuigschrift voor de echtgenoote, zoo de candidaat gehuwd is;

— een attest waaruit blijkt dat men geen correctionele veroordeelingen opgeloopen heeft in den zin van art. 5;
— (gebeurlijk) een uittreksel uit de overlijdensakte van de echtgenoote;
— (gebeurlijk) een studiebewijs;
— (gebeurlijk) een bewijs van vrijwilligen arbeidsdienst.

Voordelen

Na een opleiding in een opleidingscentrum wordt de candidaat-rijkswachter onderworpen aan een lichamelijke proef en een technisch examen.
Hij die aan beide voorwaarden voldoet wordt benoemd tot brigadier en is candidaat-keuronderofficier.
De candidaten-keuronderofficier worden voor de bevordering gerangschikt in een volgorde met het op het examen toegekend aantal punten.

Jaarwedden

Rang	Minimum-wedde	Maximum-wedde
Adjudant van 1e klas	20.433,50 fr.	27.375,50 fr.
Adjudant van 2e klas	19.288,50 fr.	26.218,50 fr.
1e Opperwachtmeester	18.595,50 fr.	25.063,50 fr.
Opperwachtmeester	17.325,50 fr.	23.793,00 fr.
1e Wachtmeester	16.800,00 fr.	19.057,50 fr.
Wachtmeester 1e klas	16.800,00 fr.	19.404,00 fr.
Wachtmeester 2e klas	16.584,64 fr.	18.306,75 fr.
Brigadier	14.636,16 fr.	15.667,74 fr.
Rijkswachter	14.118,72 fr.	15.143,04 fr.

NB. 1. Het bedrag der wedde wordt beïnvloed door navolgende afhoudingen of vermeerderingen:
− 6 % kas van weduwen en wezen
− 1/2 ‰ artsenijen
+2.400 fr. woonstvergoeding — belastbaar
+ 2.800 fr. verblijfsvergoeding
+ gezinsvergoeding
+ 1200 fr. kleedijvergoeding — niet belastbaar
− bedrijfsbelasting.
2. Er wordt voorzien dat binnenkort nog een bijkomende vergoeding zal toegestaan worden.

Voorwaarden tot aanneming als candidaat-officier

Deze voorwaarden zijn dezelfde als voor de gewone rijkswachters, behalve voor wat betreft de maximum-ouderdomsgrens, die op 25 jaar is gesteld. Verder dient de sollicitant, om in de officierschool te worden opgenomen, een toelatingsexamen af te leggen dat handelt over de leerstof van het hoger middelbaar onderwijs.
Na geslaagd te zijn in een eindexamen wordt de candidaat benoemd tot boventallig eerste-wachtmeester. Na zes maand werkelijken dienst als eerste wachtmeester kan de candidaat-officier tot boventallig adjudant bevorderd worden. De bevordering tot tweede-luitenant geschiedt voor zoover er vacatures zijn en de candidaat aan de voorwaarden van leeftijd voldoet.

NB. Voor alle verdere inlichtingen raadplege men de onderrichtingen over de werving en de opleiding van de Rijkswacht, die bij alle rijkswachtbrigades en gemeentebesturen ter inzage ligt.

OPLEIDINGSCENTRA VOOR DE RIJKSWACHT

Opgericht op 1 december 1941.

Voor Vlaanderen

Te Antwerpen in de kazerne van de IIe Mobiele Groep, de Prekerskazerne. Hier werden eveneens leergangen ingericht voor onderofficieren.

Leiding: Kpt. C.K. Deklerck
Majoors Truyers en Bovens
Adjudant Lt. Lappère
Officieren: Lt. L.K. Keyenberg
Lt. F.J. Hertogs
Aanwervingen: om de drie maanden
Duur der opleiding: zes maanden
Vereiste voorwaarden:
Deel nemen aan een examen met als stof de lagere cyclus van de middelbare school.
Voorrang aan:
Oud-strijders 1914-1918 en 1940,
Zonen van oud-strijders,
Zonen van burgerlijke gedeporteerden van 1914-1918,
Houders van een getuigschrift van de V.A.V.V.

Voor Wallonië

Te Vottem.
Leiding: Majoor Mathieu

Het onderwijs in de opleidingsscholen hing af van Binnenlandse Zaken Administratie en al het overige viel onder de bevoegdheid van de korps-commandant.

Officierenschool van Tervuren

Doel: vorming van rijkswachtofficieren.
Opgericht in 1942 in de kazerne Panquin te Tervuren.
Hierdoor werd het oorspronkelijk opleidingscentrum voor Gendarmerie-officieren afgeschaft (het Schooleskadron).
Leertijd: 2 jaren.
Opening van de 1e sessie op 3 mei 1942.
Twee sessies verlieten de school tijdens de oorlogsjaren.
Aantal leerlingen: Iedere sessie telde 50 kandidaat-officieren
30 Vlamingen
20 Walen
Voorwaarden tot aanname:
Ingangsexamen over de cyclus van het hoger middelbaar onderwijs.
Kandidaat-officier van vóór 1940.
Hoofd van de School
Studieinspecteur: Lt. Verbeeren H. (Luckenwalder)
Hoofd van de militaire opleiding: Kapitein Wellens (Luckenwalder)
Leraars: Lt. Van Reeth
Dr. Lehembre
Paul Lebeau
Jose Streel
Willy Callewaert
e.a.

Aanwerving van leerkrachten voor de Rijkswachtscholen

Uit het ,,Algemeen Nieuws'' van januari 1943

Leerkrachten aan de scholen voor officieren van de Rijkswacht

Met ministerie van Binnenlandsche Zaken en Volksgezondheid deelt mede:

Naar blijkt zouden belanghebbenden die zich kandidaat wenschen te stellen voor een betrekking van leeraar aan een der scholen voor officieren van de rijkswacht, onvoldoende ingelicht zijn nopens de voorwaarden waaraan zij moeten voldoen.

De aan deze scholen onderwezen vakken zijn vermeld in art. 31 van de opleiding van de rijkswacht. Deze onderrichtingen zijn verkrijgbaar bij alle gemeentebesturen en rijkswachtbrigades. De tekst ervan zal overigens eerstdaags in het Staatsblad verschijnen.

Deze scholen moeten beschouwd worden als instellingen van hooger technisch onderwijs. Diensvolgens komen slechts hoogeschoolgediplomeerden als leeraars in aanmerking. Belanghebbenden moeten hun aanvraag met de nodige bewijsstukken uiterlijk op 15 Januari indienen bij den heer sekretaris-generaal van het ministerie van Binnenlandsche Zaken en Volksgezondheid.

AANTAL MANSCHAPPEN

Aanvang 1940 was de organieke getalsterkte van het korps ongeveer 7.200 (manschappen) en onderofficieren en 187 officieren.
Kolonel Dethise, bevelhebber a.i. van de Rijkswacht, kloeg over het tekort aan officieren en manschappen. De rijkswacht was te weinig in aantal om de sluikhandel in levensmiddelen te bestrijden.
De secretaris-generaal van Binnenlandse Zaken verzocht de bezetter om het effectief te mogen verhogen. Zijn voorstel was het aantal van 7.200 op te drijven tot 20.000 man.
In het najaar van 1941 verkreeg G. Romsée dat er 150 Vlaamse beroepsofficieren uit de kampen in Duitsland vrijkwamen die het Lt. De Windekringstatuut ondertekenden. Hiervan kwamen er een veertigtal naar de Rijkswacht, eerst als overtollige officieren en nadien werden ze geïntegreerd.
Kolonel Adriaan Van Coppenolle werd door Romsée belast in 1941 met de leiding van de ,,Algemene Rijkspolitie'' bij het ministerie van Binnenlandse Zaken. Op 6 februari 1943 neemt Van Coppenolle het bevel over van de Rijkswacht.

Begin 1942 kwam er de versterking en werd het aantal opgevoerd tot 10.000 manschappen.
Een eerste lichting rekruten werd ingelijfd op 15 maart 1942, een honderdtal meestal aanhangers van het nieuwe-orde regime. Sommigen weigerden de Belgische cocarde te dragen op hun kepie doch dit werd dan bijgelegd en allen droegen dan uiteindelijk het vooroorlogse Gendarmerieuniform.
Op te merken valt dat Kolonel Dethise, bevelhebber van de Rijkswacht in 1941, de Militärverwaltung verzocht 360 beroepsmilitairen te mogen opnemen in de Rijkswacht. Dit werd echter geweigerd.

De effectieven op 10 mei 1940

	Officieren	Anderen
Organieke tabellen	187	8.200
Lichte regimenten	68	2.366
Provoostdienst	60	1.771
Andere eenheden	59	4.063
(Het Commando, Algemene inspectie)		
Reserve en opleidingsgroep		

Uit de ,,Geschiedenis van de Rijkswacht'', uitgeverij Ghesquiere and Partners, Brussel 1980.
Einde 1941 was het effectief van de Rijkswacht: 250 officieren en 9.200 manschappen.

AANWERVINGEN TIJDENS DE OORLOG

3.200 Rijkswachters waarvan 1.000 voorlopig in dienst bleven op 29 december 1944.
In 1943 werd een nieuwe verhoging van de effectieven door de bezetter toegestaan. Latere verzoeken werden echter afgewezen om redenen van politieke aard.

DE VOORSCHRIFTEN EN TUCHTREGLEMENT

In 1830 bleven de reglementen en instructies der ex-maréchaussée van kracht. De maréchaussée nam doodeenvoudig deze instructies over van de Franse Gendarmerie (wet van 28 germinal jaar VI = 17 april 1798).
Aangezien de Rijkswacht tot de Landsverdediging behoorde was ook daar het

Militair Tuchtreglement van toepassing. Dit tuchtreglement was opgesteld in een taaltje dat zonder uitleg onbegrijpelijk was.
Als basisstuk voor hun optreden beschikte de Rijkswacht over een soort samenvatting van plichtenleer dat uit 30 punten bestond (wet van 26 germinal jaar VI). Deze voorschriften werden de ,,X''-punten genoemd. De tekst was minder lachwekkend dan die van het tuchtreglement. Het was zeker opgesteld in een tijd dat er nog geen fietsen waren. Het ging over landlopers en gespuis die met ketenen aan het zadel van de paarden moesten gekluisterd worden en zo weggevoerd.

RIJKSWACHT: VERDELING VAN DE RANTSOENERINGSZEGELS

Op een bepaald ogenblik was de diefstal en de roof van de rantsoeneringszegels voor de bevolking zo schrikwekkend hoog dat de bevoorrading van de bevolking dreigde in gevaar te komen.
Ten einde raad werd aan een groep officieren van de Rijkswacht gevraagd om in te staan voor de beveiliging van het vervoer en de verdeling van deze zegels. De aangezochte officieren vergaderden te Brussel en gaven hun akkoord tot samenwerking gezien de alarmerende toestand.
Door het feit dat de zegels steeds uitgereikt werden aan de werkweigeraars en andere ondergedokene gingen in hoofdzaak de geroofde zegels uitsluitend naar de zwarte markt ten voordele van de smokkelaars en de begoede stand.
Een blaadje van deze zegels voor een maand werd op een bepaald ogenblik in Antwerpen en Brussel verkocht aan 1.000 fr. De wedde van een Rijkswachtofficier bedroeg om en nabij de 2.700 fr.
Hier volgt het relaas van een Rijkswachtofficier:

> ,,Wij hebben ons dan ook met volle inzet ingespannen voor de beveiliging van deze zegels omdat het ging om niet minder dan een primair levensbelang van de hele bevolking. Ik zelve heb mij daarvoor gedurende vele maanden in Limburg en Brabant ingezet. Deze opgave was niet te onderschatten. Deze maandelijkse beveiliging leek inderdaad op een echte legeroperatie in een door dieven en rovers beheerst gebied.
> Ik reed dan in een convooi met personenwagens, motoren en vrachtwagens volgeladen met rijkswachters naar Brussel om daar de zegels te gaan halen. Dit was in de Jozef II-straat. Bij deze gelegenheid was de straat volledig afgegrendeld met politie en rijkswachters.
> Ik nam de zegels in ontvangst voor Limburg — ongeveer 300.000 bladen — en reed in convooi terug naar Hasselt. Voor deze operatie werden in principe de nieuwe rijkswachters ingezet.
> Vóór elke inzet vroegen ze steeds opnieuw: Luitenant wat moeten wij doen als wij aangevallen worden?
> Mijn antwoord was steeds: de zegels moeten tot het uiterste beveiligd worden.
> De kandidaat-rovers zullen onze geestesgesteldheid wel gekend hebben, want wij zijn niet in groep aangevallen geworden.

Eens de zegels in Hasselt werden deze in de streng bewaakte Rijkswachtkazerne voor één nacht bewaard. De volgende dag vertrokken vandaar uit twee convooien met gewapende rijkswachters om de zegels in de gemeenten te verdelen. Dat ging zo: een voorhoede reed voorop om de plaats van de uitdeling te beveiligen, dan volgde de overgave van de zakjes met de zegels. Hier nam de plaatselijke Rijkswacht en Politie de bewaking over en wij reden naar een volgende bestemming.
Soms gebeurde het dat de plaatselijke bewaking mij vroeg de zegels voor een dag terug te nemen omdat zij vreesde die dag aangevallen te worden. Er waren gemeenten waar rijkswachters en politie zich door politiehonden moesten laten beschermen. Wegens de honderden ontsnapte Russische krijgsgevangenen, die in de mijnen tewerk gesteld waren was Noord- en Midden-Limburg een bedreigd gebied. Velen van deze kerels gedroegen zich als echte bandieten en terroristen. Velen van hen waren de speelbal van het verzetsbanditisme (niet veralgemenen met het echte Verzet).

RIJKSWACHT — SMOKKELAARS

In samenwerking met de inspectie voor voedselvoorziening en rantsoenering leverde de rijkswacht een onverbiddelijke strijd tegen dit asociaal euvel. De smokkelwaar kwam uitstekend ten goede van de rijke klas der bevolking wegens de woekerprijzen die voor de smokkelwaar moesten betaald worden. Enkele krantenknipsels uit die periode duiden dit ten volle aan.

9 april 1941

Belgische gendarmen achtervolgen smokkelaars

Van af de Luxemburgsche grens tot Maastricht

Vorigen morgen vervoegde zich ten politiebureele van Maastricht (Neder. Limb.), een Belgische gendarm van de mobiele brigade, speciaal belast met het toezicht op den smokkel- en sluikhandel. Hij had bij zich een persoon, genaamd H. P., afkomstig uit Wandre. Hij en nog twee andere collega's hadden dezen P., die de bestuurder was van een vrachtauto, waarin zich een groote partij graan en aardappelen bevond, reeds vanaf Bastenaken aan de Luxemburgsche grens met een luxe-auto achtervolgd via Luik en Tongeren bij Vroenhoven de Nederlandsche grens overschreden.

In Luik was een van de gendarmen op de treeplank van de vrachtauto gesprongen en was daarop tot ongeveer tegenover de Philipsfabriek aan den Tongerscheweg, te Maastricht, blijven staan. Deze kranige gendarm trachtte met zijn revolver den bestuurder tot stilstand te dwingen, doch laatstgenoemde wist het wapen uit de hand van den gendarm te wringen en wierp dit nabij genoemde fabriek weg. Op dat moment wilde de achtervolgende auto naderbij komen, waarbij tegelijkertijd de gendarm van de treeplank sprong; tengevolge hiervan werd hij door de luxe-auto van de achtervolgers aangereden en bleef bewusteloos op den grond liggen. De auto met de beide andere gendarmen zette evenwel de achtervolging voort en het gelukte hun de vrachtauto in den Heksenhoek (Maastricht), een doodloopende straat, tot stilstand te brengen.

Toen trachtte de bestuurder, die in het nauw gebracht was, nog een van de gendarmen met een bandensleutel op het hoofd te slaan, doch deze trok zijn revolver en loste uit lijfsbehoud op den bestuurder een kogel waardoor de smokkelaar een schampschot in den nek kreeg.

De andere inzittende van de vracht-

auto wist van de gelegenheid gebruik te maken en te vluchten.

De vrachtauto met inhoud, bestaande uit 38 zakken aardappelen van 50 kg., 24 zakken aardappelen van 75 kg., 7 zakken haver van 50 kg., 1 zak rogge van 50 kg., 1 zak tarwe van 50 kg. en 1 zak gerst van 100 kg., werd in beslag genomen.

Tegen P. zal door de Maastrichtsche speurders proces-verbaal worden opgemaakt, o.a. wegens poging tot zwaar lichamelijk letsel.

3 juni 1941

Een smokkelaar door gendarmen gewond te Geluwe

DE RIJKSWACHTEN WERDEN GEHINDERD IN DE UITOEFENING VAN HUN AMBT

Gister werd de zoo rustige gemeente Geluwe, gelegen op den grooten weg Meenen-Ieper, in opschudding gebracht door een bloedig treffen tusschen rijkswachters en smokkelaars welke groote gevolgen had kunnen hebben.

Om 8 u. 30 voormiddag, kwamen uit de richting van Ieper, een vijftiental fietsers gereden, geladen met pakken en zakken. In de Ieperstraat, ter hoogte der plaats waar de stoomtram de straat kruist om naar het tramstation te rijden, stonden twee rijkswachters opgesteld.

Toen de groep fietsers de mannen der wet ontwaardden, namen negen fietsers de vlucht, terwijl de overige afstapten en hun pakken afwierpen om zich tegen de gendarmen te verzetten. Toen de rijkswachters wilden de pakken onderzoeken, sprongen allen op deze en overladen hen met slagen en schoppen, zelfs ontving een hunner een schop op den buiten gevecht werd gesteld. Niettegenbuik, waardoor hij enkele minuten staande de gendarmen in naam der wet de hulp inriepen der bevolking, werd hieraan geen gevolg gegeven en moest men gebruik maken der wapens.

Een der rijkswachters nam zijn revolver en loste een schot in de lucht en richtte vervolgens zijn wapen op de smokkelaars. Een hunner, de genaamde N. Hamers, herbergier, afkomstig van Gullegem, 28 jaar, wonende te Wevelgem, werd getroffen in het rechter been. De gewonde viel en werd binnengedragen in de woning van Kamiel Wyffels, waar hij de noodige geneeskundige zorgen ontving, om vervolgens per auto naar de gevangenis van Kortrijk overgebracht te worden. Intusschentijd kon, mits bedreiging van zijn revolver, de andere rijkswachter de identiteit opnemen van een anderen smokkelaar, doch deze nam de vlucht, zijn fiets in de handen der gendarmen latende. Gebruik makende van deze aangehaalde feiten kozen de overige eveneens het hazenpad. Het moet hier een groep beroepsmokkelaars gelden, want de fietstaksplaten waren gekeerd.

De hoogere overheid werd verwittigd en om 11 uur voormiddag stapte het Parket van Ieper, dat samengesteld was uit de h.h. Prokureur Santenaire, onderzoeksrechter Devos met zijn greffier te Geluwe af, vergezeld door den luitenant der rijkswacht van Ieper. Er werd een ernstig onderzoek ingesteld en talrijke personen werden onderhoord.

Woekeraars aangehouden te Meenen

Ze hadden 10,000 kilo graan gesmokkeld

MEENEN, 21 Juni (Belgapress). — Door tusschenkomst van de inspectie op de bevoorrading werden twee grootsmokkelaars van Meenen, de genaamden Georges Creupelandt en Romain Mestdag, beiden gehuisvest in de Rijselstraat en een bakker, zekere Deleu, uit de Moeskroenstraat, ontmaskerd en aangehouden. De eersten hadden zoowat 10.000 kilos graan gesmokkeld waarvan een deel voor Deleu.

29 juni 1941

Het bloedig samentreffen tusschen rijkswachters en smokkelaars te Bonheiden-bij-Mechelen

De daders streng gestraft

In den nacht van 16 en 17 Mei j.l. werden te Bonheiden-bij-Mechelen verschillende smokkelaars door gendarmen staande gehouden. Ziende dat de Rijkswacht ongewapend was, gingen de smokkelaars deze te lijf en een verwoed gevecht ontstond, waarbij twee Rijkswachten zware verwondingen opliepen. Een der smokkelaars kon worden aangehouden en aldus liepen allen in de val.

Zij verschenen thans voor de Mechelsche Rechtbank die hun volgende straffen toediende :

De Wever Hendrik, van Bonheiden, 4 maanden gevangenis en tweemaal 350 fr. boete of nog 30 dagen opsluiting.

De Wever Petrus, eveneens van Bonheiden, 5 maanden gevangenis en tweemaal 350 fr. boete of nog 30 dagen opsluiting

Dierickx Pieter, van Sint-Kathelijne Waver, 2 maanden gevangenis en 525 fr. boete of nog 15 dagen opsluiting.

Dijck Jozef, eveneens van Sinte-Kathelijne Waver, 15 dagen gevangenis en 525 fr. boete of nog 15 dagen opsluiting.

De aangeslagen smokkelwaar, alsmede de rijwielen, welke dienden om ze te vervoeren werden verbeurd verklaard.

De twee gewonde Rijkswachters, die zich als Burgerlijke Partij hadden aangesteld, bekwamen onderscheidenlijk 7140 en 1073 fr. schadevergoeding, te betalen door de gebroeders De Wever, alsmede door Dierckx.

23 juni 1941

Smokkelaar te Beersel streng gestraft

Begin dezer maand deed de Rijkswacht van Putte een inval bij zekeren Ve.cammen, wonende Hoogstraat, te Beersel, een bekend smokkelaar. Buiten allerlei smokkelwaren, werd ook een hoeveelheid sacharine gevonden. V. stond thans terecht voor de Rechtbank van Mechelen, voor het ongeoorloofd bezit dezer laatste waar en werd veroordeeld tot 4 maanden gevangenis en 7000 fr. boete, of nog 3 maanden opsluiting. Bovendien moet hij aan den fiscus een bedrag van 35,000 fr. betalen.

17 maart 1941

Brutale smokkelaar aangehouden te Bellegem

De Rijkswacht van Kortrijk oefent sedert enkele dagen een strenge bewaking uit aan het Kruispunt van den buurtspoorweg Moeskroen—Kortrijk en Kortrijk—Pecq, aan het gehucht « De Kruisstraat ». 's Avonds stopten er enkele personen van de tram Moeskroen—Kortrijk die beladen waren met smokkelwaar en gingen de herberg « De Nieuwe Tramstatie » binnen.

De Rijkswachters die het gezien hadden gingen de herberg binnen en wilden beslag leggen op de smokkelwaar. Een der smokkelaars ging echter zoo brutaal te werk dat hij aangehouden en opgeleid werd naar Kortrijk.

De productie van de sluikslachting ging voor 90 % naar mensen die er meer dan rijkelijk voor betaalden. Het was dan ook normaal dat de rijkswacht hier ook hardhandig optrad ter bescherming van de normale rantsoenering der bevolking.
Zie krantenknipsels uit het ,,Algemeen Nieuws''.

23 juni 1941

De oorlog tegen den woekerhandel

Vonnissen uitgesproken door de Administratieve Rechtsmacht van Antwerpen

De persdienst van de Inspectie voor voedselvoorziening en rantsoenering, Provincie Antwerpen (Beddestraat, 11), deelt mede :

Gedurende de week van 9 tot 14 Juni werden door de Inspectie voor het District Mechelen 37 processen-verbaal opgesteld en overgemaakt aan de bevoegde rechtsmacht. Een aanzienlijke hoeveelheid goederen allerlei moesten worden in beslag genomen.

Volgende vonnissen werden uitgesproken door de administratieve rechtsmacht, ingevolge processen-verbaal overgemaakt aan deze rechts-instantie door de Inspectie voor voedselvoorziening en rantsoenering, provincie Antwerpen.

Schr. Ludovicus, uit Hallaar, moest een hoeveelheid stroo leveren. Hij trachtte deze verplichting te ontduiken; het kost hem 2000 fr. en verbeurdverklaring van het stroo.

— Maria Cerst., uit Itegem, leverde geen melk aan de melkerij; het kost haar 1.000 fr.

— Alfons Van H., eveneens uit Itegem, leverde ook te weinig melk; de rechtbank veroordeelde hem thans tot 5.500 fr. boete.

— Lodewijk De M., uit Itegem, leverde eveneens te weinig melk; gevolg : 3.000 fr. boete.

Jozef Sch. uit Hallaar, leverde te weinig boter aan de melkerij. Het kost hem 3.000 fr.

— Van R. Antonius, leverde te weinig boter aan de melkerij; het kost hem 1500 fr. boete.

— Philomena V., uit O. L. Vr.-Waver, slachtte een varken zonder vergunning; het kost haar 1500 fr.

— Joannes V. en Ernest G., beiden uit Schriek (Putte) waren overgegaan tot de sluikslachting van een koe. Het geslachte dier werd geheel in beslag genomen. Daarenboven loopen zij elk een boete op van 5.000 fr.

— Paul V. S., uit St.-Amands, om vleesch te hebben onttrokken aan den regelmatigen omloop; een boete van 1.000 fr.

— Jules W., uit Heist op den Berg, slachtte een varken zonder vergunning; 5.000 fr. boete. Het varken is hij natuurlijk ook kwijt.

Zware boete voor geheimslachter te Nederbrakel

Sedert enkelen tijd werd de aandacht der Rijkswachters gaande gemaakt door een zekeren Van der Haegen Michel, koolmijner en herbergier, Stationstraat, 501, te Nederbrakel. Tijdens een razzia door de Rijkswacht in de buurt van het station, kreeg ook Van der Haegen het bezoek. Er werd vastgesteld dat hij zich plichtig maakte aan geheimslachting. Vier rundsdieren werden er geslacht. Proces-verbaal werd opgesteld en overgemaakt aan het Arrondissementscommissariaat te Oudenaarde. Hierop beslissende, legde arrondissementscommissaris Rathé aan V d Haegen een boete op van 201.600 fr.

Van der Haegen Benatus, mekanieker, Ten Bossche, 455a, die zich eveneens plichtig maakte aan sluikhandel en drager bevonden werd van 46 kg. kalfsvleesch, 23 kg. rundsvleesch en 12 kg. boter, werd een boete opgelegd van 9000 fr.

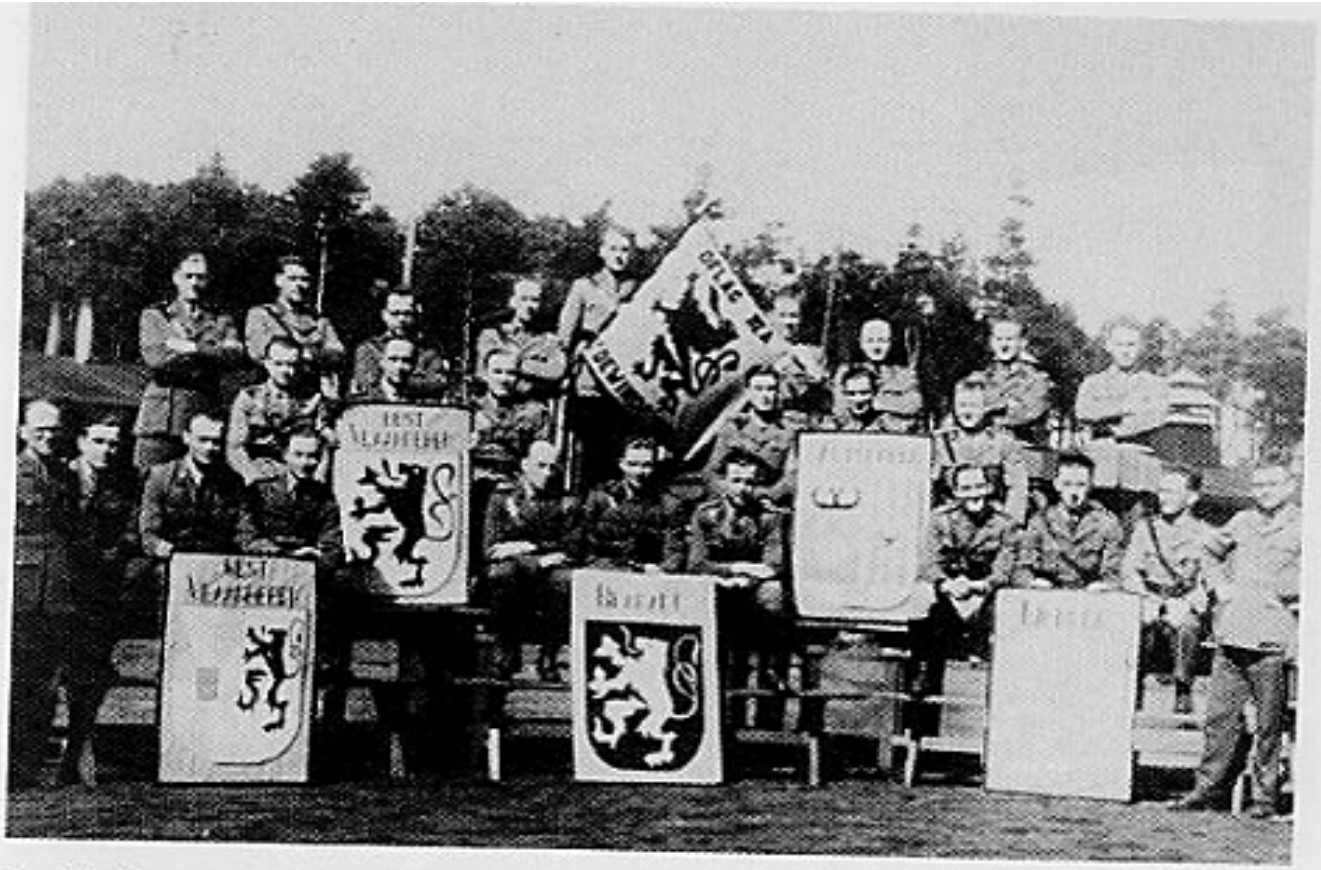

De Windekring. Luckenwalde 1941.

De Windekring. V.l.n.r. Verreydt, Smeesters, Berghs M., Scheire — Luckenwalde 1941.

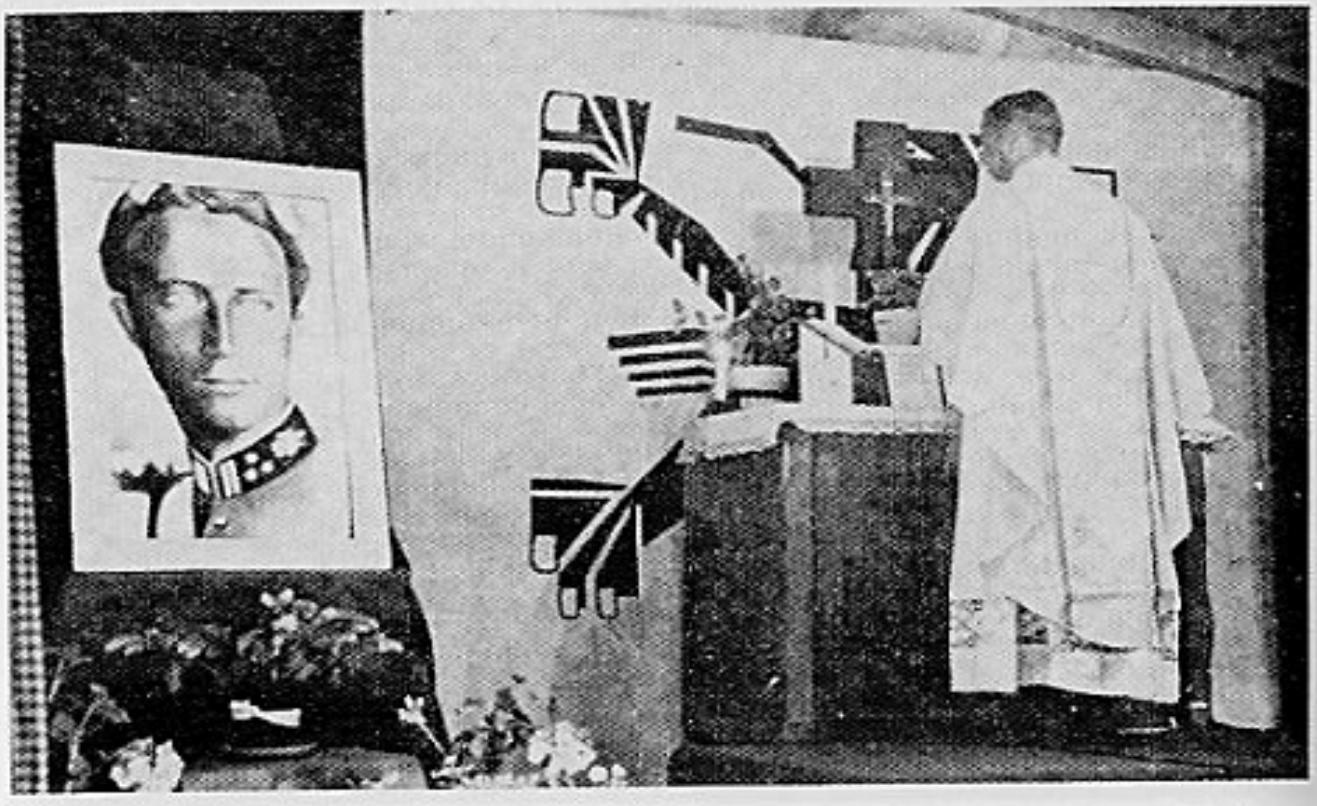

De Windekring. Luckenwalde Offlag IIA — 1941. Mis voor Vlaamse gevangen officieren.

De Windekring. Orkest der officieren. Luckenwalde 1941. Dirigent Moerenhout. De piano was van de Duitsers, de instrumenten waren eigendom van de officieren, toegezonden uit België.

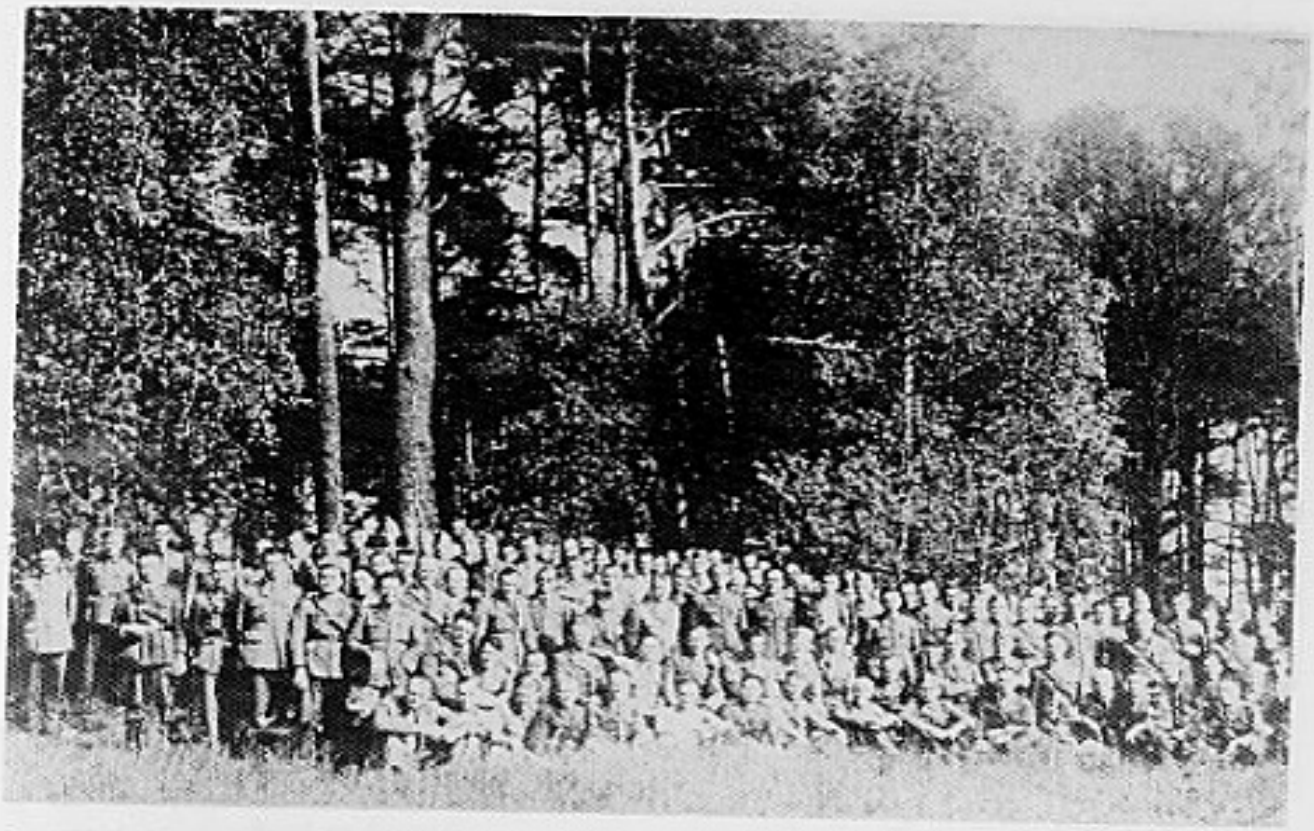

De Windekring. Luckenwalde 1941. Eerste van links Kolonel Van Coppenolle E.

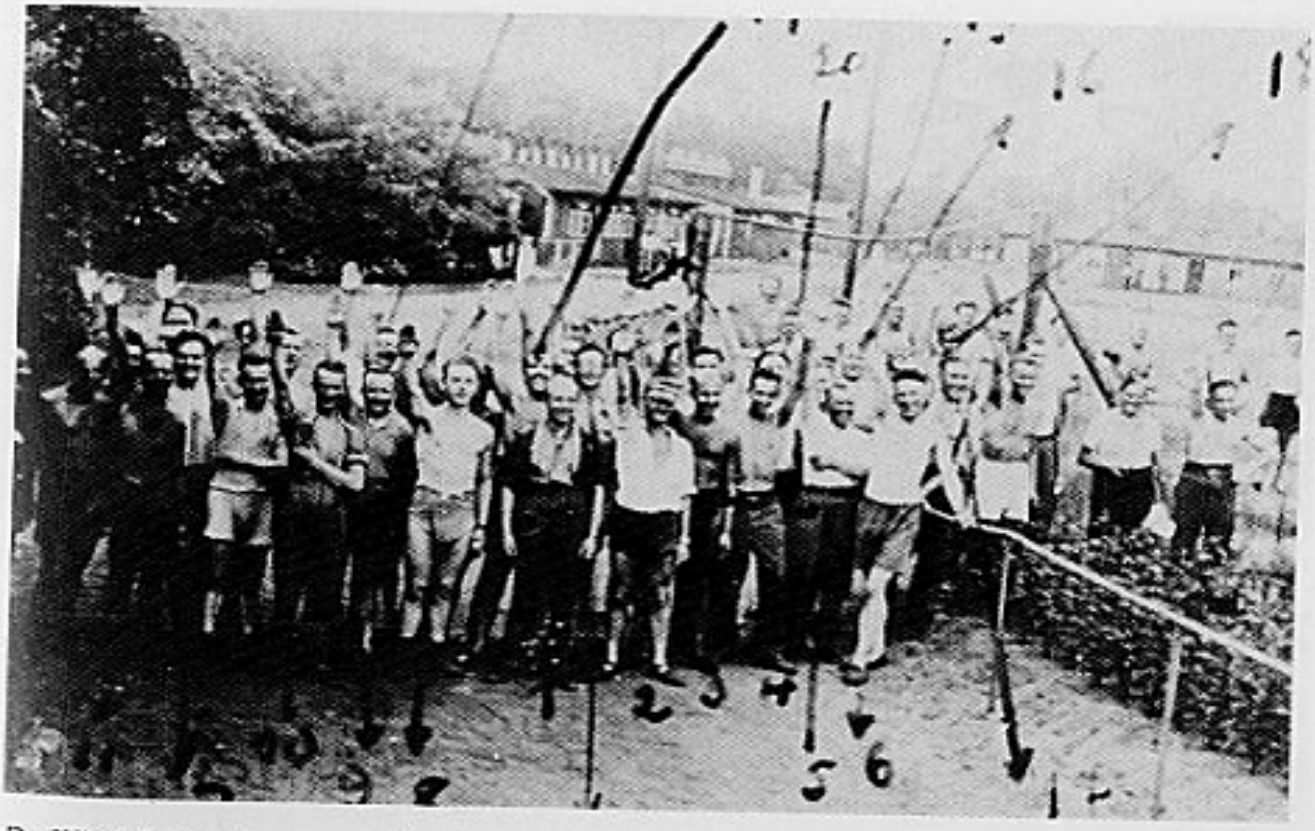

De Windekring. Ingang van het Kamp Luckenwalde. Mei 1941. Afscheid van de 8 officieren, die vertrekken naar de Vlaamse Wacht.

Politie. Vriendelijke samenwerking met de Duitsers.

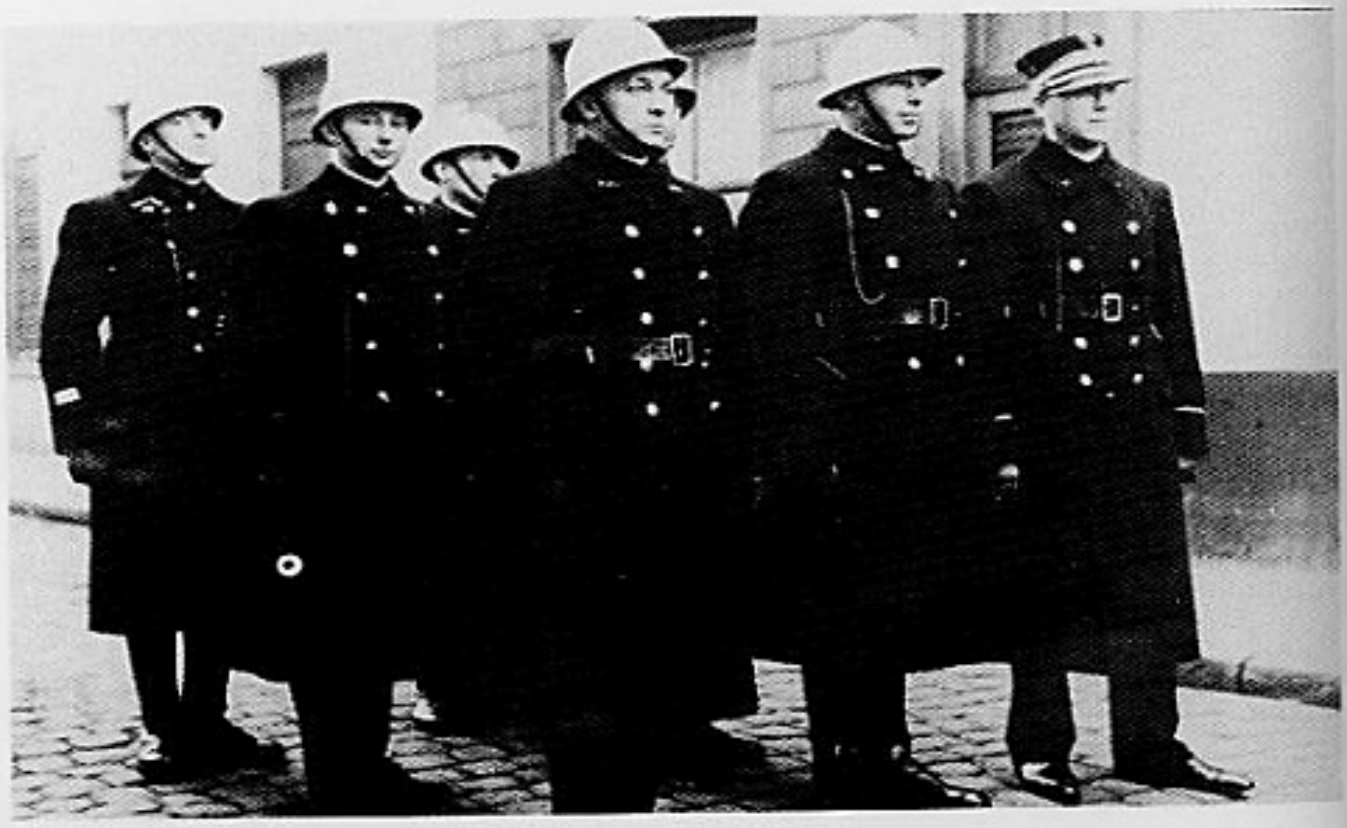

Politie. Brussel 1943. Politieschool.

Politie. Politieschool te Bokrijk.

Politie. Strijd tegen diefstal en plundering. De politie kijkt scherp toe na het bombardement op de Etterbeekse kazernen.

Politie — 1940. Bloemenhulde aan het graf van de onbekende soldaat te Brussel.

Politie. Onder waakzaam toezicht van de politie verkopen controleurs van de ravitaillering de in beslag genomen waren.

Politie. Brussel — Strijd tegen de smokkel.

Politie. Brussel — Aanhouding van zwarthandelaar.

Rijkswacht. Luitenant-generaal Van Gool Jules. Korpskommandant van 1 april 1939 tot 16.12.1940.

Rijkswacht. Generaal-majoor Bourguignon Gustave. Adjunkt-kommandant van de Rijkswacht van 26 maart 1939 tot 20 december 1940. Korpskommandant van 16 september 1944 tot 1 januari 1945.

Rijkswacht. Luitenant-generaal Dethise O.E.M.J. Korpskommandant van 16 december 1940 tot 13 december 1941 en van 16 november 1944 tot 1 juli 1947.

Rijkswacht. Kolonel A.E. Van Coppenolle. Korpskommandant van 6 februari 1943 tot 3 september 1944.

Rijkswacht. Kapitein Eduard Van Reeth de Boom.

Rijkswacht. Uit ,,De Dag'' van 20 juni 1940. Gemoedelijk en alledaags straattoneeltje te Antwerpen.

Uit „Het Algemeen Nieuws" van 24 juli 1940.
Op 21 juli, bij de herdenking van de Belgische Nationale Feestdag, hielden twee gendarmen de wacht vóór het monument van de Onbekende Soldaat, waar bloemen werden neergelegd.

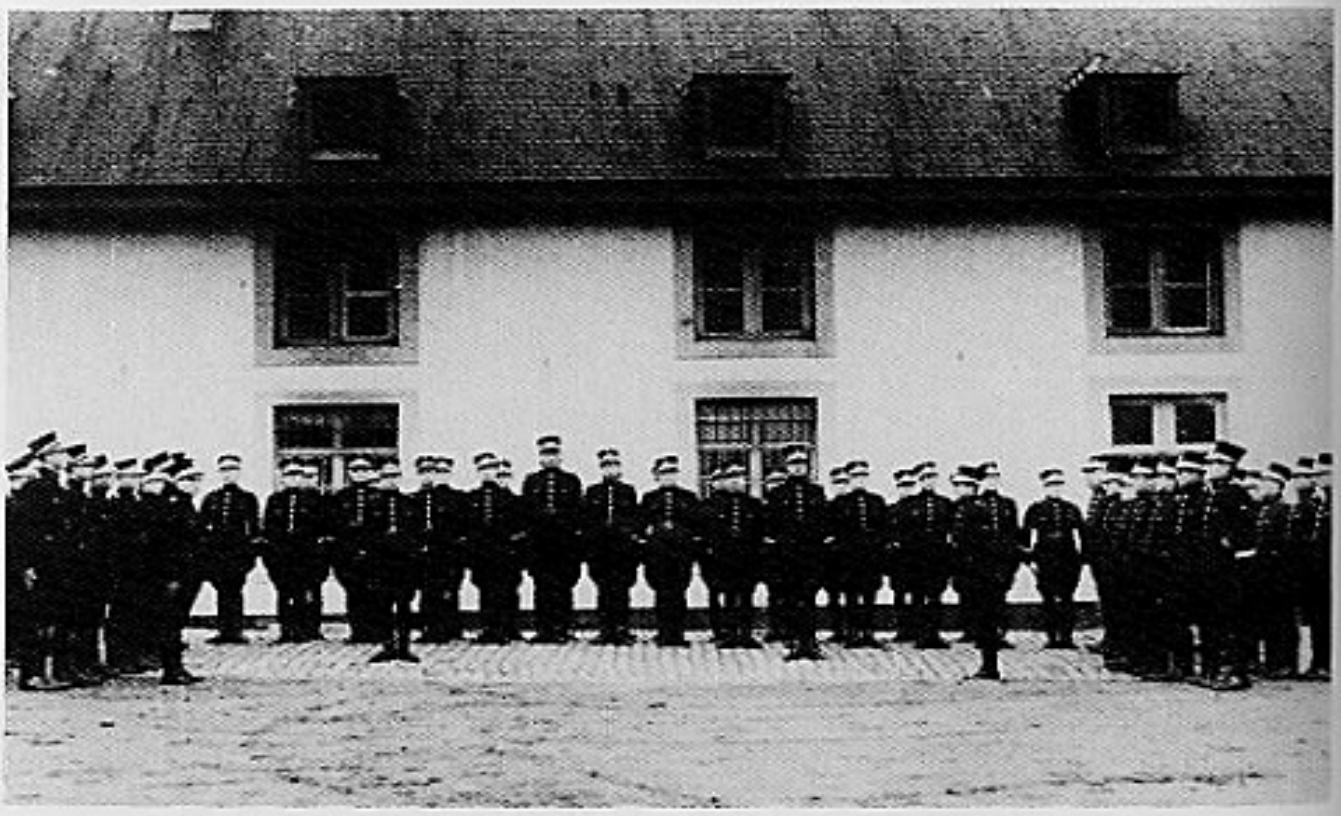

Rijkswacht. Officierschool te Tervuren op 7.12.1943.

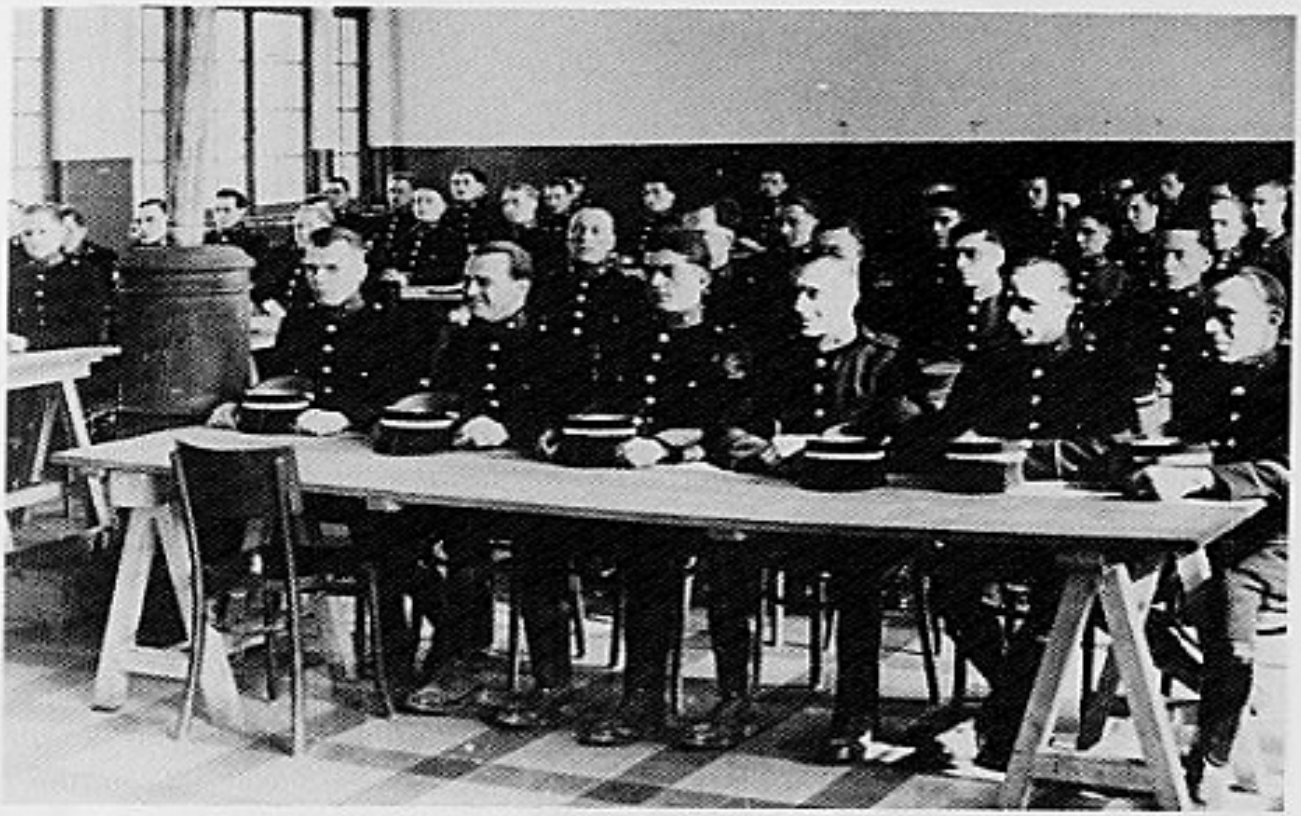

Rijkswacht. Opleidingsschool te Vottem — 1943.

R.W. II. Afdeling — D.M./Z.B. Mars door Antwerpen. Staande een Rijkswachtoff. en Kpt. J. De Bruyne, 1e Lt. W. Peeters, Lt. A. Peeters van de Vlaamse Wacht. Vooraan gekwetste Vlaamse soldaten.

Rijkswacht. Identiteitskontrole.

Rijkswacht. Razia te Brussel van het „S"-Eskadron.

Rijkswacht. Personencontrole.

Rijkswacht. Controle op het vervoer van aardappelen.

Rijkswacht. Strijd tegen sluikhandel.

Rijkswacht. Controle op wapenbezit.

Rijkswacht. Antwerpen — september 1944. D.M.S.-meisjes werden opgesloten in de leeuwenkooien van de dierentuin.

Rijkswacht — september 1944. De rijkswacht helpt het verzet bij willekeurige aanhoudingen.

Rijkswacht. Belast met de uitvoering van alle terechtstellingen. De eerste vuurpeletons waren samengesteld uit vrijwilligers, later teruggeschrokken door de gruwelijkheid, moesten zij aangeduid worden in bevolen dienst.

AALST **Sluikslachters**

Maandagmorgen waren twee Rijkswachters op dienstronde in de Violettenstraat te Aalst toen zij uit de woning van zekere L. Kipfer het verdacht gerucht hoorden van een varken dat gekeeld werd. De mannen der wet gingen het huis binnen en vonden er het gekeelde varken. Uit het eerste onderzoek bleek echter weldra dat men met een geval va . sluikslachting te doen had welke plaats had voor rekening van De Cock Laurent, uit Oudegem.

Deze werd aangehouden en naar Dendermonde overgebracht alwaar hij ter beschikking van den heer Procureur des Konings werd opgesloten. O. L.

Kroniek der Bevoorrading

De vleeschvoorziening in ons land en elders

Door de Nat. Landbouw- en Voedingscorporatie wordt hieromtrent medegedeeld :

De maatregelen die in ons land door de bevoegde overheden genomen worden om de normale vleeschvoorziening te verzekeren worden soms als ontoereikend en willekeurig geschat. Nochtans wordt al het mogelijke gedaan om iedereen een bescheiden rantsoen te verzekeren. Zoo dit rantsoen niet hooger is dan 35 gram, valt dit eenerzijds te wijten aa voedselschaarschte voor het vee en anderzijds aan de noodzaak om den veestapel zooveel mogelijk op peil te houden.

Niet alleen in ons land trouwens heerscht vleeschschaarschte en zijn de overheden er toe genoopt uitzonderlijke maatregelen te treffen. In Nederland heeft men ook een strenge vleeschrantsoeneering ingericht en vleeschlooze dagen voorgeschreven, terwijl het dagelijksch rantsoen zeker niet hooger is dan in ons land

In Frankrijk heeft de Staatssecretaris voor levensmiddelenvoorziening, Achard, verklaard dat de aanvoer van vleesch in de komende maanden zoer moeilijk zal worden. In normale tijden verbruikt Frankrijk 1.8 milioen ton vleesch per jaar. Door den oorlog is de veestapel van zelf verminderd en de vleeschvoorziening heeft bovendien een zwaar verlies geleden door het gebrek aan ingevoerd vleesch en door het tekort aan veevoeder. Frankrijk beschikt thans nog slechts over 900.000 ton vleesch.

Ten einde in dit tekort te voorzien zijn dienovereenkomstige maatregelen getroffen en zijn b.v. alle particuliere slachtingen verboden. Ook voor de kaasvoorziening zijn maatregelen genomen en tegen den sluikhandel zal streng worden opgetreden.

In Zwitserland zijn de Woensdag en de Vrijdag tot vleeschlooze dagen verklaard. In geval van grooter schaarschte zullen vleeschlooze weken worden ingevoerd. Dit is thans reeds geschied voor varkensvleesch. Tevens is een regeling getroffen voor onteigening van slachtvee indien dit op eenigerlei wijze zou worden achtergehouden.

Verbod op huisslachting van varkens

De huisslachting van varkens wordt verboden vanaf den dag der bekendmaking van dit besluit in het Staatsblad en tot 30 September 1941 inbegrepen, gedurende die periode zal geen enkele machtiging tot huisslachting van varkens door de gemeentebesturen mogen afgeleverd worden. Dit verbod is toepasselijk, zoowel op de bij besluit van 30 Mei 1941 bedoelde instellingen als op de in artikel 4 van het besluit van 9 Februari 1941 bedoelde personen.

Het rooien der vroege aardappelen

De voorzitter der hoofdgroepeering « Aardappelen » der Nationale Landbouw- en Voedingscorporatie, bericht dat in uitvoering van artikel 2 van het besluit van 28 Mei 1941, betreffende de benuttiging van den oogst der vroege aardappelen, het rooien der vroege aardappelen van de varieteit « Eerstelingen » over heel het land wordt toegelaten vanaf Maandag 30 Juni 1941.

RIJKSWACHT EN DE VLAAMSE WACHT

Het oorspronkelijk doel van de oprichters van de Vlaamse Wacht bestond erin om de Rijkswacht te vervangen of om te buigen. Toen dit na zekere tijd niet gebeurde vervoegden verscheidene Vlaamse Wachters de rangen van de Rijkswacht op het einde van 1941. De overgekomen Vlaamse Wachters waren meestal nieuw-ordegezind. Hierdoor ontstond er voortdurend wrevel en wrijvingen tussen de oudere Rijkswachters en de nieuwe Rijkswachters.
Spijts dit alles vervulde de Rijkswacht haar opgelegde taak zeer plichtsvol. Zij waren de uitvoerende macht van de Belgische wetgeving. Er dient wel opgemerkt te worden dat niet alle nieuwkomers nieuw-orde gezind waren. Wie zich aanmeldde en geschikt werd bevonden, werd ook aangenomen. Men vroeg nooit naar zijn politieke overtuiging.
De wedde, uitbetaald bij de Vlaamse Wacht was ongeveer het dubbel van het loon bij de Rijkswacht.
Op te merken viel dat geen enkele gegradeerde van de Vlaamse Wacht de Rijkswacht kon of mocht vervoegen.

RIJKSWACHT EN DUITSE OPSPORINGSDIENSTEN

In de eerste plaats deed de Rijkswacht de Belgische wetten naleven. Zij stond in voor de handhaving en herstel van de orde. Zij was zelfstandig in het opsporen van wandaden tegen de Belgische wetgeving. Ze bekommerde zich niet om de naleving van de Duitse verordeningen. Wel was de Rijkswacht en Politie verplicht alle misdaden tegen de openbare veiligheid aan de bezetter mede te delen. Daartoe bestond een formulier ad hoc dat in een tiental exemplaren opgesteld en verzonden werd aan Belgische en Duitse instanties. Deze praktijk werd na de oorlog nooit als een verklikking aangezien.
Kolonel Van Coppenolle, de secretaris-generaal G. Romsée en de andere secretarissen-generaal hebben in deze aangelegenheid hun personeel altijd energisch gesteund.
De Rijkswachters werden verplicht de Duitse officieren te groeten.

RIJKSWACHT EN HET VERZET

De Rijkswacht stond buiten het verzet en er is nergens een spoor van een georganiseerde verzetsgroep. Wel vinden we op de lijst van gewapende verzetsmannen volgende namen van Rijkswachters: Van Coppenolle, Bové, Van Herck, Bergmans, Janssens, Cooremans. Dit aantal is zeer miniem als

men het in het verband ziet van het aantal Rijkswachters, gemiddeld 10.000 manschappen. Men kan besluiten dat er bij de Rijkswacht bijna geen Verzet was.
Het verzet van de enkelingen bij de Rijkswacht bestond erin inlichtingen door te spelen over hun bewakingsposten zoals de havenbeweging in Antwerpen.
Aantal aanhoudingen door de Duitsers (politieke gevangenen):
53 officieren en 512 onderofficieren en manschappen.
Achtergebleven in de concentratiekampen:
5 van de 12 officieren,
41 van de 295 onderofficieren en manschappen.
Totaal verliezen bij de Rijkswacht tijdens de oorlog 1940-1945:
12 officieren en 295 manschappen (onderofficieren, brigadiers en manschappen). Hierbij dienen gerekend de talrijke rijkswachters die door terreurgroepen (in naam van het verzet) werden neergekogeld bij het uitoefenen van hun ambt in wettelijke dienst.
In 1943 alleen kwamen 28 leden van de Rijkswacht om door terroristen.

Uit het clandestiene ,,La Libre Belgique'' van 15 augustus 1942 ontnemen we:

Epuration (...) du Corps de Gendarmerie — Zuivering bij de Rijkswacht

Hier volgt de vrije vertaling:
,,Wij deelden reeds aan onze lezers mede, dat de leerlingen-officieren van de Rijkswacht heftig hebben gereageerd tegen het verzoek van zekere leraars om hun de leerstellingen van de nieuwe orde bij te brengen. M. Romsée voelde zich getroffen door deze toestand.
Na de ondervraging van deze ongedisciplineerde elementen paste hij de drukkingsmethoden toe eigen aan zijn Nazivrienden.
Op 30 juni 1942 moest iedere kandidaat-officier van de hogere officierschool der Rijkswacht volgende verklaring ondertekenen:
Dep.Min.Int. — P.G.R.
O/G Scholen van 26-6-42

a) Ik ondergetekende .... verklaar:
1. Dat ik uit vrije wil de lessen volg voor officier.
2. Dat ik het autoriteitsgezag erken van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en van Openbare Gezondheid waarvan de bevelen en richtlijnen uitgaan met betrekking tot het in stand houden van de openbare rust en dat ik deze zal uitvoeren en zal laten uitvoeren zonder enig voorbehoud.

(handtekening)

b) Ik ondergetekende .... verklaar zich niet te kunnen schikken naar de verklaring waarvan sprake in het bericht van de heer sekretaris-generaal van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Openbare Gezondheid, P.G.R. O/G School op datum van 26.6.42.

(handtekening)

Negen kandidaten ondertekenden de tweede verklaring, zich konsekwent weigerend de onwettige diktatuur te ondergaan van M. Romsée. Deze negen kandidaten werden op 10 juli 1942 uit de Rijkswacht gesloten. Opvallend is dat deze negen uitgesloten kandidaten uitstekende leerlingen waren en nooit enige tuchtstraf ondergingen.
Vervolgens scheidde M. Romsée het koren van het kaf en zuiverde hij de Rijkswacht door er een elitekorps van te maken met een kader bestaande uit echte nationaal-socialisten.
Wij bedanken hem voor deze wijze van handelen en dit vergemakkelijkt onze taak na de oorlog.
Wij houden eraan onze lezers de namen te melden van deze rijkswachters: Cambresier, Boutez, Bastin, Delovsal, Jacquemin, Bernard, Rys, Nicolays, Van Moenderhuysen. Al deze werden door de Duitsers aangehouden."

Uit het clandestiene „La Libre Belgique" van 1 oktober 1942

Aanhoudingen

De militairen van België en Noord-Frankrijk en generaal Reeder zijn ontevreden over de Rijkswacht en de Gemeentelijke Politie. Zij menen dat deze onvoldoende de belangen en de aktiviteiten van de vijand en zijn knechten beschermen. Ook hebben zij verscheidene officieren van de Rijkswacht en de Politie laten aanhouden. Deze officieren behoorden tot de besten en hebben steeds in geweten hun plicht vervuld.
In de nacht van 22 tot 23 juli 1942 werden aangehouden:
de kolonels: Dethise, Leroy, Wilmet en Tirens,
de majoors: Coppenole, Godfroid en Debetencourt,
de commandanten: Pisart, Guerlache en Burton,
de adjudanten kandidaat-officieren: Douffet, Collignon, Braum, Schindfessel, Schindkers, Warlet, Catry, Léonard, Dewaele, Guelton, Bayaert, Squifflet, Abs, Dambly, Brasseur, Guidard, Kerger, Michel en Kneipe.

GENERALEN DER RIJKSWACHT TIJDENS HUN BEROEPSLOOPBAAN IN DIENST BIJ DE RIJKSWACHT GEDURENDE DE TWEEDE WERELDOORLOG

Verscheidene korpscommandanten vervulden hun dienst bij de Rijkswacht als b .roepsofficier tijdens de oorlog 1940-1944, alsook honderden hogere en lagere officieren.
De meesten kregen moeilijkheden met de Duitsers eerst op het einde van 1942. Deze werden dan ook uit de Rijkswacht verwijderd, anderen vertrokken uit vrije wil en een merkelijk gedeelte bleef in dienst tot aanvang september 1944 (terugtrekking der Duitse troepen uit België).
Naarmate de oorlogskansen van de Duitsers daalden, groeide ook de weerspannigheid bij de Rijkswacht.
De belangrijkste taak van de bezettende overheid was de handhaving van de orde en de strijd tegen het banditisme omdat ze hierdoor haar handen

vrijkreeg voor de oorlogsvoering. Plichtsgetrouw vervulde de Rijkswacht haar opgelegde taak tijdens de bezetting. Ze beschermde hierdoor de bevolking van hongersdood en uitmoording. Het mag ook tot haar verdienste gerekend worden dat België het minst gehavende land van Europa was dat Wereldoorlog II overleefde. Wat niet belet dat de Rijkswacht hierdoor vele diensten aan de Duitsers heeft bewezen. Bewust of onbewust, het is een feit.
De periode van dienstverlening was nooit gebonden aan de tijd vóór 1943 of van 1943 tot 1944.
Hier volgen ter illustratie een paar generalen van tijdens de bezettting en een tiental generalen, die hun bevordering tot generaal eerst absolveerden na september 1944.

— Luitenant-generaal J.J. Van Gool
Korpscommandant van 1 april 1939 tot 16 december 1940.

— Luitenant-generaal G.C. Bourguignon
Adjunct-commandant van 26 maart 1939 tot 20 december 1940. Korpscommandant van 16 september 1944 tot 1 januari 1945.

— Luitenant-generaal O.E.M.J. Dethise
Als kolonel bevelhebber van het 1ste Licht Regiment tijdens de veldtocht. Op 1 juni 1940 commandant van de Rijkswacht in Brabant. Korpscommandant a.i. van 16 december 1940 tot 13 december 1941. Opnieuw korpscommandant van 16 november 1944 tot 1 juli 1947.

— Luitenant-generaal J.L. Leroy
Bevelhebber van de territoriale groep te Brussel van 1939 tot 8 januari 1942. Opnieuw commandant van de territoriale groep Brussel van 16 september 1944. Korpscommandant op 26 juni 1947 tot 1 januari 1952.

— Luitenant-generaal M.J.F. Godefroid
Bevelhebber van de Mobiele Groep Charleroi van 28 mei 1940 tot 18 januari 1942. Korpscommandant van 12 februari 1949 tot 1 april 1954.

— Generaal-majoor P. Biver
Na 28 mei 1940 dienst bij de groep Namen. Korpscommandant van 1 april 1954 tot 1 april 1955.

— Luitenant-generaal J. Engels
Bevelhebber van de opleidingsgroep van 2 februari 1940 tot 14 september 1942. Korpscommandant van 1 april 1955 tot 1 april 1960.

— Luitenant-generaal U.P.L.C. Thiel
Na 28 mei 1940 bevelhebber van het district Oudenaarde. Korpscommandant van 28 mei 1960 tot 1 april 1967.

— Luitenant-generaal A.P. Lorgé
Na 28 mei 1940 dienst als luitenant bij de territoriale groep Gent tot 2 augustus 1943. Korpscommandant van 1 april 1967 tot 1 oktober 1971.

— Luitenant-generaal M.C.F. Denève

Na 28 mei 1940 dienst als luitenant bij de territoriale groep Brugge. Korpscommandant van 1 oktober 1971 tot 1 januari 1976.
— Luitenant-generaal A.H.A. Van Wanzeele
Stafofficier in 1943 bij kolonel Van Coppenolle. Korpscommandant van 1 januari 1976 tot 1 juli 1978.
— Generaal-majoor M.J.G. Fastrez
Als luitenant districtcommandant te Roeselare na 28 mei 1940. Inspecteur-generaal van de Rijkswacht van 7 juni 1960 tot 1 oktober 1964.
— Generaal-majoor T.A. Guelton
Als onderluitenant in dienst na 28 mei 1940 bij de 1ste Mobiele Groep Brussel tot 1 juli 1942. Inspecteur-generaal bij de Rijkswacht van 1 oktober 1971 tot 1 oktober 1975.

DE RIJKSWACHT EN DE TAALWETGEVING

De Gendarmerie was zeker anti-Vlaams. De voertaal was natuurlijk het Frans. De gendarmen van lagere rang hadden er alle belang bij het Frans in hun briefwisseling en bij het opmaken van gerechterlijke stukken te gebruiken, wilden ze niet geremd worden in hun loopbaan. Er was in de Gendarmerie ook geen taalrol in andere woorden slechts ene: de Franstalige.
Na 28 mei 1940 werd hiertegen geweldig gereageerd en eiste men de toepassing van de taalwet. Einde 1941 telde men bij de Rijkswacht 900 franssprekenden meer dan nederlandssprekenden. Bij de officieren kenden geen twee op de drie Nederlands.
Ter illustratie enkele krantenknipsels uit die periode.

Uit ,,Het Algemeen Nieuws'' van 30 oktober 1940

Om de Augiasstallen te zuiveren

(Vervolg van eerste bladzijde)

Een « bastion » van verfransching

Wij vernoemden terloops de rijkswacht. Er was inderdaad geen instelling in ons land, het leger uitgezonderd, die in het onzalig parlementair tijdperk, zulk geducht bastion was van de verfransching. Het was de anti-Vlaamsche kaarde bij uitstek, de officieele beschermer van al wat « hetzte » of betoogde tegen Vlaamsch rechtsherstel, amnestie, enz. Met een onwillekeurige oprisping van bitterheid en wrange ironie herinneren wij ons de straatbetoogingen van francophiele oudstrijders en boulevard-

snobs te Brussel, toen de verontwaardigde Vlamingen door Waalsche en franschtalige Brusselsche gendarmen onder den voet werden geloopen en leelijk met sabelhouwen werden toegetakeld; wij herinneren ons de vroome begankenis naar Vlaanderens Heldenmausoleum te Diksmuide, eenige jaren geleden, toen de stormloop van een rijkswachtbrigade, onder het bevel van fanatieke Waalsche officieren, de Groote Markt van het IJzerstadje van die gehate Vlamingen zuiverde, en grijsaarden, vrouwen en kinderen met onbeschrijflijke ruwheid uiteen dreef, nadat, eenige uren voordien, een vliegtuig straffeloos vlugschriften had uitgestrooid waarin de Vlamingen als verraders of «sales Boches» werden uitgescholden.

En dergelijke staaltjes van ongehoorde brutaliteit zijn «legio» in het zondenregister van onze vooroorlogsche rijkswacht.

Vlaamsche parlementsleden mochten naar hartelust interpelleeren tot den minister van Landsverdediging, zij werden steeds met een kluitje in het riet gestuurd. De beloofde sancties werden toch nimmer toegepast, zoodat zij de driestheid van sommige gendarmen nog aanvuurde en deze daarin een waarborg zagen voor een eervolle bevordering.

De Vlaamsch-Waalsche verhoudingen in de Rijkswacht

Kwam het vraagstuk van de Vlaamsch-Waalsche verhouding in de rijkswacht (drie Waalsche en een Vlaamsche mobiele groep, alsmede zoogenaamde gemengde eskadrons) in het Parlement te berde, dan beriep de minister zich steeds op de noodzakelijkheid van een overgangstijd voor de gewenschte Vlaamsch-Waalsche heraanpassing, een overgangstijd van grenzelooze rekbaarheid, even rekbaar als het nationaal geweten van de bewindvoerders.

Indien de Vlamingen zulk belang hechten aan het vraagstuk van de rijkswacht, dan is dit wel omdat zij overtuigd zijn van de voorname rol die deze instelling in het openbaar leven moet vervullen. Een rijkswacht, die in Vlaamsch nationaal en sociaal opzicht alle waarborgen biedt, zal door de Vlamingen met ontzag en eerbied worden bejegend, zij zal voor hen het symbool zijn van de vaderlandlievende tucht, van volkomen onkreukbaarheid, volksche trouw en plicht. In Vlaanderen weze ieder lid van de rijkswacht de belichaming van fiere Vlaamsche mannelijkheid.

Met des te meer nadruk wijzen wij op deze vereischte hoedanigheden omdat vooral de rijkswacht in het openbaar leven zulke veelzijdige taak te vervullen heeft. Zij komt bestendig in contact met de bevolking hetzij als rijkspolitie, hetzij als landelijke politie, met een groote bevoegdheid van onderzoek en de opdracht het gerecht bij te staan.

Ongehoord is het dat in onze groote Vlaamsche steden Vlaamsche burgers genoodzaakt zijn gendarmen van dienst in het Fransch aan te spreken, willen zij de gewenschte inlichtingen bekomen. En deze gevallen zijn volstrekt niet zeldzaam.

Erbarmelijke toestand te Brussel

Wat Brussel betreft, hier is de toestand werkelijk erbarmelijk. Op een getalsterkte van ongeveer 1000 man (1e mobiele groep, twee eskadrons van de IVe mobiele groep en de aanvullings- en onderrichtingsgroep), zijn er amper tachtig tweetaligen, de eenige elementen die in staat zijn een Vlaamsch burger in het Nederlandsch te woord te staan.

Ongetwijfeld heeft de commissie voor taaltoezicht de bevoegde overheden reeds dringend aangemaand de taalwet toe te passen. Dit kan men besluiten uit een Franschtalige korpsnota van luitenant-generaal Van Gool, die op 2 October jl. de verschillende eenheden verzocht een namenlijst op te stellen van het personeel, waarvan de overplaatsing noodzakelijk was wegens onvoldoende kennis van de taal der streek. Er zouden dus in het Brusselsche eindelijk tweetalige gendarmen geplaatst worden, maar op 18 October jl. publiceerde dezelfde korpsbevelhebber een tweede nota, waarin hij beweert over geen tweetalige wettelijke elementen te beschikken om tot de noodzakelijke vervanging van Franschtalige gendarmen in de Brusselsche agglomeratie over te gaan. Vlaamsche rijks-

wachters doen ons opmerken dat dit niet gansch overeenstemt met de waarheid en een manœuvre is om de commissie voor taaltoezicht te verschalken. Sedert maanden wachten er bovendien nog vier Vlaamsche kandidaat-officieren op hun benoeming. De Vlaamsche rijkswachters wenschen niets beters dan door Vlaamschvoelende officieren en keurgegradueerden in hun taal te worden bevolen en opgeleid. »

Opgepast voor het manœuvre !

Er is nog een ander gevaar voor de vervlaamsching van de rijkswacht. In ons artikel « Bij de opdoeking van het departement van Landsverdediging » schreven wij reeds dat bepaalde kringen de mogelijkheid overwegen om gewezen onderofficieren (men gewaagt thans van een acht honderdtal) bij de Rijkswacht in te lijven.

Iedereen in Vlaanderen kent de bijzondere Vlaamsch-vijandige mentaliteit van de meeste beroepsmilitairen. Men zal er dus angstvallig moeten op waken dat de rijkswacht waarin de Vlaamsch-Waalsche verhoudingen reeds op zulke caricaturale wijze weerspiegeld worden, niet met volksvreemde elementen wordt aangevuld, doch met manschappen, voor de vervlaamsching en de algemeene gezondmaking van het openbaar leven de noodige waarborgen bieden.

Wij hebben in deze bijdrage het kapittel « rijkswachtaangelegenheden » zoo uitdrukkelijk behandeld omdat de wantoestanden, die in deze uiterst belangrijke instelling heerschen, een bijzonder schril licht werpen op de zware en moeilijke taak van de commissie voor taaltoezicht. Dit francophiele bolwerk te zuiveren, is nu bepaald geen sinecuur. Maar wij weten dat ons vertrouwen in de commissie met den bezem niet zal beschaamd worden en dat er in Grammensstijl zal worden te werk gegaan. Wij zijn onder het regiem van de Daad, met mannen der Daad, die ditmaal geen politieke invloeden moeten ontzien, om de zaak zonder handschoenen aan, op te knappen.

VERAX.

Uit „Het Algemeen Nieuws" van 19 november 1941

De nieuwe personeelsbezetting van commando's en diensten in de Rijkswacht

Wij hebben hier reeds gewezen op de bijzondere beteekenis van het besluit van 3 December j.l. waarbij de organisatie van de Rijkswacht aangepast wordt aan de ethnische tweeledigheid van het land. Vlaamsche rijkswachters betuigen ons hun groote voldoening over dezen maatregel en brengen hulde aan de beslistheid en het verstandig inzicht van het departement van binnenlandsche zaken, alsmede aan de taaie volharding waarmede de heer Grammens zijn onderzoek inzake de rijkswachtaangelegenheden heeft weten door te drijven. « Wij zijn er overgelukkig om, schrijven zij, en wij hopen dat de nieuwe personeelsbezetting van commando's en diensten door de verdere in het vooruitzicht gestelde bepalingen, spoedig zal geregeld worden. Dan zullen wij ons eindelijk in deze belangrijke nationale instelling thuis voelen en zal de rijkswacht in Vlaanderen opbouwend werk kunnen verrichten. »

Het schrijven van deze manschappen bewijst dat zij zich volkomen bewust zijn van de waardigheid en verantwoordelijkheid van hun ambt. Nochtans is er één kwestie van technisch organisatorischen aard, die de bezorgdheid van sommigen onder hen opwekt. Zooals men weet is de rijkswacht nog altoos ingedeeld in paardenvolk en voetvolk, ten minste op... papier, doch sedert ruim een jaar bestaat er practisch geen paardenvolk meer. De keuronderofficieren te paard kunnen evenwel naar het voetvolk niet overgaan en uit dien hoofde geen bediening van secretaris (in een korps, regiment en district), van rekenplichtige (in compagnie en eskadron) of van brigadebevelhebber te voet uitoefenen. Volgens verouderde onderrichtingen moeten al deze functies immers door keuronderofficieren te voet waargenomen worden. Waarom nog steeds dit onderscheid? Vermits de keuronderofficieren te paard feitelijk niet meer bestaan, achten deze laatsten het logisch dat alle keuronderofficieren op gelijken voet behandeld worden. Zoo zou iedereen in de rijkswacht een kans krijgen om een plaats volgens bekwaamheid te bekleeden.

Wij begrijpen de bezorgdheid van hoogergenoemde keuronderofficieren. Ongetwijfeld zal de bevoegde overheid naar aanleiding van de aangekondigde nieuwe personeelsbezetting deze kwestie grondig onderzoeken.

De Vlamingen en de Rijkswacht

Inzake de vervlaamsching van he openbaar leven blijft er nog heel wa te verwezenlijken, ondanks de maatregelen die reeds op verschillende gebieden were doorgevoerd. Door het lijdzaam verze van franskiljonsche ambtenaren en ze ke-e openbare besturen wordt de taa va.i de commissie voor taaltoezicht n bepaald niet vergemakkelijkt. Toch we ten wij dat deze commissie reeds hee wat voorbereidend werk heeft verricht o.-a. wat de vervlaamsching van he onderwijs te Brussel betreft. Wellich zullen wij eerlang in de gelegenheid zijn daar nadere gegevens over te publiceé ren. Anderzijds hebben de hh. Gram mens en Dr Rombouts eveneens een on derzoek ingestela nopens de toepassing van de taalwet in de Rijkswacht. Zoo zijn zij tot de vaststelling gekomen da al de Waalsche officieren van de Rijks wacht te Antwerpen de Nederlandsch taal onvoldoende machtig zijn. Welnu deze officieren hebben den wensch ge uit zoo spoedig mogelijk naar Wallonië overgeplaatst te worden Dit is o. m het geval met kolonel Leclaire en kolonel Wilmet. Maar hoewel er sedert dit onderzoek reeds twee maanden verstreken zijn is het hooger commando van de Rijkswacht op dezen wensch nog niet ingegaan. En toch is het algemeen geweten dat sedert vier maanden vier Vlaamsche kandidaat-officieren op hun benoeming wachten. Zeker er is een tekort aan Vlaamsche officieren, een reden te meer opdat er een cursus voor Vlaamsche officieren zou worden ingericht Zelfs voor de opleiding van de recruten bestaat er niet eens een afzonderlijk Vlaamsch schooleskadron. Het eenig schooleskadron is te Brussel en wordt in het Fransch beheerd. Van de zes bureelbedienden zijn er vijf Vlaamschonkundigen.

Eerlijkheidshalve moeten wij mededeelen dat er in den staf ondertusschen grondige wijzigingen werden doorgevoerd. Generaals Van Gool en Bourguignon, alsmede kommandant Goffin werden verwijderd, maar hun slechte invloed doet zich nog altoos gelden in het optreden van een zestal Waalsche adjudanten-secretarissen, die hun anti-Vlaamsche gevoelens vrij lucht geven en in den staf, het hooge woord voeren. Het is trouwens een feit dat elke afdeeling, misschien op een uitzondering na,

Uit „Het Algemeen Nieuws" van 21 oktober 1940

Nog uit de jaren 1940

NIET IN ORDE BIJ DE RIJKSWACHT TE GENT

Dat de rijkswacht van het Belgisch regime, de meest verfranschte en Franschgezinde Staatsinrichting was, die buiten en tegen de Vlaamsche volksgemeenschap stond, wist ieder Vlaming. Dat het zóó blijft, vooral in de Vlaamsche steden, vinden wij zeer spijtig.

Te Gent is de adjudant D., die de brigade kommandeert, het type van een flaminganten-vreter, die zelfs op den rug van de Vlamingen, ergerlijke zaken uitkraamt. Hoe gedroeg zich deze tegenover de gevangenen onder den oorlog?

Met de officieren gaat het al even slecht. Majoor D. is van den ouden stempel, is geographische Vlaming, maar verfoeit alle Vlaamschgezindheid.

Kapitein C. is een Waal; kapitein P. is een Waal die wat Vlaamsch kent.

Slechts twee officieren, kapitein G. en luitenant L. zijn Vlamingen en de laatste begrijpt ten minste den strijd van de Vlaamsche gemeenschap. Het is tijd dat dit korps gansch heringericht wordt.

R.

Naklank van de beroerde Meidagen 1940 te Mechelen

DE PLUNDERING VAN DE KAZERNE DER RIJKSWACHT

Na de gedeeltelijke ontruiming van de stad Mechelen in 1940, drongen verschillende personen in de kazerne der rijkswacht op de Edgar Tinellaan, en roofden er uit de private woningen der familles van de leden der rijkswacht, al wat niet te heet of te zwaar was, om mee te nemen. Een vijftal dezer personen konden worden geïdentificeerd en verschenen diensvolgens voor de rechtbank. Slechts een ervan, zekere V., werd schuldig bevonden en veroordeeld tot 3 maand gevangenisstraf en 182 fr. boete of nog 8 dagen opsluiting.

Uit „Het Algemeen Nieuws" van 24 november 1940

DE ORDONNANCEN VAN DE OFFICIEREN DER RIJKSWACHT

Toen de Rijkswacht-officier bereden was en daarbij een uniform moest dragen, dat veel onderhoud vergde, was de dienst van een ordonnance onontbeerlijk.

Nu gaat de officier te voet als iedereen en zijn uniform is ook eenvoudig en praktisch geworden. Zou men daarom aan hoogerhand er niet kunnen toe besluiten de 180 ordonnanten die nu schommelmeidenwerk verrichten in het gezin van den officier voor nuttiger arbeid te gebruiken.

Die 180 ordonnanten kosten aan het land 1.300 × 180 = 234.000 fr. aan salarissen, plus 29.000 fr aan woonvergoedingen, plus een 4.000 fr. aan allerhande onkosten of te zamen en per maand 267.000 fr. of per jaar drie en half millioen.

Zou men zoo 'n « sommetje » niet nuttiger kunnen besteden ?

BEVOLKING DER GEVANGENISSEN VAN DE PROVINCIE ANTWERPEN

	Stand der bevolking op 31 december			
Gevangenis	*1939*	*1940*	*1941*	*1942*
Antwerpen	429	203	259	305
Mechelen		47	55	107
Turnhout	125	125	125	176
Merksplas		260	520	791
Hoogstraten		117	191	207

TERRITORIALE BURGERWACHT
T.B.W.

Leiding: Prof. A. Dautrebande.
Ingericht als zelfstandig commissariaat-generaal.
Ook passieve luchtbescherming genoemd.
Aanvang 1940 was iedere gemeente verplicht een Territoriale Burgerwacht op te richten. Hun taak bestond erin de gebouwen te beschermen tegen luchtaanvallen, in geval van een bomaanval de branden te blussen en hulp te bieden aan de slachtoffers.
Ze was een steun van de plaatselijke politie.

UNIFORM

Blauwe overall met blauw mutsje.

Uit het ,,Nieuwsblad'' van 12 mei 1940

Mei 1940 — Frans soldaat maakt kennis met een lid van de Pasieve Luchtbescherming.

GEMEENTE WOLVERTEM

Raadgevingen aan de Bevolking tegen het LUCHTGEVAAR

Het is de plicht van elk familiehoofd voorzorgen te nemen. -- Tucht en het inachtnemen van eenvoudige richtlijnen, verminderen het gevaar.

Voorzorgen te nemen van in vredestijd

Alle noodige schikkingen treffen opdat, bij gevaar van konflikt, **alle** inwendige verlichting der woningen niet kunne bemerkt worden van buiten en van uit de lucht (zwart papier, dikke dekens).

Zich van een aangenomen masker voorzien.

Zich oefenen in het dragen van het masker. Een goed masker, slecht opgezet, beschermt niet. De maskers in goeden staat vrij voor vochtigheid, warmte en stof bewaren. De filtreerbus mag onder geen voorwendsel geopend worden. Vanaf vredestijd hoeven de schitriemen van het gelaatstuk op het hoofd van den drager aangepast.

Familieschuilplaats.

De geschiktmaking van een lokaal als familieschuilplaats in de ondergronden gereed maken (2 kubm. per persoon). Zoo men geen beschutting van 20 cm. beton heeft kunnen verwezenlijken, zal men gereed maken : balken om het gewelf te schoren (weerstand tegen instorting), een houweel om een uitgang te maken in geval van versperring van de bestaande, materialen om deuren en kelders luchtdicht te stoppen (isoleerband voor electriekwerkers, groene zeep, enz.).

Voorzorgen te nemen bij mobilisatieverklaring

a) Zoo mogelijk op zolders en in kelders, een gemeenschapsdoorgang tusschen naburige huizen voorzien.

b) Voorzichtigheidshalve alle openingen van de ondergronden toestoppen (zakken aarde).

c) Alle voegen van vensters, zelfs op de verdiepen, dichtmaken (isoleerband voor electriekwerkers van 4 à 5 centim. breed) ; papierbanden kruisgewijze op de vensters plakken.

d) Vaten met chloorkalk, een schup en houweel in de ondergrondschuilplaats plaatsen.

e) In alle woningen een bericht aanplakken waarop de plaats van den hulppost, de collectieve schuilplaatsen en de brandweerdienst van het kwartier zijn aangeduid.

Voorzorgen te nemen tegen brandgevaar

Ten allen tijde alle brandbare stoffen van de zolders wegruimen. Van nu af een schup en een voorraad zand op de zolders plaatsen.

Bij het eerste alarm, de voorraad zand in een effen laag op den plankenvloer van den zolder uitspreiden.

Minima voorzorgen te nemen bij het alarmsein

De lichtdemping nazien : geen lichtstraal mag van buiten gezien worden, zoo niet het licht uitdooven.

Vensters en luiken sluiten.

Het masker in ruststand op de borst dragen.

Water-, gas- en electriciteitsleidingen afsluiten. Het is aan te raden de badkuipen op voorhand met water te vullen. - Zich in de ondergrondschuilplaats begeven.

Nooit in de bovenverdiepen blijven. — De dichtheid en de uitrusting van den kelder zorgvuldig nazien.

Geen licht (slechts electrische zaklampen). Niet rooken. Kalm blijven. Een overste in elke schuilplaats. Bij gebrek aan een familieschuilplaats, in den hof (of openbare parken), en op een afstand van het huis gelijk aan zijn hoogte, loopgrachten van 1,80 meter diep en 0,80 meter breed graven.

Territoriale Burgerlijke Wacht

Een zeker aantal vrijwilligers hebben zich reeds laten inschrijven. Nochtans onvoldoende wegens de uitgestrektheid der gemeente.

Al wie geen militaire verplichtingen heeft kan zich laten inlijven. Ook de militianen behoorende tot de klassen 1916 tot 1925 inbegrepen.

Voordeel : De personen opgenomen bij de Territoriale Burgerlijke Wacht z n **ontslagen van hun militaire verplichtingen** gedurende gansch den duur van hun dienstverbintenis bij deze Wacht.

Wij verzoeken U dus uwe dienstverbintenis te komen onderteekenen ten gemeentehuize vóór 1 Februari a. s.

De Burgemeester,

FR. VAN DOORSLAER.

Wolvertem. — Drak. J. Troost. Tel. Grimbergen 3.13.37.

Zandzakbedenkingen

Alles heeft zijn tijd: de kersen, de menschen, de spionnen, de parachutisten en ook de zandzakken.

De tijd van de kersen is thans aangebroken. Daarvan overtuigt U ieder vruchtenkarretje dat ge op straat ontmoet. Gij hebt last om onder der kersenberg het karretje te herkennen maar de kersenvrouw merkt het direct dat ge kersenliefhebber zijt en ge staat al met uw arm vol kersen nog eer ge er U ten volle rekenschap van geeft.

Het ging zoo ook met de zandzakken... indertijd, indertijd toen we nog in den zaligen waan verkeerden dat zand en absolute veiligheid correlatieve begrippen waren.

Ge hadt ze vast eer ge het wist, die zandzakken want het moet erkend, het waren goocheme jongens de kerels van de T. B. W. ofte Territoriale Burgerwacht.

Eer ge er aan dacht te protesteeren of om uitleg te vragen stonden ze daar al op uw drempel, de twee voorgeschreven zakjes zand als een dood geboren tweeling, die stierf van beenderverweeking nog voor het leven hem een kansje had gegund.

Sceptiekers, wier eigengereidheid zich door geen gemeentelijke alarmcommuniques, noch vlammende persoproepen, van de wijs liet brengen, vertikten het de zandzakjes naar hun zolder te sleepen, zooals de bevoegde overheden het zoo dringend aanrieden, met het oog op het brandbommengevaar. Ze lieten de zakken aan hun lot over of gooiden ze vlak vóór het keldergat, gemakkelijkheidshalve en voor de scherven naar ze de kwieke T.B.W.-jongens, die er de hand aan moesten houden dat de gemeentelijke zandzakreglementen, naar de letter en den geest werden toegepast, probeerden wijs te maken. En wijs maakten ook. Want werden ook voor de kelderramen der openbare gebouwen geen zandzakken-barricaden aangelegd en vóór de benedenmuren van de Koninklijke Bibliotheek, en van de administratieve batimenten en van de muzea?

Het was de gouden tijd der zandzakken, de tijd dat Brussel het harnas aantrok en martiale allures aannam, de tijd dat we nog sliepen op onze twee ooren, betrouwend op ons leger dat waakte, ons Albertkanaal dat « onneembaar » was en onze zandzakken waartegen de bommen der vijandelijke machines, zoo die er al in mochten slagen door den vuurgordel van ons afweergeschut heen te breken, niets zouden vermogen.

Van de drie dingen die ons vertrouwen schraagden: ons leger, ons Albertkanaal en onze Brusselsche zandzakken, zijn het alleen deze laatsten, die zich dit vertrouwen hebben waardig getoond, terwijl al wat waardigheid, gezag en beenen had, derzelve gebruikte om in een minimum van tijd een maximum aantal kilometer te krijgen tusschen hun vluchtend persoontje en Sinter Goedele's goede stede. De zandzak symbool der burgertrouw.

En daar liggen ze nu nog de trouwe, grauwe vaderlanders — de ware — doorregend en doorweekt, verkleurd door zon en wind, maar onuitroeibaar nog in het gelid en van geen wijken wetend, tot de tijd der zandzakdemobilisatie bepaald zal aangebroken zijn.

Laten we hopen dat dit niet zoo heel lang meer duren zal en dat die tijd omwille der uitverkorenen zal verkort worden. Want zoolang de zandzakken te Brussel geen anachronismen zullen blijken, zoolang dondert in Europa het kanon en drinken de slagvelden het bloed van duizenden jonge mannen wier jeugdige energie het oude Europa van doen heeft om zich zelf te blijven.

De demobilisatie der zandzakken met welk een opluchting en met welk een onverholen vreugd zal ze worden begroet terwijl over de onrust gekomen wereld « aartsengelen klaroenen de nieuwe dag ».

Maar inmiddels behouden de zandzakken hun strategische beteekenis en zijn zij, behalve beloften en mooie woorden, het eenige wat de vroegere machthebbers ons hebben achtergelaten: zand in zakken.

Het is niet veel maar het is beter dan het beste van hen zelf want niets gaat boven trouw en trouw dat is een zandzak, trouwer dan een geldzak, dat is nu gebleken.

Politieagenten in burger

Het politiekorps te Antwerpen moest reeds van voor den oorlogstoestand aangevuld worden.

Thans ziet men heeren in burgerkleedij loopen, drager van een pet waarop in blinkende letters « Politie » in aangebracht. Nadat de stad eerst in den « politie-nood »!? verholpen had door rijkswachten in dienst te nemen, heeft ze thans sommige leden der territoriale burgerwacht als agenten aangesteld.

HET BELGISCHE RODE KRUIS
B.R.K.

Onze krijgsgevangenen ontvangen met dank het pakket van het Belgisch Rode Kruis.

Hulp aan slachtoffers van de terreuraanvallen op de bevolking tijdens de 2e Wereldoorlog.

KORTE GESCHIEDENIS

Het Rode Kruis werd opgericht op 22 augustus 1864, 12 staten ondertekenden de Conventie van Genève. Het moest een merkelijke verbetering brengen voor het lot der gewonden en zieken bij de strijdkrachten te velde. België was vertegenwoordigd door de heer A. Visschers als mede-ondertekenaar.
Opmerkelijk is wel dat het Belgische Rode Kruis de oudste is onder de nationale Rodekruisverenigingen. Als eerste voorzitter fungeerde Dr. A. Uytterhoeven bij de oprichting op 4 februari 1864.
De Belgische regering bekrachtigde deze stichting op 14 oktober 1864 en de wet van 31 maart 1891 kende het Rode Kruis rechtspersoonlijkheid toe als instelling van openbaar nut en hulporganisatie van de openbare macht.

STATUUT VAN HET BELGISCHE RODE KRUIS

Artikel 1:
,,De vereniging bestaande onder de benaming ,,Het Belgische Rode Kruis — Croix-Rouge de Belgique'' en ,,Belgisches Rotes Kreuz'' is ingesteld overeenkomstig de resoluties van de internationale Conferentie van Genève van 1863.
Zij is een instelling van openbaar nut die krachtens de wet van 30 maart 1891 burgerlijke rechtspersoonlijkheid heeft.
Zij kleeft de principes aan van de internationale conventies die op het Rode Kruis betrekking hebben en waarvan België mede-ondertekenaar is. Zij is lid van de Liga van Rodekruisverenigingen.
De vereniging heeft als kenteken een rood kruis op witte achtergrond, aangenomen door voormelde conferentie en beschermd door de wet van 4 juli 1856 tot bescherming van de benaming ,,Rode Kruis'' van de tekens en embleem van het Rode Kruis.
Haar werkgebied omvat het ganse koninkrijk.''

HET BELGISCHE RODE KRUIS TIJDENS DE OORLOG 1940-1945

We beperken ons slechts tot deze periode voor de geschiedschrijving van het Rode Kruis.
Het Belgische Rode Kruis droeg een uniform en wel voor de manschappen een kaki ,,overall'' met rond de linkerbovenmouw een witte armband met in het midden het rode kruisembleem (rood kruis), ook droegen ze een gordelriem en kleine beenstukken (naar Duits model).

Vele officieren en onderofficieren vooral beroepsmilitairen werden in hun diensten opgenomen. Deze bleven hun Belgische uniform dragen. In plaats van het regimentsembleem op hun kepie droegen ze nu het rodekruisembleem midden vooraan op hun kepie alsook op de spiegels van hun uniform.

LEIDING

Dr. Nolf was reeds in 1940 voorzitter en bleef dit gedurende de oorlog. De directeur-generaal de heer Dronsard werd in 1944 (zomer) door de Militärverwaltung afgezet na een schrijven van koning Leopold III aan het internationaal Rode Kruis om toelating te verkrijgen colli's te mogen verzenden naar de politieke gevangenen en opdat Belgische zendingen voor medische hulp in Duitsland onderzoekingen zouden mogen instellen in de kampen.

DIENSTEN TIJDENS DE OORLOGSJAREN

Het Rode Kruis ontving geen enkele officiële steun, maar dank zij de vrijgevigheid der bevolking kon het zijn werking voortzetten.

Inlichtingen over krijgsgevangenen.
Terugkeer van krijgsgevangenen.
Colli's voor krijgsgevangenen.
Colli's voor politieke gevangenen.
Meterschap van de gevangenen.
Zwitsers peterschap.
Internationale briefwisseling.
Opzoekingen.
Overledenen.
Telling voor burgerlijke zieken en gekwetsten.
Hulp- en hospitalisatiefonds.
Sociale dienst.
Het sturen van kinderen naar Zwitserland.
Het breiwerk voor de gevangene.
Overmaken van fondsen (het loon van de Belgische arbeiders in Duitsland overschrijven naar de rechthebbenden in België).
Repatriëring van zieke krijgsgevangenen.
Onderricht en ontspanning.
Oprichting van 157 hulpziekenhuizen en lazaretten.

Opsporen van leden van families uiteengerukt door krijgsverrichtingen.
Hulp bij bombardementen, mobiele reddingsploegen met personeel en materieel.
Vrouwelijk motorkorps.
Voedselvoorziening aan kinderen en opkomende jeugd tussen 14 en 21 jaar, ondervoed door oorlog.
Repatriëring der Belgische vluchtelingen.
Het zenden van geld naar Belgische krijgsgevangenen.

Om de werking van deze diensten beter door te lichten brengen we u een verslag van provinciaal Comité van Antwerpen van het Belgische Rode Kruis. Dit verslag werd opgemaakt einde 1942 en verscheen in „Vertoog", het jaarlijks verslag van de bestendige deputatie der provincie Antwerpen opgemaakt 31 december 1942 op bladzijde 406.

Verslag

Provinciaal Comité van Antwerpen

Zetel: Van Eycklei 11 te Antwerpen.
Burelen alle dagen open. Bestendige wachtdienst.
Samenstelling
Provinciaal voorzitter: Em. Deckers
Secretaris: M.R. Goris
Leden: De Winter, A. Verwaest, A. Leclef.

Afdelingen

40 afdelingen in de provincie

Hulpposten

Het Rode Kruis beschikt over verschillende hulpposten. Te Antwerpen-Stad bestaat een kliniek die uitsluitend toegankelijk is voor behoeftige personen. De plaatselijke afdeling beschikt over 8 hulpgasthuizen, welke speciaal fungeren bij gelegenheid van de terugkomst van sanitaire treinen uit Duitsland. Deze gasthuizen kunnen ook in werking treden, voor het geval dat de gasthuizen van de C.O.O. volzet zijn en dit bijzonderlijk bij gelegenheid van luchtaanvallen tegen de burgerlijke bevolking.
Het Provinciaal Comité beschikt insgelijks over een dienst van bloedovertapping, die onder de leiding staat van dhr. Dr. Vanderzypen, die de verrichtingen van deze dienst bewerkt heeft.
Tijdens het jaar 1942 werden er 201 bloedovertappingen gedaan. Bloedon-

derzoeken van personen, die zich vrijwillig voor deze dienst aanboden, werden in tal van afdelingen onzer Provincie gedaan. Wij mogen zeggen dat in de bijzonderste centra onzer Provincie deze dienst blijken gegeven heeft van de noodzakelijkheid van zijn bestaan. Vergeten wij niet de ramp van Tessenderlo, waar op minder dan 2 uur, 8 liter bloed overgebracht werden naar het gasthuis te Diest.

Terugkeer van krijgsgevangenen

Deze dienst, waarvoor wij een lokaal bekomen hebben vanwege de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen in de Pelikaanstraat, en welke dienst doet als hulppost, funktioneert regelmatig. Tijdens het jaar 1942 mochten wij de terugkomst boeken van 9 sanitaire treinen met in het geheel 3.016 zieke en gekwetste soldaten. Ongeveer 2.400 krijgsgevangenen kwamen met Duitse treinen terug. Al deze soldaten werden ondergebracht in onze hulpgasthuizen ten einde een geneeskundig onderzoek te ondergaan. Volgens onderrichtingen van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Volksgezondheid moeten deze insgelijks een medicaal onderzoek voor de longen ondergaan in het Instituut Van den Nest.

Dienst colli's gevangenen

Krijgsgevangenen:
Tijdens het verlopen jaar werden door onze diensten voor een bedrag van 325.000 fr. pakketten van 20,40 en 100 fr. verzonden aan krijgsgevangenen in Duitsland.

Politieke gevangenen:
Deze dienst werd ingericht om toe te laten aan de familieleden welke politieke gevangenen in de gevangenis hebben, om de veertien dagen een familiepakket te laten geworden. De controle van deze dienst geschiedt in de Begijnenstraat 43. Voor wat de pakketten aan krijgsgevangenen aangaat, voegen wij hier aan toe dat de afdeling ,,Jeugd'' het op zich genomen heeft de pakketten op te zenden aan de behoeftige krijgsgevangenen. Tijdens het verlopen jaar werden aldus voor een bedrag van circa 35.000 fr. zulkdanige pakketten verzonden, gelden welke door de jeugdafdelingen zelve verzameld werden.

Dienst meterschap van de gevangenen

Heeft speciaal voor doel, bereidwillige personen op te zoeken, die zich het lot van onze krijgsgevangenen aantrekken en zich gelasten met het verzenden van pakketten en briefwisseling, ten einde hen moreel en physiek te steunen.

Dienst Zwitsers peterschap

Dit werk breidt zich de laatste tijd uit tot kinderen waarvan de vader tijdens de krijgsverrichtingen van 1940 gesneuveld is, of tot de kinderen van slachtoffers van oorlogsfeiten. Liefdadige Zwitsers nemen het op zich een maandelijkse storting te doen van 10 Zwitserse franks aan zulk een kind.

Dienst internationale briefwisseling

Tijdens het jaar 1942 werden door Afdeling Antwerpen alleen circa 18.000 brieven verzonden naar het Internationaal Comité van Genève. Deze briefwisseling laat toe aan personen, welke thans in het buitenland vertoeven, nieuws te ontvangen van familieleden wonende in het buitenland.

Dienst voor opzoekingen

Dagelijks komen ons tal van aanvragen toe uit het buitenland, waardoor wij verzocht worden familieleden, alhier woonachtig, op te zoeken.

Dienst der overledenen

Zodra het internationaal Comité van Genève ons het afsterven meldt van een persoon, overleden in het buitenland, brengt het dit ter kennis van het Rode Kruis, met verzoek de familieleden der afgestorvenen op te zoeken. Wij gelasten ons aldus met deze droeve taak.

Dienst van telling voor burgerlijke zieken en gekwetsten

Deze dienst, welke ingericht werd in 1939, houdt zich speciaal bezig met de telling van personen welke door luchtaanvallen, krijgsverrichtingen enz., gewond of gedood werden.

Hulp-hospitalisatiefonds

Tijdens 1942 werd insgelijks het Hulp-hospitalisatiefonds opgericht, dat als specifiek karakter heeft:
1. te zorgen voor de wederaanpassing van gekwetsten.
2. te voorzien in een materiële tussenkomst, daar waar de C.O.O. en Winterhulp niet mag tussenkomen. De familietoestand van de gekwetsten wordt aldus enigszins verlicht.

Sociale dienst

Deze dienst houdt zich speciaal bezig met onderzoeken ten huize. In het

algemeen geeft men onderlinge hulp aan de gezinnen, versterkende voedingsmiddelen aan de verzwakte jeugd, het vervaardigen van kindskorven. Zo konden verschillende kinderen genieten van een verblijf van drie maanden in Zwitserland. Spijtig genoeg werd dit sinds de maand juni 1942 niet meer toegelaten. De kinderen echter worden op het huidige ogenblik ondergebracht in verschillende tehuizen van het land, alsook in Frankrijk.

Leergangen

In tal onzer afdelingen worden jaarlijkse leergangen ingericht.

In de Nederlandstalige pers van woensdag 9 en donderdag 10 mei 1945 verscheen een uitgebreid verslag van de werking der diensten gedurende de oorlog.
We geven u de originele tekst opgemaakt door M. Lambin, directeur van de Vlaamse provinciën bij het Rode Kruis van België.
Dit illustreert te meer de enorme inzet van deze vrijwilligers ten bate van het volk.

Het Roode Kruis gedurende den Oorlog

De Zorg voor onze Krijgsgevangenen en Politieke Gevangenen

Jarenlang werd er over de krijgsgevangenen en politieke gevangenen gesproken, want iedereen was bekommerd om hun lot.

Zij, die door ondervinding wisten wat het beteekent door den vijand gevangen te zijn, liepen met een peinzend en stroef gelaat door de straten van de bezette steden en dachten stil na over wat gedaan kon worden voor de 200,000 Belgen, die naar Duitschland gevoerd werden.

Moeders wier zoon, vrouwen wier echtgenoot, meisjes wier vader, broer of verloofde gevangen was, waren ongerust en toonden zich zenuwachtig-bedrijvig om maar een middel te vinden om met hun gevangenen te correspondeeren en hen te helpen.

Het Roode Kruis bood een uitweg, want het Roode Kruis was een naam voor al de anonieme krachten; daar was plaats voor al degenen, die helpen wilden. Door het Roode Kruis zou het mogelijk zijn vele plannen te verwezenlijkn; van droom tot werkelijkheid te komen.

De Conventie van Genève zegt dat het Roode Kruis van het begin der vijandelijkheden af, een dienst mag inrichten voor het inwinnen van inlichtingen over krijgsgevangenen.

In België stond het Roode Kruis echter voor de onverwachte en overweldigende taak : zich met meer dan tweehonderdduizend soldaten bezig te houden.

Nochtans kwam onmiddellijk een dienst voor inlichtingn tot stand, die opzoekingsformulieren verspreidde, waarop na zeer korten tijd 500,000 antwoorden kwamen. Tal van slachtoffers konden zoodoende geïdentifiseerd worden en vele families gerustgesteld.

De Conventie van Genève vermeldt verder dat een pakket van 5 kg. per maand en per krijgsgevangene verzon-

den mag worden, dit beteekent een millioen kg. waren! Het was een heel probleem om zooveel pakketten van België naar Duitsthland te voeren langs één enkelen spoorweg, die ook de Wehrmacht bezigde!

Onmiddellijk na den 18-daagschen veldtocht werd met de onderhandelingen begonnen, maar pas in Augustus 1940 gaven de Duitschers een voorloopige toelating om, om de 14 dagen een pak van 500 gr. en om de twee maanden één van 5 kg. naar de beroepsmilitairen te sturen, niet echter naar de andere gevangenen.

Het Roode Kruis nam hier geen vrede mee en slaagde er ten slotte in de machtiging te verkrijgen om naar al de krijgsgevangenen geregeld pakketten te zenden.

Toen moesten groote technische moeilijkheden uit den weg geruimd worden. Men bedenke dat door het Roode Kruis, van Augustus 1940 tot op den dag der bevrijding **twaalf millioen pakketten** onze krijgsgevangenen bereikten.

Onze Dienst voor Hulp aan Krijgsgevangenen bezigde heel den oorlog door een personeel van duizend bedienden en werklieden en kon zoodoende 5,000 pakketten per dag samenstellen, maar daarvoor was iedere maand een voorraad van 600.00 kg. waren noodig, wat elke maand een uitgave beteekende van tien millioen frank.

Onze Dienst « Het Breiwerk voor den Gevangene » noodigde verder iedere naarstige hand uit het hare bij te dragen tot meer welzijn voor de Belgen, die in Duitschland verbleven. Hij gelukte er in 38,000 pakketten met wollen goed te verzenden, evenals 2.000 uniformjassen en brocken en 22,000 paar schoenen en klompen.

Er kwamen berichten van zieken: vooral maag- en leverlijders. Zij konden niet alles eten en hadden pharmaceutische producten noodig. Ook hiervoor werd een speciale dienst opgericht. Hij verzond dieetpakketten, geneesmiddelen en verbanden.

Vele krijgsgevangenen werkten in Duitschland en verdienden geld, waarvan zij een gedeelte naar huis mochten sturen. Daarop richtte het Roode Kruis een « Dienst voor het Overmaken van Fondsen » in. Een totaal van nagenoeg een milliard frank werd in 624,668 bewerkingen van Duitschland naar België gestuurd.

De dienst voor repatrieering van zieke krijgsgevangenen bracht er duizend terug naar hun haardsteden. Ze werden gehaald met den sanitairen trein van het Roode Kruis, die niet minder dan drie en twintig reizen ondernam en de voornaamste kampen bezocht.

De dienst voor briefwisseling met de kampen zorgde er voor dat documenten, die onmisbaar waren voor de voortzetting van het normale leven in België, zooals aanvragen tot pensioen, geneeskundige getuigschriften, volmachten, notarieele akten, enz., op hun bestemming kwamen.

Zou men gelooven dat tweeduizend huwelijken bij volmacht gesloten werden tusschen krijgsgevangenen in Duitschland en verloofden in België?

Toen het in Oktober 1940 vast stond, dat een groot gedeelte onzer gevangenen niet vrijgelaten zou worden voor het einde van den oorlog, werd naast de stoffelijke ook de moreele zijde van het probleem onder oogen genomen.

Het Roode Kruis richtte alsdan zijn dienst « onderricht en ontspanning » op.

In het geheel werden 460.051 boeken, waarvan er 242,398 door het Roode Kruis aangeboden werden, naar de kampen gestuurd.

Ter gelegenheid van den Nationalen Feestdag en Kerstmis werden telkens speciale pakketten naar de kampen gestuurd, opdat de krijgsgevangenen deze feesten in een passende atmosfeer zouden kunnen vieren.

De Dienst Onderricht en Ontspanning telde een Universitaire afdeeling, die werkte onder de bescherming van de Universitaire stichting en waaraan Professoren van de vier Hoogescholen hun medewerking verleenden. Hij verzond boeken en curaussen, opdat gevangen studenten hun studiën zouden kunnen voortzetten en zich voorbereiden op het afleggen van examens, onmiddellijk na hun terugkeer in het vaderland.

De afdeeling Spel en Sport bedacht onze jongens met niet minder dan 136,537 spelen en 27,149 sportartikelen.

De afdeeling Muziek, Tooneel en Allerlei heeft instrumenten gestuurd voor het samenstellen van symphonische orkesten, jazzbands en fanfares, evenals partituren, liederen, opera's, handleidingen over notenleer, fuga, contraput enz., gramofoons en fonoplaten. 72,124 tooneelstukken en muziekpartituren, 2,254 instrumenten, 44,762 fonoplaten kwamen aldus in de kampen terecht, evenals tooneelbenoodigdheden als pruiken, costumes, schmink, decors; verder teekenmateriaal, schrijfmachines, enz., enz...

Deze buitengewoon interessante actie van het Roode Kruis werd zeer door de krijgsgevangenen op prijs gesteld.

Nu onze krijgsgevangenen terugkeeren, brengen velen een bezoek aan den Dienst « Onderricht en Ontspanning », want sommigen onder hen hebben zich gedurende hun ballingschap voorbereid op een examen. Het Roode Kruis zal ze met raad en daad steunen, met de bevoegde examencommissies onderhandelen om te bekomen dat bijzondere zittingen voor hen gehouden worden.

En onze politieke gevangenen? Het publiek verneemt thans met afgrijzen hoe ze over 't algemeen behandeld werden. Het Roode Kruis kon, helaas, geen enkele internationale overeenkomst inroepen om ze te beschermen. Al wat het heeft kunnen bereiken, heeft het te danken aan eigen initiatief en aan zijn algemeen prestige.

Men vergete niet dat de meeste politieke gevangenen, na hun veroordeeling, het recht niet meer hadden eenig pakket of nieuws van hun familie te ontvangen. Naar al degenen die de toelating hadden iets te ontvangen, heeft het Roode Kruis 4 pakketten van 5 kg. per maand gestuurd.

Aan al de andere deed het Roode Kruis — en dit zonder daartoe gemachtigd te zijn — collectieve pakketten toekomen door bemiddeling van de Commandanten der concentratiekampen, met verzoek ze aan de Belgische politieke gevangenen te overhandigen. Dit gaf soms onverwachte uitslagen, want herhaalde malen werden ons ontvangstbewijzen, door de gevangenen zelf onderteekend, teruggestuurd. Op die manier heeft het Roode Kruis meer dan 14.000 pakketten naar Duitschland gestuurd en kwam het in het bezit van enkele duizenden namen van gevangenen, waarover men nooit iets was te weten gekomen.

Buiten deze 14.000 pakketten heeft het nog 39.300 pakketten voor een waarde van 1.575.000 fr. kosteloze pakketten verstrekt aan politieke gevangenen, die de toelating hadden iets te ontvangen, maar wier familie behoeftig was. Het Roode Kruis wist ook 15.600 sanitaire pakketten (1 rol toilet papier, 1 stuk zeep, 1 tube tandpasta, 1 tandenborstel, 1 spons, 1 fleschje ontsmettingsstof) voor een waarde van 624.000 fr. aan politieke gevangenen te bezorgen. Het slaagde er ook in vitaminen, dieetpakketten voor zieken, pakketten met ondergoed, pharmaceutische producten, insectenpoeder, zeep, enz... naar verschillende kampen te zenden voor een gezamenlijke waarde van 1.060.000 fr.

Hoe weinig het Roode Kruis ook bereikt heeft voor de politieke gevangenen, het heeft geen moeite gespaard en geen gelegenheid laten voorbijgaan om al te doen wat mogelijk was. Zij die uit deze kampen en gevangenissen teruggekomen zijn, zullen getuigen dat zij practisch van de buitenwereld afgesloten waren en dat het van den Commandant van het kamp afhing of hetgeen voor hen bestemd was hen al dan niet bereikte.

Onze groote nationale instelling gaat er fier op dat zij voor onze krijgsgevangenen en politieke gevangenen een maximale inspanning heeft geleverd. Dat deze door de betrokkenen op prijs werd gesteld, is wel de mooiste hulde die men haar brengen kan.

M. LAMBIN,

Directeur voor de Vlaamsche provinciën bij het Rode Kruis van België.

Een verdere illustratie aangaande de werking der diensten willen we u aantonen bij middel van krantenknipsels.

Dergelijke lijsten verschenen bijna dagelijks in de kranten in de maanden juni, juli tot einde 1940.

Rood-Kruis van België, Gulden Vlieslaan, 101, Brussel

Inlichtingsdienst over Krijgsgevangenen vóór 28 Mei

Albert, Brussel; Anne Frans, Rupelmonde; Apers Pieter, Mechelen; Aerbeydt Albert, Etterbeek; Aerts Jan, Ukkel; Aucremanne Ol., Brussel; André Francis, Brussel; Asnony Ferd., Buvingen-Hasselt.

Ballt L., Brussel; Becquet Georges, Brussel; Bernaert Oswald, Sinaai-Waas; BeteramsVan Baelen Willem, Mechelen; Billiamo Rene, Antwerpen; Billiauw René, Antwerpen; Bonel Louis, Anderlecht (Het Rad); Borymans Ant., Turnhout; Boschman Hub., Vollezeele (Brabant); Broos, Jan, Arendonk; Baudain Albert-L., Moeskroen; Bautil Flor., Anwerpen; Bellen P., Kortenaken; Berckems Denderwindeke; Boudens G., Middelkerke; Brulliez P., Brussel; Boslais Florent, Hasselt; Ballinckx, Jette; Balthazard Jules, Evere; Baten Jan, 18e Linie, 3e Bat. E.M.T.S.; Bavree Henri, Brussel; Beaufays Jos., Watermaal;Beaufays-Dumont, Audergem; Beaulieu Henri, Brussel; Bechx, Scherpenheuvel; Beckers Albert, Brussel; Beeckman, Molenbeek; Belleranijder Ger., Scherpenheuvel; Bemon-Coen, Audergem; Beps, Jules, Vorst; Bessemans René, Rummen; Beulens-Mertens Grimbergen; Bogaerts, Anderlecht; Boon L., Brussel III; Boulanger Hendrik, Perck; Boulez-Masse Schaarbeek; Boutreman, Elsene; Brankart, Hoolk-klei (Brabant); Bruynsuls, Marcel, Schaarbeek; Bultot, Gaston, Kockelberg; Buntinx, Henri, Ukkel.

Campaert, Fred., Niel (Boom), Cappoen G., Kerkstraat, 59, Zelzate; Cardinaal Robert, Schaarstraat, 22, Brugge; Claessens, Mar., De Bosschaertstr., 11-13, Antwerpen; Clemput, Victor, Rammelhoustraat ,33, Sint-Gillis (Dendermonde); Colen, Henri, Lambermontlaan, 91, Brussel; Cuvelier, Joseph, Dinantplaats, 30, Brussel; Cappelle, Henri, Diksmuide; Cleuren, Wericus, Vlijtingen; Collet, Hubert, Baudoinlaan, 11, Brussel; Collin, Françoís, Sint-Gilis; Creten (Dr.), Deridderlaan, 111, Brussel III; Caliber, Maurice, Tervurenschesteenweg, Perck (Vilvoorde); Callant, Fernand, Burchtdam, 86, Ninove; Candiper, Robert, Uurwijzerplaatstraat, 9, Sint-Josse; Carton, Guillaume Stocqstraat, 61, Elsene; Caufriez, Carl, Alsembergschesteenweg, 351, Vorst; Cauwerts, Robert, Clemencaulaan, 39, Brussel; Cieters, Frans, Wambeek-Overdorp; Claes, Pijpstraat, 2, Thollembeek; Clemens, Albert, Elkstraat, 12, Brussel; Clement, Albert, Guido Gezellestr., 23, Brussel III, Glocleur, August, Steenweg op Watermael, Oudergem; Cludts, Louis, Gustave Defnetstraat, 71, Sint-Gillis; Coomans, Oostvaaridijk, 38, Humbeek, Conderhelz, Eug., Grocnstraat, 7, Wommerson (Tienen); Couty, Charles, Savoolstraat, 52, Sint-Gilles; Corbeslers, steenweg op Waver, 84, Elsene; Crollen, steenweg op Waver, 1680, Oudergem.

Daer, Jos., Humbeek; Deals, Louis, Etterbeek; De Bie Karel, Borgerhout-Antwerpen; De Bondt, Londerzeel; De Bontridder (zoon) Brussel; Debrat Ernest, Anderlecht; De Brauwer, Théo, Berchem-Antwerpen; De-Bruyn, Albert, Bevcren-Waas;Decoster Vict., Helghin-bij-Kortrijk; De Decker, Henri, Mortsel; Declercqx André, Zomergem; Decorte Jan, St-Jans-Molenbeek; De Geyndt, Corn., Ste-Cath.-Lombeek; De Geyter, Brussel; De Groote Em., Destelbergen; De Greef H., Brussel; De Greef Jules, Brussel; Degreve André, Leuven; Dehon, Raym., Brussel; De Keyn, Edm., Schaarbeek; Delandsheer Arth., Gent; Delloye, Brussel; De Paemeleere Jan, Eename (Oudenaarde); Dero Jos., Vollezeele; Derramant, Brussel; Derrasse Anderlecht; Deschepper Paul, Brussel III; De Smet Constant, St-Jans-Molenbeek; De Sutter Oscar, Lembeke; Detry, Elsene; De Vits, St-Jans-Molenbeck; Devos G., Zelzate; Devos, Audergem; Dewitt, Marbaisla-Tour (Brabant); Dubois, Eug. Brussel; Durinck, dg., St-Amandsberg;

De Decker Louis, Hoboken; Degodt Jan, Molenbeek; Deminck Ach., Elverdinge; Demynck Ger., Isegem; Depraeter Omer, Wortegem; Desteune, Georges, Brussel; Dethier, Jos, Trooz; Dotrange, Herman, Corswarem; Douay, Victor, St-Gilles; Dresselaerts Marcel, Borgerhout; David Em., Elverdinge-bij-Ieper; Daye Gust., Sint-Gilles; Debacker L., Elsene; De Bakker Marcel, Denderleeuw; De Bondt Jac., Peuthy-Vilvoorde; Debbaut, Ferd. Sint-Gilles; De Bontridder Maur. Brussel.

De Caluwe Ad., Elsene, Decock Jab., Groot-Gijgaarde; De Coster, Wilrijk-Antw.; De Cleyer, Etterbeek; Degand Paul, Ukkel; Degive, Franz, gemeesheer; Degreef Karel, Buysingen-bij-Hal; De Groote Marcel, Brussel; Dejaegher, Robert, Boschvoorde; De Kempeneer, Louis, Brussel; Dekeyser, Alfons, Rhode-St-Agatha; De Landtsheer Fr., Molenbeek; De Landtsheer Rom., Brussel; Delgoffe, René, Brussel; Delle Jean, Woluwe-St-Lambrecht; Delinte Franz, Etterbeek; Demaiseaux, Marcel, Brussel; De Marie, Piet., Etterbeek; De Mayer Jaak, Kerterbeek-Loth; De Meulenaere, Georges, Vilvoorde; De Mot, Valère, Brussel; De Muylder, Gerrik; De Nayer, Jaak, Kerterbeek-Loth; Denayer, J.,

Toneeltjes die men thans dagelijks in de hoofdstad kan opmerken: even uitblazen vooraleer de vermoeiende tocht voort te zetten.

Eschenbeek-Halle; De Pauw Jan, Ruysbroek-Zuen; Denis René, Berchem-Ste-Agatha; Deschrever Henri, Brussel; Desmet, Wemmel; Destrijcker, Brussel; Detal Charles, Ukkel; Deturck Em., Brussel IV; Devolder Jef, Woluwe-St-Lambrechts; Devos, Phil., Brussel; Deweerdt René, Willebringen; De Winter-Smolders, C., Campenhout-Relst; D'Hondt, Marcel, Ganshoren; Diez, Eug., Leuven; Dizier, Arthur, Brussel; Dolinckx Jules, Anderlecht; Dossche, Hector, Brussel II; Dresen, Martin, Brussel; Dullaert, A., Sint-Gilles; Dupont, Raoul, Etterbeek.

Eraerts, Pierre, Molenbeek-St-Jan; Esters, Paul, Molenbeek-St-Jan;

Faniel, Waterinaal; Flips Jan, Borgerhout (Antw.); Frank, Henri, Antwerpen; Fosselle-Desideer, Andrea, Jette.

Godin, Oscar, Ukkel; Goossens, Heverlee; Goovaerts, Jean, Aarschot.

Giroulle, Albert, Tienen; Goffette, Albin, Prevoostatraat, 31, Brussel; Gosserles, René, Waterinaal; Grégoire, Henri Tongeren; Galles, Jules, Sint-Josse; Gathy, Henri, Ukkel; Geraerts, Louis, Elsene; Gillet, Halle-Boyenhoven; Goetemans, A.-Vital, Duisburg; Goffin, Brussel III; Goldblatt, Ad., Anderlecht; Goldine, Maurice, Anderlecht; Grenez, Paul, Brussel; Groosman, Camille, Brussel II.

Hanicq, René, Brussel; Hantson-Demets, Ronsse; Heno, Gérard, Nederbrakel; Heermans, Marcel, Tienen; Henri, Grégoire, Tongeren; Holm, Emiel, Antwerpen; Hughe, Léon, Leinbeek; Herman, Gérard, Oostakker; Heubert-Lamy, Oudergem; Huybrechts, L., Humbeek; Huybrechts, Emiel Humbeek; Hankin, Jacques, Brussel; Hebnons, Jean, Brussel; Henri, Jacq., Elsene; Heynderickx, Jean, Brussel; Hierekens, Willy, Elsene; Hucon, Brussel; Huysegems-Lauwers, Aarschoot.

Imbrechts, Schaarbeek; Isebaert-Bouwens Raf. Ronse; Istendael Aug., Sint-Gilles.

Jacobs Albert, Meerdonck-Waas; Jacques P. St-Gilles; Janssens, Ekeren-bij-Cap.; Janssens Louis, Scherpenheuvel; Job, Louis, Brussel; Janssen, Jos., Lier; Janssens Hugo, Lier; Janssens Gust., Gent; Janssen Albert, Tienen; Jerualem Hub., Antwerpen; Joosen Alf. Hoboken; Jabe, Aug., Anderlecht; Jacobs-Emmens Jan, Molenstede (Diest); Jacobs H., Brussel; Jeanmart J., Brussel; Jamar Rob., Brussel; Jamet Roger, Brussel; Junot A., Brussel IV; Janssens Alf., Jette-St-Pieter; Janssens Louis, Brussel.

Kint, St-Jans-Molenbeek; Keulemans, R., Antwerpen; Konigs, Gér., Henri-Chapelle; Killaerts van Aerschot, Diegem; Kirsch G., Brussel.

Leys, Alf., Brussel; Lunquick, Brussel; Lambrechts Marcel, Contich; Luca, Charles, Oostende.

Lachaert, Louis, Schaarbeek; Lacroix, Raoul, Brussel; Lamotte, Albert, Elsene; Laurent, Marcel Brussel; Lebeau, Charles, Brussel; Leeuws, Henri, Terrueren; Lefebvre, Fernand Brussel; Lefevre, Raymond, Brussel Pefevre Brussel; Lejeune, Albert, Brussel; Lenaerts, Meerle; Lenaerts Lievin, Elsene; Lengelen, Charles, Etterbeek; Leon, Assche; Lettens, Brussel; Lorent Ch. (adjud.) Robbeets, Kamiel, Vertrijk; Roggemans Henri, Hal; oRosemont Brus.; Rosmant Stockel; Rousseau, Brussel; Rummens, Henri Tienen; Ryckmans Brugge.

Samin, Anderlecht; Sauveniere H., St-Jans-Molenbeek; Schillewaert, St-Joost-ten-Oode; Schollaert, Jos., Vollezeele (Brabant); Smits Oscar, Watermaal; Snebout, Luc., St-Laureyns.

Stassin, Emiel, Brussel;

Scheveneels, Victor, Diest; Scheys, Pierre, Tervueren; Schnitzler, Jette; Schrenders, Robert Watermael; Schurmans J., Brussel; Scorlels Paul, Vorst; Sente Julien, Rotselaer; Sergier Cyriel Kestvleetere; Slooven Brussel; Sohier, Brus. III; Someis Frans, Molenbeek; Spolspoel, Louis Grimbergen; Swinnen Jerome Sichem; Swijsen Elsene.

Tas Jan, Liedekerke; Tesseur, André, Dilbeek; Teugels H.-Flor., Mechelen; Torsin, Esemaal (Tienen)

Teugels, Jean-Marie, Brussel.

Tacueniere, Brussel IV; Taelemans, Jan, Hoelaert; Tanghe, Adolf, Ursel; Theeten Marcel Vorst Tielemans Petrus O. L. V. Lombeek; Tourwe-Swinnen Jan Tienen; Trackte Maurice Brussel; Tricot Fernand Brussel; Tricot (Juit.) Brussel; Togeleer, Pernand Brussel; Tyleman, Fernand Koekelberg.

Van Achter J., Berchem-Ste-Agatha; Van Autreve, Rich., Wetteren; Vanden Bril, B., Wemmel; Vandenbulcke Georges, Lauwe; Van den Eede Jos., Hal; Van den Eede Fr., Hal; Vandenhende Gust., Bassevelde; Van den Houden V., Hal-Esschenbeek; Van den Meerschaut Jer., Dickelvenne; Van den Weken, Jan, Brussel; Van der Vondelein C., Woluwe-St.-Lambrechts; Vandevelde A., Necke-Diest; Louis, Brussel III; Loup Daniel, Brussel; Lowagie, Elsene; Luyckx, Marcel Ukkel.

Maertens Julien, Ronse; Maertens, Pierre, Brussel; Meekers, Ludovic, Brussel; Moes, Achille, Kieldrecht; Mortier, Frans, Antwerpen; Macanter, Frans, Antwerpen; Mattys, Georges, St-Pieters-Leeuw (Zuen); Meerland, E., Schaarbeek; Meert, Jean, St-Ulrick-Capellen; Meurice, Leuven; Moniens, Joseph, Vorst (Brussel).

Nelissen, Jean, Looz; Neyrinckx, Marcel, Bellegem.

Ooslander Mat., Elsene; Oosters, Wijgmaal.

Pauwels Frans, Wickevorst; Peemans J., Schaarbeek; Peeraer, Aug., Merxplas; Pellens John, Antwerpen; Pierreux, Albert, Hal; Plessens-Maes Ed., Terhagen-bij-Boom; Polau, Jan, Ukkel-St-Job; Poortmans Leonard, Wijgmaal.

Pans, Elias, Bunsbeek; Parijs, Jean, Antwerpen; Peepersak, Camille, Brussel; Peeters, Henry, Antwerpen; Phillips, Octave, Jette; Piron, Jean-Bapt., Overyssche.

Quintens R., Kessel-Loo; Quistout-Hanssens, L., Overryssche-Speelberg.

Regnard A., Gentbrugge; Regnier Louis, Brussel; Renglet Brussel; Richard Armand, Brussel; Roelandt Const., Anderlecht; Roelant P., Anderlecht; Rogister Hub., Brussel; Roussel Jacq., St-Jans-Molenbeek; Rijckmans, Brugge

Roosemont Pierre, Brussel; Rykens, Marcel, Loth.

Ramakers, Pierre, Schaarbeek; Regnier, Louis, Brussel; Remans, Raymond Jette; Renard Charles, Brussel; Rens Jean Tienen; Ringoot Pierre, Brussel; Ripol Jozef Tienen; Zomergem; Vandevelde H., Gent; Vandervelden M., Vorst; Vanderwinden, Anderlecht; Van Herreweghe, Fr., Lebbeke-bij-Dendermonde; Van Leemput, St-Joost-ten-Oode; Van Loo Jan, Anderlecht; Van Overberghe, Alfred, Ekkloo; Van Remoorter, H., Nieuwkerke-Waas; Van Roosbroeck, Antwerpen; Van Weymeersch H., Nederbrakel; Van Zand Jos., Linth-bij-Lier; Verhegge, Gent; Verloo Alb., Syngem.

Van Acker, Theophile, Ukkel; Van Gette, Raoul, Ukkel; Van Hof, Louis-Jos., Brussel; Van Hulle, Robert, Gent; Van Isterbeek, J., Brussel; Van Linberghen, Frans, Assche; Van Moor, Jean, Brussel; Van Praet, Victor, Lebbeke; Van Sluys, Armand, Antwerpen; Van Stackeren, Georges, Sint-Gilles; Van Tournhout, Maurice, André, Kortrijk; Verlackt, Alphonse, Antwerpen; Vos, Rich., Elsene.

Walschaerts, Elsene; Wauters B.-P., genesheer, Brussel; Walkiers J., Etterbeek; Wathelet, Mathieu, Merksem-Antwerpen; Weemaels Jean, Brussel; Wenkels, Schaffen-bij-Diest; Wolff Jos., Anderlecht; Wouters Const., Tremeloo-bij-Aarschot; Wuyten Jos., Lier; Wyns Frans, Humbeek.

Zimmerman, Ernest, Brussel.

Dienst repatriëring der Belgische vluchtelingen

Krantenknipsels uit „Het Algemeen Nieuws"

29 JULI 1940

Voor de repatrieering der Belgische vluchtelingen

Treinen met vluchtelingen te Brussel

BRUSSEL, 27 Juli (Belgapress). — De toevoer uit Frankrijk van gevluchte Belgen neemt te Brussel steeds grooter omvang aan. Kwamen tot nu toe dagelijks een of twee treinen na een reis van 24 uur uit Parijs binnen, welke enkele duizenden personen personen terugbrachten, zoodat naar schatting reeds 20.000 personen in de Noordstatie aankwamen, heden volgt de eene trein de andere, elk met 1.000 tot 3.000 reizigers. Hoelang die toevloed dure, zal, is natuurlijk niet te zeggen, maar alle ontvanglokalen werken op volle kracht.

De aangekomenen worden met vrachtwagens van het station naar de in de stad verspreide lokalen gebracht; zij die zwak zijn, krijgen een plaatsje in een

personenauto: de gewonden en zieken worden per Roode Kruis-auto, zoo noodig onmiddellijk naar een der hospitalen gebracht

In de ontvangstlokalen worden ze gebaad en gevoed, dan worden ze ingeschreven volgens hun eenzelvigheidskaart en moeten ze opgeven van waar zij komen en waar zij wonen, waarna zij een bon ontvangen voor vervoer naar hun woonplaats. Dit geheele vervoer, dat voor negen tienden met de Buurtspoorwegen geschiedt, is geheel kosteloos. Anderen welke hun bestemming niet per Buurtsnoorweg kunnen bereiken, verzamelen op de Poincarelaan, vóór het gebouw der « J. O. C. », waar de bijzondere diensten voor vervoer per vrachtwagens zijn ingericht. Hier moet uit den aard der zaak gewacht worden tot dat er voor een bepaalde plaats voldoende reizigers zijn. Maar allen kennen slechts één wensch : Naar huis ! en wat beteekent een paar uur wachten na al de doorgestane ellende

4 juli 1940

Een schrijven aan het Roode Kruis

Om den terugkeer der vluchtelingen uit Frankrijk te bespoedigen

Na zijn eerste verzoek tot den voorzitter der Zwitsersche bondsregeering om hulp te verleenen bij den terugkeer der Belgen uit Frankrijk, heeft Z. M. Koning Leopold een brief gericht tot het Roode Kruis van België.

De brief luidt als volgt :

Laken, den 28 Juni 1940.

Mijnheer de Voorzitter,

Op 13 Juni j.l., heb ik mij tot den President van den Zwitserschen Bondstaat gewend om hem te vragen met Frankrijk en Duitschland onderhandelingen te voeren omtrent het repatrieeren, over Zwitserland, van de Belgische vluchtelingen die terug naar hun geboortegrond willen vertrekken.

Deze oplossing is thans door de gebeurtenissen voorbijgestreefd; de terugkeer naar België kan voortaan rechtstreeks geschieden.

Ik vraag aan het Roode Kruis van België, dat steeds zoo bereid is om elke ellende te lenigen, aan het organiseeren van de repatrieering te willen medewerken.

Het is een zedelijke en sociale plicht er naar te streven, zoo spoedig mogelijk de verspreide gezinnen te vereenigen en aan hun pijnlijken toestand een einde te maken.

Door dit hoogst menschelijk doel te verwezenlijken, zal het Roode Kruis eens te meer de dankbaarheid van het Land verdienen.

Uw dienstwillige,

(get.) Leopold.

Den Heer Voorzitter
van het Roode Kruis van België.

augustus 1940

HET ROODE KRUIS EN DE BELGISCHE VLUCHTELINGEN IN FRANKRIJK

Het Roode Kruis deelt mede :

Het Roode-Kruis van België verwittigt de bevolking dat inlichtingen betreffende Belgische Vluchtelingen in Frankrijk, nu zeer moeilijk in te winnen zijn, en dat deze aanvragen in de meeste gevallen nutteloos zijn.

Inderdaad :

1. De postverbindingen tusschen Frankrijk en België zijn grootendeels hersteld.

2. Twee dagen geleden zijn er 16 vrachtwegens met meer dan 1 millioen brieven uit Moissac in België aangekomen, en dit onder bescherming van het Roode Kruis, na overeenkomst met de Duitsche Overheden. Deze brieven zullen zoo gauw mogelijk besteld worden.

3. Treinen welke de vluchtelingen terugvoeren, rijden sedert gisteren. De uitwijkelingen beginnen bij gevolg veel te reizen.

Voortaan wordt het dus onmogelijk inlichtingen te verstrekken over hun verblijfplaats.

Uit „De Dag" van 10 juli 1940

OPROEP AAN DE TERUGGEKEERDE JONGE MANNEN VAN 16 TOT 35 JAAR VAN HET GEWEST ANTWERPEN

Het Rood Kruis van België, afdeeling Antwerpen, dienst van opzoekingen over gevluchte jongelingen (16-35 jaar) waarvan de bureelen gevestigd zijn Stoopstraat, 2, (hoek Frankrijklei) meldt, dat men hier reeds meer dan 16000 aanvragen om inlichtingen over den toestand der jongelingen die hunne woning verlaten hebben heeft ontvangen.

Om gevolg te kunnen geven aan de rechtmatige verlangens der ouders en der echtgenooten die in het land gebleven zijn, dringt het bestuur aan opdat de reeds ten hunnent aangekomen jongelingen, langs onze bureelen zouden komen om ons hunne aankomst bekend te maken, of zoo mogelijk, om ons inlichtingen te verschaffen aangaande hunne vrienden of makkers die zij gedurende hun verblijf in Frankrijk zouden ontmoet hebben.

Wij herhalen dat onze inrichting, dank zij de onbaatzuchtige toewijding der Dames en Heeren, die het permanent bureau verzekerd hebben, reeds ongeveer 1200 ouders en echtgenooten heeft kunnen gerust stellen, dat hun zoon of echtgenoot in goede gezondheid waren.

Wij hopen dat onze oproep zal beantwoord worden.

Aan de personen die inlichtingen gevraagd hebben zullen deze afgegeven of door de post toegezonden worden.

« HET ALGEMEEN NIEUWS » — ZONDAG 2 EN MAANDAG 3 JUNI 1940.

NIEUWS UIT AALST

Het Roode-Kruis, Aalst

10 Mei !... Oorlog !... Dagen vol kommer en spanning waren aangebroken, maar ook dagen, die aantoonen zullen hoe het Roode-Kruis zijn leuze « Dienen » getrouw zal blijven.

Onder de kundige leiding van h. Dr De Cock, het stichtende voorbeeld van Mej. Van Trappen en het aanmoedigend woord van den ieder sympathieken h. Bogaert bleef het Roode-Kruis van Aalst op z'n post van het eerste uur tot heden.

De eerste bom viel ! en 't Roode-Kruis stond paraat, want enkele oogenblikken later waren h. Van Landuyt, en h. Rumes ter plaatse om de slachtoffers hulp te bieden en te vervoeren.

De hh. Bogaert en De Krant mapten de gekwetsten op in de Molenstraat, Werf, Moutstraat en doorkruisten de stad in alle richtingen om hulp te bieden waar het noodig was.

Ambulanciers en ambulancierstes werden opgeroepen, vrijwilligers kwamen zich aanbieden en volgens de schikkingen van heer Bogaert hielden ze om de beurt dag en nacht de wacht op het hoofdbureel, Keizerlijke plaats, 17, waar de zeer beproefde h. Moens ze kranig ter zijde stond.

In opdracht van Dr De Cock en om Dr Goffaert in zijn militair veldhospitaal bij te staan, deden er 12 ambulancierstes gedurende 4 dagen dag en nacht dienst onder de leiding van Mej. Kerremans om de honderden gekwetsten hun leed te verzachten.

Velen verlieten de stad om zich aan het dreigende gevaar te ontrekken, maar het Roode-Kruis bleef.

Gedurende de beschieting ging Dr De Cock vergezeld van h. Troch, gekwetsten verzorgen en onmiddellijk na de beschieting ging onze leider met de ambulanciers Verbrakel en Van der Perre door de meest getelsterde straten om de gekwetsten te verzorgen.

Tientallen werden verzorgd in het hoofdbureel, in onze hulpposten en langs de straten onder toezicht van Dr De Cock en Dr Gravez, waarna ze huiswaarts keerden of met de ambulancewagen vervoerd werden.

De koelbloedigheid van Dr Gravez en Dr De Cock; die zoowel bij nacht als bij dag ten dienste bleven van 't Roode-Kruis, dwongen de bewondering af van allen die rond hen geschaard en ten dienste bleven van het

Vlaamsche volk en van het leger.

Zij die bleven, verlieten hun kroost, hun familie, hun ouders en vrienden, die naar veiliger oorden vertrokken, zij hebben bange uren gekend maar naar 't voorbeeld van Dr De Cock hadden ze slechts één woord en één leuze « dienen ».

Pas was de stad bezet of Dr De Cock oordeelde met z'n gekende scherpzinnigheid het oprichten van 'n vluchtelingenoord, 'n kantine en 'n hulphospitaal noodzakelijk.

H. Van Cleemput werd met het oprichten van het vluchtelingenoord belast in het Capucienenklooster, waar hij elken dag met de onbaatzuchtige en zeer gewaardeerde hulp van de hh. Van Damme, Veillefon, Van Geirt en Timmermans honderden menschen 'n onderdak, soep, brood en koffie bezorgt.

'n Hulphospitaal kwam tot stand met onze ieverige Juffr. Van Trappen als bestuurster, flink bijgestaan door Mevrouw Delcord (gedipl. verpleegster) en tal van gediplomeerde ambulanciersters van het Roode Kruis, die dag en nacht, zich zelf vergetende de zieke en afgematte vluchtelingen verzorgen.

Juffr. Van de Meersche, die belast was met den opsporingsdienst der gevangen en vermiste soldaten, boekte van af de eerste uren honderden aanvragen en had 't genoegen menigeen te kunnen inlichten en brieven van gevangenen aan hun familie te bezorgen.

Onze twee chauffeurs : hh. Huylebroeck en Marcoen, die dag en nacht gekwetsten vervoerden, verdienen allen lof voor hun gepresteerd werk.

Zóó werkt het Roode Kruis te Aalst, zóó tracht het 't leed van ons volk te verzachten, zóó blijft het nacht en dag ten dienste van iedereen z'n leuzen « dienen » getrouw.

A. C. TREA.

Dienst repatriëring der Belgische krijgsgevangenen

Uit „Het Algemeen Nieuws" van 19 juli 1940

Een oproep van het Rood Kruis

Het Rood-Kruis deelt mede :

Gezien het mandaat dat het Rood-Kruis heeft volgens de overeenkomst van Geneve, verzoekt het al de personen die kennis hebben van het overlijden door oorlogsfeiten, al de inlichtingen over de slachtoffers, aan het Rood-Kruis bekend te maken: woonplaats — plaats waar het ongeluk gebeurd is — begraafplaats.

Het Rood-Kruis rekent vooral op de officieren, onderofficieren en soldaten opdat zij inlichtingen verstrekken betreffende hun makkers (naam, voornamen, graad, stamnummer, adres, plaats waar belanghebbende gevallen is, zoo mogelijk begraafplaats aanduiden.) Deze inlichtingen moeten gestuurd worden naar het volgend adres : Rood-Kruis van België, Dienst der Gesneuvelden, 135, Louizalaan, Brussel.

Ten einde het werk te vereenvoudigen, verzoeken wij de personen die nieuws over hun familieleden, waarover ze inlichtingen aan het Rood-Kruis gevraagd hebben, gekregen hebben, het Rood-Kruis te verwittigen.

Wij danken bij voorbaat al degenen die ons wel willen helpen om degenen die reeds lang in onzekerheid verkeeren te verwittigen.

VOOR VERWANTEN VAN KRIJGSGEVANGENEN

Vele personen hebben zich gewend tot de Duitsche overheid om nieuws te verkrijgen over familieleden die vermoedelijk als krijgsgevangen in Duitschland vertoeven.

In verband hiermede heeft de overste van de Feldkommandantur te Hasselt volgend bericht ter kennis gebracht van de burgemeesters der gemeenten van Limburg :

« Zooals ik U reeds heb medegedeeld zullen de Belgische krijgsgevangenen binnenkort naar hun vaderland worden teruggezonden.

» In de Duitsche krijgsgevangenkampen werden reeds lijsten opgemaakt die rechtstreeks aan het Belgische Roode Kruis zullen toegezonden worden. Er dient van nu af dus rekening gehouden met de inzending der lijsten.

» De burgerbevolking kan derhalve, telkenmale wanneer vermoed wordt dat een Belgisch soldaat in een Duitsch gevangenkamp verblijft, zich rechtstreeks wenden tot het Belgische Roode Kruis.

» Het postverkeer tusschen de krijgsgevangenen en hunne bloedverwanten is intusschen hersteld en de gebruikelijke kaarten voor berichtgeving werden in omloop gebracht ten gerieve der gevangenen.

» Ik verzoek de heeren burgemeesters, de bevolking hiervan in kennis te stellen en er op te wijzen dat het van nu af niet meer noodig is zich rechtstreeks tot de Duitsche diensten in België te wenden. »

Uit „Het Algemeen Nieuws" van 29 juli 1940

Waar bevinden zich onze krijgsgevangenen?

Het Roode Kruis van België, afdeeling Antwerpen, brengt ter kennis van het publiek dat in akkoord met de Duitsche veldpost, het Roode Kruis toelating ontving van de bevoegde Duitsche autoriteiten te Berlijn, aanvragen te richten ten einde de juiste verblijfplaats te kennen der Belgische soldaten thans in Duitschland geïnterneerd.

Te dien einde zullen de diensten van het inlichtingsbureel, Frankrijklei, 127, Antwerpen, zich ter beschikking stellen van het publiek voor het invullen der aanvraagkaarten. De kostprijs der kaarten, zijnde 1 frank, zal geïnd worden op het oogenblik der inschrijving.

Het publiek wordt dringend verzocht zich te voorzien van alle gewenschte inlichtingen namelijk : Naam, voornamen, Nr Matricule, Klas, geboortedatum en woonplaats (burgerlijke) van den krijgsgevangene.

„De Dag" van 23 juni 1940

MEDEDEELING VAN HET ROOD-KRUIS

DE KRIJGSHOSPITALEN

Na overleg met de Duitsche militaire overheid werd het Roode Kruis van België met het bestuur van de krijgshospitalen belast.

België werd in zes gebieden onderverdeeld, met ieder een gezondheidsdienstleider aan het hoofd. Een te Berck-plage (Noord-Frankrijk) gevestigd hospitaal staat eveneens onder Belgische kontrole. De lijsten der gewonden worden door het Roode Kruis uitgegeven.

BURGERLIJKE GEWONDEN

Onder de leiding van het departement van Volksgezondheid werd een dienst voor de telling der burgerlijke gekwetsten opgericht. Deze worden verzocht door bemiddeling van hun geneesheer of bij het hospitaal waar ze verpleegd worden voor het opmaken van een steekkaart te zorgen.

Voor inlichtingen wende men zich Egmontstraat, 9, te Brussel, en op de zetels der provinciale komiteiten van het Roode Kruis.

INLICHTINGEN VOOR MILITAIREN EN BURGERS

De inlichtingsdienst voor militairen is van de Guldenvlieslaan naar de Wittestraat, 29, te Brussel, overgebracht.

Een gelijkaardige dienst voor burgers bestaat, Rijkswachtstraat, 7, te Brussel, of op de zetels van de provinciale komiteiten van het Roode Kruis.

HULP AAN DE KRIJGSGEVANGENEN

De dienst voor hulp aan de krijgsgevangenen is gevestigd te Brussel, 36, Wittestraat.

Deze dienst centraliseert de antwoorden op de brieven der krijgsgevangenen (modelkaarten mogen aangevraagd worden), stuurt pakjes door en geeft inlichtingen over den inhoud en de verzending van deze pakjes. De kantoren zijn open van 9 tot 12 en van 14 tot 18 uur.

DIENST DER GESNEUVELDEN

Door de zorgen van het Roode Kruis werden reeds lijsten van gesneuvelden gepubliceerd.

De stappen bij de families worden door het Roode Kruis of door de gemeentebesturen gedaan.

Deze dienst is gevestigd: Louizalaan, 135, te Brussel.

3 september 1940

Inlichtingen over Krijgsgevangenen

Alle aanvragen dienen aan het Roode Kruis te Brussel gericht

De hoofdzetel van het Belgische Roode Kruis heeft, in akkoord met de Duitsche militaire overheid, den inlichtingsdienst betreffende de Belgische krijgsgevangenen, overgenomen.

Alle aanvragen over gesneuvelden, vermisten en gewonde Belgische militairen zijn voortaan te richten aan het Belgische Roode Kruis, 80, Livornostraat, te Brussel.

De Duitsche diensten in het Rijk en in België zullen soortelijke aanvragen zelf niet beantwoorden. FN-3 JGN-3

DE ACTIE VAN HET ROODE KRUIS TEN VOORDEELE VAN DE KRIJGSGEVANGENEN

BRUSSEL, 11 Sept. (Belgapress). — Het internationaal Comité van het Roode Kruis verzoekt ons mede te deelen :

GENEVE, 27 Aug. — Luitenant-Kolonel Albert D'Erlach van den Gezondheidsdienst bij het Zwitsersch leger, is kortgeleden naar Parijs gereisd, waar hij met de bezettende overheid en het Fransch Roode Kruis de zaak van de hulpverleening aan de vluchtelingen in Fransch bezet gebied heeft besproken. Het gaat vooral om de departementen der Seine en der Seine et Oise.

Luitenant-Kolonel d'Erlach is vervolgens naar Brussel gereisd, waar hij met de bezettende overheid, de vertegenwoordigers van het Belgische Roode Kruis en van het Duitsche Roode Kruis in België besprekingen heeft gevoerd over den toestand van de Belgische krijgsgevangenen. Hij bracht een bezoek aan de toevluchtsoorden voor geëvacueerden en gedemobiliseerden, welke zeer goed ingericht waren door het Roode Kruis van België en ook aan een verzamelplaats voor Fransche en Engelsche herstellenden te Mechelen.

Te Berlijn is de afgevaardigde van het Internationale Roode Kruis in voeling getreden met de overheid en met het Duitsche Roode Kruis omtrent de werking van het Internationaal Roode Kruis, ten voordeele van de krijgsgevangenen en de burgerlijke geïnterneerden.

6 november 1940

Krijgsgevangen reservemilitairen keeren terug

Naar gelang de vervoermogelijkheden

Het Rood-Kruis deelt mede :

Al de reservemilitairen (officieren en soldaten) worden thans gedemobiliseerd; zij zullen naar België terugkeeren naar gelang de vervoermogelijkheden.

Geen enkele repatrieeringsdienst is door het Rood-Kruis in Duitschland verzekerd.

We betreuren thans nog geen nadere aanduidingen te kunnen verschaffen in verband met het actief leger of met de aardrijkskundige ligging der kampen.

Briefwisseling

Het is toegelaten met alle Belgische krijgsgevangenen in Duitschland brieven te wisselen. Bij voorkeur schrijve men op een postkaart, ofwel langs de post, ofwel langs het Rood-Kruis, 154, Louizalaan te Brussel. De briefwisseling naar de krijgsgevangenen is zegelvrij.

Het adres moet vermelden : naam en voornamen, nummer van den krijgsgevangene, evenals de vermelding « Oflag en nummer van het kamp » als het offi-

cieren betreft, « Stalag en nummer van het kamp » als het soldaten betreft. Men moet de briefwisseling sturen naar het laatst opgegeven adres.

Wat mogen de krijgsgevangenen ontvangen in November-Januari

De Belgische krijgsgevangenen in Duitschland mogen ontvangen :

IN NOVEMBER

a) De beroepsmilitairen : 1e halve maand: 1 pak van 5 kilos; 2e halve maand: 1 pak van 1 kilo.
b) De reservisten : 1 pak van 1 kilo.

IN DECEMBER

Af te geven vóór 10 December :
a) De beroepsmilitairen : 1 pak van 1 kilo;
b) De reservisten : 1 pak van 5 kilo; 1 pak van 1 kilo.

IN JANUARI

Af te geven na den 15 Januari :
a) De beroepsmilitairen : 1 pak van 5 kilo; 1 pak van 1 kilo.
b) De reservisten : 1 pak van 1 kilo.
N. B. De droge worsten en salami's zijn toegelaten in de pakketten

28 januari 1941

317 zieke krijgsgevangenen te Antwerpen aangekomen

De Belgische Roode Kruistrein die, zooals wij meldden, vorige week naar Duitschland vertrok, is Dinsdagavond in het Centraal-station te Antwerpen aangekomen met 317 zieke en gewonde krijgsgevangenen. Van dit nieuwe contingent zullen er eenigen onmiddellijk gedemobiliseerd en naar hun haardsteden teruggestuurd worden, terwijl anderen naar ziekenhuizen in Groot-Antwerpen zullen worden vervoerd om er de noodige zorgen te ontvangen.

19 juli 1940

1818 zieke en gekwetste krijgsgevangenen te Antwerpen aangekomen

Gisteren kwam andermaal een trein met 1818 zieke en gekwetste krijgsgevangenen uit Duitschland te Antwerpen toe. De jongens zullen in gasthuizen worden ondergebracht tot volledig herstel ofwel naar een gasthuis in de buurt hunner woonplaats worden overgebracht. Het Rood-Kruis zal de betrokken familieleden van de aankomst op de hoogte brengen. Onnoodig te zeggen dat de aangekomenen met de meeste zorg en liefde worden verpleegd. Laat ons hopen dat zij spoedig geheel hersteld, van de hun geschonken vrijheid zullen kunnen genieten.

Zaterdag 13 September 1941.

Zieke en gekwetste krijgsgevangenen komen terug

Het Roode Kruis van België heeft onlangs toelating gekregen om een sanitairen trein naar Duitschland te zenden, ten einde er een groep zieke en gekwetste krijgsgevangenen af te halen.

Een volledige trein met 300 bedden heeft Donderdag 11 September, Brussel verlaten om zich in de omgeving van Dortmund te begeven. Binnen enkele dagen zal hij met een belangrijke groep officieren en soldaten terugkomen welke als ongeschikt voor den dienst verklaard werden.

Een tweede trein zal op 15 of 17 dezer Brussel verlaten, om een soortgelijke missie te vervullen.

Het Roode Kruis van België doet verder voetstappen opdat deze dienst voortaan regelmatig zou kunnen geschieden. Men mag er zich dus aan verwachten dat, binnen een vijftiental dagen, honderden zieke of gekwetste krijgsgevangenen aan hun familie teruggeschonken worden.

24 april 1941

De 100.000e krijgsgevangene te Antwerpen aangekomen

Verwelkomd door burgemeester Delwaide

Maandag l.l. had in den Hulppost van het Roode Kruis, gevestigd in het station Antwerpen-Centraal, een belangrijke gebeurtenis plaats, naar aanleiding van de aankomst van 1230 gevangenen, men heeft er nl. den 100.000ste vrijgelaten belgische militair gevierd, die langs dezen hulppost is gepasseerd.

Daar de dienst der inlichtingen, de verbanden, de verdeeling van bouillon, beschuiten en sigaretten niet kon worden onderbroken, diende men noodzakelijk deze hulde tot een eenvoudigen vorm te herleiden. Zij werd niettemin opgeluisterd door de aanwezigheid van den hr. Delwaide, burgemeester van Antwerpen, en den hr. Baelde, voorzitter van het Plaatselijk Comité van het Roode Kruis.

ALFONS MUYSHONDT, VAN WENDUINE

Na een korte toespraak van den burgemeester, overhandigde deze aan den gelukkigen militair een gesloten omslag. We meenen ons niet aan onbescheidenheid te bezondigen door zijn identiteit kenbaar te maken : een flinke kerel uit Vlaanderen, met name Alfons Muyshondt, van de lichting 1939. Ter volledigiing willen wij hier nog bijvoegen dat hij elektricker van beroep is en als vrijgezel met zijn moeder onder één dak woont te Wenduine.

Daar het initiatief tot viering van den 100.000 vrijgelaten krijgsgevangene van den Hulppost uitging, overhandigde het hoofd van den post hem als herinnering een prachtig zakuurwerk met ketting, terwijl talrijke beminnelijke juffrouwen gehecht aan dezen diens. — en bij deze gelegenheid alle aanwezig — aan den blozend-verlegen militair prachtige bloemen aanboden, omstrikt met de Belgische kleuren. Menig glas werd geledigd op de gezondheid der « jubilarissen », want wij vergaten te zeggen dat de held van den dag omringd was door twee zijner vrienden die onder de nummers 99.999 en 100.001 den drempel van den hulppost passeerden. Als troostprijs ontvingen zij ieder een lederen brieventasch.

Een nabijgelegen restaurant verwelkomde geheel het personeel en de « jubilarissen ». Deze laatsten, omringd door een zwerm lieftallige, witgesluierde dametjes, werden vergast op een uitstekenden beefsteak met aardappelen, des te smakelijker daar hij zonder « bonnekens » werd opgediend. Sedert lang hadden onze piotten zich aan zulk festijn niet meer te goed gedaan.

19 oktober 1940

K. B. W. — Liefhebbers Antwerpsche afdeeling

Het liefdadig Sportfeest ten voordeele van het Belgisch Rood Kruis

Zooals men weet werd dit liefdadig Sportfeest door onvoorziene omstandigheden uitgesteld op 23 September l.l. en gaat nu beslist door op Zaterdag, 26 October, om 16 uur, in de prachtige Skating Ring. Nummers Vorstelen, Boksen en Rolschaatsen staan op het programma.

Janssens Frans, kampioen van België 1935-36-37-38-39 en Laport Gustaaf, verschillende malen kampioen van België en van Antwerpen, staan in vrije stijl 1 x 15 m., Olympische voorwaarden, tegenover mekaar. Verder nog in vrije stijl 1 x 10 m. Lemmens, W. C. K. O., Antwerpen tegen Timmermans, leider van Atlantic W. C. In Greco, worstelt de Belgische kampioen D'Hondt L., Fulton tegen Verhaeghe, Vlug en Vrij. Van der Veken A., Fulton, kamp. v. Antw. tegen Proost, Deurne W. V. Van der Heyden, D.W.V., worstelt tegen de oerstersche hoop van Wolga W. C. Faes Frans.

Verder zijn er nog een reeks kampen met de beste worstelaars der Antw clubs.

Als bokspedelte krijgt men ook iets van den eersten rang met als inzet den alomgekenden Jachie in training met zijn broeders.

Verder, kampen 4 x 2 m. 8 ons, met de beste liefhebbers van den I.B.C.A. en St-Martin En dan krijgt men de zoo graag geziene sport van het Antwerpsche publiek, het rolschaatsen met de verzekerde deelname van Mej. Lucienne Govaerts, welke zoowel in het buitenland als in het binnenland bekend staat voor haar kunstrijden als ook Mejuffers Voet en Collen.

Ten slotte nog een hockey wedstrijd tusschen ploeg A en B en tot slot koers juniors, seniors, scholieren individueel, 80 ronden.

De prijzen blijven behouden : Voorbehouden plaatsen : 5 fr.; Algemeene inkom : 2 fr. De vroegere kaarten genomen blijven geldig. Verder nog kaarten te bekomen in de Skating Ring en bij Felix Frans, Korte Zavelstraat, 237, alsook bij het Roode Kruis.

Het feest zal aanvangen om 16 uur.

4 augustus 1940

Pakjes mogen voortaan aan de Belgische krijgsgevangenen in Duitschland worden gestuurd

Maar alleen aan de beroepsofficieren en onderofficieren

Het Roode Kruis deelt ons mede dat het voortaan pakjes mag aannemen die bestemd zijn voor Belgische krijgsgevangenen in Duitschland. Maar de bestemmelingen mogen alleen beroeps-officieren en onderofficieren zijn, vermits al de andere krijgsgevangenen eerlang vrijgelaten worden zoodat de aan hen gestuurde pakjes hen niet meer zouden bereiken. De pakjes mogen niet mer dan 1 kilo wegen. In de bureelen van het Rood Kruis zal worden bekend gemaakt hoe de pakjes moeten worden gemaakt en wat ze mogen inhouden.

17 september 1940

Postpakketten voor Krijgsgevangenen in Duitschland

Volgens de van Duitsche overheden bekomen toelating, zal het Rood-Kruis van België de pakketten, die bestemd zijn voor de Belgische krijgsgevangenen die in Duitschland vertoeven, volgens hierna aangegeven aanduidingen, in ontvangst nemen :

2e helft van September

a) Voor de militairen van het reservevleger :

1 pakket van 1/2 kgr.

b) Voor de beroepsmilitairen (vanaf 18 September) :

1. 1 Pakket van 5 kgr. (voor kleedingsstukken, wollengoed, ondergoed, schoenen).

2. 1 Pakket van 1/2 kgr. (voedingswaren).

3. Tegen storting van 50 fr. en enkel voor degenen die zich in de Oflagen bevinden wordt bovendien

1 Pakket voedingswaren van 2 1/2 kgr. (kaas, suiker, margarine, worst, chocolade, cacao, zeep), door de zorgen van het Nederlandsche Roode Kruis ververzonden.

October

Voor al de Belgische militairen: 1 pak van 1 kgr.

November

a) Voor de militairen van het reservevleger : Voor hen werd niets voorzien, zooals iedereen het hoopt, zullen ze dan reeds thuis zijn.

b) Voor de beroepsmilitairen :

1. Eerste helft van November : 1 pakket van 5 kgr. (vooral kleedingsstukken).

2. Tweede helft van November: 1 pakket van 1 kgr. (vooral voedingswaren).

Bovendien : Voor de militairen

die zich in de Stalagen bevinden (en per orde van inteekening) :
1 pak van 2 1/2 kgr. voedingswaren door de zorgen van het Nederlandsche Rood-Kruis verzonden tegen storting van 50 fr.

Onze lezers zullen goed doen dit bericht uit te knippen.

5 oktober 1940

HET VERZENDEN VAN PAKJES

Het Roode Kruis ontving toelating volgende pakken aan de krijgsgevangenen door te zenden in den loop der maand October :

A) Voor ALLE gevangenen militairen in Duitschland : 1 pak van 1 kgr.;

B) Daarenboven voor AL degenen die GEEN beroepsmilitairen zijn : 1 pak van 5 kgr. (kleedingstukken, wollen ondergoed, schoenen, enz.).

HET VERZENDEN VAN BRIEFWISSELING

Het publiek wordt er aan herinnerd dat de gewone brieven (maximum gewicht 20 gram) en de gewone postkaarten, gericht aan in Duitschland geïnterneerde Belgische krijgsgevangenen, ZONDER FRANKEERING voor vervoer toegelaten zijn.

Genoemde briefwisseling geniet portvrijdom. wat ook het kamp weze — « Stalag » of « Oflog » ← waarin de betrokkenen ondergebracht zijn.

6 oktober 1940

Pakjes voor Krijgsgevangenen

H : Roode Kruis van België wijst nog eens op de volgende inlichtingen aangaande de verzending van pakken aan krijgsgevangenen, gedurende de maand Oktober.

1. 1 pak van 1 kgr. kan aan alle Belgische militairen, die in Duitschland geïnterneerd zijn, gestuurd worden.

2. Daarenboven : 1 pak van 5 kgr. in 't bijzonder voor kleedingstukken, wollengoed, ondergoed en schoenen bestemd, kan aan al degenen die **geen beroepsmilitairen zijn**, gestuurd worden.

3. Het bedrag van 50 frank kan op de postcheckrekening nr 2396.83 « Rood Kruis van België, Hollandsch-Belgische pakkens voor een pak van 2 1/2 kgr voedsel, door het Nederlandsche Roode Kruis voorbereid en gezonden, gestort worden, ten gunste van de beroepsmilitairen, die in de STALAGs geïnterneerd zijn en wier naam met de letters A. B. C. begint. De verzending zal tegen einde Oktober plaats vinden.

Zoodra de contingenteering toegelaten zal zijn, zal de inschrijving volgens alphabetische orde voor de overige gevangenen doorgaan.

De inschrijvingen voor de pakken aan beroepsmilitairen, die zich in OFLAGS bevinden, zijn stopgezet.

Nieuwe regeling van de postzendingen voor krijgsgevangenen

De voorschriften dienen nauwkeurig nageleefd

BRUSSEL, 3 Mei (Belgapress spec.). — Ten einde tot een betere regeling van de correspondentie met de krijgsgevangenen te komen en om te bereiken, dat deze hun collis met regelmatige tusschenpoozen ontvangen, vestigt de Duitsche overheid de aandacht der families van krijgsgevangenen op de wijze, waarop zendingen zooals correspondentie, brieven, postkaarten en postpaketten moeten worden verzonden.

Brieven en briefkaarten mogen slechts worden verzonden op formulieren welke daartoe door de krijgegevangenen zelve aan hun familieleden worden gezonden en die uitsluitend in de kampen worden uitgereikt. Alle correspondentie, die niet op deze formulieren is geschreven, wordt aan de afzenders teruggestuurd.

Eenige drukkers hebben — te goeder trouw — deze formulieren nagedrukt. Het nadrukken, het gebruiken en de verkoop dezer formulieren is verboden en leidt tot gerechtelijke vervolging.

Het verzenden van postcolis en paketten kan slechts plaats vinden na gebruik van etiquetten van bepaalde afmeting welke eveneens uitsluitend in de kampen worden uitgereikt. De etiquetten met blauwen band moeten voor levensmiddelen gebruikt worden, die rooden voor andere collis.

De verzending van deze collis en paketten geschiedt uitsluitend door de goede zorgen van het Roode Kruis van België.

De families worden verzocht zich nauwkeurig aan deze voorschriften te houden. Elke zending die niet overeenkomstig is geschied, zal zonder meer worden teruggezonden of misschien zelfs vernietigd.

26 oktober 1940

Pakketten voor krijgsgevangenen

In November, December, Januari

Het Roode Kruis van België deelt ons mede, dat, volgens instructies van de Duitsche Overheid, de Belgische krijgsgevangenen in Duitschland mogen ontvangen wat volgt :

IN NOVEMBER : de Beroepsmilitairen : van 1 tot 15 November : 1 pak van 5 kg. ; van 16 tot 30 November : 1 pak van 1 kg. — **De militairen die niet van Beroep zijn :** 1 pak van 1 kg.

IN DECEMBER : af te geven vóór 10 December : **voor de Beroepsmilitairen :** 1 pak van 1 kg ; **de militairen die niet van beroep zijn :** 1 pak van 5 kg., 1 pak van 1 kg.

IN JANUARI : af te geven vóór 15 Januari : **voor de Beroepsmilitairen :** 1 pak van 5 kg. 1 pak van 1 kg. — **Voor de militairen die niet van beroep zijn :** 1 pak van 1 kg.

De pakketten mogen droge worst en salami bevatten.

„De Dag" van 24 november 1940

— De afdeeling Rood-Kruis, van Oudenaarde, vestigt de aandacht der belanghebbenden op het feit dat voor de maand December alle verzendingen aan krijgsgevangenen in Duitschland moeten gedaan zijn ten laatste den 9den December. Vanaf dezen datum tot de 10 Januari daaropvolgend kan geen enkel pakket aanvaard worden.

Ter herinnering, ziehier de toegelaten kontingenten :

A. — Voor de beroepsmilitairen: een pakket van 1 kgr.

B. — Voor al de anderen een pakket van 5 kgr. en zoo noodig een pakket van 1 kgr.

Ten einde de diensten van het Roode-Kruis niet te belemmeren worden de te verzenden pakketten van nu af reeds aangenomen.

— Wij herinneren er nog aan dat het Roode-Kruis eene som van 1 miljoen heeft besteed om zelf pakketten aan de behoeftige krijgsgevangenen te sturen. Deze som is echter ontoereikend, en daarom wordt een warme oproep gedaan tot het bezittende of werkende publiek om een pakket van 20 fr. te bestellen bij zijne diensten.

Die bestellingen mogen gedaan worden met aanduiding van den bestemmeling of zonder aanduiding van bestemmeling. In dit laatste geval zal deze laatste door het Roode Kruis onder de behoeftigen aangeduid worden.

N. B. — Die bestellingen kunnen nochtans geen aanvulsel worden van het door de bezettende overheid maandelijksch toegestane kontingent.

4 april 1941

Fondsen die door krijgsgevangenen in Duitschland werden neergelegd

INLICHTINGEN GEVRAAGD DOOR HET ROOD KRUIS

Ten gevolge van onvoldoende adres, blijven de fondsen die voor de volgende personen bestemd zijn, in het Roode Kruis van België onafgehaald liggen.

Het Roode Kruis zou de huidige woonplaats dezer personen moeten kennen en vraagt, dat de volgende inlichtingen hem zouden verstrekt worden : de naam van waarschijnlijken afzender, zijn gevangennummer, nummer van het kamp, refertnummer van hier onderstaande lijst.

S.A.1 Frans Grootaert
S.A.2 Henri Simon
S.A.3 Karel Vrancken
S.A.4 Marcel Blot (Brussel)
S.A.5 Jean Gleyssens
S.A.6 Jean Reuweneers (Schaarbeek)
S.A.7 Hubert Snel
S.A.8 Georges Bertholomes
S.A.9 Joannes Lammers
S.A.10 André De Kein (Frankrijk ?)
S.A.11 Franciscus Sempel
S.A.12 André Fenicot
S.A.13 Semer Dehosay (Mevrouw)

Al deze inlichtingen dienen aan volgend adres te worden opgestuurd : Rood-Kruis van België, Dienst voor Fondsoverdrachten, Vleurgatschesteenweg, 98, Brussel.

6 februari 1942

Het Rood-Kruis ten dienste van de krijgsgevangenen

Door het « Rood-Kruis van België » werd een brochure uitgegeven getiteld : « Het Rood-Kruis ten dienste der Krijgsgevangenen » waarin een volledig overzicht wordt gegeven van de actie sinds 18 maanden door het Rood-Kruis ondernomen ten bate van de Belgische krijgsgevangenen. Belangstellenden vinden hierin een volledig overzicht van de werking van het Rood-Kruis ten gunste van de Krijgsgevangenen. Zij kunnen deze brochure aanvragen bij het bestuur, Steenweg op Vleurgat, 98 Brussel. De vrouwen en kinderen van krijgsgevangenen, tot wie deze actie werd uitgebreid, vinden op de achterzijde der titelbladzijde hieromtrent eveneens de gewenschte inlichtingen.

3 april 1941

De ontslagen krijgsgevangenen zullen hun persoonlijk bezit in Belgisch of vreemd geld ontvangen

Den dag dat ze vrijgelaten worden

Men verneemt uit welingelichte kringen :

De krijgsgevangenen, die ontslagen werden, zullen op den dag hunner vrijlating hun persoonlijk bezit in Belgisch of vreemd geld ontvangen.

Hun bezit in Reichsmark, dat afkomstig is van besparingen op de soldij (de Lagermarken), welke zij bij het verlaten van het kamp ontvingen of de Reichsmark welke zij in particulier bezit hadden en die bij hun aankomst in Duitschland werden gedeponeerd, zullen volgens een nieuwe bepaling van het bestuur der kampen door de bemiddeling van het Roode Kruis te Brussel, met een maximum van 80 RM. per maand aan hun particulier adres worden uitbetaald.

Wat de na de kapitulatie ontvangen bedragen betreft, welke als oorlogsbuit werden ingehouden, moet de vrijgelaten krijgsgevangene zich met de hem destijds overhandigde kwijting tot het Ministerie van Financiën, 1e Directie, 5de Bureau te Brussel wenden.

(Belgapress.)

ROOD KRUIS VAN BELGIE

Hulp aan krijgsgevangenen

Verzending van fondsen voor krijgsgevangenen van heden af toegelaten

Het Rood Kruis deelt mede :

Er wordt aan het publiek ter kennis gebracht dat van heden af de Bank van Uitgifte (Nationale Bank van België) en hare agentschappen in provincie, de VERZENDING VAN FONDSEN aanneemt die bestemd zijn voor de krijgsgevangenen in Duitschland.

Deze stortingen zijn vrij van alle commissieloon voor de sommen minder dan 250 frank; voor bedragen boven de 250 frank is het commissieloon 1/00.

Het minimumbedrag is vastgesteld op 4 frank; het maximum is onbeperkt.

Er wordt nochtans aanbevolen het bedrag van 500 fr. per storting niet te overschrijden.

De belanghebbenden worden verzocht de uitgifte borderellen goed leesbaar in te vullen, en er UITSLUITEND de dienstaanduidingen op te vermelden, alsmede het volledig adres der betrokkenen.

De borderellen kunnen slechts verkregen of afgegeven worden aan de winketten van de Bank van Uitgifte (Nationale Bank van België).

Alle verzendingen aan onze diensten gedaan zullen teruggezonden worden.

Het Roode Kruis heeft de toepassing van een belangrijken maatregel bekomen, dewelke van aard is onze krijgsgevangenen doeltreffend te helpen.

HET ZENDEN VAN GELD NAAR BELGISCHE KRIJGSGEVANGENEN

Het Roode Kruis van België deelt mede :

Het Duitsche Roode Kruis, afgevaardigd voor België en Noord-Frankrijk, heeft aan het Roode Kruis van België gevraagd, het publiek van het volgende te willen verwittigen :

Volgens een mededeeling der Duitsche Militaire Diensten, komt er in Duitschland — voor de Belgische krijgsgevangenen — een groote hoeveelheid geld toe, welke uit België opgezonden wordt.

Het afgeven dezer verzendingen brengt voor de kampen een buitengewone verhooging van werk teweeg en is, in vele gevallen nutteloos, daar de krijgsgevangenen over een salaris of soldij beschikken en slechts beperkte middelen hebben, om dit geld in waren om te zetten.

Sommige dezer krijgsgevangenen sturen, anderzijds, de ongebruikte fondsen naar België terug, hetwelke tot nieuw werk en tot nieuwe klachten aanleiding geeft.

Op aanvraag van den Militärbefehlshaber voor België en Noord-Frankrijk, bidt het Duitsche Roode Kruis ons, het publiek uit te noodigen de fondsenverzendingen tot het onontbeerlijke te beperken. Het is wenschelijk dat de geldverzendingen beperkt worden tot hetgeen door de krijgsgevangenen zelf aangevraagd wordt.

Verzending kledingstukken

26 september 1940

Voor de Krijgsgevangenen

Het Roode Kruis deelt mede :

Het opzenden van kleedingstukken aan de krijgsgevangenen is aan eene strenge reglementatie onderworpen : het verzenden van burgerkleederen is verboden, de militaire kleedingstukken zijn alleen toegelaten.

Het is dus van groot belang dat de Dienst voor Hulp aan Krijgsgevangenen (Belgen, Franschen en Engelschen) over kaki-kleederen beschikke (bijzonderlijk broeken, rijbroeken en hemden).

Het Roode Kruis van België doet een oproep tot het publiek ten einde zulke kleedingstukken te ontvangen.

Zij dringt bijzonder aan bij de Officieren en onder-officieren die gedemobiliseerd zijn en die zeker hunne oude uniformen, na ze in orde te hebben gebracht, wel zullen willen afstaan.

Daar deze kwestie heel dringend is, vraagt het Roode Kruis van België aan de grootmoedige gevers de kleedingstukken te willen afgeven aan den specialen dienst voor hulp aan krijgsgevangenen : Louisalaan, 154, met volgend opschrift : « Gift van kaki-kleederen ».

13 september 1941

Eten en kleederen voor onze krijgsgevangenen

Het Belgische Roode Kruis, dat zijn beste pogen aanwendt om de getroffen maatregelen, ten voordeele der ravitailleering onzer krijgsgevangenen nog meer uitbreiding te doen nemen, wordt door het Internationale Roode Kruis ingelicht, dat de boot « Chasseral », die uit New York vertrok, een vracht van ongeveer 400 ton waren, voorbehouden aan Belgische krijgsgevangenen, naar Genua bracht.

Deze lading werd naar Genève overgebracht waar een afvaardiging van het Belgische Roode Kruis in Zwitserland onmiddellijk tot de verdeeling per kamp zal overgaan.

Hier volgen eenige cijfers betreffende de hoeveelheid der voor onze krijgsgevangenen verstuurde goederen :

De lading bevat onder meer : 50.000 bussen gecondenseerde melk, 50.000 bussen met 1 kgr. « pork and beans », 50.000 doozen met 1 kgr. suiker, 50.000 reepen melkchocolade ; 200.000 pakken van 20 sigaretten, enz.

Daarenboven bevat zij nog : 10.000 hemden, 10.000 onderbroeken, 10.000 pullovers, 10.000 paar kousen, enz.

Het Roode Kruis is tevens gelukkig te kunnen mededeelen, dat een dergelijke vracht op 8 Augustus, aan boord van de « St-Gothard », met dezelfde bestemming New York verlaten heeft. Er mag dus verondersteld worden dat, rond einde Oktober, een bedeeling in al de kampen door het Roode Kruis zal kunnen gedaan worden.

Sociale dienst

18 maart 1941

OVERLIJDEN VAN KRIJGSGEVANGENEN IN DUITSCHLAND

Op verzoek van het Internationale Comite van het Roode Kruis, laat het Bestuurcomite van het Roode Kruis van België weten dat elk verzoek om inlichtingen betreffende het overlijden van Belgische Krijgsgevangenen in Duitschland tot den Dienst der Gesneuvelden van het Roode Kruis van België Louisalaan, 162, te Brussel, gericht moet worden en niet tot het Internationale Comité van het Roode Kruis te Genève.

Dit laatste kon noch vlugger, noch meer, andere inlichtingen verstrekken dan het Roode Kruis van België.

DRIE MILLIOEN BRIEVEN

Het Centrale Agentschap der Krijgsgevangenen te Genève heeft zijn drie millioenste brief pas verzonden.

Drie millioen brieven of kaarten werden van uit het Paleis van den Algemeenen Raad naar ongeruste ouders, naar krijgsgevangenen zonder nieuws, naar verspreide gezinnen, met het verwachte nieuws, de verzekerende en troostende woorden, gestuurd.

Een jaar geleden werkten nooit meer dan 465 personen op het Centrale Agentschap. Nu is het aantal medewerkers, zoowel te Genève, als in andere Zwitsersche steden de 4.000 te boven gegaan.

1 mei 1941

EEN PRACHTIGE GIFT VAN HET ROODE KRUIS VAN FRANKRIJK

Het Roode Kruis van Frankrijk heeft drie groote vrachtauto's met in totaal ongeveer acht ton gekondenseerde melk en bloem naar Brussel gezonden, die bestemd zijn voor de voeding der kinderen.

Het Roode Kruis van België zal zich in verbinding stellen met het Nationale Werk voor Kinderwelzijn en Winterhulp opdat de verdeeling het maximum resultaat moge opleveren.

Talrijke goften komen nog regelmatig binnen, voornamelijk voor de krijgsgevangenen en zijn de laatste week nog zeer toegenomen. Groote hoeveelheden voedingsmiddelen zullen in opdracht van het Roode Kruis van België in den loop der volgende weken in de gevangenkampen worden uitgedeeld.

20 september 1941

Het Breiwerk van den Gevangene

Het Rood Kruis deelt mede :

Deze dienst van het Roode Kruis van België, die samenwerkt met de N.W.O.S., doet al het mogelijke om aan alle gevangenen die een tweeden winter in gevangenschap moeten doorbrengen, genoegzame wollen kleedingstukken te verschaffen, ten einde aan de koude te weerstaan, die in zekere streken van Duitschland bijzonder hevig is.

De huidige omstandigheden maken het gansch onmogelijk over te gaan tot het aankoopen van duizende kilos wol, die noodig zijn tot het vervaardigen van truien, bivakmutsen, sierpen, kousen, enz., bestemd voor de 50.000 gevangenen beroofd van het noodzakelijke. Dit resultaat kan echter niet bereikt worden zonder de medewerking van elke individueele steun en van de plaatselijke werkinrichtingen van gansch het land.

«Het Breiwerk van den gevangene» richt een dringenden oproep tot de vrouwelijke bevolking van gansch het Rijk. Dat ieder een kleedingstuk breie voor onze gevangenen, zelfs met reeds benuttigde wol: er is geen kwestie van keurigheid, maar enkel warmte en er is haast bij.

Overschotten van wol en alle wolafval worden met den grootsten dank aanvaard.

Doet uw verzending onmiddellijk aan «Het Breiwerk van den gevangene», 148, Louizalaan te Brussel, of geeft het eenvoudig af op het bureel van uwe plaatselijke sectie van het Roode Kruis met de melding «Breiwerk van den gevangene».

6 december 1941

Boeken voor de krijgsgevangenen

Het Roode Kruis deelt mede :

In toepassing der onderrichtingen van de Duitsche overheid, laat het Roode Kruis van België weten dat een krijgsgevangene die boeken ontvangen wil zich tot den vertrouwensman van het kamp moet wenden om een formulier te krijgen waarop hij den titel der boeken die hij van zijn familie ontvangen wil, zal schrijven.

Dit formulier zal door den vertrouwensman van het kamp naar den dienst «Onderricht en Ontspanning» van het Roode Kruis van België, 80, Livornostraat, Brussel gestuurd worden. Vandaar wordt het dan aan de familie overgemaakt. Deze zal de boeken (met het rechtvaardigende formulier) naar den dienst «Onderricht en Ontspanning», 80, Livornostraat, te Brussel, sturen, die alleen gemachtigd is de boeken naar de gevangenen te zenden.

26 juli 1940

TELLING DER BURGERLIJKE GEKWETSTEN

Het Roode-Kruis van België acht het nuttig het publiek er aan te herinneren dat er een teldienst voor burgerlijke gekwetsten door oorlogsfeiten bestaat.

Deze dienst heeft ten doel al de door oorlogsfeiten gekwetste Belgen in staat te stellen onmiddellijk den aard en oorsprong hunner wonden te laten vaststellen.

Deze gekwetsten kunnen zich bij al de artsen en in al de hospitalen en klinieken aanbieden waar steekkaarten voor den teldienst sedert lang door het Roode-Kruis afgegeven werden.

Deze, door de geneesheeren ingevulde kaarten worden, door tusschenkomst van de provinciale Comité's van het Roode-Kruis, aan den Centralen Teldienst bezorgd die te Brussel werkt in de Egmontstraat, nr 9.

Het Roode-Kruis dringt er op aan opdat al de burgerlijke slachtoffers deze formaliteiten vervullen.

8 november 1940

HET LOT VAN ONZE KRIJGSGEVANGENEN IN ZWITSERLAND

Het aantal Belgische krijgsgevangenen, die voor het oogenblik in Zwitserland vertoeven bedraagt 650, waaronder 16 officieren. Zooals men weet werden door het Rood Kruis van België reeds sedert drie maanden stappen gedaan om deze geïnterneerden in vrijheid te doen stellen, doch zonder gunstig gevolg. De Zwitsersche overheden zouden dezen wensch wel gaarne inwilligen maar voeren aan dat de invrijheidsstelling slechts mogelijk is op voorwaarde dat de twee oorlogvoerende partijen, Engeland en Duitschland er mede instemmen. Een akkoord werd dienaangaande nog niet bereikt, doch de Zwitsersche overheden zetten de onderhandelingen voort. Ook de Belgische minister te Genève, graaf d'Ursel, heeft met het oog op de invrijheidstelling stappen gedaan. Het internationaal comité van het Rood Kruis stelt in verband met al deze pogingen een gunstige oplossing in het vooruitzicht.

23 mei 1941

De terugkeer der in Zwitserland geïnterneerde Belgen

VIJFHONDERD ZEVENTIG VAN HEN EERSTDAAGS VERWACHT

Het Roode Kruis deelt mede :

Het Roode Kruis van België, dat sinds meerdere maanden reeds bij de bevoegde Overheden stappen had aangewend, ten einde de in Zwitserland geïnterneerde Belgen te repatrieeren, komt door het Duitsche Roode Kruis verwittigd te worden, dat de terugkomst van 570 dezer geïnterneerden, binnen enkele dagen, in België mag verwacht worden.

Het Roode Kruis van België heeft ongelukkiglijk niet kunnen te weten komen, of de aankomst te Brussel of te Antwerpen zal gebeuren.

De Duitsche Overheden hebben aan het Roode Kruis gevraagd, om de geïnterneerden uit te noodigen, zich bij hun aankomst bij de Politie hunner gemeente aan te bieden, ten einde er hun invrijheidstelling aan te kondigen.

Belgische kinderen naar Zwitserland

Uit „Het Algemeen Nieuws" van 18 juni 1941

EEN TWEEDE GROEP BELGISCHE KINDEREN NAAR ZWITSERLAND AFGEREISD

Heden om 14 uur, is uit het station van Schaarbeek een tweede konvooi vertrokken, dat een aantal kinderen uit onze arbeidsklassen naar Zwitserland brengt. Na de eerste vijf-en-dertig kleintjes, die ongeveer einde Mei vertrokken zijn, bevat deze trein, thans drie honderd kinderen van 10 tot 14 jaar, tamelijk zwakke, wier gezondheidstoestand eischte dat men zich met hen bezighield.

Zooals wij reeds bij het eerste vertrek zegden, is dit prachtig initiatief. Belgische en Fransche kinderen, bij Zwitsersche families een verloftijd te laten doorbrengen, uitgegaan van het Zwitsersch kartel voor hulp aan kinderen, die slachtoffers zijn van den oorlog.

Honderden families, uit de Noord-Fransche nijverheidscentra hebben reeds

hun kleintjes naar de Zwitsersche kantons kunnen sturen.

Wat ons betreft, heeft het Zwitsersch cartel een groep van 650 kinderen uitgenoodigd, dit voorbeeld te volgen. Door bemiddeling van het Roode Kruis van België, in samenwerking met het Duitsche Roode Kruis, werden deze 650 kinderen gekozen tusschen hen, wier gezondheid door het gevaar van langdurige ondervoeding en het verblijf in ongezonde stadsgedeelten bedreigd werd.

Bij deze zifting werd, tot grooter eer van de twee humanitaire instellingen, de voorkeur gegeven aan kinderen van in den oorlog gevallen soldaten, of van hen die thans nog als krijgsgevangenen in Duitschland verblijven.

Het derde en laatste konvooi, bestaande uit 300 kinderen, wier fiches reeds werden opgemaakt, zal begin volgende maand vertrekken.

De afgevaardigden van het Belgische en Duitsche Roode Kruis, die de reis meemaken, tot Bazel, zullen toezicht houden over de kinderen en hun de noodige zorgen verstrekken. Maatregelen werden getroffen, om de bevoorrading langs de spoorlijn te verzekeren, en tot aan de Zwitsersche grens heeft de Duitsche sociale organisatie, de Nsv. aan de verschillende halten tafels ingericht tot verwelkoming der kinderen.

Even voor het vertrek van den trein, waren op het perron vele ouders verzameld, die na hun kinderen de laatste aanbevelingen gegeven te hebben, op aandoenlijke wijze van hen afscheid namen. Verscheidene kinderen die uit de provincie kwamen, werden door het Roode Kruis van België gespijsd.

De consul van Zwitserland, en het personeel van het Belgische en Duitsche Roode Kruis, waren bij het vertrek aanwezig, hetwelk, zooals voorzien was, om 14 uur precies plaats vond.

ONZE KINDEREN NAAR ZWITSERLAND

Een groot aantal kinderen is van uit het station van Schaarbeek naar Zwitserland vertrokken. De laatste oogenblikken naderen, er wordt afscheid genomen, handen worden gereikt, zakdoeken gezwaaid en... hier en daar een traantje gelaten. *(Foto Muns.)*

HET BELGISCHE RODE KRUIS IN VLAANDEREN

Voor de wereldoorlog 1940-1945

Het Rode Kruis bestond uitsluitend uit vrijwilligers, daarom deed men welwillend beroep op de gegoede klas die dan ook de leiding van de comités in handen namen en deze ook kregen dit terwille van hun financiële bijdragen.
Deze financiële sterke groep vormde dan ook de bovenklas van onze bevolking, die dan tot de franssprekende elite behoorde en meestal nederlandsonkundig waren. Zo stond men voor het feit dat tussen het Rode Kruis en het volk een onoverbrugbare kloof bestond.
Als in augustus 1927 een Vlaams Rood Kruis opgericht werd botste het direct tegen het Belgische Rode Kruis, die de statuten naar voren schoof van de 1e Internationale Conferentie van Genève van 1863, die er de nadruk op legde dat:
a) Per land mag er slechts één Rood Kruis bestaan
b) Dat het zijn aktiviteiten over het ganse grondgebied moet uitoefenen
c) Dat ze het embleem een rood kruis op een wit veld moet hebben.
Bij de oprichting van het Vlaamse Kruis op 18 september 1927 zag men af van de benaming Vlaams Rood Kruis en opteerde men voor ,,Het Vlaams Kruis''.
In dit jaar na aandringen van pater Rutten werden enkele Vlaamse voormannen opgenomen in het Uitvoerend Comité van het Rode Kruis.
In latere jaren zag het Vlaams Kruis geen kans tot een internationale erkenning en vele Vlaamse vooraanstaanden kozen de richting van het Belgische Rode Kruis om zodoende door te dringen in deze franskiljonse burcht om uiteindelijk medezeggingsschap te verkrijgen.
Het Vlaamse Kruis haalde bakzeil en wijzigde haar houding. Ze ijverde niet verder meer om het Belgische Rode Kruis in Vlaanderen te bestrijden en vertrad de mening dat het Belgische Rode Kruis oorlogsopdrachten had en het Vlaams Kruis veel meer vredesopdrachten.
Dit strookt niet met de werkelijkheid daar de Rodekruisliga reeds in 1919 een uitgebreid en gedetailleerd vredesprogramma had opgesteld.
Niettemin bleef het Belgische Rode Kruis één tegen Vlaanderen opgestelde organisatie en werd uitsluitend in het Frans geleid, wat lange niet bijdroeg tot een sympatieke verschijning in Vlaanderen.

Tijdens de wereldoorlog 1940-1944

Verzoeningspogingen tot het samensmelten van het Vlaamse Kruis en het Belgische Rode Kruis.

Beide verenigingen zetelden naast elkaar in Winterhulp en het Nationaal Werk voor Geteisterden.
Daar het Belgische Rode Kruis alleen internationaal erkend was, handelden de Duitsers via hun Rode Kruis uitsluitend met deze vereniging. In juni 1940 door de bemiddeling van senator Edmond Van Dieren tussen Pierre Nolf (Belgische Rode Kruis) en Frans Daels (Vlaams Kruis) scheen een overeenkomst te lukken. Prof. Fr. Daels stelde een nota op waarin hij de grieven opsomde en zekere eisen naar voren bracht als noodzakelijke punten om tot een samensmelting te komen. Op 12 juli 1940 nam de algemene raad van het Belgische Rode Kruis de hiernavolgende beslissingen:
1. De voertaal van het Rode Kruis in Vlaanderen is voortaan het Nederlands.
2. De diensten van het hoofdbestuur worden tweetalig.
3. De plaatselijke en provinciale comités van Vlaanderen en Wallonië kunnen afzonderlijk vergaderen om het Rode Kruisprogramma in hun respektievelijke landsgedeelten te bespreken.

Nolf, voorzitter van het Belgische Rode Kruis bracht op 27 juli 1940 dhr. Arthur Van Huffelen, voorzitter van het Vlaamse Kruis op de hoogte van deze beslissing, doch deze liet op 5 augustus de heer Nolf weten dat de nota van Prof. Dr. Daels slechts van persoonlijke aard was en niet bindend kon zijn voor het Vlaamse Kruis.
Een tweede bemiddeling van Edmond Van Dieren tussen Prof. Jozef Sebrechts (Rode Kruis) en dhr. Jonckheere (Vlaams Kruis) liep spaak, daar het Rode Kruis zich niet kon vereenzelvigen met de oprichting van twee afzonderlijke vleugels.
Nieuwe contacten kwamen tot stand in februari 1941, doch deze strandden op de eisen van het Vlaams Kruis waarin ondermeer geëist werd dat de Vlaamse verantwoordelijken voor het rodekruisbeleid in alle geledingen uitsluitend door het Vlaams Kruis aangewezen zouden worden.
Al deze contacten en onderhandelingen hadden dan toch uiteindelijk één resultaat. Op 1 januari 1942 werd Marcel Lambin als topambtenaar door de regering benoemd als adjunct directeur-generaal bij het Rode Kruis. Onder zijn beleid kwam het min of meer tot zekere normale taalverhoudingen.

Tijdens de jaren 1944 en 1945

Alhoewel het Belgische Rode Kruis alle lof verdient voor de lange lijst verdiensten ten bate van de krijgsgevangenen, de politieke gevangenen en de burgerlijke bevolking van ons land tijdens de tweede wereldoorlog blijft er toch een schaduwzijde hangen, welke nasmaak bitter en merkbaar achterblijft in Vlaanderen.
Spijts de principes van het Rode Kruis

a) Onpartijdigheid:

Het Rode Kruis maakt geen onderscheid in nationaliteit, ras, geloof, stand of politieke overtuiging. Het tracht slechts lijden te verlichten, met voorrang aan de noodgevallen.

b) Onzijdigheid:

Om het algemeen vertrouwen te blijven behouden zal het Rode Kruis bij vijandelijkheden nooit partij kiezen en zich nooit mengen in meningsverschillen van politieke, godsdienstige of ideologische aard.

was het optreden van zekere rodekruiscomités, bestuursleden en leden van het Rode Kruis ver van voorbeeldig te noemen tijdens de maanden na de krijgsverrichtingen. Vele rodekruismiddens kozen openlijk het kamp der anglofielen en vele comités waren aarden van gewapend verzet.

In plaats van de zwakken te beschermen huilden ze mede met de verzetsstrijders van het late uur en togen te velde om de staatsgevaarlijke zwarten op te halen en op te sluiten.

Geen enkel rodekruiscomité trok zich het lot aan van de meer dan 100.000 opgesloten zogenaamde incivieken. Hun verblijfoord was een schande voor de mensheid. Ook de families en de talrijke huisgezinnen konden of durfden geen beroep doen op het Rode Kruis. Ook hier faalde het Rode Kruis deerlijk.

MEDEWERKERS AAN BOEKDEEL IV

Berghs Michel
Bonte Armand
Cambre Emma
Deckmijn Albert
De Maeyer Felix
De Meys Lotje
Dujardin A.
Franssens Albert
Haudenhuyse Giodo
Heylen Jos
Jughters Maurits
Labeau Alfons
Landrien Paul
Le Docte Edgard
Lybaert Georg
Michielsen Leo
Peeters Jef
Préat Jean
Reekmans Lowie
Ruyffelaert Mark
Slaets Paul
Slagmuylders Staf
Taylor H.P.
Thijs Frans
Toelen Alfons
Van Craen Jan
Van der Borght Pol
Van der Speeten Bert
Van de Velde H.
Van Mulders Adolf
Van Oostenrijck M.
Van Reeth van Boom E.
Van Staeyen Edward
Verbeeren Emiel

Verbruggen Renaat
Verlinden Karel
Verreydt Herman
Wellens
Onze dank en onze erkentelijkheid aan al onze medewerkers. Door hun spontane en bereidwillige medewerking kwam dit boek tot stand. Zij stelden al hun documenten, foto's en samengevatte bijdragen ter beschikking van de auteur.
Kaarten en tekeningen door Haudenhuyse Guido, Erauw Roger, Lybaert Georg en Verlinden Bart.
De fotodienst van het S.M.F. onder leiding van Paul Slaets.

AFKORTINGEN

A.O.	: Arbeidsorde
A.O.	: Auslandorganisation — Buitenlandse organisatie
A.D.N.	: Admiralität der Nordsee
A.R.P.	: Algemene Rijkspolitie
A.V.N.J.	: Algemeen Vlaams Nationaal Jeugdverbond
B.L.	: Beschermende leden
D.A.F.	: Deutsche Arbeitsfront
D.B.V.	: Dietse Blauwvoetvendels
DeVlag	: Duits Vlaamse Arbeidsgemeenschap
DWGL	: Otad — Diensten van het gedemobiliseerd Belgisch leger
D.M.S.	: Dietse Meisjesscharen
D.M.	: Dietse Militie
D.M./Z.B.	: Dietse Militie/Zwarte Brigade
D.M.O.	: Dietse Militanten Orde
Dinaso	: Diets nationaal solidaristen organisatie
D.O.B.	: Diets opvoedkundige beweging
D.R.K.	: Deutsches Rotes Kreuz — Duits Rood Kruis
Dulag	: Durchgangslager — doorgangskamp
E.K.	: Eiserne Kreuz — IJzeren kruis
Flak	: Flugzeugabwehrkanonnen — Vliegtuigafweerkanonnen
F.W.	: Fabriekswacht
F.K.	: Flandern Korps — Vlaanderen Korps
Gen.Kdo.	: Generaal Kommando
H.J.	: Hitler Jugend — Hitler Jeugd
Hiwi	: Hilfswillige — hulpvrijwilliger (Russen)
H.B.	: Hulpbrigade
I.Staffel	: Instandsetzungstaffel — reparatiewerkplaats
K.M.	: Kriegsmarine — Krijgsmarine
K.V.V.	: Katholiek Vlaams Verbond
K.V.	: Kriegsverwendungsfähig — Krijgsbeschikbaar
L.K.W.	: Lichte vrachtwagen
Lt.	: Luitenant
L.W.	: Luftwaffe — Luchtmacht
M.G.	: Machinegeweer

M.B. : Motorbrigade
M.O. : Militaire Organisatie
M.P. : Machinepistool
N.S.B. : Nationaal Socialistische Beweging Nederland
N.S.D.A.P. : Nationaal Socialistische Duitse Arbeiders Partij
N.S.V.A.P. : Nationaal Socialistische Vlaamse Arbeiders Partij
N.S.J.V. : Nationaal Socialistische Jeugd Vlaanderen
N.S.K.K. : National Sozialistisch Kraftfahrkorps
N.S.V. : National Sozialistische Volkswohlfahrt (Volkswelvaart)
Oblt. : Oberleutnant — Luitenant
O.K.W. : Opperkommando der Duitse Wehrmacht
O.F.K. : Oberfeldkommandantur
Offlag : Offizierenlager — Krijgsgevangenkamp voor officieren
O.K.L. : Oberkommando der Luftwaffe — opperkommando van de Luchtmacht
O.T. : Organisation Todt
P.K.W. : Personenauto
P.O.A. : Russisch Bevrijdingsleger
R.A.D. : Reichsarbeitsdienst — Rijksarbeidsdienst
R.A.F. : Royal Air Forces — Engelse Luchtmacht
Rex : Waalse politieke partij o.l.v. Leon Degrelle
S.A. : Sturmabteilung — Stormafdeling
S.D. : Sicherungsdienst — Veiligheidsdienst
S.F./Rex : Strijdformatie van Rex
S.K./O.T. : Schutzkommando Organisation Todt
SS (militie) : Schutzstaffel — Schutscharen der Germaanse SS
SS (Waffen SS): Militaire eenheid — Vierde troependeel van het Duitse leger
U.H.G.A. : Unie van Hand en Geestesarbeiders
V.A.B. : Vlaamse Atletiekbond
V.A.V.V. : Vrijwillige Arbeidsdienst voor Vlaanderen
Verdinaso : Verenigde diets nationaal solidaristen
V.I.V. : Vlaamse Ingenieursvereniging
V.I.V.O. : Vlaams Instituut voor volksontwikkeling
V.O.J.O. : Voor onze jongens aan het Oostfront
V.O.S. : Vlaamse Oudstrijdersbond
V.K. : Veiligheidskorps DeVlag
V.E.V. : Vlaams Ekonomisch Verbond
V.K.C. : Vlaamse Kampeercentrale
V.N.V. : Vlaams Nationaal Verbond
V.N.V.P. : Vlaams Nationale Volkspartij

V.N.V.V. : Vlaams Nationaal Vrouwenverbond
V.N.Z. : Vlaams Nationaal Zangverbond
V.T.B. : Vlaamse Toeristenbond
V.V.B. : Vlaamse Voetbalbond
V.W. : Vlaams Verweer
V.W.U. : Vlaamse Wielerunie
V.W.B. : Vlaamse Wachtbrigade
W.A. : Wachtafdeling (Nederland)
W.B. : Werfbrigade
Z.B. : Zwarte Brigade

BRONNEN

I. ARCHIEFCENTRA

Navorsings- en Studiecentrum voor de geschiedenis van de tweede wereldoorlog, Brussel
Deutsches Wehrmacht Museum e.v., Sachrang/Chiemsee
Bundes Archiv-MilitärArchiv, Freiburg
Reichsarchiv Koblenz
Bundesarchiv Kornelimunster
Arbeitskreis für Wehrforschung Stuttgart
Stadbibliotheek Antwerpen
Koninklijke bibliotheek Brussel
Archief Oorlogsmuseum Brussel
Archief dokumentatie Sint-Maartensfonds

II. BIBLIOGRAFIE

Dagbladen 1940-1945:

— Volk en Staat
— Het Algemeen Nieuws
— De Dag
— Het Laatste Nieuws
— Vrij Vlaanderen
— La Libre Belgique
— De Nieuwe Staat
— De Nieuwe Standaard

Weekbladen 1940-1945:

— Balwing
— Signaal
— De SS-Man
— De Nationaal Socialist (bijblad Help Uzelf)
— V.O.S.
— De Vlaamse Post

— De Geuzen
— Strijd

Maandbladen 1940-1945:
— De Jong Nationaal Socialist
— De Blauwvoet
— Volk aan de Arbeid
— Leiding V.N.V.
— Deltakamp
— Volk en Arbeid
— Hamer
— Westland
— De Schakel

Tijdschriften:
— Berkenkruis
— Wiking Ruf
— Der Freiwillige
— Marine
— Broederband
— Pallieterke
— Memo
— Rommelpot
— Propagandabrochuren van de Kriegsmarine uitgegeven in 1943 (Vaar uit met de Duitse Kriegsmarine en Met de Duitse Kriegsmarine)

Boeken:
— Uniforms, Organization and History of the Waffen-SS by R.J. Bender and H.P. Taylor
— Germaanse Jeugd, brochure
— Geschiedenis van de tweede wereldoorlog, Standaarduitgave
— Droom en Daad door Arthur De Bruyne
— Flamen an der Ostfront door A. Van Arendonck (A. Toelen)
— Die Freiwilligen, Idee und Opfergang, Göttingen 1958 door Felix Steiner
— Der Orden unter dem Totenkopf — Die Geschichte der SS door Heinz Höhne
— Droom en Daad (J. Henry Dunant) door Carl Vandekerkchove
— Dossier: Het Belgische Rode Kruis van naderbij bekeken
— Wat ik nog te zeggen heb door Adriaan Van Coppenolle

— De gendarmerie te Antwerpen 1830-1977 door Majoor Van Reet W.J.D.
— Geschiedenis van de Rijkswacht, Ghesquiere and Partners, Brussel 1980
— De Vossen door Dr. G. Provoost
— De Z.B.-Man
— Tucht en Commandoreglement der D.M./Z.B.
— De Daad
— Liederboek ,,Het Lied der Brigade'', Volk en Staat
— En Vlaanderen door M.H. Van de Walle
— SS. Liederboek: Germaanse SS Vlaanderen
— Heinrich Benecke und die S.A.
— Op zoek naar een Vaderland door Dr. Jef Van de Wiele
— Inlichtingsbulletins van het instituut Exelsior 1940
— Verbände und Truppen der deutschen Wehrmacht und Waffen SS 1939-1945 door W. Held
— Hoe België Wereldoorlog II overleefde door Willem C.M. Meyers
— Twintig eeuwen Vlaanderen, Heideland Hasselt
— Juul De Winde gedenkboek, Soetendaele Merchtem
— Emblemen en Eervolle Vermeldingen van de Eenheden door L. Lecleir, Dienst Geschiedenis van de Krijgsmacht, Brussel 1972
— Proces Romsee door De Lentdekker Junior
— Die Deutsche Wehrmacht 1934 bis 1945 door Dr. Klietmann
— Vrouwen in de Vlaamse Beweging 1919-1945, uitgave F.V.V.

NAMENREGISTER

A

Abs, 452
Adriaenssens, 405
Aerts, 405
Allegaert N., 70
Agneessens, 396
Ameloot H., 102
Amendt, 343
Andries Z., 327
Anseeuw E., 191, 200
Anthonissen R., 70
Anye, 83
Arien A., 73, 85, 86
Arnould, 415
Arrazola de Onate, 35
Audenaert J., 247
Arousseau, 386
Axmann A., 39

B

Bachot, 330, 344
Baeck C., 71, 90, 164, 384
Baecken V., 199
Baes, 346
Baksteen P., 250
Bal, 405
Balcaen, 123
Ballegeer A., 83
Balliu, 385
Balus, 199
Basteleurs J., 73
Bastin, 452
Baudeweel O., 84
Baudewijns H., 75
Bauerschein, 121
Baute P., 86
Bayaert, 452
Bayens M., 195
Beck R., 35
Beckers J., 86
Beeckman T., 81, 90
Beerens R., 80
Beernaert, 192, 218
Behiels L., 197
Beljaers, 347
Berchthold J., 303
Berger G., 39, 41, 120, 233, 234, 297
Bergmans, 450
Bernard (Prins), 288
Bernard, 361, 399
Bernier, 415
Best, 233
Beun, 345
Beyens L., 392
Beyne J., 82
Bex L., 197
Biver, 453
Bijloos, 428
Bijtebier, 344
Bladt, 247
Blommaert L., 82
Blomme A., 33
Böcher, 248
Bocque V., 90
Boes L., 347
Boey D., 71-82
Boffé, 197
Bogaerts D., 52, 44, 72
Bogaerts A., 77, 217
Bogaerts J., 197
Bogemans, 90
Bohee, 123
Bohez, 348

Bokaert, 78
Bolkmans J., 7
Bollaerts, 268
Bollen T., 87
Bonne J., 350
Boodts R., 34
Boonen, 85
Borghs, 75
Borms A., 19, 20, 42
Borré, 71
Borremans P., 73
Borrey E., 74, 90
Bostreels F., 81
Botte, 27
Bourguignon, 415, 453
Boute, 415
Boutens P., 81
Boutez, 452
Bové, 450
Bovens, 440
Boydens H., 84
Boydens J., 69
Braeckman P., 80
Braem T., 71
Brandt, 233, 341
Brans A., 83
Brans J., 102, 104
Brasseur, 452
Breeus J., 72
Broeckaert A., 34
Broothaers, 81
Brouns T., 69, 85
Bruggen S., 32
Bruwiere S., 80
Bruyninckx, 247
Buffel B., 82
Buggenhout P., 75
Bulckaert J., 89
Burton, 452
Buskens E., 71, 72
Buskens (mevr.), 132
Buskens W., 35
Busseniers D., 197
Buys, 344
Buys R., 195
Buyse J., 346
Buyse M., 190, 191

C

Calberson M., 209
Callemeyn J., 192
Callens, 85
Callewaert W., 441
Cambier E., 87
Cambre A., 199, 201
Cammaert K., 72
Cantre A., 3
Cantre J., 33
Capiau J., 35
Capoen, 482
Carpels W., 366
Carton J., 35, 84
Caspers G., 197
Casselman, 345
Caudron J., 34, 79
Catry, 452
Chardome, 387
Charlet K., 35, 84
Chevalier, 399
Claes E., 32
Claes J., 85
Claessens J., 27
Claessens S., 198
Claeys J., 399
Claeys R., 69, 74
Claeys, 198
Cleeren, 84
Clerens R., 75
Clinckspoor L., 78
Cnops, 83
Cockx J., 77

Coene J., 69, 77, 79
Coenegrachts, 361
Collignon, 452
Colpaerts, 268
Commeyne G., 22, 83
Condor, 254
Cool J., 79
Cools A., 82
Cools, 327
Cooremans, 450
Coppens J., 80
Coppens P., 80
Coppens, 344, 383
Cornelissen, 346
Corthouts, 398, 416
Cousy L., 80
Couttemeye, 201
Crabbe F., 80
Cremers H., 248
Cremers P., 248
Cremers, 350
Christians, 80
Criem, 345
Crommelinckx J., 35, 90
Culot A., 87
Cuppens H., 86
Curé R., 78
Custers J., 19, 33, 88.
Cuvelier R., 78
Cuyckens, 346
Cuypers H., 71
Cuyt, 346

D

Daelemans, 415
Daels F., 27, 32, 67, 102, 492
Daem O., 27, 32, 68
Daems A., 72
Daems, 399
Dambly, 452
Darnand, 218
Darré, 309
Dautrebande A., 460
Dauw C., 75
De Backer, 406
De Backer T., 71, 89
De Beben R., 79
De Bedts C., 82
De Belder, 197
Debetencourt, 452
De Beuckelaere J., 190, 195, 201
De Beuckeleer, 405
De Beul M., 322
De Beule T., 22
De Bisschop G., 74
De Block V., 69
De Boeck E., 74
De Boeck T., 79
De Bontridder A., 69, 87, 104
De Brabander, 181
De Brabander B., 78
De Brabandere R., 35
De Brandt G., 323, 328, 341
De Bruyn H., 74
De Bruyn J., 103, 133
De Bruyne, 247
De Bruyne R., 391
De Bruycker M., 78
De Bruycker, 189
De Buck, 78
Debuck L., 33
De Busschere, 90
De Canck, 390
Deckers E.M., 466
Deckers F., 392, 416
De Ceuleneer E., 71
Deckmijn A., 31, 89, 104
De Clercq J., 52
De Clercq S., 10, 16, 24, 25, 45, 46, 67, 114, 125, 148, 389, 393
Declippel P., 70

De Cock C., 322, 345
De Cock J., 78
De Coninck G., 35
De Craemer G., 82
De Craene J., 192
de Croy, 387
De Cuypere J., 35
De Decker L., 213
De Decker M., 79
De Deken, 377
De Dobbeleer G., 90
De Donder J., 73
Dedullen J.G., 70, 84, 146, 162, 192
Defraine F., 77
De Gaulle C., 288
Degens R., 350
Degrelle L., 297, 30
De Geyter R., 77
De Geyter, 161, 166, 189, 193
De Groef K., 52
De Groof, 342
De Herdt W., 34
De Jong, 342
De Jonghe N., 83, 192
De Keersmaecker J., 69
De Keersmaecker, 79
De Kegel F., 90
De Kempeneer L., 73
De Kerf L., 74
De Kerkhove, 74
De Keyser J., 35
De Keyser, 346
De Klerck C., 399, 440
De Koninck, 197
De Kremer, 247
De Laet F., 73
De Landsheer C., 35
De Langhe J., 316, 323, 341
Delbaere J., 146, 149, 195
Delecluse, 51
De Leenheer R., 90
Delehouzée, 415
Deleu, 248
Delie, 405
Delille E., 35
Delobel J., 195
De Lombaerde K., 190, 196, 394
De Loucker G., 86
Delovsal, 452
Delmartino J., 401
Delrue, 81
Delvo E., 19, 27, 33, 44, 46, 67, 68, 102
Delwaide L., 388
De Maagd A., 73, 74
De Maere J., 52
De Maeyer H., 343
De Man B., 201
De Man H., 31, 72
De Mayer R., 78
De Meestere M., 83
De Meulder J., 390
De Meuleman C., 77, 78
De Meulenaere, 70, 103, 396
De Meyer J., 345, 346
De Meyer R., 104
De Meyer W., 33
De Meyst J., 75
De Mol J., 75
De Mondt A., 72
Demoen, 90
De Moor B., 195
Demunter F., 83
Dendauw A., 78
De Neef F., 73, 75
De Neef P., 198
De Neve A., 74
De Neve F., 79
Denéve, 453
De Neve de Rhode, 375, 379, 380
De Nil I., 35

Denis D., 346
De Batist M., 268
Denissen R., 52
De Paep G., 89
De Paepe A., 81
De Pauw L., 69
De Petter K., 195
De Pillecijn F., 33, 327
Depontieu D., 83
De Poorter P., 90
De Poortere A., 46, 102
De Poortere B., 69
Depuydt H., 83
De Pril, 79
Derbecourt B., 103, 104
De Reyghere A., 73, 75
De Ridder C., 214
De Ridder M., 89
De Ridder, 47
De Ridder E., 75, 90
De Rijck S., 197
De Rijcker, 90
Derijcker V., 84
De Roeck, 103
De Ron F., 390
De Roo M., 78
De Roos J., 90
De Roost, 321
Derousseaux, 413
Deruddere, 84
Dervaux S., 90
De Saegher, 199
Desamblanc E., 75
De Schaapmeester, 194
De Scheuteneer R., 196
De Smedt F., 71
De Smedt J., 33, 75
De Smedt K., 34
De Smedt L., 247, 322, 347
De Smet R., 195
De Smet, 248
De Spiegeleer L., 80
De Spiegeleire A., 321
de Spoelberg, 90
De Staebeke, 79
Dethise, 415, 443, 452, 453
Deumens J., 90
De Tandt, 123
De Troyer A., 90
De Troeyer A., 71
De Troyer P., 33
De Vadder A., 80
De Vis G., 74
Devisch J., 74
De Vlaminck L., 344
De Vleeshauwer K., 33, 103, 161
Devloo S., 34
De Vos A., 70
Devos J., 83
De Vos V., 84
De Vos, 132, 209, 342
De Vree, 198
De Vreese N., 33
De Vriendt S., 33
De Vrieze, 78
Devroe J., 82, 90
Devroey, 345
De Waele, 193, 452
De Waele A., 33, 77
Dewals H., 74
De Wilde, 194, 198
De Winde J., 371
De Winter L., 34
De Winter, 466
De Wit F., 247
De Wolf, 78
Dexters J., 86
De Zutter A., 90
D'Haese J., 34
D'Haese V., 195
D'Haese M., 35
D'Hauwe, 386

D'Hertog A., 73, 161, 190
D'Hondt E., 46, 70, 161, 192
D'Hose, 133
Dieltjens, 343
Diels J., 333
Dierckx, 199, 406
Dierckx J., 199
Dieusart, 193
Dijserinckx, 322
Dillen F., 341
Dillen R., 199, 406
Dils, 123
Dingenen M., 193
Dinnewet J., 52
Diris F., 75
Donckers, 199
Dönitz, 247
Dortant K., 90
Douchar M., 74
Douffet, 452
Dreesen J., 87
Drijbooms A., 90
Droeshout T., 75
Dronsard, 465
Drubbel A., 78
Duchateau L., 35
Duhaud, 344
Dujardin A., 248
Dupont S., 217

E

Ebraert L., 80
Eeckhout R., 195
Eeckhout, 343
Eeman E., 195
Eerdekens N., 161, 196
Eggen van Terlan J., 34
Elaut L., 33
Elias H., 31, 38, 40, 41, 42, 67, 68, 129, 216, 389, 392
Elisabeth (koningin), 379
Elsen L., 86
Empain, 416
Enckels R., 89
Engelbeen K., 73, 104
Engelen V., 77
Engels, 74, 405
Engels L., 78
Erauw J., 342
Erens, 85
Erkens, 428
Ernecke, 289
Evens K., 78
Evrard V., 33

F

Fastrez, 454
Feremans, 180, 181
Festraets J., 34
Feyten J., 72
Fick, 233
Finné P., 31, 69, 72
Flament, 380
Fonteyn M., 75
Forste, 254
Foubert, 247
Fournier G., 193, 201
Franck C., 11
François J., 27, 46, 68, 118, 121, 122, 148, 150, 154, 327, 330, 341
Frankignoulle, 387
Fransen, 78, 347
Fransen F., 90
Fransman R., 89
Fransman R., 85
Franssens A., 247, 253
Fret W., 341, 350
Friedemann, 296
Frijns, 84

Frimont M., 85
Frings R., 346

G

Gabriels, 133
Galle J., 195
Ganshof van der Meersch, 411
Gaucquie A., 79
Geerinckx V., 198
Geeroms F., 74
Gees A., 80
Gemoets M., 34
Geuens O., 210
Geussens J., 86
Geukens A., 71
Geukens R., 71
Gevaert F., 82
Ghijs A., 81
Ghijsen M., 39
Ghijssels A., 89
Ghijssels F., 75
Ghijssels G., 73
Gielis, 405
Gijselinck L., 79, 343
Gijsen G., 342
Gillen J., 86
Giroux K., 75
Glazemaeckers B., 197
Godbil, 350
Goedgebuur H., 78
Goedertier J., 35, 89
Goeminne R., 345
Goeyens A., 73
Gommers P., 90
Goos, 405
Goosenaerts E., 327
Goosens J., 77
Goosens V., 79, 195
Göring H., 42
Goris M., 466
Gotzsche, 277
Gouthie K., 84
Govaert J., 80
Govaert R., 35
Grammens F., 12
Grauls, 196
Gravez H., 343
Gravez-Haegens, 132, 328
Grohé, 43
Grosemijns, 85
Guelton, 452, 454
Guerlache, 452
Guidard, 452
Günther H., 102, 365
Gustke J., 305, 349

H

Haegeman M., 80
Haegens G., 22
Haes, 87
Haesen, 406
Haesevoets F., 85
Halin R., 74
Haling, 86
Halsberghe, 83, 192, 210
Hambrouck K., 103
Hamendt-Ghijs, 68
Hannecart, 416
Hansen, 399
Hanssens A., 73, 90
Hanssens E., 196, 209
Harbers, 241, 248
Heereman, 125
Helldorf, 309
Hellebaut F., 387
Henderickx, 247
Henderickx A., 33
Hendrickx B., 346
Hendrickx N., 197
Hendrickx H., 73, 103

Henning, 332
Henskens J., 327
Herbert T., 382
Heremans A., 69, 70
Hermans, 344
Hermans J., 161, 199, 209
Hermans W., 316
Herten A., 73, 103
Hertogs, 440
Heylbroeck H., 322, 347
Heyman A., 350
Heyman, 343, 350
Heymering R., 84
Heylen A., 89
Heylen J., 90
Heynderick, 69
Heyvaert R., 81
Himmler H., 233, 297, 300, 304, 309, 410
Hitler A., 12, 222, 300, 304, 309, 388
Horemans J., 103, 104
Hoste H., 33
Houssa R., 428
Hubatsch, 248
Hubrechts P., 83, 87
Hughens A., 52
Huygen L., 188, 190, 199
Huygens J., 197
Hufkens A., 70
Huysenstruyt, 83, 85
Huysmans, 11, 71, 346
Huysmans F., 199

I

Impens-De Costere, 132
Inghelram A., 193
Inghels J., 380, 391
Iserentant, 82

J

Jacob A., 332
Jacobs, 71, 198
Jacobs P., 80
Jacquemin, 452
Janseghers F., 80
Janssens-Goetynck, 132
Janssens L., 321, 342
Jegers L., 217, 346
Jeurissen L., 85
Jonkheere, 492
Jooris J., 82
Joos L., 72
Jordan, 208
Joyeux, 123
Jughters M., 139, 197
Jungclaus, 40, 233, 327, 420
Jüttner, 233

K

Kammerhofer, 115, 327
Karpels W., 368
Katjeck, 296
Keitel, 420
Kennis, 181
Kerchof R., 35
Kerger, 452
Kerremans L., 52
Kerstens P., 71
Keyaerts, 375, 380
Keyenberg L., 440
Kiewitz, 416, 420
Killens J., 75
Kinet A., 85
Klinkers A., 218
Kleppsatel, 329
Kneipe, 452
Kopischke M., 305
Kratten, 368

Krebs, 42
Kunnen H., 90
Kuypers J., 87

L

Labeau A., 266
Lagast A., 52, 70
Lagay, 193
Lagrou K., 344
Lagrou R., 114, 316, 341
Lambin M., 469
Lambrechts, 327
Lambrechts G., 46
Lambrechts K., 27, 68, 102
Lambrechts R., 69, 103
Lambrechts V., 34
Lamers J., 199
Lamers P., 90
Lamli A., 79
Lamote A., 34
Lamonte, 425
Lamoen, 74
Lampaert M., 35
Lampaert W., 343
Lappére, 440
Laukens A., 323
Laureys G., 196, 201
Laurijssen F., 74
Lauterbacher, 42
Lebeau A., 85
Lebeau P., 428, 441
Leclaire, 415
Leclef, 466
Lecoutre H., 83
L'Ecluse J., 68, 69
Le Docte, 425
Leemans V., 19, 88
Leenaerds P.H., 301
Lefever G., 33, 90
Lefervere te ten Hove V., 82
Lefevre, 84
Lehembre E., 428, 441
Lehouck J., 75
Leib, 121, 124
Lemaieur, 123
Lemmens J., 52
Lens J., 33
Leopold III, 376, 388, 413, 316, 465
Leonard, 452
Lenz, 350
Lepez A., 84
Lernout, 84
Leroy P., 27, 68, 104
Leroy, 452, 453
Lesaffer, 84
Lesage, 192
Leuridan J., 27, 46, 67, 68, 69, 82
Leurs C., 33
Leuterbacher, 43
Leyhausen J., 322
Lettens, 74
Leyn F., 90
Leys G., 81
Leysen, 343
Leysens J., 46
Leyssens M., 85, 201
Libbrecht, 33
Lewyllie, 389
Liesenborghs M., 33
Liesse K., 90
Lievens, 405
Lievens I., 52
Lindemann, 331
Lint A., 347
Lippens M., 416
Lippens P., 33
Lippert, 122
Littani P., 72
Loeckx A., 161
Lootens O., 82

Lootvoet M., 34
Lorgé, 453
Luyckx O., 86
Luyten J., 199
Lyon, 84
Lyssens, 89

M

Maas, 343
Maddens R., 34
Maeckelbergh, 90
Maes J., 33
Malcorps K., 35
Mallants K., 86
Mannaerts, 70, 198
Marchand W., 35
Maréchal, 27, 68, 132
Mares F., 144, 161, 189
Maries (gebr.), 249
Marien J., 90
Mariman F., 33
Maris L., 377, 380, 389, 390
Maris W., 70
Markije B., 75
Marlé W., 382
Marsian, 383
Martens A., 35, 46
Martens Dr., 12
Martens G., 322
Martens P., 347
Martens M., 69, 152, 154, 161, 186, 189, 196
Martin G., 132
Masschelein D., 85
Mathieu, 441
Mathijs, 428
Mathijs F., 77
Maton E., 74
Matscheck, 296
Mattens P., 73
Matteussen A., 52
May, 329
Mees F., 81
Meeuwis T., 74
Meeuwissen P., 33
Melens, 197
Melis M., 86
Mermans A., 104
Mertens, 343
Mertens A., 74
Meukens J., 52
Meulemans A., 33
Meulenberghs J., 342
Meuris B., 68, 148, 152, 161, 183, 197
Metz E., 256
Meyer, 328
Meyer-Madder, 289
Meylemans K., 197
Michaux, 377
Michel, 452
Michiels A., 72, 90, 197
Michiels J., 84
Michiels P., 77, 197
Michielsen A., 34
Michielsen L., 182
Mispelon M., 50
Missoorten, 161
Moedwil J., 421
Moens, 81
Moens L., 393, 399
Moeremans, 89
Moerenhout, 384
Molhant, 380
Mollet A., 74
Mollet R., 193, 200
Monnier R., 193, 201
Montgomery, 254
Moons P., 86
Moors L., 268
Morael J., 148, 152, 161, 197, 348, 361

Moriau J., 77, 197
Morlion M., 73
Murso W., 248
Mussert A., 28
Muylander, 123
Muys, 72, 389
Muysmans L., 72

N

Naedts, 390
Nagels, 377
Nagels J., 73
Naulaerts L., 90
Neirinckx N., 161, 186, 189
Neumenka, 289
Neyrinck B., 386, 391
Neys, 75
Nicolays, 452
Nijckees M., 82
Nijs D., 199
Nolf P., 465, 492
Notebaert, 90
Nowé P., 248
Nuyts L., 86
Nuyts, 199

O

Oberg C.A., 309
Ohlendorf, 39
Olieux, 78
Olijslagers, 210
Ooms J., 85
Ooms P., 74
Op de Beeck M., 268
Op de Beeck W., 77, 342
Otquet J., 321, 342

P

Packet F., 321, 342
Paelinckx H., 90
Paenhuysen L., 197
Pas A., 74
Pasques T., 330, 343
Paulsen P., 305, 349
Paulus, 386
Pauwels A., 78
Pauwels J., 79
Pauwels T., 350
Payaert R., 84
Peelman O., 81
Peeremans J., 268
Peeters A., 73
Peeters D., 83
Peeters H., 342
Peeters F., 72
Peeters M., 103
Peleman B., 103, 161, 189
Peleman W., 72
Pelgroms K., 71, 90
Pellemans E., 86
Pelsers, 75
Peters, 86
Peumans, 86
Peus, 199
Pevernage, 80
Philips, 329, 90
Pijcke, 196
Pillen H., 34
Pinte-Hustincx, 132
Piron, 288
Pisart, 452
Platteau J., 34
Plisnier, 416
Podevijn J., 188, 195
Poelaert C., 80
Ponette M., 344
Poppe D., 36

Poppe L., 27, 46, 69
Portier O., 161
Poullet, 387
Preat J., 248
Preciaux F., 195
Prevoo J., 322, 346
Priels, 193
Preud'homme A., 36, 181
Prevenier, 70
Pundt, 391

Q

Quartier A., 82
Quintens N., 132, 146, 191, 192, 210
Quisquater, 75

9R

Raes R., 34
Rapol, 192
Rassaert, 350
Rathé A., 79
Rausch, 43
Raymaekers A., 36
Raymaekers J., 77
Reeder, 41, 43, 413, 452
Reekmans L., 377, 379, 384, 385, 389, 452
Reich, 120
Reichler E., 322
Reinhardt W., 70
Remacle, 328, 341, 342
Rey, 387
Reychler, 343
Riedel, 289
Rieneveld W., 249
Rijkeboer, 191
Ringoir P., 196
Rinson H., 90
Rits R., 69, 162, 198
Roelof G., 82
Roeykens W., 197
Röhm, 304
Rogier, 72
Rollier J., 74
Rombaut G., 262, 266
Romsée G., 67, 68, 88, 391, 396, 411, 416, 450, 451
Rondas M., 78
Roosen Dr., 51
Rossbach A., 36, 78
Rouwet M., 87
Rudel, 331
Rutgeerts, 346
Rutten, 491
Rutten L., 87
Ruys, 405
Rys, 452

S

Sabbe O., 89
Salem, 83
Salens C., 197
Salet L., 78
Samijn, 344, 345
Samson M., 84, 200
Sarre F., 344
Saukens, 346
Schacht M., 36
Schalkens, 268
Scheelen J., 347
Scheuermann, 348
Schildkraut, 248
Schindfessel, 452
Schindkers, 452
Schindlmayr B., 329, 332
Schleig, 330
Schkuro, 298
Schmidt M., 248

Schollen A., 301, 341, 344
Schoolmeesters, 385
Schotmans A., 36
Schotsaert L., 79
Schotte, 87
Schreck J., 303
Schreel R., 84
Schrevens E., 73
Schuddinck V., 81
Schuind, 402
Schwarz, 343
Schutfeger, 331
Sebrechts J., 492
Seghers A., 74
Seghers E., 81
Seghers J., 80, 89
Seghers R., 194
Seghers P.J., 34, 81
Selsner J., 247, 253
Senepart R., 390
Seraf T., 341
Sergart, 79
Senaeve A., 84
Servaes, 123, 161, 198
Seys, 83
Sikorsky V., 288
Sillis R., 81
Simoens R., 78
Simons J., 33
Simons L., 90
Sijmoens K., 80
Slaets R., 90
Slenter P., 87
Sleurs, 86
Slock, 132
Slösner, 248
Smedts R., 72
Smeets, 132
Smeunincx, 86
Smet, 81
Smets J., 73
Smets V., 36
Smidt, 293
Smolderen, 132
Snauwaert E., 78
Snick V., 34
Soenen R., 36
Soens E., 34
Soetewey, 71, 132
Somers, 347
Somers L., 73
Sonck M., 90
Soors M., 86, 347
Sourbry, 322, 345
Speleers, 27, 67
Springael E., 70
Spruyt, 72
Squifflet, 452
Stabel, 391
Stade, 248
Stael, 345
Staes A., 269
Stassen J., 87
Stercken C., 84
Stevens A., 72
Stevens L.C., 35
Stevens, 330, 342
Stockman J., 36
Stracke, 73
Strangier, 77
Strauven T., 36
Streel J., 441
Strubbe, 132
Strubbe F., 82
Stubbe A., 103
Stuyck G., 46, 69, 77, 102
Suhren, 255
Suykens, 327
Suys P., 27, 68, 118, 122, 150, 154
Swaab, 392
Swerts L, 85, 200
Swinkels, 346

Swinnen J., 72

T

Tack F., 217, 377, 379, 385, 388, 391
Tack, 345
Tahon, 399
Tanghe R., 344
Tanrez H., 33
Terrijn, 84
Tersage F., 72
Tersen, 75
Teugels H., 74
Theelen W., 34
Theuwissen F., 86
Theyssen, 348
Thiebaut R., 79
Thiel U., 453
Thielemans J., 73, 75
Thienpondt F., 35
Thijs F., 247
Thoeye N., 36
Thomaere, 345
Tijdgat, 389
Tillemans R., 85
Timmermans I., 386, 388
Timmermans J., 27, 46, 67, 69, 70, 90
Tirens, 415, 452
Tops, 405
Tollenaere R., 19, 22, 27, 46, 67, 68, 90, 102, 114, 118, 121, 126, 142, 146, 150, 154, 167
Tolleneer F., 198
Tolleneer J., 198
Tordoir, 72
Trio S., 316
Troch G., 89
Truyers, 415, 440
Trypsteen A., 90
Tyncke G., 346

U

Uyttenhoeven E., 74
Uytterhoeven A., 33, 464

V

Vacano C., 365
Vaes, 27
Valcke, 392
Valgaeren J., 90
Valkaerts E., 161, 190, 199
Vallez F., 342
Valvekens J., 343, 347
Van Aarschot J., 323
Vanackere J., 349
Van Aerde A., 78
Van Asbroeck J., 132
Van Assche, 405
Van Assche P., 71, 198, 201
Van Asperen M., 52
Van Averbeke L., 78
Van Avondt M., 346
Van Belle, 69
Van Berwaer A., 36
Vanbueren W., 89
Van Beveren J., 73
Van Bockstaele, 33
Van Bouwel J., 72
Van Brussel F., 83
Van Campenhout V., 75
Van Casteels J., 34, 90
Van Cauwelaert F., 11
Van Coppenolle A.E., 377, 384, 386, 388, 393, 396, 413, 415, 428, 450, 454
Van Cottem F., 81
Van Daele J., 87
Van Damme, 247
Van Damme V., 82
Vandehoutte F., 75

Van de Kerkhove, 78, 83
Van de Moortel D., 69, 70, 75, 209
Van den Berg, 350
Van den Bergen, 377, 380, 383
Van den Berghe A., 79
Van den Berghe E., 27, 46, 67
Van den Berghe L., 83
Van den Bossche, 80
Van den Brande, 405
Van den Branden F., 73
Van den Broeck L., 74
Vandenbulcke M., 35
Van den Driessche, 82
Van den Eede C., 344
Van den Hautte, 90
Van den Heuvel F., 73
Van den Heuvel, 90, 102, 198
Vandenholle L., 344
Van den Meersche G., 35
Van den Steen E., 35
Van de Putte E., 36, 198
Van der Avort J., 72
Van der Borght, 75, 197
Van der Cammen, 415
Van der Donck M., 195
Van der Haegen A., 69
Van der Hallen, 90
Van der Henst B., 36
Vanderhulst, 75
Van der Kinderen, 90
Van der Linden J., 198
Van der Linden K., 86
Van der Mijnsbrugge O., 36
Van der Poel J., 52
Van der Speeten B., 180, 182, 195
Van der Stocken, 345
Van der Strikt, 194
Van der Stukken J., 86
Van der Veken, 389
Van der Vincken G., 81
Van der Vorst, 399
Van der Zypen, 466
Van de Sompel R., 36
Van Dessel F., 72
Van Deun, 405
Van de Velde, 343, 345, 368
Van de Voorde G., 36
Van de Voorde U., 34, 103
Van de Walle M., 316, 324, 344
Van de Weghe L., 103
Van de Wiele J., 34, 38, 298, 329, 331, 332, 354
Van Dieren E., 34, 492
Van Dijck L., 20
Van Dijck J., 34
Van Dijck T., 126, 329, 330, 341, 347
Van Dingenen J., 36, 69, 182, 190, 198
Van Domburg K., 71
Van Domberg P., 102
Van Driessche Z., 132
Van Eecke A., 85
Van Eeckhoudt J., 74
Van Eeckert A., 71
Van Eename J., 79
Van Eesbeek A., 196
Van Elshocht A., 72
Van Eyck B., 71
Van Fraeyenhoven L., 52
Van Gelder, 73, 75
Van Genechten G., 199
Van Gerwen J., 71
Van Giel, 405
Van Giel F., 35
Van Gijsel, 72
Van Gijzegem R., 249
Van Ginniken G., 182, 198
Van Goethem, 198
Van Gool, 413, 415, 425, 453
Van Gucht C., 72
Van Haelst J., 80

Van Haever E., 90
Van Hautte, 79
Van Hee Z., 35
Van Herck J., 85, 200
Van Hoegaarden F., 75
Van Hoey H., 199
Van Hoof J., 73, 90
Van Hoof Jef, 34
Van Hooydonck, 405, 406
Van Horenbeek, 199
Van Hout, 209
Van Houteghem L., 34
Van Hove, 344
Van Hoyland J., 87
Van Huffelen, 492
Van Hulle, 78
Van Hulse R., 308, 323, 328, 332, 341, 343
Van Humbeek A., 70
Van Immerseel F., 120, 123
Van Inghelghem F., 82
Van Isegem, 247
Vankan M., 85
Van Kerkhove, 132
Van Laere A., 90
Van Laere, 193
Van Laere R., 75
Van Landegem, 197
Van Langendonck, 197
Van Langhenhove J., 80
Van Leeuw P., 75
Van Liefferinge, 90
Van Limbergen J., 34
Van Lent E., 268
Van Lint, 77
Van Loo V., 195
Van Malderen, 350, 425
Van Meerbergen W., 321
Van Messem E., 74
Van Mieghem R., 78
Van Mierlo J., 35
Van Milleghem, 75
Van Moederhuysen, 452
Van Moer F., 74
Van Mol F., 36
Van Mulderd J., 74
Van Neck, 198
Van Nooten F., 324
Van Oekelen F., 90
Van Oppen, 415
Van Ongeval F., 75
Van Oosterijck M., 75
Van Ooteghem H., 142
Van Os T., 35
Vn Overstraeten J., 33
Van Parijs M., 77, 78
Van Pelt J., 343
Van Praet A., 73, 74
Van Puymbrouck H., 316
Van Puyenbroeck H., 80
Van Puyenbroeck K., 81
Van Puyvelde, 173
Van Raemdonck F., 195
Van Roey E., 392, 416
Van Roey, 75, 89
Van Rompaey, 393
Van Roosbroeck R., 33, 328
Van Sande, 193, 201
Van Schil, 405
Van Sevenant, 132
Van Severen J., 23
Van Sina D., 34
Van Sintjan, 90
Van Staeyen E., 240, 245, 247, 256
Van Steenkiste C., 35
Van Steenkiste E., 35
Van Steenlandt J., 46, 68, 84, 152, 154, 162, 182, 183, 189
Van Thillo E., 33, 332, 393
Van Troyen, 382
Van Tulder A., 377, 389, 391

Van Velthoven A., 52
Van Vlaanderen A., 90
Van Vlierberghe, 247
Van Vlimmeren, 71, 198
Van Vreckom J., 196
Van Waeg F., 89
Van Wanzeele, 415, 454
Van Wassenhove, 84
Vanweddingen H., 77
Van Wijnsbergen, 327
Verbeke B., 344, 345
Verbeke V., 35
Verbeeren E., 393, 396, 441
Verbeek R., 51
Verbelen R., 345, 347, 354, 414
Verboven, 71
Verbruggen R., 71, 161, 198
Vercammen A., 342
Vercauteren F., 343
Vercnocke F., 23, 180
Vercruyse L., 345
Verdoodt S., 35
Verdonck M., 34
Vereecke, 84
Verelst, 90, 346
Vergallen B., 344
Vergauwen L., 72
Vergauwen, 343, 344
Vergracht, 361
Verhaegen J., 342
Verhaegen N., 342
Verhaeghe O., 34
Verhaest, 344
Verhavert J., 72
Verhavert, 182
Verheeke E., 34
Verheke A., 35
Verheyden, 72
Verhulst, 350, 383
Verhulst L., 81
Verkinderen M., 83
Verlaeckt S., 22
Verlet R., 84
Verliefert, 428
Verlinden K., 330, 345, 347
Vermeersch O., 22, 83, 89
Vermeir P., 69, 102, 103, 161, 183
Vermeir A., 80
Vermeiren, 405
Vermesen P., 86
Vermeulen A., 84
Vermeulen N., 78
Vermeulen R., 344
Vermeylen J., 90, 132
Verraest E., 350
Verreydt A., 49
Verreydt H., 377, 379, 385, 387, 388, 389, 393
Verriest J., 343
Verschaeve C., 42
Verschueren J., 342
Verstichel, 79
Verstraete D., 33, 89
Verstraeten A., 84
Verstraeten E., 36
Verstraeten J., 90
Verswijvel, 405
Vertessen J., 90
Vertessen R., 86, 87
Vervliet A., 80, 195
Verwaest A., 466
Vierbücher E., 332
Vinck F., 75
Visschers A., 464
Vlieghe L., 73
Voet E., 83
Volkaert, 51, 69, 183
von Bayern-Ehrenburg, 42
von Blanc, 253
von dem Bach-Zelemsky, 309
von Eberstein, 309
von Eisenhart-Rothe, 289

von Falkenhausen, 20
von Panwitz, 289
von Paulus, 288
von Reichenau, 413
von Riedesel, 329
von Schultz, 289
von Seydlitz, 288
von Slivarich, 329
von Stauffenberg, 384
von Woryrsch, 309
Vos H., 12
Vossen L., 85
Vrijdaghs J., 36, 90

W

Wachtelaer A., 317, 350
Waegeman J., 194
Waeles J., 81
Wakker G., 74
Wambeke J., 390
Wlassow, 289, 290
Warlet, 452
Warreyn H., 84
Waterblee P., 35
Waternaux, 69
Wauters, 354
Wauters E., 33
Wautermaertens L., 84, 85
Weemaes A., 34
Wellens E., 441
Werckx G., 87
Weyler W., 342
Wijndaele P., 68, 69, 70
Wijnendale N., 197
Wildiers F., 89
Willemijns T., 90, 132
Willems, 392
Willemijns, 389
Wilmet, 452
Wilms, 69
Wilssens L., 81
Wolfs B., 77
Wolle M., 78
Wouters H., 345, 346
Wouters L., 86, 104
Wuyts, 388
Wybe, 84
Wyn, 329, 332

Z

Zonderman C., 74
Zurings E., 342
Zwakhoven, 347

REGISTER VAN DE BELANGRIJKSTE PLAATSNAMEN

A

Aalbeke, 135
Aalesund, 248
Aalst, 56, 79, 90, 134, 188, 195, 200, 321, 344
Aalter, 78
Aarschot, 56, 90, 197, 290, 346
Achel, 87
Akkergem, 78
Alsemberg, 56
Anderlecht, 56, 75, 196
Angleur, 428
Antoing, 411
Antwerpen, 12, 20, 51, 52, 56, 70, 90, 135, 181, 198, 209, 237, 276, 296, 321, 332, 364, 399, 404
Anvaing, 413
Appelterre, 90
Ardooi, 142, 192
Arendonk, 199
Arhus, 247, 248, 253
Arnhem, 277
Arys, 118
Asper, 78
Asse, 73, 90, 196, 346
Assenede, 194
Avelgem, 192

B

Baardegem, 80
Baasrode, 81
Balen, 406
Bambrugge, 80
Bazel, 81, 90
Beernem, 56, 82, 345
Beerse, 71, 199, 407
Bekkevoort, 90
Bellegem, 56, 83
Berchem, 56, 79, 198, 277
Berchtesgaden, 388
Beringen, 86, 90
Berlaar, 342
Berlare, 56
Berlijn, 120, 233, 297, 349, 350
Bevere, 90, 135
Beveren, 80, 135, 196
Bevingen, 361
Bilzen, 87, 200, 217, 323, 347
Boechhout, 56, 71, 90
Bokrijk, 393, 399
Boom, 51, 56, 198, 327
Boorsem, 86
Borgloon, 87
Bornem, 72, 327, 342, 406
Boxmeer, 277
Blankenberge, 56, 84, 90
Brasschaat, 51, 71, 90, 135, 172
Braunschweig, 42, 350
Brecht, 71, 198, 405
Breda, 277
Bree, 87, 217
Breendonk, 72
Bremen, 328, 350
Bremerhaven, 253
Breslau, 266
Brugge, 56, 82, 90, 134, 192, 200, 322, 345, 399
Brussel, 16, 31, 44, 73, 74, 134, 181, 196, 200, 237, 276, 322, 328, 346, 399
Brustem, 361
Bulskamp, 84

Burst, 80
Buxtenhude, 254

C

Charleroi, 88, 399
Crailsheim, 266
Cristiansand, 251

D

Debica, 118, 120
Deinze, 193, 200, 345
Denemarken, 248, 302
De Panne, 84, 411
Denderhoutem, 90
Denderleeuw, 79, 90, 195
Dendermonde, 81, 82, 135, 194, 344
Deurne, 56, 71, 198, 327, 397, 427
Diepenbeek, 134
Diepholz, 350
Diest, 56, 90, 135, 197, 346
Dilbeek, 74, 75
Diksmuide, 50, 90, 193
Duffel, 72, 90, 199
Duitsland, 349, 350, 372
Düsseldorf, 350

E

Eeklo, 78, 193, 322, 343
Eichstätt, 384
Eindhout, 406
Ekeren, 71, 296
Elen, 86
Erembodegem, 79, 80
Erpe, 80
Erwertegem, 90
Essen (D), 350
Etterbeek, 346
Evere, 75, 197, 364
Evergem, 78, 194

F

Floröen, 248

G

Ganshoren, 75
Geel, 90, 199, 321, 327, 342
Geluwe, 85
Genève, 464
Genk, 86, 347
Gent, 12, 51, 56, 78, 90, 182, 193, 200, 321, 343, 399
Genval, 75
Geraardsbergen, 90, 135, 344
Germersheim, 266
Gistel, 84, 193
Glabbeek-Zuurbemde, 197
Grobbendonk, 90
Groot-Bijgaarden, 75

H

Haacht, 90, 197, 323
Halle, 74, 90, 134, 196
Halle-Boeienhoven, 56
Hamburg, 248, 350
Hamme, 81, 135, 194
Hammerfest, 247
Hannover, 42, 349
Harburg, 42
Harelbeke, 83, 135, 192
Hasselt, 51, 85, 86, 90, 135, 199, 200, 347, 348
Heist aan Zee, 327, 345
Heist op den Berg, 198, 342
Herk de Stad, 86
Herdersem, 80

Herentals, 90, 135, 199, 200, 327, 342
Herenthout, 90, 199, 406
Herne, 90
Herselt, 90
Herzele, 80, 195
Heusden, 134
Hildesheim, 42, 305, 349, 350
Hoboken, 369
Hoegaarden, 77
Hofstade (Aalst), 79, 80
Hofstade (Mechelen), 90
Hombeek, 56
Hooglede, 84, 192
Hoogstraten, 71, 90, 199
Houthalen, 56, 87

I

Idegem, 80
Ieper, 84, 85, 90, 135
Itterbeek, 75
Izegem, 83, 90, 134, 135, 193

J

Jabbeke, 56
Jette, 75

K

Kalmthout, 405
Kampenhout, 74
Kapellen, 71, 198
Kapellen op den Bos, 134, 196
Kaprijke, 194
Kerksken, 80, 90
Kessel-Lo, 197
Kester, 12
Keulen, 43, 277
Kiel, 220, 350
Kieldrecht, 56
Kinrooi, 271
Kirkenes, 248
Klerken, 84
Knokke, 82, 90, 345
Koersel, 86, 217
Komen, 56
Kontich, 90, 198, 276
Kopenhagen, 254
Kortenberg, 77, 197
Kortrijk, 82, 83, 135, 322, 345
Kruibeke, 56, 81
Kruishoutem, 79, 194
Kuurne, 83

L

Laken, 75
Lanaken, 56, 86
Landen, 197
Lauenburg, 121
Lebbeke, 81, 327
Lede, 80, 195
Leerbeek, 73
Leipzig, 265
Leopoldsburg, 56
Leuven, 77, 188, 197, 216, 296, 346
Liedekerke, 73, 74
Lier, 72, 90, 135, 198, 327, 342
Limoges, 19
Lint, 406
Lochristie, 194
Lokeren, 80, 81, 135, 196, 344
Londerzeel, 74, 90
Londen, 254, 300
Lootenhulle, 78
Lubbeek, 197
Luckenwalde, 384, 387, 389, 392, 394
Luik, 88, 347

Lummen, 134

M

Maaseik, 90, 181, 217
Magdeburg, 350
Maldegem, 18, 344
Mannheim, 240, 266
Mariakerke, 72
Marseille, 249
Mechelen, 51, 71, 72, 90, 182, 198, 200, 231, 342
Mechelen aan de Maas, 200
Meerhout, 56, 400
Meeswijk, 87
Meldert, 78, 80
Melle, 193
Menen, 83, 135, 192, 200, 244, 411
Mere, 90
Merchtem, 74
Merksem, 20, 56, 332, 369
Meulebeke, 193
Meulestede, 78
Mesen, 85
Middelkerke, 193
Minderhout, 405
Moerkerke, 56, 80, 82
Moeskroen, 83, 90, 135
Mol, 71, 90, 199, 327, 343
Molenbeek, 56, 75
Molenbeersel, 217
Moorsel, 79
Moorsele, 83, 192
Mortsel, 51, 71, 365
Moskou, 218, 300

N

Namen, 347
Narvik, 248
Nazaret, 194
Nederbrakel, 79, 194
Nederland, 302
Neeroeteren, 217, 347
Neerpelt, 56, 86, 323, 347
Neidenfjord, 248
Neudorf-Gumpertsdorf, 266
Nevele, 194
Niel, 198
Nieuwpoort, 84, 193
Ninove, 79, 90, 135, 195
Noorderwijk, 90
Noorwegen, 248, 302
Norden, 240

O

Oedelem, 345
Okegem, 90
Olen, 406
Oostende, 84, 90, 193, 200, 322, 345
Oosterzele, 194
Oostham, 56, 87
Oostkamp, 82
Oostrozebeke, 193
Opicina, 247
Opwijk, 56
Oslo, 253
Oudenaarde, 79, 90, 194, 344
Oudenburg, 56
Oudergem, 75
Overijse, 74, 346
Overpelt, 347
Overmere, 81

P

Passendale, 85, 192
Peer, 86
Plattling, 266

Poederlee, 406
Pommeroeul, 411
Poperinge, 85, 192
Prenzlau, 388
Puurs, 72, 90, 342
Pyrmont, 42

R

Ramsel, 90
Ravels, 90
Rillaar, 197
Rijkevorsel, 90
Rodenberg, 344
Roesbrugge, 85, 192, 411
Roeselare, 22, 51, 83, 84, 90, 135, 192, 216, 322, 344
Ronse, 79, 135, 344
Rotselaar, 197
Ruddervoorde, 82
Ruiselede, 193
Rupelmonde, 344, 407

S

Salzgitter, 350
Schaarbeek, 75, 196
Schelle, 71
Schepdaal, 75
Schoenebeck, 350
Schoonaarde, 81
Schoten, 331
Sennheim, 162, 232, 240, 248, 324, 331
Serskamp, 82
Sete, 249
Sinaai, 135
Sint-Amandsberg, 56
Sint-Elooi-Winkel, 322
Sint-Genesius-Rode, 75
Sint-Gillis, 196
Sint-Gillis-Dendermonde, 81
Sint-Gillis-Waas, 81, 196
Sint-Jans-Molenbeek, 196
Sint-Job-in-'t Goor, 56
Sint-Joris-Winge, 197
Sint-Joost-ten-Node, 196
Sint-Kwintens-Lennik, 73, 90
Sint-Lambrechts-Woluwe, 323
Sint-Lenaerts, 90
Sint-Martens-Bodegem, 75
Sint-Martens-Voeren, 200
Sint-Niklaas, 56, 80, 81, 90, 135, 195, 321, 343
Sint-Pieters-Woluwe, 75
St.-Tropez, 249
Sint-Truiden, 86, 90, 296, 347, 3261
Sint-Ulriks-Kapelle, 346
Skagerrak, 251
Smetlede, 80
Staden, 56
Stassegem, 134
Staubing, 266
Steenokkerzeel, 74
Soest, 372
Swiebus, 375

T

Temse, 56, 81, 196
Terhagen, 56
Ternat, 74
Tervuren, 77, 134, 197, 393, 397, 428
Tessenderlo, 86, 217
Tibor, 375, 380, 389
Tielt, 375, 380, 389
Tielt, 22, 83, 135, 192
Tienen, 197, 346
Tilburg, 277
Tisselt, 72

Tremelo, 77
Trondheim, 248
Tollembeek, 75
Tongeren, 87, 90, 347
Tongerlo, 90
Torhout, 82, 192, 344
Toulon, 249
Tubeke, 75
Turnhout, 71, 135, 199, 343

U

Ulm, 247

V

Veurne, 90
Viane, 80
Vladslo, 56
Vlamertinge, 134
Vilvoorde, 44, 74, 90, 135, 181
Votem, 399, 428
Vremde, 407

W

Waarschoot, 194
Waterschei, 56, 86
Wattenscheid, 350
Weerde, 74
Weiden, 266
Weimar, 303
Wervik, 85, 192
Wesermünde, 350
Westende, 56, 83
Westerlo, 71, 199
Westkapelle, 345
Westmalle, 406
Wetteren, 56, 81, 135, 194, 343
Wiekvorst, 90
Wielsbeke, 407
Wieze, 44, 51, 183
Wilhelmshafen, 220, 249, 350
Willebroek, 47, 72, 90, 199
Wilsele, 197
Winge, 77
Winterslag, 86
Wolvertem, 74, 196
Woubrechtegem, 80
Wulpen, 84
Wulveringen, 56
Wuustwezel, 406

Z

Zandhoven, 71, 198
Zarren, 56
Zaventem, 74, 75
Zele, 20, 81, 90, 194
Zellik, 56, 276, 284
Zelzate, 78
Zichen, 87, 200
Zoerle Parwijs, 90
Zoersel, 405
Zomergem, 194
Zottegem, 80, 90, 195, 344
Zoutleeuw, 197
Zutendaal, 86
Zwitserland, 302

COLLECTION W.P.B.R. SARIS
P.O. Box 269/Postbus 269
5700 AG HELMOND

Netherlands/Nederland

BOEKDEEL IV

Inhoudstafel

1.	V.N.V. Vlaams Nationaal Verbond	blz. 9 tot 129
2.	V.N.V.V. Vlaams Nationaal Vrouwenverbond	blz. 131 tot 135
3.	D.M./Z.B. Dietse Militie/Zwarte Brigade	blz. 137 tot 201
4.	Hulpbrigade	blz. 203 tot 214
5.	Dietse Militie Politie	blz. 215 tot 218
6.	Kriegsmarine	blz. 219 tot 259
7.	Luftwaffe	blz. 261 tot 266
8.	Heer	blz. 267 tot 273
9.	Hilfsfeldgendarmerie	blz. 275 tot 281
10.	Zivilfahndungsdienst der Feldgendarmerie	blz. 282 tot 285
11.	P.O.A. Russisch Bevrijdingsleger	blz. 287 tot 298
12.	Germaanse SS	blz. 299 tot 352
13.	Veiligheidskorps DeVlag	blz. 353 tot 357
14.	SS Wacht St.-Truiden	blz. 359 tot 362
15.	S.D. Wacht — Wachtkorps S.D.	blz. 363 tot 363
16.	Wachgruppe Nordland — Nordland Wacht	blz. 364 tot 365
17.	Erlawacht	blz. 365 tot 368
18.	Marineüberwachungsstelle Cockerill Werkschutz Cockerill	blz. 369 tot 369
19.	Reitzwerkschutze	blz. 369 tot 369
20.	SS Wachtbataillon Vlaanderen	blz. 370 tot 370
21.	De Windekring	blz. 371 tot 393
22.	Algemene Rijkspolitie	blz. 395 tot 407
23.	Rijkswacht	blz. 409 tot 458
24.	Territoriale Burgerwacht	blz. 459 tot 462
25.	Het Belgische Rode Kruis	blz. 463 tot 493